

KRAJIŠTE ISA-BEGA ISHAKOVIĆA
ZBIRNI KATASTARSKI POPIS IZ 1455. GODINE

ORIENTALNI INSTITUT U SARAJEVU

MONUMENTA TURCICA
HISTORIAM SLAVORUM MERIDIONALIUM ILLUSTRANTIA
Tomus secundus

Serijs II
DEFTERI
Knjiga 1

UREDNICI:

Dr B. Đurđev, N. Filipović, H. Hadžibegić i Dr H. Šabanović

Izdavač: Orijentalni institut Sarajevo.
Štampa: NP »Oslobodenje«, Sarajevo, Za štampariju P. Grinfelder.

ORIJENTALNI INSTITUT U SARAJEVU

Dr HAZIM ŠABANOVIĆ

KRAJIŠTE ISA-BEGA ISHAKOVIĆA
ZBIRNI KATASTARSKI POPIS IZ 1455. GODINE

UVOD, TURSKI TEKST, PREVOD I KOMENTARI

SARAJEVO

1964

Naslov originala

HICRI 859 TARİHLİ
SURET-I DEFTER-I MÜCMEL-I VİLÂYET-I YELEÇ VE
İZVEÇAN VE HODİDİDE VE SENİÇÂ VE RAS VE ÜSKÜB
VE KALKANDELEN ME'A TEVABİHA

S A D R Ź A J

PREDGOVOR	VII
BIBLIOGRAFIJA	IX
UVOD	
I Turske katastarske knjige	XXI
II Popis krajišta Isa-bega Ishakovića	XLVII
PREPIS SUMARNOG POPISA VILAJETA JELEČ, ZVEČAN, HODIDJED, SJENICA, RAS, SKOPLJE I KALKANDELEN (TETOVO) SA PODRUČJIMA KOJA IM PRIPADAJU	1
HASOVI ISA-BEGA ISHAKOVIĆA	3
Vilajeti Zvečan, Jeleč, Sjenica i Ras	3
Džemat vlaha Senica (Sjenice)	8
Nahija Senice (Sjenice)	8
Vilajet Nikšikler (Nikšići)	13
Vilajet Hodidide (Hodidjed)	14
Nahija Tilava	15
Vilajet Kalkandelen (Tetovo)	18
Vilajet Ūšküb (Skoplje)	19
Nahija Kačaniklar (Kačanici)	19
Vukova oblast (Vilâyet-i V'lk)	22
TIMARI MUSTAHFIZA GRADA ZVEČANA	23
TIMARI EŠKINDŽIJA NAHIJE ZVEČANA	32
TIMARI EŠKINDŽIJA NAHIJE JELEČA	36
TIMARI MUSTAHFIZA GRADA JELEČA	52
TIMARI EŠKINDŽIJA VILAJETA NIKŠIĆA	58
TIMARI MUSTAHFIZA GRADA HODIDIDA (HODIDJED)	60
VILAJET KALKANDELEN (TETOVO)	67
VILAJET KALKANDELEN (TETOVO)	85

TIMARI MUSTAHFIZA GRADA SOBRI	95
VILAJET SKOPLJE (ÜSKÜB)	97
TIMARI EŞKINDŽIJA SKOPSKOG VILAJETA	105
RJEČNIK TERMINA	119
REGISTAR LIČNIH IMENA	147
REGISTAR GEOGRAFSKIH NAZIVA	157

Ovom knjigom Orijentalni institut u Sarajevu započinje izdavanje druge serije svoje zbirke MONUMENTA TURCICA koja je pokrenuta 1957. godine kada je izašla prva sveska prve serije pod naslovom ZAKONSKI SPOMENICI. Ova druga serija obuhvataće najstarije i najvažnije turske katastarske i druge popise jugoslavenskih zemalja.

Orijentalni institut mogao je nastaviti izdavanje zbirke MONUMENTA TURCICA zahvaljujući predusretljivosti Saveznog fonda za naučni rad, koji je preuzeo finansiranje ovog poduhvata.

Defter kojim započinje ova serija predstavlja najstariju tursku katastarsku knjigu naših zemalja čije je kopije posjedovao Institut u vrijeme pokretanja ove serije. Original ovog deftera nalazi se u Arhivu Predsjedništva vlade (Başbakanlık Arşivi) u Istanbulu pod br. Maliye 544, dok Orijentalni institut posjeduje mikrofilm toga deftera. Naknadnim istraživanjem pronađen je u istom arhivu jedan stariji turski katastarski popis naših zemalja. To je defter Maliye br. 12. Kako nam taj popis nije bio pristupačan u vrijeme pokretanja ove serije, to on nije mogao biti unesen u prvi plan i program rada na izdavanju ovih izvora.

Prema odluci redakcije ovaj se popis izdaje u originalu, sa kritičkim aparatom i u srpskohrvatskom prevodu, sa neophodnim komentarima. U Uvodu je učinjen pokušaj da se pruži opći uvid u turske katastarske knjige i riješe najvažniji problemi koje nameće njihovo korišćenje. Tekst je izdat prema fotokopijama koje su sravnjene sa originalom. Pri publikovanju turskog teksta težilo se da on bude što vjerniji originalu ne samo po sadržaju nego i u formalnom pogledu, da se da što približnija slika originala. Odstupanja su učinjena samo kod navođenja vojnih obaveza timarnika i kod reprodukovanja mariginalnih bilježaka. Nisam se upuštao u ispravljanje gramatičkih grešaka niti u ujednačavanje pravopisa. Dijakritičke tačke, koje su u ovom, kao i u drugim sličnim turskim spome-

nicima, u znatnoj mjeri ispuštene u ovom izdanju su pri dešifrovanju originala dodavate bez ikakvih obrazloženja. Samo u slučajevima gdje je postojala i najmanja sumnja u mogućnost drukčijeg dešifrovanja pojedinih toponima, stavljan je mali znak plusa (+), što znači da dotična ligatura nema nijedne dijakritičke tačke. Ako je bilo potrebno davao sam varijante naziva istih lokaliteta, iz drugih domaćih ili turskih izvora. Skraćenice su jednostavno razriješavane, a sijakatske brojke pretvarane u uobičajene i označene zvjezdicom.

U prevodu sam davao nazive mjesta u latiničnoj transkripciji, a zatim ih u zagradama razrješavao u odgovarajuće savremene oblike. U napomenama sam vršio ubikaciju lokaliteta i davao neophodnu interpretaciju onih mjesta koja bi bukvalnim prevodom ostala nejasna. U rječniku termina naročito je obraćena pažnja na manje poznate termine i ona njihova značenja u kojima se oni javljaju u ovom spomeniku.

Istorijsko-geografska karta područja koje obuhvata ovaj popis biće data uz izdanje detaljnih popisa ovog područja.

Zahvaljujem kolegama Salihu Traki za pomoć pri reprodukciji turskog teksta i Ahmetu Aličiću za pomoć pri čitanju korektura i izradi registara.

Dr Hazim ŠABANOVIĆ

BIBLIOGRAFIJA

I RUKOPISI

Istanbul, Başvekâlet Arşivi (dalje skraćeno BVA), Maliye br. 12. Pojedinačni, detaljni popis carskih hasova u vilajetima Zvečanu i Nikšićima i hasova velikog vezira i rumelijskog beglerbega u vilajetima: Skoplju, Jeleču, oblasti Brankovića (*Vilâyet-i Vilk*) i u vilajetu Bistrici (prizrenskoj), a zatim detaljan popis skopskog i tetovskog vilajeta. Taj defter nije datiran, ali sam utvrdio da je nastao u vrijeme od maja 1453. do maja 1455. godine, a najvjerovatnije u martu i aprilu 1455. godine.

Istanbul, BVA, Maliye br. 2 m. Pojedinačni popis tzv. oblasti Brankovića (*Vilâyet-i Vilk* kasniji Vučitrnski sandžak) koji je završen u prvoj dekadi redžepa 859. = 17—26. juna 1455. godine.

Istanbul, Belediye kütüphanesi, Cevdet Yazmaları br. 0 76. Zbirni, sumarni popis Bosanskog sandžaka započet početkom redžepa 872., a završen krajem ševvâla 873. (od 26. januara 1468. do 12. maja 1469. godine).

Istanbul, BVA, Tapu defteri br. 5. »Sancak-i vilâyet-i Hersek defteri«, detaljni popis Hercegovačkog sandžaka započet 1475, a završen u prvoj dekadi ramazana 882. = 7—16. decembra 1477. godine.

Istanbul, BVA, Tapu defteri br. 16. Pojedinačni popis Smederevskog sandžaka iz 1476/78. godine.

Istanbul, BVA, Tapu defteri br. 18. Sumarni popis Bosanskog sandžaka završen u prvoj dekadi džumada II 890. = 15—24. juna 1485. godine.

Istanbul, BVA, Tapu defteri br. 24. Detaljni popis Bosanskog sandžaka završen u prvoj dekadi ramazana 894. = 29. jula — 7. avgusta 1489. godine.

Istanbul, BVA, Tapu defteri br. 56. Defter-i mücmel-i liva-i Bosna, sumarni popis Bosanskog sandžaka završen u prvoj dekadi muharrema 922. = 5 — 14. februar 1516. godine.

Istanbul, BVA, Tapu defteri br. 1007. Pojedinačni popis Smederevskog sandžaka iz 1516. godine.

Istanbul, BVA, Tapu defteri br. 171. Sumarni popis Zvorničkog sandžaka. Nije datiran, ali je nastao prije 1519. godine.

Istanbul, BVA, Tapu defteri br. 135. Zbirni popis Smederevskog sandžaka iz 1521/23. godine.

Istanbul, BVA, Tapu defteri br. 144 i br. 1011. Pojedinačni popis vlaha (stočara) Smederevskog sandžaka iz 1528. godine.

Istanbul, BVA, Tapu defteri br. 978. Pojedinačni popis Smederevskog sandžaka iz 1528/30. godine.

Istanbul, BVA, Tapu defteri No 157. Detaljni popis Bosanskog sandžaka započet u prvoj dekadi rebi'a I 935. = 3 — 12. juna 1528, a završen u prvoj dekadi muharrema 937. = 25. avgusta — 3. septembra 1530. godine.

Istanbul, BVA, Tapu defteri br. 187. Pojedinačni popis Smederevskog sandžaka iz 1536. godine.

Istanbul, BVA, Tapu defteri br. 211. Defter-i mufassal-i liva-i Bosna, detaljni popis Bosanskog sandžaka započet u prvoj dekadi rebia I 947. = 6 — 15. jula 1540, a završen u drugoj dekadi zu'lhidžde 948. = 28. marta — 6. aprila 1542. godine

Istanbul, BVA, Tapu defteri br. 201. Sumarni popis Bosanskog sandžaka iz 1540/42. godine; to je idžmal-defter prethodnog detaljnog popisa br. 211.

Istanbul, BVA, Tapu defteri br. 243. Detaljni popis Požeškog sandžaka. Završen je 20. safera 952. = 3. marta 1545. godine.

Istanbul, BVA, Tapu defteri br. 437. Pojedinačni popis Sremskog sandžaka iz 1546. godine.

Istanbul, BVA, Tahrir defteri br. 260. Detaljni popis Zvorničkog sandžaka, završen posljednjeg dana redžepa 955. = 4. septembra 1548. godine.

Istanbul, BVA, Tapu defteri br. 316. Pojedinačni popis Smederevskog sandžaka iz 1560. godine.

Istanbul, BVA, Tapu defteri No 379. Detaljni popis Bosanskog sandžaka. Nema datuma, a nastao je poslije jula 1561. godine.

Istanbul, BVA, Tapu defteri br. 549. Pojedinačni popis Sremskog sandžaka iz 1566/7. godine.

Istanbul, BVA, Tapu defteri br. 415. Detaljni popis Bosanskog sandžaka. Nema datuma, a nastao je poslije januara 1575. godine.

II OBJAVLJENI IZVORI I LITERATURA

Алексић, А.: *Ибар од Рашке до Карановца*. Годишњица Николе Чупића III, 1879, 24—66.

Алексић, Јован: *Жупе у сливу реке Ибра у средњевековној српској држави*. Историски часопис САН V, Београд 1954, 333—344.

‘Ālī: *Fatih zamanında akça ne idi?* Târîh-i ‘Osmânî Encümen-i Mecmu‘ası VII i VIII, br. 49—62, 1919—1921, Istanbul, 1923, str. 59—62.

Ali Čauš: *Rasprava Ali Čauša iz Sofije o timarskoj organizaciji u XVII stoljeću*. Izdanje i prevod H. Hadžibegić. GZM 1947, 139—205.

‘Ālī Dževād: *Memāliki-i ‘osmaniyyenin tārîh ve coğrafya luğatı*, Istanbul 1313/1895—96.

‘Ālī, Muşafa, *Künhül-aḥbār*, I—V, Istanbul 1277—1285.

‘Ali Seyyidī: *Resimli kamus-i ‘osmānī*. Istanbul 1330 (1911/12).

Anhegger, R. — Inalcık, H.: *Kanūnnāme-i sultānī ber müceb-i ‘örf-i ‘osmānī*. Ankara 1956.

‘Ārif, Mehmed: *Kanūnnāme-i Āl-i ‘Osmān*. Tārîh-i ‘Osmānî Encümen-i Mecmu‘ası br. 13—19, Istanbul, 1912—1913.

‘Āşikpaşazāde; *Die altosmanische Chronik des ‘Āşikpaşazāde*, auf Grund mehrerer neuentdeckten Handschriften von neuen herausgegeben von Friedrich Giese. Leipzig 1929.

‘Āşikpaşazāde: *Tevārîh-i Āl-i ‘Osmān*. Izdao Ali-bey. Istanbul 1332.

Atalay, B.: *Türk Büyükleri veya Türk Adları*. İkinci Basım. Istanbul 1935.

‘Ayni ‘Ali: *Kavānîn-i Āl-i ‘Osmān der hulāsa-i mezāmîn-i defter-i dīvān*. Izd. Ahmed Vefik-paşe. Istanbul 1280/1864.

Babinger, F: *Die Aufzeichnungen des Genuesen Iacopo de Promontorio de Campis über des Osmanenstaat um 1475*. München 1957.

Babinger, Fr: *Die Geschichtsschreiber der Osmanen und ihre Werke*. Leipzig 1927.

Babinger, Franz: *Sultanische Urkunden zur Geschichte der osmanischen Wirtschaft und Staatverwaltung am Anfang der Herrschaft Mehmeds II. des Eroberers*. I. Teil, München 1956.

Babinger, Fr: *Mehmed der Eroberer und seine Zeit*. München 1953.

Barkan, Ömer Lutfi: *Osmanlı Imperatorluğunda zirâî ekonominin hukûkî ve mâlî esasları*. I. Kanunlar. Istanbul 1943.

Barkan, Ö. L.: *Osmanlı imperatorluğunda bir iskân ve kolonizasyon metodu olarak sürgünler*. İktisat Fakültesi Mecmuası XIII, Istanbul 1953, 56—78.

Barkan Ö. L.: *Türkiye'de imparatorluk devirlerinin büyük nüfûs ve arazi tahrirleri ve Hakâna mahsus istatistik defterleri*. Istanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mecmuası knj. II, Istanbul 1940—1941, br. 1—2, 20—59 i 214—47.

Belleten, Türk Tarih Kurumu. Organ turskog istoriskog društva u Ankari 1937—

Bianchi T. X. i Kieffer, J. D.: *Dictionnaire turc-français*, 2. izd. Paris 1850.

Бошков, В. — Фетах, Исак: *Едно скопско вакуфнаме од XVI век*. Гласник на Институтот за национална историја, V, Скопје 1961, бр. 1.

Божих, Иван: *Дубровник и Турска у XIV и XV веку*. Београд 1952.

Брокијер, Бертрандон де ла: *Путовање преко мора*. Београд 1950.

Çagatay, N.: *Osmanlı İmparatorluğunda reyâ'nin mirî arazide toprak tasarrufu ve intikal tarzları*. IV. Türk Tarih Kongresi, Ankara 10—14 Kasım 1948. Ankara 1952, 426—433.

Çagatay, N.: *Osmanlı İmparatorluğunda reaya'dan alınan vergi ve resimler*. Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Dergisi, V, 5, Ankara 1947, 483—511.

Çetintürk, S.: *Osmanlı İmparatorluğunda Yürük sinifi ve hukuki statüleri*. Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Dergisi II, 1, Ankara, 1943, 107—116.

Ђирковић, С.: *О најстаријим турским златницима*. Зборник радова Византолошког института V, Београд 1958, 71—75.

Ђоровић, Вл.: *Хисторија Босне*. Београд 1940.

Даничић, Ђуро: *Рјечник из књижевних старина српских*. I—III, 1863.

Дероко, А.: *Средњовековни градови у Србији, Црној Гори и Македонији*. Београд 1950.

Динић, Ј. Михајло: *Трг Дријева и околина у средњем веку*. Годишњица Николе Чупића, књига XLVII, Београд 1928, 109—147.

Динић, М.: *Дубровачка средњовековна караванска трговина*. Југославенски историски часопис III, 1937, св. 1—4.

Динић, Ј. М.: *Земље Херцеге Св. Саве*, Београд 1940 = Глас САН 182.

Динић, М.: *Област Бранковића*. Прилози за књижевност, језик, историју и фолклор. Књ. XXVI, св. 1—2. Београд 1960, 5—29.

Динић, Ј. М.: *За историју рударства у средњовековној Србији и Босни*, I. део, Београд 1955, II део, Београд 1962.

Documenta Islamica inedita. Berlin 1952.

Dursun-beg, *Tārīh-i Ebûl-Feth*. Izd. TOEM, br. 26—38, Istanbul 1930.

Džikija, S. S.: *Defter-i mufassal-i vilâyet-i Curcistan*. Tblisi 1947.

Бурђев, Бр.: Два дефтера Црногорског санџака из времена Скендер-бега Црнојевића. Записи XIII, Књ. XXIV, Цетиње 1940, 26—29.

Бурђев, Бр.: Нешто о влашким старјешинама под турском управом. Гласник Земаљског музеја 1941, 49—67.

Бурђев, Бр.: Дефтери за Црногорски санџак из времена Скендер-бега Црнојевића. ПОФ I—III, 1950—1953.

Бурђев, Бр.: О кнезовима под турском управом. Историски часопис. Орган Историског института САН I, Београд 1948, 13—166.

Елезовић, Г.: Скопски Исаковићи и Паша Југит-бег. Гласник Скопског ученог друштва XI, Скопље 1931.

Елезовић, Глиша: Турски извори за историју Југословена. Београд 1932. Прешт. из Братства XXVI.

Елезовић, Глиша: Турски споменици. Књ. I, св. 1, Београд 1940; св. 2. Београд 1952. Изд. САН, Зборник за источњачку историску и књижевну грађу књ. 1—2.

Enciklopedija Jugoslavije Zagreb 1955 —

Encyclopedie de l'Islam. Nouvelle edition. Leiden — Paris 1956 —

Enzyklopaedie des Islam, Leiden 1908—1938.

Evliya Čelebi: *Evlya Čelebi Siyatnamesi*. Istanbul 1314 (1896) — 1935.

Evliya Čelebi: *Putopis*. Odlomci o jugoslovenskim zemljama. Preveo, uvod i komentar napisao H. Šabanović, knj. I, Sarajevo 1954, knj. II, Sarajevo 1957.

Fekete, L.: *Die Siyāqat Schrift in der türkischen Finanzverwaltung*. I—II. Budapest 1955.

Fekete, L.: *Türk vergi tahrirleri*. (S mađarskog preveo Sadtrettin Karatay). Belleten XI, 1947, 299—328.

Fekete, L.: *Az esztergomi szandzsák 1570. évi adóösszeírása*. Budapest 1934.

Feridun, Ahmed: *Munša'āt as-salātīn*. I, Istanbul 1264.

Filipović, Nedim: *Jedna carska zapovjed Bešaretu*. Glasnik Zemaljskog muzeja, N. s. III—IV, 1950, 285—294.

Filipović, Nedim: *Pogled na osmanski feudalizam (s posebnim obzirom na agrarne odnose)*. Godišnjak Istoriskog društva Bosne i Hercegovine IV, 5—146.

Филиповић, С. М.: Височка нахија. СЕЗ XLIII, Насеља 25, Београд 1928.

Филиповић, С. М.: Вогошћа и Биоча у Босни. СЕЗ XLVI, Насеља 26, Београд 1930.

Flügel, Gustav: *Die arabischen, persischen und türkischen Handschriften der Kaiserlich-königlichen Hofbibliothek zu Wien*. Bd. II, Wien 1865.

Giese, F.: *Die geschichtlichen Grundlagen für die Stellung der christlichen Untertanen in Osmanischen Reich*, Der Islam XIX, Berlin—Leipzig 1930, 264—277.

Giese, Friedrich: *Die altosmanischen anonymen Chroniken—Tewārīh-i Āl-i 'Osmān*, I. Text, Breslau 1922.

Gökbilgin, M. Tayyib: *XV—XVI asırlarda Edirne ve Paşalivası. Vakıflar-mülkler-mukataalar*. Istanbul 1952.

Gökbilgin, M. Tayyib: *Rumeli'de Yürükler, Tatarlar ve Evlād-i Fâtihân*. Istanbul 1957.

Gökbilgin, M. Tayyib: *Kanuni Sultan Süleyman devri başlarında Rumeli Eyaleti, Livaları, Şehir ve Kasabaları*. Belleten XX, 1960, 247—294.

Грујић, М. Рад.: *Епархиска властелинства у средње-вековној Србији*. Богословље г. VII, св. 2—3, Београд 1932.

Grujić, Radoslav: *Plemenski riječnik Ličko-krbavske županije*. Zbornik za narodni život i običaje Južnih Slovena XXI, Zagreb 1917, 273—364.

Hadžibegić, H.: *Kanun-nama sultana Süleymana Zakonodavca*. Glasnik Zemaljskog muzeja. N. s. II, 1949/50, 295—381.

Hadžibegić, H.: *Džizja ili harač*. Prilozi za orijentalnu filologiju i istoriju jugoslavenskih naroda pod turskom vladavinom, III—IV, Sarajevo 1953, 55—135.

Хаџи-Васиљевић, Ј.: *Јужна Стара Србија*. Књ. I, Београд 1909.

Хаџи-Васиљевић, Јов.: *Скопље и његова околина*. Београд 1930.

Hammer, J.: *Des Osmanischen Reichs Staatsverfassung und Staatsverwaltung*. I—II, Wien 1815.

Hammer, Josef: *Geschichte des Osmanischen Reiches*, Pest 1. izd. I—X, 1828—1835, 2. izd. I—IV, 1834—1836.

Hinz, W.: *Islamische Masse und Gewichte umgerechnet ins metrische System*. Leiden 1955.

Илић, М. Рад.: *Ибар, антропогеографска проучавања*. СЕЗ VI, Насеља III, Београд 1905.

Inalcık, Halil: *Od cara Dušana do Osmanskog carstva*. POF III—IV, 1952—1953, 23—53.

Inalcık, Halil: *Fatih devri üzerinde tetkikler ve vesikalar*. I, Ankara 1954.

Inalcık, Halil: *Hicri 835 tarihli Süret-i Defter-i Sancak-i Arvanid*. Ankara 1954. Türk Tarih Kurumu Yayınlarından, XIV Seri: Tahrir Defterleri No 1.

Inalcık, Halil: *Osmanlılar'da raiyyet rüsûmu*. Belleten XXIII, 1959, 575—608.

Islam Ansiklopedisi (tursko izdanje Enzyklopaedie des Islam, znatno prošireno i popravljeno). Izlazi u Istanbulu od 1940.

Историја народа Југославије, књ. II, Београд 1960.

Ивановић, Радомир: *Властелинство манастира Арханђела код Призрена*. Историски часопис САН VIII, Београд 1959, 209—253.

Ивић, Алекса: *Грађа за српску историску географију*. Гласник Географског друштва, Београд 1922, св. 7—8, стр. 197—207.

Jireček, K.: *Die Handelsstrassen und Bergwerke von Serbien und Bosnien während des Mittelalters*. Prag 1879.

Жиречек К. — Радонић, Ј.: *Историја Срба*. 2. изд. I—II, Београд 1952.

Jorga, N.: *Notes et extraite pour servir à l'histoire des croisades au XVe siècle*, Seconde serie, Paris 1899—1902.

Јовановић, Р.: *Катлановска Бања*. Гласник Скопског ученог друштва, књ. VI, Скопље 1929.

Kanuni i kanun-name. Monumenta Turcica I, 1, Sarajevo 1957.

Koçibey: *Koçibey risalesi*, izdao Ali Kemali Aksüt. Istanbul 1939.

Köprülüzade, M. F.: *Osmanlı kanunnameleri*. Milli Tettebbu'lar Mecmu'ası I, 1331, 49—112, 305—348, 497—544.

Kraelitz, F.: *Kānūnnāme Sultan Mehmeds des Eroberers*. MOG I, Wien 1921/22, 13—48.

Kraelitz, Friedrich: *Osmanische Urkunden in türkischer Sprache aus der zweiten Hälfte des 15. Jahrhunderts*. Ein Beitrag zur osmanischen Diplomatik. Wien 1922 = Sitzungsberichte der Akademie der Wissenschaften, Phil. hist. Klasse, 197 Bd., 3 Abt., Wien 1922.

Kremer, von Alfred: *Culturgeschichte des Orients unter den Chalifen*, I—II, Wien 1875.

Kuripešić, *Putopis kroz Bosnu, Srbiju, Bugarsku i Rumeliju 1530*. Preveo Đ. Pejanović, Sarajevo 1950.

Кънчов, В.: *Македонија, Етнографија и статистика*. Софија 1900.

Lutfi-paša, *Āsafnāma*, izdanje Alibeya. Istanbul.

Lutfi-paša: *Tevārīh-i Āl-i 'Osmān*. Izdao 'Ālī. Istanbul 1341.

Лутовац, Милосав: *Ибарски Колашин*. Антропогеографска испитивања, СЕЗ LXVII, Насеља 34, Београд 1954.

Маринковић, Влад.: *Речник-именик места краљевине Југославије*. Београд 1930.

Марковић, П.: *Средње Полимље и Потарје*. СЕЗ IV, Насеља I, Београд 1902.

Matković, P.: *Putovanja po Balkanskom Poluotoku XVI veka*. Rad LXXXIV.

Mazalić, Đoko: *Travnik i Toričan*, Glasnik Zemaljskog muzeja u Sarajevu, 1948, 145—166.

Мазалић, Ђ.: *Краћи чланци и расправе*. ГЗМ, н. с. IV—V, Сарајево 1949/50, 215—242.

Mažuranić, Vladimir: *Prinosi za hrvatski pravno-povjesni riječnik*. Zagreb 1922, s dodacima Zagreb 1923.

Mélikoff-Sayar, Irène: *Le Destān d'Umūr Pacha (Düstūr-nāme-i Enveri)*. (Bibliothèque byzantine, Documents, 2) Paris 1953.

Millî Tettebbu'lar Месту'аси, I, Istanbul 1331.

Миливојевић, С. Милош: *Дечанске хрисовуље*. Гласник Српског ученог друштва, друго одељење књ. XII, Београд 1880.

Mükrimin Halil, *Feridun-bey münşeātī*. TOEM br. 62—77, Istanbul 1336—1339.

Münecsimbaşı, Ahmed: *Sahaiful-aḥbār*. tur. prevod od Nedima, sv. I—III, Istanbul 1285.

Недељковић, др. Бранислав: *Историја баштинске својине у новој Србији од краја 18. века до 1931*. Београд 1936.

Nedkoff, Boris Hristoff: *Die Ġizya Kopfsteuer im Osmanischen Reich mit besonderer Berücksichtigung von Bulgarien*. Leipzig 1942.

Neschri M., *Ġihānnümā — Die altosmanische Chronik des Mevlānā Mehmed Neschri*. Nach Vorarbeiten von Theodor Menzel herausgegeben von Franz Taeschner I, Leipzig 1951.

Neşrî, Mehmed: *Kitâb-i Cihan-nümâ — Neşrî tarihi*. Hazırlayan F. R. Unat — M. A. Köymen. I—II. Ankara 1949—1957.

Новаковић, Стојан: *Земљиште радње Немањине*. Годишњица Николе Чупића I, Београд 1877.

Новаковић, Ст.: *Хаџи Калфа или Ђатиб Челебија о Балканском Полуострву*. Споменик САН XVIII, 1892, 1—132.

Новаковић, С.: *С Мораве на Вардар 1886*. Путне белешке. Годишњица Николе Чупића, књ. XIII, Београд 1893.

Новаковић, С.: *Путничке белешке о Балканском полуострву XVII и XVIII века*. Годишњица Николе Чупића XVII, Београд 1897.

Новаковић, Ст.: *Законски споменици српских држава средњег века*. Београд 1912.

Новаковић, Стојан: *Село*. Глас САН XXIV, Београд 1891, 2. издање СКЗ, Београд 1943.

Новаковић, Стојан: *Срби и Турци XIV и XV века*. Историске студије о првим борбама с најездом турском пре и после боја на Косову, Београд 1893, III изд. (са допунама и објашњењима Симе Ђирковића) Београд 1960.

d'Ohsson, Muradgea: *Allgemeine Schilderung des Othomanischen Reichs* übersetzt von Christian Daniel Beck, Leipzig 1788 i 1793.

Öz, Tahsin: *Topkapı Sarayı Müzesi Arşivi kılavuzu*, fasc. 1—2, Istanbul 1938—1940.

Pakalın, M. Z.: *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*, Istanbul I—III, 1946—1956.

Петковић, Вл.: *Преглед црквених споменика кроз повесницу српског народа*. Београд 1950.

Поповић, Аврам: *Горњи Ибар средњег века*. Годишњица Николе Чупића XXVI, Београд 1907.

Поповић, Душан: *Белешке о Србији у XVI веку*. Зборник „Шумадија у прошлости и садашњости”. Суботица 1932.

Поповић, Д.: *Срби у Срему до 1736/7. Историја насеља и становништва*. Београд 1950.

Пурковић, Ал. Миодраг: *Попис села у средњовековној Србији*. Годишњак Скопског Филозофског факултета IV, 2, 1939/40, 53—160 (и посебно Скопље 1940).

Радонић, Ј.: *Западна Европа и балкански народи према Турцима у првој половини XV века*. Нови Сад 1905.

Речник места састављен по званичним подацима Министарства унутрашњих дела и секцијских карата Војно-географског института (размера 1 : 100.000).

Речник места Краљевине СХС. Београд 1925.

Refik, Ahmed.: *Fatih zamanında Kocaeli*. Türk Tarih Encümen-i mecmuası br. 1 (78), 1340.

Регистар места Народне Републике Србије. Изд. Завода за картографију „Геокарта”, Београд 1959.

Sadeddin, Mehmed: *Tācut-tevārīh*, I—II, Istanbul 1279 (1863).

Sālnāme-i Vilāyet-i Kosova za 1318 (1900) godinu. [Ūsküb] 1318.

Самарџић, Радован: *Београд и Србија у списима француских савременика XVI—XVII век*. Београд 1961.

Sāmī, Šemsuddin: *Kāmūs-i türki*. Istanbul 1317.

Серафимовъ Л.: *Тетовско*. Пловдивъ 1900.

Скарић, Владислав: *Попис босанских спахија из 1123/1711 године*. ГЗМ XLII, 1930, св. за историју и етнографију, ст. 1—99 (са картама).

Соловјев, В. Александар: *Одабрани споменици српског права*. Београд 1926.

Соловјев, В. А.: *Једна српска жуна за време царства*. Гласник Скопског ученог друштва III, Скопље 1928.

Стојановић, Љ.: *Стари српски записи и натписи I—VI*, Београд-Ср. Карловци 1902—1926.

Стојановић, Љуба: *Старе српске повеље и писма*, књ. I део II, Београд-Ср. Карловци 1934.

Sučeska, Avdo: *Malikana*. Prilozi za orijentalnu filologiju VIII—IX/1960, 111—142.

Sučeska, A.: *Promjene u sistemu izvanrednog oporezivanja u Turskoj u XVII vijeku*. Prilozi za orijentalnu filologiju X—XI, 1961, 75—112.

Sučeska, A.: *Die örtlichen Verwaltungsorgane des Osmanischen Reiches bis Ende des 17 Jh.*, Zeitschrift für Balkanologie I/1963, 153—181.

Sürreyya, Mehmed: *Sicill-i 'Osmânî*, I—IV, Istanbul 1308—1311.

Šabanović, Hazim: *Turski dokumenti u Bosni iz druge polovine XV vijeka*. Istorisko-pravni zbornik, sv. 2, Sarajevo 1949, 177—208.

Šabanović, H.: *Upravna podjela jugoslavenkih zemalja pod turskom vladavinom do Karlovačkog mira 1699. godine*. Godišnjak Istoriskog društva Bosne i Hercegovine IV, Sarajevo 1952, 171—204.

Šabanović, Hazim: *Najstarije vakufname u Bosni*. POF II, 1952, III—IV, 1953.

Šabanović, H.: *Iz istorije turske administracije u našim zemljama*. Istoriski pregled II, 1955, 44—50.

Šabanović, Hazim: *Bosansko Krajište*. Godišnjak Istoriskog društva Bosne i Hercegovine IX, Sarajevo 1957, 178.

Šabanović, Hazim: *Bosanski pašaluk*. Sarajevo 1959.

Šabanović, Hazim: *Vojno uređenje Bosne od 1463. godine do kraja XVI. stoljeća*. Godišnjak Istoriskog društva Bosne i Hercegovine XI, 1960, 173—224.

Šabanović, Hazim: *Postanak i razvoj Sarajeva*. Radovi naučnog društva Bosne i Hercegovine XIII, 5, Sarajevo 1960, 1—45.

Шишковъ, Н. Ст.: *Българо-мохамеданитъ (помаци). Историско-земенписенъ и народоученъ прегледъ съ образи*. Пловдивъ 1936.

Шкриванић, А. Гавро: *Жичко епархиско властелинство*. Историски часопис САН IV, 1952/3, Београд 1953, 150—159.

Шкриванић, Др Гавро: *Именик географских назива средњевековне Зете*. Титоград 1959.

Шопова, Душанка: *Македонија во XVI и XVII век. Документи од цариградските архиви (1557—1645)*. Скопје 1955.

Тарановски, Т.: *Историја српског права у Немањичкој држави*. I—III, Београд 1931—1935.

Томић, С.: *Скопска Црна Гора*. СЕЗ VI, Насеља 3, Београд 1905.

Трифковић, поп. С. и В.: *Сарајевска околина*. СЕЗ XI, Насеља 5, Београд 1908.

Трифуноски, С. Јован: *Качаничка клисура*. Антропо-географска испитивања. СЕЗ LX, Насеља 32, Београд 1954.

Трифуноски, Ј.: *Скопски Дервен*. Антропогеографска испитивања, СЕЗ LXVII, Насеља I, Београд 1954.

Трифуноски, Ј.: Сеоска насеља Скопског Поља. Антропогеографска испитивања. СЕЗ LXIX, Насеља 35, Београд 1955.

Трифуноски, Јован: Села кои сега не постоат во Полог. Годишен зборник на Филозофскиот факултет на Универзитетот во Скопје, кн. 2, Скопје 1949.

Truhelka, Č.: *Tursko-slovjenski spomenici dubrovačke arhive*. Sarajevo 1911.

Truhelka, Č.: *Historička podloga agrarnog pitanja u Bosni*. Sarajevo 1915.

Truhelka, Čiro: *Državno i sudbeno ustrojstvo Bosne u srednjem vijeku*. Povjest Bosne i Hercegovine, knj. I., Sarajevo 1942, 593—616.

Tschudi, R.: *Das Asafname des Lutfi Pascha nach Handschriften zu Wien, Dresden und Konstantinopel zum ersten Male herausgegeben und ins Deutsche übertragen*. Berlin 1910.

Урошевић, А.: *Качаник*. Гласник Скопског ученог друштва књ. XI, Скопје 1931.

Uruğ b. Adil: *Tevārih-i Āli-i 'Osmān* = *Die frühosmanischen Jahrbücher des Urudsch*, Nach den Handschriften in Oxford und Cambridge erstmals herausgegeben und eingeleitet von Franz Babinger. Hannover 1925.

Uzunçarşılı, I. H.: *Osmanlı devleti teşkilâtına medhal*. Istanbul 1941.

Uzunçarşılı, I. H.: *Osmanlı devleti teşkilâtından Kapukulu ocakları*. I—II Ankara, 1943—1944.

Uzunçarşılı, I. H.: *Osmanlı devletinin saray teşkilâti*. Ankara 1945.

Uzunçarşılı, I. H.: *Osmanlı Tarihi*. I—III, Ankara 1947—1951.

Uzunçarşılı, I. H.: *Osmanlı devletinin merkez ve bahriye teşkilâti*. Ankara 1948.

Velics, Antal: *Magyarország török kincstári defterek*. Priredio E. Kammerer I—II. Budapest 1886—1890.

Војводина. I, Нови Сад 1939.

Вујичић, Мил. Ант.: *Речник места у ослобођеној области Старе Србије*. Београд 1914.

Witteck, Paul: *Das Fürstentum Mentesche, Studie zur Geschichte Westkleinasiens im 13—15 Jh.* (Istanbuler Mitteilungen, Heft 2.) Istanbul 1934.

Witteck, Paul: *Menteşe Beyliği*. Ankara 1944.

Зборник за историју Јужне Србије I, Скопје 1936.

Зборник Константина Јуречека I, Београд 1959.

Zenker, Julius Theodor: *Türkisch-arabisch-persisches Handwörterbuch*. I—II, Leipzig 1866—1878.

UVOD

I. TURSKE KATASTARSKE KNJIGE

1.

Sve zvanične knjige osmansko-turske administracije i računovodstva, svi zapisnici i protokoli, kao i svi pojedinačni akti koji imaju karakter nekog popisa, spiska ili obračuna nazivaju se defteri. Riječ *defter* (ili *tefter*) potiče od grčke riječi *diphtera*, koža, koju su, u nedostatku papirusa, upotrebljavali za pisanje mnogi istočni narodi još u doba Herodota. Na koži su pisali i Grci, osobito Jonjani u Maloj Aziji. Persijski kralj Darije Hispano je uveo u kraljevski arhiv kožu umjesto glinenih pločica. Tako je grčka riječ *diphtera* ušla u persijski jezik u obliku *defter*, u značenju pergament, ali je ona još u starom vijeku u persijskom označavala posebnu vrstu zvaničnih spisa, a zatim svaki popis, spisak¹. U tom smislu ona je kasnije iz persijskog ušla prvo u arapski, a zatim u turski i sve mongolske jezike, gdje je dobila još šire značenje, tako da u savremenom turskom jeziku znači svaku svesku, bilježnicu.

Već iz tog širokog značenja riječi *defter*, kao i iz raznovrsnosti turskih ureda i organa vlasti koji su vodili zvanične knjige, jasno je, da su i defteri bili raznovrsni. Zato su pojedine vrste deftera bliže označavane dodavanjem drugih riječi koje su određivale njihovu vrstu i karakter: *mühimme defterleri*, zapisnici carskog divana, *ahkâm defterleri*, zbornici odluka vlade, *muhasebe defterleri*, obračunske knjige itd.

Turske katastarske knjige nazivaju se *tahrîr defterleri*, popisne knjige. One su nastale kao rezultat rada specijalnih državnih komisija koje su sačinjavali *emîn*, povjerenik i *kâtib*,

¹ Više o tom vid. *Encyclopedie de l'Islam*. Nouvelle édition s. v. *Daftar*.

pisar (a ne redovni državni organi kao što su, napr., timar defterdari, roznamedžije i dr.). Te komisije bile su dužne da na licu mjesta (a ne u centralnim ili pokrajinskim državnim uredima), utvrde i popišu one izvore državnih prihoda koji su služili ili mogli služiti za obrazovanje timara, zijameta i hasova, odnosno vakufa i mulkova, a ne i ostale državne prihode kao što su *harâç*, vanredni državni nameti (*avâriz*) itd. Komisija je, dalje, bila dužna da utvrdi odnosno izvrši podjelu tih prihoda među feudalce u vidu hasova, zijameta i timara.

S obzirom na istaknutu namjenu ovih knjiga, one se dijele na dvije vrste:

1. — *Defter-i mufassal*, pojedinačni, detaljni popis u kome je poimenično popisano stanovništvo i u kome su pojedinačno nabrajani svi izvori feudalnih prihoda popisane oblasti, tj. sve lične feudalne dažbine podčinjenog stanovništva i sve naturalne i novčane daće od svih grana privrede i prometa, svi vakufi i mulkovi. Budući da su sadržavali poimenični popis stanovništva ovi se popisi ponekad nazivaju *eşâmî defterleri*, poimenični popisi.

2. — *Defter-i müdžmel* ili *defter-i idžmal*, zbirni, sumarni popis koji je sadržavao rekapitulaciju podataka detaljnog popisa i prikazivao raspodjelu feudalnih prihoda na hasove, zijamete i timare. Zbog toga se ovi defteri često nazivaju *timar defterleri*, timarski defteri.

Ovim napomenama istaknuti su samo osnovni, bitni i nepromjenljivi elementi turskih katastarskih knjiga, a ne sve karakteristike *mufassal* i *müdžmel-deftera*, jer su ostale osobine tih knjiga podlijegale promjenama koje su bile posljedica reformi u sistemu popisivanja i redigovanja ovih knjiga. Naime, ni turski katastarski popisi uopće, a ni pojedine vrste ovih knjiga nisu uvijek rađene po istim principima. Zato ni odnosi između jedne i druge vrste ovih knjiga nisu uvijek bili isti.

Pored ovih pojedinačnih i zbirnih turskih katastarskih knjiga, koje su bile glavni instrumenat za regulisanje feudalnih odnosa u turskoj državi, postojalo je još nekoliko turskih zvaničnih knjiga koje su služile administraciji feudalnih dobara, i sve su nazivane defteri, ali prave popisne odnosno katastarske knjige koje su sastavljale određene komisije na terenu i koje su nazivane *tahrîr defterleri* su samo ove dvije vrste deftera i među njih ne treba ubrajati *rûznâmçe-deftere*, niti koje druge. Te i sve slične deftere, bez obzira na nji-

hovu formu i sadržaj, sastavljali su određeni činovnici (ro-znamčedžije, timar-defterdari, defter-ćehaje i drugi) u central-nim i pokrajinskim državnim uredima koje su vodili navedeni činovnici, a nisu djelo popisnih komisija koje su vršile popise na terenu.

2.

Turske katastarske knjige izučavalo je do sada nekoliko osmanista, i to uglavnom specijalista koji su ih izdavali. Izuzi-majući Flügela, koji je u svom poznatom *Katalogu arapskih, turskih i persijskih rukopisa Nacionalne biblioteke u Beču*, opisao 217 raznih turskih računskih, poreskih, katastarskih i vojničkih deftera², prvi naučnik koji je jednim kratkim člankom skrenuo pažnju naučne javnosti na ove važne istorijske izvore bio je Mađar A. Szilády³.

Kasnije ih je godinama proučavao i na mađarski prevodio A. Velics, koji je u mađarskom prevodu napravio mnoge izvode iz raznih deftera koji se odnose na Mađarsku i Vojvodinu. Nje-gov je rad objavio E. Kammerer⁴. Koristeći se najviše mate-rijalom koji se čuva u Nacionalnoj biblioteci u Beču i Zemalj-skoj biblioteci u Drezdenu, Velics je svojim djelom, pored svih njegovih mnogobrojnih i raznovrsnih mana i nedostataka, prvi jasno ukazao na značaj i vrijednost turskih katastarskih i dru-gih deftera kao istorijskih izvora.

Nekoliko popisa somborske, bačke i titelske nahije iz XVI stoljeća objavili su u prevodu A. Szilády i Fr. Steltzer⁵.

Kod nas je o turskom katastru i katastarskim knjigama prvi pisao Ć. Truhelka 1915. godine⁶. On je još 1911. godine

² Vid. Gustav Flügel, *Die arabischen, persischen und türkischen Handschriften der kaiserlich-königlichen Hofbibliothek zu Wien*. Bd. II, Wien 1865, 441—476; L. Fekete, *Türk vergi tahrirleri*. Belleten XI, 1947, 299—328.

³ Vid. A. Szilády, *A defterekről*. Ertekezések a nyelv-és szeptudo-manyok köreből II, Budapest 1872, br. 11.

⁴ Antal Velics, *Magyarországi török kincstári defterek*. Uredio Ernő Kammerer, I—II, Budapest 1886. i 1890.

⁵ A. Szilády-Fr. Steltzer, *Adatok a török defterekben*. Bacs — Bodrog vármegyei Történelmi Társulat Evkönyve I, 1885, 3—4.

⁶ Ćiro Truhelka, *Historička podloga agrarnog pitanja u Bosni*. Sara-jevo 1915, 20—21 = Glasnik Zemaljskog Muzeja XXVII, 1915. U prilogu toga djela saopćen je jedan vrlo interesantan popis zemalja i ljudi na hasu hercegovačkog sandžakbega Hamza-bega iz 1470. g. pisan srpsko-hrvatski ćirilicom. Upor. Ć. Truhelka, *n. d.* 101—103; Ристо Јеремих, *Хас Фоча, један стари попис људи и земаља*. Гласник Географског друштва св. 11, Београд. 1925, 94—102.

saopćio najstarije vijesti Dubrovačkog arhiva o turskim popisima Bosne i Hercegovine u XV stoljeću⁷.

Godine 1340/1921. izdao je turski historičar Ahmed Refik fragment jednog popisa anadolske provincije Kodža-eli iz vremena Mehmeda Osvajača⁸.

Premda je druge vrste, ovdje treba spomenuti *Popis bosanskih spahija na Prutu 1123/1711. godine* koji je 1930. godine izdao Vl. Skarić⁹.

Koristeći građu koju pruža spomenuto izdanje A. Velics-a, D. J. Popović je u nekoliko svojih radova dao detaljnija obaveštenja o sadržaju i značaju katastarskih i drugih turskih zvaničnih knjiga¹⁰.

Radeći u Carigradskom arhivu 1938. godine, Branislav Đurđev je našao dva deftera koji se odnose na Crnu Goru i prikazao ih kratko 1940. godine¹¹. On je kasnije dao detaljniji opis i objavio glavni sadržaj tih popisa u originalu i prevodu¹².

Prvu, i to vrlo značajnu studiju o turskim katastarskim knjigama dao je 1940/41. godine poznati turski naučnik Ö. L. Barkan¹³. U prilogu te studije izdati su mnogobrojni dokumenti koji se odnose na razna pitanja u vezi s tim knjigama, tako da taj rad i danas predstavlja osnovu za proučavanje ovih knjiga¹⁴.

Sljedeće godine, Akademija nauka Gruzijске SSR izdala je gruzijski prevod *Detaljnog popisa vilajeta Đurđistana* iz

⁷ Ćiro Truhelka, *Tursko-slovenski spomenici dubrovačke arhive*. Sarajevo 1911, 178.

⁸ Ahmed Refik, *Fatih zamanında Kocaeli*. Türk Tarih Encümeni mecmu'ası br. 1 (78), 1340, 25.

⁹ Glasnik Zemaljskog muzeja XLVII, 2, 1930, 5—99.

¹⁰ Душан Ј. Поповић, *Белешке о Србији у XVI веку*. Зборник «Шумадија у прошлости и садашњости». Уредио Драгослав П. Ђорђевић. Суботица 1932, 24—31; сравни и Годишњак Српске краљевске академије XXXII, Београд 1923, 51 (Извјештај Д. Ј. Поповића); исти, *Војводина*. Издање Историјског друштва у Новом Саду, I, Нови Сад 1939, 260; исти, *Срби у Срему до 1736/7. Историја насеља и становништва*. Београд 1950, 4.

¹¹ Бранислав Ђурђевић, *Два дефтера Црногорског санџака из времена Скендер-бега Црнојевића*. Записи (Џетиње) XIII, књ. XXIV, 1940, 26—29.

¹² Бранислав Ђурђевић, *Дефтери за Црногорски санџак из времена Скендер-бега Црнојевића*. Прилози за оријенталну филологију и историју наших народа под турском владавином (скраћено ПОФ), I—III, 1950—1953.

¹³ Ö. L. Barkan, *Türkiye'de imparatorluk devirlerinin büyük nüfus ve arazi tahrirleri ve Hakana mahsus istatistik defterleri*. Istanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mecmuası (skraćeno: IFM) II, 1940—1941, br. 1 i 2, str. 20—59 i 214—247.

¹⁴ Dosta грађе за та питања пружа и његово дјело: *Osmanlı İmparatorluğunda ziraî ekonominin hukukî ve malî esasları*. I *Kanunlar* (skraćeno *Kanunlar*). Istanbul 1943.

1595. godine koji je pripremio gruzijski osmanista S. S. Džikija sa kratkim predgovorom na gruzijskom i ruskom jeziku¹⁵. To je prvo kompletno izdanje jedne turske katastarske knjige u prevodu. Sedam godina kasnije (1947) isti naučnik objavio je kompletan turski tekst spomenutog popisa arapsko-turskim pismom, i to je prvo kompletno izdanje jednog popisanog deftera u originalu¹⁶.

Godine 1943. objavio je poznati mađarski osmanista L. Fekete u mađarskom prevodu *Detaljni popis Ostrogonskog sandžaka iz 1570. godine*¹⁷. To djelo sadrži opširniji uvod u kome je dato nekoliko općih, sada već zastarjelih, obavještenja o turskim katastarskim knjigama, ali i važne podatke o sačuvanim popisima Ugarske i nekih naših pograničnih oblasti. Pisac je zatim prikazao katastarski popis Ostrogonskog sandžaka, koji je izdao, a na kraju je izložio svoje ideje o metodu izdavanja turskih katastarskih knjiga.

Tursko istorijsko društvo u Ankari obrazovalo je još 1941. godine poseban odbor za izdavanje turskih katastarskih knjiga (R. Anhegger, S. Altundağ, Ö. L. Barkan, T. Gökbilgin, H. Inalcık i T. Halası-Kun). Dosadašnji rezultat rada toga odbora je izdanje najstarijeg poznatog zbirnog popisa Albanskog sandžaka iz 1431/32. godine, koji je pripremio poznati turski istoričar Halil Inalcık¹⁸. Tekst tog deftera izdat je turskom latinicom, koja je prilagođena naučnoj transkripciji starih osmansko-turskih tekstova. Nazivi lokaliteta saopćeni su i u pismu originala, a arapski i persijski tekstovi su pored toga dati i u turskom prevodu ispod teksta. Mnogi tehnički problemi koje nameće izdavanje ovih spomenika riješeni su vrlo uspješno.

Posebnu vrijednost tom izdanju daje opširan i temeljit, savjesno i znalački pisan uvod rađen na osnovu građe koju je izdao Ö. L. Barkan¹⁹ i opsežnih samostalnih istraživanja. Taj

¹⁵ С. С. Джикиа, *Пространный реестр вилайета Гюрджюстан*. Tblisi 1940.

¹⁶ دفتر مفصل ولایت کورجستان Tblisi 1947. On je kasnije (1958) izdao i treću knjigu u kojoj je dat opis rukopisa i geografsko-topografski komentari, dok će u četvrtoj knjizi prikazati jezičke i paleografske osobine spomenika i socijalno-ekonomsku terminologiju.

¹⁷ Vid. L. Fekete, *Az esztergomi szandzsák 1570. évi adóösszeirasa*. Budapest 1943 ili *Bulleten, n. m.*

¹⁸ Halil Inalcık, *Hicri 835 tarihli Sûret-i defter-i sancak-i Arvanid*. Ankara 1954. *Türk Tarih Kurumu Yayınlarından XIV Seri: Tahrir Defterleri № 1.*

¹⁹ U djelima navedenim ovdje u napomenama 13 i 14.

rad predstavlja značajan doprinos ne samo za razumijevanje i proučavanje izdatog spomenika nego i za poznavanje turskih katastarskih knjiga uopće.

Nezavisno od navedenih rezultata nauke o turskim katastarskim i ostalim finansijskim knjigama pisao je u novije doba L. Fekete u svom djelu *Die Siyaqat-Schrift in türkischen Finanzverwaltung*²⁰, dok je S. S. Džikija na 25. Međunarodnom kongresu orijentalista u Moskvi prikazao svoj rad na izdavanju *Detaljnog popisa vilajeta Đurđistana* i istakao mnogostruki značaj turskih katastarskih knjiga za nauku²¹.

Kraće prikaze ovih knjiga dali su Br. Đurđev u *Enciklopediji Jugoslavije*²² i Ö. L. Barkan u novom izdanju *Islamske enciklopedije*²³.

Napokon je pisac ovih redaka, u uvodu prvog sveska svog djela *Turski izvori za istoriju Beograda* koji sadrži turske katastarske popise Beograda i okoline od 1476. do 1566. g., dao detaljniji prikaz ovih knjiga²⁴.

Ovdje je učinjen pokušaj da se pažljivom analizom raspoloživog materijala i korišćenjem dosadašnjih naučnih rezultata, pruži jasniji i potpuniji uvid u ove knjige i riješe najvažniji problemi koje nameće njihovo pravilno razumijevanje i korišćenje.

3.

Ustanovu popisivanja zemalja preuzeli su osmanski Turci od Seldžuka, ovi od ranijih islamsko-turskih država koje su tu ustanovu preuzele od Arapa, a oni iz starijih civilizacija²⁵. Postoje izvjesne indicije koje upućuju na to da su Turci vršili katastarski popis svojih zemalja još u doba vladavine emira Orhana (1326—1359). Prvi, dokumentima zajamčeni, spomeni i tragovi turskih katastarskih knjiga datiraju iz doba vladavine emira Mehmeda I (1403—1421)²⁶. Najstarije sačuvane turske

²⁰ Budapest 1955.

²¹ Vid. С. С. Джикия, *Пространный реестр вилаета Гюрджюстан*. Москва 1960.

²² Vid. *Enciklopedija Jugoslavije*, s. v. *Defter*. Up. i njegov članak *Carigradski arhiv* u istoj Enciklopediji.

²³ Vid. *Encyclopedie de l'Islam. Nouvelle edition*, s. v. *Daftar-i khāḳānī*.

²⁴ Хазим Шабановић, *Турски извори за историју Београда*. Књига I, свеска 1. *Турски катастарски пописи Београда и околине 1476—1566. године*. Београд 1964.

²⁵ Više o tom vid. Ö. L. Barkan, n. d. br. 1, str. 26—35.

²⁶ H. Inalcık, n. d. str. XV.

katastarske knjige potiču iz vremena vladavine sultana Murata II (1421—1451), tačnije iz početka četvrte decenije XV stoljeća i sve se odnose na Albaniju i južne dijelove Makedonije u kojima su, poslije raspada Dušanova carstva, bile stvorene srpske udione kneževine koje su odmah poslije bitke na Marici (1371) došle u vazalni odnos prema Turcima, a između 1385. i 1395. godine pale pod njihovu vlast²⁷. Među te knjige spada i defter koji je izdao Inalcık¹⁸.

Sačuvan je veći broj turskih katastarskih knjiga iz prvih godina vladavine sultana Mehmeda II Osvajača (1451—1481) koji je odmah poslije osvajanja Carigrada (1453), preduzeo opći popis svoga carstva u Evropi i Aziji²⁸. Tom prilikom izvršen je i popis naših zemalja koje su dotle ili u toku toga popisa pale pod tursku vlast. Od tog popisa do sada su pronađena tri deftera koji se odnose na jugoslovenske zemlje. To su:

1. Pojedinačni popis carskih hasova u vilajetima Zvečanu i Nikšićima i hasova velikog vezira i rumelijskog beglerbega u vilajetima: Skoplju, Jeleču, tzv. oblasti Brankovića (*vilâyet-i V'lk*) i u vilajetu Bistrici (prizrenskoj), a zatim detaljan popis skopskog i tetovskog vilajeta²⁹. Taj defter nije datiran, ali sam utvrdio da je nastao u vrijeme od maja 1453. do maja 1455. godine, a najvjerojatnije u martu ili aprilu 1455. godine³⁰.

2. Zbirni popis hasova krajišnika Isa-bega Ishakovića i timara njegovih ljudi, eškindžija (spahija) i mustahfiza u vilajetima: Jeleču, Zvečanu, Nikšićima, Hodidjedu, Sjenici, Rasu,

²⁷ To su: Popis vilajeta Permedi, Kovče i njihove okoline. (BVA, Maliye'den müdevver br. 231); Popis nahije Kostura (Kastorija, Kesriya), Kolonya (Kolonjë), Köprülû (Veles), İstepanya i Timurhisar (BVA, Maliye'den müdevver br. 250 i 251) i Popis Prilepa, Krčeva (Kičeva) i okoline (BVA, Maliye'den müdevver br. 303). Vid. H. Inalcık, *n. d.* str. XI, nap. 1, str. XVIII, nap. 77.

²⁸ H. Inalcık, *n. d.*, XVIII sa nap. 80. »Rezultati proučavanja deftera iz vremena Fatiha, koji se nalaze u našem arhivu pokazuju da je 859 (1455) proveden opći popis u Anadoliji i Rumeliji« — kaže Inalcık koji će te rezultate svojih istraživanja uskoro objaviti.

²⁹ Istanbul, Başvekâlet Arşivi (skraćeno BVA), Maliye'den müdevver br. 12 m.

³⁰ Taj popis nema naslova ni uvoda pa, naravno, ni datuma. Do sada ga nije niko detaljno proučavao pa je obično stavljan u posljednje godine vladavine Mehmeda II (1451—1481) (Vid. H. Inalcık, *n. d.* X). Zahvaljujući predusretljivosti Nedima Filipovića koji posjeduje mikrofilm ovog deftera ja sam još 1954. godine pregledao ovaj defter i iz njega ispisao nekoliko podataka na osnovu kojih sam ga mogao staviti u prve godine vladavine spomenutog sultana (up. moje djelo *Bosanski pašaluk* str. 104). Zahvaljujući predusretljivosti uprave Državnog arhiva u Skoplju, koja posjeduje drugi mikrofilm toga deftera, ja sam tek prošle godine imao priliku da ga proučim. Tada sam utvrdio da je stariji od popisa koji se ovdje izdaje, ali se više nije mogao staviti na prvo mjesto

Skoplju i Tetovu³¹ koji se ovdje izdaje, a završen je 9—18. maja 1455. godine, i

3: Pojedinačni popis tzv. oblasti Brankovića (*Vilâyet-i V'lk*)³² (kasnijeg Vučitrnskog sandžaka) koji je završen krajem juna 1455. godine.

U isto vrijeme bile su, svakako, popisane i ostale naše zemlje pod turskom vlašću u Makedoniji i Srbiji; ali ti popisi do sada nisu pronađeni.

Sva tri navedena deftera predstavljaju popise privremenih turskih administrativnih jedinica, krajišta, koja su postojala do definitivnog pada cijele Srbije (1459) i Bosne (1463) pod tursku vlast. Tada su Turci u našim zemljama, koje su dotle osvojili, osnovali nekoliko svojih redovnih administrativnih jedinica, sandžaka (Kruševac, Vučitrn, Prizren, Smederevo i Bosna) kakvi su od ranije postojali u susjednim turskim oblastima u Grčkoj, Bugarskoj i Albaniji. Tim sandžacima bile su pripojene i neke naše pogranične oblasti. Svi ovi sandžaci priključeni su Rumelijskom beglerbegu, kome su pripadala i ranija krajišta.

I u kasnije doba vladavine Mehmeda II vršeni su više puta popisi naših zemalja. Tako, pouzdano znamo da je u toku 1459/60. godine popisana bivša srpska despotovina od koje je tada bio obrazovan Smederevski sandžak, ali taj popis do sada nije pronađen. Godine 1467/8. izvršen je popis Braničevske oblasti, od koga je sačuvan detaljni defter³³, zatim popis turskih dijelova Bosne i Hercegovine iz 1468/9. godine od koga je

ove serije Monumenta turcica. Ovaj je defter mogao nastati najranije 1451. godine, jer se u njemu navodi sultan Murat II kao pokojni. Najkasniji datum njegovog nastanka jeste 873/1457. godina, jer jedna i jedina bilješka u tom defteru ima taj datum. Upoređivanjem podataka u tom defteru sa podacima deftera koji se ovdje izdaje postaje sasvim jasno da je ovaj popis stariji od našeg popisa pa je prema tome nastao prije 18. maja 1455. godine kada je sastavljen naš sumarni popis, u kome popis skopskog i tetovskog vilajeta predstavljaju stvarni izvod iz tog detaljnog popisa. Svi podaci sa tog područja u našem sumarnom popisu prepisani su doslovno iz tog popisa i to istim redom i tako vjerno da je svaka pogreška u sabiranju prihoda u tom popisu prenesena i u naš popis. Međutim, kolikogod se ova dva deftera podudaraju u popisu Makedonije, toliko se razlikuju u popisu sjevernih srpskih strana gdje su u ovaj detaljni popis upisani samo hasovi sultana i velikog vezira i rumelijskog beglerbega Mahmud-paše Anđelovića kojih uopšte nema u našem sumarnom popisu kao što u tom detaljnom popisu nema ništa što je upisano u naš popis. Kako je Mehmed II odmah poslije osvajanja Carigrada preduzeo opći popis svog carstva (up. ovdje str. XXVII, nap. 28) to je najvjerovatnije da je ovaj popis nastao kao rezultat te akcije pa je prema tome sastavljen poslije maja 1453., a prije maja 1455. godine.

³¹ Istanbul, BVA, Maliye'den müdevver br. 544.

³² Istanbul, BVA, Maliye'den müdevver br. 2. m.

³³ Istanbul, BVA, Maliye'den müdevver br. 5.

sačuvan samo sumarni defter³⁴, itd. Pored tih popisa, koje su iziskivala nova turska osvajanja (pad Srbije i Bosne), odnosno krupnije administrativne promjene (pripajanje Braničeva Smederevskom sandžaku), znamo da je od 1475. do 1478. godine izvršen novi popis svih turskih posjeda na Balkanu, ali su nam od tih popisa do sada poznati i pristupačni samo detaljni popis Hercegovačkog sandžaka³⁵, sumarni popis Vučitrnskog sandžaka³⁶ i detaljni popis Smederevskog sandžaka³⁷. U isto vrijeme izvršen je i popis Makedonije³⁸, ali on, do sada, nije pronađen.

Broj sačuvanih katastarskih deftera koji se odnose na naše zemlje, iz kasnijih vremena, od 1485. do 1617. godine, je dosta velik³⁹.

4.

Zaključci koje nameću datumi pojedinih turskih katastarskih knjiga i druge arhivske vijesti o popisivanju pojedinih turskih provincija, kao i podaci koje sadrže pojedine instrukcije o popisima — koje je izdao Barkan¹³ — pružaju nam znatno više obavještenja o razlozima zbog kojih su ti popisi preduzimani i o vremenu kad su vršeni nego što su nam o tom ostavili onovremeni turski pisci⁴⁰.

S obzirom na razloge zbog kojih su preduzimani, ovi su popisi mogli biti:

1. Opći katastarski popisi svih zemalja Osmanskog carstva ili

³⁴ Istanbul, Belediye kütüphanesi, Ahmed Cevdet Yazmaları br. 076.

³⁵ Istanbul, BVA, Tapu defteri br. 5.

³⁶ Istanbul, BVA, Tapu defteri br. 11.

³⁷ Istanbul, BVA, Tapu defteri br. 16.

³⁸ To se vidi jasno iz nekih marginalnih bilježaka iz toga vremena u ovom popisu. Vid. ovdje str. 71 sa nap. 27.

³⁹ Još uvijek ne postoji potpuniji pregled turskih katastarskih knjiga koje se odnose na jugoslovenske zemlje. Za najstarije doba turske vladavine i pretežno južne oblasti najviše podataka pruža Halil Inalcık, *Fatih devri üzerinde tetkikler ve vesikalar*. Ankara 1954; isti, *Hicri 835 tarihli Sûret-i defter-i sancak-ı Arvanid*. Ankara 1954; za Bosnu i ostale sandžake Bosanskog pašaluka vid. *XXII Milletlerarası Mustasrikler Kongresi munasebetyle tertiplenen Tarihi vesikalar Sergisi Kataloğu*. Istanbul 1951; H. Šabanović, *Bosanski pašaluk*. Sarajevo 1959, za ostale naše zemlje vid. *Istorija naroda Jugoslavije* II, u glavama: *Izvori i literatura*; G. Flügel n. m.; L. Fekete, *Belleten*, XI, 306—307).

⁴⁰ Pri tom mislim na sasvim uopštena i netačna obavještenja Lutfi-paše, *Asafnāma* izd. Ali-bega. Istanbul 1326, 24 i Koči-beja (*Risāla* carig. izdanje Aksuta) i drugih.

2. Parcijalni popisi pojedinih provincija, vilajeta pa i nahija.

1. Opći popisi preduzimani su, od početka XV do početka XVII stoljeća, tačno od vladavine Murata II (1421—1451) do vladavine Ahmeda I (1603—1617), uvijek kada je na prijesto stupao novi sultan. Do kraja vladavine Sulejmana Veličanstvenog opći popisi preduzimani su, u praksi, i na kraju svakog decenija vladavine jednog sultana, a kasnije u razmacima od deset do dvadeset godina⁴¹.

2. Svi ostali popisi bili su parcijalni i mogli su uslijediti nakon svake značajnije teritorijalne promjene, odnosno proširenja teritorija, promjene sistema oporezivanja stanovništva u nekoj oblasti (kao što je uvođenje filurije umjesto harača ili obratno); zbog revizije državnih dohodaka (da se vidi da li su prihodi od poreza na neki način uvećani ili smanjeni); zbog krupnijih promjena rukovodećeg administrativnog aparata u provincijama i, u vezi s tim, nove raspodjele feudalnih posjeda feudalcima i, kao najvažnije, zbog potrebe da se popišu oni državni prihodi koji, iz bilo kojih razloga, nisu bili ranije popisani⁴².

5.

O tome kako su nastale turske katastarske knjige, tj. kako su Turci utvrđivali i popisivali feudalne prihode, i kako su ih raspoređivali među pripadnike vladajuće klase, dosta podataka pružaju sačuvane instrukcije koje je Porta izdavala popisnim komisijama, zatim neke kanunname za pojedine sandžake i, napokon, uvodne napomene u nekim katastarskim knjigama. Ali, svi ti izvori, ukoliko su do sada poznati, potiču, uglavnom, iz XVI i XVII stoljeća i daju dosta detaljne podatke o načelima i sistemu popisivanja u to doba. Oni naročito obiluju podacima o kontroli i reviziji prethodnih popisa. Ali kako su, tokom vremena, vršene izmjene u sistemu popisivanja i redigovanja popisnih knjiga, ti izvori ne mogu biti potpuno korišćeni za upoznavanje sistema popisivanja u XV stoljeću kao ni za pitanje nastanka starijih turskih katastarskih knjiga. Šta više, neoprežno operisanje tim materijalom može, zbog reformi koje su

⁴¹ Up. Ö. L. Barkan, IFM II, br. 1, str. 36; *Kanunlar* 297; Inalcik, n. d., XVIII.

⁴² Ö. L. Barkan, IFM II, br. 1, str. 38, 44, 50; *Kanunlar* 7, 35—38; Inalcik, n. d., XVIII.

provedene u početku vladavine sultana Sulejmana Veličanstvenog, više da pomuti jasan uvid u taj proces nego da ga osvijetli. Zato ćemo ovdje govoriti prvo o sistemu popisivanja i redigovanja turskih katastarskih knjiga u starije doba, do 1520. godine, a zatim ćemo ukazati na najznačajnije promjene koje se javljaju kasnije.

Najvažniji i gotovo jedini izvori za proučavanje nastanka i redigovanja starijih turskih katastarskih knjiga iz XV i početka XVI stoljeća predstavljaju same te knjige. Premda su veoma oskudne podacima o tom pitanju, ipak se pažljivim proučavanjem i sistematskom analizom podataka koje sadrže, kao i korišćenjem dosadašnjih naučnih rezultata, koji se svode, uglavnom, na navedene radove Ö. L. Barkana i H. Inalcıka, mogu utvrditi ne samo osnovni principi nego i skoro svi važniji detalji o tom kako su vršeni popisi u to doba i kako su redigovani najstariji defteri, koji su nastali kao rezultat tih popisa. Ja ću se ovdje ograničiti na pokušaj da odgovorim na pitanje: kako su nastali najstariji turski popisi naših zemalja?

Zauzimajući pojedine naše oblasti u Makedoniji i Srbiji, Turci su ih pretvarali u svoja krajišta i povjeravali krajišnicima sa širim ovlašćenjima. U posjednute gradove uvodili su svoje posade kojim su davali plate u novcu ili timare u unutrašnjosti Turske. Tako su postupili i sa posjednutim gradovima na liniji Skoplje—Sarajevo, kao i na liniji Niš—Kruševac—Smederevo, znatno prije potpune okupacije tih područja. Ako bi istovremeno ili kasnije zavladao manjim ili većim područjem posjednutih gradova, kao što je bio slučaj u Raškoj i Vrhbosni, oni bi jedan dio zaposjednutog područja razdijelili u timare gradskih posada, a preostali pretvorili u tzv. eškindžijske timare, tj. timare sitnih spahija koji su regrutovani iz redova »slugu i robova« krajišnika dotičnog krajišta, i iz redova sitne domaće vlastele i starih vojnika, koji su im prišli. Pripadnicima ranijih vojničkih ili poluvojničkih redova, koji su stupili u njegovu službu, osvajač je ostavljao stare ili davao nove slobodne baštine, a njihovim starješinama privilegovan položaj, i to pod uslovom, da za njegov račun vrše vojničke ili poluvojničke službe. Slobodne baštine ostavljali su Turci i seoskim zanatlijama, uz obavezu da vrše odgovarajuće usluge oko održavanja, čuvanja i snabdijevanja područnih gradova. Za sve to dovoljan broj primjera pruža i defter koji se ovdje izdaje.

Svim posjednicima timara, kao i svim korisnicima određenih privilegija i prava odmah su izdavani dokumenti (berati,

pisma, tezkere, hudžeti ili temesuki) o tim posjedima, odnosno pravima i privilegijama.

Na taj način uspostavljano je u graničnim oblastima dvovlašće između domaćih i turskih vlasti i ono je trajalo uglavnom sve do potpune turske okupacije dotičnih oblasti. Kad je uspjela da uspostavi dvovlašće između domaćih i svojih vlasti, a pogotovo kad ga je likvidirala i zavela isključivo svoju vlast i upravu u tim oblastima, Porta je, istovremeno sa svojim (redovnim) vlastima, slala popisne komisije da, uz pomoć lokalnih vlasti i uglednih domaćih ljudi u pojedinim mjestima, izvrše i katastarski popis tih oblasti. Tim je, najčešće, uvedena redovna turska administracija u dotičnom području.

Popisnu komisiju, sačinjavali su jedan *emîn* — »pripisnik« i jedan *kâtib*-pisar, a imenovala ih je Porta. Emin je mogao imati i svog *êhaju*-pomoćnika, koji se spominje prilikom popisa naših zemalja kao ugledna ličnost koju Dubrovčani čašćavaju i darivaju⁴³.

Emin je bio carski povjerenik koji je, stvarno, preuzimao posao popisivanja i bio odgovoran za njegovo izvršenje. Kako je ovaj posao bio s jedne strane vrlo odgovoran i dosta težak (naročito u području gdje turska vlast nije bila stabilna), a s druge strane unosan i podesan za mito i razne druge zloupotrebe, on je redovno povjeravan istaknutim, uticajnim, pouzdanim, savjesnim i obrazovanim ličnostima iz reda uglednih sandžakbegova, defterdara i kadija⁴⁴. Funkcija pisara povjeravana je, obično, sinovima dvorskih spahija, pisarima carske defterhane i pisarima divana.

Komisija je bila dužna da tačno utvrdi i popiše sve izvore feudalnih prihoda od ličnih feudalnih poreza stanovništva, kao i od svih grana privrede i prometa, i da ih razdijeli u hasove i timare.

Iz čitavog niza sačuvanih instrukcija iz XVI i XVII stoljeća koje je izdao Ö. L. Barkan¹³, vidi se njena dužnost, njena nadležnost i način na koji je imala da izvrši popis. Osnovni sadržaj tih instrukcija rezimirao je Inalcık⁴⁵, a mi ćemo ih ovdje kori-

⁴³ Ova se tvrdnja zasniva na podacima koje pruža Dubrovački arhiv. Krajem maja 1526. uputio je emîn koji je popisivao Bosnu i Hercegovinu svoga *êhaju* izvjesnim poslom u Dubrovnik (Državni arhiv u Dubrovniku, Acta Consilii Rogatorum XXXVIII, 128).

⁴⁴ Primjere vid. kod Inalcika, n. d., XIX. Kasnije je ova funkcija povjeravana i nazorima. Vid. N. Filipović, *Jedna zapovijed Bešaretu*. GZM 1950.

⁴⁵ Inalcık, n. d. XVII.

stiti utoliko, ukoliko su one, po našem mišljenju, mogle vrijediti i za najranije vrijeme.

Emin je bio dužan da s mjesnim kadijom, odnosno subašom, dođe lično u središte svakog kraja (nahije ili vilajeta) u oblasti koju je imao da popiše; da pozove spahije tog predjela i da zajedno s njima, a uz pomoć lokalnih prvaka i vještaka, utvrdi, procijeni i popiše sve izvore feudalnih prihoda u tom kraju, tako da ništa ne ostane izvan popisa.

Kadija je bio dužan da pazi, posebno na to, da ni jedan izvor prihoda ne ostane nepopisan. On je u tom poslu nastupao u ime državne blagajne kao kontrola rada emina⁴⁶.

Sva lica koja su na osnovu carskog berata ili drugih dokumenata uživala kakve feudalne prihode, odnosno njihovi predstavnici (emini carskih hasova, subaše ili vojvode hasova paša i begova, mutevelije vakufa, starješine manastira), kao i lica koja su uživala razne povlastice (derbendžije, sokolari, seoske zanatlije i dr.) — bila su dužna da lično, odnosno posredstvom svog zastupnika, predoče popisnoj komisiji dokumente o tim posjedima i pravima⁴⁷.

Svaki timarnik bio je dužan da pred emina dovede svu raju sa svog timara i da mu, pored svog berata ili drugih posjedovnih isprava, preda popis raje i iznos trogodišnjih prihoda timara⁴⁸.

Kadije su bili dužni da eminu-popisivaču predaju haračke deftere, tj. popise haračkih obveznika na području njihovog kadiuka. Istovremeno se morao izvršiti popis svih vojničkih i poluvojničkih redova: akindžija, vojnuka, vlaho-stočara, odnosno filuridžija, sokolara i drugih društvenih redova koji su imali poseban status, zatim popis svih domova koji su bili dužni da daju tzv. *avâriz*, vanredne državne namete⁴⁹, popis čerahora i drugih.

Na osnovu prikupljenih dokumenata i podataka započinjao je rad popisne komisije, koja je dobijene dokumente provjeravala i sravnjivala sa stanjem na licu mjesta i tako utvrđivala faktično stanje i sve eventualne promjene u pogledu broja popisanih lica, njihovog bračnog i zdravstvenog stanja, poslovne

⁴⁶ Isto XIX—XX.

⁴⁷ Isto.

⁴⁸ Isto.

⁴⁹ Isto. Za raju koja je bila oslobođena tih nameta kao, na pr., derbendžije to je konstatovano kod njenog popisa u pojedinačnim i zbirnim popisima.

sposobnosti, godina starosti itd. Isto tako procjenjivala je vrijednost i rentabilnost pojedinih dobara i popisivala sve izvore prihoda od seoske i gradske privrede⁵⁰.

Na osnovu podataka o sastavu i iznosu trogodišnjih prihoda timara, koje mu je podnosio spahija, kao i lične procjene, emin je utvrđivao godišnji prosjek svake pojedine stavke prihoda u naturi za glavne, odnosno u novcu za sitnije daće. Zatim je na osnovu uobičajenih lokalnih mjera i dnevnih cijena, koje je utvrđivao sud, obračunavao ukupnu novčanu vrijednost svih stavki poreza svakog mjesta i svakog lena⁵¹.

6.

Kada su na taj način utvrđena sva lica koja podliježu oporezivanju i svi izvori prihoda, i kada su prikupljeni i provjereni svi potrebni dokumenti i podaci, popisna komisija je pristupala sastavljanju i redigovanju prvo pojedinačnog, detaljnog deftera (*defter-i mufassal*), a zatim je sastavljala zbirni, sumarni popis (*defter-i mücmel* ili *defter-i icmal*).

Kako *mufassal* i *idžmal* defteri imaju mnoge zajedničke diplomatske elemente, to se ti elementi ni u ovom prikazu neće izdvajati, nego će biti navedeni u opisu pojedinačnih deftera koji su redovno uređivani ovako:

Iza naslova deftera slijedio je obično kratak *uvod* u kome je isticano ime vladajućeg sultana po čijem je nalogu izvršen popis, a ponekada i sasvim konkretan zadatak popisne komisije.

Zatim su, obično, navođena imena *emina-popisivača* i *pisara*. Tako je postupljeno i u najstarijem sačuvanom popisu Albanskog sandžaka iz 1431/2. godine¹⁸. U nekim popisima, međutim, navedeno je samo ime emina, dok je ime pisara izostavljeno. Takav je slučaj u ovom popisu krajišta Isa-bega Ishakovića iz 1455. godine, u popisu oblasti Brankovića iz iste godine³², u sumarnom popisu Bosanskog sandžaka iz 1516. godine⁵², u detaljnom popisu Smederevskog sandžaka iz 1536. godine⁵³, itd. U nekim popisima, međutim, navedeno je samo ime ličnosti u čijoj je nadležnosti (*ma'rifet*) izvršen popis, dok su imena emina i pisara izostavljena. To je primijećeno u popisu

⁵⁰ Isto.

⁵¹ Isto.

⁵² Istanbul, BVA, Tapu defteri, br. 56.

⁵³ Istanbul, BVA, Tapu defteri br. 178.

Braničevske oblasti iz 1468. godine³³, koja je popisana pod rukovodstvom tadašnjeg vidinskog sandžakbega Ali-bega Miha-loğlu, čijem je sandžaku pripadala ta oblast, i u kojoj je on imao svoje hasove i čifluke.

Bilo bi zanimljivo da znamo ko su i odakle su bili pisari najstarijih popisa naših zemalja, jer su oni imali vrlo važnu ulogu u tim poslovima. Oni su odlično poznavali principe i tehniku popisivanja i bili vrlo savjesni u radu, što se ne može kazati za mnoge pisare kasnijih popisa.

Proučavajući najstariji albanski popis iz 1431/2. godine, a naročito vještinu kojom je njegov pisar arapsku ortografiju prilagođavao albanskim i slovenskim glasovima, Inalcık je s pravom pretpostavio da je taj pisar bio albanskog porijekla⁵⁴. Na osnovu istih činjenica može se pretpostaviti da su i pisari, koji su popisivali naše zemlje, naročito oni koji su sastavljali prve popise, regrutovani iz redova turskih službenika koji su bili porijeklom iz naših zemalja ili su u njima duže živjeli, jer su poznavali, ne samo načela i tehniku toga rada, nego isto tako jezik krajeva koje su popisivali. Tako se jedino može objasniti velika vještina i preciznost kojom su oni arapskim konsonantskim, i inače vrlo nepodesnim pismom, fonetski sasvim vjerno obilježavali naše homonime i toponime i uspijevali da nam sačuvaju njihove fonetske i govorne oblike sa svim arhaičnim elementima⁵⁵.

Na kraju uvoda redovno je stavljan datum kada je popis završen, odnosno kada je predat Porti, a vrlo često i datum početka popisa.

Neki defteri imaju na početku sadržaj, a neki, naročito mlađi, i kanunnamu koja se odnosi na dotično područje. Najstariji poznati defter, u kome se na početku nalazi kratka kanunnama, je popis Braničevske oblasti iz 1468. godine³³. Ta kanunnama sadrži, uglavnom, mjere i cijene pojedinih naturalnih, odnosno novčanih daća u tom vilajetu. Inače se, u starijim popisima iz XV stoljeća, potrebne zakonske odredbe navode kod popisa onih mjesta i društvenih redova na koje se odnose. One obično govore o statusu pojedinih mjesta i njihovog stanovništva, o raznim društvenim redovima (vlasi, vojnuci, rudari odnosno rudnici, seoske zanatlije i sl.).

⁵⁴ H. Inalcık, *n. d.*, XVII.

⁵⁵ H. Šabanović, *Bosansko krajište*. Godišnjak Istorijskoj društva Bosne i Hercegovine IX, 1957, 178.

7.

Poslije naslova i uvoda kao i poslije sadržaja i kanunname — ukoliko su postojali — slijedio je tekst popisa. Do početka vladavine sultana Sulejmana (1520) svi su katastarski popisi, pojedinačni i zbirni, redigovani tako da je u njima istovremeno sa popisom utvrđivan, odnosno vršen *tevzî'*, raspodjela feudalnih prihoda na lena (hasove, zijamete i timare, odnosno mulkove i vakufe) koja su upisivana tako da je svaki has, zijamet, timar, vakuf i mulk predstavljao zasebnu jedinicu i posebnu ekonomsku cjelinu.

U popise su upisivani prvo carski hasovi, zatim hasovi ostalih najvećih feudalaca, vezira i beglerbegova (ukoliko su postojali), zatim hasovi krajišnika, odnosno sandžakbega dotičnog krajišta (sandžaka). Ovi veliki hasovi nalazili su se redovno u više vilajeta (nahija) provincije koja je bila predmet dotičnog popisa.

Primjećeno je da u najstarijem sumarnom popisu Alban-skog sandžaka iz 1431/2. godine¹⁸, u ovom popisu krajišta Isak-bega Ishakovića iz 1455, kao i u detaljnom popisu oblasti Brankovića iz iste godine³² nisu uopće upisani carski hasovi (niti hasovi koga vezira ili beglerbega), dok su u detaljnom popisu iz 1453/5. godine²⁹, u popisu Braničevske oblasti iz 1468. godine³³, kao i u svim kasnijim popisima carski hasovi redovno upisani.

Zatim su popisivani oni feudalni posjedi koji nisu prelazili granice jedne nahije odnosno vilajeta. Tu su prvo upisivani hasovi subaša dotičnog vilajeta, zatim hasovi ostalih krupnijih feudalaca u istom vilajetu, a potom timari spahija, obično prvo veći zatim manji; iza ovih slijedio je popis timara gradskih posada u istom vilajetu, i na kraju popis uzapćenih timara (*mevkûf*), mulkova i vakufa. Popis uzapćenih timara upisivan je često na kraju pojedinih dijelova deftera, poslije popisa spahija jednog vilajeta, odnosno poslije popisa mustahfiza jednog grada. U nekim defterima na kraju popisa hasova nalaze se popisi čifluka, koji su spadali u te hasove, a u nekim i popis ovčarine (*âdet-i agnâm*) koja je redovno popisivana u posebne deftere.

Popis svakog lena (hasa, zijameta ili timara), kao zasebne ekonomske jedinice, imao je ove elemente: prvo je upisano ime posjednika toga lena sa eventualnom nekom specifičnom

napomenom (titula, zvanje, bliža lična oznaka i sl.). Ponekad je označen i osnov posjedovanja timara, isprava ili okolnost na osnovu koje dotično lice uživa timar (»ima berat pokojnog sultana«, »ima berat našeg cara«, »sa tezkerom Isa-bega«, »on je stari timarnik«, »on je sluga begov«, »on je rob begov«, i sl.); zatim način na koji ga posjeduje: *serbest*, timar sa imunitetom, *be resm-i çiftlik*, kao *čifluk*, *müşterek*, zajednički i sl. Popis koji se ovdje izdaje pruža primjere za sve te slučajeve.

U slučajevima kad spahija nije imao isprave, odnosno dokaze na osnovu kojih posjeduje timar, on mu je bio oduzet i uzapćen za državnu blagajnu. Isto tako bili su uzapćeni svi timari koji su ostali bez titulara.

Zatim su upisivana pojedina mjesta koja su pripadala dotičnom lenu. Uz nazive mjesta redovno je označavan njihov status (šeher, kasaba, varoš, selo, mezra, čifluk, manastir i sl.) kao i njihov privredni i saobraćajni značaj: majdan, pazar, gečid (prelaz), skela, derbend (klanac) i sl.

Kad je riječ o ovom elementu turskih katastarskih knjiga postoje opravdani razlozi zbog kojih se mora naglasiti da su u turske katastarske knjige morala biti unošena samo ona mjesta koja su u vrijeme popisa bila na neki način izvor feudalnih prihoda. Drugim riječima u ove popise nisu morala biti unesena ona mjesta koja nisu spadala u feudalna lena, koja nisu bila izvor feudalnih prihoda odnosno čiji stanovnici nisu imali nikakvih ličnih feudalnih obaveza. Takvih je mjesta, odnosno ljudi bilo ne samo u klasično doba turskog feudalizma, o kome je ovdje riječ, nego i kasnije, iako relativno manje.

U popisima su često navedena jezera i rijeke sa oznakom poreza od ribolova; zatim planine sa ljetnim ispašama i katunima, rijeke i veći potoci na kojima su se nalazili mlinovi, valjalice, a eventualno i rudna kola, vode na kojima je štavljena koža, ili su služile za navodnjavanje i sl.

U najtješnjoj vezi sa pitanjem naselja koja su ulazila u turske katastarske popise stoji i pitanje društvenih redova koji su upisivani u te popise. To je najsloženiji i najteži problem ovih knjiga. Sasvim precizan odgovor na to pitanje predpostavlja jasan i detaljan uvid u strukturu feudalnog društva u Osman-skoj imperiji, u politički, socijalni, pravni i ekonomski položaj pojedinih klasa, staleža i slojeva. Značajnu ulogu pri tome mogla je da igra vrsta, privredni i saobraćajni značaj pojedinih naselja, jer je postojala znatna razlika u pravnom položaju

između seoskog i gradskog stanovništva, zatim između slobodnih i zavisnih seljaka, između raje i kmetova, itd. Ovdje se, naravno, ne možemo upuštati u to pitanje. To se mora požaliti, tim više što još uvijek ne možemo uputiti čitaoca na neki cjelovitiji prikaz tog važnog, ali vrlo složenog pitanja.

Ali kad se ima na umu da su turski katastarski popisi rađeni prvenstveno iz aspekta feudalnih prihoda i obaveza potčinjenog stanovništva, zatim zbog nastojanja države da uredi agrarne i posjedovne odnose i da ima jasan uvid u te odnose, onda se i bez prethodnih istraživanja može zaključiti da su u turske katastarske knjige morali biti upisani prije svega svi zavisni seljaci-zemljoradnici, obična raja, koja je bila uključena u timare, podložena spahijama i opterećena određenim feudalnim obavezama, bez obzira da li su te obaveze plaćali u punom ili smanjenom iznosu, kao, npr., derbendžije.

U ove popise su, dalje, redovno upisivani svi vlasi — pastiri, odnosno filuridžije, premda su bili slobodni seljaci koji redovno nisu smatrani rajom niti su uključivani u timare, nego su spadali u hasove sultana ili sandžakbega, rijetko u hasove drugih krupnih feudalaca, a nikada u timare običnih spahija.

Što se tiče ostalog seoskog stanovništva kao što su šahindžije (sokolari), rudari, vojnuci, akindžije, martolozi i drugi vojnički i poluvojnički redovi koji su uživali slobodne baštine, oni su redovno vođeni u posebnim defterima, ali ima katastarskih knjiga u koje su upisani i ti ili neki od tih društvenih redova. Tako su, napr., u popisu Braničevskog vilajeta iz 1468. godine popisani svi vojnički i poluvojnički redovi: vojnuci, martolozi, sokolari, zemberekčije itd. U ovom popisu krajišta Isa-bega Ishakovića upisani su samo seoske zanatlije, derbendžije i vlasi u Nikšićkom vilajetu, dok su kod vlaha Sjenice i filuridžija Vrhbosne upisane samo njihove obaveze. Popisane su i vojnučke kuće u nahiji Tilavi, a izostavljeni vojnuci u ostalim oblastima. Ovdje nisu upisani ni šahindžije koji se izričito spominju u Makedoniji. Ima deftera, istina iz kasnijih vremena, u koje nisu upisivani ni derbendžije.

Kako je struktura stanovništva gradskih naselja bila znatno složenija, to je i pitanje statusa pojedinih redova toga stanovništva mnogo teže. Sada se može sa sigurnošću reći da je u ove popise obavezno upisivano samo ono gradsko stanovništvo koje je bilo zaduženo ličnim feudalnim porezima (*bârusûm*). Jedino tako može se objasniti slučaj da je, na pr., u sumarnom

popisu Bosanskog sandžaka iz 1468/9. godine u Sarajevu upisano samo pet muslimanskih naprama 65 hrišćanskih kuća, kad ih je tada moralo biti znatno više, jer su u Sarajevu tada postojale dvije džamije, hamam, karavansaraj, a samo mjesto imalo status kasabe. Ali su u ove popise vrlo često, da ne kažem redovno, upisivani i oni stanovnici gradskih naselja koji su bili pojedinačno ili kolektivno, potpuno ili djelomično oslobođeni svih, ili nekih feudalnih i državnih dažbina. Isto tako ima dosta slučajeva da su u ove popise unošeni svi pripadnici stalnih garnizona u tvrđavama, popisi oružja, municije i rezervi hrane, dok su predstavnici administrativnog aparata, dvorski činovnici i dostojanstvenici, spahije i zajimi bili uvijek izuzeti od popisa. Ove se činjenice moraju imati u vidu naročito prilikom upotrebe ovih materijala u statističke svrhe, kao i prilikom proračunavanja broja stanovnika u pojedinim naseljima. U statistikama, koje su rađene na osnovu ovih izvora ove činjenice nisu uzimane u obzir, pa su zato te statistike nepouzđane. Da bi se mogle dobiti relativno tačne statistike onovremenog stanovništva u pojedinim naseljima i krajevima morali bi se koristiti popisi svih društvenih redova u dotičnom naselju kako zavisnih seljaka, odnosno građana, tako i svih onih društvenih redova koji su bili potpuno ili djelimično oslobođeni dažbina. Valja još napomenuti da su od društvenih redova koji su bili obuhvaćeni popisom u deftere upisivani samo kućne starješine, žene kao i muškarci, i ostali odrasli muški članovi njihovih porodica.

Ako bi se ustanovilo da je posjednik timara prouzrokovao da u popis budu unesena maloljetna i umrla lica, ili da je prikrrio prihode svog timara, timar mu je odmah oduzet i uzapćen za državnu blagajnu. Višak prihoda (*zevâid*) koji bi se dobio na taj način unošen je u popis posebno i često je dodjeljivan kao nagrada onim ljudima koji su takve nepravilnosti otkrivali⁵⁶. Raju, koja bi se razbjegla zato da izbjegne popis, istraživali su kasnije posebni emini ili kadije, i od njih ubirali poreze⁵⁷.

Pri upisu pojedinih lica upisivano je redovno njihovo rođeno ime i ime oca ili drugog bližeg srodnika (brat, rođak), a kod žena-domaćica, ime muža; često je navođeno njihovo zanimanje, zvanje i neka druga lična karakteristika relevantna za popis: oženjen, neoženjen, bennâk, pop, kaluđer, imam, hatîb,

⁵⁶ H. Inalcık, *n. d.*, XX.

⁵⁷ O. L. Barkan, *Kanunlar* 190 i 277; H. Inalcık, *n. d.*, XX.

mujezin, »siromah«, »govedar«, bolestan, slijep, sakat, star, nemoguć starac, »prebeg«, »prešlac«, »došlac« itd.

Na kraju popisa lica dat je njihov ukupni broj po grupama: *hâne* (kuće, domaćini), *bîve* (udovice-domaćini), *mudžerred* (neoženjen) itd.

Kad je riječ o većem naselju, koje sačinjava stanovništvo više konfesija ili drugih grupa, ono je često popisivano po tim grupama koje su nazivane *džemati*: muslimani, hrišćani, Cigani, Jevreji, Dubrovčani itd.; kod manjih naselja ta je podjela iskazivana samo u zbiru. Džemati gradskih i većih seoskih naselja dijelili su se na *mahale*, gradske četvrti odnosno zaseoke.

Zatim je slijedio taksativni spisak svih feudalnih daća koje su stanovnici dotičnog naselja plaćali svom spahiji. Tu su pojedinačno nabrojane sve grane privrede, sve vrste kultura u dotičnom mjestu, sve vrste feudalnih daća i njihovi iznosi u naturi ili u novcu. Pored daća od pšenice, ječma, raži, suražice, zob, prosa, vina i drugih glavnih i osnovnih kultura, koje su u ranije doba, do Sulejmana Veličanstvenog, obračunavane i davane redovno samo u naturi, tu su navedene i daće od svih ostalih grana seoske privrede: pčelarstva, povrtlarstva, voćarstva, lana, konoplje, mlinarstva, ribolova itd. Sitne daće su redovno obračunavane i plaćane u novcu.

Zatim su navedene isključivo novčane feudalne daće, kao što su lični rajinski porezi (*ispendža*, *resm-i buyunduruk* ili *resm-i çift*, *resm-i bennâk* i *resm-i mudžerred*), »poljačina«, porez na svinje (*resm-i hûk*), žirovina, razne globe (*niyâbet* odnosno *džürm-ü džinâyet*), razne uslovne daće (*bâd-ü hava*) itd.

U toj listi, ili posebno, iskazivani su redovno i tzv. *hâssa*-posjedi (alodi) koje su obrađivali feudalci u vlastitoj režiji ili su ih davali na obradu trećem licu po slobodnoj pogodbi, a sastojale su se redovno od mlinova, njiva, livada, vinograda i voćnjaka.

Isto su tako precizno označavana i druga dobra koja su sama ili sa drugim prihodima sačinjavala timar (prihodi od trgovine i prometa, od jezera i rijeka sa lovištima ribe, hrastove šume, ispaše, trstenici itd.).

Na kraju popisa svakog mjesta navedena je novčana vrijednost svih feudalnih daća toga mjesta preračunata u akče. Ta se suma u ranije vrijeme dobivala preračunavanjem naturalnih daća u novčanu vrijednost na osnovu lokalnih dnevnih cijena koje je utvrđivao i popisnoj komisiji davao sud. Kad se

jedan has, odnosno timar sastojao od više mjesta, onda je na kraju popisa cijelog hasa odnosno timara u sumarnim popisima uvijek, a u pojedinačnim ponekad davata i *rekapitulacija* svih mjesta, osoba i prihoda dotičnog lena.

Emini su, dalje, bili dužni da na osnovu iznosa prihoda svakog lena utvrde *vojničke obaveze* njegovog titulara i da ih zavedu u popis iznad njegovog imena. Ta je praksa trajala samo do kraja sedmog decenija XV stoljeća, kada je morala biti izdata kanunnama Mehmeda II, kojom su te obaveze normirane, jer kasnije nisu unošene u popise. Valja napomenuti da su ti podaci i ranije unošeni obligatno samo u sumarne, a rijetko u detaljne popise.

Primjećeno je da ni u detaljnim popisima ili dijelovima tih popisa nije unesena specifikacija feudalnih dažbina niti iznos prihoda pojedinih mjesta kada su te dažbine plaćane paušalno (ber vech-i maktu').

Tako su, uglavnom, izgledali najstariji sačuvani *mufassal-defteri*, detaljni, pojedinačni popisi koji se ponekad nazivaju *esâmî-defterleri*, poimenični popisi⁵⁸. Najstarije poznate mufassal-deftere naših zemalja predstavlja spomenuti popis Maliye br. 12 iz 1453/5. godine, zatim popis oblasti Brankovića iz 1455. godine, popis Braničevskog vilajeta iz 1468. godine, popis Hercegovačkog sandžaka iz 1475. godine, popis Smederevskog sandžaka iz 1476. godine, itd.

8.

Kada je redigovala mufassal-defter oblasti, koju je popisivala, popisna komisija je bila dužna da na osnovu tog popisa sastavi zbirni, sumarni popis (*defter-i müdžmel* ili *defter-i idžmal*) iste oblasti. Ovi zbirni ili sumarni popisi u ranije doba, do početka vladanine sultana Sulejmana Veličanstvenog, predstavljali su izvode ili bolje rečeno skraćene redakcije odgovarajućih detaljnih popisa, jer oni nisu sadržavali nikakve podatke koji se nisu nalazili u istovremenim detaljnim popisima iz kojih su sastavljeni. Ovi sumarni popisi rađeni su na taj način što u njih redovno nije unošeno ništa što nije spadalo u hasove i timare, kao vakufi, mulkovi, slobodne baštine itd.,

⁵⁸ Mišljenje nekih naučnika da se termin *esâmî defteri* odnosi na sumarne deftere nije ispravno, jer se riječ *esâmî* (imena) u tom nazivu ne odnosi na imena spahija, već na imena zavisnih ljudi (raje) koji su bili predmet popisa.

odnosno što nije predstavljalo izvor feudalnih prihoda, kao popis oružja i zahire u tvrđavama, ali ima sumarnih deftera u koje su upisani i vakufi.

Izgleda da su vjerske ustanove unošene u sumarne popise samo onda kada su bile opterećene nekim feudalnim obavezama.

U ove sumarne deftere nisu nikad upisivana imena već samo brojevi domaćina i ostalih odraslih muških glava i udovica koji su pripadali dotičnom hasu odnosno timaru. Dalje, u njima je uvijek ispuštana specifikacija poreza i davana samo njihova ukupna vrijednost u novcu i eventualni *hassa*-posjedi. Samo, ima sumarnih deftera, istina iz kasnijih vremena, u kojima su upisivana samo imena sela pojedinih timara i novčana vrijednost njihovih feudalnih obaveza.

Zato se može kazati da su sumarni popisi sve do početka vladavine Sulejmana Veličanstvenog predstavljali izvode, odnosno skraćene redakcije istovremenih detaljnih popisa.

Kada su bili sastavljeni pojedinačni i zbirni popisi jedne oblasti, predavani su Porti. Ako su bili usvojeni, potvrđivani su vlastoručnim carskim pismom i carskom tugrom. Ako popis nije bio izvršen pravilno, ti su defteri bili odbačeni, a krivci obično kažnjeni. Potom je upućivana nova komisija da izvrši reviziju ili ponovni popis dotične oblasti⁵⁹. Iz tako nastalih originala, koji su nazivani *asıl defter* i koji su pohranjivani i čuvani u centralnoj defterhani, izrađivani su vjerni zvanični prepisi, kopije tih deftera koje su nazivane *sûret-i defter*, od kojih je po jedan primjerak predavan beglerbegu dotične provincije za pokrajinsku defterhanu. Ove se kopije jasno raspoznaju po naslovu koji obično glasi: *sûret-i defter-i mücmel-i (mufassal-i)*... = kopija sumarnog (detaljnog) popisa... Idžmal-defteri koji su se nalazili u pokrajinskoj defterhani raspoznaju se lako i po čitavom nizu marginalnih bilježaka koje su upisivane u te deftere. Veliki broj takovih bilježaka sadrži i defter koji se ovdje izdaje.

Izložena procedura o prikupljanju i provjeravanju podataka i dokumenata, na osnovu kojih je popisna komisija sastavljala i redigovala ove popise, bila je neophodna uglavnom samo prilikom prvih popisa i redigovanja prvih katastarskih

⁵⁹ Interesantna informacija o tome nalazi se, na primjer, u uvodu detaljnog popisa Bosanskog sandžaka iz 1489. godine (BVA, Tapu defteri br. 24) iz koga se vidi da je taj popis izvršen zato što je mufassal-defter iz 1485. godine bio odbačen i uništen.

knjiga jedne oblasti. Prilikom ponovnih popisa ta procedura nije bila neophodna, jer je popisna komisija raspolagala prethodnim popisom koji joj je služio kao glavna podloga novog popisa. Zato se njen rad mogao ograničiti samo na to da, vršeći ponovni popis, vodi prvenstveno računa o nastalim promjenama na terenu i u raspodjeli feudalnih dobara kao i o tome da u novi popis unese i one izvore prihoda koji nisu bili obuhvaćeni ranijim popisom i koji nisu bili upisani u postojeći defter. Raniji defter je od tada nazivan *starim defterom* (tur. *defter-i 'atîk* ili *defter-i köhne*) za razliku od novog popisa, novog deftera koji je ta komisija sastavljala i koji je nazivan *novim defterom* (tur. *defter-i cedîd*).

9.

Cjelovitost ovog prikaza turskih katastarskih knjiga obavezuje nas da nešto kažemo i o nagovještenim izmjenama u sistemu popisivanja feudalnih dobara i u sastavljanju i redigovanju ovih knjiga. Te su izmjene nastale početkom vladavine sultana Sulejmana Veličanstvenog, poslije 1520. godine. Neke se javljaju u svim detaljnim katastarskim knjigama Sulejmanove i kasnijih epoha i imaju općenit značaj, dok su druge primjećene samo u popisima nekih sandžaka.

Najvažnija izmjena, koja ima općenit značaj i koja je zapažena u svim detaljnim katastarskim knjigama koje su nastale poslije 1520. godine, sastoji se u tome što je u njima kod taksativnog nabiranja naturalnih feudalnih daća unošena jedan nov element: uz svaku stavku daća u naturi unošena je i njihova vrijednost u novcu. Zanimljiva je i procedura kako se to vršilo: područne kadije su izdavali eminu — popisivaču sudska rješenja (*hudžet*) o nominalnim cijenama pojedinih artikala na svojim područjima. Emin je te dokumente nosio ili slao na Portu koja je te cijene utvrđivala i dostavljala eminu da ih unese u popis⁶⁰. One su ponekad i ranije, a od tada redovno unošene i u kanunname za dotične sandžake⁶¹. Zbog tih i drugih problema emin je morao u toku popisa odlaziti na Portu i ponovo se vraćati. Sve je to znatno usporavalo sam popis koji je tada redovno trajao oko dvije godine⁶².

⁶⁰ Više vid. H. Inalcık, n. d. XX.

⁶¹ Brojne primjere vid. Ö. L. Barkan *Kanunlar* i *Monumenta turcica* I.

⁶² To se vidi iz datuma početka i svršetka pojedinih popisa koji se navode u uvodima nekih deftera.

Mnogo radikalniju izmjenu predstavlja sasvim nov, za popisivače znatno jednostavniji, a za naučna istraživanja mnogo oskudniji, sistem sastavljanja i redigovanja pojedinačnih katastarskih knjiga nekih sandžaka i pašaluka. Taj novi sistem sastojao se u tome što prilikom redigovanja tih knjiga nije istovremeno vršena niti uopće u ove knjige unošena raspodjela feudalnih prihoda na lena odnosno feudalce, izuzimajući uglavnom carske, a ponekad i sandžakbegove hasove. Te podatke za oblasti u kojima je primjenjivan ovaj novi sistem sastavljanja detaljnih deftera sadržavali su od tada samo sumarni katastarski defteri istih oblasti, koji su i dalje zadržavali isti oblik i koji su sadržavali iste elemente kao i sumarni popisi sandžaka u kojima je i dalje primjenjivan stari sistem redigovanja detaljnih deftera. Tako su od tada sumarni popisi oblasti u kojima je primjenjivan novi sistem detaljnih popisa, sadržavali izvjesne bitne elemente kojih nema u istovremenim detaljnim popisima tih oblasti.

Drugim riječima, dok su svi idžmal-defteri i dalje zadržavali staru formu i sadržaj, dotle se početkom vladavine Sulejmana Zakonodavca, za neke oblasti, javlja novi tip mufassal-deftera koji su sadržavali sve elemente starijih mufassal-deftera, ali bez imena feudalaca i bez podataka o raspodjeli feudalnih prihoda među feudalce, izuzimajući jedino carske hasove i hasove sandžak-bega, ali ni to ne uvijek. Te podatke, za oblasti u kojima je primjenjivan ovaj novi sistem sastavljanja mufassal-deftera, pružali su od tada samo idžmal-defteri tih oblasti. Prema tome, idžmal-defteri ovih oblasti nisu više predstavljali proste izvode iz mufassal-deftera, jer u mufassal-defterima tih oblasti nije bilo nekih bitnih elemenata koji su unošeni u idžmal-deftere.

Ovaj novi tip mufassal-deftera predstavljaju, na pr., svi detaljni popisi Smederevskog, Sremskog i Požeškog sandžaka, dok su mufassal-defteri Bosanskog, Hercegovačkog, Zvorničkog i Kliškog sandžaka i dalje sastavljani po starom sistemu. Možda će uporedna proučavanja ovih deftera dovesti do zaključka da je ovaj novi sistem mufassal-deftera primjenjivan u svim sandžacima Podunavlja i Panonije koji su kasnije pripadali Budimskom pašaluku, dok su u sandžacima Bosne i dalje vođeni po starom sistemu.

Valja napomenuti da se u isto doba, pored starog, javljaju dva nova tipa idžmal-deftera. Jedan tip predstavljaju idžmal-

defteri u kojima su potpuno izostavljani svi podaci o stanovništvu. Takav je, na pr., sumarni popis Bosanskog sandžaka iz 1541. godine⁶³. Tako je postupljeno, vjerovatno, zbog veće preglednosti, jer su u to doba i ovi zbirni defteri, zbog veće naseljenosti pojedinih sandžaka, postali obimni.

Drugi tip predstavljaju nepotpuni idžmal-defteri koji nisu sistematski uređeni nego povremeno popunjavani. Takovi su, na pr., zbirni popis Zvorničkog sandžaka iz 1516. godine⁶⁴ i zbirni popis Smederevskog sandžaka iz 1521/23. godine⁶⁵. Te i slične zbirne deftere nisu, mislim, sastavljale popisne komisije na terenu, nego su rađeni kasnije u centralnoj defterhani i to vjerovatno samo u slučajevima kada su slobodne baštine filuridžija uključivane u timare.

10.

Iz dosadašnjih izlaganja moglo se, mislim, jasno vidjeti da su turski katastarski popisi vršeni ozbiljno, i da se podaci koje sadrže ovi defteri mogu uzeti sa punim povjerenjem. Moglo se desiti da je broj lica koja je trebalo upisati u jednom naselju bio veći nego što je u popis uvedeno, da je poneko izbjegao da bude upisan⁶⁶. To se naročito odnosi na stanovništvo koje nije imalo stalnih prebivališta. Isto tako moguće je da je u popise moglo biti uneseno poneko lice koje tada nije bilo živo ili odraslo, kao i lice koje je bilo promijenilo mjesto boravišta. Bilo je slučajeva da su i neki popisivači činili razne propuste i nepravilnosti. Ipak, proučavanjem ovih popisa stiže se uvjerenje da je takvih slučajeva bilo relativno malo, a najmanje tamo gdje je turska država bila potpuno uvela svoj sistem i učvrstila svoju vlast.

Turske katastarske knjige, naročito detaljne, predstavljaju bogatu i raznovrsnu, konkretnu i vjerodostojnu građu za izu-

⁶³ Istambul, BDV, Tapu defteri br. 157.

⁶⁴ Istambul, BVA, Tapu defteri br. 171.

⁶⁵ Istambul, BVA, Tapu defteri br. 135.

⁶⁶ Da je takvih slučajeva bilo upućuju ponekad bilješke u pojedinim popisima u kojima se kaže da su stanovnici izvjesnog sela upisani globalno, otprilike, jer nisu došli na popis. Iza tih bilježaka slijede ponekad druge u kojima se kaže da su stanovnici istoga sela došli na popis i da su popisani.

čavanje društvene i ekonomske istorije Osmanske države uopće, a za istoriju naselja i istorijsku geografiju popisanih oblasti posebno⁶⁷.

Pružajući imena feudalaca na jednoj i imena odnosno broj potčinjenog stanovništva na drugoj strani, ovi popisi daju mogućnost da se u mnogim slučajevima samo na osnovu njih, a u drugim koristeći popise ostalih društvenih redova, da približna statistika stanovništva svakog popisanog mjesta; da se vidi njegova vjerska, socijalna i etnička struktura.

Kako detaljni popisi uporedo sa pšenicom, ječmom, raži i drugim glavnim i osnovnim zrnatim kulturama sadrže i sve ostale proizvode seoske privrede: vinogradarstvo, pčelarstvo, povrtlarstvo, voćarstvo, ribolov, mlinarstvo itd. za svako naselje, i kako pružaju iznose i visinu feudalnih daća kojim su pojedini proizvodi bili oporezovani, onda se na osnovu tih iznosa i novčane vrijednosti pojedinih naturalnih daća može izračunati visina produktivnosti svih grana seoske privrede u svakom popisanom mjestu.

Detaljno nabrojanje vrsta seoske privrede i poreza kojima je ona bila oporezovana pokazuje ne samo vrste kultura i privrednih djelatnosti u pojedinim krajevima, nego također oblike i iznose feudalnih daća. U defterima poslije 1520. godine upisana je i novčana vrijednost svih naturalnih daća, a za ranije doba ona se može lako izračunati na osnovu cijena navedenih u zakonima ili iz materijala koje pružaju sami defteri. Iz toga se, opet, jasno vidi nominalna vrijednost pojedinih proizvoda u novcu koji je tada bio u opticaju.

Prema tome, detaljni defteri sadrže ekonomske karakteristike svih naselja, koja su obuhvaćena popisom, pa je jasno da predstavljaju prvorazredne izvore za izučavanje ekonomske strukture popisanih naselja u određenom vremenu.

Na osnovu izučavanja i sumiranja materijala koje turske katastarske knjige pružaju o spomenutim i drugim pitanjima specijalisti će moći da predstave, bar u glavnim crtama, ekonomiku popisanog područja. Pružajući te i druge podatke ovi defteri daju mogućnost da se bolje upozna stanje i način života naroda Turske u to doba.

Kako se u turskim katastarskim knjigama detaljno nabrajaju sva mjesta koja su na neki način bila izvor feudalnih

⁶⁷ O značaju turskih katastarskih deftera do sada su najopširnije pisali Ö. L. Barkan, *n. d.* str. 20 i dalje, a naročito S. S. Džikija u svom referatu na 25. Međunarodnom kongresu orijentalista održanom u Moskvi augusta 1960. godine.

prihoda sa svim navedenim podacima očito je da oni predstavljaju prvorazredne izvore za istoriju pojedinih naselja. Oni sadrže osnovne podatke o svakom upisanom mjestu pa je jasno da od tih podataka treba da počinje proučavanje istorije svakog kraja i mjesta pod turskom vlašću.

Iz istih razloga jasno je da one sadrže vrlo mnogo materijala i za izučavanje istorijske geografije i toponomije. Kad je riječ o tim pitanjima, postoje razlozi za tvrdnju da su u katastarske knjige normalno upisivana samo ona naselja koja su bila izvor feudalnih prihoda, u kojima je bilo stanovnika koji su podlijevali oporezivanju i koji su imali neke feudalne obaveze. Osim toga u defterima se navode mnoge granice, sinori i razne prirodne oznake za razgraničavanje prava i posjeda. Zahvaljujući obilju autentičnih podataka geografskog karaktera, ovi popisi pružaju mogućnost da se dođe do zanimljivih podataka za niz današnjih naselja od kojih se mnoga prvi put spominju u ovim popisima. Oni mnogo pomažu da se ubicira znatan broj mjesta koja se spominju u starijim domaćim ili stranim izvorima, a koja su davno nestala ili su zaboravljena, tako da njihovo lociranje, bez ovih izvora, ne bi bilo moguće, kao što ne bi bila moguća ni identifikacija mnogih starih mjesta koja postoje i danas, ali pod drugim nazivima.

II. POPIS KRAJIŠTA ISA-BEGA ISHAKOVIĆA

IZ 1455. GODINE

1.

Defter koji se ovdje izdaje predstavlja sumaran popis krajišta Isa-bega Ishakovića iz 1455. godine. On je poznat u nauci od 1953. godine. Prvi ga je upotrijebio Halil Inalcık u svom radu *Od Stefana Dušana do Osmanske imperije*⁶⁸. Zatim pisac ovih redaka u radu *Pitanje turske vladavine u Bosni do pohoda Mehmeda II 1463. godine*⁶⁹, a naročito u radu *Bosansko*

⁶⁸ Halil Inalcık, *Stefan Dušan'dan Osmanlı İmparatorluğu*. Fuat Köprülü Armağanı. İstanbul 1953, 207—248, ili snpskohrvatski prevod toga rada pod naslovom *Od Stefana Dušana do Osmanskog Carstva*. Prilozi za orijentalnu filologiju III—IV, 1952—1953. Taj je rad nešto proširen ponovo objavljen pod istim naslovom u autorovoj knjizi: *Fatih devri üzerinde tetkikler ve vesikalar I*, Ankara 1954, 138—184 (vid. naročito str. 149—150 gdje je dat kratak opis i sadržaj ovog deftera).

⁶⁹ Godišnjak društva istoričara Bosne i Hercegovine VII, 1956, 37—51.

*krajište*⁷⁰. Tu je dat opis i sadržaj toga popisa i obrađeni oni njegovi dijelovi koji se odnose na Vilajet Hodidjed. U prilogu toga rada saopšten je i tekst tih dijelova u prevodu. Ovaj popis poslužio mi je i pri obradi uspostave turske vlasti u Bosni i proučavanju sistema privremene turske podjele naših zemalja u djelu *Bosanski pašaluk*⁷¹. Napokon ovaj je popis upotrijebljen u obradi nekih partija *Istoriје naroda Jugoslavije*.

2.

Originalni naslov ovoga popisa u doslovnom prevodu glasi ovako: *Kopija zbirnog popisa vilajeta Jeleča, Zvečana, Hodidjeda, Sjenice, Rasa, Skoplja, Tetova i predjela koji im pripadaju*. Popis je izvršen po nalogu sultana Mehmeda II, a pod rukovodstvom Alije sina Hadži-Jakubova i predat Porti u vremenu od 5. do 18. maja 1455. godine.

U uvodu ovog kao i nekih drugih popisa navedeno je samo ime emina, dok je ime pisara izostavljeno. O ličnosti, porijeklu i zvanju, odnosno položaju emina Alije sina Hadži Jakubova, nema podataka, ali pretpostavljam da je bio kadija. Iz njegova života sada se ne zna ništa više nego da mu je odmah poslije uspješno završenog popisa krajišta Isa-bega Ishakovića povjeren popis oblasti Brankovića (*Vilâyet-i V'lk*) i da je on taj posao završio za četrdeset dana. I u tome popisu navedeno je, začudo, samo njegovo ime, dok je ime pisara i tu izostavljeno. Na osnovu rukopisa vidi se da pisar toga popisa nije identičan sa pisarom koji je pisao ovaj defter. Kako nema nikakvih dokaza o tom da su isti pisari, koji su pisali originale ovih deftera, bili dužni da naprave i njihove kopije, to se moram suzdržati svih mogućih kombinacija u vezi s tim pitanjem. Iz naprijed navedenih razloga pretpostavljam da je pisar ovog popisa bio porijeklom odnekud s naših strana.

Defter je veličine 30×12 (29,2×10,5) cm⁷². Rukopis ima 159 listova odnosno 318 stranica uključujući tu i prazne listove odnosno stranice kojih ima 48 i to 1^r, 22^v, 23^r, 36, 37^r, 44, 45^r,

⁷⁰ Isto IX, 1958, 177—220.

⁷¹ Hazim Šabanović, *Bosanski pašaluk. Postanak i upravna podjela*. Izdanje Naučnog društva Bosne i Hercegovine. Sarajevo 1959.

⁷² Istu veličinu imaju svi defteri iz XV stolieća. Vid. Halil İnalcık, *Hicri 835 tarihli Suret-i defter-i sancak-i Arvanid*. Ankara 1954. str. XII.

69, 70^r, 77^v, 84^r — 80^v, 83^r, 91^r, 113, 114^r, 125, 126^r, 128^v — 138^r, 144^v, 149^r.

Rukopis se sastoji od osnovnog teksta, nekoliko kasnijih interlinearnih interpolacija i brojnih marginalija.

U osnovni tekst deftera upisani su hasovi i timari koji su postojali ili osnovani u vrijeme ovog popisa kao zasebne ekonomske jedinice koje su u ovom izdanju označene rednim brojevima i štampane normalnim arapsko-turskim pismom, odnosno petit-verzalom i garmondom.

Interpolacije su nastale kasnije, kao posljedica promjena u raspodjeli feudalnih dobara i predstavljaju nove hasove, odnosno timare koji su obrazovani od hasova i timara upisanih u osnovnom tekstu popisa. Ovdje su oni doneseni na odgovarajućim mjestima pod odgovarajućim rednim brojevima, označeni sa tačkama a, b, c i štampani sitnijim slogom, tako da se sasvim jasno izdvajaju od osnovnog teksta deftera.

Marginalne bilješke, kojih u ovom spomeniku ima dosta, potiču, također, iz docnijih godina i ukazuju na promjene koje su se dešavale u pogledu sastava pojedinih timara i lica koja su ih posjedovala, kao i u pogledu visine njihovih prihoda. Većina tih bilježaka ima datum i mjesto gdje su upisivane. Ti zapisi vršeni su u Istanbulu, Niksaru, Jedrenu i drugim mjestima turske unutrašnjosti. Znatan broj nastao je u našim zemljama, u Kruševcu, Skoplju, Kačaniku, Zvečanu, Toričanima, Nevesinju, Rasu, Sjenici, Foči i drugim mjestima. Oni nose različite datume od 1456. do 1473. g. i imaju, često puta, mnogostran značaj za nauku. Na osnovu rukopisa može se često, bar približno, ustanoviti datum i nedatiranih bilježaka. Pojedine marginalije upisane su na margini uz imena lica, timara ili naselja na koja se odnose. Ovdje su one donesene ispod tekstova na koje se odnose; štampane su petitom i uvučeno, a po potrebi povezana posebnim brojevima.

Osnovni tekst deftera pisan je vrlo vješt看 rukopisom *tevki*-pismom⁷³, odličnim crnim mastilom (koje se ne da brisati) na čvrstom bijelom papiru evropskog porijekla sa vodenim znakom makaza. Istom vrstom pisma ispisani su svi kasniji upisi kao i marginalije, samo ne, naravno, tako čitko i jasno kao

⁷³ Istom vrstom pisma pisane su i ostale turske katastarske knjige iz XV i prvih decenija XVI stoljeća, ali se već od treće decenije XVI stoljeća u ovim knjigama sve više javljaju elementi pisma sijakat koje je postepeno potpuno preovladalo. Sravni H. Inalcık, *n. d.*

osnovni tekst. Originalni povež je nestao pa ga je uprava arhiva uvezala u novi tvrdi povež, obložen crnim platnom.

Popis pojedinih vilajeta započinje uvijek na novoj stranici. Na kraju popisa nekih vilajeta ostavljene su jedna ili više stranica prazne, kako bi se mogli naknadno upisati uzapćeni (*mevkûf*) i novoosnovani timari (*nev yafta*). U ovom popisu ima zaista nekoliko slučajeva da su naknadno uneseni novi timari, ali oni nisu upisani na kraju pojedinih vilajeta, nego su interpolirani, jer nisu osnovani za vrijeme ovog popisa nego nešto kasnije, i to od dijelova postojećih timara (Vid. ovdje brojeve 150a, 150b, 167a, 174a, 180a i 197a).

Između listova gdje počinju nove glave stavljene su — prilikom poveza, bez sumnje radi bržeg i lakšeg snalaženja — raznobojne svilene vrpce koje su sačuvane do danas.

Ovaj defter nije, nažalost, potpun; nedostaje mu pri kraju, veći broj listova na kojima je bio nastavljen i završen popis timara spahija, odnosno eškindžija skopskog vilajeta, sav popis timara skopske posade i mevkuf-timari⁷⁴.

Postojeći dio rukopisa je odlično sačuvan, tako da tekst nije nigdje oštećen i u njemu nema nečitljivih mjesta izuzimajući 3—4 riječi u sitnim marginalnim bilješkama koje se nisu

⁷⁴ Da je ovaj defter manjkav na kraju moglo se utvrditi na osnovu izvjesnih elemenata u samom tome popisu. To se jasno vidi, napr., kod upisa posljednjeg timara (br. 229) gdje je popis sela toga timara prekinut; na to jasno upućuje i *râbita* (custos paginae) koja se nalazi na pretposljednem kao i na svim ostalim listovima (jer je posljednji list recto postojećeg rukopisa prazan što dalje znači da se *rabita* na pretposljednem listu odnosi na sljedeći nestali list. Na manjkavost ovog rukopisa upućuju i izvjesne bilješke u postojećem sačuvanom dijelu ovog deftera u kojima se spominju neka mjesta koja su bila upisana u nestalom dijelu ovog deftera (up. str. 101—102) i bilješke u kojima se spominju skopski mustahfizi i njihovi timari (up. str. 109) kojih nema u postojećem dijelu rukopisa.

Koliko je ovaj defter manjkav i šta je sadržavao nestali dio, vidi se jasno iz prethodnog detaljnog popisa u koji su upisani ne samo svi ostali timari skopskih spahija (eškindžija) nego i svi timari skopskih mustahfiza, a među njima i oni koji se spominju u narednim bilješkama u našem popisu.

Na osnovu toga detaljnog popisa vidi se da je nestali dio našeg popisa sadržavao još popis 26 eškindžijskih timara skopskog vilajeta; popis hasa Ishak-begovog sina odnosno Isa-begovog brata Mustafa-bega, 5 mevkuf-timara skopskih eškindžija, 24 timara skopskih mustahfiza i jedan njihov mevkuf-timar.

U prethodnom detaljnom popisu nalazi se još popis oružja i zahire u tvrđavama Skoplju i Sobri kao i popis oružja koje je iz Prizrena ustupljeno tvrđavama Sobri, Trnova i Ergiri Kasri, popis zemberekčija-ulufedžija skopskog grada, popis vakufa i mulkova u Skoplju i Tetovu, ali ti podaci nisu unošeni u naš sumarni popis jer ih nema ni u popisu Tetova i tetovskog vilajeta koji nije manjkav.

mogle sa sigurnošću pročitati. U tim slučajevima morao sam staviti tri tačke (...) kao znak da se na tim mjestima po jedna riječ — mjesto gdje je bilješka napisana — nije mogla pročitati.

Rukopis ima *râbitu* ili *custos paginae*, ali je kasnije, možda u najnovije vrijeme, posebno paginiran i to od stranice 2 do 317 s tim što stranica 23 nije paginirana dok je 91 preskočena.

3.

Svojim ortografskim i paleografskim osobinama ovaj se popis ničim ne izdvaja od ostalih turskih katastarskih knjiga iz XV stoljeća. Neke od tih osobina zadaju posebne teškoće pri dešifrovanju ovakovih izvora.

Proučavanje ortografskih i paleografskih osobina spomenika pomoglo je, u znatnoj mjeri, da se otklone bar neke teškoće.

Vokali. — Pisar ovog deftera poslužio se uobičajenim znakovima za kratke vokale samo u dva-tri slučaja, koji su zadržani i u ovom izdanju. Mnogo češće služio se slovima *ا و ی* kao uputnim znacima za vokale. Pri tom je karakteristično da je *elif* upotrebljavao ne samo kao uputni znak za dugo *a*, kao što je i inače redovna praksa, nego je isto slovo upotrebljavao i kao znak za dugo *e*, za koje se inače upotrebljava slovo *ه*. Tako je, napr., selo Rečane u skopskom kraju jedanput zapisano *راچانی*, što bi mi — kad ne bi znali za gornju ortografsku osobenost ovog spomenika — čitali Račani i nikako drukčije. Na drugom mjestu je isti pisar isto selo zapisao u obliku *رچانی* (bez *elifa* kao uputnog znaka). Međutim, u ovom popisu navodi se i u novopazarskom kraju jedan toponim koji je zapisan u obliku *راچانی*; kako se taj toponim ne spominje u drugim izvorima, a danas ne postoji, ne znamo da li se to selo zvalo Račani ili Rečani.

Karakteristično je dalje da je pisar *ه* koje se upotrebljavalo za oznaku vokala *e* i *a* u sredini i na kraju riječi, upotrebljavao u toj funkciji samo na kraju riječi.

Kao u gotovo svim ostalim turskim spisima, tako se i u ovom popisu krajnje o naših toponima na -o redovno predstavlja sa uputnim znakom *ه* rijetko sa *ا* (*elif*), koji se može čitati samo *a*, odnosno *e*: *تنجوه* Tenjkova, *تنوه* Tenova, *غوشوه* Goševa itd. Izuzeci su rijetki, ali ih ima: *بیوسقو* Biosko.

Konsonanti. — Kako u arapskom pismu nema slova za sve konsonante koji postoje u osmansko-turskom jeziku, Turci su, prihvatajući arapsko pismo, preuzeli potrebna slova za izvjesne svoje konsonante iz arapsko-persijske abecede (na sličan način kako je postupljeno i u drugim abecedama stvorenim na podlozi starijih pisama). Kada su došli na južnoslovensko jezično područje sreli su se sa našim glasovima *c*, *ć*, *đ*, *lj*, kojih nema ni u jednom spomenutom jeziku, pa nisu, naravno, imali ni odgovarajuća slova za te glasove, nego su ih pisali najbližim slovima spomenutih abeceda. U težnji da što potpunije, vjernije i tačnije reproducira naša lična i geografska imena i druge preuzete riječi, pisar ovog deftera dovijao se na razne načine pa je tako, sam ili po nekom starijem uzoru, stvorio posebno slovo za naš glagol *c*, i pisao ga sa چ (ligatura ح sa dvije tačke unutar polukruga). Isto slovo je kasnije upotrebljavano u našim alhamiada-tekstovima. Ono je primjećeno i u starijem detaljnom popisu ovog područja kao i u nekim mlađim popisima naših zemalja.

Mnogo puta je pisar taj glas predstavio slovom چ (dž) ili slovom چ (č). Kako sada naša štamparija nema toga slova morao sam ga u ovom izdanju svugdje predstaviti slovom چ (č), kojim se ono, budući nepoznato arapsko-turskoj abecedi, u turskim spisima i inače piše, ali sam ga u transkripciji pojedinih toponima svugdje zadržao i označio našim slovom *c*. (Ne smije se zamijeniti istim slovom turske latinice): Crnomir, Cvetonje, Cerova itd. Zbog toga i drugih fonetskih i ortografskih razloga u ovom izdanju pri transkripciji toponima i homonima morala se primijeniti naša, a ne turska latinica.

Naše glasove *ć* i *đ*, a u izvjesnim slučajevima i glasove *g*, *k* i *nj* Turci transkibiraju slovom ك koje može da odgovara svim spomenutim našim glasovima. Primjeri: كليك *Klek*, بوريك *Burić*, كوركي *Gorgi* ili Đorđi, كوركويشه *Gurgevište* ili Đurđevište, كنهروچه *Kneževce*, رشاك *Rušanj* itd.

Naš konsonant *lj*, koga nema u arapskom, persijskom niti turskom jeziku, Turci obično pišu kao *l*: دولاني *Dolâni* (= Doljani), لولاج *Lulac* (= Ljuljac); ali nisu rijetki slučajevi da se upotrijebe dva slova: *l* i *j* kao i u našoj latinici: ولياني *Dol'jani* (= Doljani).

Naš konsonant *nj*, koji nije potupuno stran turskom jeziku, reprodukuje se obično sa slovom ن *n*: *Bana* (= Banja), ali se i tu katkad upotrijebe dva slova: *n i j*: بانيه *Ban'ja* (= Banja). Persijsko گ *g* je u ovom spisu katkad označavano sa tri tačke گ

Interesantno je da je ovaj kao i neki drugi pisari deftera, pored sve pažnje, neke naše glasove, za koje postoje sasvim adekvatna slova u persijskoj i osmansko-turskoj abecedi, — reproducirao drugim neadekvatnim slovima, prosto kao da ih je pogrešno čuo. Tako, na pr., ovaj pisar vrlo često naše č transkribira sa dž: ازوجن *Izvedžen* = Zvečan. Naše *c* obično reprodukuje sa چ, vrlo često sa dž i č. Naše *p* zamjenjuje sa *b* i obratno: لبانجه *Lebence* = Lepenac.

Još je neobičnije što je ovaj kao i neki drugi pisari naše *g* u adjektivima *gornji*, *-a -e -o*, kao i u nekim drugim slučajevima, stalno pisao sa ق (*qaf*) pa je, na pr., Gornji Turčani, Gornja Presjednica, Gostivar, itd. stalno pisao Kornji Turčani, Kornja Presjednica, Kostivar, itd. No pored svega toga čovjek se mora diviti sposobnosti i vještini pisara koji je u velikoj mjeri tačno i vjerno nepodesnim arapskim pismom transkribovao naše toponime.

Vrlo je malo slučajeva da je koji toponim zapisan pogrešno uključujući tu i slučajeve metateze. Isto tako rijetki su slučajevi da je iste toponime pisao na različite načine, pogotovo ako pri tom ne uzmemo u obzir i najmanje glasovne razlike. Krupnija greška je samo kod sela Krivoglavci.

U rukopisu su brojevi 0, 4, 5 pisani starijim ciframa koje su postepeno zamijenjene današnjim. Najprije je zamijenjena *nula* sa tačkom dok je *nula* postala cifra za broj 5. Stara cifra za broj četiri održala se do sredine XVI stoljeća.

Na jednom mjestu, kod popisa vlaha Sjenice, upotrebljeni su sijakatski brojevi.

U defteru su upotrebljene samo dvije kratice: ٢ za ٢ i ٤ za ٤

Na jednom mjestu, kod naknadno upisanog timara Mehmed-čelebije sina Isa-begova, stavljeno je ispred imena kratica ح koju nisam mogao sa sigurnošću razriješiti i ne znam šta označuje.

4.

Sadržaj i raspored deftera. — Poslije naslova i kratkog uvoda u ovom su defteru popisani:

- I Hasovi Isa-bega, sina Ishak-begova;
- II Timari mustahfiza grada Zvečana;
- III Timari eškindžija [nahije] Zvečana;
- IV Timari eškindžija nahije Jeleča;
- V Timari mustahfiza grada Jeleča;
- VI Timari eškindžija vilajeta Nikšića;
- VII Timari mustahfiza grada Hodidjeda;
- VIII Dijelovi Isa-begovog hasa u vilajetu Kalkandelenu, koje je držala njegova »uzvišena gospođa«, njegov sin Mehmed-čelebija i njegovi hizmećari.
- IX Hasovi tetovskog subaše Hasan-bega Zenebissi-a, timari tetovskih spahiija i eškindžija.
- X Timari mustahfiza grada Sobri.
- XI Hasovi skopskog subaše čokodara Ali-bega
- XII Timari eškindžija Skopskog vilajeta. Tu je upisano 18 timara dok ih je prema prethodnom detaljnom popisu bilo još koji nedostaju u našem popisu. Ovdje dalje nedostaje popis timara gradske posade u Skoplju, jer je taj dio ovoga deftera nestao.

5.

Prethodni detaljni i ovaj sumarni popis istih predjela predstavljaju najstarije poznate popise oblasti i predjela koji su u njima popisani. Ali pitanja da li ti defteri predstavljaju prvi detaljni odnosno sumarni popis svih ili bar nekih oblasti na koje se odnose kao i pitanje međusobnog odnosa samih tih deftera sada se može objasniti samo djelimično. Sigurniji odgovor na ta pitanja otežan je i činjenicom što još uvijek ne raspoložemo preciznijom hronologijom turskih osvajanja svih krajeva, koji ovdje dolaze u obzir.

Poznato je da su Turci još 1392. godine definitivno posjeli Skoplje, a svakako brzo poslije toga i Polog sa Tetovom i nekadašnjim gradom Sobri u Žedenskoj klisuri. Oko 1396. godine oni su posjeli gradove Zvečan na Sitnici i Jeleč u Rogozni kao i srednje Polimlje sve do Morače; od 1416. godine imali su povremeno, a od 1448. godine stalno uporište u Vrhbosni. Razu-

mije se da su istovremeno gospodarili saobraćajnim arterijama koje su te posjede povezivale.

S druge strane pouzdano se zna da su Turci, ako ne ranije, a ono za Mehmeda I i Murata II vršili popise svojih posjeda na Balkanskom poluostrvu, pa je nemoguće pretpostaviti da tada nisu popisali bar skopsku i tetovsku oblast u kojima je njihova vlast bila stara već nekoliko decenija. Međutim, ni u ovim najstarijim sačuvanim popisima niti u drugim izvorima ne spominje se nikakav raniji popis ni jedne od tih oblasti. Šta više u tim popisima nema ni jednog sela niti mezre za koju se kaže da je »izvan deftera« tj. da nije upisana u raniji defter, što bi indirektno ukazivalo da je takav defter postojao.

Ali, bez obzira na pomanjkanje sigurnih dokaza, može se, na osnovu navedenih činjenica o hronologiji turskih osvajanja i postojanja starijih turskih popisa drugih dijelova Makedonije, kao i na osnovu izloženih principa o tome kada i zašto su Turci vršili katastarske popise svojih zemalja, pretpostaviti da su skopska i tetovska oblast popisivane bar oko 1430, ako ne već i oko 1415. godine. Pogotovo kad raspoložemo sa popisima mnogih turskih oblasti Balkana, a naročito Makedonije i Albanije iz 1430/2. godine. Nema razloga sumnji da su istovremeno popisani i turski posjedi u skopskoj oblasti.

Mnogo je teže odgovoriti na pitanje kada su Turci prvi put vršili popise svojih posjeda u zemljama Brankovića i Pavlovića.

Naime, sve do sredine XV stoljeća postojalo je u svim tim oblastima dvovlašće između Turaka i domaćih feudalaca, starih gospodara tih oblasti, konkretno Brankovića na Kosovu i u Raškoj i Pavlovića u Vrhbosni. Osim toga turski posjedi u tim oblastima svodili su se prije 1453. godine, izgleda, na sasvim neznatne oaze oko nekoliko tvrđava (Zvečan, Jeleč sa Gluhovicom, dijelom Polimlja i Hodidjedom u Vrhbosni) i nekih saobraćajnih arterija (bosanski drum i put sa Morače na taj drum u Raškoj), pa zato ne bi bilo neobično da oni dotle nisu ni popisivani, te da ova dva deftera predstavljaju prve popise tih oblasti.

Međutim, karakter ovih popisa i neki podaci koje oni sadrže ne daju nam mogućnosti da to tvrdimo ni za jednu oblast koja je u njima popisana. U detaljnom popisu iz 1453/5. upisani su samo carski hasovi u vilajetu Zvečanu (majdan Ržane i sela Murgule) i Nikšićima (Prostenje sa još dva sela) i hasovi ru-

melijskog beglerbega u vilajetu Jeleču (Gluhavica sa šest sela), u »Vukovoj oblasti« (deset sela u istom kraju) i vilajet Bistrica (prizrenska). Za prihode rumelijskog beglerbega u vilajetu Bistrici u tom popisu stoji da su upisani prema ranijem stanju (*ber karâr-i sâbik*) što bi moglo da upućuje na to da je taj vilajet bio i ranije popisani i da je spadao u has beglerbegov. Za to još više govori sljedeća činjenica. Uz popis Isa-begovih hasova na Kosovu, u oblasti Brankovića, nalazi se u oba ova popisa ova napomena: »Ova su mu sela (tj. Lipljan, Glogovac i Robovac) data u zamjenu za selo Prostenje (Prošćenje) u kome je otkriven rudnik«. To znači da je Prostenje sa još dva sela ranije, prije ovih popisa, spadalo u Isa-begov has i da je ono najkasnije prilikom ovih popisa oduzeto od Isa-bega i uključeno u regalijske. Iz toga bi proizlazilo, iako ne sasvim jasno, da su ti krajevi popisivani i ranije.

Što se tiče odnosa između ova dva deftera on se, mislim, može objasniti ovako: Turci su, što je sada utvrđeno, poslije pada Carigrada preduzeli opći popis svog carstva pa su tada popisali i naše oblasti koje su dotle držali. Rezultat tog popisa bio je, među ostalim, i spomenuti detaljni popis iz 1453/5. godine.

U ratnim akcijama 1454/55. godine Turci su likvidirali dvovlašće u Raškoj, na Kosovu i Metohiji, posjeli Prizren na južnoj, i Novo Brdo na sjevernoj strani. Tada je čitava oblast Brankovića došla definitivno pod tursku vlast. To znatno proširenje turske države izazvalo je potrebu da se popišu ne samo novoosvojeni predjeli, nego i oni koji su ranije bili popisani. Tako je nastao, među ostalim, ovaj sumarni popis Isa-begovog krajišta i detaljni popis oblasti Brankovića koji je izvršen odmah poslije ovog popisa. Još se može sa sigurnošću reći samo toliko da je ovom sumarnom popisu krajišta Isa-bega Ishakovića, u svakom slučaju, morao prethoditi detaljni popis istih mjesta i krajeva.

Dr Hazim ŠABANOVIĆ

PREPIS SUMARNOG POPISA VILAJETA JELEČ, ZVEČAN, 1v
HODIDJED, SJENICA, RAS, SKOPLJE I KALKANDELEN
(TETOVO) SA PODRUČJIMA KOJA IM PRIPADAJU

Popis je izvršen po nalogu sultana islama i muslimana, sultana sina sultanova, sultana Mehmed-hana, sina sultana Murad-hana, — neka svevišnji Bog ovjekovječi njegovo carstvo i vlast trajnošću njegove dinastije i neka prospe njegovu naklonost i njegov autoritet na cio svijet, — perom najskromnijeg popisivača ubogog Alije, sina Hadži-Jakubova.

Popisano u posljednjoj dekadi džumādal-ūlā 859. hidžrijske mlađačke (9—18. maja 1455) godine.

[HASOVI ISA-BEGA ISHAKOVIĆA]

1 — HASOVI ISA-BEGA, SINA ISHAK-BEGOVA

u vilajetima Zvečan, Jeleč, Sjenica, Ras, Nikšići i Saraj-ovasi (Sarajevo); u vilajetima Skoplje i Kalkan-delen (Tetovo), te u vilajetu V'lk¹.

Svi prihodi Isa-bega, sina Ishak-begova osim Skoplja iznose 763.000 [akči]².

[U vojnim pohodima učestvuje] lično kao burume [sa]:

džebelija	152
pancir-odijela	15
šatora sa hodnikom, užetom i platnom .	1
šatora za riznicu	1
šatora za ostavu	1
šatora za saračku radionicu	1
šatora za kuhinju	1
pancir-košulja	2

[VILAJETI ZVEČAN, JELEČ, SJENICA I RAS HASOVI SPOMENUTOG ISA-BEGA]

Samo mjesto *Izvedžen* (Zvečan)³ — muslimanskih domova 2, hrišćanskih domova 84, udovica 10, neoženjenih 12; hāssa-vinograda 1; mlinova Isa-begova vakufa 5. Prihod s nijabetom 15.502.

¹ U orig.: *Vilâyet-i V'lk* što, doslovno, znači »Vukova oblast«. Osvojene zemlje i oblasti srednjevjekovnih dinasta Turci su u najranije vrijeme najčešće nazivali po imenima osnivača ili najznačajnijih predstavnika tih dinastija. Tako su oblast Konstantina Dejanovića nazivali *Konstantin ili*, *Konstantin vilâyeti* ili *Vilâyet-i Konstantin* (Zemlja Konstantinova), zemlju kneza Lazara i Lazarevića — *Laz-ili (vilâyeti)* ili *Vilâyet-i Laz*, zemlju Pavlovića — *Pavle-ili (vilâyeti)* ili *Vilâyet-i Pavle*, oblast Kovačevića — *Kovač-ili (vilâyeti)* ili *Vilâyet-i Kovač*, oblast Brankovića — *V'lk-ili*, *V'lk vilâyeti* ili, kao što je ovdje, *Vilâyet-i V'lk* po Vuku Brankoviću, osnivaču ove dinastije itd.

² Ova je rečenica napisana rukom pisara osnovnog teksta na margini u donjem desnom uglu. Jedino su riječi: »osim od Skoplja« napisane iznad Isa-begova imena, ali istim rukopisom.

Svi novčani iznosi u ovom spomeniku, ukoliko nije drukčije posebno istaknuto, izraženi su u akčama.

³ U orig.: *nefs-i Izvecen* što doslovno znači »sam Zvečan, samo mjesto Zvečan«, danas selo kod Kosovske Mitrovice na ušću Sitnice u Ibar sa ruševinama istoimenog grada. Poznato je da su po nazivima raznih

- 2^r Selo *Zrnavidža* (Žrnavica)⁴ — domova 49, neoženjenih 7, udovica 6. Prihod 5.636.
- Selo *Brnjica*⁵ — domova 44, udovica 5, neoženjenih 4. Prihod 5.059.
- Selo *Korilje*⁶ — domova 34, udovica 3, neoženjenih 5; hassa-vinograda 1. Prihod 3.368.
- 2^v Selo *Lisica*⁷ — domova 22, neoženjenih 6; hassa-vinograda 1. Prihod 3.292.
- Selo *Selčanica* (Sočanica)⁸ — domova 43, neoženjenih 13. Prihod 5.177.
- Selo *Drežnica*⁹ — domova 27, udovica 5, neoženjenih 1. Prihod 1.939.

mjesta istovremeno nazivane jedna ili više širih teritorijalnih jedinica (nahije, vilajeti, kadiluci, sandžaci i pašaluci), i da su ta mjesta obično bila administrativni centri tih jedinica. Tako se, napr., Smederevom nazivao ne samo poznati grad na Dunavu nego i nahija, vilajet, kadiluk i sandžak. Svima je taj grad bio centar. Budim je bio centar istoimene nahije, kadiluka, sandžaka i pašaluka. Isto tako Temišvar. Da ove pojedinosti nisu uvijek jasne stručnjacima, pokazuje slučaj jednog veoma poznatog profesora Carigradskog Univerziteta koji je nedavno ozbiljno tumačio da nazivi: nahija, vilajet, kadiluk, sandžak i ejalet mogu biti sinonimi samo na osnovu toga što je u originalnim osmanskim dokumentima naišao na slučajeve da se svi ti termini susreću uz nazive istih mjesta. (Vid. Gökbilgin, *Edirne ve Paşa livası, str. VII—X*). Svako ovako mjesto predstavljalo je istovremeno jedno naselje: selo, trg, varoš, kasabu ili šehir. Zato arapska riječ *nefs* (= sam) u turskim spomenicima ispred naziva pojedinih mjesta ili njihovih apozicija ima funkciju da označi da je u konkretnom slučaju riječ o samom tome mjestu, a ne o nekoj široj istoimenoj administrativnoj jedinici. Ova se riječ u turskim spomenicima dodaje u pravilu samo ispred naziva ili apozicija onih mjesta po kojima su istovremeno nazivane šire teritorijalne jedinice i koja su istovremeno ili ranije bila administrativni centri tih jedinica. Drugi primjeri: *nefs-i karye-i Jelesnik* — samo selo Železnik, *nefs-i Foynica* — sama Fojnica, *nefs-i varoši Priboy* — sama varoš Priboj (na Limu); *nefs-i kasabe-i Visoka* — sama kasaba Visoko, *nefs-i kal'a-i Belgrad* — sam grad Beograd, *nefs-i šehir-i Saray* — sam šehir Sarajevo. Šta više ima primjera gdje je ova riječ zamjenjivala naziv samoga mjesta.

⁴ Danas Žerovnica, selo sjeverozapadno od Kosovske Mitrovice.

⁵ U ovom popisu navode se u istoj oblasti dvije Brnjice, a u popisu iz 1468. godine samo Gornja Brnjica u nahiji Sjenici. U popisu iz 1528. godine navodi se u istoj nahiji pored Gornje i *Donja Brnjica*, drugi naziv *Lisičić*. Kako danas u oblasti koja ovdje dolazi u obzir nema spomena selu Lisičić, niti postoji drugo selo Brnjica osim onog istočno od Sjenice i sjeverozapadno od Duge Poljane, mislim da je ovdje riječ o tom selu i da se ono nekada dijelilo na Gornju i Donju Brnjicu.

⁶ Korilje, selo zapadno od Kosovske Mitrovice.

⁷ Lisica, selo sjeveroistočno od Kosovske Mitrovice.

⁸ Sočanica, selo sjeverno od Kosovske Mitrovice i jugoistočno od Leposavića.

⁹ Navodi se i u popisu iz 1468. godine u zvečanskoj nahiji; danas ne postoji.

Selo *Crnomir*¹⁰ — domova 10, neoženjenih 3. 3^r

[Stanovnici toga sela] su dunderi i služe [održavanju] grada¹¹ [Jeleča].

Selo *Janča*¹² — domova 30; dio mlina: polovina. Prihod 1.735.

Selo *Šara* (Šare)¹³ — domova 40, neoženjenih 6. Prihod 2.720.

Selo *Gornja Krnjina* (Gornji Krnjin)¹⁴ — domova 39, 3^v
udovica 2, neoženjenih 12. Prihod 5.088.

Selo *Ištavna* (Štavna)¹⁵ — domova 17, udovica 2, neoženjenih 4. Prihod 1.810.

Selo *Knedževce* (Kneževce)¹⁶ — domova 17, udovica 3, neoženjenih 3. Prihod 2.024.

Selo *Brnjica*⁵ — domova 19, udovica 1, neoženjenih 5. 4^r
Prihod 2.153.

Selo *Šumilj*¹⁷ — domova 16, udovica 2.

[Stanovnici toga sela] su dunderi, streljari i samostreljari¹⁸; oni su muselemi zbog toga što služe gradu [Zvečanu].

¹⁰ U tekstu orig. zapisano je bez dijakritičkih tačaka, dok je u custos paginae zapisano tako da su punktirana sva slova osim j, u stvari uputni znak za dugo i (i), pa je prema tome ovakovo dešifrovanje neosporno.

U popisu iz 1468. godine: selo *Crnomirine* (چرنومیرینه), pripada Jeleču, a u popisu iz 1528. godine: selo *Gleđeci* (?) گلکچی , drugi naziv *Crnomir*, pripada Jeleču. U drugim izvorima se ne spominje ni pod prvim ni pod drugim nazivom. Nepoznato.

¹¹ U orig. *hisar*. Za oznaku utvrđenih mjesta popisivač se koristio sa dva arapska termina: *kal'a* i *hisār* koji u stvari označuju dvije vrste utvrđenja, ali se ovdje kao i na mnogim drugim mjestima upotrijebljavaju kao sinonimi, pa sam ih zato prevodio nazivom *grad* u srednjovjekovnom značenju.

¹² Janča, selo sjeverozapadno od Novog Pazara.

¹³ Šare, selo istočno od Sjenice.

¹⁴ Gornji Krnjin, selo jugoistočno od Novog Pazara i zapadno od Leposavića.

¹⁵ Danas Štavalj, selo istočno od Sjenice, jer je u istom obliku navedeno i u popisima iz 1468. i 1528. godine kao selo u nahiji Sjenici.

¹⁶ U orig. *Knedževce*, ali bez dijakritičkih tačaka; treba کڙوچه *Kneževce*, kako je zapisano u popisu iz 1468. godine; danas Kneževac, selo jugoistočno od Sjenice.

¹⁷ Danas zaselak Bešćić, jugozapadno od Kosovske Mitrovice, jer je u popisu iz 1468. godine zapisano ovako: selo *Šumilj*, drugi naziv *Bešdžić* (بشجک), pripada Zvečanu.

¹⁸ U orig. *čangrazenler* (od tur. *çangra* iz grč. *samostrijel*, *Armbrust*, *arbalét* i pers. *zen* pres. osn. od *zeden*, *tući*, *udarati*; *kovati* i tur. *ler*) *samostreljari*.

Selo *Dedino* (Dedinje)¹⁹ — domova 10.

[Stanovnici toga sela] su muselemi; godišnje daju gradu Zvečanu 37 izvrsnih lukova.

4v

Selo *Boljetine* (Boljetin)²⁰ — domova 21, udovica 3.

[Stanovnici toga sela] su klesari; Isa-begu daju tri para žrvnjeva. Ostale službe²¹ vrše [za održavanje] grada [Zvečana]. Kad se obavlja neka služba caru, oni i to čine. Prihod od kamena 450²².

Selo *Žaževa* (Žaževo)²³ — domova 14, udovica 2.

[Stanovnici toga sela] su klesari; Isa-begu daju dva para žrvnjeva. Ostale službe obavljaju za [održavanje] grada [Zvečana].

Prihod od kamena 300.

5r

Selo *Rahova* (Rahovo)²⁴ — domova 12.

[Stanovnici toga sela] su klesari; Isa-begu daju dva para žrvnjeva.

Prihod od kamena 300.

Selo *Ahengeran* (Kovače)²⁵ — domova 5, neoženjenih 3.

¹⁹ Dedinje, selo sjeverozapadno od Kosovske Mitrovice.

²⁰ U popisu iz 1468. godine: بلاتنه sa svim diakritičkim tačkama. S obzirom na ortografske karakteristike ovog rukopisa u zapisivanju naših toponima, taj se oblik može čitati *Boljetine*, a kako je to selo prema popisu iz 1468. godine pripadalo zvečanskoj nahiji, identifikovao sam ga sa današnjim selom Boljetin, sjeverno od Kosovske Mitrovice.

²¹ Popisivač se u ovoj rečenici koristi arapskim terminom *hidmet* (tur. *hizmet*) a u slijedećoj turskim terminom *kulluk*. Kako se oba ta termina, *hizmet* i *kulluk*, u svim slučajevima, kada je riječ o obavezama raje, upotrebljavaju kao sinonimi, u značenju služba to sam ih prevodio tim terminom. Više vid. u Rječniku termin s. v. *hizmet* i *kulluk*.

²² Misli na prihod od žrvnjeva. Interesantno je da je i ova obaveza preračunata u novčanu daću, pa tako znamo da je u ono vrijeme jedan par žrvnjeva vrijedio 150 akči.

²³ U popisu iz 1468. godine je slovo ž oba puta punktirano, i to opravdava ovako dešifrovanje. Kako je ovo selo prema popisu iz 1468. godine pripadalo zvečanskoj nahiji, identifikovao sam ga sa današnjim selom Žaža, sjeverno od Kosovske Mitrovice.

²⁴ Pod istim nazivom spominje se i u drugim turskim izvorima od XV do XX stoljeća. Kako je 1468. godine pripadalo zvečanskoj nahiji, a 1900. godine mitrovičkoj kazi (vid. *Sālnāme-i vilāyet-i Kosovo* za 1318 (1900) godinu [Üsküb] 1318, 584.) identifikovao sam ga sa današnjim selom Oraovo, sjeverno od Kosovske Mitrovice.

²⁵ *Ahengeran* je persijska riječ (pers. *āhengerān* pl. od *āhenger* kovač) i predstavlja doslovan prevod našeg toponima Kovači, odnosno Kovače. U oblasti koja ovdje dolazi u obzir danas postoje: selo Kovači, jugozapadno od Novog Pazara, i zaselak Kovače kod Čečeva u Ibarskom Kolašinu, ali mi je ipak identifikacija ovog sela zadavala znatne teškoće. U starijim domaćim izvorima, kao i u turskim popisima, spominje se u toj oblasti samo navedeno selo Kovači, pa sam zato u prvi mah mislio, da je ovdje riječ o tom selu. Tražeći za to potvrdu u izvorima, našao

[Stanovnici toga sela] od početka [turske vlasti]²⁶ služe gradu [Zvečanu]. Ne daju nikakve poreze ni namete²⁷.

Selo *Baj Potok*²⁸ — domova 14, udovica 1. Prihod 2.578.

Selo *Mur*, pripada [vilajetu] Jeleču²⁹ — domova 11. Prihod 1.950. 5v

Selo *Jošanica*, pripada [vilajetu] Jeleču³⁰ — domova 6. Prihod 604.

Mezra *Oraš* (Oraše)³¹, nenaseljena³².

sam dokaze eliminacije. Naime, u nešto starijem detaljnom popisu među hasovima rumelijskog beglerbega u vilajetu Jeleču pored trga Gluhavice (*Demirci Bazarı*) i sela: Morani, Ruže (= Ruđe), Ismolač (= Smoluća), Orlji (= Orlje) i Namga navodi se i selo Kovači. (Istanbul, BVA, Māliye br. 12.) Ono je, prema tome popisu, imalo 45 domova, dok su u selu Ahengeran u ovome popisu (po kome je ono spadalo u has krajišnika Isa-bega Ishakovića), upisana samo 4 doma. No to još ne znači da je ovdje riječ o drugome selu, pogotovu kada se u spomenutom detaljnom popisu ne navodi selo Ahengeran, kao što se u ovom popisu ne navodi selo Kovači. Ono je moglo preći iz hasa beglerbega u has krajišnika pod starim domaćim nazivom. Ni razlika u broju kuća nije presudna, (jer svi domovi toga sela nisu morali biti upisani u krajišnikov has), nego je odlučujuća činjenica što se ni ostala navedena sela vilajeta Jeleča, koja su prema prethodnom detaljnom popisu spadala u beglerbegov has, ne navode u našem popisu u Isa-begovom hasu. Znači da su sva ta sela, pa i Kovači i tada bila izvan hasa u koji je spadalo selo Ahengeran i da je ovdje riječ o drugom selu. Kako u oblasti, koja ovdje dolazi u obzir, ne postoji nikakvo drugo mjesto sa takvim ili sličnim nazivom, osim zaseoka Kovače kod Čečeva, mislim da je ono identično sa ovim selom Ahengeran, premda se ono, što iznenađuje, ne spominje u drugim izvorima ni pod jednim ni pod drugim nazivom, sve do 1900. godine kada je navedeno pod nazivom Kovač u popisu sela mitrovičke kaze kao što je selo Kovači navedeno u popisu sela novopazarske kaze. Vid. *Sālnāme-i vilāyet-i Kosova* 584 i 701; M. Лутовац, *Ибарски Колашин*. Српски етнографски зборник, књ. LXVII, Београд 1954, 129, 130.

²⁶ U orig. *evvelde*n što može da znači od ranije i od početka (turske vlasti).

²⁷ U orig. *kānūn ve kā'ide*, što je, mislim, skraćeno od *kānūn-i šer'ī ve kā'ide-i ʿorfī* i misli se na poreze koji su propisani kanonima šerijata i zakonima države. U mlađim osmanskim tekstovima ti se porezi nazivaju *hukūk-i šer'iyye ve rusūm-i ʿorfiyye*.

²⁸ Navodi se i u popisu iz 1468. godine u istom obliku kao selo u nahiji Jeleču. Kako je tu navedeno u grupi sela: Mur, Jošanica, Paralovo, Kruševo i druga, koja postoje i danas, i kako u tome kraju ima Bajev Potok, lijevi pritok Jošanice, a pri njegovom ušću selo Bajevica (na kartama pogrešno Bojevica), mislim da je identično sa tim selom.

²⁹ Mur, selo južno od Novog Pazara.

³⁰ Jošanica, zaselak u slivu istoimene rijeke jugozapadno od Novog Pazara. Ne smije se zamijeniti sa istoimenim selom u slivu Jošaničke rijeke jugoistočno od Novog Pazara.

³¹ Oraše, selo jugozapadno od Novog Pazara. Vjerovatno je da je tako nazivano i u vrijeme ovog popisa, i da je pisar ovdje ispustio

6r

Selo *Tušimlja*³³ — domova 4.[Stanovnici toga sela] su štitari. Godišnje daju odsjekom 12 štitova³⁴.

DŽEMAT VLAHA S E N I C A (SJENICE)

Čergi 400 po 25*. Svega	10.000
Ušur od poljoprivrednih proizvoda odsjekom godišnje	9.000
Nijābet od spomenutog džemāta. Iznos	5.000
Čergi 14 po 50*. Svega	700
Pokrovaca 25 po 10*. Svega	250
Prihod	24.950

6v

Nijābet od vilajeta Jeleča, Sjenice i Rasa. Iznos 4.000

NAHLJA S E N I C E (SJENICA)

[Stanovnici] ovih sela su [izdvojeni] iz vojnuka³⁵ i zaduženi haračem; Isa-beg ih je uvrstio u svoj has, ali većina ne daje naturalne daće³⁶ niti ispendžu. Za one koji to daju, zapisano je [u ovom popisu] ondje gdje su upisani. Što se tiče njihovog učešća u vojnim pohodima³⁷, oni i dalje pomažu spomenutim vojnucima³⁸.

uputni znak za posljednji vokal kao što je, mislim, postupio i kod nekih drugih toponima, pa napisao, napr., *اتوردو* umjesto *اتوردوه*

³² Za oznaku napuštenih, nenaseljenih mjesta popisivač se koristi sa dva termina; najčešće arapskim terminom *hali* (ar. *ḥālī* — prazan, pust, napušten), a ponekada persijskim terminom *viran* (pers. *virān* — razoren, opustošen; pust, raseljen). Ovim posljednjim terminom označavaju se i napušteni mlinovi. Oba termina odgovaraju našem starom adjektivu pust-a-o, ali sam ih, kad je riječ o mjestima, prevodio sa »nenaseljen« radi veće jasnoće (»nenaseljen« prema »naseljen«), i zbog toga što oni u starim osmanskim tekstovima, pa i u ovom popisu služe kao pandan sinonimnim terminima *mamur* (ar. *ma'mūr* — naseljen, civilizovan) i *abadan* (pers. *ābādān* — naseljen, izgrađen).

³³ Tušimlja, selo sjeveroistočno od Novog Pazara.

³⁴ Nije jasno komu su stanovnici ovog sela davali te štitove: Isa-begu, gradu Zvečanu ili gradu Jeleču.

³⁵ U orig. *voynuklar* *وينوقلر* (od sl. *vojnīk* i tur. *lar*) poznati turski vojnički red. Premda je očevidno da su Turci taj termin preuzeli iz vojne terminologije Južnih Slavena ipak ga zadržavam u korumpiranom obliku vojnuk-vojnuci, (a ne u pravilnom obliku vojnīk-vojnīci), jer je dobio posebno značenje u turskoj vojnoj terminologiji; taj je oblik uobičajen i u nauci.

³⁶ Ovdje termin *hāsil* (ar. *ḥāṣil*) ne označuje sve prihode uopće, kao što je inače redovan slučaj, nego samo naturalne daće.

³⁷ U orig. *ešmek* (ešmek); taj glagol u turskoj vojnoj terminologiji znači učestvovati u vojnom pohodu na konju, ali sam ga ovdje i na svim ostalim mjestima prevodio sa učestvovati u vojnom pohodu.

³⁸ To znači da su stanovnici tih sela kao vojnuci do tada bili slobodni seljaci koji nisu bili uključeni u timarski sistem, tj. nisu bili potčinjeni spahijama, nisu imali nikakvih ličnih obaveza prema njima, kao

[Dio] sela *Kruševa* (Kruševo), koje pripada [vilajetu] Jeleču³⁹ — domova 17, udovica 1.

Prihod daju dva doma, što iznosi otprilike 150 [akči].

Selo *Dubnica*⁴⁰ — domova 24, udovica 5.

7r

Selo *Dolnje Miladinova* (Donje Miladinovo)⁴¹ — domova 5, udovica 1.

Selo *Vrhsenice* (Vrsenica)⁴² — domova 5, udovica 1.

Selo *Kašlje* (Kašalj)⁴³ — domova 2.

Selo *Lukavsko*⁴⁴ — domova 10.

Selo *Muškovina*⁴⁵, nenaseljeno.

7v

što je, napr., plaćanje ispendže; šta više nisu plaćali ni caru harača; njihove baštine bile su slobodne, tj. nisu bile uključene u hasove ili timare niti opterećene dažbinama, kao što je *harač* odnosno *ušur*. Umjesto svega toga oni su bili obavezni da učestvuju u vojnim pohodima. Prilikom ovoga popisa su, međutim, niže navedena vojnučka sela uključena u Isa-begov has, a time su i njihovi stanovnici — vojnuci degradirani na status obične raje koja je po pravilu bila obavezna da plaća caru harač, a svome spahiji (ovdje Isa-begu) ispendžu; njihove slobodne baštine pretvorene su u potčinjene baštine, opterećene naturalnim dácama i dodatnim porezima. Samo, taj proces, vidimo, još nije bio izvršen do kraja i u potpunosti, jer su samo neki domovi plaćali naturalne dáce, i to »otprilike« dok su ostali bili i dalje pošteđeni, ali su svi bili dužni da u slučaju vojnog pohoda pomažu vojnuke, tj. one stanovnike ove oblasti koji su i dalje zadržali vojnučki status.

U ovaj sumarni popis upisana su samo ona naselja i domovi koji su spadali u hasove krajišnika Isa-bega Ishakovića, timare njegovih ljudi i timare gradskih posada; zato u njemu nema ne samo onih sela koja su pripadala carskom ili beglerbegovom hasu, nego ni onih koja su bila naseljena vojnucima, sokolarima ili drugim društvenim redovima koji nisu bili uključeni u timarski sistem. Zato se u ovom popisu ne spominju neka mjesta za koja se zna da su tada bila naseljena.

³⁹ Kruševo, selo jugozapadno od Novog Pazara.

⁴⁰ Dubnica, selo južno od Sjenice.

⁴¹ U popisu iz 1468: selo *Dolnja Miladinovina* u nahiji Sjenici. Tako i u popisima iz XVI stoljeća. Nepoznato.

⁴² Danas Vrsenica, selo jugoistočno od Sjenice.

⁴³ Kašalj, zaselak jugoistočno od Novog Pazara.

⁴⁴ Danas Dunišiće, selo sjeverno od Sjenice, jer je u popisu iz 1468. godine zapisano ovako: selo *Lukavsko*, drugi naziv *Munišić*, (treba *Dunišić*), pripada Sjenici; u popisima iz 1528. i 1542. godine: selo *Lukavsko*, drugi naziv *Dunišić*, pripada Sjenici.

⁴⁵ U popisima iz 1468. i 1542. godine: مشقروینه (sa svim dijakritičkim tačkama i uputnim znacima), kao selo u nahiji Sjenici, pa je, prema tome, identično sa današnjim selom Muškovina, sjeverozapadno od Sjenice.

- Selo *Gornja Ritudža* (Gornja Rituča)⁴⁶ — domova 1.
 Selo *Dolnja Ritudža* (Donja Rituča)⁴⁷, nenaseljeno.
 Selo *Sirednja Ritudža* (Srednja Rituča)⁴⁸ — domova 1.
 Selo *Vrabce* (Vrapci)⁴⁹ — domova 2.
 Selo *Loznik*⁵⁰ — domova 3.
 8^r Selo *Vilovine*⁵¹ — domova 6.
 Selo *Dolnja Vapa* (Donja Vapa)⁵².
 Prihod daju četiri doma, otprilike 300.
 Selo *Šaron'je* (Šaronje)⁵³ — domova 4.
 Selo *Dobrinje*⁵⁴ — domova 2.
 Selo *Ban'je* (Banje)⁵⁵, nenaseljeno.

⁴⁶ Navodi se i u popisu iz 1468. godine kao selo u sjeničkoj nahiji. U popisu iz 1528. godine zapisano je ovako: selo *Dražojević*, drugi naziv *Gornja Irtjujdža* u nahiji Sjenici. Kako danas na teritoriji nekadašnje sjeničke nahije ne postoji selo ni pod prvim ni pod drugim nazivom, a postoji selo Draževići, jugozapadno od Sjenice, ono je, mislim, identično sa ovim selom.

⁴⁷ Navodi se i u kasnijim popisima u istom ili sličnom obliku; danas ne postoji, a nalazilo se, svakako, u blizini današnjeg sela Draževića. Up. prethodnu napomenu.

⁴⁸ Kasnije se ne spominje, danas ne postoji, a nalazilo se u blizini današnjeg sela Draževića. Vid. napomene 46.

⁴⁹ Vrapci, zaselak u ataru sela Brnjice, istočno od Sjenice.

⁵⁰ U ovom popisu navode se još sela: Gornji i Donji Loznik, a u popisu iz 1468. godine sela: Gornji, Donji i Srednji Loznik, sva u nahiji Sjenici, pa je, prema tome, ovaj Loznik u stvari Srednji Loznik. Kako se u popisu iz 1528. godine kaže da se sela *Gornji* i *Srednji Loznik* drukčije zovu *Bagačić*, to su onda ona identična sa današnjim selom Bagačići, sjeveroistočno od Sjenice. Tu je negdje bio i Donji Loznik.

⁵¹ U popisu iz 1468. godine: *وړلوونه* (sa svim diakritičkim tačkama i uputnim znacima), pa je, prema tome, ovako dešifrovanje neosporno. Prema istom popisu nalazilo se u sjeničkoj nahiji. Kako danas na području, koje je obuhvatala ta nahija, ne postoji selo pod tim nazivom, a postoji selo Vilovi, sjeverozapadno od Sjenice i istočno od Nove Varoši, identifikovao sam ga sa tim selom.

⁵² Donja Vapa, selo sjeveroistočno od Sjenice.

⁵³ U ovom popisu navodi se još jedno selo Šaronje, a i danas na prostoru, koji ovdje dolazi u obzir, postoje dva istoimena zaseoka; jedan sjeverozapadno, a drugi jugozapadno od Novog Pazara. Prvo je po svom položaju moralo pripadati raškoj nahiji, (spominje se i u popisu iz 1468. godine), a drugo nahiji Jeleču; s obzirom na grupu sela među kojima je navedeno, ovo je selo, vjerovatno, identično sa današnjim istoimenim zaseokom jugozapadno od Novog Pazara.

⁵⁴ Identično je, vjerovatno, sa današnjim istoimenim selom jugozapadno od Novog Pazara i jugoistočno od Tutina, premda je daleko.

⁵⁵ Banje. U ovom popisu navodi se još jedno naseljeno selo Banja ili Banje u timarima posade grada Jeleča, a u popisu iz 1468. godine sela: *Gornja* i *Donja Banja* u nahiji Jeleču. Isto tako u popisima iz 1528. i 1542. godine. Gornja Banja je bila blizu Ibra, tako da joj je on 1528.

- Selo *Dolnje Tremlje* (Donje Tremlje)⁵⁶ — domova 1. 8^v
 Selo *Gornje Tremlje*⁵⁷ — domova 2.
 Selo *Jelhova* (Jelhovo)⁵⁸ — domova 7.
 Selo *Brezovica*⁵⁹, nenaseljeno.
 Selo *Blana Luka*⁶⁰ — domova 6.
 Selo *Jelševik* (Joševik)⁶¹ — domova 1.
 Selo *Lohuća*⁶² — domova 7. 9^r
 Selo *Otis* (Otes)⁶³ — domova 1.
 Dio sela *Dramić* (Dramići)⁶⁴ — domova 6.
 Dio sela *Dolnje Pavlje* (Donje Pavlje)⁶⁵ — domova 2.
 Dio sela *Sirednje Pavlje* (Srednje Pavlje)⁶⁶ — domova 2.
 udovica 1.
 Dio sela *Gornje Pavlje*⁶⁷ — domova 1.

godine odnio jednu njivu. Danas postoji zaselak Banja istočno od Novog Pazara i selo Banje u Ibarskom Kolašinu, jugoistočno od Novog Pazara i Tutina. Naziv i smještaj toga sela upućuje da se ono nekada dijelilo na Gornju i Donju Banju, pa mislim, da je ovdje riječ o tom selu.

⁵⁶ Navodi se i u popisima iz 1468. i 1542. godine u nahiji Jeleču. Danas ne postoji i ne znam gdje se nalazilo.

⁵⁷ Navodi se i u kasnijim popisima u nahiji Jeleču; nepoznato.

⁵⁸ Prema popisu iz 1468. godine pripadalo je nahiji Vrača, pa zato mislim da je identično sa današnjim selom Jova istočno od Novog Pazara.

⁵⁹ Selo Brezovica navodi se u ovom popisu četiri puta, zapisano na tri nešto različita načina (vid. orig. 8^v, 10^v, 53^r i 56^v), ali svaki put tako da ga, bez sumnje, treba razriješiti u Brezovica. Prvi put se navodi kao nenaseljeno selo, a drugi put kao dio naseljenog sela, oba puta u Isa-begovom hasu, što znači da je tu riječ o dva različita sela. Treći i četvrti put Brezovica se navodi kao dva dijela istog ili dvaju različitih sela koja su spadala u timare eškindžija nahije Jeleča. U popisima iz 1468. i 1528. godine navodi se samo jedno selo Brezovica u nahiji Jeleču, a u popisu iz 1542. godine i drugo u raškoj nahiji. Danas postoji zaselak Brezovica u ataru sela Polokci, sjeverozapadno od Novog Pazara. (vid. ovdje nap. 77), drugi u izvorišnom predjelu rijeke Jošanice, jugozapadno od Novog Pazara, a treći jugoistočno od Novog Pazara i ovdje je, mislim, riječ o tom mjestu.

⁶⁰ Navodi se i u popisu iz 1468. godine, ali u obliku بلينه لوقه *Belina Luka*, kao selo u nahiji Jeleču, a u popisu iz 1542. godine u istom obliku kao i ovdje. Nepoznato.

⁶¹ Joševik, zaselak kod Banjske.

⁶² Navodi se i u popisima iz 1468. i 1542. godine u nahiji Jeleču. Danas ne postoji.

⁶³ Otes, zaselak južno od Novog Pazara.

⁶⁴ Dramići, zaselak sjeverozapadno od Novog Pazara.

⁶⁵ Donje Pavlje, selo sjeverozapadno od Novog Pazara.

⁶⁶ Danas ne postoji, a nalazilo se, vjerovatno, između sela: Donje i Gornje Pavlje.

⁶⁷ Gornje Pavlje, selo sjeverozapadno od Novog Pazara.

- 9^v Dio sela *Gornje Tenkova* (Gornje Tenkovo)⁶⁸ — domova 3.
 Dio sela *Paresije*⁶⁹ — domova 2.
 Dio sela *Opn'je* (Opnje)⁷⁰ — domova 4.
 Dio sela *Kaludri* (Kaludra)⁷¹ — domova 2.
 Dio sela *Burić* (Burići)⁷² — domova 2.
 10^r Dio sela *Mala Iznuša* (Mala Znuša)⁷³ — domova 3.
 Dio sela *Golema Iznuša* (Golema Znuša)⁷³ — domova 3.
 Dio sela *Gornje Rogatac* (Gornji Rogatac)⁷⁴ — domova 4.
 Dio sela *Ljuljudž* (Ljuljuc)⁷⁵ — domova 6.
 10^v Dio sela *Kalinica*⁷⁶ — domova 1.
 Dio sela *Brezovica*⁷⁷ — domova 2.
 Dio sela *Kuline*⁷⁸ — domova 2.
 Dio sela *Bili Potok*⁷⁹ — domova 3.

⁶⁸ Danas postoji samo Tenjkovo, selo sjeverozapadno od Novog Pazara.

⁶⁹ Paresije, zaselak u porječju Deževske rijeke, sjeverozapadno od Novog Pazara.

⁷⁰ U istom obliku zapisano je i u popisu iz 1468. godine u raškoj nahiji. Danas ne postoji, a nalazilo se, mislim, negdje u sjeverozapadnom dijelu područja koje je pripadalo toj nahiji.

⁷¹ Kaludra, kod sela Paresije, sjeverozapadno od Novog Pazara. U današnjem obliku navodi se i u popisima iz 1468, 1528. i 1540. godine kao selo u raškoj nahiji.

⁷² Burići, zaselak jugozapadno od sela Tunova kod Novog Pazara.

⁷³ U popisu iz 1468. godine: *Gornja* i *Donja Znuša* u nahiji Jeleču, Danas postoji samo selo Znuša južno od Novog Pazara.

⁷⁴ U ovom popisu navode se sela: *Gornji Rogatac* i *Rogatac*; u popisu iz 1468. godine navode se dvije *Rogatice* u raškoj nahiji, a u popisu iz 1542. godine samo selo *Gornji Rogatac* (zapisano na isti način kao u ovom popisu). Iz toga slijedi da su u navedeno vrijeme postojala sela: *Gornji* i *Donji Rogatac* ili *Gornja* i *Donja Rogatica*. Danas postoji samo selo Rogatac, sjeverozapadno od Novog Pazara.

⁷⁵ Mjesto *Ljuljudž*, treba *Ljuljadž*, kako je zapisano u popisu iz 1468. godine; dakle Ljuljac, zaselak sjeverozapadno od Novog Pazara.

⁷⁶ U istom obliku zapisano je i u popisu iz 1468. godine kao selo u raškoj nahiji, a u popisu iz 1528. godine: كاليڤاچ *Kalinac* u istoj nahiji. Danas ne postoji.

⁷⁷ Vjerovatno je identično sa istoimenim zaseokom u ataru sela Polokci, sjeverozapadno od Novog Pazara koji navodi Vujičić u svom *Rečniku* (1914), a koga nema u novijim imenicima mjesta ni u specijalnim kartama (Up. nap. 59).

⁷⁸ Kuline, zaselak sjeverozapadno od Novog Pazara.

⁷⁹ U orig. je zapisano tako da ga treba čitati *Bili Potok* ili *Beli Potok*; u popisu iz 1468. godine: بيله پوتوق dakle *Bili Potok* kao selo u nahiji Vrača. Nepoznato.

Dio sela *Islive Potok* (Slive Potok)⁸⁰ — domova 3.

Dio sela *Izbice*⁸¹ — domova 2.

Selo *Purće*⁸² — domova 7.

11^r

Selo *Okosi* (Okose)⁸³ — domova 3.

S v e g a: [naseljenih] sela 22, dijelova [sela] 20, nenaseljenih sela 4; domova 176, udovica 9. Prihod 450.

VILAJET NIKŠIKLER (NIKŠIĆI)

11^v

[Sljedeći stanovnici tog vilajeta] su vlasi.

Selo *Online*⁸⁴ — domova 15.

Selo *Otmičeva* (Otmičevo)⁸⁵ — domova 11, udovica 1.

Selo *Ištitarica* (Štitarica)⁸⁶ — domova 4, udovica 1, neoženjenih 1.

Prihod [od sva] tri sela. Iznos 2.752.

Selo *Kruševa* (Kruševo)⁸⁷, pripada Limu⁸⁸ — domova 5. 12^r
Prihod 525.

Nijābet od navedenog vilajeta. Iznos 1.000.

Selo *Isvinjaštnica* (Svinjaštnica)⁸⁹, nenaseljeno.

⁸⁰ Navodi se i u popisu iz 1468. godine u istom obliku kao selo u nahiji Vrač; nepoznato.

⁸¹ Izbice, zaselak jugoistočno od Novog Pazara.

⁸² Pruće, selo sjeverozapadno od Novog Pazara.

⁸³ Okose, zaselak sjeveroistočno od Novog Pazara.

⁸⁴ Danas ne postoji; kako je prihod toga sela obračunat zajedno sa selima Otmičevo i Štitarica to, bar donekle, upućuje da je bilo u istom predjelu u kome su se nalazila ta sela. Vid. nap. 85. i 86.

⁸⁵ Drugi put se spominje u sumarnom popisu iz 1516. godine kao mahala selo Svinjačice (Vid. dalje nap. 89). Danas nema sela pod tim nazivom, ali postoji lokalitet Otmičevac, istočno od Kolašina i tu je, mislim, bilo ovo selo.

⁸⁶ Danas sela: Gornja i Donja Štitarica, južno od Mojkovca, a sjeverno od Kolašina.

⁸⁷ Kruševo, identično je sa današnjim istoimenim selom na Limu južno od Bijelog Polja, jer se 1528. godine navodi kao selo u nahiji Nikšići zajedno sa susjednim selom Ravna Rijeka koje postoji i danas južno od Kruševa.

⁸⁸ U značenju predjela u srednjem toku istoimene rijeke spominje se i u srednjevjekovnim dubrovačkim izvorima. Vid., napr., M. Динић, *Дубровачка средњевековна караванска трговина*. Југословенски историски часопис III, 1937, св. 1—4, 123. Kasnije je taj predio pretvoren u nahiju Polimlje, koja se spominje od 1537. godine.

⁸⁹ U popisu iz 1516. godine: *Svinjačica*. Tada je predstavljalo glavno selo u vlaškom džematu Otmice, sina Ivanova, koji je, možda, bio unuk onoga Otmice po kome je nazvano selo Otmičevo. (Vid. nap. 85). Danas u predjelu koji ovdje dolazi u obzir ne postoji selo ni pod prvim niti pod drugim nazivom, ali postoji rijeka Svinjača, desna pritoka Tare (u koju utiče kod Kolašina), i na njenoj desnoj obali, sjeveroistočno od Kolašina, selo Selište. Tu je, mislim, bilo ovo selo Svinjaštnica, odnosno Svinjačica.

S v e g a: [naseljenih] sela 4, nenaseljenih [sela] 1, domova 35, udovica 2, neoženjenih 1. Prihod 4.277.

12^v

VILAJET HODIDIDE (HODIDJED)
HASOVI SPOMENUTOG ISA-BEGA

Od domova spomenutog vilajeta na ime filurije⁹⁰ — iznos 45.000 [akči].

Selo *Turbić*⁹¹ je trg — domova 59. Prihod 5.000.

13^r

Selo *Dolce* (Dolac)⁹² — domova 36, udovica 5. Prihod 2.441.

Mezra *Rakovica*⁹³, nenaseljena.

Mezra *Dumonić Dol*⁹⁴, nenaseljena.

Mezra *Kalošići*⁹⁵, nenaseljena.

Mezra *Istubla* (Stubla)⁹⁶, nenaseljena.

Mezra *Icvetonje* (Cvetonje)⁹⁷, nenaseljena.

Mezra *Bzenik*⁹⁸, nenaseljena.

13^v

Mezra *Pinježe*⁹⁹, nenaseljena.

Selo *Kotorovce*¹⁰⁰ je mali trg — domova 21. Prihod 1.000.

Selo *Bulagaj*¹⁰¹ je mali trg — domova 31. Prihod 1.000.

⁹⁰ Ovdje je termin filurija upotrijebljen, vjerovatno, u smislu srednjovjekovnog »dukata na kuće« koje ovdje nisu upisane.

⁹¹ Za ovako dešifriranje ovog toponima odlučio sam se zato što prvo slovo ima dijakritičke tačke, ali ni ovo ni drukčije moguće rješenje ne daje nikakav poznat toponim u sarajevskom kraju. Kod Kijeva postoji selo Turba, a u Lukavici zaselak Turbe. Kasnije se ne spominje.

⁹² U popisu iz 1489. godine: *دولاج Dolac*, kako se zove i danas, nalazi se u sjeverozapadnom predgrađu Sarajeva.

⁹³ Danas Rakovica, selo sjeverozapadno od Sarajeva.

⁹⁴ Danas postoji selo Dujmovići, zapadno od Trnova; u popisima iz 1489. i 1562. godine: Dumović i mislim da je identično s ovim selom.

⁹⁵ Kalošići, Klošići ili slično; kasnije se ne spominje, danas ne postoji i nije poznato gdje se nalazilo.

⁹⁶ Danas u sarajevskom kraju postoji više lokaliteta s nazivima Stubla, ali se i pored toga ova mezra ne može identifikovati; u popisima iz 1489. i 1542. godine navodi se njiva Stubla u selu Nahorevu.

⁹⁷ U orig. su stavljeni svi znakovi za vokale, pa se mora čitati Cvetonje; danas se ne može identifikovati. Kasnije se ne spominje.

⁹⁸ Danas Zenik, selo u slivu istoimenog potoka jugozapadno od Sarajeva.

⁹⁹ Danas Binježevo, selo zapadno od Ilidže.

¹⁰⁰ Vjerovatno današnje selo Kotorac, jugozapadno od Sarajeva. U popisu iz 1562 godine: *كوتوراج Kotorac*. U popisima iz 1542. i 1562. spominje se kod Sarajeva i mezra Kotorac.

¹⁰¹ Napisano je bez dijakritičkih tačaka, ali se, i pored toga, mislim, ne bi moglo drukčije čitati, premda se u nekim starijim turskim dokumentima i Blagaj piše na sličan način. Kasnije se ne spominje; jedini sličan toponim u sarajevskom kraju jeste današnje selo Buloz (sing. Bulog) u dolini Miljacke, jugoistočno od Sarajeva, i ono bi moglo biti

Selo *Hodidide* (Hodidjed) — domova 36.

Ovo navedeno selo je kod grada¹¹ [Hodidjeda]. [Njegovi stanovnici] su dunđeri. Oni služe spomenutom gradu¹¹. Ne plaćaju nikakve poreze ni namete²⁷.

NAHIJA TILAVA

14^r

pripada Zemlji Pavlovića (Vilâyet-i Pavlo).

Već od Ishak-begova vremena drži je Pavlović (Pavle-oğlu) u zakup za tri stotine dukata (filūri)¹⁰².

Selo *Tilava*¹⁰³ — domova raje 7, domova vojnika 3.

Selo *Bači* (Badži)¹⁰⁴ — domova raje 5, domova vojnika 2.

Selo *Jezere* (Jezero)¹⁰⁵ — domova vojnika 3.

Selo *Brezna*¹⁰⁶ — domova raje 4, domova vojnika 1. 14^v

Selo *Goli Dol*¹⁰⁷ — domova raje 7, domova vojnika 4.

identično sa ovim starim selom. Na to, bar donekle, upućuje i sam tekst ovog popisa u kome je odmah poslije ovog sela upisano selo Hodidjed, koje postoji i danas u neposrednoj blizini Buloga. Osim toga, vrlo je karakteristično da se to selo-trg kasnije ne spominje, ne samo kao trg, što je jasno zbog razvoja Sarajeva, nego ni kao selo. Ako bi ova pretpostavka o identifikaciji sela-trga Bulagaja, sa današnjim selom Bulozi, bila tačna, onda bi se sa manje kolebanja moglo pretpostaviti da je to selo, a ne varoš Vrhbosanje, predstavljalo ono veliko i dobro naseljeno podgrađe pod gradom Hodidjedom, koje je 1459. godine spalio bosanski kralj Tomaš prilikom pokušaja da oslobodi Hodidjed od Turaka. Kako sada u blizini Hodidjeda »nema ni traga od nekog većeg naselja« Skarić je pretpostavio »da su Dubrovčani, koji su o tome pisali ugarskom kralju Sigismundu, mislili na podgrađe Vrhbosanja, pa ga pogrešno zamijenili hodidjedskim« (VI. Skarić, *Sarajevo i njegova okolina od najstarijih vremena do austrougarske okupacije*. Sarajevo 1937, 36 sa nap. 2. Up. Hazim Šabanović, *Postanak i razvoj Sarajeva*. Radovi Naučnog društva NR Bosne i Hercegovine XIII, 5, 1960, 2—11.

¹⁰² O pitanju kada je u Vrhbosni uspostavljeno dvovlašće između Pavlovića i Turaka vid. Hazim Šabanović, *Bosansko krajište*. Godišnjak Istorijskog društva Bosne i Hercegovine IX, 1957, 187—188.

¹⁰³ Tilava, zaselak jugozapadno od Sarajeva.

¹⁰⁴ Badži, danas selo Petrovići na južnoj padini Trebevića, jer se već u popisu iz 1485. godine kaže da se selo *Badži* (ili *Bači*) drukčije zove *Petrovići*. Oba naziva ovog sela održala su se u zvaničnim turskim dokumentima sve do XVIII stoljeća. Vid. Skarić. *Popis bosanskih spahija iz 1123 (1711) godine*. GZM XLII, sv. 2, 35 i nap. 7. Mišljenje da naziv Badži dolazi od pers. riječi *badž* — carina i da je u Petrovićima nekada postojala carinarnica, nije zasnovano na izvorima.

¹⁰⁵ Vjerovatno današnji zaselak Jezero u katastarskoj opštini Hreša sjeveroistočno od Sarajeva. Jedan lokalitet Jezero postoji u Tilavi istočno od Pavlovca; jugozapadno od Pavlovca postoji lokalitet Mutno Jezero. Kasnije se ne spominje.

¹⁰⁶ Nepoznato; u popisu iz 1562. godine navodi se mezra Breza na brdu Vrhovine; danas postoji zaselak Breza kod Hadžića.

¹⁰⁷ Danas ne postoji, ali postoji lokalitet Golo Brdo, južno od Sarajeva i sela Tvrdinića.

- Selo *Toplik*¹⁰⁸ — domova raje 4.
- Selo *Mladince* (Mladice)¹⁰⁹ — domova raje 6, domova vojnika 5.
- 15^r Selo *Doljane* (Doljani)¹¹⁰ — domova raje 4.
- Selo *Lukavica*¹¹¹ — domova raje 2.
- Selo *Gnjilo Brdo*¹¹² — domova vojnika 2.
- Selo *Dobrinja*¹¹³ — domova raje 5, domova vojnika 2.
- 15^v Selo *Tičić*¹¹⁴ — domova raje 10, domova vojnika 1.
- Selo *Budimir* (Butmir)¹¹⁵ — domova raje 10, domova vojnika 4, domova sokolara 2.
- Selo *Krtica*¹¹⁶ — domova raje 1, domova vojnika 3.
- Selo *Lasica*¹¹⁷ — domova raje 7.
- Selo *Ištavnja* (Štavnja)¹¹⁸ — domova raje 2, domova vojnika 1.
- 16^r Selo *Vulačić*¹¹⁹ — domova raje 3, domova vojnika 2.
- Selo *Rogačić* (Rogačići)¹²⁰ — domova vojnika 1.

¹⁰⁸ Jedan zaselak Toplik postoji u Tilavi, drugi u Ljubogošti. Ovdje je, svakako, riječ o Topliku u Tilavi.

¹⁰⁹ Mladice, selo jugozapadno od Sarajeva i Kasindola. U današnjem obliku spominje se već u popisu iz 1485. godine.

¹¹⁰ Doljani, selo kod Pazarića, jugozapadno od Sarajeva.

¹¹¹ Lukavica, selo u porječju istoimene rijeke, jugozapadno od Sarajeva.

¹¹² Gnjilo Brdo, danas mala visoravan, sjeveroistočno od Sarajeva i Hreše. U popisu iz 1562. godine navodi se u sarajevskoj nahiji selo pod nazivom *کنیو بردچہ* *Gnjino Brdce*.

¹¹³ Dobrinja, selo jugozapadno od Sarajeva i južno od Ali-pašina Mosta.

¹¹⁴ Naziv ovog sela zapisan je dosta nejasno i bez dijakritičkih tačaka, tako da se ne može sa sigurnošću pročitati, pa, naravno, ni ubicirati. U popisu iz 1468. godine navodi se u sarajevskoj nahiji selo *لتيچيک* *Letičić*, koje bi moglo biti identično sa ovim selom; u popisu iz 1562. godine: *Ledičić*; danas u sarajevskom kraju ne postoji mjesto s tim nazivom; nije identično sa selom Ledići jer se u istim popisima navode oba sela.

¹¹⁵ Danas sela: Gornji i Donji Butmir.

¹¹⁶ Spominje se i u popisima iz 1468. i 1485. godine u istom obliku; danas u sarajevskom kraju ne postoji selo pod tim nazivom, ali postoji zaselak Grlica i možda je ovdje riječ o tom mjestu.

¹¹⁷ Lasica, selo južno od Ilidže.

¹¹⁸ U orig. punktiran samo konsonant t, pa bi se zato moglo čitati Stavnja i Štavnja; u popisu iz 1468. godine: *اشتاوره* *Ištava* (= Štava) pa sam ga zato razriješio u Štavnja. Kasnije se ne spominje; danas ne postoji.

¹¹⁹ Vulačić ili Volačić; kasnije se ne spominje, danas ne postoji.

¹²⁰ Rogačići, selo sjeverozapadno od Ilidže.

Selo *Osik* (ili *Osijek*)¹²¹ — domova raje 9, domova vojnika 4.

Selo *Crnotina*¹²² — domova raje 2, domova vojnika 6.

Selo *Ivlakova* (Vlakovo)¹²³ — domova vojnika 1. 16v

Selo *Mrković* (Mrkovići)¹²⁴ — domova vojnika 1.

Selo *Laškova* (Laškovo)¹²⁵, nenaseljeno.

Selo *Biotča* (Bioča)¹²⁶, nenaseljeno.

Selo *Osojna*¹²⁷, nenaseljeno.

Selo *Istanović* (Stanović)¹²⁸, nenaseljeno.

Selo *Kardolić*¹²⁹, nenaseljeno.

Selo *Klik* (Klek)¹³⁰, nenaseljeno. 17r

Selo *Istudenković* (Studenković)¹³¹, nenaseljeno.

¹²¹ Osijek, selo sjeverozapadno od Ilidže.

¹²² Crnotina, zaselak sjeverozapadno od Rajlovca.

¹²³ Vlakovo, selo zapadno od Rajlovca. U popisu iz 1528. godine: *Vlakova*.

¹²⁴ Mrkovići, selo sjeverno od Sarajeva.

¹²⁵ Danas Vlačkovo, selo sjeverozapadno od Sarajeva. Da je ova identifikacija tačna vidi se iz jednog akta visočkog naiba od 9. safera 1183/1770. godine u kome se spominju sela: *Laškova* i *ميسوچا* Misoča (sjeverno od Vlačkova) kao susjedna sela koja su se sporila zbog nekog mlina na rijeci Bosni i zbog prava na lovište i izvoz ribe na sarajevsku pijacu. (Arhiv grada Sarajeva, Turski spisi br. 18). Ovo se selo nazivalo Laškovo sve do druge polovine XIX stoljeća. (Up. Vl. Skarić, n. d., 40).

¹²⁶ Danas Bioča, manji predio u kome se, pored ostalih, nalaze sela: Gornja i Donja Bioča, sjeverozapadno od Rajlovca. Oba se spominju sredinom XVI stoljeća.

¹²⁷ Zapisano je bez ijedne dijakritičke tačke, a njegova ligatura u tom slučaju daje mogućnost za različita dešifrovanja kao Osojna, Svinje, Svitnje i sl. Ja sam ga razriješio u Osojnu. Kasnije se spominje selo Osojnik, koje je Skarić (n. m.) identifikovao sa današnjim selom Osenikom između Pazarića i Tarčina. Ono je u popisu iz 1562. godine zapisano ovako: selo *Osojnik*, drugi naziv *Pridvorica*.

¹²⁸ Stanovići ili Stanjevići; u popisu iz 1542. godine. selo *Stanovići* (ili *Stanjevići*), drugi naziv *Tilava* i *Kozarevići*. Kako danas ne postoji selo pod nazivom Stanovići (Stanjevići), a postoji zaselak Tilava (vid. ovdje str. 15 sa nap. 103), i do njega zaselak Kozarevići, to je onda ono identično sa zaseokom Kozarevići. Ovo se selo i kasnije, u popisu iz 1562. godine, opet navodi, pod starim nazivom, u istom obliku, kao i u ovom popisu s tim što su tu sva slova sa dijakritičkim tačkama punktirana.

¹²⁹ Kardolići ili slično; kasnije se ne spominje; danas ne postoji.

¹³⁰ Ligatura kojom je predstavljen naziv ovog sela daje mogućnost za različito dešifrovanje. Ja sam je razriješio u Klek i taj toponim identifikovao sa današnjim istoimenim zaseokom sela Tvrdinića, južno od Sarajeva. Ono se spominje i u kasnijim popisima u obliku *كلك* *Klak*.

¹³¹ Danas Studenkovići, selo u Trebeviću, južno od Sarajeva.

- Selo *Istanojević* (Stanojević)¹³², nenaseljeno.
 Selo *Jelovci*¹³³, nenaseljeno.
 Selo *Altomanić*¹³⁴, nenaseljeno.
 Selo *Kovačić* (*Kovačići*)¹³⁵, nenaseljeno.
 Selo *Kunderić*¹³⁶, nenaseljeno.
 Selo *Madžarić*¹³⁷, nenaseljeno.
 17v Selo *Sinjevoja* (Sinjevo)¹³⁸, nenaseljeno.
 Selo *Muržić*¹³⁹, nenaseljeno.
 Selo *Bile Gore*¹⁴⁰, nenaseljeno.
 Selo *Dolnja Bresenica* (Donja Presjenica)¹⁴¹, nenaseljeno.
 Selo *Gornja Bresenica* (Gornja Presjenica)¹⁴², nenaseljeno.
 S v e g a: sela 40, domova raje 88, domova vojnuka 46, domova sokolara 2.
 Prihod na ime filurije odsjekom godišnje 15.000 [akči]¹⁴³.

18r

VILAJET KALKANDELEN (TETOVO)
 HASOVI SPOMENUTOG ISA-BEGA

Nijābet od navedenog vilajeta — iznos 8.000.

Selo *Poroj*¹⁴⁴ — domova 70, udovica 5, neoženjenih 5; hāssa [posjed]: vinograda 2, mlinova 1, stabala dudova i drugog [voća] 18. Prihod 9.925.

¹³² Danas Stanojevići, selo u Trebeviću.

¹³³ Jelovci, selo istočno od Sarajeva i južno od Mokrog.

¹³⁴ Danas u sarajevskom kraju ne postoji selo s tim nazivom. Kasnije se ne spominje.

¹³⁵ Danas Kovačići, kvart u Novom Sarajevu. U popisu iz 1485. godine: selo *Kovačići*, drugi naziv *Žrnovo*.

¹³⁶ Kunderići, Konderići ili slično. Kasnije se ne spominje; danas ne postoji.

¹³⁷ Vjerovatno današnji zaselak Madžari u selu Ilovice, sjeverno od Trnova.

¹³⁸ Danas sela: Gornje i Donje Sinjevo u predjelu Bjelogorci, istočno od Sarajeva i zapadno od Mokrog.

¹³⁹ U orig. je zapisano bez dijakritičke tačke na slovu ž, ali se u kasnijim popisima navodi sa dijakritičkom tačkom, pa je zato ovako dešifrovanje neosporno; danas ne postoji.

¹⁴⁰ Može se čitati Bile Gore i Bjele Gore; danas Bjelogorci, selo u istoimenom predjelu, sjeveroistočno od Sarajeva i zapadno od Mokrog.

¹⁴¹ Donja Presjenica, selo jugozapadno od Sarajeva i sjeverozapadno od Trnova. Godine 1542: *پرسينه نچہ Presjenica*.

¹⁴² Gornja Presjenica, selo zapadno od Donje Presjenice.

¹⁴³ Ako su Pavlovići za ovu nahiju u Ishak-begovo doba plaćali 300 dukata, a sada 15.000 akči, znači da je taj tribut do 1455. godine povećan, jer je tada jedna filurija iznosila oko 35 akči.

¹⁴⁴ Poroj, selo kod Tetova.

Selo *Dobrogoše*¹⁴⁵ — domova 48, udovica 2, neoženjenih 9, hāssa-[posjed]: vinograda 3, stabala voća 30, mlin napušten 1. Prihod 6.555.

Selo *Mavrova* (Mavrovo)¹⁴⁶ je klanac¹⁴⁷ — domova 12. Prihod 624.

Selo *Šibkovića* (Šipkovića)¹⁴⁸ — domova 4. Prihod 200. 18^v
S v e g a: sela 4; domova 134, udovica 7, neoženjenih 14. Prihod 25.304.

VILAJET ŪSKŪB (SKOPLJE)
HASOVI ISA-BEGA, SINA ISHAK-BEGOVA

Selo *Topdže Ishaklu*¹⁴⁹; [njegovi stanovnici] su muslimani — domova 28, udovica 1. Prihod 1.546.

Selo *Dračeva* (Dračevo)¹⁵⁰ — domova 40, neoženjenih 3. 19^r
Prihod 3.297.

Selo *Lipovište*¹⁵¹ — domova 24, neoženjenih 5. Prihod 2.010.

Selo *Jenidže*¹⁵²

To su njihovi čifluci [stanovnika tog sela] koje posjeduju od starine.

Selo *Brotce* (Brodac)¹⁵³ — domova 18, udovica 2, neoženjenih 2. Prihod 1.543.

S v e g a: sela 5, muslimanskih domova 28, [udovica 1], 19^v
hrišćanskih domova 82, udovica 2, neoženjenih 10. Prihod 8.396.

NAHIJA KAČANIKLAR (KAČANICI)¹⁵⁴
HASOVI SPOMENUTOG ISA-BEGA

To su derbentska sela¹⁵⁵

Selo *Kačanik*¹⁵⁶ — domova 57, udovica 2. Prihod 4.962.

¹⁴⁵ Treba, možda, Dobrogošte; spominje se i u kasnijim izvorima XV i XVI stoljeća, ali odavno ne postoji i ne znam gdje se nalazilo.

¹⁴⁶ Mavrovo, selo jugozapadno od Gostivara.

¹⁴⁷ Popisivač u ovom popisu jasno razlikuje gorske klance (*depe* ili *tepe derbend*) i riječne klisure i sutjeske (*dere derbend*).

¹⁴⁸ Šipkovića, selo sjeverozapadno od Tetova.

¹⁴⁹ Kasnije se nazivalo Topču Ishak. Ne postoji odavno, a nalazilo se između današnjih sela Donjeg Lisičja i Dračeva, jugoistočno od Skoplja.

¹⁵⁰ Dračevo, selo jugoistočno od Skoplja.

¹⁵¹ Ne postoji odavno, a nalazilo se južno od sela Dračeva.

¹⁵² Jenidže (tur. dem. od *yeni*-nov) spominje se i u XVI stoljeću, ali odavno ne postoji.

¹⁵³ Brodac, selo u skopskoj Crnoj Gori.

¹⁵⁴ Interesantno je da je ovdje upotrebljen plural (*Kačanik-ler*).

¹⁵⁵ Znači sela čiji stanovnici imaju status derbendžija. Više vid. u Rječniku termina s. v. *derbend*.

¹⁵⁶ Danas Stari Kačanik, selo na Nerodimki, sjeverozapadno od varošice Kačanika.

Ovo je selo sa [još] dva sela pod nazivima *Bukulić*¹⁵⁷ i *Vrli Kučka*¹⁵⁸ koja su upisana niže na drugom listu [odavde], dato silahdaru šahindžiji Ahmedu s tim da ih posjeduje i da učestvuje u vojnim pohodima. Devetog zul-kade 867 (26. jula 1463. godine). U logoru Samakovlar (Samakovi)¹⁵⁹.

20^r Selo *Belgradice* (Belgradce)¹⁶⁰ — domova 9. Prihod 968.

Ovo je selo sa selom pod nazivom *Caričina*¹⁶¹ koje je upisano ispod njega i sa selom pod nazivom *Kovačevce* (Kovačevac)¹⁶² koje je upisano na ovom listu, i sa selom pod nazivom *Istagova* (Stagovo)¹⁶³ — dato silahdaru-rikabdaru Jakubu s tim da ga posjeduje i da učestvuje u vojnim pohodima. Devetog zul-kade 867 (26. jula 1463. godine). U logoru Samakovi¹⁶⁴.

Dato je Sukuf-oglu¹⁶⁵ Skenderu. U drugoj dekadi zul-kade 870 (25. juna — 4. jula 1466. godine). U gradu Nigde¹⁶⁶.

Selo *Caričina*¹⁶¹ — domova 6. Prihod 620.

Drži ga silahdar Jakub¹⁶⁷.

Selo *Run'jeva* (Runjevo)¹⁶⁸ — domova 54, udovica 1. Prihod 5.114.

Ovo je selo sa još dva sela pod nazivima *Lanište*¹⁶⁹ i *Pokrance*¹⁷⁰, koja su upisana na sljedećem listu [21^r], dato silahdaru Hiziru s tim da ih posjeduje i da učestvuje u vojnim pohodima. Devetog zul-kade 867 (26. jula 1463. godine). U logoru Samakovi¹⁵⁹.

20^v Selo *Trstenica*¹⁷¹ — domova 13. Prihod 1.922.

Drže ga Ismail i Jusuf.

¹⁵⁷ Može se razriješiti u Bukulić, Bokulić, Bukolić i Bokolić; nepoznato.

¹⁵⁸ Mjesto *Vrli Kučka*, treba, vjerovatno, *Vrti Kučka*, jer u ataru varoši Kačanika i sela: Bob i Gajre postoji i danas lokalitet Vrti Kučka (Vid. J. Трифуноски, *Качаничка клисура*, Насеља 32, 517, 552 и 555); on je, mislim, identičan sa ovim starim selom. Tim prije što je u prethodnom detaljnom popisu zapisano tako da bi ga prije trebalo razriješiti u Vrti Kučka nego u Vrli Kučka.

¹⁵⁹ Danas Samokov, mjesto u Bugarskoj.

¹⁶⁰ Belgradce, selo sjeverozapadno od Kačanika.

¹⁶¹ Nepoznato.

¹⁶² Kovačevac, selo zapadno od Kačanika.

¹⁶³ Stagovo, selo sjeverno od Kačanika.

¹⁶⁴ Cijela ova bilješka je precrtana.

¹⁶⁵ U orig. je zapisano dosta nejasno tako da se može čitati Sukuf-oglu ili Sukun-oglu.

¹⁶⁶ Nigde, grad u Maloj Aziji.

¹⁶⁷ Doslovno: Nalazi se u ruci silahdara Jakuba. Pers. izraz. *der dest-i* i turski *elinde* »u ruci«, prevodio sam svugdje sa »drži ga«.

¹⁶⁸ Runjevo, selo sjeverno od Kačanika.

¹⁶⁹ Lanište, selo jugoistočno od Kačanika.

¹⁷⁰ Pokrance, Pokranjce ili slično; nepoznato.

¹⁷¹ Ne postoji odavno, a nalazilo se u ataru varoši Kačanika, na mjestu koje se i danas naziva Trstenica. Na to upućuje i naziv Trsteničke rijeke, lijeve pritoke Nerodimke u koju se uliva na sjevernoj strani varoši Kačanika. Up. J. Трифуноски, *н. д.*, 554.

Selo *Kovadževdže* (Kovačevac)¹⁶² — domova 36, udovica 1. Prihod 3.674.

Drži ga silahdar Jakub.

Selo *Gornja Sopotnica*¹⁷² — domova 81, udovica 3. Prihod 7.404.

Ovo je selo sa [još] dva sela [i to]: *Trstenica*¹⁷¹ koje je upisano iznad ovog i [selom] pod nazivom *Lipofce* (Lipovce)¹⁷³, koje je upisano na sljedećoj strani [21r] dato zajednički seizu Ismailu i hamamdžiji Jusufu s tim da obojica zajedno učestvuju u vojnim pohodima. Devetog zul-kade 867 (26. jula 1463. godine). U logoru Samakovi¹⁵⁹.

Jusufov dio dat je putem zamjene Uzunoğlu Muhammedu. U posljednjoj dekadi zul-kade 871 (24. juna — 3. jula 1467. godine). U području Čartoloza¹⁷⁴.

Selo *Lanište*¹⁶⁹ — domova 6. Prihod 400.

21r

Drži ga silahdar Hizir.

Selo *Pokrance*¹⁷⁰ — nenaseljeno.

Drži ga silahdar Hizir.

Selo *Vrli Kučka* (Vrti Kučka)¹⁵⁸, nenaseljeno.

Drži ga šahindžija Ahmed.

Selo *Istagova* (Stagovo)¹⁶³, nenaseljeno.

Drži ga silahdar Jakub.

Selo *Lipofce* (Lipovce)¹⁷³, nenaseljeno.

Drže ga Ismail i Jusuf.

Selo *Bukolić*¹⁵⁷ — domova 12. Prihod 600.

21v

Drži ga šahindžija Ahmed.

Svega: naseljenih sela 9, nenaseljenih sela 4, domova 274¹⁷⁵, [udovica 7]. Prihod 25.664¹⁷⁶.

DIO SILAHDARA-ŠAHINDŽIJE AHMEDA — [PRIHOD] 5.562.

[U vojnim pohodima učestvuje]
lično kao burume [sa]:

džebelija	1
slugu	1
malih šatora	1

DIO SILAHDARA-RIKABDARA JAKUBA — [PRIHOD] 5.264.

[U vojnim pohodima učestvuje]
[lično kao] burume [sa]:

džebelija	1
slugu	1
malih šatora	1

¹⁷² Sopotnica, selo zapadno od Stagova.

¹⁷³ Lipovce ili Lipovica; nepoznato.

¹⁷⁴ Čartolos ili Čartoloz, mjesto u Albaniji.

¹⁷⁵ U orig. 284, a treba 274.

¹⁷⁶ Zbir sljedećih brojeva ne slaže se potpuno sa ovim iznosom.

DIO SILAHDARA JANJIČARA HIZIRA — [PRIHOD] 5.514.

[U vojnim pohodima učestvuje]
lično kao burume [sa]:

džebelija	1
slugu	1
malih šatora	1

DIO SEIZA ISMAILA I HAMAMDŽIJE JUSUFA — [PRIHOD] 9.326.

Oba učestvuju u vojnim pohodima.

DIO ISMAILA — [PRIHOD] 4.663.

[U vojnim pohodima
učestvuje lično kao]
burume [sa]:

džebelija	1
slugu	1

DIO JUSUFA — [PRIHOD] 4.663.

[U vojnim pohodima
učestvuje lično kao]
burume [sa]:

džebelija	1
slugu	1

VUKOVA OBLAST (VILÂYET-I V'LK)
HASOVI SPOMENUTOG ISA-BEGA

To mu je dato u zamjenu za sela u kojima je otkriven rudnik pod nazivom *Prosten'je* (Prošćenje)¹⁷⁷ u Limskim Nikšićima (*Lim Nikšikler*)¹⁷⁸.

Sada je ovaj timar dat silahdaru Ismailu. U posljednjoj dekadi zul-hidždže 862 (30. oktobra — 7. novembra 1458. godine). U Skoplju.

Selo *Lipljani* (Lipljan)¹⁷⁹ pripada [vilajetu] Prištini — domova 122, udovica 3, neoženjenih 15; hassa-mlinova 1. Prihod 17.107.

22^r Selo *Iglogovac* (Glogovac)¹⁸⁰ — domova 24, udovica 1. Prihod 2.762.

Selo *Robovac*¹⁸¹ — domova 76, udovica 3, neoženjenih 5; hassa-mlinova 1. Prihod 8.498.

Svega: sela 3, domova 222, udovica 7, neoženjenih 20. Prihod 28.368.

¹⁷⁷ Prošćenje, selo na Tari u Donjem Kolašinu; tu se nalazilo i staro rudarsko mjesto Brskovo, u kome je rudarska proizvodnja prestala još prije pada Srbije. (Vid. M. Динић, *За историју рударства у средње-вековној Србији и Босни*. I део, Београд, 1955, 14) i teško da su je Turci kasnije, kad su »otkrili« ovaj rudnik, obnovili. Ostala sela ranijeg Isa-begovog hasa u ovom vilajetu u kojima je »otkriven« rudnik i koja su zato prenesena u regalne posjede sultana bila su: Stričino (danas Stričina) i Rujkovina (Vid. *Tahrir defter* br. 12, list 3).

¹⁷⁸ Na osnovu ovog podatka čini se da je stara župa Brskovo, koja se ne spominje u turskom dobu, bila prozvana Limski Nikšići.

¹⁷⁹ Lipljan, selo na Kosovu.

¹⁸⁰ Glogovac, selo jugoistočno od Lipljana.

¹⁸¹ Robovac, selo južno od Glogovca.

2 — TIMAR JUSUFA, SUBAŠE ZVEČANA, GULAMA ISA-BEGOVA

Dat je solaku Balabanu s tim da bude dizdar spomenutog grada. Četvrtog ševvāla 867 (22. juna 1463. godine). U logoru Nevesinji (Nevesinje)¹.

On je umro, pa je ovaj timar dat tufekčiji Jusufu. Posljednjeg dana zul-hidždže 871 (1. avgusta 1467. godine). U Bundalakiju².

Selo *Dimitrofce* (Dmitrovica)³ — muslimanskih domova 2, hrišćanskih domova 13, udovica 2; hāssa-zemljište (*zemīn*): 2 čifluka. Prihod 1.983.

Selo *Rudar* (Rudare)⁴ — domova 36, udovica 1, neoženjenih 4. Prihod 3.092.

S v e g a: sela 2, muslimanskih domova 2, hrišćanskih domova 49, udovica 3, neoženjenih 4. Prihod 5.075. 24^r

3 — TIMAR TURHANA, SINA IBRAHIMOVA, GULAMA ISHAK-BEGOVA

Dat je garibu Hiziru, sinu Mehmedovom. On služi u pomenutom gradu. Devetog zul-kade 867 (26. jula 1463. godine). U logoru Kara Su u području Ilidže⁵.

Selo *Vidomir*⁶ — muslimanskih domova 2, hrišćanskih domova 18, neoženjenih 5; hāssa-vinograda 1. Prihod 1.735.

4 — TIMAR ISMAILA, GULAMA ISHAK-BEGOVA

Dat je ambardžiji Toganu, robu [Isa]-begovu. On služi u gradu Zvečanu. Dvadesetpetog ševvāla 867 (13. jula 1463. godine). U logoru Zvečanu.

¹ Nevesinje u Hercegovini.

² Bundalaki ili Jundalani; nepoznato.

³ Danas varoš Kosovska Mitrovica.

⁴ Rudare ili Veliko Rudare, selo sjeverozapadno od Kosovske Mitrovice.

⁵ *Karasu* je Crni Isker, a *Ilidža* Banja, jugoistočno od Samakova.

⁶ Danas Vidomirić, selo sjeverozapadno od Kosovske Mitrovice.

Selo *Zasel'je* (Zaselje)⁷ — domova 4; hassa-stabala [voća] 3. Prihod 423.

Selo *Jablanica*⁸ — domova 14, neoženjenih 4. Prihod 1.158.

S v e g a: sela 2, domova 18, neoženjenih 4. Prihod 1.580.

25^r 5 — TIMAR KURDA, GULAMA ISA-BEGOVA

Dat je Veliji, siročetu Paligradovom i Jusufu, bratu spomenutog Paligrada na zajedničko uživanje s tim da služe u spomenutom gradu. Prema Velijinom beratu Jusuf treba da služi svake godine. Dvadeset osmog ševvāla 867 (16. jula 1463. godine). U logoru Derbend Kačanik (Kačanička klisura)⁹.

Selo *Rujište*¹⁰ — domova 16, udovica 2, neoženjenih 2. Prihod 1.037.

Selo *Brestova* (Brestovo)¹¹ — domova 8, udovica 1. Prihod 591.

25^v S v e g a: sela 2, domova 24, udovica 3, neoženjenih 2. Prihod 1.628.

6 — TIMAR ALIJE, GULAMA ISA-BEGOVA

Dat je Mehmedu, sinu aščije Ahmeda s tim da služi u spomenutom gradu. Dvadeset petog ševvāla 867 (13. jula 1463. godine). U logoru Zvečanu.

Selo *Vinarce*¹² — domova 15, neoženjenih 7; hāssa-vinograda 1. Prihod 2.230.

⁷ Zaselje, selo istočno od Kosovske Mitrovice.

⁸ Jablanica, zaselak sjeveroistočno od Novog Pazara.

⁹ Kačanička klisura (tur. *Derbend Kaçanik*) spominje se više puta u ovom popisu, i to uvijek u smislu određenog mjesta koje inače nije poznato ni u izvorima ni u narodu, nego se tim imenom naziva predjel »koji obuhvata klisurastu dolinu Lepenca od južnog kraja Kosova polja, pa nizvodno do sela Orman, odnosno do skopske kotline« J. Трифу-носки, и. д., 469).

¹⁰ Rujište, zaselak jugozapadno od Banjske i sjeverozapadno od Kosovske Mitrovice.

¹¹ Prema popisu iz 1468. godine pripadalo je zvečanskoj nahiji. U popisu iz 1528. godine navodi se mezra Brestovo koju su tada obrađivali stanovnici sela Kamenice u zvečanskoj nahiji, što znači da se nalazila negdje u blizini današnjeg sela Donje Kamenice na Ibru, sjeverno od Kosovske Mitrovice. Ta bi mezra mogla biti identična s ovim selom; ako je ova identifikacija tačna onda je ovo selo raseljeno prije 1528. godine.

¹² Danas Vinarce ili Donje Vinarce, selo zapadno od Kosovske Mitrovice.

7 — TIMAR JUSUFA, ON JE JAJA SARUDŽA-PAŠIN

26^r

Dat je na zajedničko uživanje Garibu koji je deportiran iz Haskoja (Hasköy)¹³ i ovdje naseljen i njegovom bratu Salihu s tim da služe u spomenutom gradu; dvadeset osmog ševvāla 867 (16. jula 1463. godine). U logoru Kačaniku.

On je umro pa je dio navedenog Gariba dat Mehmedu, bratučedu spomenutog Salih s tim da pripazi na sinčica navedenog Gariba. Napisano u drugoj dekadi rebiul-evvela 870 (1—10. novembra 1465. godine. U Čabru (?)¹⁴

Selo *Banje Polj* (Banje Polje)¹⁵ — domova 22, neoženjenih 3; hāssa-vinograda 1, hāssa-zemljište (*zemīn*): 1 čifluk. Prihod 2.715.

8 — TIMAR HADŽI FIRUZA, GULAMA PAŠAJIGITOVA

26^v

Dat je janjičaru Filibeliji Aliji s tim da služi u spomenutom gradu; dvadeset osmog ševvāla 867 (16. jula 1463. godine). U logoru Kačaniku.

Selo *Istrana* (Strana)¹⁶ — domova 10. Prihod 605.

Selo *Islatina* (Slatina)¹⁷ — domova 20, udovica 2, neoženjenih 2. Prihod 1.419.

Svega: sela 2, domova 30, udovica 2, neoženjenih 2. Prihod 2.024. 27^r

9 — TIMAR MAHMUDA, BRATA BAHŠAJIŠEVA

Dat je janjičaru Ahmedu, robu [Isa]-begovu; dvadeset osmog ševvāla 867 (16. jula 1463. godine). U logoru Kačaniku.

Selo *Lipovica*¹⁸ — domova 10, udovica 1. Prihod 709.

Selo *Vršak*¹⁹ — domova 18, neoženjenih 2. Prihod 1.361. 27^v

¹³ Doslovno: koji je protjeran i ovamo došao iz Haskoja (Hasköy kod Jedrena). O prisilnoj deportaciji i kolonizaciji Turaka iz Anadolije na Balkan i obratno vid. Ömer L. Barkan, *Osmanlı imparatorluğunda bir iskân ve kolonizasyon metodu olarak sürgünler*. IFM XIII, Istanbul 1953, 56—78.

¹⁴ Napisano nešto kao Čabre, ali se ne može tačno pročitati.

¹⁵ U Milutinovoj povelji: село Бање Поље (Споменик IV, 2; Пурковић, *н. д.* 59), a u popisu iz 1463. godine: selo *Banje Poli* u zvečanskoj nahiji. Spominje se sve do 1711. godine (Vid. Скарић, *н. д.* 20).

¹⁶ Strana, selo sjeveroistočno od Kosovske Mitrovice.

¹⁷ Danas (Ibarska) Slatina, selo sjeverozapadno od Kosovske Mitrovice.

¹⁸ Lipovica, zaselak južno od Banjske i sjeverozapadno od Kosovske Mitrovice.

¹⁹ Vršak, zaselak južno od Raške.

Selo *Poljani*²⁰ — domova 8, neoženjenih 1. Prihod 533.

S v e g a: sela 3, domova 36, udovica 1, neoženjenih 3. Prihod 2.603.

28^r 10 — TIMAR KARADŽE, HIZMEČARA ISA-BEGOVA

Selo *Dol'jani* (Doljani)²¹ — domova 16, neoženjenih 1. Prihod 1.408.

Ovo je selo dato Bekludži, sinu spomenutog Karadže s tim da služi u spomenutom gradu; dvadeset osmog ševvāla 867 (16. jula 1463. godine). U logoru Kačaniku.

Selo *Bulgari*²² — domova 10, udovica 1; hassa-bostana 1; dio mlina: petina. Prihod 954.

Ovo je selo dato Musi, sinu Jakubdžijinom s tim da služi u spomenutom gradu; dvadeset petog ševvāla 867 (13. jula 1463. godine). U logoru Zvečanu.

On je umro pa je ovo [selo] dato njegovim sinovima: Jusufu, Islamu, Mehmedu, Šadiji, Kasimu i drugom Mehmedu s tim da vrše službu na smjenu; prvog ševvāla 871. (6. maja 1467. godine) U logoru Čeltukče²³.

28^v S v e g a: sela 2, domova 26, udovica 1, neoženjenih 1. Prihod 2.362.

11 — TIMAR HAMZE, HIZMEČARA ISA-BEGOVA

Dat je Jusufu, gulamu [Isa]-begovom s tim da služi u spomenutom gradu; dvadeset osmog ševvāla 867 (16. jula 1463. godine). U logoru Kačaniku.

Opet je potvrđen spomenutom Hamzi; četvrtog rebiul-ahira 868 (16. decembra 1463. godine). U Mondenici²⁴.

Selo *Kruševa* (Kruševo)²⁵ — domova 17, udovica 1. Prihod 1.015.

29^r Selo *Belčin* (Beočin)²⁶ — domova 8. Prihod 415.

S v e g a: sela 2, domova 25, udovica 1. Prihod 1.430.

²⁰ Poznato je od 15. jula 1363. godine kada ga je car Uroš potvrdio čelniku Musi. (A. Соловјев, *Одабрани споменици српског права*. Београд 1926, 166). Prema popisu iz 1468. godine pripadalo je nahiji Vrača. Danas ne postoji, ali kako se i u kasnijim popisima navodi više puta zajedno sa prethodnim selom Vršak, vjerovatno se nalazilo u istom kraju.

²¹ Danas Doljane, selo sjeverozapadno od Kosovske Mitrovice.

²² Danas Srbovac, selo na Ibru, sjeverno od Kosovske Mitrovice.

²³ Čeltukče, nepoznato.

²⁴ Danas Mendhenitsa, Mendenica u Grčkoj, oblast Phthiotis.

²⁵ Kruševo, zaselak u slivu Jošaničke rijeke zapadno od sela Sočanice.

²⁶ Danas Biočin (ili Beočin), selo južno od Raške.

12 — TIMAR MUSTAFE, SINA AŠČIJINA, GULAMA ISA-BEGOVA

Dat je kalkandžiji Hadži-Muhammedu; posljednjeg dana ševvala 867 (17. jula 1463. godine). U logoru Skoplju.

Selo *Kamenica*²⁷ — domova 15, udovica 1, neoženjenih 2. Prihod 984.

Selo *Preševa* (Preševo)²⁸ — nenaseljeno. 29v

Selo *Dulšić*²⁹ — domova 18, neoženjenih 1. Prihod 1.345.

S v e g a: sela 3, domova 33, udovica 1, neoženjenih 3. Prihod 2.329.

13 — TIMAR JAHJE, SINA JUSUFOVA, HIZMEČARA ISA-BEGOVA 30r

Sada je dat Ismailovom sinu Kabilu s tim da služi u spomenutom gradu; dvadeset osmog ševvala 867 (16. jula 1463. godine). U logoru Zvečanu.

Selo *Košuta*³⁰ — domova 10, udovica 1, neoženjenih 3. Prihod 705.

Selo *Berberište*³¹ — domova 3. Prihod 348.

Selo *Babica*³² — domova 5. Prihod 386. 30v

S v e g a: sela 3, domova 18, udovica 1, neoženjenih 3. Prihod 1.439.

14 — TIMAR TURSUNA, HIZMEČARA ISA-BEGOVA

Sada je [ovaj timar] dat imamu Kasimu s tim da bude imam u spomenutom gradu i da na taj način služi; dvadeset petog ševvala 867 (13. jula 1463. godine). U logoru Zvečanu.

Selo *Čabre* (Čabar)³³ — domova 22, neoženjenih 3. Prihod 1.624.

²⁷ Danas postoji samo selo Donja Kamenica na Ibru sjeverno od Banjske. Oko 1900. godine postojalo je u istom kraju i selo Gornja Kamenica. Vid. *Sālname-i vilâyet-i Kosova*, 584.

²⁸ Danas ne postoji; pripadalo je zvečanskoj nahiji, i nalazilo se, vjerovatno, blizu Donje Kamenice, jer se više puta navodi zajedno sa tim selom.

²⁹ Može se čitati Dulšić i Dolšić; nepoznato.

³⁰ Na isti način zapisano je i u popisu iz 1468. godine. Treba Košutovo, selo sjeverno od Kosovske Mitrovice, jer je tako nazivano i ranije. Vid. Пурковић, *Попис села у средњевјековној Србији*. Скопље 1940, 106. Up. ovdje str. 33. i nap. 10.

³¹ Berberište, selo istočno od Novog Pazara.

³² Babica ili Babice; danas ne postoji, a nalazilo se na teritoriji koju je obuhvatala nahija Vrača.

³³ Danas Čabra (ili Čabar), selo na Ibru, sjeverozapadno od Kosovske Mitrovice.

31^r Selo *Dol*³⁴ — domova 3. Prihod 217.

S v e g a: sela 2, domova 25, neoženjenih 3. Prihod 1.841.

15 — TIMAR ALIJE, GULAMA ISHAK-BEGOVA

Dat je Tekkeliji Aliji s tim da služi u spomenutom gradu; dvadeset petog ševvala 867 (13. jula 1463. godine). U logoru Zvečanu.

Selo *Ribar* (Ribare)³⁵ — domova 1. Prihod 108.

31^v Selo *Brestova* (Brestovo)³⁶ — domova 9, udovica 1, neoženjenih 2. Prihod 887.

Selo *Uzorice*³⁷ domova 15, neoženjenih 2. Prihod 904.

S v e g a: sela 3, domova 25, udovica 1, neoženjenih 4. Prihod 1.989³⁸.

32^r 16 — TIMAR TOBDŽIJE ATMADŽE, HIZMEČARA ISA-BEGOVA

Dat je Jusufu, sinu kapidžije Karadže s tim da služi u spomenutom gradu; dvadeset petog ševvala 867 (13. jula 1463. godine). U logoru Zvečanu.

On je umro. Zato što je on umro [to je ovaj timar] dat Krk-Musi; u prvoj dekadi ševvala 868 (7—16. juna 1464. godine). U logoru Kōstenu³⁹.

Zato što je navedeni Musa dobio drugi timar, to je ovaj timar dat Jusufu s tim da ga posjeduje i da služi u spomenutom gradu. Napisano u drugoj dekadi zul-hidždže 870 (25. jula — 3. avgusta 1466. godine). U logoru Manastiru (Bitolj).

Selo *Nikolina*⁴⁰ — domova 11, udovica 1, neoženjenih 3. Prihod 1.136.

17 — TIMAR TEKKELIJE ALIJE, HIZMEČARA ISA-BEGOVA

Dat je tobdžiji Aliji s tim da ga posjeduje i da vrši tobdžijsku službu u spomenutom gradu; trećeg zul-kade 867 (20. juli 1463. godine). U logoru Skoplju.

³⁴ Danas ne postoji; prema popisu iz 1468. godine pripadalo je zvečanskoj nahiji, pa zato za njegovu identifikaciju u obzir dolaze: Suhi Dol kod Banjske i Ban Do, južno od Banjske.

³⁵ Danas postoji selo Ribariće na Ibru južno od Novog Pazara; samo je ono po položaju pripadalo nahiji Jeleču dok je ovo pripadalo zvečanskoj nahiji.

³⁶ Brestovo, zaselak istočno od Novog Pazara. Up. str. 24, nap. 11.

³⁷ Spominje se sve do 1711. godine kao selo u zvečanskoj nahiji. Up: Skarić, *Popis bosanskih spahija*, str. 21 gdje je pogrešno dešifrovano kao Ozrinica. Danas ne postoji.

³⁸ Treba 1899.

³⁹ Precrtano. Kōsten, danas Kostenec, ist. od Samokova u Bugarskoj.

⁴⁰ Danas istoimeni toponim u ataru sela Sočanice.

Selo *Hrvačka* (Rvatska)⁴¹ — domova 17, neoženjenih 4.
Prihod 1.559.

Dio sela *Vrba*⁴² — domova 10. Prihod 775. 32v

Selo *Kurdcodol*⁴³ — domova 7. Prihod 563.

S v e g a: sela 3, domova 34, neoženjenih 4. Prihod 2.897.

18 — TIMAR SULEJMANA, GULAMA [ISA]-BEGOVA 33r

Dat je Bijikliji Šahinu, ujaku češnegira Sinana s tim da služi u spomenutom gradu; dvadeset petog ševvala 867 (13. jula 1463. godine). U logoru Zvečanu.

Selo *Kamenica*⁴⁴ — domova 23. Prihod 1.329.

Selo *Bosten'je* (Postenje)⁴⁵ — domova 12, neoženjenih 4.
Prihod 722.

S v e g a: sela 2, domova 35, neoženjenih 4. Prihod 2.051.

19 — TIMAR MUSE, HIZMEČARA ISA-BEGOVA 33v

Dat je janjičaru Stanimakaliji (Istanimakalu)⁴⁶ Jusufu s tim da služi u spomenutom gradu; dvadeset osmog ševvala 867 (16. jula 1463. godine). U logoru Kačaniku.

Zato što je spomenuti Stanimakalija Jusuf ubio nekog čovjeka, ovaj mu je timar oduzet i dat kapidžiji Krk-Musi. On je gulam [Isa]-begov; neka bude mustahfiz Zvečana i neka tako služi. Napisano u trećoj dekadi zul-hidždže 870 (3—12. avgusta 1466. godine). U logoru Prilepu.

Selo *Pretiš*⁴⁷ — domova 6. Prihod 447.

Selo *Rakeva*⁴⁸ — domova 14, neoženjenih 4. Prihod 1.287.

S v e g a: sela 2, domova 20, neoženjenih 4. Prihod 1.734.

⁴¹ Rvatska, selo sjeveroistočno od Novog Pazara.

⁴² Vrba, selo sjeveroistočno od Novog Pazara.

⁴³ *Kurdčedol*, *Kurdcev Dol* ili *Kurdčev Dol*. U popisu iz 1468. godine: *Krdači Dol* u nahiji Vrače. Kasnije se ne spominje, ali s obzirom na grupu sela među kojima se navodi, moglo bi biti identično sa današnjim zaseokom Dolac, jugoistočno od (Ibarskog) Postenja, koji se inače ne spominje.

⁴⁴ Kamenica, zaselak sjeverozapadno od (Ibarskog) Postenja.

⁴⁵ Postenje selo na Ibru.

⁴⁶ Stanimakalu, čovjek iz mjesta Stanimaka u Bugarskoj.

⁴⁷ Pretiš ili Priteš; danas ne postoji; prema popisu iz 1468. godine pripadalo je nahiji Vrače, a nalazilo se vjerovatno negdje u okolini sela Kamenica, Postenja, Živodere i Rikovo, jer se navodi u grupi tih sela.

⁴⁸ Može se čitati tako da prvi vokal bude dugo *a* (ā) ili dugo *e* (ē) a drugi konsonant: *k*, *g*, *đ*, ili *ć*, ali neće, mislim, biti ništa drugo nego današnje selo Rikovo, sjeveroistočno od Novog Pazara, jer se više puta navodi zajedno sa Kamenicom i Postenjem.

34^r 20 — TIMAR ATMADŽE, GULUMA ISA-BEGOVA

Dat je janjičaru Madžaru (Ungurus) Karadži; dva-
deset osmog ševvala 867 (16. jula 1463. godine). U lo-
goru Kačaniku.

Selo *Kamenica*⁴⁹ — domova 13. Prihod 902.

Selo *Živoder* (Živodere)⁵⁰ — domova 8. Prihod 532.

S v e g a: sela 2, domova 21. Prihod 1.434.

34^v 21 — TIMAR KARADŽE, HIZMEČARA ISA-BEGOVA

Dat je Karadžinom sinu Timuru, gulamu [Isa]-be-
govom s tim da služi u spomenutom gradu; dvadeset
osmog ševvāla 867 (16. jula 1463. godine) U logoru
Kačaniku.

Oduzet je od spomenutog Timura i dat je Nevge-
ričliji⁵¹ Hiziru i Jakubu s tim da služe u spomenutom
gradu. Napisano u drugoj dekadi zul-hidždže 870. (25.
jula — 3. avgusta 1466. godine). U logoru Prilepu
(Prilepe).

Selo *Kravić* (Kravići)⁵² — domova 15, udovica 3, neože-
njenih 3. Prihod 2.578.

22 — TIMAR ISHAKA, HIZMEČARA ISA-BEGOVA

Dat je janjičaru Hadži-Firuzu s tim da služi u spo-
menutom gradu; dvadeset petog ševvala 867 (13. jula
1463. godine). U logoru Zvečanu.

Selo *Leskovik*⁵³ — domova 16. Prihod 905.

35^r Selo *Zavade* (Zavode)⁵⁴ — domova 6, udovica 1. Prihod
396.

S v e g a: sela 2, domova 22, udovica 1. Prihod 1.301.

23 — TIMAR ILIJASA, HIZMEČARA ISA-BEGOVA

Njemu je ovaj timar potvrđen.⁵⁵

On je umro. Zato što je spomenuti umro, ovaj je
timar dat sejmenu Skenderu s tim da obavlja mu-
stahfisku službu u spomenutom gradu. Napisano u dru-
goj dekadi zul-hidždže 870 (25. jula — 3. avgusta 1466.
godine). U logoru Prilepu.

⁴⁹ Kamenica, zaselak sjeverozapadno od (Ibarskog) Postenja. Više
vid. ovdje nap. 27 i 44.

⁵⁰ Živodere, zaselak zapadno od (Ibarskog) Postenja.

⁵¹ Nevgeričlija — Nagoričanac, čovjek iz mjesta Nagoričano (tur.
nevgeriç) danas Staro Nagoričano kod Kumanova.

⁵² Kravići, selo jugoistočno od Raške.

⁵³ Danas ne postoji; 1468. godine pripadalo je nahiji Vrača, a nala-
zila se, vjerovatno, u kraju oko Kamenice, Živodere i Kravića.

⁵⁴ Danas Zavada ili Zavode, zaselak u slivu Vračevske rijeke sjeve-
roistočno od Novog Pazara.

⁵⁵ Doslovno: njegov potvrđeni timar.

Selo *Zavade* (Zavode) koje se zove i *Manah*⁵⁶ — domova 9, neoženjenih 1. Prihod 864.

Selo *Bare*⁵⁷ — domova 7, neoženjenih 1. Prihod 489. 35v

Svega: sela 2, domova 16, neoženjenih 2. Prihod 1.353.

24 — TIMAR FIRUZA, GULAMA ISA-BEGOVA

Dat je [Isa]-begovom robu janjičaru Hasanu s tim da bude čehaja u tom gradu i da tako služi: dvadeset osmog ševvala 867. (16. jula 1463. godine). U logoru Kačaniku.

Selo *Kukno*⁵⁸ — domova 28. Prihod 2.294.

⁵⁶ Danas Manase, zaselak sjeveroistočno od Novog Pazara.

⁵⁷ Prema popisu iz 1468. godine nalazilo se u nahiji Vrač; danas na tom području postoje dva zaseoka Bare; jedan sjeveroistočno, a drugi jugoistočno od Novog Pazara. S obzirom na grupu sela među kojim se navodi mislim da je ovo selo identično sa današnjim istoimenim zaseokom sjeveroistočno od Novog Pazara.

⁵⁸ U povelji cara Uroša od 15. jula 1363. godine spominju se u župi Brveniku, među ostalim: село постелшакъ Кукъно и селъ кнеже Кукне (A. Соловьев, и. д., 166). U ovom popisu navodi se samcovo, a u popisu iz 1468. godine ni jedno selo Kukno, ali se tu navodi slo Kukan قوكان u nahiji Vrač. Kako se drugi konsonant u tome nazivu može čitati kao ć i kako i danas postoji na rijeci Raškoj selo kaćani, to je, možda, ovdje riječ o tom selu.

[TIMARI] EŠKINDŽIJA [NAHIJE] ZVEČANA

LJUDI ISA-BEGA, SINA ISHAK-BEGOVA

- 25 — TIMAR ISHAKA, HIZMEČARA ISA-BEGOVA
Selo *Ljušta*² — domova 16, neoženjenih 3. Prihod 2.556.
- 38r 26 — TIMAR MUSTAFE, HIZMEČARA ISA-BEGOVA
Selo *Isvinjar* (Svinjare)³ — domova 14. Prihod 1.328.
- 27 — TIMAR HALILA, HIZMEČARA ISA-BEGOVA
Selo *Kobilja Glava*⁴ — domova 27, udovica 1, neoženjenih 5. Prihod 2.058.
Dio sela *Kozara* (Kozare)⁵ — domova 2. Prihod 225.
S v e g a: sela 1, dijelova [sela] 1, domova 29, udovica 1, neoženjenih 5. Prihod 2.283.
- 31v 28 — TIMAR HOŠKADEMA, GULAMA ISA-BEGOVA
Selo *Valič* (Valač)⁶ — domova 25, neoženjenih 1. Prihod 2.104.
Selo *Girmava* (Grmava)⁷ — domova 35; hāssa-vinograda 1. Prihod 3.072.

¹ Za oznaku isa-begovih ljudi, popisivač ovdje upotrebljava arapski termin *ta'allukāt* (pl. od *ta'alluk* ono što nečemu pripada, što o nečemu za'isi), dok se za to u sličnim slučajevima redovno upotrebljavaju arapski termin *tavābi* (ar. *tawābi* pl. od *tābi* koji slijedi, koji pripada) i per. *merd*, pl. *merdān* čovjek, odnosno ljudi.

² Ljušta, selo jugozapadno od Kosovske Mitrovice.

³ Svinjare, selo južno od Kosovske Mitrovice.

⁴ Kobilja Glava, selo sjeverozapadno od Kosovske Mitrovice.

⁵ Mjesto Kozare treba Kozarevo, zaselak sjeverozapadno od Kosovske Mitrovice i jugozapadno od Banjske, jer je ranije nazivano Kozarjevo i Kozarevo. (Vid. M. Пурковић, *н. д.* 103). Pod današnjim nazivom spominje se u popisu iz 1468. godine. Ovdje je upisan samo dio toga sela, dok se ostali dijelovi uopće ne spominju.

⁶ Valač selo sjeverozapadno od Kosovske Mitrovice.

⁷ Navod se i u kasnijim popisima iz 1468. i 1489. godine kao selo u zvečanskoj nahiji; danas ne postoji.

Selo *Beluća*⁸ — domova 31, udovica 4, neoženjenih 2.
Prihod 2.871.

S v e g a: sela 3, domova 91, udovica 4, neoženjenih 3.
Prihod 8.047.

29 — TIMAR EJUB-HODŽE, ČEHAJE ISA-BEGOVA

39^r

Selo *Jagnjenica*⁹ — domova 35, udovica 4, neoženjenih 4.
Prihod 2.251.

Selo *Košuta*¹⁰ — domova 30, udovica 5, neoženjenih 5;
hāssa-vinograda 1. Prihod 3.346.

S v e g a: sela 2, domova 65, udovica 9, neoženjenih 9.
Prihod 5.597.

30 — TIMAR BOŽIDARA, SINA LAZAROVA

39^v

Selo *Kutnje*¹¹ — domova 14; hāssa-vinograda 1. Prihod
1.148.

31 — TIMAR BARAKA, SINA KUČUK-ATMADŽE

Selo *Vojmislić* (*Vojmisliće*)¹² — domova 12, neoženje-
nih 1. Prihod 856.

32 — TIMAR DIMITRIJA, HIZMEČARA ISA-BEGOVA

40^r

Selo *Bistrica*¹³ — domova 11; hāssa-mlinova 1. Prihod
882.

Selo *Batahire* (*Bataire*)¹⁴ — domova 14, udovica 2, neože-
njenih 1. Prihod 1.141.

Selo *Cirani* (*Ceranj*)¹⁵ — domova 15, udovica 1, neože-
njenih 3. Prihod 1.143.

⁸ Beluća, selo na Ibru, sjeveroistočno od Novog Pazara i južno od Ibarskog Postenja.

⁹ Jagnjenica, selo sjeveroistočno od Kosovske Mitrovice.

¹⁰ Mjesto Košuta treba Košutovo, selo na Ibru zapadno od Kosovske Mitrovice. Za razliku od istoimenog sela sjeverno od Kosovske Mitrovice (vid. ovdje str. 27, nap. 30), ovo se u popisu iz 1468. godine naziva Gornje Košutovo.

¹¹ Kutnje, zaselak na Ibru kod Leposavića.

¹² Vojmisliće, selo sjeverozapadno od Banjske.

¹³ Bistrica, selo između Kosovske Mitrovice i Leposavića.

¹⁴ Bataire, selo sjeverno od Kosovske Mitrovice.

¹⁵ Danas Ceranje, selo sjeverno od Kosovske Mitrovice.

40^v S v e g a: sela 3, domova 40, udovica 3, neoženjenih 4.
Prihod 3.166.

33 — TIMAR POPA OLIVERA (»OLIVIR«) HIZMEČARA
ISA-BEGOVA

Selo *Rečani*¹⁶ — domova 10, neoženjenih 1; hāssa-mli-
nova 1. Prihod 791.

41^r 34 — TIMAR OLIVERA (»OLIVIR«) SINA BOGUTOVA

Selo *Doln'ja Krnjina* (Donji Krnjin)¹⁷ — domova 22, udo-
vica 1, neoženjenih 5. Prihod 2.647.

Selo *Krajišići*¹⁸ — domova 4. Prihod 269.

S v e g a: sela 2, domova 26, udovica 1, neoženjenih 5.
Prihod 2.916.

41^v 35 — TIMAR MUSTAFE, SINA ŠAHINOVA

Selo *Radanica* (Radalica)¹⁹ — domova 11, udovica 2,
neoženjenih 4. Prihod 1.218.

Selo *Kladžina* (Klačina)²⁰ — domova 6. Prihod 460.

S v e g a: sela 2, domova 17, udovica 2, neoženjenih 4.
Prihod 1.678.

42^r 36 — TIMAR VLKASA, HIZMEČARA ISA-BEGOVA

Selo *Dolnje Plavkova* (Donje Plavkovo)²¹ — domova 4.
Prihod 468.

Selo *Isvinaleva* (Svinalevo)²² — domova 3, neoženjenih 2.
Prihod 387.

S v e g a: sela 2, domova 7, neoženjenih 2. Prihod 855.

¹⁶ U istom odliku zapisano je i u popisu iz 1468. godine kao selo u zvečanskoj nahiji; nepoznato.

¹⁷ Donji Krnjin, selo na Ibru istočno od Novog Pazara.

¹⁸ Poznato je od 1363. godine kada ga je car Uroš potvrdio čelniku Musi (A. Соловьев, и. д. 166). U popisu iz 1468. godine: Krajišić, selo u raškoj nahiji; danas ne postoji, a nalazilo se vjerovatno negdje oko Raške rijeke.

¹⁹ Mjesto Radanica treba Radalica, zaselak sjeverozapadno od Novog Pazara i Rasa, jer je i u popisu iz 1468. godine zapisano u obliku Rada-lica, selo u raškoj nahiji.

²⁰ U istom obliku navodi se i u popisu iz 1468. godine kao selo u raškoj nahiji. Danas postoji zaselak Tlačina u Rovićima, sjeverozapadno od Raške.

²¹ Danas postoji samo Plavkovo, zaselak jugoistočno od Raške.

²² U istom obliku zapisano je i u popisu iz 1468. godine; danas Svi-lanovo, selo sjeverozapadno od Novog Pazara.

37 — TIMAR V'LKAŠINA I ĐURAŠINA

42v

Oni učestvuju u vojnim pohodima naizmjenično.

Selo *Gornje Lukova* (Gornje Lukovo)²³ — domova 4, neoženjenih 1. Prihod 382.

Dio sela *Kašlje* (Kašalj)²⁴ — domova 2, udovica 1, Prihod 172.

S v e g a: sela 1, dijelova [sela] 1, domova 6, udovica 2 (tako). Prihod 554.

38 — TIMAR BOGDANA

43r

Dio sela *Kašlje* (Kašalj)²⁴ — domova 4, neoženjenih 2. Prihod 394.

39 — TIMAR MILOŠA I OLIVERA (»OLIVIR«)

U vojnim pohodima učestvuju obojica zajedno (skupa).

Selo *Lopuž*²⁵ — domova 3. Prihod 238.

Selo *Negotince*²⁶ — domova 3. Prihod 251.

Selo *Uskukova* (Skukovo)²⁷ — domova 5, neoženjenih 2. 43v
Prihod 479.

S v e g a: sela 3, domova 11, neoženjenih 2. Prihod 968.

²³ Danas postoji samo Lukovo, zaselak sjeveroistočno od Novog Pazara. I 1363. godine nazivano je samo Lukovo.

²⁴ Kašalj, selo jugoistočno od Novog Pazara.

²⁵ U popisu iz 1468. godine: selo *Lopuže* u nahiji Vrača, a u popisu iz 1542. godine: selo *Lobušnje* u istoj nahiji, pa je, prema tome, identično sa današnjim zaseokom Lopužnje jugoistočno od Novog Pazara.

²⁶ Negotince, selo jugoistočno od Novog Pazara.

²⁷ Skukovo, zaselak sjeverno od Novog Pazara.

40 — TIMAR SKENDERA, SUBAŠE JELEČA, GULAMA ISA-BEGOVA

Selo *Cokovidže* (Cokoviće)¹ — domova 36, udovica 2, neoženjenih 3. Prihod 1.938.

Selo *Ivražgrndže* (Vražogrnice)² — domova 9, udovica 1, neoženjenih 1. Prihod 601.

Selo *Tuhinova* (Tuhinovo)³ — domova 10. Prihod 643.

46r

Selo *Vituš*⁴ — domova 4. Prihod 308.

Selo *Orahova* (Orahovo)⁵ — domova 11. Prihod 759.

Selo *Kukavac*⁶ — domova 6. Prihod 519.

S v e g a: sela 6, domova 76, udovica 3, neoženjenih 4. Prihod 4.498⁷.

41 — TIMAR MUHAMMEDIJA, HIZMEČARA ISA-BEGOVA

Selo *Polaz* (Polazi)⁸ — domova 10, neoženjenih 6. Prihod 1.027.

42 — TIMAR RADOSLAVA [I] RADICE

Oni učestvuju u vojnim pohodima naizmjenično.

Selo *Bilo Polje* (Belo Polje)⁹ — domova 6, neoženjenih 1. Prihod 561.

¹ Cokoviće, selo sjeveroistočno od Novog Pazara.

² Vražogrnice, selo na Raškoj rijeci sjeverno od Novog Pazara.

³ Danas Tunovo, zaselak sjeveroistočno od Rasa.

⁴ Vituš, zaselak sjeveroistočno od Rasa.

⁵ Orahovo, zaselak južno od Raške i sjeveroistočno od Novog Pazara.

⁶ U popisu iz 1468. godine: *كوكاڤاج* *Kukavadž* (= *Kukavac*); danas *Kukavice*, selo sjeverozapadno od Novog Pazara.

⁷ Treba 4.768.

⁸ Polazi, selo na Deževskoj rijeci, sjeverozapadno od Novog Pazara.

⁹ Belo Polje, zaselak jugozapadno od Raške.

43 — TIMAR DEJANA I RADIVOJA

47r

Oni su stari [timarnici].

Selo *Gornje Ištitar* (Gornje Štitare)¹⁰ — domova 13, udovica 2, neoženjenih 4. Prihod 1.266.

44 — TIMAR MARKA I TODORA

Oni učestvuju u vojnim pohodima naizmjenično.

Selo *Dolnje Ištitar* (Donje Štitare)¹¹ — domova 6, udovica 1, neoženjenih 2. Prihod 555.

45 — TIMAR ALIJE, GULAMA ISA-BEGOVA

47v

Selo *Vojnić* (Vojniće)¹² — domova 21, neoženjenih 4. Prihod 1.978.

Selo *Gornje Lukar* (Gornje Lukare)¹³ — domova 6. Prihod 423.

Selo *Dolnje Lukar* (Donje Lukare)¹⁴ — domova 2. Prihod 223.

Svega: sela 3, domova 29, neoženjenih 4. Prihod 2.624.

46 — TIMAR ŠIRMERDA, GULAMA ISA-BEGOVA

48r

Selo *Dolnje Tenkova* (Donje Tenkovo)¹⁵ — domova 14, neoženjenih 1. Prihod 961.

47 — TIMAR BILE (»BILO«)

On je stari [timarnik].

¹⁰ Danas Gornje Štitare, selo na Ljudskoj, sjeverozapadno od Novog Pazara.

¹¹ Danas Donje Štitare, selo na Ljudskoj, sjeverozapadno od Novog Pazara.

¹² U orig. *وينك* što se može pročitati kao Vojnik i Vojnić. U popisu iz 1468. godine: *وينق* što treba čitati Vojnik pa je, možda, tako i nazivano. Danas Vojniće, selo kod Novog Pazara.

¹³ Danas Veliko Lukare, selo u slivu Jošanice, jugozapadno od Novog Pazara.

¹⁴ Danas Malo Lukare, selo u slivu Jošanice, jugozapadno od Novog Pazara.

¹⁵ Danas postoji samo Tenjkovo, selo kod Rasa, sjeverozapadno od Novog Pazara.

Selo *Ivranovina* (*Vranovina*)¹⁶ — domova 6, neoženjenih 2. Prihod 627.

48 — TIMAR KODŽA-TANRIVERMIŠA, GULAMA ISHAK-BEGOVA.

48v Selo *Javorje*¹⁷ — domova 11, neoženjenih 2. Prihod 963.
Selo *Ismilov Laz* (*Smilov Laz*)¹⁸ — domova 3, neoženjenih 2. Prihod 278.

Selo *Grubatniče* (*Grubetniče*)¹⁹ — domova 4. Prihod 317.

Selo *Rajka*²⁰ — domova 23, neoženjenih 3; hāssa-vinograda 1, mlinova 1. Prihod 2.412.

Selo *Petrova*²¹ — domova 14, neoženjenih 3. Prihod 1.152.

49r Selo *Sitniče*²² — domova 12, neoženjenih 4. Prihod 1.061.

Selo *Viver*²³ — domova 11. Prihod 692.

S v e g a: sela 7, domova 75²⁴, neoženjenih 12²⁵. Prihod 6.875.

49v 49 — TIMAR V'LKAŠINA I V'LKMANA

Oni učestvuju u vojnim pohodima naizmjenično.

Selo *Osanica* (*Osaonica*)²⁶ — domova 6, udovica 1. Prihod 371.

¹⁶ Vranovina, zaselak u slivu Deževke, sjeverozapadno od Deževa.

¹⁷ Danas Javor, zaselak kod Kašlja u Rogozni, jugoistočno od Novog Pazara.

¹⁸ Smilov Laz, selo u Rogozni, jugoistočno od Novog Pazara.

¹⁹ Grubetniče; u popisu iz 1468. godine kao i danas *Grubetiće*, (na kartama pogrešno: Grubešiće), selo u Rogozni kod ruševina grada Jeleča južno od Novog Pazara.

²⁰ U popisu iz 1468. godine: selo *Rajka*, drugi naziv *Štavić* شتويك u raškoj nahiji; tako je zapisano i u nekim popisima iz XVI stoljeća, ali danas ne postoji ni pod prvim ni pod drugim nazivom.

²¹ Petrova, zaselak sjeverozapadno od Novog Pazara.

²² Sitniče, selo sjeverozapadno od Novog Pazara.

²³ Viver ili Vjever, danas Vever, zaselak sjeverozapadno od Novog Pazara.

²⁴ Treba 78.

²⁵ Treba 14.

²⁶ U popisu iz 1468. godine: *Osaonica*, kao i danas, zaselak na Ljudskoj, sjeverozapadno od Novog Pazara.

50 — TIMAR VUKA (V'LK), HIZMEČARA ISA-BEGOVA

Selo *Todorofce* (Todorovce)²⁷ — domova 4. Prihod 315.

51 — TIMAR ŠIRMERDA, HIZMEČARA ISA-BEGOVA

Selo *Pološce*²⁸ — domova 16, neoženjenih 4. Prihod 1.152.

52 — TIMAR MUHAMMEDIJA, SINA TANRIVERMIŠEVA

50r

Selo *Zapužani*²⁹ — domova 11. Prihod 946.

Selo *Idvorište* (Dvorište)³⁰ — domova 6, neoženjenih 2. Prihod 598.

Selo *Drnava* (Trnava)³¹ — domova 27, udovica 2, neoženjenih 3. Prihod 1.943.

S v e g a: sela 3, domova 44, udovica 2, neoženjenih 5. Prihod 3.385³².

53 — TIMAR ATMADŽE, GULAMA ISA-BEGOVA

50v

Selo *Vitakova* (Vitakovo)³³ — domova 39, udovica 3, neoženjenih 8. Prihod 3.593.

54 — TIMAR SARUDŽE, GULAMA ISA-BEGOVA

Selo *Police*³⁴ — domova 9, udovica 1. Prihod 645.

²⁷ U popisu iz 1468. godine *Todorica* kao i danas zaselak sjeverozapadno od Deževa.

²⁸ Danas Polokci, selo sjeverozapadno od Deževa.

²⁹ Danas Zapuže, zaselak na Deževki sjeverozapadno od Deževa.

³⁰ Dvorište, zaselak sjeverozapadno od Deževa.

³¹ Trnava, selo zapadno od Raške ili Gornja i Donja Trnava sjeverozapadno od Novog Pazara. Up. str. 45, nap. 76.

³² Treba 3.487.

³³ Vitakovo, selo južno od Rogozne i jugoistočno od Novog Pazara.

³⁴ Police ili Polica; oba oblika pišu se arapsko-turskim pismom potpuno jednako. Prema popisu iz 1468. godine pripadalo je raškoj nahiji, a na prostoru koji je obuhvatala ta nahija, i to u istom predjelu, postoje danas dva lokaliteta: Police, sjeverno od sela Purća i zapadno od Deževa (muslimansko selo raseljeno 1925. godine), i Polica, zaselak u gornjem toku Ljudske rijeke zapadno od Rasa. Ovdje je, mislim, riječ o raseljenom selu Police.

51^r 55 — TIMAR ILIJASA, HIZMEČARA ISA-BEGOVA

Selo *Kovadževa* (Kovačevo)³⁵ — domova 12, neoženjenih 1; dio mlina: polovina. Prihod 1.207.

56 — TIMAR ISE, SINA AKBAŠOVA, HIZMEČARA ISA-BEGOVA

Selo *Kuzmindžino* (Kuzminčino)³⁶ — domova 25, udovica 4, neoženjenih 1. Prihod 1.809.

Selo *Kosarić* (Kosuriće)³⁷ — domova 34, udovica 2, neoženjenih 8. Prihod 2.591.

S v e g a: sela 2, domova 59, udovica 6, neoženjenih 9. Prihod 4.049³⁸.

51^v 57 — TIMAR BRANISLAVA, HIZMEČARA ISA-BEGOVA

Selo *Itvrdo* (Tvrdo)³⁹ — domova 5. Prihod 444.

Selo *Trnavce*⁴⁰ — domova 11, neoženjenih 2. Prihod 761.

Selo *Izbice*⁴¹ — domova 20, neoženjenih 4. Prihod 1.458.

S v e g a: sela 3, domova 36, neoženjenih 6. Prihod 2.663.

52^r 58 — TIMAR RADKA

On je stari [timarnik].

Selo *Basje Botok* (Pasji Potok)⁴² — domova 11, udovica 1, neoženjenih 4. Prihod 844.

Drži ga njegov sin Dimitrije; dvadesetog zulhidždže 867 (5. septembra 1463.) godine. U Jedrenu.

³⁵ Kovačevo, selo na Deževki sjeverozapadno od Deževa; kako se na str. 46, navodi selo Donje Kovačevo, onda se ovo stvarno nazivalo Gornje Kovačevo. To, znači da se današnje selo Kovačevo nekada dijelilo na Gornje i Donje Kovačevo. Slučajevi ispuštanja pridjeva *gornji-a*, *-e*, *-o*, odnosno *donji-a*, *-e*, *-o*, primijećeni su i na drugim mjestima u ovom, kao i u drugim popisima.

³⁶ Danas Kuzmičevo, selo sjeverozapadno od Deževa.

³⁷ Kosuriće, selo kod Deževa.

³⁸ Treba 4400.

³⁹ U popisu iz 1468. godine: selo *Itvrdova* (= Tvrđovo) u raškoj nahiji. Danas Tvrđevo, zaselak jugozapadno od Rasa.

⁴⁰ Trnavce, selo sjeveroistočno od Novog Pazara.

⁴¹ Izbice, selo istočno od Novog Pazara.

⁴² Pasji Potok, zaselak jugoistočno od Novog Pazara.

- 59 — TIMAR NIKOLE, SINA V'LKMANOVA

Selo *Koprivnica*⁴³ — domova 5. Prihod 377.

- 60 — TIMAR MUSTAFE KÖSDŽE, SINA IBRAHIMČIJEVA

52^v

Selo *Dragodževa* (Dragočevo)⁴⁴ — domova 20, udovica 1, neoženjenih 4. Prihod 1.573.

- 61 — TIMAR MUSTAFE, SINA MENTEŠALIJE ALIJE

Selo *Pinož Dol* (Pinjaž Do)⁴⁵ — domova 17, neoženjenih 3. Prihod 1.357.

Selo *Mrmonjice*⁴⁶ — domova 9. Prihod 656.

Selo *Pačevina*⁴⁷ — domova 8, udovica 2. Prihod 595.

53^r

S v e g a: sela 3, domova 34, udovica 2, neoženjenih 3. Prihod 2.608.

- 62 — TIMAR VLADKA, SINA BOGDANOVA

Dio sela *Brezevica* (Brezovica)⁴⁸ — domova 7, neoženjenih 1. Prihod 492.

Dio sela *Tarkos* (Tarkosi)⁴⁹ — domova 3. Prihod 155.

53^v

S v e g a: dijelova [sela] 2, domova 10, neoženjenih 1. Prihod 647.

- 63 — TIMAR JUSUFA ARNAUTA, HIZMEĆARA ISA-BEGOVA

Selo *Rogatica*⁵⁰ — domova 8, udovica 1, neoženjenih 4. Prihod 1.020.

⁴³ Koprivnica, zaselak sjeveroistočno od Novog Pazara.

⁴⁴ Dragočevo, selo u Ibarskom Kolašinu južno od Rogozne i Novog Pazara.

⁴⁵ Pinjaž Do, zaselak jugozapadno od Raške.

⁴⁶ Danas Mrmonje, zaselak sjeveroistočno od Novog Pazara.

⁴⁷ Pačevina, zaselak zapadno od Rasa.

⁴⁸ Brezovica vjerovatno današnji istoimeni zaselak jugoistočno od Novog Pazara. Više vid. str. 11, nap. 59.

⁴⁹ Godine 1363: Таркоси u župi Brvenik (A. Соловјев, н. д. 166). U popisima iz 1468. i 1528. godine: تارکوس — *Tarkos* u raškoj nahiji. Danas ne postoji, ali se moralo nalaziti negdje zapadno od Raške rijeke i ne može biti identično sa današnjim zaseokom Trikose kod Leposavića s kojim se obično identifikuje (up. npr., kartu uz članak Јован Алексић, *Жупе у сливу реке Ибра у средњевековној српској држави*. Историјски часопис Српске академије наука V, 1954), jer je taj zaselak pripadao nahiji Враче ili Zvečanu, dok se selo Tarkos prema svim kasnijim popisima nalazilo u raškoj nahiji.

⁵⁰ Danas Rogatac, selo sjeverozapadno od Novog Pazara. Uporedi str. 12, nap. 74.

54r 64 — TIMAR DOBRIJA I RADICE

U vojnim pohodima učestvuju naizmjenično.

Selo *Božorić*⁵¹ — domova 5, Prihod 352.

Selo *Prodankova* (Prodankovo)⁵² — domova 5. Prihod 352.

Mezra *Opaj*⁵³, nenaseljena.

S v e g a: sela 2, mezra 1, domova 8, udovica 1. Prihod 568.

54v 65 — TIMAR KOBLU ALIJE

Dio sela *Istub* (Stub)⁵⁴ — domova 7, neoženjenih 2. Prihod 559.

Selo *Bahljenica* (Pahljenica)⁵⁵ — domova 5, neoženjenih 1. Prihod 640.

S v e g a: sela 1, dijelova [sela] 1, domova 12, neoženjenih 3. Prihod 1.199.

55r 66 — TIMAR DANČULA I PRIBILA

U vojnim pohodima učestvuju naizmjenično.

Dio sela *Istube* (Stub)⁵⁴ — domova 2. Prihod 176.

Dio sela *Vrelo*⁵⁶ — domova 3; hassa-mlinova 1. Prihod 205.

S v e g a: dijelova [sela] 2, domova 5. Prihod 381.

55v 67 — TIMAR V'LKAŠINA I RADONJE

U vojnim pohodima učestvuju naizmjenično.

Dio sela *Vrelo*⁵⁶ — domova 2; hāssa-mlinova 1. Prihod 250.

⁵¹ Božorići ili Božurići; bila su dva, jedno u Jeleču, a drugo u raškoj nahiji. Danas ne postoji ni jedno.

⁵² Tako je uglavnom zapisano i u popisu iz 1468. godine; 1711 godine: *Bradjekovo*, kasnije *Braćekoviće*, a danas selo Braćak (a ne Bračak) na Pešteru, jugozapadno od Novog Pazara.

⁵³ Vjerovatno današnji zaselak Opave, istočno od Novog Pazara.

⁵⁴ Stup, selo istočno od Sjenice.

⁵⁵ Danas Mekinje, zaselak na rijeci Jošanici jugozapadno od Novog Pazara, jer je selo Pahljenica prema popisu iz 1468. godine pripadalo nahiji Jeleču, a u popisu iz 1542. godine zapisano je ovako: selo *Pahljenica*, drugi naziv *Mekinje*.

⁵⁶ Danas Dragojloviće, selo istočno od Sjenice, jer je u popisu iz 1542. godine zapisano ovako: selo *Ivrile*, drugi naziv *Dragojlović*. I danas se izvorište rijeke Vape, između Dragojlovića i sela Gradca zove Vrela.

68 — TIMAR ILIJASA, SINA MENTEŠALIJE ALIJE

Selo *Parice*⁵⁷ — domova 17, neoženjenih 5. Prihod 1.470.

Selo *Pridvorica*⁵⁸ — domova 11, neoženjenih 1. Prihod 571.

Selo *Tremlje*⁵⁹ — domova 19, neoženjenih 1. Prihod 466. 56r

Svega: sela 3, domova 47, neoženjenih 7. Prihod 2.511⁶⁰.

69 — TIMAR TODORA, HIZMEČARA ISA-BEGOVA

Selo *Gornje Oholje*⁶¹ — domova 10. Prihod 597.

70 — TIMAR ZAGANA, HIZMEČARA ISA-BEGOVA

56v

Dio sela *Brezovica*⁶² — domova 2. Prihod 147.

71 — TIMAR RADONJE⁽¹⁾ I RADKA⁽²⁾, HIZMEČARA ISA-BEGOVIH

(¹) On je umro pa je njegov dio dat njegovom sinu Duki; dvadesetog zul-hidždže 867 (5. septembra 1463. godine). U Jedrenu.

(²) On je umro pa je njegov dio dat njegovom sinu Vukaču; dvadesetog zul-hidždže 867 (5. septembra 1463. godine). U Jedrenu.

Selo *Draganić* (Draganiće)⁶³ — domova 10, neoženjenih 1. Prihod 605.

72 — TIMAR BRANILA, HIZMEČARA ISA-BEGOVA

57r

Dio sela *Boturovine*⁶⁴ — domova 4. Prihod 314.

⁵⁷ Parice, danas prva mahala Navog Pazara na putu od Sjenice, jer se ovo selo već u popisu iz 1528. godine spominje kao mahala Novog Pazara.

⁵⁸ Nepoznato.

⁵⁹ U popisu iz 1468. godine spominju se sela: Gornje i Donje Tremlje u nahiji Jeleču, danas ne postoji ni jedno.

⁶⁰ Treba 2.507.

⁶¹ Danas postoji samo Oholje, zaselak južno od Novog Pazara.

⁶² Brezovica vjerovatno istoimeni zaselak jugoistočno od Novog Pazara. Up. str. 11, nap. 59.

⁶³ U ovom popisu (str. 49) navodi se selo Gornje Draganiće, a u popisu iz 1468. godine sela: *Gornje* i *Donje Draganiće*; to znači da je ovdje riječ o selu Donje Draganiće. Danas postoji samo selo Draganići kod Raške.

⁶⁴ Boturovina, selo sjeverozapadno od Novog Pazara. Interesantno je da se ovdje navodi samo dio toga sela, dok se drugi dio ne spominje.

73 — TIMAR OLIVERA (»OLIVIR«), ALEKSIJA I TODORA

Oni učestvuju u vojnim pohodima naizmjenično.

Selo *Nosinone*⁶⁵ — domova 4. Prihod 202.

57v 74 — TIMAR JUSUFA, KAPIDŽIBAŠE ISA-BEGOVA

Selo *Gornja Jablanica*⁶⁶ — domova 17, udovica 1, neoženjenih 1. Prihod 1.000.

Selo *Dolnja Jablanica* (Donja Jablanica)⁶⁷ — domova 9, udovica 1, neoženjenih 2. Prihod 640.

S v e g a: sela 2, domova 26, neoženjenih 3, udovica 2. Prihod 1.640.

58r 75 — TIMAR MUSLIMANA ALIJE, HIZMEČARA ISA-BEGOVA

Selo *Briznik*⁶⁸ — domova 20, neoženjenih 3. Prihod 1.247.

76 — TIMAR KUHARA ŠAHINA, GULAMA ISA-BEGOVA

Dat je tobdžiji Filibeliji Karađozu s tim da obavlja tobdžijsku službu u gradu Jeleču; trećeg zul-kade 867 (20. jula 1463. godine). U logoru Skoplju.

Selo *Ivradikranje* (Vradigranje)⁶⁹ — domova 17, neoženjenih 4. Prihod 1.361.

Selo *Dohojević*⁷⁰ — domova 7, udovica 1. Prihod 719.

38v S v e g a: sela 2, domova 24, udovica 1, neoženjenih 4. Prihod 2.080.

⁶⁵ Godine 1363: *Носонино*, 1468: *Nosinono*, danas selo Nosoljin jugo-zapadno od Raške.

⁶⁶ Gornja Jablanica, zaselak u izvorišnoj čelenci Jablaničkog potoka, južno od Novog Pazara i zapadno od sela Dragočeva, jer je prema popisu iz 1468. godine pripadalo nahiji Jeleču. Up. Лытовац, н. д. 159.

⁶⁷ Donja Jablanica, zaselak na zaravanku iznad korita Jablaničkog potoka. Up. prethodnu napomenu.

⁶⁸ Briznik ili Breznik; u istom obliku zapisano je i u popisu iz 1468. godine kao selo u raškoj nahiji; spominje se i 1711. godine; danas ne postoji.

⁶⁹ U istom obliku zapisano je i u popisu iz 1468. godine kao selo u raškoj nahiji. U popisu iz 1542. godine: *Virani Kranje*; nepoznato.

⁷⁰ Danas selo Dojnovići sjeverozapadno od Novog Pazara.

- 77 — TIMAR HADŽI HAMZE, SINA JAJDŽIJEVA,
HIZMEČARA ISA-BEGOVA

Selo *Groševa* (Groševo)⁷¹ — domova 32, udovica 2, neoženjenih 3. Prihod 2.222.

Dio sela *Ljuljudž* (Ljuljuc)⁷² — domova 2. Prihod 161.

S v e g a: sela 1, dijelova sela 1, domova 34, udovica 2, neoženjenih 3. Prihod 2.383.

- 78 — TIMAR MUHAMMEDIJA, SINA ALIJE MENTEŠALIJE,
HIZMEČARA ISA-BEGOVA

59r

Selo *Supnje*⁷³ — domova 16, udovica 1. Prihod 1.119.

Selo *Plešino* (Plešin)⁷⁴ — domova 28, udovica 1, neoženjenih 4; dio hassa-mlina: polovina. Prihod 1.981.

S v e g a: sela 2, domova 44, udovica 2, neoženjenih 4. Prihod 3.100.

- 79 — TIMAR BRANOŠA I STEPANA

59v

Oni ga uživaju zajednički i učestvuju u vojnim pohodima naizmjenično.

Selo *Botkomje* (Potkomlje)⁷⁵ — domova 9, neoženjenih 4. Prihod 851.

Selo *Gornja Drnava* (Gornja Trnava)⁷⁶ — domova 7, udovica 1, neoženjenih 4. Prihod 492.

Selo *Prestova* (Brestovo)⁷⁷ — domova 10, neoženjenih 3. Prihod 585.

⁷¹ Mjesto Groševo, treba mislim, Goševo, kako se i danas naziva jedan zaselak kod Gornjih Štitara, sjeverozapadno od Novog Pazara, i jedno selo južno od Novog Pazara. U popisu iz 1468. godine navodi se selo Goševo u nahiji Jeleču i ono je identično sa današnjim istoimenim selom južno od Novog Pazara, dok bi ovo po položaju sela među kojima je navedeno prije odgovaralo današnjem zaseoku Goševu kod Štitara. Up. Вујичић, и. д. 189. i 190.

⁷² Treba *Ljuljadž*; u popisu iz 1468. godine navode se sela: *Gornji i Donji Ljuljadž*, danas zaselak Ljuljac, sjeverozapadno od Deževa. Up. str. 12, nap. 75.

⁷³ Supnje (ili Supanj), zaselak kod Raške.

⁷⁴ Plešin, selo sjeverozapadno od Raške.

⁷⁵ Potkomlje, zaselak sjeveroistočno od Novog Pazara.

⁷⁶ Gornja Trnava, zaselak jugoistočno od Novog Pazara, jer je prema popisu iz 1468. godine pripadalo nahiji Vrača. Up. *Sālnāme-i vilāyet-i Kosova* iz 1900. godine i ovdje str. 39, nap. 31 i str. 46, nap. 81.

⁷⁷ Brestovo, zaselak istočno od Novog Pazara, jer se u popisu iz 1468. godine navodi u nahiji Vrača. Vid. str. 24, nap. 11, i str. 28, nap. 36.

Mezra *Vidojevce*⁷⁸.

Dio mezre *Crniše* (Crniš)⁷⁹: polovina.

60r S v e g a: sela 3, mezri 2, domova 26, udovica 1, neoženjenih 11. Prihod 1.928.

80 — TIMAR BAZARLIJE, HIZMEČARA ISA-BEGOVA

Selo *Dolnja Kaljina* (Donja Kaljina)⁸⁰ — domova 32, udovica 1, neoženjenih 3. Prihod 2.325.

81 — TIMAR JUSUFA I MAHMUDA, HIZMEČARA ISA-BEGOVIH

Selo *Dolnja Drnava* (Donja Trnava)⁸¹ — domova 12, udovica 2, neoženjenih 2. Prihod 1.405.

60v Selo *Plavkova* (Plavkovo)⁸² — domova 14, neoženjenih 2. Prihod 1.093.

S v e g a: sela 2, domova 26, neoženjenih 2, udovica 2. Prihod 2.498.

82 — TIMAR KURDA, SINA SULEJMANOVA, HIZMEČARA ISA-BEGOVA

Selo *Dolnje Kovadževa* (Donje Kovačevo)⁸³ — domova 3, neoženjenih 1. Prihod 338.

61r Selo *Čabin Dol*⁸⁴ — domova 3. Prihod 289.

S v e g a: sela 2, domova 6, neoženjenih 1. Prihod 627.

83 — TIMAR KRAJISLAVA, SINA BRANISLAVOVA

Selo *Posten'je* (Postenje)⁸⁵ — domova 8, udovica 1, neoženjenih 2. Prihod 661.

⁷⁸ Vidojevce ili Vidojevac; ova je mozra prije 1528. godine postala mahala Novog Pazara.

⁷⁹ Crniš, selo u Ibarskom Kolašinu, istočno od Tutina.

⁸⁰ Danas postoji samo Kaljin, zaselak sjeveroistočno od Novog Pazara.

⁸¹ Donja Trnava, zaselak jugoistočno od Novog Pazara, jer je prema popisu iz 1468. godine pripadalo nahiji Vraču. Up. str. 39, nap. 31, i str. 45, nap. 76.

⁸² Plavkovo, zaselak na Ibru sjeveroistočno od Novog Pazara.

⁸³ Danas postoji samo Kovačevo, selo sjeverozapadno od Deževa. Up. ovdje str. 40, nap. 35.

⁸⁴ Čabin Dol ili Čapin Dol kako je punktirano u custos paginae. Danas ne postoji, a nalazilo se na prostoru koji je obuhvatala Raška nahija, vjerovatno negdje između sela: Kovačevo, Dujnovići i Stradovo.

⁸⁵ Postenje, selo na Raškoj sjeveroistočno od Novog Pazara.

Selo *Kozareva* (Kozarevo)⁸⁶ — domova 7, udovica 1, 61v
neoženjenih 5; crkva *Ivrač* (Vrač)⁸⁷. Prihod 752.

S v e g a: sela 2, crkava 1, domova 21⁸⁸, udovica 2, neoženjenih 7. Prihod 2.042⁸⁹.

84 — TIMAR BRAJANA, SINA VLADISLAVOVA (IVLADISLAV)

Selo *Maljevce* (Maljevcu)⁹⁰ — domova 7, neoženjenih 2.
Prihod 460.

Selo *Babin Dol*⁹¹ — domova 5, neoženjenih 3. Prihod 382. 62r

Selo *Dolnja Mogulina* (Donja Mogulina)⁹² — domova 6,
neoženjenih 1. Prihod 361.

Dio sela *Tarkos* (Tarkosi)⁴⁹ — domova 2. Prihod 135.

S v e g a: sela 3, dijelova [sela] 1, domova 20, neoženjenih 6. Prihod 1.338.

85 — TIMAR V'LKANA⁽¹⁾, V'LKAŠINA, LAZARA I MIRE

62v

Oni ga uživaju zajednički i učestvuju u vojnim pohodima naizmjenično.

(1) On je umro pa se njegov dio nalazi u rukama njegovog sina Mrkše; devetnaestog zul-hidždže 867 (4. septembra 1463.) godine. U Jedrenu.

Selo *Gulušci* (Glušci)⁹³ — domova 19, neoženjenih 4,
udovica 1. Prihod 1.627.

Selo *Slivnje* (Slivnje)⁹⁴ — domova 14, udovica 1, neoženjenih 2. Prihod 1.010.

⁸⁶ Kozarevo, zaselak na Raškoj sjeveroistočno od Novog Pazara.

⁸⁷ Nalazila se u selu Docu ili u selu Kozarevu.

⁸⁸ Treba 15.

⁸⁹ Treba 1.413.

⁹⁰ Godine 1468: مالويچ Maljevice; danas Maljevcu, zaselak u izvorišnom predjelu rijeke Jošanice, južno od Gornje Jošanice Up. str. 53, nap. 10, gdje se navodi dio ovoga sela koje je ovdje upisano kao cijelo selo.

⁹¹ Babin Dol, danas potes u ataru sela Trnavce zapadno od sela Izbice.

⁹² Mjesto *Dolnja Mogulina* treba *Dolnja Mikulina*; u popisu iz 1468. godine: دولنه ميکولين Dolnje Mikulin; danas postoji Mikulina, zaselak sela Trnavca, sjeveroistočno od Novog Pazara. »U Mikulini postoji samo jedna kuća, ali je mještani nazivaju selom. U selu postoji staro groblje i crkvinu« (Pavlović).

⁹³ U popisu iz 1468. godine: غالوشچہ — Galušdže. Treba Glušci, zaselak na Raškoj rijeci sjeveroistočno od Novog Pazara. Pod tim nazivom poznat je od 1363. godine. Vid. Соловьев, и. д., 16.

⁹⁴ Slivnje (ili Šlivnje), zaselak jugoistočno od Novog Pazara.

Selo *Pilareta*⁹⁵ — domova 5, neoženjenih 1. Prihod 450.

Svega: sela 3, domova 38, neoženjenih 7, udovica 2.
Prihod 3.087.

63^r 86 — TIMAR RIKABDARA HAMZE, GULAMA ISA-BEGOVA

Selo *Vjuča* (Vuča)⁹⁶ — domova 13, neoženjenih 3. Prihod 1.046.

87 — TIMAR RUSTEMA, HIZMEČARA ISA-BEGOVA

Selo *Gon'je* (Gonje)⁹⁷ — domova 28, neoženjenih 8.
Prihod 2.046.

63^v 88 — TIMAR V'LKMANA, SINA BRATOŠEVA

Selo *Raspoganče*⁹⁸ — domova 7. Prihod 526.

89 — TIMAR KAPIDŽIJE ISMAILA, GULAMA ISA-BEGOVA

Selo *Gornja Vapa*⁹⁹ — domova 10, udovica 1, neoženjenih 4. Prihod 876.

Selo *Dolnje Loznik* (Donji Loznik)¹⁰⁰ — domova 5.
Prihod 398.

Svega: sela 2, domova 15, udovica 1, neoženjenih 4.
Prihod 1.274.

64^r 90 — TIMAR HRANKA I TODORA

Oni učestvuju u vojnim pohodima naizmjenično.

Selo *Žitnić* (Žitniće)¹⁰¹ — domova 10, neoženjenih 4.
Prihod 818.

91 — TIMAR KAPIDŽIJE TOGANA, GULAMA ISA-BEGOVA

Selo *Čajkovina*¹⁰² — domova 7, udovica 1, neoženjenih 2.
Prihod 690.

⁹⁵ Pilareta, zaselak sjeverno od Novog Pazara.

⁹⁶ Vjuča, danas Vuča, zaselak na Ibru sjeverno od Banjske.

⁹⁷ Danas sela: Donje i Gornje Gonje, zapadno od Sjenice.

⁹⁸ Raspoganče, selo istočno od Sjenice.

⁹⁹ Gornja Vapa, selo kod Sjenice.

¹⁰⁰ Danas Bagačiće, selo kod Sjenice. Više vid. str. 10, nap. 50. i str. 49, nap. 110.

¹⁰¹ Žitniće, selo jugoistočno od Sjenice.

¹⁰² Danas Lopiže, selo sjeverozapadno od Sjenice, jer je u popisu iz 1468. godine zapisano ovako: selo *Lopiže*, drugi naziv *Čajkovina*, a u popisu iz 1528. godine: selo *Lopuže*, drugi naziv *Čajković*. Danas postoje: sela: Donje i Gornje Lopiže, sjeverozapadno od Sjenice.

Selo *Izlob* (Zlob)¹⁰³ — domova 15, udovica 2. Prihod 785.

S v e g a: sela 2, domova 22, udovica 2¹⁰⁴, neoženjenih 2. Prihod 1.471¹⁰⁵.

92 — TIMAR IVANA I IVANIŠA

64v

Obojica učestvuju u vojnim pohodima zajedno.

Selo *Čedova* (Čedovo)¹⁰⁶ — domova 12, udovica 2, neoženjenih 3. Prihod 741.

93 — TIMAR HASANA, HIZMEČARA ISA-BEGOVA

Selo *Duga Poljana*¹⁰⁷ — domova 10, udovica 1. Prihod 605.

94 — TIMAR HAMZE, SINA ĐURINA

65r

Selo *Pobrd'je* (Pobrdje)¹⁰⁸ — domova 2. Prihod 120.

Selo *Gornje Draganić* (Gornje Draganiće)¹⁰⁹ — domova 3. Prihod 192.

S v e g a: sela 2, domova 5. Prihod 312.

95 — TIMAR HASANA, GULAMA ISA-BEGOVA

65v

Selo *Gornje Loznik* (Gornji Loznik)¹¹⁰ — domova 5, udovica 1. Prihod 377.

96 — TIMAR RADOVANA I BOŽIDARA

Oni učestvuju u vojnim pohodima naizmjenično.

Selo *Banjska*¹¹¹ — domova 3. Prihod 222.

97 — TIMAR ŠAHINA, HIZMEČARA ISA-BEGOVA

66r

Dio sela *Ljuljudž* (Ljuljuc)⁷² — domova 2, dio mlina: polovina. Prihod 250.

¹⁰³ U popisu iz 1468. godine: *اوزلوب Uzlob* u nahiji Sjenici. Kasnije se ne spominje, danas ne postoji.

¹⁰⁴ Treba 3.

¹⁰⁵ Treba 1.475.

¹⁰⁶ Čedovo, selo kod Sjenice.

¹⁰⁷ Duga Poljana, selo istočno od Sjenice.

¹⁰⁸ Danas Pobrdje, selo zapadno od Novog Pazara.

¹⁰⁹ Danas samo Draganiće, selo kod Raške. Up. str. 43, nap. 63.

¹¹⁰ Danas Bagačiće, selo sjeveroistočno od Sjenice. Više vid. str. 10, nap. 50, i str. 48, nap. 100.

¹¹¹ Banjska, zaselak u slivu Deževke zapadno od Raške, jer je prema popisu iz 1468. godine pripadalo Raškoj nahiji.

- 98 — TIMAR MUSTAFE, SINA HADUMA ISE
Selo *Raždaginja*¹¹² — domova 4. Prihod 200.
- 66v 99 — TIMAR RIKABDARA HASANA, GULAMA ISA-BEGOVA
Selo *Korutan* (Korutane)¹¹³ — domova 5, udovica 1, neoženjenih 2. Prihod 502.
- 100 — TIMAR KURDA, HIZMEČARA ISA-BEGOVA
Selo *Sebimilje*¹¹⁴ — domova 8. Prihod 556.
- 67r 101 — TIMAR SABLJARA TOGANA, GULAMA ISHAK-BEGOVA
Selo *Istrijani* (Strijani)¹¹⁵ — domova 62, neoženjenih 6. Prihod 4.159.
- 102 — TIMAR HAZNADARA AJDINA, GULAMA ISA-BEGOVA
Selo *Končulić* (Končulići)¹¹⁶ — domova 23, neoženjenih 3. udovica 2; hasa-vinograda 1. Prihod 1.940.
Dio nenaseljenog sela *Vršik* (Vršak)¹¹⁷, nenaseljen.
- 67v 103 — TIMAR KURDA, SINA FIRUZOVA, HIZMEČARA ISA-BEGOVA
Selo *Vidohova* (Vidohovo)¹¹⁸ — domova 38, neoženjenih 4; hāssa-vinograda 1. Prihod 2.699.
- 104 — TIMAR VLADKA (»IVLADKO«) SINA RADIVOJEVA
Selo *Muhova* (Muhovo)¹¹⁹ — domova 7, neoženjenih 1. Prihod 614.
- 68r 105 — TIMAR KADIJE ZVEČANA
Selo *Drnava* (Trnava)¹²⁰ — domova 25, udovica 1, neoženjenih 4, hāssa-vinograda 1. Prihod 3.409.

¹¹² Raždaginja, selo južno od Sjenice.

¹¹³ Korutane, zaselak na Ljudskoj kod Osaonice.

¹¹⁴ Sebimilje, selo zapadno od Raške.

¹¹⁵ Možda se zvalo Srbijani, kasnije se ne spominje; nepoznato.

¹¹⁶ Končulići, selo kod Raške.

¹¹⁷ Treba Vršak, vid. str. 25 sa nap. 19.

¹¹⁸ Danas Vidovo, selo sjeverozapadno od Novog Pazara.

¹¹⁹ Muhovo, selo u slivu Ljudske, sjeverozapadno od Rasa.

¹²⁰ Danas Trnava, selo zapadno od Raške ili Gornja i Donja Trnava sjeverozapadno od Novog Pazara.

106 — TIMAR ŠUŠMANA, HIZMEČARA ISA-BEGOVA

Selo *Zagulj*¹²¹ — domova 3, neoženih 1. Prihod 264.

Selo *Dolnje Oholje* (Donje Oholje)¹²² — domova 3.
Prihod 152.

S v e g a: sela 2, domova 6, neoženjenih 1. Prihod 416. 68r

¹²¹ Zagulj, selo u Ibarskom Kolašinu kod Čečeva, tačno između Velike Kaludre i Crepulja.

¹²² Danas postoji samo Oholje, zaselak južno od Novog Pazara. Vid: str. 43 sa nap. 61.

[TIMARI] MUSTAHFIZA GRADA JELEČA

LJUDI¹ ISA-BEGA, SINA ISHAK-BEGOVA

107 — TIMAR BAJRAMLIJE, SINA IBRAHIMOVA

Dat je janjičaru Nagoričancu² Mustafi s tim da služi u spomenutom gradu; dvadeset osmog ševvala 867 (16. jula 1463. godine). U logoru Kačaniku.

Selo *Dedilova* (Dedilovo)³ — domova 19, neoženjenih 2. Prihod 1.374.

108 — TIMAR EJNEBEGIJA DANIŠMENDA

Dat je njegovom sinu Ismailu i Osmanu, sinu spomenutog Ismaila na zajedničko uživanje s tim da obojica skupa vrše službu; dvadeset osmog ševvala 867 (16. jula 1463. godine). U logoru Kačaniku.

Dio spomenutog Osmana dat je Ishaku, bratu spomenutog Ismaila; četvrtog rebiul-ahira 868 (16. decembra 1463. godine). U Mondenici⁵.

Selo *Ludže* (Luče)⁴ — domova 36, neoženjenih 1. Prihod 3.390.

108a — TIMAR TOBDŽIJE FILIBE[LJE] KARAĐOZA

On vrši tobdžijsku službu u gradu Jeleču; njegova sela i prihod neka se vide gore među eškindžijama spomenute [nahije] Jeleča.

71^r 109 — TIMAR ORHANA, HIZMEČARA ISA-BEGOVA

[Ovaj timar], izuzimajući selo pod nazivom *Vitković* (Vitkoviće)⁶ koje se nalazi niže u timaru spomenutog Orhana, dat je janjičaru Vardarliji Širmerdu s tim da služi u spomenutom gradu; dvadeset osmog ševvala 867 (16. jula 1463. godine). U logoru Kačaniku.

¹ Vid. str. 32, nap. 1.

² Vid. str. 30, nap. 51.

³ Dedilovo, selo južno od Novog Pazara.

⁴ Danas Mendenica; vid. str. 26, nap. 24.

⁵ U popisu iz 1468. godine: selo *Luče*, drugi naziv *Radetić* u nahiji Jeleču pa zato, pretpostavljam da je identično sa današnjim selom *Rajetić* jugoistočno od Novog Pazara.

⁶ Danas Vitkoviće, Vitkovići ili Vitkojeviće, selo na Ibru u Ibarskom Kolašinu, južno od Novog Pazara.

Selo *Komini* (Komine)⁷ — domova 14. Prihod 728.

Selo *Idžvrnje* (Cvrnje)⁸ — domova 7, udovica 1, neoženjenih 2. Prihod 543.

Dio sela *Uzorovice*⁹ — domova 5. Prihod 503.

Dio sela *Mal'jevce* (Maljevci)¹⁰ — domova 4, udovica 1. Prihod 290.

Selo *Vitković* (Vitkoviće)⁶ — domova 5, udovica 1. 71^v
Prihod 318.

Dio sela *Otis* (Otes)¹¹ — domova 4. Prihod 201.

S v e g a: sela 3, dijelova [sela] 3, domova 39, udovica 3, neoženjenih 2. Prihod 2.625¹².

110 — TIMAR JUSUFA, SINA KAPIDŽIJE, HIZMEČARA
ISA-BEGOVA

72^r

Potvrđen¹³.

Zato što je spomenuti dobio drugi timar, to je [ovaj] dat Ilijasu, sinu Hadži-Fakiha; dvadeset drugog safera¹⁴ 869 (24. oktobra 1464) godine. U Sofiji.

Dio sela *Petrova*¹⁵ — domova 9, udovica 3, neoženjenih 2.
Prihod 733.

⁷ Komine, zaselak u izvorišnom dijelu rijeke Jošanice, južno od Novog Pazara.

⁸ U popisu iz 1468. godine: Icvrnje, dakle Cvrnje, danas Crvnje, zaselak južno od Novog Pazara.

⁹ Danas Vojkoviće, selo jugoistočno od Novog Pazara, jer je u popisu iz 1468. godine zapisano ovako: Selo Uzorice, drugi naziv Vojkovići u nahiji Jeleču. Da su *Uzorovice* u našem popisu i *Uzorice* (= Vojkovići) u popisu iz 1468. godine samo dva oblika istog naziva, vidi se iz činjenice što je u popisu iz 1468. godine selo *Uzorice*, drugi naziv *Vojkovići* u nahiji Jeleču upisane kao prvo, a Crvnje kao drugo selo u timaru Var-darlike Širmerda, čehaje grada Jeleča, kome je prema gornjoj marginalnoj bilješci godine 1463 ustupljen ovaj Orhanov timar, izuzimajući selo Vitkoviće, s tim da služi u istom gradu. U popisu iz 1489. godine: selo *Vojkoviće* drugi naziv *Uzorice*, pripada Jeleču (Tahrir defter br. 24. str. 33). Samo je i ovdje, kao i kod mnogih drugih sela, upisan samo jedan dio sela dok se drugi ne navodi.

¹⁰ Danas selo Maljevci, južno od Gornje Jošanice. Više vid. str. 47, nap. 90.

¹¹ Otes, zaselak kod ruševina grada Jeleča, južno od Novog Pazara. Up. str. 11, nap. 63.

¹² Treba 2.583.

¹³ To znači da je ovaj timar potvrđen navedenom.

¹⁴ U orig. pogrešno 12. safera (14. oktobra). Up. timar br. 115.

¹⁵ Prema popisu iz 1468. godine pripadalo je nahiji Jeleču, pa zato ne bi moglo biti identično sa istoimenim selom u raškoj nahiji, ali danas drugo ne postoji.

Selo *Potok*¹⁶ — domova 3. Prihod 201.

S v e g a: sela 1, [dijelova] sela 1, domova 12, udovica 3, neoženjenih 2. Prihod 934.

72v 111 — TIMAR JUSUFA, SINA MUSTAFINA, HIZMEČARA
ISA-BEGOVA

Dat je janjičaru Timurtašu Strumičaninu (Ustrumičali) s tim da služi u spomenutom gradu; dvadeset osmog ševvala 867 (16. jula 1463. godine)¹⁷. U logoru Derbend Kačanik (Kačanička klisura)¹⁸.

Selo *Zakon*¹⁹ — domova 12. Prihod 1.570.

Dio sela *Cravaci*²⁰ — domova 10, udovica 1, neoženjenih 2. Prihod 643.

Dio sela *Petrova*¹⁵ — domova 4, udovica 1. Prihod 341.

S v e g a: sela 1, dijelova [sela] 2, domova 26, udovica 2, neoženjenih 2. Prihod 2.554.

73r 112 — TIMAR SUNDUKA, GULAMA ISHAK-BEGOVA

Potvrđen¹³.

On je umro [pa je ovaj timar] dat njegovom sinu Jusufu, mustahfizu grada Jeleča; u trećoj dekadi zulhidžde 872 (12—21. jula 1468) godine. U logoru...²¹.

Selo *Ban'je* (Banje)²² — domova 11, neoženjenih 1. Prihod 838.

Selo *Kedino*²³ — domova 10. Prihod 716.

S v e g a: sela 2, domova 21, neoženjenih 1. Prihod 1.554.

¹⁶ Potok, nepoznato.

¹⁷ U orig. pogrešno: osamnaestog ševvala 867 (= 6. jula 1463) godine.

¹⁸ Vid. str. 24, nap. 9.

¹⁹ Treba, vjerovatno, Zakoniče, jer se u popisu iz 1468. godine ne navodi selo Zakon, a navodi se selo Zakoniče u nahiji Jeleču, koje se ne spominje u našem popisu. U popisu iz 1468. godine spominje se i mezra Koniče, danas istoimeno selo jugozapadno od Novog Pazara, pa se, vjerovatno, u njegovoj blizini nalazilo i ovo selo.

²⁰ Prema popisu iz 1468. godine nalazilo se u nahiji Jeleč; spominje se i kasnije, ali danas ne postoji.

²¹ Nečitljivo.

²² Banje, selo u Ibarskom Kolašinu, jugoistočno od Novog Pazara. Up. str. 10, nap. 55.

²³ U orig. Kdyno, što treba, mislim, razriješiti u Kedino; bilo je u Jeleču; nepoznato.

113 — TIMAR HIZIRA, GULAMA ISHAK-BEGOVA

73v

Dat je janjičaru Radomirliji Jusufu s tim da služi u spomenutom gradu; dvadeset osmog ševvāla 867 (16. jula 1463. godine). U logoru Kačaniku.

Selo *Mišidžić* (Mišičić)²⁴ — domova 14, udovica 2, neoženjenih 2. Prihod 1.284.

Dio sela *Poturovina* (Boturovina)²⁵ — domova 1. Prihod 100.

Selo *Niš*²⁶ — domova 12, neoženjenih 2. Prihod 915.

S v e g a: sela 2, dijelova [sela] 1, domova 27, udovica 2, neoženjenih 4. Prihod 2.299. 74r

114 — TIMAR UGURLIJE, HIZMEČARA ISA-BEGOVA

Isa, sin spomenutog Ugurlije ⁽¹⁾ upisan je zajedno [s ocem] s tim da obavljaju službu naizmjenično; dvadeset osmog ševvāla 867 (16. jula 1463. godine). U logoru Kačanik Derbend (Kačanička klisura)¹⁸.

⁽¹⁾ On je umro i nakon što je Ugurlijin dio pripojen spomenutom Isi, naređeno je da ga uživaju zajednički Isa i njegov brat Mustafa; prvog ševvāla 871 (6. maja 1467) godine. U Ovčem Polju (Ofče Poli)²⁷.

Selo *Vitadž Potok* (Vitac Potok)²⁸ — domova 6, udovica 1, neoženjenih 2. Prihod 459.

Selo *Izrok*²⁹ — domova 4. Prihod 314.

Selo *Zagrad'je* (Zagrađe)³⁰ — domova 5. Prihod 368. 74v

115 — TIMAR HADŽI FAKIHA

Potvrđen je [istom] s tim da bude imam u spomenutom gradu; dvadeset osmog ševvāla 867 (16. jula 1463. godine). U logoru Kačaniku.

On je umro, pa je [ovaj timar] dat Jusufu, sinu Tanrivermiša s tim da obavlja imamsku dužnost; dvadeset drugog safera 869 (24. oktobra 1464.) godine. U Sofiji.

Selo *Čelikovik*³¹ — domova 5, udovica 1; hassa-vinograda 1. Prihod 357.

²⁴ Danas Miščiće, selo na Deževki južno od Deževa.

²⁵ Boturovina, selo na Deževki južno od Deževa.

²⁶ Niš, zaselak istočno od razvalina grada Jeleča i jugoistočno od Novog Pazara.

²⁷ Ovče Polje, kotlinska oblast u Makedoniji između Vardara, Zletovske rijeke i Azmaka. Glavno mjesto Sv. Nikola.

²⁸ Prema popisu iz 1468. godine nalazilo se u nahiji Jeleču; danas ne postoji.

²⁹ Izrok, mahala sela Orlja u izvorišnom predjelu Jošanice, južno od Novog Pazara.

³⁰ Zagrađe, selo u Ibarskom Kolašinu, jugoistočno od Novog Pazara.

³¹ U orig. *Člikvik*; treba, možda, *Glgvik* i razriješiti u Glogovik, selo jugozapadno od Novog Pazara.

Selo *Dolnja Tušimlja* (Donja Tušimlja)³² — domova 14, neoženjenih 3. Prihod 1.088.

75^r

S v e g a: sela 2, domova 19, udovica 1, neoženjenih 3. Prihod 1.445.

116 — TIMAR ILIJASA, HIZMEČARA ISA-BEGOVA

Sa spomenutim Ilijasom upisan je i njegov sin s tim da zajednički uživaju [timar] i da vrše službu naizmjenično; dvadeset osmog ševvala 867 (16. jula 1463.) godine. U logoru Derbend Kačanik (Kačanička klisura).

Selo *Gornja Tušimlja*³³ — domova 12, neoženjenih 1. Prihod 902.

Selo *Gornja Mikulina*³⁴ — domova 5, neoženjenih 1. Prihod 433.

75^v

Dio sela *Gornje Kalino* (Gornji Kalin)³⁵ — domova 6. Prihod 356.

S v e g a: sela 2, dijelova [sela] 1, domova 23, neoženjenih 2. Prihod 1.691.

117 — TIMAR BAJRAMLIJE

Dat je janjičaru Nagoričancu (Nevgeričli)³⁶ Musi s tim da služi u spomenutom gradu; dvadeset osnog ševvāla 867 (16. jula 1463. godine). U logoru Kačariku.

Selo *Šaron'je* (Šaronje)³⁷ — domova 18, neoženjenik 3; hassa-mlinova 1. Prihod 1.465.

76^r

Dio sela *Kaline* (Kalin)³⁸ — domova 13, neoženjenih 1. Prihod 954.

S v e g a: sela 1, dijelova [sela] 1, domova 31, neoženjenih 4. Prihod 2.419.

³² Danas Pusta Tušimlja, selo sjeverno od Novog Pazara.

³³ Gornja Tušimlja, selo sjeverozapadno od Novog Pazara.

³⁴ Danas Mikulina, zaselak sela Trnavca, sjeveroistočno od Novog Pazara. Više vid. na str. 47, nap. 92.

³⁵ Danas Kalin, zaselak istočno od Novog Pazara. Up. str. 46, nap. 80.

³⁶ Nevgeričli Musa = Musa iz Nagoričana, danas Staro Nagoričine kod Kumanova.

³⁷ Šaronje, selo sjeverozapadno od Deževa.

³⁸ Misli vjerovatno na Gornji Kalin, jer su i prema popisu iz 1468. godine postojala sela: Donji i Gornji Kalin u nahiji Vrače. Kako je sdo Donji Kalin navedeno ranije kao cijelo selo (vid. str. 46 sa nap. 80), a od Gornjeg je ranije spomenut samo dio, to, vjerovatno, ovo Kalino predstavlja drugi dio sela.

118 — TIMAR ŠABANA, HIZMEČARA ISA-BEGOVA

Zato što je spomenuti Šaban, ustvari prisilno koloniziran³⁹, to je njegov brat Ilijas upisan zajedno s njim; oni obavljaju službu naizmjenično; dvadeset osmog ševvāla 867 (16. jula 1463. godine). U logoru Kačaniku.

Selo *Izlokrvini* (Zlokrveni)⁴⁰ — domova 20, udovica 4, neoženjenih 2. Prihod 1.559.

119 — TIMAR HASAN-FAKIHA, IMAMA GRADA JELEČA

76v

Dat je Köpeku, sinu Jusufovu s tim da služi u spomenutom gradu; dvadeset osmog ševvāla 867 (16. jula 1463. godine). U logoru Kačaniku.

On je umro pa je [ovaj timar] dat Nesuhu, bratu spomenutog Köpeka i Mehmedu, sinu spomenutog Köpeka na zajedničko uživanje s tim da vrše službu naizmjenično; petog zul-kade 868 (10. jula 1464) godine. U logoru Sjenici (Senice).

Selo *Vrabdže* (Vrabče)⁴¹ — domova 11, udovica 1. Prihod 781.

120 — TIMAR KASIMA, HIZMEČARA ISA-BEGOVA

77r

Potvrđen¹³.

Selo *Istradova* (Stradovo)⁴² — domova 14. Prihod 869.

³⁹ O prisilnoj deportaciji i kolonizaciji Turaka iz Anadolije na Balkan i obratno vid. Ö. L. Barkan, *Osmanlı imparatorluğunda bir iskân ve kolonizasyon metodu olarak sürgünler*. IFM XIII, Istanbul 1953, 56—78.

⁴⁰ Napisano je bez dijakritičkih tačaka na posljednja dva sloga; u popisu iz 1468. godine: *ازلوفرو* *Izlokrve*, dakle, Zlokrve u raškoj nahiji; danas ne postoji.

⁴¹ Vrabče, zaselak u Ibarskom Kolašinu kod sela Oraše, južno od Novog Pazara. Up. ovdje str. 10 sa nap. 49.

⁴² Stradovo, selo zapadno od Deževa.

[TIMARI] EŠKINDŽIJA VILAJETA NIKŠIĆA

121 — TIMAR STEPANA, SINA NIKŠIĆEVA

Selo *Bistrica*¹ — domova 14, neoženjenih 1. Prihod 1.220.

122 — TIMAR VLADKA, SINA STEPANOVA

Selo *Cireva* (Cerovo)² — domova 8, udovica 1, neoženjenih 1. Prihod 1.220.

Selo *Siga*³ — domova 4. Prihod 400.

S v e g a: sela 2, domova 12, udovica 1, neoženjenih 1. Prihod 1.620.

123 — TIMAR V'LKA, SINA GODEVCA

Dio sela *Opod* (Obod)⁴ — domova 10, udovica 1, neoženjenih 2. Prihod 996.

124 — TIMAR HERAKA, SINA RADICE

Dio sela *Opod* (Obod)⁴ — domova 13, udovica 1, neoženjenih 1. Prihod 1.086.

125 — TIMAR V'LKOSLAVA, SINA DOBRICE

Dio sela *Lebence* (Lepenac)⁵ — domova 9. Prihod 810.

126 — TIMAR ZOMKA, SINA TASOVCA

Dio sela *Lepence* (Lepenac)⁵ — domova 8. Prihod 650.

¹ Jedno selo Bistrica nalazi se zapadno od varoši Kolašina, drugo sjeverozapadno od Kolašina i jugozapadno od Trebaljeva, a treće u slivu istoimenog potoka, južno od Bijeloga Polja, Kruševa i Ravne Rijeke i ovdje je, mislim, riječ o tom selu.

² Cerovo, selo jugozapadno od Bijelog Polja.

³ Siga, lokalitet sjeverozapadno od Mojkovca.

⁴ Obod, selo zapadno od Bijelog Polja.

⁵ Lepenac, selo na rijeci Lepešnici, sjeverno od Mojkovca.

VILAJET NIKŠIĆI

127 — TIMAR DOBRAŠINA, SINA VLADKOVA

Dio sela *Lipova*⁶ — domova 3, neoženjenih 1. Prihod 314.

128 — TIMAR V'LKČE, SINA ŠAJKOVA

Dio sela *Lipova*⁶ — domova 1. Prihod 100.

⁶ Danas sela: Gornja i Donja Lipova, sjeverozapadno od Kolašina.

83^v [TIMARI] MUSTAHFIZA GRADA HODIDIDA (HODIDJED)¹

129 — TIMAR HADŽI-MEHMEDA, DIZDARA SPOMENUTOG GRADA

Dat je silahdaru Kemalu, robu [Isa]-begovom zajedno sa timarom Oruča i Ilijasa [navedenim] dolje na drugom listu. On je postao dizdar u spomenutom gradu i vrši dizdarsku službu; trećeg zul-kade 867 (20. jula 1463. godine). U logoru Skoplju.

Selo *Hrasnica*² — domova 40, udovica 5. Prihod 3.901.

130 — TIMAR UMURA, HIZMEČARA ISA-BEGOVA

Dat je janjičaru Madžaru (Ungurus) Doganu. On služi u spomenutom gradu; trećeg zul-kade 867 (20. jula 1463. godine). U logoru Skoplju.

Selo *Glavogodina*³ — domova 19. Prihod 1.634.

84^r Selo *Ivrutko* (Vrutko)⁴ — domova 4. Prihod 400.

S v e g a: sela 2, domova 23. Prihod 2.034.

131 — TIMAR ISMAILA, GULAMA ISA-BEGOVA

Dat je Filibeliji Karadži sa timarom Muhammedi-ja, sina Ibrijeva, [koji je upisan] na sljedećoj stranici. On ga uživa i služi u spomenutom gradu; trećeg zul-kade 867 (20. jula 1463. godine). U logoru Skoplju.

Selo *Lužani*⁵ — domova 15, udovica 1. Prihod 1.223.

¹ Do sada u nauci nije bila postignuta saglasnost u pitanju ubikacije i identifikacije ovog srednjovjekovnog grada. Kako u ovome popisu (vid. strana 15) stoji izričito »da se selo Hodidjed«, (koje postoji i danas, istočno od Sarajeva), »nalazi kod grada [Hodidjeda]«, onda time prestaje svaki dalji nesporazum o tim pitanjima. Lokalitet na kome se nalazio ovaj grad naziva se danas Gradište.

² Hrasnica, selo jugozapadno od Sarajeva i istočno od Ilidže.

³ Glavogodina, selo jugozapadno od Ilidže.

⁴ Danas Vrucici, selo jugozapadno od Ilidže. Godine 1244. Vrudchy.

⁵ Lužani, selo zapadno od Ilidže; nekada je obuhvatalo i Ilidžu, jer je u popisu iz 1542. godine zapisano ovako: selo *Lužani*, drugi naziv *Ilidža*.

- 132 — TIMAR MUHAMMEDIJA, SINA IBRIJEVA, HIZMEČARA
ISA-BEGOVA

84v

Drži ga Filibelija Karadža.

Selo *Debelič*⁶ — domova 11. Prihod 1.053.

- 133 — TIMAR SUFIJE JAHŠIJA, HIZMEČARA ISA-BEGOVA

Ovaj timar sa timarom silahdara Jusufa [koji je upisan na sljedećoj stranici] dat je Sofijaliji Karadži. On služi u spomenutom gradu; trećeg zulkade 867 (20. jula 1463. godine). U logoru Skoplju.

Selo *Hriša* (Hreša)⁷ — domova 18. Prihod 1.491.

- 134 — TIMAR ORUČA I ILIJASA

85r

Oni ga uživaju zajednički i vrše [mustahfisku] službu u gradu [Hodidjedu].

Drži ga dizdar Kemal.

Selo *Biosko*⁸ — domova 48, udovica 8. Prihod 3.574.

- 135 — TIMAR IBRIJA, SUNDUKA I HALILA

Oni ga uživaju zajednički i sva trojica skupa obavljaju [mustahfisku] službu.

Dat je Saki Karadži. On ga uživa i služi u spomenutom gradu; trećeg zul-kade 867 (20. jula 1463. godine). U logoru Skoplju.

Naređeno je, uz njegov pristanak, da ga uživa sa svojim bratom Mahmudom; u prvoj dekadi ramazana 871 (6—15. aprila 1467. godine) ...⁹.

Selo *Nahoreva* (Nahorevo)¹⁰ — domova 30. Prihod 2.554.

Svaki pojedini od ovih navedenih prima godišnje još po sedam stotina akči plate. To za cijelu godinu iznosi 2.100.

Cjelokupni prihod 4.654.

85v

⁶ Spominje se pod istim nazivom sve do 1711. godine. Danas Debelj, zaselak između Sarajeva i sela Nahoreva, gdje ga je već smjestio Skarić. Vid. odgovarajuću kartu uz njegov *Popis bosanskih spahija 1123 (1711) godine*. GZM XLII, sv. 2, 1930.

⁷ Hreša, selo sjeveroistočno od Sarajeva.

⁸ Danas sela: Gornje i Donje Biosko, sjeverno od Sarajeva.

⁹ Nečitljivo.

¹⁰ Nahorevo, selo sjeverno od Sarajeva.

136 — TIMAR TIMURTAŠA, HIZMEČARA ISA-BEGOVA

Selo *Radilović* (Radilovići)¹¹ — domova 11, udovica 1.
Prihod 999.

Selo *Bristje*¹² — domova 6, udovica 1. Prihod 583.

Ovaj spomenuti ima još sedam stotina akči plate godišnje.

86r Svega: sela 2, domova 17, udovica 2.
Prihod sa platom 2.282.

137 — TIMAR SILAHDARA JUSUFA, GULAMA ISA-BEGOVA

Drži ga Sofijalija Karadža.

Selo *Jošanica*¹³ — domova 8.

Dio sela *Gogošta*¹⁴ — domova 3.
Prihod od oba sela 974.

Ovaj spomenuti ima još sedam stotina akči godišnje plate.

Cjelokupan prihod 1.674.

86v 138 — TIMAR SKENDERA, GULAMA ISA-BEGOVA

On zastupa [Isa-bega] u Hodidjedu¹⁵.

Ovaj je timar dat na zajedničko uživanje Marašliji Karađozu i Karalehliji Atmadži, Bosancu Ismailu i Nikopoljaninu Aliji s tim da služe u spomenutom gradu; trećeg zul-kade 867 (20. jula 1463. godine). U logoru Skoplju.

Zato što je spomenuti Atmadža otišao, njegov je dio dat imamu Ibrahimu; u drugoj dekadi džumadalu 870 (30. decembra — 8. januara 1466. godine). U Plovdivu (Filibe).

¹¹ Spominje se sve do 1711. godine, kada su vojnugan-resmovi ovog sela predstavljali timar jednog čauša bosanskog divana (Vid. Skarić, *n. d.*, GZM XLII, sv. 2, 1930, 94). Danas ne postoji, a nalazilo se negdje na sjeverozapadnoj periferiji Sarajeva.

¹² Danas Briješće, selo između Ilidže i Rajlovca.

¹³ Jošanica, sjeverozapadno od Sarajeva.

¹⁴ Mjesto *Gogošta*, treba *Vogošta*, kako je zapisano u popisu iz 1485. godine; danas Vogošća, sjeverozapadno od Sarajeva.

¹⁵ Doslovno: On sjedi u Hodidjedu umjesto njega [Isa-bega]. Za ovakav prevod i interpretaciju ove rečenice, čija stilizacija sama po sebi dopušta i drukčija shvatanja, odlučio sam se zato što smatram da je ovaj Skender, gulam Isa-begov identičan sa onim Skenderom koji se spominje 24. novembra iste (1455.) godine kao »vojvoda u Vrhbosni« (Vid. M. Dinić, *Zemlje hercega sv. Save*. Beograd 1934 = Glas SAN 182, 222).

Selo *Brutuse-Žrnova* (Brutusi-Žrnovo)¹⁶ — domova 21. Prihod 1.911.

Mezra *Isvrake* (Svrake)¹⁷ — nenaseljena. Prihod 200.

Selo *Obor Gazdo*¹⁸ — domova 28, udovica 2. Prihod 2.300.

Selo *Ljubumlja*¹⁹ — domova 46, udovica 2. Prihod 4.800. 87

Svega: sela 3, mezri 1, domova 95, udovica 4. Prihod 9.219²⁰.

139 — TIMAR SARAČA AHMEDA, GULAMA ISA-BEGOVA

[Ovaj je timar] sa timarom Hizira, koji je upisan na sljedećem listu, dat Filibeliji Karađozu s tim da služi u spomenutom gradu; trećeg zul-kade 867 (20. jula 1463. godine). U logoru Skoplju.

Selo *Primlje*²¹ — domova 10. Prihod 904.

¹⁶ Prva riječ u nazivu ovog sela zapisana je tako da se može razriješiti u *Brutuse* i identifikovati sa današnjim zaseokom Brutusi kod Trnova, koje se ne spominje u drugim popisima; zatim bi se mogla čitati *Brotse* i razriješiti u Brodce, kako se u svim ostalim turskim izvorima piše naziv nekadašnjeg sela Brodac, koje se nalazilo oko današnje Bendbaše u Sarajevu. Ono se prvi put spominje 1462. godine (Vid. Hazim Šabanović, *Dvije najstarije vakufname u Bosni*. POF II, 1951, 9 i 17 sa nap. 23), zatim u popisima od 1468. do 1528. godine, a nema ga u ovom popisu, kao što u kasnijim izvorima nema sela Brutuse niti Brutuse-Žrnovo. Valja napomenuti da drugi član ovog toponima upućuje na mjesto u kome su postojali mlinovi koji su se zaista nalazili u selu Brocu na Miljacki. Spominju se od 1462. godine (Vid. H. Šabanović, *n. m.*). Zato pretpostavljam da je ovdje riječ o jednom od ta dva sela. Samo se mora dodati da se u ovom popisu ne spominju ni neka druga sela u okolini Sarajeva koja su tada morala postojati (Blažuj, Trnovo, Koševo i dr.), kao i to da je 1485. godine selo *Kovačići* drukčije nazivano *Žrnovo*, ali ono ne dolazi u obzir pri pokušaju identifikacije i ubikacije ovog sela, jer se ne spominje i u ovom popisu pod današnjim nazivom.

¹⁷ Svrake, selo na rijeci Bosni kod Semizovca.

¹⁸ Ovaj neobični toponim zapisan je sasvim jasno sa svim dijakričkim tačkama; premda je bilo relativno veliko selo, ono se kasnije, na žalost, ne spominje.

¹⁹ U istom obliku zapisano je i u *custos paginae* gdje je i vokalizovano, pa se, prema tome, moralo čitati Ljubumlja; danas Ljubina, selo i predio, na istoimenoj rijeci sjeverozapadno od Sarajeva. Da je ova identifikacija tačna, upućuje činjenica što se u popisu iz 1572. godine u ovom selu navode mahale odnosno zaseoci: Svrake, Užkovići, Dragošići i Gojakovići koji postoje i danas. U popisu iz 1528. godine navode se sela Donja i Gornja Ljubumlja. Današnji oblik ovog toponima spominje se prvi put 1711. godine. (Vid. Skarić, *Popis bosanskih spahija*, 37 gdje je ovaj toponim pogrešno dešifrovan u Ljubovina, pa zato, naravno, nije ni identifikovan).

²⁰ Treba 9.211.

²¹ Na isti način zapisano je i u popisima iz 1468, 1485 i 1489. godine, a u popisu iz 1516. godine: *Primne*. Danas postoji selo Pribanj južno od Sarajeva; taj bi naziv normalno turski glasio: *پربنه* Pribnje. Zbog svega toga mislim da je ovdje riječ o tom selu.

- 87^v Selo *Pačić* (Pačići)²² — domova 8. Prihod 672.
S v e g a: sela 2, domova 18. Prihod 1.576.

140 — TIMAR AJASA, GULAMA ISA-BEGOVA

Dat je janjičaru Mađaru (Ungurus) Aliji s tim da služi u spomenutom gradu; trećeg zul-kada 867 (20. jula 1463. godine). U logoru Skoplju.

Selo *Zaburde* (Zabrdo)²³ — domova 16.

Selo *Izlodžut* (Zločut)²⁴ — domova 1.
Prihod od oba sela 2.006.

88^r 141 — TIMAR DIVANE IBRAHIMA, GULAMA ISA-BEGOVA

[Ovaj je timar] sa timarom dizdareva sina Alije, koji je upisan na narednom listu, dat Filibeliji Balabanu s tim da služi u spomenutom gradu; trećeg zul-kade 867 (20. jula 1463. godine). U logoru Skoplju.

Selo *Otes*²⁵ — domova 15. Prihod 1.229.

Ovaj spomenuti ima još sedam stotina akči godišnje plate.

Ukupni prihod sa platom 1.929.

142 — TIMAR HIZRA, HIZMEČARA ISA-BEGOVA, RODAKA DIZDAREVA

Drži ga Filibelija Karađoz.

Selo *Rečice*²⁶ — domova 7. Prihod 593.

Ovaj spomenuti ima još sedam stotina akči plate godišnje.

Ukupni prihod sa platom 1.293.

88^v 143 — TIMAR HUSEINA, SINA RAJKOVA, HIZMEČARA ISA-BEGOVA

Ovaj je timar sa niže [navedenim] timarom Eflaka Hamze dat Trnavljaninu Mustafi. On služi u spomenutom gradu; trećeg zul-kade 867 (20. jula 1463. godine). U logoru Skoplju.

²² U popisu iz 1468. godine: *Bačić*; danas Bačići, selo sjeverozapadno od Ali-pašina Mosta.

²³ U kasnijim popisima: *Zabrd'je*, danas Zabrđe, zaselak istočno od Rajlovca. U popisu iz 1528. godine: selo *Zabrdje*, drugi naziv *Doglod* što nije tačno, jer je Doglod, danas Doglodi, mahala sela D. Stup kako tačno stoji na drugom mjestu u istom popisu.

²⁴ U popisu iz 1489. godine navodi se u ovom selu također samo jedan dom Radice, sina Zločutova. Kasnije se ne spominje i ne znam gdje se nalazilo, ali je vjerovatno bilo negdje blizu sela Zabrđa sa kojim je sačinjavalo jedan timar.

²⁵ Otes, selo sjeverno od Ilidže.

²⁶ Rečice, selo na Rječici sjeverno od Rajlovca.

Selo *Islatina* (Slatina)²⁷ — domova 15. Prihod 1.160.

Ovaj spomenuti ima još sedam stotina akči plate godišnje.

Ukupni prihod sa platom 1.860.

- 144 — TIMAR ALIJE, SINA DIZDARA GRADA HODIDJEDA 89r
(»HODIDIDE«).

Drži ga Filibelija Balaban.

Selo *Kivrgolavce* (Krivoglavci)²⁸ — domova 10. Prihod 883.

Ovaj spomenuti ima još sedam stotina akči plate godišnje.

Ukupni prihod sa platom 1.583.

- 145 — TIMAR EFLAKA HAMZE, HIZMEČARA ISA-BEGOVA

Drži ga Trnavljanin Mustafa.

Selo *Gornje Istub* (Gornji Stup)²⁹ — domova 9.

Selo *Dolnje Istub* (Donji Stup)³⁰ — domova 9.

Prihod od oba sela 1.318.

- 146 — TIMAR NESUHA, HIZMEČARA ISA-BEGOVA 89v

Drži ga Serezlija Hamza.

Selo *Toplik*³¹ — domova 3.

Selo *Jablanović* (Jablanovići)³² — domova 1.

Selo *Kotorice*³³ — domova 4.

Selo *Kobilj Dol* (Kobiljdo)³⁴ — domova 1.

S v e g a: sela 4, domova 9. Ukupni prihod 700.

- 147 — TIMAR PEKARA ALIJE, GULAMA ISA-BEGOVA 90r

Ovaj je timar sa više navedenim timarom Nesuha i niže navedenim timarom Muslim-hodže dat Serezliji Hamzi s tim da služi u spomenutom gradu; trećeg zulkade 867 (20. jula 1463. godine). U logoru Skoplju.

²⁷ Slatina, selo sjeverozapadno od Sarajeva.

²⁸ U popisu iz 1468 godine: *Kivrgolavice*; 1516: *Kriveglavce*; danas sela: Veliki i Mali Krivoglavci, sjeverno od Rajlovca.

²⁹ Gornji Stup, selo sjeveroistočno od Ilidže.

³⁰ Donji Stup, selo sjeveroistočno od Ilidže.

³¹ Toplik, zaselak u Tilavi.

³² U popisima iz 1485, 1489, 1528 i 1542. godine: Jablanovo, danas ne postoji, a nalazilo se u Lukavići.

³³ Vjerovatno Kotorac; sada postoje sela: Donji i Gornji Kotorac, jugozapadno od Sarajeva.

³⁴ Kobiljdo kod Kasindola, jugozapadno od Sarajeva.

Selo *Krupa*³⁵ — domova 6. Prihod 519.

148 — TIMAR MUSLIM-HODŽE

Drži ga Serezlija Hamza.

Selo *Košuta*³⁶ — domova 10; hassa-mlinova 1. Prihod 930.

Selo *Dolnja Krastica* (Donja Krastica)³⁷ — domova 4. Prihod 536.

Mezra *Bakije*³⁸, nenaseljena. Prihod 100.

Mezra *Ihvaletiče* (Hvaletiče)³⁹, nenaseljena. Prihod 100.

90^v S v e g a: sela 2, mezri 2, domova 14. Prihod 1.666.

³⁵ Danas Krupac, selo na rijeci Željeznici, jugozapadno od Sarajeva, jer se u popisu iz 1562. godine kaže da »Mustafa vojvoda posjeduje lovište ribe na rijeci Željeznici od sela Dumovića (danas Dujmovići) do sela Krupe i od sela Ilovice do sela Krupe«. Ovo je selo nazivano Krupa sve do XVIII stoljeća. (Vid. Skarić, *n. d.*, 96). Današnji oblik zabilježen je 1854 godine.

³⁶ Danas se jedan dio Devine-planine sjeveroistočno od Sarajeva naziva Košuta, pa je, možda, tamo bilo i ovo selo.

³⁷ U kasnijim popisima iz 1468, 1489 i 1516 navodi se selo *دولتا خراسنچ* *Dolnja Hrasnica*, a nema Donje Krastice, pa je, možda, svugdje riječ o istom selu; nepoznato.

³⁸ Bakije, krajnja sjeveroistočna periferija Sarajeva. Potpuna podudarnost ovog naziva sa arapskom riječi *bāqije* (osnova *bqj*) davala je povoda da se odatle izvodi njegova etimologija. (v. Škaljić, *Turcizmi s. v. Bakije*). Prema jednoj lokalnoj tradiciji taj je naziv nastao od turskog *bak*, *bak* (od gl. *bakmak*). Prisustvo toga toponima u ovom popisu isključuje njegovo arapsko i tursko porijeklo. Vjerovatno će biti romanškog porijekla i možda stoji u semantičkoj vezi sa riječi *bačije*.

³⁹ Danas Faletići, selo sjeveroistočno od Sarajeva.

149 — DIO HASOVA ISA-BEGA, SINA ISHAK-BEGOVA, U POSJEDU
UZVIŠENE GOSPODE¹

Selo *Miladin*² — domova 88, udovica 8, neoženjenih 10.
Prihod 9.108.

Ovo je selo dato kao timar [Isa]-begovom robu
nalbantu Karađozu; on ga posjeduje i učestvuje u voj-
nim pohodima. Napisano u prvoj dekadi džumadal-
ahira 866 (3—12. marta 1462. godine). U Jedrenu.

[Ovaj timar] je oduzet od spomenutog Karađoza i
dat Omeru, sinu Šarkalije Halila i njegovom bratu-
čedu Pir-Mehmedu na zajedničko uživanje. Prema
beratu spomenutog Pir-Mehmeda, u vojnim pohodima
učestvuje Omer; dvadeset petog redžeba 867 (15.
aprila 1463. godine). U logoru Ilidža³.

Budući da se spomenuti Omer [pokazao kao] vri-
jedan joldaš, to je sav ovaj timar potvrđen Omeru;
on ga posjeduje i učestvuje u vojnim pohodima; na-
pisano šesti dan blagoslovljenog ramazana osam sto-
tina sedamdeset i treće (20. marta 1469. godine). U
Konstantinopolju.

Selo *Ponorište*⁴ — muslimanskih domova 2, hrišćanskih
domova 90, udovica 5, neoženjenih 20; hāssa-vinograda
1. Prihod 13.546.

Ovo je selo sa niže [navedenim] selima pod nazi-
vima *Čelopek*⁵, *Negotin* (Negotino)⁶ i *Dibrište* (Dobro-
šte)⁷ dato Sinan-begu, bratu čakirdžibaše Hamza-bega
s tim da ih posjeduje u vidu subašiluka i da učestvuje
u vojnim pohodima.

[Ovo selo] dato je [kao timar] ulufedžiji Mustafi
i Rustemu, sinu Seldžukovu na zajedničko uživanje s
tim da obojica zajednički učestvuju u vojnim poho-
dima; dvadeset devetog ševvala 867 (17. jula 1463. go-
dine). U logoru u području Skoplja.

¹ Ova »uzvišena gospođa« jeste žena Isa-bega Ishakovića.

² Danas Miletino, selo u Donjem Pologu.

³ Ilidža, vjerovatno Banja kod Samokova.

⁴ U popisu iz 1454. godine zapisano je tako da su sva slova punkti-
rana, pa je zato dešifrovanje sasvim sigurno; danas ne postoji.

⁵ Čelopek, selo u Donjem Pologu jugoistočno od Tetova.

⁶ Negotino, selo u Donjem Pologu sjeverozapadno od Gostivara.

⁷ U popisu iz 1454. godine vokalizovano tako da treba čitati Dibrište;
danas selo Dobrošte u Donjem Pologu sjeverozapadno od Tetova.

92^r

Selo *Siničani* (Siničane)⁸ — domova 40, udovica 1, neoženjenih 9, hassa-stabala voća 11. Prihod 5.628.

[Ovo selo] dato je spomenutom Hizir-begu, sinu Turhan-begovu⁹.

[Ovo selo] dato je Hiziru, sinu Murata, sina Malkočevog.

[Ovo selo] dato je [kao timar] solaku Mustafi sinu Jusufovu; dvadeset četvrtog zul-kade 867 (10. avgusta 1463.) godine. U rezidenciji Jedrenu.

Selo *Čelopek*⁵ — domova 88, udovica 2, neoženjenih 10; hassa-vinograda 1, stabala voća 7. Prihod 12.620.

[Ovo selo] dato je spomenutom Sinanu¹⁰.

Sada je ovo selo dato silahdaru, jigitu po imenu Kara-Šahinu s tim da ga posjeduje i da bude čeribaša spomenutog vilajeta [Kalkandelenal]; četrnaestog ševvala 867 (2. jula 1463. godine). U logoru Foči¹¹.

Selo *Gornje Ihvalište* (Gornje Hvalište)¹² — domova 12, neoženjenih 2. Prihod 1.424.

[Ovo selo] dato je spomenutom Hizir-begu, sinu Turhan-begovom⁹.

[Ovo selo] dato je spomenutom [Hiziru], sinu Murata, sina Malkočeva.

Ovo je selo sa selom pod nazivom Berzno (Brezno)¹³, koje je upisano niže, na prednjoj stranici drugog lista [94^r], dato Jusufu koji je sin Halilov (?) s tim da ga posjeduje i da učestvuje u vojnim pohodima; jedanaestog zul-kade 867 (28. jula 1463. godine). U Plovdivu (Filibe).

Zato što je spomenuti dobio drugi timar, to je ovaj dat Kičevljaninu (Krčevali) Mehmedu, sinu Muratovu; u posljednjoj dekadi šabāna 871. (28. marta — 5. aprila 1467) godine. U logoru Četlukče¹⁴.

92^v

Selo *Negotin* (Negotino)⁶ — domova 64, udovica 3, neoženjenih 13; hassa-[posjedi]: vinograda 1, mlinova 1, dudovih stabala 7. Prihod 11.505.

⁸ Siničane, selo u Donjem Pologu jugozapadno od Tetova.

⁹ Ova bilješka je precrtana.

¹⁰ Misli na spomenutog Sinan-bega, brata Hamza-begova.

¹¹ Foča, grad na Drini u jugoistočnoj Bosni.

¹² Kasnije se zvalo Gorno Fališe; danas ne postoji; raseljeno je poslije 1870. godine, a nalazilo se u Gornjem Pologu oko 3 km. zapadno od sela Štence u dnu kotline lijevo od Vardara. Na mjestu gdje se nalazilo ovo selo postoji crkva sv. Atanasija, koja je označena i na specijalnoj karti (sekcija »Gostivar—Kičevo«, razmjer 1:100.000). Vid. J. Трифуноски, *Села кои сега не постоат во Полог. Годишен зборник на Филозофскиот факултет на Универзитетот во Скопје*. Скопје 1949, кн. 2, 155—157.

¹³ U orig. djelomično vokalizovano tako da treba čitati Berz(e)no; sada Brezno u Podgoru sjeveroistočno od Tetova.

¹⁴ Četlukče, nepoznato.

[Ovo selo] dato je spomenutom Sinanu¹⁰.

[Ovo selo] dato je [kao timar] silahdaru jigitu po imenu Muhammedu s tim da ga posjeduje i da učestvuje u vojnim pohodima; sedamnaestog ševvāla 867 (5. jula 1463) godine. U logoru na Kovač planini (Kovač daği)¹⁵.

Zbog toga što je spomenuti Muhammed umro, to je [ovaj timar] dat Mustafi, sinu Hasan-paše s tim da ga posjeduje i da učestvuje u vojnim pohodima; sedamnaestog safera 868 (31. oktobra 1463) godine. U Larisi (Yeni Şehir)¹⁶.

Zato što spomenuti ima drugi timar, to je ovaj timar dat Huseinu, sinu galipoljskog dizdara Hasana; u posljednjoj dekadi zul-hidždže 872 (12—21. jula 1468) godine.

Selo *Dibrište* (Dobrošte)⁷ — domova 109, udovica 3, neoženjenih 17; hāssa-[posjedi]: vinograda 1, mlinova 1, stabala [voća] 10. Prihod 14.207.

[Ovo selo] dato je spomenutom Sinanu¹⁰.

[Ovo selo] dato je [kao timar] Jusufu⁽¹⁾, sinu Jakub-begovu s tim da ga posjeduje i da učestvuje u vojnim pohodima; petog zul-kade 867 (22. jula 1463) godine. U logoru Semizdže Šejh¹⁷.

(¹) On je umro, pa je [ovaj timar] prenesen na Halila, rođaka miralema Mehmed-bega; u drugoj dekadi zul-kade 870 (25. juna — 4. jula 1466) godine. U gradu Nigde¹⁸.

S v e g a: sela 7, [muslimanskih domova 2, hrišćanskih] domova 501¹⁹, udovica 22, neoženjenih 81. Prihod 68.038.

150 — DIO HASOVA SPOMENUTOG ISA-BEGA U POSJEDU
NJEGOVOG SINA MEHMED-ČELEBIJE²⁰, U VILAJETU
KALKANDELENU (TETOVO)

93r

Sada je ovaj timar sa još dva sela pod nazivima *Siničani* (Siničane)⁸ i *Gorne Ihvalište* (Gorno Hvalište)¹², koja su upisana na poledini suprotnog lista [93v], dat Hizir-begu, sinu Turhan-begovom s tim da ga posjeduje u vidu subašiluka i da učestvuje u vojnim pohodima; datum: u posljednjoj dekadi zul-hidždže 861 (9—18. novembra 1457) godine. U Plovdivu.

¹⁵ *Kovač daği* — Kovač planina u jugoistočnoj Bosni istočno od Foče i jugoistočno od Čajniča. — Ova je bilješka precrtana.

¹⁶ Yeni Şehir — Larisa u Tesaliji.

¹⁷ Semizdže Šejh (tur. *Semizce Şeyh*) danas selo Semisče u Bugarskoj na rijeci Dobrič, desnoj pritoci Marice, sjeverno od Haskova i jugoistočno od Plovdiva.

¹⁸ Nigde (tur. *Niğde*), grad u Maloj Aziji.

¹⁹ Treba 491.

²⁰ U popisu iz 1454 Muhammed-čelebi (sa teštitom).

Sada je ovaj timar zajedno sa spomenuta dva sela dat Hizir-baliji, sinu Murad-bega, sina Malkočevog (Malkočoğlu); u prvoj dekadi rebiul-evvela 863 (6—15. januara 1459) godine. U Jedrenu²¹.

Sada je ovaj timar u svom sadašnjem stanju (sastavu) opet dat Jusuf-čelebiji, sinu Jakub-bega sina Todora Muzaka; u drugoj dekadi rebiul-evvela 865 (25. decembra 1460—3. januara 1461) godine. U Istanbulu.

Selo *Rečica*²² — domova 29, udovica 1, neoženjenih 6; hāssa-vinograda 2. Prihod 4.605.

Ovo je selo dato Kičevljanima (Krčevali) Aliji i Hamzi na zajedničko uživanje s tim da obojica svake godine učestvuju u vojnim pohodima; posljednjeg dana zul-kade 867 (16. avgusta 1463. godine). U rezidenciji Jedrenu.

Selo *Jančište*²³ — domova 27, udovica 2, neoženjenih 3; hāssa-mlinova 1. Prihod 3.477.

Ovo selo je sa niže [navedenim] selom pod nazivom *Otušište Diğer* (Otušište Drugo)²⁴ dato [kao timar] Hiziru, sinu Sinanovom; jedanaestog zul-kade 867 (28. jula 1463. godine). U logoru Plovdivu (Filibe).

On je umro pa je ovo selo dato [kao timar] kapi-džiji Aliji; u drugoj dekadi zul-kade 870 (25. juna do 4. jula 1466. godine). U gradu Nigde¹⁸.

93^v

Selo *Ihvalište* (Hvalište)²⁵ — domova 25, udovica 3, neoženjenih 1. Prihod 2.528.

Ovo selo je sa sljedećim selom dato [kao timar] Musi, sinu Israilovom; jedanaestog [zul-kade] 867 (28. jula 1463. godine). U logoru Plovdivu (Filibe).

Zato što ga je spomenuti napustio, to je ovaj timar dat Salihu, sinu Hizir-bega iz Kastamonija; četrnaestog džumadal-ahira 868 (23. februara 1464. godine). U Konstantinopolju.

Zato što je spomenuti Salih napustio [taj] timar, on je dat čeribašinom sinu Muhammediju. Napisano u drugoj dekadi zul-hidždže 870 (25. jula — 3. avgusta 1466. godine). U logoru Samokovu²⁶.

Zato što je spomenuti [taj timar] napustio, otišao i nije dao eminima da [mu ga] upišu, to je on, izuzimajući zevāid [sela] *Hvališta* (Ihvalište), dat Ishak-pašinom ujaku Šihabuddinu s tim da učestvuje u voj-

²¹ Obe ove bilješke su precrtane.

²² Danas kod Tetova postoje sela: Rečice Malo i Rečice Veliko.

²³ Jančište, selo u Donjem Pologu sjeveroistočno od Tetova.

²⁴ Danas postoji samo Otušište, selo u Donjem Pologu sjeveroistočno od Tetova.

²⁵ Godine 1337/46: Hvališa; danas Fališe, selo u Donjem Pologu jugoistočno od Tetova.

²⁶ Ranije *Samakovlar*, ovdje kao i danas *Samakov*, grad u Bugarskoj.

nim pohodima; napisano dvadesetog šabana 873 (5. marta 1469. godine). U Konstantinopolju.

[Ovo je upisano] prema novom defteru (popisu)²⁷.

Selo *Otušiste*²⁸ — domova 44, udovica 3, neoženjenih 6; hāssa-stabala oraha 2. Prihod 7.538.

Drži ga Musa²⁹.

Drži ga Salih.

Selo *Otušiste Diğer* (Otušiste Drugo)²⁴ — domova 27, udovica 4, neoženjenih 3; hassa-stabala voća 15. Prihod 4.635.

Drži ga Hizir.

Selo *Berzno* (Brezno)¹³ — domova 11, neoženjenih 2. 94^r
Prihod 1.335.

Drži ga Jusuf.

Selo *Gorne Turčani* (Gorni Turčani)³⁰ — domova 54, udovica 2, neoženjenih 3; hassa-vinograda 1. Prihod 6.151.

Dat je solaku Serezliji Mustafi; prvog zul-kade³¹ 867 (18. jula 1463. godine). U Skoplju³².

Selo *Dobri Dol*³³ — domova 52, neoženjenih 8; hassa-stabala voća 14, hāssa-vinograda 1. Prihod 5.915.

Dat je Kasimu sinu Dukadina, s tim da ga posjeduje i da učestvuje u vojnim pohodima; jedanaestog [zu'-kade]³⁴ 867 (28. jula 1463. godine). U logoru Plovdivu (Filibe).

On je umro pa je [ovaj timar] dat janjičaru Eflaku Karađozu; u prvoj dekadi zul-kade 870 (15—24. juna 1466. godine). U gradu Nigde³⁵.

[Ovaj timar] je oduzet od spomenutog Karađoza s motivacijom da mu se da drugi timar dok je ovaj dat Rustemu, sinu svirača Ilijasa; 15. rebiul-āhira 873 (2. novembra 1468. godine). U Indžugezu³⁶.

²⁷ U orig: *Ber defter nev* — prema novom defteru (popisu); to znači da je u toku 873 = 1468/9. godine bio izvršen novi popis ove oblasti.

²⁸ Otušiste, selo u Donjem Pologu sjeveroistočno od Tetova. Up. ovdje str. 70 nap. 24.

²⁹ Precrtano.

³⁰ Danas Veliko Turčane, selo jugoistočno od Gostivara.

³¹ Napisano dvadeset trećeg zul-kade (9. avgusta) pa precrtano i stavljeno: prvog zul-kade (18. jula).

³² Napisano: U rezidenciji Jedrenu pa precrtano i stavljeno: U Skoplju.

³³ Dobri Dol, selo u Gornjem Pologu sjeverozapadno od Gostivara.

³⁴ U ovom datumu nije navedeno ime mjeseca, ali je utvrđeno na osnovu drugih bilježaka pisanih toga dana u istom mjestu i istom rukom.

³⁵ Precrtano.

³⁶ Indžugez. (tur. *Incügez*) danas Indžez, varošica sz. od Čataldže. — I ova je bilješka precrtana.

[Ovaj timar] je ponovo potvrđen spomenutom Karadozu, a kad Rustem dođe, neka mu se da drugi timar; napisano dvadeset prvog redžeba 873 (4. februara 1469. godine). U Konstantinopolju.

94^v

Selo *Vetce* (Vejce)³⁷ — domova 60, udovica 2, neoženjenih 5. Prihod 5.115.

Ovo je selo dato Širmerdu zato što je pokazao lavovsku hrabrost i što je učestvovao u pohodu Balije Malkočevića (Malkočoğlu) u Hrvate; dvadeset trećeg zul-kade 867 (9. avgusta 1463. godine). U rezidenciji Jedrenu³⁸.

Dat je putem zamjene Mahmudu Ohridaninu (Ohrulu); prvog zul-hidždže 872 (22. juna 1468. godine). U Kavali³⁹.

Svega: sela 9, domova 329, udovica 17, neoženjenih 39⁴⁰. Prihod 41.299.

150a — TIMAR MANULA, SINA JAGRLEVA — OD ISA-BEGOVIH HASOVA

Selo *Poroj*⁴¹ — domova 70, neoženjenih 5, udovica 5. Prihod 9.925.

Selo *Dobrogoše* (Dobrogošte?)⁴² — domova 48, neoženjenih 9, udovica 2. Prihod 6.555.

95^r DIO HASA SPOMENUTOG ISA-BEGA U VILAJETU KALKANDELENU (TETOVO) KOJI DRŽE NJEGOVI HIZMEČARI

150b — TIMAR BARAK-BEGA, SINA DŽELAVI-TOGANA

On ga posjeduje kao subašiluk.

[U vojnim pohodima učestvuje] lično kao burume [sa]:

džebelija	14
pancir-odijela	2
šatora	1
malih šatora	2

151 — TIMAR IBRAHIMA, GULAMA ISHAK-BEGOVA

Selo *Barbiše*⁴³ — domova 24, neoženjenih 1; hāssa-mlinova 1. Prihod 2.693.

³⁷ Vejce, selo sjeverozapadno od Tetova.

³⁸ Precrtano.

³⁹ Kavala, grad u Anadoliji blizu Konje.

⁴⁰ Treba 37.

⁴¹ Poroj, selo kod Tetova.

⁴² Možda se nazivalo Dobrogošte; nepoznato.

⁴³ Barbiše, nepoznato.

Selo *Bolatica* (Polatica)⁴⁴ — domova 20, neoženjenih 3; hāssa-mlinova 1. Prihod 1.858.

S v e g a: sela 2, domova 44, neoženjenih 4. Prihod 4.551.

152 — TIMAR JAKE, SINA NIKOLINA, HIZMEČARA ISA-BEGOVA 95v

Selo *Srbinoſce* (Srbinovce)⁴⁵ — domova 8; hassa-vinograda 1. Prihod 1.108.

153 — TIMAR HUSEINA, GULAMA ISA-BEGOVA

Selo *Žirnovjani* (Žerovjane)⁴⁶ — domova 21, udovica 4, neoženjenih 4; hāssa-vinograda 1. Prihod 2.249.

154 — TIMAR HADŽI-JUSUFA, GULAMA ISA-BEGOVA

Selo *Ištenče* (Štenče)⁴⁷ — domova 22, udovica 1, neoženjenih 7. Prihod 3.022.

155 — TIMAR MUHAMMEDIJA, HIZMEČARA ISA-BEGOVA

96r

Selo *Sedlar*⁴⁸ — domova 12. Prihod 979.

Selo *Jedvarci* (Jedvarce)⁴⁹ — domova 20, udovica 1; hassa-vinograda 1. Prihod 2.278.

Selo *Novakofdži* (Novakovci)⁵⁰ — domova 8, neoženjenih 1. Prihod 901.

S v e g a: sela 2, domova 40, udovica 1, neoženjenih 1. Prihod 4.158. 96v

156 — TIMAR PAVLA, HIZMEČARA ISA-BEGOVA

Selo *Bistrica*⁵¹ — domova 2. Prihod 290.

⁴⁴ Polatica, selo istočno od Tetova.

⁴⁵ Danas Srbinovo, selo jugoistočno od Gostivara.

⁴⁶ Žernovjane, selo u Donjem Pologu južno od Tetova.

⁴⁷ Stenče, selo u Gornjem Pologu sjeveroistočno od Gostivara.

⁴⁸ Možda Sedlarovo, selo u Suhoj Gori sjeveroistočno od Gostivara.

⁴⁹ Isto tako 1337/46. i 1348. godine. (Vid. Cr. Новаковић: *Законски споменици* 660 XXIX, 422); sada Jedvarce (ili Edvarce), selo sjeverno od Tetova.

⁵⁰ Vjerovatno današnje selo Novaki ili Noake kod Jelovljana u Donjem Pologu jugozapadno od Tetova.

⁵¹ Bistrica, nepoznato.

- 157 — TIMAR KÖPEKA, SINA JAKUBOVA
 Selo *Modorište* (Modrište)⁵² — domova 40, udovica 1, neoženjenih 18; hassa-[posjedi]: vinograda 1, mlinova 1. Prihod 2.875.
- 158 — TIMAR SARI-MUHAMMEDIJA, GULAMA ISA-BEGOVA
 Selo *Istromišdži* (Stromišci)⁵³ — domova 32, neoženjenih 2. Prihod 3.025.
- 97^v Selo *Žilino* (Želino)⁵⁴ — domova 35, udovica 3, neoženjenih 8. Prihod 2.971.
 S v e g a: sela 2, domova 67, udovica 3, neoženjenih 10. Prihod 5.996.
- 159 — TIMAR ILIJASA, GULAMA ISA-BEGOVA
 Selo *Gare* (Garje)⁵⁵ — domova 8, neoženjenih 2. Prihod 870.
- 98^r Selo *Mali Turčani* (Malo Turčane)⁵⁶ — domova 17, neoženjenih 3; hāssa-vinograda 1. Prihod 2.367.
 Selo *Izdun'je* (Zdunje)⁵⁷ — domova 14, neoženjenih 4. Prihod 1.794.
 S v e g a: sela 3, domova 47⁵⁸, neoženjenih 9. Prihod 5.031.
- 98^v 160 — TIMAR RUSTEMA, HIZMEČARA ISA-BEGOVA
 Selo *Zagrad'je* (Zagrađe)⁵⁹ — domova 13, neoženjenih 3. Prihod 1.888.
- 161 — TIMAR JUSUFA, HIZMEČARA ISA-BEGOVA
 Selo *Bogovinje*⁶⁰ — domova 47, udovica 1, neoženjenih 10; hāssa-vinograda 1, mlinova 1, voća stabala 13. Prihod 7.358.
- ⁵² Nepoznato.
⁵³ Danas Strmnica, selo u Donjem Pologu jugoistočno od Tetova.
⁵⁴ Želino, selo u Donjem Pologu jugoistočno od Tetova.
⁵⁵ Garje, zaselak kod Tetova.
⁵⁶ Malo Turčane, selo jugoistočno od Gostivara.
⁵⁷ Zdunje, selo zapadno od Gostivara.
⁵⁸ Treba 39.
⁵⁹ Danas postoji selo Zagrad jugoistočno od Gostivara.
⁶⁰ Bogovinje, selo u Donjem Pologu jugozapadno od Tetova.

Selo *Saraćindži* (Saraćinci)⁶¹ — domova 10, neoženjenih 2. Prihod 1.072. 99^r

Svega: sela 2, domova 57, udovica 1, neoženjenih 12. Prihod 8.430.

162 — TIMAR JUSUFA, KAPIDŽIBAŠE ISA-BEGOVA

Selo *Horine* (Forino)⁶² — domova 22, neoženjenih 7. Prihod 1.645.

Selo *Korite* (Korito)⁶³ — domova 26, neoženjenih 6. 99^v
Prihod 1.522.

Selo *Čajili* (Čaile)⁶⁴ — domova 6, neoženjenih 2. Prihod 447.

Selo *Rajanica*⁶⁵ — domova 1. Prihod 100.

Svega: sela 4, domova 55, neoženjenih 15. Prihod 3.714.

163 — TIMAR ILIJASA, SINA MENTEŠE

100^r

Selo *Sedlarce*⁶⁶ — domova 25. Prihod 1.998.

164 — TIMAR JAKUBA, HIZMEČARA ISA-BEGOVA

Selo *Malo Jedvarice* (Malo Jedvarce)⁶⁷ — domova 5, neoženjenih 1; hassa-[posjedi]: vinograda 1, stabala voća 7. Prihod 987.

Dio sela *Dolne Palčište* (Dolno Palčište)⁶⁸ — domova 10, neoženjenih 3. Prihod 893. 100^v

Svega: sela 1, dijelova [sela] 1, domova 15, neoženjenih 4. Prihod 1.880.

165 — TIMAR SUNDUKA, HIZMEČARA ISA-BEGOVA

Dio sela *Palčište*⁶⁹ — domova 14, udovica 1, neoženjenih 2. Prihod 1.183.

⁶¹ Danas Saraćince, selo u Donjem Pologu jugoistočno od Tetova.

⁶² Forino, selo kod Gostivara.

⁶³ Korito, selo u Gornjem Pologu istočno od Gostivara.

⁶⁴ Čaile, selo kod Gostivara.

⁶⁵ U popisu iz 1454. godine: Rajanica ili Rajance; danas ne postoji.

⁶⁶ Danas postoje sela: Gornje ili Donje Sedlarce u Donjem Pologu južno od Tetova.

⁶⁷ Danas postoji samo selo Jedvarce (ili Edvarce) sjeverno od Tetova.

⁶⁸ Dolno Palčište, selo u Donjem Pologu jugozapadno od Tetova.

⁶⁹ Dolno Palčište.

101^r 166 — TIMAR MILADINA, HIZMEČARA ISA-BEGOVA

Dio sela *Palčište*⁶⁹ — domova 23, neoženjenih 2. Prihod 2.090.

167 — TIMAR MUSE, HIZMEČARA ISA-BEGOVA

Selo *Dolnja Banjica* (Donja Banjica)⁷⁰ — domova 26, udovica 1, neoženjenih 3; hāssa-[posjedi]: vinograda 1, mlinova 1, stabala voća 20. Prihod 5.311.

Cjelokupni prihod Barak-bega [iznosi] 59.808.

101^v 167a — TIMAR HAMZE, BRATA ČEHAJE ALI-BEGA

[U vojnim pohodima učestvuje] lično kao burume [sa]:

džebelija	7
pancir-odijela	1
šatora	1
malih šatora	1

Selo *Gornja Banjica*⁷¹ — domova 26, neoženjenih 2. Prihod 2.404.

Sada je ovo selo sa selom pod nazivom *Potočani* (Potočane)⁷², koje je [upisano] ispod ovog i sa [selom pod nazivom] *Hotule*⁷³, koje je [upisano] na drugoj stranici i sa selom pod nazivom *Zormište* (Ozormište)⁷⁴, koje je upisano za jedno selo dalje [od toga], dato Kastamonliji Osmanu. Datum: prvog ševvāla 866 (29. juna 1462. godine). U Jedrenu.

Mezra pod nazivom *Jelov Dol*⁷⁵ koja je upisana na osamnaestom listu [119^v], data je spomenutom uz taksu na dodatak. Datum je tamo naveden.

S v e g a: sela 2, domova 52, udovica 1, neoženjenih 5. Prihod 7.715⁷⁶.

168 — TIMAR ALIJE, GULAMA ISA-BEGOVA

Selo *Botočani* (Potočane)⁷² — domova 17, udovica 1, neoženjenih 2; hassa-[posjedi]: vinograda 1, stabala voća 6. Prihod 2.691.

⁷⁰ Donja Banjica, selo kod Gostivara.

⁷¹ Gornja Banjica, selo kod Gostivara. *

⁷² Nepoznato.

⁷³ U popisu iz 1516. godine: *Hotunje*; danas Otunje, selo u Donjem Pologu sjeveroistočno od Tetova.

⁷⁴ Ozormište, selo u Donjem Pologu istočno od Tetova.

⁷⁵ Danas postoji Jelovljane, selo jugozapadno od Tetova.

⁷⁶ Precrtano prilikom osnivanja timara br. 167a.

169 — TIMAR MILUTINA, HIZMEČARA ISA-BEGOVA

102^r

Selo *Rasuhadža* (Rasuhača)⁷⁷ — domova 9. Prihod 1.024.

Sada su sela pod nazivima *Rasuhača*⁷⁷ i *Prševce*⁷⁸ data Ejnebegiji, sinu Jusufa, rođaka Hamza-begova s tim da ih posjeduje i da učestvuje u vojnim pohodima. Datum: u posljednjoj dekadi ševvala 866. (19—27. jula 1462. godine)⁷⁹. U Jedrenu.

Selo *Prševce*⁷⁸ — domova 15, udovica 2, neoženjenih 1; hassa-vinograda 1. Prihod 2.088.

Selo *Hotule*⁷³ — domova 9, neoženjenih 1. Prihod 750.

Selo *Sotole* (Setole)⁸⁰ — domova 8, neoženjenih 2. 102^v
Prihod 700.

Drži ga Davud [koji je upisan] na suprotnoj strani.

S v e g a: sela 4, domova 41, udovica 2, neoženjenih 4.
Prihod 4.562.

170 — TIMAR HIZIRA, HIZMEČARA ISA-BEGOVA

Selo *Zormište* (Ozormište)⁷⁴ — domova 15, udovica 1, neoženjenih 3. Prihod 1.220.

171 — TIMAR HAZNADARA ISMAILA, GULAMA ISHAK-BEGOVA 103^r

Sada je ovaj timar sa selom pod nazivom *Lašnica*⁸¹, koje je upisano na sljedećoj strani dato Kastamunliji Davudu s tim da ga posjeduje i da učestvuje u vojnim pohodima. Datum: prvog ševvāla 866 (29. juna 1462 godine). U Jedrenu.

Dato mu je i selo pod nazivom *Sotole* (Setole)⁸⁰ koje je upisano na suprotnom [listu].

Selo *Rogačeva* (Rogačevo)⁸² — domova 35, neoženjenih 5.
Prihod 3.247.

Selo *Zaganofce* (Zaganovci)⁸³ — domova 4. Prihod 500.

Selo *Jažnice*⁸⁴ — domova 10, neoženjenih 2. Prihod 1.121.

⁷⁷ Nepoznato.

⁷⁸ Prševce, selo u Donjem Pologu sjeveroistočno od Tetova.

⁷⁹ U orig. napisano: u drugoj dekadi zul-kade 866 (7—16. avgusta 1462) pa precrtano i napisan gornji datum.

⁸⁰ Setole, selo sjeverno od Tetova.

⁸¹ Lašnica, nepoznato, ako nije identično sa današnjim selom Lašce kod Tetova.

⁸² Rogačevo, selo sjeveroistočno od Tetova.

⁸³ Zaganovci, danas ne postoji.

⁸⁴ Jažnice, selo kod Rogačeva jugozapadno od Kačanika.

103^v Selo *Ciprijani*⁸⁵ — domova 13, neoženjenih 2. Prihod 1.090.

S v e g a: sela 4, domova 62, neoženjenih 9. Prihod 5.958.

172 — TIMAR PAVLA, HIZMEČARA ISA-BEGOVA

Selo *Lašnica*⁸¹ — domova 11; hassa-vinograda 1, hassa-stabala voća: dudova 5, oraha 4, krušaka 2, jabuka 2. Prihod 2.027.

104^r Selo *Zilče* (*Žilče*)⁸⁶ — domova 16, udovica 2, neoženjenih 3. Prihod 1.674.

Sada je ovo selo *Žilče*⁸⁶ i sela pod nazivima *Toplica*⁸⁷ i *Odri*⁸⁸ dato Čakalioğlu Mahmudu. U posljednjoj dekadi ševvala 866. god.ne (19—27. jula 1462). U Jedrenu.

S v e g a: sela 2, domova 27, udovica 2, neoženjenih 3. Prihod 3.701.

173 — TIMAR KROJAČA JUSUFA, GULAMA ISA-BEGOVA

Selo *Toblica*⁸⁷ — domova 22, udovica 1, neoženjenih 2. Prihod 2.370.

104^v 174 — TIMAR ISMAILA, GULAMA ISA-BEGOVA

Selo *Odri*⁸⁸ — domova 67, udovica 4, neoženjenih 16; hassa-vinograda 1, stabala voća 22. Prihod 8.972.

S v e g a prihod Hamza-bega, brata Ali-begova 31.878.

174a — TIMAR UMURA, SINA EMINOVA

[U vojnim pohodima učestvuje] lično kao burume [sa]:

džebelija	6
pancir-odijela	1
šatora	1
malih šatora	1

175 — TIMAR HADŽI-AHMEDA, HIZMEČARA ISA-BEGOVA

Selo *Rečica*⁸⁹ — domova 66, neoženjenih 4. hāssa-[posjedi]: vinograda 3, mlinova-»valjavica« 1, stabala voća 20. Prihod 8.870.

⁸⁵ Danas Čiprijan, toponim u ataru sela Batinci kod Dračeva.

⁸⁶ Žilče, selo u Donjem Pologu sjeveroistočno od Tetova.

⁸⁷ Toplica, selo u Gornjem Pologu sjeverno od Gostivara. Up. Гл. Елезовић, *Турски споменици*, I, 140, gdje je dešifrovano u obliku Toplenica.

⁸⁸ Odri, selo u Donjem Pologu sjeveroistočno od Tetova.

⁸⁹ Danas postoje sela: Rečica Mala i Rečica Velika, oba kod Tetova.

Ovo je selo sa selom pod nazivom *Preljubište*⁹⁰, koje je [upisano] na sljedećoj stranici, dato Gazanfer-čelebiji, sinu Vejs-begovom, s tim da učestvuje u vojnim pohodima. Njemu je upisan [timar] od 15.000 akči; u posljednjoj dekadi safera 872 godine (21—29. septembra 1467. godine). U selu Islotić (Izlotić) koje pripada Sofiji⁹¹.

Selo *Preljubište*⁹⁰ — domova 51, udovica 1, neoženjenih 105^r
3; hāssa-mlinova 1. Prihod 3.546.

Drži ga Gazanfer-čelebija.

Selo *Istajkofci* (Stajkovci)⁹² — domova 9, neoženjenih 1;
hāssa-mlinova 1. Prihod 990.

Drži ga sejmen Mahmud, sin Papasov.

Selo *Lomnica*⁹³ — domova 6, udovica 1. Prihod 613.
1.000.

Drži ga sejmen Mahmud, sin Papasov.

S v e g a: sela 4, domova 132, neoženjenih 8, udovica 2.
Prihod 14.019.

176 — TIMAR HAMZE, HIZMEČARA ISA-BEGOVA

105^v

Selo *Prvenica* (Brvenica)⁹⁴ — domova 82, neoženjenih 6,
domova aharjana 3. Prihod 5.799.
6.000.

Ovo je selo sa gornjim selima pod nazivima *Brvenica*⁹⁵, *Istajkofce* (Stajkovci)⁹² i *Lomnica*⁹³ dato sejmenu Mahmudu; u posljednjoj dekadi safera 872 (21—29. septembra 1467). U selu Islotić u području Sofije⁹¹.

177 — TIMAR MUHAMMEDA, SINA ALIJE MENTEŠALIJE

Selo *Rakofce* (Rakovce)⁹⁶ — domova 10, neoženjenih 3;
hassa-vinograda 1. Prihod 1.273.

Drži ga Mustafa [koji je upisan] na sljedećem listu [107^r].

⁹⁰ Preljubište, selo u Donjem Pologu sjeveroistočno od Tetova.

⁹¹ Izlotić, selo kod Sofije u Bugarskoj; sada ga nisam našao.

⁹² Stajkovci, selo u Sredskoj sjeverozapadno od Tetova.

⁹³ Lomnica, selo sjeverozapadno od Gostivara.

⁹⁴ Brvenica, selo u Donjem Pologu južno od Tetova.

⁹⁵ Selo Brvenica je precrtano.

⁹⁶ Rakovce, selo jugozapadno od Tetova.

106r 178 — TIMAR AHMEDA, GULAMA ISA-BEGOVA

Selo *Vrbice*⁹⁷ — domova 26, neoženjenih 3. Prihod 2.235.
3.000.

Ovo je selo sa selom pod nazivom *Gornjani* (Gorjane)⁹⁸ i sa selom pod nazivom *Dolna Lešnica*⁹⁹, koje je [upisano] sa druge strane sljedećeg lista, dato Deli-Širmerdu; u posljednjoj dekadi safera 872 (21—29. septembra 1467. godine). U području Sofije.

179 — TIMAR VLAJICE (IVLAYICA), HIZMEČARA ISA-BEGOVA

Selo *Gornjani* (Gorjane)⁹⁸ — domova 19, neoženjenih 2; hassa: vinograda 1, stabala voća 18. Prihod 2.825.

Drži ga Divane (= Deli)-Širmerd zajedno sa gornjim selom pod nazivom *Vrbice*⁹⁷.

Selo *Lešnica*¹⁰⁰ — domova 10, neoženjenih 1, muslimanskih domova 2; hassa-vinograda 1. Prihod 1.708.

Drži ga Mustafa [koji je upisan] na sljedećem listu.

106v S v e g a: sela 2, muslimanskih domova 2, hrišćanskih domova 30¹⁰¹, neoženjenih 2¹⁰². Prihod 4.535.

180 — TIMAR ALIJE, HIZMEČARA ISA-BEGOVA

Selo *Dolna Lešnica*⁹⁹ — domova 12, udovica 1, neoženjenih 2. Prihod 1.008.
2.000.

Drži ga naprijed [navedeni] Deli-Širmerd.

107r Selo *Radojofce* (Radojevce)¹⁰³ — domova 9, udovica 1, neoženjenih 2. Prihod 969.

⁹⁷ U popisu iz 1516. godine spominju se sela: *Veliko* i *Malo Vrbice*. Kako se i u ovom popisu kasnije (vid. str. 82) spominje selo *Malo Vrbice*, ovo bi onda bilo *Veliko Vrbice*, ali danas ne postoji ni jedno.

⁹⁸ Mjesto *Gornjani*, treba *Gorjani*; 1348: *Горџани* (Новаковић, *Законски споменици* 423), danas *Gorjane* u Donjem Pologu sjeverozapadno od Gostivara. (Up. J. Трифуноски, *Качаничка клисура* 351, gdje je ovo selo pogrešno identifikovano sa kačaničkim selom *Gorance*, premda je M. Purković, na koga se Trifunoski poziva, napomenuo da i danas »ima selo *Gorjane* kod Tetova«. Vid. M. Пурковић, н. д. 80).

⁹⁹ *Dolna Lešnica*, selo u Donjem Pologu jugoistočno od Tetova.

¹⁰⁰ *Lešnica*, selo zapadno od Gostivara.

¹⁰¹ Treba 29.

¹⁰² Treba 3.

¹⁰³ Danas *Radijevce* u Donjem Pologu južno od Tetova i sjeveroistočno od Gostivara.

Ovo je selo [sa selom] pod nazivom *Lešnica*¹⁰⁴ [koje je upisano] gore sa druge strane prethodnog lista [106r] i sa selom pod nazivom *Rakofce* (Rakovce)⁹⁶, koje je upisano na prvom listu ispred prethodnog [105v], dato Mustafi, bratučedu Kasim-bega [sandžak] bega Trabzona (Trapezunt) s tim da učestvuje u vojnim pohodima. U drugoj dekadi rebiul-evvela 872 (10—19. oktobra 1467. godine). U Hotalidžu¹⁰⁴.

S v e g a: sela 2, domova 21, udovica 2, neoženjenih 4.
Prihod 1.977.

S v e g a: prihod Umur-begov 29.838.

180a — TIMAR H[ADŽI] MEHMED-BEGA, SINA ISA-BEGOVA

On ga posjeduje u vidu subašiluka.

[U vojnim pohodima učestvuje] lično
kao burume [sa]:

džebelija	9
pancir-odijela	1
šatora	1
malih šatora	2

181 — TIMAR SARAČA AHMEDA, HIZMEČARA ISA-BEGOVA

Selo *Gorna Lešnica*¹⁰⁵ — domova 46, neoženjenih 10.
Prihod 2.991.

182 — TIMAR HOŠKADEMA, HIZMEČARA ISA-BEGOVA

107v

Selo *Kopanica*¹⁰⁶ — domova 21, udovica 1. Prihod 1.344.

Selo *Radotinca*¹⁰⁷ — domova 9, neoženjenih 2. Prihod 1.191.

S v e g a: sela 2, domova 30, udovica 1, neoženjenih 2.
Prihod 2.535.

183 — TIMAR HADŽI TOGANA, GULAMA ISHAK-BEGOVA

108v

Selo *Ravene* (Raven)¹⁰⁸ — domova 20, udovica 1, neoženjenih 5; hassa-vinograda 1, hassa-stabala voća 7.
Prihod 2.211.

¹⁰⁴ Hotalidže ili slično; nepoznato.

¹⁰⁵ Gorna Lešnica, selo u Donjem Pologu sjeveroistočno od Tetova.

¹⁰⁶ Kopanica, selo u Donjem Pologu na Vardaru sjeveroistočno od Tetova.

¹⁰⁷ Danas Raotinca, selo u Donjem Pologu na Vardaru sjeveroistočno od Tetova.

¹⁰⁸ Raven, selo jugozapadno od Gostivara.

Selo *Orčuša*¹⁰⁹ — domova 10, udovica 3. Prihod 1.700.

Selo *Sušica*¹¹⁰ — domova 11, udovica 1, Prihod 1.000.

S v e g a: sela 3, domova 41, udovica 5, neoženjenih 5. Prihod 4.911.

108^v 184 — TIMAR ATMADŽE, HIZMEČARA ISA-BEGOVA

Selo *Širičina* (Siričino)¹¹¹ — domova 15, neoženjenih 5. Prihod 1.250.

Selo *Tuvijdice*¹¹² — domova 5, neoženjenih 4. Prihod 609.

S v e g a: sela 2, domova 20, neoženjenih 9. Prihod 1.859.

185 — TIMAR PAZARLIJE, HIZMEČARA ISA-BEGOVA

Selo *Malo Vrbice*¹¹³ — domova 8, udovica 1, neoženjenih 2. Prihod 994.

109^r 186 — TIMAR HAMZE, GULAMA ISA-BEGOVA

Dio sela *Otušušte* (Otušiste)²⁸ — domova 9, neoženjenih 2. Prihod 995.

187 — TIMAR HADŽI TARRUTA, HIZMEČARA ISA-BEGOVA

Selo *Gorne Palčište* (Gorno Palčište)¹¹⁴ — domova 36, udovica 3, neoženjenih 5. Prihod 4.047.

109^v 188 — TIMAR RADANA, HIZMEČARA ISA-BEGOVA

Selo *Jelašnik* (Jelošnik)¹¹⁵ — domova 20, udovica 2, neoženjenih 3; hassa-stabala voća 15. Prihod 1.827.

¹⁰⁹ Orčuša, selo jugozapadno od Gostivara.

¹¹⁰ Sušica, selo južno od Gostivara. Prema tome tvrdnja Jovana Trifunoskog da je ovo selo osnovano prije 180 godina (n. d., 158) nije tačna, niti je time oborena pretpostavka M. Purkovića da bi to selo moglo biti identično s onim selom Sušicom koje se spominje još 1389. godine. Up. M. Пурковић n. d., 168.

¹¹¹ Treba Siričina, danas Siričino, selo u Donjem Pologu na Vardaru istočno od Tetova.

¹¹² U popisu iz 1454. godine: *تُوِيْدِنِجِه* Tuvijdice. Danas Tudence u Donjem Pologu na Vardaru sjeveroistočno od Tetova.

¹¹³ Malo Vrbice, nepoznato (Up. str. 80, nap. 97).

¹¹⁴ Gorno Palčište, selo u Donjem Pologu jugozapadno od Tetova.

¹¹⁵ Jelošnik, selo u Podgoru sjeveroistočno od Tetova.

Selo *Nerašte*¹¹⁶ — domova 20, udovica 1, neoženjenih 3. Prihod 2.562.

Svega: sela 2, domova 40, udovica 3, neoženjenih 4¹¹⁷. Prihod 4.389.

189 — TIMAR ABDULLAHA, GULAMA ISA-BEGOVA

110r

Selo *Belovište*¹¹⁸ — domova 11, neoženjenih 4; hassa-stabala voća 11. Prihod 2.500.

Selo *Istaro Sile* (Staro Selo)¹¹⁹ — domova 9, neoženjenih 1. Prihod 787.

Svega: sela 2, domova 20, neoženjenih 5. Prihod 3.287.

190 — TIMAR KARADOZA

110v

Selo *Čegrani* (Čegrane)¹²⁰ — domova 20, neoženjenih 4. Prihod 1.100.

Selo *Nova Silo* (Novo Selo)¹²¹ — domova 6, neoženjenih 1. Prihod 500.

Selo *Balin Dol*¹²² — domova 11, neoženjenih 1; hassa-vinograda 1. Prihod 1.637.

Svega: sela 3, domova 37, neoženjenih 6. Prihod 3.637¹²³.

191 — TIMAR TARRUTA, GULAMA ISA-BEGOVA

Selo *Kijeva* (Kijevo)¹²⁴ — domova 11, udovica 1, neoženjenih 2; hāssa-vinograda 1, hāssa-mlinova 1. Prihod 1.539.

¹¹⁶ Nerašte, selo u Donjem Pologu sjeveroistočno od Tetova.

¹¹⁷ Treba 6.

¹¹⁸ Belovište, selo u Donjem Pologu sjeveroistočno od Tetova.

¹¹⁹ Staro Selo, i to vjerovatno ono kod Belovišta i Rogačeva ili ono kod Brodca sjeverozapadno od Tetova.

¹²⁰ Čegrane, selo u Gornjem Pologu sjeveroistočno od Gostivara.

¹²¹ Novo Selo U ovom popisu navode se u vilajetu Kalkandelenu dva sela s tim nazivom, a sada u istoj oblasti postoje četiri istoimena sela, i to: 1. na Šar-planini jugozapadno od Tetova; 2. kod Grupčina (dervend), 3. kod Vrapčišta i 4. između Leunova, Rečana i Pečkovo. Novo Selo kod Vrapčišta spominje se drugi put 1470. godine (Vid. Гл. Елезовић, *Турски споменици* I, 139) i ovdje je vjerovatno riječ o tom selu.

¹²² Balin Dol, selo kod Gostivara.

¹²³ Treba 3.237.

¹²⁴ U ovom popisu, kao i u popisu iz 1454. godine punktirano: قيسو — *Kijeva*. Danas ne postoji Kijevo, ali postoji selo Kunovo jugoistočno od Gostivara.

- Selo *Nova Silo* (Novo Selo)¹²⁵ — domova 7, udovica 2, neoženjenih 1; hassa-vinograda 1. Prihod 1.612.
- 111^v Selo *Kalište*¹²⁶ — domova 26, neoženjenih 2. Prihod 2.145.
- S v e g a: sela 3, domova 44, udovica 3, neoženjenih 5. Prihod 5.296.
- S v e g a: prihod Hizir-bega 34.951¹²⁷.
- Timar¹²⁸.

192 — TIMAR KILARI AHMEDA, GULAMA ISHAK-BEGOVA

Selo *Idvorice* (Dvorce)¹²⁹ — domova 14, udovica 1, neoženjenih 2; hassa-vinograda 1, dio mlina: trećina, hāssa-stabala voća 5. Prihod 2.933.

112^r 193 — TIMAR NIKOLE, HIZMEČARA ISA-BEGOVA

Selo *Cirkvejani* (Crkvejani)¹³⁰ — domova 14, neoženjenih 2; hāssa-vinograda 1. Prihod 2.296.

194 — TIMAR MUSE, HIZMEČARA ISA-BEGOVA

- Selo *Leunova* (Leunovo)¹³¹ — domova 14. Prihod 775.
- Selo *Nikiforova* (Nićiforovo)¹³² — domova 9. Prihod 462.
- 112^v S v e g a: sela 2, domova 23. Prihod 1.237.
- S v e g a: prihod Mehmed-bega, sina Isa-begova 41.517.

¹²⁵ Novo Selo, vid. str. 83, nap. 121.

¹²⁶ Kalište, selo sjeverozapadno od Gostivara.

¹²⁷ Sav redak je precrtan.

¹²⁸ Precrtano.

¹²⁹ Danas Dvorce (ili Vorca). selo na terasi u proširenom dijelu Žedenske klisure, lijevo ili desno od Vardara. Up. J. Трифуноски, Годишен Зборник II, 171.

¹³⁰ Crkvejani ili slično, nepoznato.

¹³¹ Leunovo, selo kod Mavrova jugozapadno od Gostivara.

¹³² Nićiforovo, selo kod Mavrova jugozapadno od Gostivara.

195 — HASOVI HASAN-BEGA, SINA ZENEBIŠEVA, SUBAŠE
KALKANDELENA

[U vojnim pohodima učestvuje] lično kao
burume¹⁶ [sa]:

džebelija	19
pancir-odijela	2
šatora	2
malih šatora	1
pancir-košulja	1

Selo *Ihtetova* (Htetovo)¹ je trg — muslimanskih domova 60, hrišćanskih domova 146, udovica 6, neoženjenih 36; hāssa-vinograda 1. Prihod 30.624.

Selo *Leške* (Lešak)² je trg — domova 165, udovica 7, neoženjenih 60; hāssa-vinograda 1; stabala voća 45.

Selo *Varvara*³

Prihod od oba sela 25.457.

Selo *Sobri*⁴ — domova 46, neoženjenih 14; hassa-[posjed]: 115r
vinograda 1, stabala voća 10. Prihod 7.575.

Selo *Podbrijeg* (Podbrege)⁵ — domova 48, udovica 3, neoženjenih 8. Prihod 4.377.

Selo *Gostivar* je trg — domova 33, udovica 1, neoženjenih 1. Prihod 7.794.

Selo *Treboš*⁶ — domova 19, neoženjenih 5. Prihod 2.006.

¹ Danas Tetovo. Interesantno je da su Turci sve do 1470. godine varoš Tetovo nazivali Htetovo. (Vid. Гл. Елезовић, *Турски споменици* I, str. 44), dok su tetovski vilajet i kadiluk u ovo doba, a svakako i ranije, nazivali turski Kalkandelen (od tur. *kalkan* — štit i *delen* — koji probija, dakle, probištiti, uporedi staro prezime Probištitić). Kasnije je i za varoš u turskim dokumentima prevladao naziv Kalkandelen.

² Lešak ili Lešok, selo u Donjem Pologu sjeveroistočno od Tetova.

³ Varvara, zaselak kod Lešaka.

⁴ Ne postoji odavno, a nalazi se, mislim, u Dervenu Žedenske klisure s lijeve strane Vardara ispod lokaliteta Gradište na kome se nalazio grad Sobri, komu je ovo isto imeno selo bilo podgrađe. Up. str. 95, nap. 1.

⁵ Podbrege, selo u Donjem Pologu sjeveroistočno od Tetova.

⁶ Treboš, selo u Donjem Pologu istočno od Tetova.

115^v Selo *Vešilović*⁷ je klanac — domova 52. Prihod 1.320.

S v e g a: šehar⁸ 1, sela 7, muslimanskih domova 60, hrišćanskih domova 509, udovica 17, neoženjenih 110⁹ Prihod 79.753¹⁰.

116^r 196 — TIMAR VEJSA, SINA TATAREVA

[U vojnim pohodima učestvuje] lično kao
burume [sa]:

džebelija	2
slugu	1
šatora	1

On je umro [pa je njegov timar] dat njegovom sinu Šahinu i bratu Lutfiji⁽¹⁾ na zajedničko uživanje, ali prema beratu spomenutog Šahina u vojnim pohodima svake godine učestvuje njegov stric Lutfija. Datum: u prvoj dekadi šabana 865 (12—21. maja 1461. godine). U Ankari¹¹.

(1) On je umro.

Budući da je spomenuti Lutfija umro, to je ovaj timar dat Širmerdu i njegovom sinu Muratu na zajedničko uživanje s tim da obojica svake godine učestvuju u vojnim pohodima: devetnaestog džumadal-ula 873 (5. decembra 1468. godine). U Indžugezu¹².

Selo *Rečani* (Rečane)¹³ — domova 55, udovica 1, neoženjenih 3; hāssa-vinograda 1; hassa-stabala voća 34. Prihod 6.325.

Mezra *Paprašitni*¹⁴

Selo *Pečkova* (Pečkovo)¹⁵ — domova 17, neoženjenih 3. Prihod 1.448.

116^v S v e g a: sela 2, mezri 1, domova 72, udovica 1, neoženjenih 6. Prihod 7.773.

⁷ Danas selo Vešala na Šar-planini sjeverozapadno od Tetova.

⁸ U orig. *šehir* = šehar, veće gradsko naselje, a odnosi se na Tetovo, koje je pri popisu tog mjesta označeno kao selo (*karye*) — trg, ali je ovdje u zbiru naselja označeno kao šehar i nije uračunato u ostala sela.

⁹ Treba 124.

¹⁰ Treba 79.153.

¹¹ U orig.: *Angori*, danas Ankara.

¹² Indžugez, danas Indžez, mjesto u Trakiji. Vid. str. 71, nap. 36.

¹³ Jedno selo Rečane postoji u Gornjem Pologu jugoistočno od Gostivara, i ovdje je riječ o tom selu, jer se tamo nalazi Papračište, koje je bilo sijalište ovog sela. Drugo selo Rečane nalazi se južno od Pečkova. Vid. sljedeću napomenu.

¹⁴ Treba Papračište, zaselak jugoistočno od Gostivara i sela Rečana. Da je ova ubikacija i identifikacija tačna, vidi se iz činjenice što je ova mezra u prethodnom detaljnom popisu, gdje je zapisana u istome obliku kao i u ovome popisu, označena kao sijalište sela Rečana.

¹⁵ Pečkovo, selo jugozapadno od Gostivara.

197 — TIMAR KADIJE KALKANDELENA

[U vojnim pohodima učestvuje]
burume¹⁶ [sa]:

džebelija		2
šatora		1

Selo *Mil*¹⁷ — domova 30, udovica 1, neoženjenih 10; 117^r
hāssa-vinograda 3. Prihod 4.158.

Selo *Sedlarce*¹⁸ — domova 17, neoženjenih 4. Prihod
1.913.

S v e g a: sela 2, domova 47, udovica 1, neoženjenih 14.
Prihod 6.071.

197a — [TIMAR DIMITRIJA I OLIVERA (OLIVIR)]

Selo *Mavrova* (Mavrovo)¹⁹, nalazi se izvan deftera.

Zato što se ne nalazi ni u čijim rukama, to je dato dvojici
đaura po imenu Dimitriju (Dimitri) i Oliveru (Olivir) s tim
da jedan [od njih svake] godine učestvuje u vojnim pohodima
lično kao džebelija. Datum: posljednjeg dana rebiul-evvela 867.
godine (23. decembra 1462.) U Istanbulu.

Domova 12. Prihod 624.

Upisano iz detaljnog popisa²⁰.

Spomenuti Oliver (Olivir) je primio islam i dobio
ime Sulejman, pa je nakon toga ovom timaru pripo-
jen timar Alije, koji je [upisan] dalje s druge stranice
drugog lista, te je sav taj timar potvrđen spomenutom
Sulejmanu. Datum je naveden tamo.

Ovaj je timar u istom obimu u kome ga je držao
spomenuti Sulejman, u smislu pisma njihovog subaše,
dat Mustafi uz taksu o zamjeni; devetog džumadal-
uhra 873 (25. decembra 1468. godine). U Konstanti-
nopolju.

Mezra *Bozoran*²¹

Zbog toga što se nalazi izvan deftera i ona je pripojena [timaru]
spomenutog Dimitrija i Olivira.

¹⁶ Karakteristično je što ovdje nije istaknuto lično učešće u vojnim
pohodima.

¹⁷ Nepoznato.

¹⁸ Danas postoje sela: Donje ili Gornje Sedlarce u Donjem Pologu

¹⁹ Mavrovo jugozapadno od Gostivara.

²⁰ U orig. arapski: *kutiba minal-asāmī* što znači doslovno: »upisano
iz [popisa] imena«, a misli sigurno na prethodni detaljni popis (*mufassal
defteri*), jer su mufassal defteri nazivani i *esami defteri*. Vid. uvod.

²¹ Mjesto Bozoran, treba, mislim, Požarane, a nalazila se, vjerovatno,
negdje u blizini današnjeg istoimenog sela, sjeverozapadno od Gostivara,
i nije identična s tim selom, jer je tada i ono postojalo. Selo Požarane
ne spominje se u ovom popisu zato što taj dio popisa nedostaje, ali se
spominje u prethodnom detaljnom popisu u kome se ne spominje
ova mezra, jer se ona, kako vidimo iz prethodne bilješke sve
do 1462. godine, nalazila izvan deftera. Selo Požarane spominje se drugi
put 1470. godine u vakufnami Mehmed-bega Isabegovića za njegove za-
dužbine u Tetovu (Vid. Гл. Елезовић, и. д., 139.).

117^v 198 — TIMAR RIKABDARA AHMEDA, GULUMA [ISA]-BEGOVA

[U vojnim pohodima učestvuje] lično kao
burume [sa]:

džebelija	3
slugu	1
šatora	1

Zato što je spomenuti dobio drugi timar, to je ovaj dat Kočiji, sinu Malkočevu i Hiziru, sinu tobdžije Alije na zajedničko uživanje; dvadeset devetog ševvāla 867 (17. jula 1463. godine). U logoru u području Skoplja.

Selo *Krpina*²² — domova 25, neoženjenih 2; hassa-vinograda 3, hāssa-stabala voća 6; dio mlina: polovina. Prihod 6.304.

Selo *Gurgevište* (Đurđevište)²³ — domova 28, neoženjenih 3; hāssa-stabala voća 2. Prihod 2.491.

118^r Dio sela *Selca*²⁴ — domova 14, neoženjenih 2. Prihod 1.671.

Svega: sela 2, dijelova [sela] 1, domova 67, neoženjenih 8. Prihod 10.466.

118^v 199 — TIMAR JUSUFA, ROĐAKA EMIRAHORA HAMZA-BEGA

[U vojnim pohodima učestvuje] lično kao
burume.

[Ovaj je timar] uz njegov vlastiti pristanak dat njegovom sinu Aliji; dvadeset trećeg ševvāla 867 (11. jula 1463. godine). U logoru u području Rasa²⁵.

Zato što je spomenuti izvršio krađu [ovaj timar] je dat novom muslimanu Sulejmanu [koji je upisan] naprijed u drugom timaru [br. 197a]; u posljednjoj dekadi zul-hidždže 870 (4—13. avgusta 1466. godine). U Štipu (Ištip).

Selo *Senokos* (Senokose)²⁶ — domova 10, neoženjenih 2; hassa-stabala voća 7. Prihod 1.453.

²² Godine 1337: *Krpeno*. (M. Пурковић, н. д. 107); 1454: *Krpānje* (*Tahrir defter* br. 12); 1470: *Krpnje* (Гл. Елезовић, н. д.). Nalazilo se negdje u Pologu, ali odavno ne postoji.

²³ Đurđevište ili Gurgoište, selo na Šar-planini sjeverozapadno od Gostivara.

²⁴ Identično je, vjerovatno, sa današnjim istoimenim selom sjeverozapadno od Tetova, jer je ono poznato još 1348. godine kada ga je car Dušan priložio sv. Arhanđelima kod Prizrena (Vid. Гласник Српског ученог друштва XV, 304; M. Пурковић, н. д. 140).

²⁵ Misli na područje starog grada Rasa na čijim je ruševinama podignut Novi Pazar. Pod nazivom Ras spominje se u turskim izvorima do 1468. godine, kada se prvi put javlja pod turskim nazivom u obliku Jenidže Pazar, a kasnije u obliku Jeni Pazar.

²⁶ Senokose, selo u Donjem Pologu sjeverozapadno od Gostivara.

200 — TIMAR SAGRAKOĞLANI ILIJASA, GULAMA [ISA]-BEGOVA

[U vojnim pohodima učestvuje] lično kao
 burume [sa]:
 džebelija 4
 slugu 1
 šatora 1

On je umro pa je sada [ovaj timar] dat Muhammediju, sinu Zuberovića (»Zuberović«), koji je prešao u islam; u posljednjoj dekadi safera 864 (17—25. decembra 1459. godine). U Jedrenu.

Selo *Zabčište*²⁷ — domova 44, udovica 2, neoženjenih 10; hāssa-vinograda 2, hāssa-stabala voća 8. Prihod 8.150.

Selo *Vrutok*²⁸ — domova 29, udovica 3, neoženjenih 4; 119^r
 hassa-[posjed]: vinograda 1, stabala voća 12. Prihod 3.790.

Dio sela *Selca*²⁴ — domova 14, udovica 1, neoženjenih 1.
 Prihod 1.604.

S v e g a: sela 2, dijelova [sela] 1, domova 87, udovica 6, neoženjenih 14²⁹. Prihod 13.544.

201 — TIMAR JUSUFA, SINA HOŠKADEMOVA, GULAMA [ISA]-BEGOVA

119^v

[U vojnim pohodima učestvuje] lično kao
 burume [sa]:
 džebelija 1
 malih šatora 1

Zato što je spomenuti svojevolutno napustio [ovaj timar], on je dat Jusufhanu, sinu Hadži Jatidževu s tim da ga posjeduje i da učestvuje u vojnim pohodima; napisano u posljednjoj dekadi safera 871 (2—10. oktobra 1466. godine). U rezidenciji Konstantinopolju.

Dio sela *Selca*²⁴ — domova 13, neoženjenih 2; hassa-vinograda 3, hassa-stabala voća 30. Prihod 2.797.

Mezra *Jelov Dol*³⁰

Budući da se nalazi izvan deftera³¹ i da nije ni u čijem posjedu, ona je na osnovu Umur-begova pisma data đaurima po imenu Đorđu i Miladinu zato što su se obavezali da će

²⁷ U istom obliku zapisano je i u popisu iz 1454. godine; danas Džepčište, selo u Donjem Pologu.

²⁸ Vrutok, selo jugozapadno od Gostivara.

²⁹ Treba 15.

³⁰ Jelov Dol, mezra vid. str. 76 sa nap. 75. Ovdje se kaže da se tu nalazi derbend, pa bi moglo odgovarati selu Jelovjane, jugozapadno od Tetova.

³¹ To znači da nije bila upisana u ovaj defter.

spomenutu mezru naseliti, da će čuvati onaj derbend i da će jedan od njih [svake] godine učestvovati u vojnim pohodima. Datum: posljednjeg dana rebiul-evvela 867 (23. decembra 1462. godine). U rezidenciji Istanbulu.

Zato što spomenuti nisu došli na službu ove godine degradirani su na status raje, dok je ova [mezra] uz taksu na dodatak data Osmanu [koji je upisan] na osamnaestom listu [101^v]; u drugoj dekadi ševvāla 869 (6—15. juna 1465. godine). U Konstantinopolju.

120^r 202 — TIMAR MAHMUDA, GULAMA [ISA]-BEGOVA

[U vojnim pohodima učestvuje] lično kao
burume [sa]:

džebelija	2
šatora	1

Zato što je spomenuti dobio drugi timar, to je [ovaj] dat jigitu po imenu Mustafi s tim da ga posjeduje i da učestvuje u vojnim pohodima. Datum: desetog rebiul-evvela 867 (3. decembra 1462. godine). U Istanbulu.

Zato što je spomenuti dobio drugi timar, to je [ovaj] dat jigitu po imenu Baraku, jer je bio vrijedan joldaš; trećeg ševvāla 867. (21. juna 1463. godine). U logoru Nevesinju (Nevesinje).

Selo *Islatina* (Slatina)³² — domova 32, udovica 8, neoženjenih 10; hāssa: vinograda 1, stabala voća 13. Prihod 6.879.

120^v 203 — TIMAR HĀDŽIJE, STARJEŠINE SOKOLARA

On ima u ruci berat našeg [sadašnjeg] cara.

[U vojnim pohodima učestvuje] lično kao
burume [sa]:

džebelija	3
slugu	1
šatora	1

Zato što je spomenuti dobio drugi timar u *Prizrenu*³³, to je [ovaj] dat Balabanu; u drugoj dekadi rebiul-evvela 871 (21—30. oktobra 1466. godine). U Konstantinopolju.

On je umro, pa je [ovaj timar] dat Mustafi, sinu Muhammedija. On ima timar i u *Kočanju* (Kočane)³⁴. Napisano prvog šabāna 873 (14. februara 1469. godine). U Konstantinopolju.

Selo *Piskubje* (Biskupje)³⁵ — domova 6, udovica 1, hāssa-vinograda 1. Prihod 1.350.

³² Slatina, selo u Donjem Pologu sjeveroistočno od Tetova.

³³ Misli u Prizrenskoj nahiji ili vilajetu.

³⁴ Misli u nahiji ili vilajetu Kočanju.

Selo *Bladže* (Blace)³⁶ — domova 16, neoženjenih 2.
Prihod 2.072.

Selo *Vlkovića*³⁷ — domova 24, udovica 3, neoženjenih 3; 121^r
hāssa-vinograda 1. Prihod 2.890.

Selo *Ismrdešce* (Smrdešce)³⁸ — domova 24, udovica 1,
neoženjenih 6. Prihod 1.733.

Selo *Tihova* (Tihovo)³⁹ — domova 29, udovica 2, neože-
njenih 4. Prihod 2.462.

S v e g a: sela 5, domova 99, udovica 7, neoženjenih 15. 121^v
Prihod 10.509⁴⁰.

204 — TIMAR DUKAĐINA

On ima u ruci berat našeg [sadašnjeg] cara.

[U vojnim pohodima učestvuje] lično kao
burume [sa]:

džebelija	2
šatora	1

Zbog toga što ovaj spomenuti nije došao na vojni
pohod (*čeri*), to je [ovaj timar] dat na zajedničko uži-
vanje Mihajlu i Laniši, sinovima Atanasovim, koji su,
budući potstaknuti, došli iz Smedereva (Semendire).
Oni obojica svake godine učestvuju u vojnim pohodima.
Datum: u posljednjoj dekadi šabāna 862 (4—12. jula
1459. godine). U Aladža Hisaru (Kruševac)⁴¹.

[Ovaj timar] vraćen je opet spomenutom Dukađinu;
u posljednjoj dekadi ramazana 863 (22—31. jula 1459.
godine). U Istanbulu.

Sada je ovaj timar dat Hadži Sinanu, sinu Hali-
lovu; prvog ševvala 866 (29. juna 1462. godine). U
Jedrenu.

Selo *Petrovjani*⁴² — domova 6, udovica 1, neoženjenih 2;
hāssa-stabala voća 9. Prihod 511.

³⁵ Biskupje, nepoznato.

³⁶ Blace, selo u Donjem Pologu, jugoistočno od Tetova.

³⁷ Vlkovića, selo u Gornjem Pologu, sjeveroistočno od Gostivara.

³⁸ *Smrdešce* ili *Smrdašće*, danas Smrdeš, pusto selište u Suhoj Gori
jugozapadno od sela Vlkoviće, tačno između uzvišenja Veliki Pristoj i
Tumba, gdje su danas vulkovske bačije Л. прифуге и Годишен
Зборник II, 157—158). Ova identifikacija zasniva se na pretpostavci da
je naziv sadašnjeg selišta Smrdeš skraćen od naziva sela Smrdešce, kao
što je od Pešterce nastalo Pešter, od Stromišci — Strmnica i sl. Ovo je
selo vjerovatno identično sa onim selom Smrdešci što ga je kralj Mi-
lutin 1300. godine položio sv. Đorđu Gorgu (V d. Зборник за историју
Јужне Србије 14, XXXI); raseljeno je sredinom XIX stoljeća.

³⁹ Danas Teovo.

⁴⁰ Treba 10.507.

⁴¹ Ova bilješka je precrtana.

⁴² Petrovjani ili Petrojani, nepoznato.

- 122^r Selo *Raduša*⁴³ — domova 2. Prihod 150.
 Selo *Drmnik*⁴⁴ — domova 8, neoženjenih 1; hāssa-stabala voća 21. Prihod 1.624.
 Selo *Dolne Lisce* (Dolno Lisce)⁴⁵ — domova 32, neoženjenih 4. Prihod 1.891.
- 122^v Selo *Jelov Dol*⁴⁶ — domova 35, udovica 3, neoženjenih 2. Prihod 1.983.
 Selo *Lisice*⁴⁷ — domova 9. Prihod 450.
 Selo *Gorna Košanica*⁴⁸, nenaseljeno.
- S v e g a: sela 7, domova 92, udovica 4, neoženjenih 9. Prihod 6.609.

123^r 205 — TIMAR KARADOZA, GULAMA [ISA]-BEGOVA

[U vojnim pohodima učestvuje] lično kao
 burume [sa]:

džebelija	3
šatora	1

On je umro, pa je sada [ovaj timar] dat Ismailu, sinu Tahira Germijanije s tim da ga posjeduje i da učestvuje u vojnim pohodima; u prvoj dekadi šabana 861 (24. juna — 3. jula 1457. godine). U Istanbulu.

Zato što je ovaj spomenuti dobio drugi timar to je ovaj timar dat [Isa]-begovu robu, saraču Atmadži. Datum: u prvoj dekadi rebīul-evvela 866 (4—13. decembra 1461. godine). U Jedrenu.

Spomenuti je dobio drugi timar u *Trgovištu* (Trgovište)⁴⁹, pa je ovaj dat Deli-Jakubu; u prvoj dekadi redžeba 871 (6—15. februara 1467. godine). U konstantinopolju.

Selo *Vratnica*⁵⁰ — domova 59, udovica 4; neoženjenih 4; hāssa-vinograda 2, dio mlina: polovina, hāssa-stabala voća 20. Prihod 8.498.

⁴³ Raduša, selo na Vardaru sjeveroistočno od Tetova.

⁴⁴ Kasnije se zvalo Drvnik i Drnik; danas ne postoji; raseljeno je krajem XIX stoljeća, a nalazilo se u podnožju Šar-planine između sadašnjih sela: Kamenjane, Noake i Dolno Palčište tačno ondje gdje su sada njive koje se nazivaju Drvnik (ili Drnik) i česma koja se naziva Drvnik. Up. J. Трифуноски н. д., 166—167.

⁴⁵ Danas postoji selo Lisac (tur. *Lisçe*) zapadno od Tetova.

⁴⁶ Jelov Dol, nepoznato.

⁴⁷ Lisice ili Lisica. Kako se malo prije spominje selo Dolno Lisce, ovo bi moglo biti Gorno Lisce; danas postoji selo Lisac (tur. *Lisçe*) zapadno od Tetova.

⁴⁸ Gorna Košanica ili Gornja Gošanica; nepoznato.

⁴⁹ Misli na nahiju ili vilajet Trgovište u Vučitrnskom sandžaku.

⁵⁰ Vratnica, selo u Donjem Pologu kod sela Belovišta sjeveroistočno od Tetova.

[Sljedeći domovi] sokolara su pretvoreni [u zavisnu raju] i postali njegov timar.

[U vojnim pohodima učestvuje] lično kao burume [sa]:

džebelija	2
šatora	1

Sada je [ovaj timar] dat Arnautu Aliji zato što je bio vrijedan joldaš s tim da ga posjeduje i da učestvuje u vojnim pohodima; prvog zul-kade 867 (18. jula 1463. godine). U logoru Skoplju.

Zato što je spomenuti [ovaj timar] napustio, on je dat Huseinu, čeribaši [vilajeta] Laba⁵¹; prvog rebiul-evvela 869 (1. novembra 1464. godine). U logoru Derbend Kazaklu⁵².

U selu *Rečani* (Rečane)¹³ — domova 2.

U selu *Izdunje* (Zdunje)⁵³ — domova 2.

U selu *Dobriše* (Dobreše)⁵⁴ — domova 2.

U selu *Nova Silo* (Novo Selo)⁵⁵ — domova 2.

U selu *Vrutok*²⁸ — domova 4.

U selu *Nikšenica*⁵⁶ — domova 5.

U selu *Pirok*⁵⁷ — domova 6.

U selu *Žernovjani* (Žerovjane)⁵⁸ — domova 2.

U selu *Čelopek*⁵⁹ — domova 2.

U selu *Palčište*⁶⁰ — domova 4.

U selu *Košanica*⁶¹ — domova 4.

U selu *Tenova* (Tenovo)⁶² — domova 2.

U selu *Istromišnice* (Stromišnice)⁶³ — domova 2.

124r

⁵¹ Lab, vilajet u Vučitrnskom sandžaku.

⁵² Derbend Kazaklu, mjesto između Gebze i Izmid.

⁵³ Zdunje, selo zapadno od Gostivara.

⁵⁴ Dobreše, selo u Gornjem Pologu sjeverozapadno od Gostivara.

⁵⁵ Novasilo = Novo Selo.

⁵⁶ Nikšenica, nepoznato.

⁵⁷ Pirok, selo u Donjem Pologu južno od Tetova.

⁵⁸ Žerovjane, selo u Donjem Pologu južno od Tetova.

⁵⁹ Čelopek, selo u Donjem Pologu jugoistočno od Tetova.

⁶⁰ Palčište, selo u Donjem Pologu jugoistočno od Gornjeg i Donjeg Palčišta.

⁶¹ Košanica, vidi ovdje str. 92, nap. 48.

⁶² Tenovo, selo sjeveroistočno od Gostivara.

⁶³ Stromišnice ranije str. 74, nap. 53) Stromišci, danas selo Strmica u Donjem Pologu jugoistočno od Tetova.

- U selu *Altoman*⁶⁴ — domova 2.
- U selu *Lešnica*⁶⁵ — domova 4.
- U selu *Kopanica*⁶⁶ — domova 2.
- U selu *Tuvijcence*⁶⁷ — domova 4.
- U selu *Otušušte* (Otušište)⁶⁸ — domova 4.
- U selu *Jančište*⁶⁹ — domova 3.

124^v

NAHIJA SKOPLJE

[Dio] sokolara [koji su uključeni] u timar spomenutog Alije.

- U selu *Orlance*⁷⁰ — domova 1.
 - U selu *Jazirce*⁷¹ — domova 1.
 - U selu *Vrutkojevce*⁷² — domova 1.
 - U selu *Glumova* (Glumovo)⁷³ domova 2.
 - U selu *Grčice* (Grčec)⁷⁴ — domova 1.
 - U selu *Matka*⁷⁵ — domova 1.
- Prihod odsjekom za cijelu godinu 5.700.

⁶⁴ Altoman, nepoznato.

⁶⁵ Lešnica, selo zapadno od Gostivara.

⁶⁶ Kopanica, selo u Donjem Pologu na Vardaru sjeveroistočno od Tetova.

⁶⁷ Tuvijcence, ranije Tuvijdinice, danas selo Tudence u Donjem Pologu na Vardaru sjeveroistočno od Tetova.

⁶⁸ Otušište, selo u Donjem Pologu sjeveroistočno od Tetova.

⁶⁹ Jančište, selo u Donjem Pologu sjeveroistočno od Tetova.

⁷⁰ Orlance, selo sjeveroistočno od Skoplja.

⁷¹ Jazirce, selo u skopskoj Crnoj Gori.

⁷² Vrutkojevce, nepoznato.

⁷³ Glumovo, selo jugozapadno od Skoplja.

⁷⁴ Grčec, selo jugozapadno od Skoplja.

⁷⁵ Matka, selo jugozapadno od Skoplja.

207 — TIMAR ILIJASA, SINA KUČUK-BALABANA, DIZDARA
SPOMENUTOG GRADA

On je umro, pa je [ovaj timar] prenesen na njegovog sina Hamzu. U posljednjoj dekadi džumādal-ūlā 866 (21. februara — 2. marta 1462. godine). U Jedrenu.

Selo *Uroviče* (Urvič)² — domova 68, neoženjenih 3, udovica 2. Prihod 4.265.

208 — TIMAR JUSUFA⁽¹⁾ I HAMZE⁽²⁾, SINOVA AHMEDOVIH, SEJ- 127^r
DIJE⁽³⁾ I BAZARLIJE, SINOVA DAVUDOVIH.

Uživaju ga zajednički i sva četvorica obavljaju mustahfisku službu.

(¹) On je umro, pa je njegov dio dat njegovom sinu Mustafi; prema njegovom (Mustafinom) beratu službu vrši njegov čovjek. Datum: u prvoj dekadi redžeba 866 (1—10. aprila 1462. godine). U Jedrenu.

(²) On je umro, pa je njegov dio dat Hamzi i Aliji, sinovima Gajbije s tim da služe u spomenutom gradu. Napisano u drugoj dekadi zulhidžde 870 (25. jula — 3. avgusta 1466. godine). U logoru Prilep (Prilepe).

(³) On je umro pa je dio spomenutog prenesen na njegovog brata po imenu Gajbi. Datum: u posljednjoj dekadi zul-kade 860 (21—30. oktobra 1456.) U Jedrenu.

Selo *Šemševa* (Šemševo)³ — domova 36, udovica 1, neoženjenih 10; hāssa-vinograda 1. Prihod 2.685.

¹ U istome obliku spominje se isti toponim i u nekim starijim srpskim spomenicima (Vid. Ст. Новаковић, *Законски споменици* 514) pa su zato izlišna kolebanja Glāše Elezovića o tome kako se ovaj grad zvao. (Vid. Гл. Елезовић, *Турски споменици* I, стр. 47, nap. 2). Danas taj grad ne postoji i do sada nije učinjen pokušaj da se ubicira. Na osnovu podataka koje pruža vakufnama Mehmed-bega Isabegovića za njegove zadužbine u Tetovu (Vid. Гл. Елезовић, *н. д.* I, 47 sa nap. 2 i 136 sa nap. 1) proizlazi, mislim, da se taj grad nalazio u Žedenskoj klisuri (Derven) sa lijeve ili sa desne strane Vardara na jednom od dvaju mjesta koja se i sada zovu Gradišta.

² Danas Urvič, selo jugozapadno od Tetova.

³ Šemševo, selo u Donjem Pologu sjeveroistočno od Tetova.

⁴ Kamenjane, selo u Donjem Pologu jugozapadno od Tetova.

- 209 — TIMAR MENSURA, IMAMA GRADA I TANRIVERMIŠA⁽¹⁾,
GULAMA [ISA] BEGOVA I KARADŽE, GULAMA MEHMED-
PAŠINA

Oni ga uživaju zajednički i sva trojica skupa obavljaju
mustahfisku službu.

⁽¹⁾ On je umro, pa je njegov dio dat njegovom
sinu Jakubu; u prvoj dekadi redžeba 866 (1—10. aprila
1462. godine). U Jedrenu.

Selo *Kamenjani* (Kamenjane)⁴ — domova 45, neoženje-
nih 6; hāssa-mlinova 1. Prihod 4.872.

- 127^v 210 — TIMAR SARUDŽE, GULAMA [ISA]-BEGOVA, BARAKA I
NJEGOVOG BRATA KÖPEKA

Obojica [braće] uživaju dio svog oca zajednički, a sva
trojica skupa služe u spomenutom gradu.

Selo *Izlokućeni* (Zlokućane)⁵ — domova 10, neoženje-
nih 2. Prihod 947.

Selo *Selce*⁶ — domova 13, udovica 1; hāssa-vinograda 1.
Prihod 1.114.

- 128^r Selo *Pešterce*⁷ — domova 4. Prihod 300.

S v e g a: sela 3, domova 27, udovica 1, neoženjenih 2.
Prihod 2.361.

⁵ Zlokućani ili Zlokućane (Zlokukâne) ne postoji odavno, a nalazilo se u Donjem Pologu na današnjem pustom selištu oko jedan kilometar sjeverozapadno od sela Jegunovce kako je utvrdio J. Trifunoski (Годишен Зборник II, 163) koji je kasnije u svome radu o Skopskoj kotlini (Етнографски зборник...) povodeći se za M. Purkovićem (н. д. str. 95) podatke o ovom selu pogrešno pripisao istoimenom selu kod Skoplja.

⁶ U ovom popisu spominju se u tetovskom vilajetu dva sela Selca vid. str. 88 sa nap. 24); a i ranije su postojala dva; jedno postoji i danas sjeverozapadno od Tetova dok je drugo davno raseljeno, a nalazilo se u Podgoru blizu sela Odri, lijevo od Odranske rijeke na mjestu koje se i danas naziva Selce. (Vid. Трифуноски, н. д. 165).

⁷ Ne postoji odavno, a nalazilo se na padinama Žedena, desno od Vardara pri njegovom ulazu u klisuru. Vid. J. Трифуноски, Годишен Зборник II, 1949, 170.

211 — HASOVI ČOKADARA ALI-BEGA, SUBAŠE SKOPLJA

Samo mjesto *Ūsküb* (Skoplje) — muslimanskih domova 616, hrišćanskih domova 285, udovica 24. Prihod sa dohotkom od dijela tržne carine (*kist-i bazar*), od nijabeta, monopola i drugog; ukupno 174.982.

Selo *Radišani* (Radišane)¹ — domova 65, udovica 6, neoženjenih 15. Prihod 14.325. 139^r

Ovo je selo sa selom pod nazivom *Ognjance* (Ognjanci)², koje je upisano niže na prvom listu, dato [kao timar] na zajedničko uživanje solaku Musi, Eflaku Karadži i Hiziru, sinu Halilovu s tim da sva trojica svake godine učestvuje u vojnim pohodima; četvrtog zul-kade 867. (21. jula 1463.). U logoru Söğütlüdere³.

Selo *Ljuboten*⁴ — domova 33, udovica 1, neoženjenih 2. Prihod 2.642.

Ovo je selo sa selom pod nazivom *Eflâk*⁵, što je [upisano] ispod ovoga, dato [kao timar] Ungurusu (Mađaru) Karadži s tim da ga posjeduje i da učestvuje u vojnim pohodima; trećeg zul-kade 867 (20. jula 1463. godine). U Skoplju.

Selo *Eflâk*⁵ — domova 13, neoženjenih 8. Prihod 1.833.

Selo *Sopište* (Sopište)⁶ — domova 35, neoženjenih 10. Prihod 7.367. 139^v

¹ Radišane, selo sjeverno od Skoplja.

² Kasnije se zvalo Ognjanci; sada ga nema, a nalazilo se na lijevoj obali Vardara jugoistočno od Skoplja i jugozapadno od sela Petrovca (ranije Ibrahimovo).

³ Söğütlüdere, mjesto na drumu Jedrene — Eski Baba.

⁴ Ljuboten, selo sjeverno od Skoplja i sela Radišana.

⁵ Kasnije se zvalo Vlaje; danas ne postoji; raseljeno je poslije 1930. godine, a nalazilo se na desnoj obali Vardara blizu utoka Lepenca u Vardar, zapadno od Skoplja i južno od sela Zlokućana. Up. Хаџи-Васиљевић, *Скопље и његова околина*, 13. Možda je bilo na mjestu koje se i danas naziva Vlahče.

⁶ Sopište, selo južno od Skoplja.

Ovo je selo sa selom pod nazivom *Turbarevi* (Trubarevo)⁷, koje je upisano niže na prvom listu, dato [kao timar] solaku Hamzi s tim da ga posjeduje i da učestvuje u vojnim pohodima; trećeg zul-kade 867. godine (20. jula 1463. godine). U logoru Skoplju.

Selo *Ustje*⁸ — domova 13, udovica 2, neoženjenih 5. Prihod 2.314.

Ovo je selo sa još tri sela pod nazivima *Istajkofce* (Stajkovce)⁹, *Geran*¹⁰ i *Orešani* (Orešane)¹¹, koja su [upisana] ispod ovoga, dato [kao timar Isa]-begovom robu Serezliji Jusufu s tim da ga posjeduje i da učestvuje u vojnim pohodima; trećeg zul-kade 867. godine (20. jula 1463. godine). U logoru Skoplju.

Selo *Istudena Bara* (Studena Bara)¹² — muslimanskih domova 10, udovica 1, hrišćanskih domova 58. Prihod 6.957.

Ovo je selo dato [kao timar] jigitu po imenu solaku Musi s tim da ga posjeduje i da učestvuje u vojnim pohodima; trećeg zul-kade 867 (20. jula 1463. godine). U logoru Skoplju.

Spomenuti je zanemario službu, pa je [ovaj timar] dat Mustafi, sinu katundžije Kasima zato što je on postao mustahfiz u Novom Brdu (Nova Brde)¹³; dva-deset osmog džumādal-āhira 868. godine (8. marta 1464 godine). U Konstantinopolju¹⁴.

Zato što je spomenuti dobio drugi timar, ovaj je dat Jarakliji s tim da ga posjeduje i da učestvuje u vojnim pohodima. Napisano u posljednjoj dekadi safera 871. godine (2—10. oktobra 1466). U rezidenciji Konstantinopolju.

140^r Selo *Geran*¹⁰, pripada Studenoj [Bari] (*Istudena*)¹² — domova (çift) juruka 7. Prihod 1.000.

Drži ga Serezlija Jusuf.

Selo *Ognjance* (Ognjanci)² — muslimanskih domova 9, hrišćanskih domova 20, neoženjenih 2; lovišta ribe 1. Prihod 2.660.

Drže ga Musa, Eflāk Karadža i Hizir.

Selo *Istajkofce* (Stajkovce)⁹ — domova 8. Prihod 604.

Drži ga Serezlija Jusuf.

140^v Selo *Orešani* (Orešane)¹¹ — muslimanskih domova 4, hrišćanskih domova 2, neoženjenih 2. Prihod 566.

Drži ga Serezlija Jusuf.

⁷ Danas Trubarevo, selo jugoistočno od Skoplja.

⁸ Danas Usje, selo južno od Skoplja i istočno od sela Sopišta.

⁹ Stajkovce, selo sjeveroistočno od Skoplja.

¹⁰ Danas lokalitet Đeran u ataru sela Indž kova.

¹¹ Orešane, selo na Vardaru jugoistočno od Skoplja.

¹² Studena Bara, selo na Pčinji, istočno od Skoplja.

¹³ Novo Brdo, poznato srednjevjekovno rudarsko središte.

¹⁴ Obe ove bilješke su precrtane.

Selo *Turbarevi* (Trubarevo)⁷ — muslimanskih domova 11, udovica 1, hrišćanskih domova 3. Prihod 1.173.

Drži ga solak Hamza.

Selo *Pehova* (Pehovo)¹⁵ — muslimanskih domova 5. 141^r
Prihod 435.

Sada je ovo selo, pa dalje sve do *Kargalika* (Vranište)¹⁶ dato [kao timar] Abdullahu s tim da ga posjeduje i da učestvuje u vojnim pohodima; 15 zul-kade 867 (1. avgusta 1463) godine. U logoru Semizdže Šejh¹⁷.

Zato što je spomenuti Abdullah dobio drugi timar to je ovaj timar [sve] do *Kargalika* (Vraništa)¹⁶, izuzimajući selo pod nazivom *Akbaš*¹⁸, koje je [upisano] ispod ovoga — zajedno sa selom pod nazivom *Habil-dže*¹⁹, koje je upisano niže na trideset osmom listu [računajući odavde], dat na zajedničko uživanje [Isa]-begovim kapidžijama Hadži-Hiziru i Hamzi s tim da obojica svake godine učestvuju u vojnim pohodima; dvadeset sedmog džumadal-evvela 868 (5. februara 1464 godine). U rezidenciji Istanbulu.

Selo *Akbaš*¹⁸ — muslimanskih domova 24, udovica 9.
Prihod 1.388.

Ovo je selo dato Joldašu, sinu Abdullaha Jalugöza, koji (Joldaš) po vlastitom beratu treba da šalje (oprema) u vojne pohode jednog eškindžiju; šesnaestog džumadal-ahira 868. godine (26. januara 1464). U rezidenciji Istanbulu.

Selo *Čeltukčiler* (Orizari)²⁰ — [stanovnici toga sela] su muslimani — domova 14, udovica 2. Prihod 2.087.

Selo *Lepence* (Lepenac)²¹ — [stanovnici toga sela] su 141^v
orizari; svom subaši daju samo ušur od poljoprivrednih produkata — domova 25. Prihod 3.000.

¹⁵ *Pehovo* ili *Ničevo* *نچهو: nepoznato.

¹⁶ *Kargalik*, doslovan turski prevod našeg toponima Vranište. Tako se zvao jedan od pet predjela na koje se dijelila skopska oblast: Blato, (tur. *Çayırılı*), Vranište (*Kargalik*), Karšuiak (tur. *Karşuyaka* doslovno suprotna obala, prijeko), Sredorek i skopska Crna Gora (tur. *Kara Dağ*). Glavni prostor Vraništa predstavlja razvođe Pčinje i Vardara, a prostiralo se uglavnom od Blata i Crne Gore do Kumanovske oblasti. Više vid. Хаџи-Васиљевић, Скопље и околина str. 33 i 182.

¹⁷ *Semizdže Šejh* (tur. *Semizce Şeyh*) u Feridun-bega: *Semizdže Karijesi* (*Semizce karyesi*), sada selo Semisce, nekada stanica na vojničkom drumu kroz Bugarsku na sredini puta između Plovdiva i Jedrena.

¹⁸ *Akbaš* (tur. *Akbaş* lično ime doslovno-bjeloglav), danas selo Donje Lisičje na Vardaru, jugoistočno od Skoplja ili raseljeno selo između Donjeg Lisičja i Dračeva.

¹⁹ Nazivalo se i *Habil obasi*.

²⁰ *Čeltukčiler* (tur. *çeltükçiler* doslovno-orizari) danas selo Orizare zapadno od Skoplja. I danas tamošnji stariji seljaci nazivaju ovo selo Čeltukčilar.

²¹ Danas Novo Selo (Lepenac) u skopskom Dervenu sjeverozapadno od Skoplja. Хаџи-Васиљевић, н. д., 183.

- Prihod od rukavca Vardara [za navodnjavanje] 660.
 Selo *Gluhova* (Gluhovo)²² — [stanovnici toga sela] su orizari; svom subaši daju samo ušur od poljoprivrednih proizvoda — domova 27. Prihod 2.680.
- 142^r Prihod od rukavca Lepenca²³ [za navodnjavanje] 440.
 Selo *Bardofce* (Bardovce)²⁴ — muslimanskih domova 1. Prihod 1.740.

KARGALIK (VRANIŠTE)¹⁶

Selo *Goreler* (Göreler)²⁵ — muslimanskih domova 8.

Ovo je selo sa pet niže [navedenih] sela dato solaku Mustafi s tim da ih posjeduje i da učestvuje u vojnim pohodima; trećeg zul-kade 867. godine (20. jula 1463). U logoru Skoplju²⁶.

Zato što je spomenuti dobio drugi timar, to je ovaj timar dat janjičaru Hamzi; u posljednjoj dekadi zul-kade 870 (5—14. jula 1466). U gradu Nigde²⁷.

- Selo *Ibrahim*²⁸ — muslimanskih domova 3.
- 142^v Selo *Okčular*²⁹ — muslimanskih domova 1.
- Selo *Ajdin Fakih*³⁰ — muslimanskih domova 7.
- Selo *Čaglar* (Čejlije)³¹ — muslimanskih domova 8.
- Selo *Delu Pazarlu*³² — muslimanskih domova 1.
- Prihod od [svih] šest [naprijed] navedenih sela iznosi 7.780.
- 143^r Selo *Goreler* (Göreler)³³; [njegovi stanovnici] su bili muslimani; sada je nenaseljeno.

²² Danas Gluovo, selo u dolini Lepenca sjeverozapadno od Skoplja.

²³ Lepenac, rijeka, lijeva pritoka Vardara.

²⁴ Danas selo Bardovci sjeverozapadno od Skoplja.

²⁵ Turski *Göreler*, danas selo Gornje, Srednje ili Donje Kojnare na Pčinji, jugoistočno od Skoplja.

²⁶ Ova bilješka je precrtana.

²⁷ Nigde, grad u istočnoj Anadoliji.

²⁸ Do 1945. godine zvalo se Ibrahimovo, Danas Petrovec, selo jugoistočno od Skoplja.

²⁹ *Okčular* (tur. *okçular* — streljari), kasnije se zvalo Adžalar, Adžalare, a od 1912. Aleksandrovo.

³⁰ *Ajdin Fakih*, kasnije se zvalo Kadino Selo, danas Kadino. Samo je staro selo ležalo nešto istočnije od današnjeg.

³¹ *Čaglar* (tur. *Çağlar* ili *Çeğler*) danas Čejlije, selo jugoistočno od Skoplja i Kadina Sela.

³² *Delu Pazarlu* možda današnje selo Deljedrvce istočno od Skoplja i zapadno od Studene Bare.

³³ *Göreler* (vid. ovdje nap. 25) danas Gornje, Srednje ili Donje Kojnare (Konjare) na Pčinji, jugoistočno od Skoplja.

Ovo je selo sa niže [upisanim] mezrama sve dolje do »Svega« dato Isi i Hadžiji, sinovima Pertev-Ahmeda s tim da učestvuju u vojnim pohodima nazmjenično, i to lično kao burume sa jednim džebelijom i jednim slugom. Devetog zul-kade 867. godine (26. jula 1463). U logoru Samakovi (Samakov).

Zato što spomenuti nisu došli na vojnu (*gaza*) Germe³⁴, to [im] je ovaj timar [oduzet i] dat Čališu, sinu Tatar-Alije s tim da ga posjeduje i da učestvuje u vojnim pohodima; napisano 14. džumādal-evvela 868. godine (24. januara 1464). U Istanbulu.

[Ovo je selo] sa sljedećih pet mezri dato uz taksu na dodatak Kaplanu, koji uživa timar u [vilajetu ili nahiji] *Velesu* (Köprülü)³⁵, s tim da u vojne pohode šalje jednog džebeliju; dvadeset prvog muharrema 869 (23. septembra 1464). U Nevgeriču³⁶.

Mezra *Zelenikova* (Zelenikovo)³⁷, nenaseljena.

Drži je Kaplan.

Mezra *Berane*³⁸, nenaseljena.

Drži je Kaplan.

Mezra *Drenova* (Drenovo)³⁹, nenaseljena.

Drži je Kaplan.

Mezra *Ajdinče* (Aldince)⁴⁰, nenaseljena.

Drži je Kaplan.

Mezra *Armudluk*⁴¹, nenaseljena.

Drži je Kaplan.

Mezra *Kruševica*⁴², nenaseljena.

143v

Prije 1454. godine bilo je islamizirano ili naseljeno muslimanima, ali je raseljeno prije ovoga popisa.

³⁴ Hexamilion (Isthmos) u Grčkoj.

³⁵ Misli u nahiji ili u vilajetu Köprülü (= Veles), danas Titov Veles.

³⁶ Danas selo Staro Nagoričano blizu Kumanova, nekada znatnije mjesto i sjedište istoimenog kadiluka.

³⁷ Zelenikovo, selo jugoistočno od Skoplja.

³⁸ U orig. prvo slovo nije punktirano, ali je punktirano u prethodnom detaljnom popisu pa je zato čitanje bar u pogledu konsonanata, sasvim sigurno. Ta se mezra morala nalaziti negdje u okolini sela Katlanova, ali se sada nije mogla bliže ubicirati.

³⁹ Danas postoji selo Drenovo na Velikoj rijeci, zapadno od Velesa, ali je daleko.

⁴⁰ U predhodnom detaljnom popisu iz 1454. godine: *أدينجه* *Ajdindže* (*Aydince*) pa je zato dešifrovanje izvan sumnje; mislim da je identično sa današnjim selom Aldince u slivu Kadine rijeke, južno od Skoplja.

⁴¹ *Armudluk* (tur. tačno *Armudlık* = kruškovište) nepoznato.

⁴² U istom obliku napisano je i u prethodnom detaljnom popisu iz 1454. godine i može se razriješiti u: Kruševica, Krušopeć, Grušnice ili Krušojca. Danas postoje sela: Krušopeć, jugozapadno od Skoplja, selo Krušica, sjeveroistočno od Katlanova, selo Grušnice u predjelu Blato i Kruša, jugoistočno od Katlanova.

Ove četiri mezre date su Musi i Muratu, sinovima Dragomana Alije s tim da naizmjenično služe u spomenutom gradu Skoplju; jedanaestog muharrema 869 (13. septembra 1464. godine). U Vetrenu⁴³.

Mezra *Kalutorica*⁴⁴, nenaseljena.

Mezra *Kalište*⁴⁵, nenaseljena.

Mezra *Kirdagli*⁴⁶, nenaseljena.

Prihod od mezri 3.000.

Od toga Kaplanov dio 1.600.

S v e g a: šehar 1, naseljenih sela 23, nenaseljenih sela 1; mezri 9; muslimanskih domova 718, udovica 13; hrišćanskih domova 584, udovica 34⁴⁷, neoženjenih 44. Prihod 238.973⁴⁸.

144r 211a — DIO ČOKADARA ALI-BEGA — IZNOS 98.973.

[U vojnim pohodima učestvuje] lično kao burume [sa]:

džebelija	23
slugu	1
pancir-odijela	3
šatora	2
malih šatora	1
pancir-košulja	1

Bio mu je oduzet i pretvoren u [carski] has, pa mu je sada opet potvrđen; u prvoj dekadi ramazana 860. godine (3—12. avgusta 1456). U Grahovu⁴⁹.

Sada je ovaj dio, koji je dosada posjedovao spomenuti Ali-beg, oduzet [od njega] i dat Isa-begu, sinu Ishak-begovom u zamjenu za njegove hasove u području Kalkandelen (Tetova), koji su mu oduzeti. U posljednjoj dekadi redžeba 861. godine. (14—23. juna 1457). U Istanbulu.

⁴³ Danas Vjetren, selo na starom drumu između Samakova i Pazardžika.

⁴⁴ Napisano je bez dijakritičkih tačaka. Vjerovatno ga treba razriješiti u Kaluderica; možda Kaldirec, zaselak južno od sela Količana.

⁴⁵ Kalište, nepoznato.

⁴⁶ Kirdağlı, *Kardağlı* ili slično, nepoznato.

⁴⁷ Treba 33.

⁴⁸ Treba 239.633.

⁴⁹ Grahovo, selo kod Sofije. Ova bilješka je precrtana.

211b — DIO DRUGOG ALI-BEGA, KOJI JE POSJEDOVAO VOJNUČKI
SANDŽAK — IZNOS 50.000

[U vojnim pohodima učestvuje] lično kao
burume [sa]:

džebelija	11
slugu	1
pancir-odijela	1
šatora	1
malih šatora	1

Prenesen je na kilardžibašu Halil-bega; to je izvršeno u prvoj dekadi ramazāna 860. godine (3—12. avgusta 1456). U Grahovu u području Sofije⁴⁹.

Oduzet je i ovaj dio i uz taksu na dodatak dat Isa-begu, sinu Ishak-begovu zajedno sa donja dva dijela kao dodatak na dio spomenutog skopskog subašiluka koji se nalazi u njegovim rukama. Time je sav spomenuti skopski subašiluk potvrđen na ime spomenutog [Isa-bega]; u posljednjoj dekadi zul-hidždže 862. godine (30. oktobra — 7. novembra 1458). U Skoplju.

211c — DIO JAKUB-BEGA — IZNOS 50.000

[U vojnim pohodima učestvuje] lično kao
burume [sa]:

džebelija	11
slugu	1
pancir-odijela	1
šatora	1
malih šatora	1

Sada je ovaj dio sa niže [navedenim] dijelom, koji je upisan na Kōpülü Murata dat na zajedničko uživanje Hiziru, Aliji i Jakubu⁽¹⁾, sinovima V'lkašina; oni ga uživaju zajednički s tim da sva trojica učestvuju u vojnim pohodima; kada na vojni pohod ide car i paša (beglerbeg ili veliki vezir) onda i oni idu sva trojica zajedno; dok ostale službe vrše [po] dvojica. Datum: posljednje dekade blagoslovenog ramazāna 860 (23. avgusta — 1. septembra 1456 godine). U logoru Konjuš⁵⁰.

(¹) On je umro. Zato što je spomenuti Jakub umro, to je sada njegov dio koji [iznosi] 30.000 (tako!) akči, dat čokadaru Ali-begu. U posljednjoj dekadi šabāna 861 (14—22. jula 1457). U Istanbulu⁵¹.

Dat je spomenutom Isa-begu.

⁵⁰ Konjuš, selo kod Plovdiva u Bugarskoj, prva stanica na vojničkom drumu iz Plovdiva u Jedrene.

⁵¹ Obje ove bilješke su precrtane.

211d — DIO MURAD-BEGA KÖPÜLÜ — IZNOS 40.000

[U vojnim pohodima učestvuje] lično kao
burume [sa]:
džebelija 9
pancir-odijela 1
šatora 1
malih šatora 1

Dat je spomenutom Isa-begu.

212 — TIMAR SKOPSKOG ČERIBAŠE SOLAKA HAMZE, GULAMA [ISA]-BEGOVA

Sa tahvila čeribaše Hizira. On ima u ruci berat pokojnog cara.

[U vojnim pohodima učestvuje] lično kao burume [sa]:

džebelija	5
šatora	1

Sa tahvila Hizira (sic) dat je Gerz-Ilijasu; posljednje dekade zul-kade 871. godine (24. juna — 3. jula 1467). U području Čartolosa¹.

Selo *Bareva* (*Barevo*)² — domova 47, udovice 4.

Selo *Govrleva* (*Govrlevo*)³ — domova 34, udovica 1, neoženjenih 3; hāssa-vinograda 1.

Prihod obaju sela 14.537.

213 — TIMAR PAŠAJIGITA, SINA KARADOZ-BEGOVA

Sada je ovaj timar dat šahindžiji Huseinu; u prvoj dekadi rebīul-evvela 862 (17—26. januara 1458. godine). U Jedrenu.

Zato što je spomenuti Husein ubio nekog čovjeka, to je ovaj timar dat Mehmedu⁽¹⁾ sinu Rustemovu. Datum: šesnaestog rebīul-evvela 867. godine (9. decembra 1462). U Istanbulu.

⁽¹⁾ On je umro, pa je ovaj [timar] dat Jakubu⁽²⁾, sinu Bākija; u prvoj dekadi zulhidždže 868 (5—14. avgusta 1464). U Toričanima⁴.

⁽²⁾ On je umro, pa je ovaj timar dat Gerz-Ilijasu; u posljednjoj dekadi zulkade 870. godine (5—14. jula 1466). U tvrđavi Nigde⁵.

Zato što spomenuti ima drugi timar, to je [ovaj] timar dat solaku Omeru; u posljednjoj dekadi zulkade 871. godine (24. juna — 3. jula 1467). U području Čartolosa¹.

¹ Čartoloz ili Čartolos, vid. str. 21, nap. 174.

² Barevo, selo jugozapadno od Skoplja.

³ Govrlevo, selo jugozapadno od Skoplja.

⁴ U orig. Toričani, danas selo Varošluk (kod Turbeta, srez Travnik) iznad koga postoji lokalitet Grad na kome se nalazio grad Toričan.

⁵ Nigde (tur. *Niğde*), grad u istočnom Anadoluu.

Selo *Dolne Solinje* (Donje Solnje)⁶ — domova 42, udovica 2, neoženjenih 5. Prihod 6.878.

Selo *Isveta Petka* (Sveta Petka)⁷ — domova 13. Prihod 1.628.

146^r Selo *Iblace* (Blace)⁸ — domova 6, udovica 4, neoženjenih 3. Prihod 9.524.

S v e g a: sela 3, domova 61, udovica 6, neoženjenih 8. Prihod 9.524.

146^v 214 — TIMAR OMERA, SINA IBNI JAHŠISIJA

[U vojnim pohodima učestvuje] lično kao
burume [sa]:

džebelija	3
šatora	1

Selo *Nirez* (Nerezi)⁹ — domova 44, neoženjenih 8. Prihod 6.352.

Dio sela *Lukavica*¹⁰ — domova 11, neoženjenih 1. Prihod 924.

147^r Dio sela *Sušica*¹¹ — domova 13, neoženjenih 1. Prihod 1.684.

S v e g a: sela 1, dijelova [sela] 2, domova 68, neoženjenih 10. Prihod 8.960.

147^v 215 — TIMAR KASIMA I NJEGOVOG BRATA SALTUKA

Sa tahvila Baraka; oni ga posjeduju zajednički i obojica skupa učestvuju u vojnim pohodima; u rukama imaju berat našeg [sadašnjeg] cara.

[U vojnim pohodima učestvuju] lično kao
2 burume [sa]:

džebelija	1
slugu	1
šatora	1

⁶ Danas Donje Solnje, selo jugozapadno od Skoplja.

⁷ Sveta Petka, selo sjeverozapadno od Govrljeva.

⁸ Danas postoje sela: Blaci, južno od Katlanova, i Donje Blace na Lepencu, južno od Kačanika.

⁹ Danas Nerezi, selo jugozapadno od Skoplja ili Donji Nerezi, selo u istoj opštini.

¹⁰ Lukavica ili Lukojca, nepoznato.

¹¹ Danas postoji: jedno selo Sušica u Pčinji, a drugo je ovo koje leži južno od Skoplja.

¹² Glumovo, selo kod Šiševe, jugozapadno od Skoplja.

Selo *Glumova* (Glumovo)¹² — muslimanskih domova 3, hrišćanskih domova 51, udovica 5; hāssa-vinograda 1, hāssa-stabala oraha 30, lovišta ribe 1. Prihod 7.250.

216 — TIMAR AJDINA, SINA IBNI JAHŠISIJA

148r

[U vojnim pohodima učestvuje] lično kao burume [sa]:

džebelija	3
slugu	1
šatora	1

Zato što ga je spomenuti Ajdin napustio, to je ovaj timar dat solaku Jusufu; trećeg ša'bāna 868. godine (11. aprila 1464). U Jedrenu.

[Sada je ovaj timar] sa tahvila Hamze, sina Pavla Kurtića, koji je umro, dat Umuru, sinu Hadži Ugurlijevu; posljednjeg dana džumādul-ūlā 871 (7. januara 1467). U Konstantinopolju.

Selo *Nokevce* (Noćevce)¹³ — domova 43, neoženjenih 13. Prihod 4.648.

Selo *Gurgev Dol* (Đurđev Dol)¹⁴ — domova 39, neoženjenih 7. Prihod 2.874.

Selo *Ivan'je* (Ivanje)¹⁵ — domova 11, neoženjenih 6. 148v
Prihod 957.

Selo *Kučkova* (Kučkovo)¹⁶ — domova 7, neoženjenih 3. Prihod 710.

Dio sela *Lušce*¹⁷ — domova 21. Prihod 1.406.

Mezra *Parjat*¹⁸ — domova 2. Prihod 200. 150r

S v e g a: sela 4, dijelova [sela] 1, mezri 1, domova 119, neoženjenih 31. Prihod 10.795.

217 — TIMAR IL-ALDIJA, SINA HAMZA-BEGOVA

150v

[U vojnim pohodima učestvuje] lično kao burume [sa]:

džebelija	12
pancir-odijela	1
šatora	1
malih šatora	1

¹³ Danas ne postoji, a nalazilo se između sela Palivodenice i Drobnjaka.

¹⁴ Đurđev Dol, selo u dolini Lepenca južno od Kačanika.

¹⁵ Danas Ivaja, selo jugozapadno od Kačanika.

¹⁶ Danas Kučkovo, selo sjeverozapadno od Skoplja.

¹⁷ U detaljnom popisu iz 1454. godine prvi konsonant je vokalizovan, a drugi i treći punktiran tako da se mora čitati Lušce ili Lušice; nepoznato.

¹⁸ Mjesto Parjat ili slično treba vjerovatno Paprat; nepoznato.

Selo *Ljubance*¹⁹ — domova 54, neoženjenih 6; hāssa-vinograda 1, hāssa-stabala voća 54. Prihod 11.725.

Ovo je selo [sa još] dva sela koja su upisana ispod njega pod nazivima *Burnarice* (Brnarce)²⁰ i *Timuranić*²¹ dato martolos-baši Sulejmanu sa tahvila Ibrahim-bega s tim da ih posjeduje i da učestvuje u vojnim pohodima. Datum: šesnaestog rebī'ul-evvela 867. (9. decembra 1462.) godine. U Istanbulu²².

S obzirom da ovaj spomenuti ima drugi timar, to je ovaj dat Mehmed-begu, sinu Vejs-begovom; u drugoj dekadi ša'bāna 868. godine (19—28. aprila 1464.) U Jedrenu.

Selo *Burnarce* (Brnarce)²⁰, nenaseljeno.

Selo *Timuranić*²¹ — domova 38, neoženjenih 2. Prihod 4.918.

151r

Selo *Istudeničani* (Studeničani)²³ — domova 30, neoženjenih 4. Prihod 3.985.

Ovo je selo sa selom pod nazivom *Gornje Kolučani* (Gornje Količane)²⁴, koje je upisano ispod njega dato Orhanu, sinu Arnauta Šahina. On ga posjeduje i učestvuje u vojnim pohodima. Datum: šesnaestog rebī'ul-evvela 867. godine (9. decembra 1462). U Istanbulu.

Zato što je spomenuti dobio drugi timar, to je ovaj dat Il-begovom rođaku Sulejmenu; u drugoj dekadi džumādal-āhira 869. godine. (8—17. februara 1465.). U Konstantinopolju.

Selo *Gornje Kolučane* (Gornje Količane)²⁴ — domova 28, udovica 4, neoženjenih 4. Prihod 3.331.

Drži ga Sulejman.

Selo *Humhova* (Humhovo)²⁵ — domova 12, udovica 1. Prihod 1.202.

Ovo selo sa niže navedenim selom pod nazivom *Šiševo* (Šiševo)²⁶ dato je novom muslimanu Aliji s tim da ga uživa i da učestvuje u vojnim pohodima. Datum: šesnaestog rebī'ul-evvela 867. (9. decembar 1462). U Istanbulu.

¹⁹ Ljubance, selo sjeverno od Skoplja.

²⁰ Ne postoji odavno; u popisu iz 1454. godine zapisano je ovako: selo *Burnarce* (Burnarce) je pusto; upisano je skupa sa [selom] Ljubancem« (str. 129) pa se prema tome nalazilo u blizini današnjeg sela Ljubanca. Kako se i danas jedan lokalitet između Ljubanca i Kučevišta naziva Brnarce, to je on, mislim, identičan sa ovim selom.

²¹ Timuranić ili sl., nepoznato.

²² Precrtano.

²³ Studeničani, selo jugoistočno od Skoplja.

²⁴ Gornje Količane, selo južno od Skoplja.

²⁵ Danas Umovo, selo blizu Količana, južno od Skoplja.

²⁶ Šiševo, selo na Tresci, jugozapadno od Skoplja.

Selo *Dobri Dol*²⁷ — domova 44, neoženjenih 5. Prihod 151^v
8.258.

Sada je ovo selo dato solaku Aliji s tim da ga posjeduje i da učestvuje u vojnim pohodima. Datum: posljednjeg dana rebī'ul-evvela 867. godine (23. decembra 1462.). U Istambulu.

Selo *Šiševo* (Šiševo)²⁶ — domova 21, neoženjenih 5; hāssa-stabala voća 40. Prihod 3.151.

S v e g a: sela 8, domova 227, udovica 5, neoženjenih 26. Prihod 36.570.

218 — TIMAR AHMEDA, SINA PAZARLIJEVA

152^r

On ima u ruci berat našeg [sadašnjeg] cara.

[U vojnim pohodima učestvuje] lično kao burume [sa]:

džebelija	2
šatora	1

Sada je ovaj timar sa niže navedenim timarom Saltuka, sina Isaova koji spada u timare mustahfiza, dat rikabdaru Ahmedu. U drugoj dekadi džumādal-ūlā 861. (6—15. aprila 1457) godine. U Jedrenu.

Sada su ova dva sela data Jakubu⁽¹⁾ sinu Sarudže; u posljednjoj dekadi redžepa 862 (4—13. juna 1458) godine. U Güzeldže Hisaru (= Avala)²⁸.

(1) On je umro [pa je zato ovaj timar] dat Hiziru, sinu rikabdara Mustafe i Kerti-Gaziji na zajedničko uživanje s tim da svake godine učestvuje u vojnim pohodima. Trinaestog dana ša'bāna 873 (26. februara 1469) godine. U Konstantinopolju.

Sada je dio od spomenutog Kerti-Gazije dat carskom sklavu (kul) Isa-baliji s tim da učestvuje u vojnim pohodima. Napisano osamnaestog dana blagoslovenog ramazāna 873. (1. aprila 1469) godine. U Konstantinopolju.

Selo *Krasomirce*²⁹ — domova 33, neoženjenih 3, udovica 1. Prihod 3.812.

Selo *Dragonože*³⁰ — domova 15, neoženjenih 1. Prihod 2.263.

S v e g a: sela 2, domova 48, [udovica 1], neoženjenih 5. 152^v
Prihod 6.075.

²⁷ Dobri Dol, selo južno od Skoplja.

²⁸ *Güzeldže Hisar* (tur. *Güzeldze Hisar* doslovno-ljepuškasti grad) je stariji turski naziv nekadašnjeg grada Avale (tur. *Havala*), kod Beograda. Naziv Havala odnosno Avala dolazi od ar. *hawāla*, što ovdje znači mjesto koje dominira okolinom, pa je drukčije tumačenje toga naziva pogrešno (Srvani *Enciklopedija Jugoslavije* s. v. Avala).

²⁹ Krasomirce ili Krasomirci, nepoznato.

³⁰ Dragonože, nepoznato.

219 — TIMAR ILIJASA, ČEHAJE RIKABDĀRĀ, GULAMA [ISA]-BEGOVA

[U vojnim pohodima učestvuje] lično kao
burume [sa]:

džebelija	9
pancir-odijela	1
šatora	1
malih šatora	1

Ovaj je timar oduzet njemu i dat Jusufu, sinu gospode (hatun) Hurije. Datum: posljednja dekada zulkade 865. (28. avgusta — 6. septembra 1461). U logoru Niksaru³¹.

Zato što je spomenutom dat drugi timar u Bosni, to su tri sela pod nazivima *Gorance*³², *Vlčedol*³³ i *Isveti Nikola* (Sveti Nikola)³⁴ data Sulejmanu, rođaku Isabega, sina Ishak-begova, s tim da ih posjeduje i da učestvuje u vojnim pohodima; četrnaestog ševvāla 867 (2. jula 1463) godine. U logoru Foči³⁵.

Selo *Gorance*³² — domova 84, neoženjenih 17; hāssa-vinograda 1. Prihod 12.910.

Drži ga Sulejman.

153^r Selo *Vlčedol*³³ — domova 17; hāssa-vinograda 1, hāssa-štabala oraha 8. Prihod 3.038.

Drži ga Sulejman.

Selo *Gračanica*³⁶ — domova 22, udovica 4, neoženjenih 5. Prihod 2.382.

Sada je ovo selo sa niže upisanim selima pod nazivima *Pokrvenik*³⁷, *Režance*³⁸ i *Vitomirce* (Vrtomice)³⁹, dato silahdaru Ahmedu s tim da ga posjeduje i da učestvuje u vojnim pohodima; dvadesetosmog ševvāla 867 (16. jula 1463. godine). U logoru Derbend Kačanik⁴⁰.

153^v Selo *Pokrvenik*³⁷ — domova 18, udovica 1, neoženjenih 5. Prihod 2.132.

³¹ Niksar, grad u Anadolju.

³² Gorance, selo južno od Kačanika i sjeverozapadno od Skoplja.

³³ Vlčedol, danas selo Vuči Dol u skopskom Dervenu kod Novog Sela, sjeverozapadno od Skoplja.

³⁴ Danas postoji samo istoimeni manastir na Tresci.

³⁵ Foča, grad na Drini u Bosni. Ovu identifikaciju utvrđuje datum ovog zapisa jer se tada rumelijski beglerbeg i veliki vezir Mahmud-paša Anđelović vraćao iz Bosne u Tursku. Interesantno je da se Foča u ovom i ostalim zapisima navodi u današnjem obliku, dok se i u nekim kasnijim turskim izvorima, iz druge polovine XV stoljeća, redovno naziva Hotča.

³⁶ Danas postoje sela Gračane, sjeverno od Kučkova i sjeverozapadno od Skoplja.

³⁷ Danas postoji selo Krvenik u dolini Lepenca, južno od Kačanika.

Selo *Režance*³⁸ — domova 30, udovica 1, neoženjenih 7.
Prihod 3.155.

Selo *Isveti Nikola* (Sveti Nikola)³⁴ — domova 13, udovica 2. Prihod 1.495.

Drži ga Sulejman.

Selo *Vitomirce* (Vrtomice)³⁹ — domova 13, neoženjenih 2. Prihod 2.164. 154^r

S v e g a: sela 7, domova 171, udovica 9, neoženjenih 38.
Prihod 27.276.

220 — TIMAR BAŠMAKDARA JUSUFA, GULAMA SULTANA
ALAUDDINA

154^v

[U vojnim pohodima učestvuje] lično kao
burume [sa]:

džebelija	3
slugu	1
šatora	1

[Ovaj je timar] njemu oduzet i dat Jakubu, sinu
Esbija. Datum: posljednja dekada zul-kade 865. godine
(28. avgusta — 6. septembra 1461). U logoru Nik-
saru³¹.

Selo *Bustenik* (Pustenik)⁴¹ — domova 50, udovica 2, neoženjenih 2; hāssa-stabala voća 6. Prihod 7.549.

Selo *Palivodenica*⁴² — domova 30, udovica 7, neoženjenih 2. Prihod 2.734.

S v e g a: sela 2, domova 80, udovica 9, neoženjenih 7. 155^r
Prihod 10.283.

221 — TIMAR KASIMA, SINA HIZIROVA, GULAMA [ISA]-BEGOVA

On ima u ruci berat našeg cara.

[U vojnim pohodima učestvuje] lično kao
burume.

³⁸ Režance; up. Хаци-Васиљевић, н. д. 191.

³⁹ Vrtomice, selo u porječju Lepenca, južno od Kačanika. Up. sljedeću napomenu.

⁴⁰ U orig. *Vitormirce* što sam ispravio u Vitomirce, jer je tako zapisano u custos paginae na ovom mjestu, i popisu iz 1454. godine kao i u predhodnoj bilješci iz 1463. godine. Osim toga i u jednome zapisu iz 1434. navodi se „Витомирци у области скопског града“ (Јб. Стојановић, *Стари српски записи и натписи* 261). Danas selo Vrtomice.

⁴¹ Pustenik, selo u dolini Lepenca, južno od Kačanika.

⁴² Palivodenica, selo u dolini Lepenca, južno od Kačanika.

Ovaj je timar pripojen timaru (Ejne-begija)⁴³ Ilijasa⁽¹⁾, koji je upisan sa druge stranice ovog lista.

(¹) On je umro [pa je ovaj timar] dat njegovom sinu Aliji. U smislu svoga berata on je dužan da šalje jednog eškindžiju u vojne pohode. Datum: prve dekade džumādal-āhira 865. godine. (14—23. marta 1461). U Jedrenu.

Selo *Uzgurovce* (Zgurovce)⁴⁴ — domova 18, neoženjenih 1; Prihod 1.425.

155^v 222 — TIMAR ILIJASA, SINA EJNEBEGIJEVA

[U vojnim pohodima učestvuje] lično kao burume.

Selo pod nazivom *Uzgurovce* (Zgurovce)⁴⁴, koje je upisano na [drugoj] stranici ovog lista, dato je ovom spomenutom (Ejnebegiju)⁴⁴ Ilijasu uz taksu na dodatak. U Güzeldže Hisaru (= Avala)⁴⁵.

On je umro, pa je [ovaj timar] dat njegovom sinu Aliji s tim da ga posjeduje i da u smislu svoga berata šalje eškindžiju u vojne pohode. Datum: prva dekada džumādal-āhira 865. godine (14—23. marta 1461). U Jedrenu.

Selo *Jadrevce*⁴⁶ — domova 8, neoženjenih 2; Prihod 962.

Selo *Kondova* (Kondovo)⁴⁷ — domova 8. Prihod 808.

Svega: sela 2, domova 16, neoženjenih 2. Prihod 1.770.

156^r 223 — TIMAR ILIJASA.

On je stari timarnik.

U vojnim pohodima učestvuje lično.

Zbog toga što je ovaj timar sa timarom Šojka, sina Dominika, koji je upisan na poleđini ovog lista, i [timarom] Kostadina, bio uzapćen, on je [sada] dat jigitu po imenu Bajramlu. Posljednje dekade rebiul-āhira 864. godine (14—22. februara 1460). U Jedrenu.

Dat je jigitu po imenu Jusufu, robu Isa-bega Evrenosovića (Evrenosoğlu); on ga posjeduje i učestvuje u vojnim pohodima; 9. zul-kade 867. godine (26. jula 1463.). U logoru Samakovi⁴⁸.

⁴³ Ime Ejnebegi precrtano pa ispod njega napisano Ilijas.

⁴⁴ Zgurovce, ne postoji odavno, a nalazilo se sjeverno od sela Ljubotena.

⁴⁵ Avala, v. str. 109, nap. 28. Ova bilješka nije datirana, ali kako je napisana istom rukom kao i datirana bilješka na str. 109, zaključujem da je nastala u isto vrijeme.

⁴⁶ Jadrevce ili Jedrevce, nepoznato.

⁴⁷ Kondovo, selo zapadno od Skoplja.

⁴⁸ Danas Samakov, grad u Bugarskoj.

Selo *Vlčevce* (Volčevce)⁴⁹ — domova 6, neoženjenih 1.
Prihod 634.

Selo *Divlje*⁵⁰, nenaseljeno.

Selo *Todorice* (Todorice)⁵¹, nenaseljeno.

224 — TIMAR DOMINIKA, SINA ŠOJKOVA

156v

[U vojnih pohodima učestvuje] lično kao
džebelija [sa]:

slugu 1

Dat je spomenutom Bajramliji.

Selo *Jelova* (Jelovo)⁵² — domova 12, neoženjenih 5. Pri-
hod 1.592.

Selo *Birova* (Birovo)⁵³ — domova 3, prihod 300.

S v e g a: sela 2, domova 15, neoženjenih 5. Prihod 157r
1.892.

225 — TIMAR KOSTADINA.

On je stari timarnik.

U vojnim pohodima učestvuje lično

Dat je spomenutom Bajramliji.

Dio sela *Veterske* (Vetersko)⁵⁴ — domova 6. Prihod 646.

226 — TIMAR ISA-BEGA, SINA JORGUČ-PAŠINA

157v

[U vojnim pohodima učestvuju]

burume 1

džebelija 5

slugu 1

šatora 1

Prenesen je na Jusufa, sina Huri-hatun. To se do-
godilo posljednje deкаде zul-hidže 862. godine (30.
oktobra — 7. novembra 1458). U Skoplju⁵⁵.

⁴⁹ Vlčevce ili Volčevce, nepoznato.

⁵⁰ Divlje, selo u porječju Pčinje, jugoistočno od sela Kojnara.

⁵¹ Todorica, nepoznato.

⁵² Danas selo Elovo u slivu Markove rijeke, južno od Skoplja.

⁵³ Birovo ili Petrovo, nepoznato. 1454: ۱۴۵۴ ۱۴۵۵ ۱۴۵۶

⁵⁴ Vetersko, selo jugoistočno od Skoplja blizu utoka Pčinje u Vardar.

⁵⁵ Precrtano.

Budući da spomenuti ima drugi timar, to je ovaj timar dat Esbioğlu Jakubu. Datum: posljednje dekade zul-kade 865. godine (28. avgusta — 6. septembra 1461). U logoru Niksaru⁵⁶.

Sada je ovaj timar dat Kurdu⁽¹⁾, sinu tobdžije Ibrahima. Datum: druge dekade zul-hidždže 865. godine (17. — 26. septembra 1461). U logoru Kerede u području Unšehira⁵⁷.

(1) On je umro, pa je sada ovaj timar dat Musabegovom kapidžibaši Ajasu; prve dekade redžeba godine 866 (1—10. aprila 1462). U logoru štićenom (al-mahmiyya) Jedrenu.

Budući da je spomenuti dobio drugi timar u Bosni, to je ovaj dat Ali-čelebiji⁵⁸ zato što je bio vrijedan joldaš; trećeg ševvāla 867 (21. juna 1463). U logoru Nevesinju (Nevesini)⁵⁹.

Selo *Jazirce*⁶⁰ — domova 34, neoženjenih 2. Prihod 5.473.

Selo *Papužde* (Pqbužje)⁶¹ — domova 61, udovica 1, neoženjenih 7; hāssa-stabala voća 50. Prihod 11.796.

158^r S v e g a: sela 2, domova 95, udovica 1, neoženjenih 9. Prihod 17.269.

227 — TIMAR AJDINA⁽¹⁾. SINA DOGANDŽIJE BEHADIRA

[U vojnim pohodima učestvuje] lično kao
džebelija [sa]:
slugu 1

(1) On je umro, pa je ovaj timar sa timarom koji je upisan niže na sedmom listu, a na ime Ise, sina Bogudžik-Ejnebegija, dat Ali-begovom robu Mahmudu s tim da ga posjeduje i da učestvuje u vojnim pohodima. Datum: prve dekade rebīul-evvela 862 (17—26. januara 1458). U Jedrenu⁶².

⁵⁶ Preko ove bilješke napisano je dva puta unakrst سهو (sehv-omaška, omaškom).

⁵⁷ Kerede grad u oblasti Bolu sa lukom Akčeşehir.

⁵⁸ Preko ovog imena napisano je: سهو اولدی (sehv oldu napravljena je omaška).

⁵⁹ Preko imena čelebije napisano: Sehv oldi. To je omaška (Napravljena je omaška).

⁶⁰ Jazirce, selo u skopskoj Crnoj Gori.

⁶¹ U popisu iz 1454. godine: Pabužde, danas Pobužje, selo sjeverno od Skoplja.

⁶² Precrtano.

Zbog toga što je [ovaj timar] bio užapćen, on je sada dat zajednički Aliji, sinu Ajdinovu i Muhammediju, sinu Hadžibegovu; oni učestvuju u vojnim pohodima naizmjenično. Datum: prve dekade zul-hidže 862 (10—19. oktobra 1458) godine u Skoplju⁶³.

Ovaj je timar sa timarom koji je upisan dolje na spomenutog Isu bio dat đauru po imenu Jorgi, sinu Momirovom. Zbog toga što to nije bilo zavedeno u defter, to je ovaj dio bio omaškom oduzet i upisan na ove navedene. Sada je ovaj timar, zajedno sa timarom koji je bio upisan na spomenutog Isu, potvrđen spomenutom Jorgiju. Datum je [naveden] tamo.

Dio sela *Veterske* (*Vetersko*)⁵⁴ — domova 15, udovica 1, neoženjenih 6, lovišta ribe 1. Prihod 2.190.

228 — TIMAR AHMEDA PERBURA (?), GULAMA HAMZA-BEGOVA 158^v

[U vojnim pohodima učestvuje] lično kao
burume [sa]:

džebelija	2
šatora	1

Budući da je spomenuti dobio u Bosni drugi timar, to je ovaj dat solaku Šahinu; trećeg ševvāla 867. (= 21. juna 1463) godine. U logoru Nevesinju (Nevesini).

Spomenuti ima timar dolje (niže) među mustahfizima [koji je dobio] sa tahvila Jovana i Bogdana.

Selo *Vrtekica*⁶⁴ — domova 23, neoženjenih 3. Prihod 3.073.

Selo *Zidmirce* (*Džidimirce*)⁶⁵ — muslimanskih domova 2, hrišćanskih domova 5. Prihod 454.

Selo *Dolne Kolučani* (*Donje Količane*)⁶⁶ — domova 12, 159^r neoženjenih 1. Prihod 1.524.

Selo *Isvetova* (*Svetovo*)⁶⁷ — domova 5. Prihod 515.

Mezra *Brvnarčeva* (*Brvnarčevo*)⁶⁸, nenaseljena.

Selo *Ravne Gaberi* (*Ravni Gaber*)⁶⁹ — domova 1. Prihod 100.

Svega: sela 5, mezri 1, muslimanskih domova 2, 159^v hrišćanskih domova 46, neoženjenih 4. Prihod 5.662.

⁶³ Preko ove bilješke napisano *sehv* (sehv-omaškom, zabunom).

⁶⁴ Vrtekica, selo jugoistočno od Skoplja blizu Studeničana.

⁶⁵ Danas Džidimirce ili Židimirce, selo istočno od Katlanova.

⁶⁶ Dolno Količane, južno od Skoplja.

⁶⁷ Vjerovatno Cvetovo, selo u porječju Markove rijeke južno od Skoplja.

⁶⁸ Vjerovatno Brvnarčevo; sada se nije moglo ubicirati, a nalazilo se vjerovatno negdje u okolini prethodnog sela.

⁶⁹ Danas Ravni Gaber odnosno Ramni Gaber, selo južno od Studeničana i jugoistočno od Skoplja.

229 — TIMAR LUTFIJE GULAMA [ISA]-BEGOVA.

On ima u ruci berat našeg [sadašnjeg] cara.

[U vojnim pohodima učestvuje] lično kao
burume [sa]:

džebelija	2
šatora	1

Ovaj timar je sa timarom Ali-bega koji je upisan niže na prvoj stranici četrnaestog lista, dat silahdaru Davudu s tim da ga posjeduje i da učestvuje u vojnim pohodima. Napisano u posljednjoj dekadi muharrema 871 (2—11. septembra 1466. godine). U logoru Staroj Banji (Eski Banje)⁷⁰.

Selo *Golema Lika*⁷¹ — domova 2. Prihod 200.

⁷⁰ Eski Banja = Stara Banja.

⁷¹ Ne postoji odavno, a nalazila se u području srednjeg toka Kadine rijeke između sela: Tikovice i Gumaljeva.

RJEČNIK TERMINA I REGISTRI

RJEČNIK TERMINA

ĀBĀDĀN (pers. ābādān) naseljen, izgrađen; sinonim sa ar. terminom mamur (ar. *ma'mūr*), naseljen, civilizovan, u dobrom stanju.

ĀHENGĒRĀN (pers. *āhengerān* pl. od *āhenger* kovač) turski naziv sela Kovače kod Kosovske Mitrovice.

AHREJANI (tur. *ahreyan*) ime jednog starog autohtonog plemena u oblasti Rodopa (između Nevrokopa i Tatar-Pazardžika). Odatle su se naseljavali po zapadnoj Makedoniji, Albaniji i Južnoj Srbiji gdje ih nalazimo u prvoj polovini XV stoljeća kao muslimane. Do danas se ovaj naziv sačuvao samo za muslimane u oblasti Rodopa. Izvan te oblasti on je sada nepoznat. Najrasprostranjeniji naziv za islamizirane Bugare je *pomaci* (sing. *pomak*), za Makedonce u oblasti Šar-planine — *torbeši* (sing. *torbeš*), a za one oko Kičeva naziv *apovci*. Više vid. Шишковъ, Н. Ст.: *Българо-Мохамеданитъ (номаџи)* str. 14—20; K. Jireček, *Geschichte von Bulgarien* str. 575; H. Inalcık, *Sûret-i defter-i sancak-ı Arvanid* str. 8, 60, 99, 101.

AKČA (tur. *akça* demin. od *ak* bijel), sitan srebrni novac u Turskoj, kovana od vremena emira Orhana (1326—62) do XVII st. U Evropi se zvao grč. *aspra* (po sličnom vizantiskom novcu). Godine 1431. jedan mletački dukat vrijedio je 35 akči; isto tako oko 1455. godine; 1488. g. — 49, 1510. g. — 54, a 1590. g. 120 akči (Belleten XXIII, 1959, 585).

ALADŽA HISAR, (tur. *Alaca Hisar* od tur. *alaca* šaren i ar. *hisār* tvrđava) turski naziv za Kruševac.

AMBARDŽIJA, v. *anbârdâr*.

ANBÂRDÂR (od ar. *ānbār* pl. od *nibr* magaza, magazin, depo, skladište za žito i robu uopće) i per. *dār* prez. osn. od *dāšten* imati, držati) *magaciner*.

ARK (tur.) rukav, vještački kanal za navodnjavanje, odatle naš turcizam jarak.

ĀSJĀB (pers. āsyāb), mlin, vodenica; mogao je biti privatno vlasništvo seljaka (kolektivno ili individualno) kao i u sastavu timara. U posljednjem slučaju spadao je redovno u hāssa-posjede spahija.

ĀSJĀBI HĀSSA (tur. *āsyāb-i hāssa*) mlin u hāssa-posjedu.

AŠČIJA (tur. *aşçı*, od pers. *aš* jelo, kuhana hrana), kuhar; zanačija koji drži kuhinju.

AŠPEZ (pers.) pekar.

AVALA, v. *Havâla*.

BĀG (tur. *bağ* od pers. *bāg*) bašta; vinograd. U ovom popisu uvijek znači vinograd.

BAHĀ i BEHĀ (pers. *bahā*) cijena, vrijednost.

BAŠ (tur. *baş* glava; vrh; starješina; glavni), dolazi kao prva ili druga komponenta u mnogim složenim imenicama u imeničkom značenju starješina ili u pridjevnom — glavni. To je ustvari turski ekvivalent za pers. riječ *ser* koju sam prevodio sa turskom *baş*, jer je ona u nas poznata. U ovom izvoru dolazi u nazivima: *čeribaša*, *kapidžibaša* i *subaša*.

BAŠMAKDÂR (tur. *başmakdâr* od tur. *başmak* vrsta obuće i pers. suf. *dâr*, pers. osn. od *dâšten*, imati, držati) dvorjanik, koji se stara za obuću svoga gospodara.

BAZAR ili PAZAR (pers.), prvotno znači trgovanje, zatim trg, pijaca, tržište, trgovništvo. U svim tim značenjima ova se riječ upotrebljavala i kod nas od sredine XV stoljeća za sve trgove i tržišta na kojima se izlagala roba i vršila razmjena dobara na otvorenom prostoru bez obzira da li se radilo o svakodnevnom trgovanju ili o onom koje se obavljalo u određene dane. U turskom postoje brojne složenice od ove i drugih riječi koje bliže označuju pojedine vrste trgova, pijaca ili tržnica, kao: *at pazari*, trg na kome su se prodavali konji; *balık pazari* ribarska pijaca; *saman pazari* trg na kome se prodaje slama i sijeno itd. Naziv bazar upotrebljavao se kod Turaka i kod nas i za izvjesne zatvorene trgove i natkrivene ulice u kojima su se s obje strane nalazili dućani i koje su na oba kraja imale vrata. U tom smislu prodro je taj termin i na Zapad gdje je počeo da označuje velike robne kuće. Najzad, naziv bazar je postao sinonim sa nazivom čaršija.

BAZARCIK (tur. *bazarcık* od pers. *bazar*, v. i tur. dem. suf. *cık*) mali trg, malo trgovništvo, pazarić. Danas se jedno selo kod Sarajeva naziva Pazarić i ono je vjerovatno identično sa jednim od sela-trgova koja se navode u ovom popisu.

BAZDÂR (pers. *bāzdār*, pl. *bāzdārān* od *bāz*, vrsta sokola i pers. *dār* prez. osn. od *dâšten*, imati držati) sokolar, sinonim sa tur. *doğancı* = *dogandžija* (v.).

BEDEL (ar.), zamjena; naknada, ekvivalent.

BEG (tur. *bey*, staroosmanski *beg*) zapovjednik, knez, plemić, sinonim sa ar. *āmīr* (v.) i pers. *mīr* (v.).

BEGLERBEG (tur. *beylerbeyi*) namjesnik najveće turske vojno-administrativne jedinice. Više vid. H. Šabanović, *Vojno uređenje Bosne od 1463. do kraja XVI stoljeća*. Godišnjak Društva istoričara Bosne i Hercegovine XI, 1960. 174—184.

BEJÂZ (beyâz od ar. *bäyâd*) doslovno bjelina; riječ kojom se označuju neispisane stranice i listovi u rukopisu; u tom slučaju zamjenjuje ustvari *râbitu*, odnosno *custos paginae*.

BERÂT (ar. *bārāt*), ukaz, dekret, kojim se postavlja neki službenik, dodjeljuje posjed, plata ili odlikovanje. Berate su izdavali sultani, a za manje timare i beglerbezi. Više vid. H. Šabanović, *Vojno uređenje Bosne od 1463. g. do kraja XVI stoljeća*. Godišnjak Društva istoričara Bosne i Hercegovine XI, 1960, 182.

BITI (tur. < kines. *pit*) napisano pismo, sinonim sa *mektûb* (v.).

BIVE (pers. *bīve* udovica), udovica koja je bila starješina domaćinstva pa je zato plaćala lični feudalni porez, i to obično 6 akči. Žene inače nisu podlijevale nikakvom oporezivanju.

BOSTAN (pers. *bûstân* od *bû* miris i suf. *stân*), 1. vrt, bašča, 2. dinje i lubenice. U ovom izvoru upotrebljava se samo u ovom drugom značenju.

BURUME, v. *bürüme*.

BÜRÜME (tur.) pravo značenje ovog termina nisam mogao utvrditi. Mišljenje turskih leksikografa da ona znači vrstu čalme koju su nosili spahije ne mogu usvojiti. Prema osnovnom značenju ove riječi ona je morala da označuje vrstu spahijskog oklopa, spahijskog pancira i ratne opreme kakvu su morale imati sve spahije višeg ranga (sa prihodom od najmanje 3000 akči vrijednosti); prema tome ovaj termin bi morao da znači pravog spahiju, viteza, za razliku od džebelije (v.) i eškin-džije (v.).

ČADOR (tur. *çadır*), šator. O vrstama šatora vid. M. Z. Pakalın, *n. d.* s. v. *çadır*.

ČAKIRDŽIBAŠA (tur. *çakırcıbaşı* od tur. *çakırcı*, *çakirdžija*, v. i tur. *baş*, v. *baş*), starješina svih sokolara i njihovih zapovjednika na dvoru sultana ili namjesnika neke provincije.

ČAKIRDŽIJA (tur. *çakırcı* od tur. *çakır*, vrsta lovačkog sokola i tur. suf. *cı*) 1. slobodan seljak koji je uzgajao ili hvatao ovu vrstu lovačkih sokolova; za svoju službu uživali su slobodne baštine i bili oslobođeni od poreza; 2. pripadnik jedne grupe dvorskih janjičara koji su nosili na rukama sokolove prilikom lova njihovog gospodara.

ČANGRA, v. *čanra*

ČANRA (tur. *چکره* što Giese i Uzunçarşılı čitaju *çekre*; P. Wittek, je, međutim, ukazao da je ova riječ grčkog porijekla, da je stariji turski oblik glasio *çangra* i da ona znači samostrijel, arbalèt, Armbrust kako je mislio i Giese. Osnov za takav prevod ove riječi pruža i *Burhân-i kâti* (s. v. *nāvek*) prema kome je ona sinonim sa riječi *zenberek* (vulg. od *zenburk*), samostrijel, ali kaže da znači i vrstu malih strijela kao i pers. riječ *nāvek*. Iz popisa oružja u makedonskim gladovima iz 1454/5. vidi se da se tada ova riječ upotrebljavala u značenju samostrijel. Vid. defter Maliye br. 12 list 97 i 165.

ČANRAZEN (tur. *çanrazen* pl. *çanrazenler* od *čanra*, odnosno *çangra*, v. *čanra* i per. *zen* pres. osn. od *zeden*, tući, udarati; kovati). Obzirom na prethodna izlaganja (s. v. *čanra*) ova riječ bi mogla da znači samostreljar, odnosno samostreljari pa sam je tako i ja preveo. Sada, međutim, mislim da nije tako, nego da su *čanrazeni* majstori koji su izrađivali samostrijele.

ČAŠNIGİR (pers. *čāšnīgīr*) dvorjanik koji je služio jelom vladara ili druge visoke dostojanstvenike; naziv dolazi odatle što je jelo morao sam kušati.

ČELEBI, ČELEBIJA (tur. *çelebi*) princ; obrazovan čovjek plemenitog roda.

ČELTUKČIJA (tur. *çeltikçi* od tur. *çeltik* neoljušteni pirinač i tur. suf. *ci*) orizar.

ČERGA (tur. *çerge*) mali vojnički šator. U ovom popisu spominju se čerge u tom značenju kao obaveza koju su vlasi Sjenice davali Isa-begu. Drukčije shvatanje toga teksta je pogrešno.

ČERI (tur. *çeri*) vojska, armija; vojni pohod.

ČERIBAŠA (tur. *çeribaşı* od tur. *çeri*, v. i tur. *baş*, v.) doslovno vojni starješina, a kao termin u osmanskoj državi znači: 1. serasker 1); 2. niži starješina raznih vojničkih i poluvojničkih društvenih redova kao što su vojnuci i Cigani; odatle naš turcizam *ceribaša*.

ČEŠNEGİR, v. čašnigir.

ČIFLUK ili ČITLUK (tur. *çiftlik* od pers. *ğuft*, tur. *çift* par, par volova) prvobitno znači kompleks obradivog zemljišta koji se mogao obrađivati s jednim parom volova, a zatim:

1. Kompleks zemljišta u posjedu jedne muslimanske seljačke porodice dovoljan za njeno izdržavanje. Ovi čifluci odgovaraju našem terminu *baština* u značenju koje on ima u turskoj agrarno-pravnoj terminologiji. Kao i baštine ovi čifluci mogu biti *slobodni* i *potčinjeni* već prema tome da li se nalaze u posjedu slobodnih seljaka, povlaštenih društvenih, vojničkih ili poluvojničkih redova kao što su Juruci i drugi, ili u posjedu zavisnih seljaka, obične muslimanske raje. U prvom slučaju nazivaju se prema redu kome pripadaju, a u drugom rajinski čifluci.

2. Vrsta posjeda na mirijskoj zemlji (u okviru lena) sa posebnim ekonomsko-pravnim statusom različitim od statusa svake druge vrste svojine na zemlji (timara, baštine, mulka i vakufa). Predstavljao je zasebnu ekonomsku i teritorijalnu cjelinu i imao svoje granice, ali mu veličina nije bila ograničena (mogao se sastojati od jedne baštine kao i od više sela). Po tom se i formalno razlikovao od jednog seljačkog gazdinstva. Bitna ekonomsko-pravna razlika između seljačkog i ovog čifluka sastojala se u višem stupnju svojine, širem pravu posjedovanja i raspolaganja i potpune lične neovisnosti čifluk-sahibije od spahije. Svojina na ovakovom čifluku bila je ograničena jedino vrhovnim vlasništvom države, *rekaba-dominium eminens* a posjedovanje uslovljeno jedino ispunjavanjem poreskih obaveza kojim je čifluk bio opterećen (porez se sastojao samo od desetine i to redovno u novcu ili njegovog ekvivalenta u vidu određene službe državi). Ono nije povlačilo nikakve lične feudalne obaveze čifluk-sahibije prema feudalcu, kakve je imala raja prema spahiji ili spahija prema državi.

Pravo raspolaganja čiflukom bilo je ograničeno jedino poštivanjem vrhovnog vlasništva države i plaćanjem tapije (prenosne pristojbe) spahiji u slučaju prodaje. U okviru navedenih ograničenja čiflukom se moglo slobodno raspolagati (mogao se neograničeno nasljeđivati, poklanjati, zalagati i davati u zakup) pod uslovom da svaki novi titular čifluka poštuje gornja ograničenja i ispunjava obaveze kojim je čifluk bio opterećen. U tome je bila velika odlika ovih posjeda na mirijskoj zemlji koja je inače bila skoro isključena iz slobodnog prometa.

Isti pravni status imale su i sve ostale nekretnine (mezre, zemlji, baštine, njive, vinogradi, voćnjaci, mlinovi, stupe itd.) na mirijskoj zemlji stečene na način kojim su sticani ovi čifluci.

Čifluci su postojali u Turskoj od najstarijih vremena njene istorije (a ne tek od XVII stoljeća sa tzv. čiflučenjem.) Samo su oni u raznim vremenima i u raznim dijelovima Carstva poprimali različite oblike, ali im se suština i pravna narav nije bitno mijenjala sve do XVIII stoljeća.

Čifluci su u pravilu osnivani samo od većih napuštenih odnosno nenaseljenih posjeda, ustupanjem od strane države ili kupovinom pod uslovom da dotični posjed bude upisan u katastarske knjige kao čifluk i da prvi titular pored tapije plati državi posebnu taksu na čifluk (*resm-i çiftlik*). Plaćanje te takse bio je uslov da posjed dobije status čifluka.

Sticanjem čifluka titular je bio obavezan da ispunjava sve eventualne obaveze kojim je bilo uslovljeno sticanje čifluka u svakom konkretnom slučaju (plaćanje desetine spahiji, naseljavanje dotičnog posjeda, vršenje neke službe za državu i sl.).

Po starim turskim agrarnim zakonima zemlju je mogao držati samo onaj ko ju je obrađivao. Takova je pretpostavka bila i kod ovih čifluka s tim što su ih vlasnici mogli dati na obradu drugim licima uz slobodnu pogodbu. Ukoliko ta lica nisu imala svoje zemlje, tj. ako nisu bila raja nekog spahije, ona su redovno dolazila u kmetski (čifčijski) položaj prema čifluk-sahibiji. Tako je za postanak i razvoj ovih čifluka usko vezan postanak kmetstva. Država se dugo vremena borila protiv kmetstva ukidanjem svih čifluka na kojima je zavoden kmetski odnos. Takvi čifluci su često pretvarani u potčinjene baštine od kojih su osnivani novi timari, a kmetovi oslobođani kmetskog odnosa i prevođeni u zavisne seljake, raju. Isti je slučaj bio i sa agrarnim robovima koji su naseljavani na ovakvim čiflucima (u koliko ih njihovi gospodari nisu sami oslobođali), ako su ti robovi bili seljačkog porijekla.

Na drugoj strani seljak-baštinik je još u XVI stoljeću stekao pravo da svoju baštinu, uz odobrenje spahije, može prodati, kao što je to pravo imao i spahija kada baština postane upražnjena ili zanemarena. I dok su seljaci svoje, odnosno spahija rajinske, baštine prodavali drugim seljacima koji su te baštine sami obrađivali dotle te transakcije nisu izazivale nikakve promjene u društvenim odnosima. Međutim, vrlo rano počeli su se javljati slučajevi da su seljaci svoje, odnosno spahija upražnjene, baštine počeli prodavati ne raji-seljacima koji će ih i dalje sami obrađivati, nego licima koja ih nisu sama obrađivala, nego su ih pretvarala u svoje čifluke i davala na obradu trećim licima. Ako su ta lica, obrađivači zemlje, bili bezemljaši oni su dolazili u kmetski odnos prema vlasnicima čifluka. Isto tako ako je seljak-baštinik prodao svoju baštinu pa na njoj i dalje ostao, njegova je baština na taj način postajala čifluk kupca, a on njegov kmet.

Tako se između spahije i seljaka uvlačio treći korisnik seljačke baštine — čifluk-sahibija koji je u odnosu na spahiju stupao na mjesto seljaka i teoretski preuzimao sve baštinske obaveze prema spahiji, dok je seljak dolazio u položaj čifčije, kmeta koji je sada morao da radi za dvojicu: za spahiju i za čifluk-sahibiju; morao je i dalje davati spahiji sve poreze kojim je baština bila opterećena, a svakako još nešto preko toga čifluk-sahibiji.

ČIFT (tur. *çift* od pers. *ğuft*) par uopće, par volova. U ovom popisu upotrebljava se u bukvalnom značenju par: par žrvnjeva i kao sinonim sa nazivom čifluk, napr., kod Juruka. Vid. čifluk.

ČUL (tur. *çul*) konjski pokrovac. Up. čerga.

ČEHAJA (*kethudā* od pers. *keđ* kuća, i *hudā* gospodar) doslovno domaćin, skrbnik porodice, nastojnik, gazda i sl.) kao termin u osmanskoj administraciji znači:

1. pomoćnik, prvi saradnik i zastupnik raznih turskih organa i funkcionera: vezira, beglerbega, sandžakbega, dizdara i dr.,

2. starješina nekih esnafa, raznih društvenih redova, skupina, naselja i sl.

DAL'JAN (tur. *dalyan*) lovište ribe.

DEFTER-i ESÂMÎ (tur. *defter-i esâmî*) doslovno popis imena, a kao tehnički termin predstavlja drugi naziv za pojedinačne katastarske popise.

DEGIRMEN (tur. *değirmen*) mlin, vodenica, sinonim sa pers. *asyab* (v.).

DEPEDERBEND (tur. — pers.) gorski klanac.

DERBÂN (pers. od pers. *der* vrata, porta, kapija i pers. suf. *ban*) vratar, kapidžija (v.).

DERBEND (pers.) klisura, sutjeska, klanac, tjesnac, opasan prolaz na drumovima koji je takvim zvanično proglašen i obezbijeđen čuvarima koji su nazivani *derbendžije* (v.). Po tome su i sela, koja su se nalazila na ovakvim mjestima ili u njihovoj blizini i čiji su stanovnici čuvali ovakve prolaze, dobivala taj naziv.

DERBENDŽIJE i DERVENDŽIJE (tur. *derbendci* i *dervendci* od pers. *derbend* klanac, klisura, sutjeska) klančari, seljaci koji su čuvali klance, klisure, mostove i uopće nesigurne prolaze na drumovima i koji su proizvodili putnike, pružali im utočište i osiguravali prolaz kroz takva mjesta. Za tu službu bili su redovno oslobođeni izvanrednih nameta, a neki djelomično ili potpuno i od feudalnih poreza. Bili su dužni da stanuju u svom selu; ako bi zanemarili dužnost gubili su privilegije i tretirani kao obična raja.

DEREDERBEND (tur. — pers.) riječna klisura, sutjeska.

DIZDÂR (pers. *dîzdâr*, od pers. *dîz* tvrđava, grad i pers. *dâr* pers. osnova od *dâšten*, držati) zapovjednik grada, kastelan, starješina mustahfiza (v.). Morao je stalno boraviti u gradu i nije se smio udaljiti iz njega bez naročitog odobrenja Porte, niti je smio pustiti nekoga stranca u grad. Dizdari su posjedovali timare s ekonomskim imunitetom (*serbestiyet*). Svaki dizdar imao je čehaju (v.).

DIZDARLIK (od dizdar, v. i tur. suf. *lık*) zvanje i služba dizdara.

DOGANDŽIJA (tur. *doğancı* od tur. *doğan* vrsta sokola i suf. *ci*) pripadnik jednog od četiri razreda lovaca na carskom dvoru; ostale razrede sačinjavali su: čakirdžije, šahindžije i atmadžadžije. Dogandžije su bili dužni da hrane lovačke ptice; predstavljali su red tzv. vanjskih paževa koji nisu živjeli u samom dvoru sultana. Seljak sokolar.

DUNĐER (tur. *dülger* od pers. *durger*, *durûger* skraćeno od *durûdger* od pers. *durûd* drvena građa i pers. suf. *ger*) drvodjelja, stolar; zanatlija

koji je izvodio prvenstveno stolarske, a često i zidarske kao i sve ostale građevinske radove. Stari dunderi su bili ne samo stolari nego i klesari, dogramadžije i ćerestedžije.

DÜLGER, v. dunder.

DŽEBELIJA (tur. *cebeli* od pers. *ğebe* od ar. *ğubba*, oklop), doslovno oklopnik, a kao turski vojni termin znači konjanik sa određenom ratnom opremom koga je feudalac sa sobom vodio ili kao zamjenu slao u rat. Svaki spahija koji je imao timar sa prihodima od najmanje 1.000 akči bio je i sam džebelija. To znači morao je vršiti vojnu službu na konju sa odgovarajućom opremom. Ako to nije mogao zbog bolesti ili maloljetnosti morao je slati džebeliju kao zamjenika. Spahije su na svakih 3.000 akči prihoda od timara preko minimuma koji se zvao *kilidž* (tur. *kiliç* mač) i koji je iznosio 1.000 akči, — bio dužan da povede jednog džebeliju i da ponese jedan šator. Zaimi su bili dužni da vode po jednog džebeliju na svakih 5.000 akči preko minimuma koji je za njih iznosio 20.000 akči; istu obavezu imali su i sandžakbezi. Džebelije-pratioci kao i zamjenici regrutovani su od robova koje su morali nabaviti njihovi gospodari. Sva njihova oprema i izdržavanje padalo je na teret njihovih gospodara.

DŽEMAT (ar. *ğamā'at* skup, skupina, grupa), vjerska, socijalna ili teritorijalna grupa; nekoliko sela jedne nahije koja imaju zajedničku džamiju; grupa ulica (mahala) jedne varoši, sela ili zaseoka. Odatle skupina hrišćana ili pripadnika drugih konfesija jednog naselja koji spadaju istoj vjerskoj općini, crkvi ili organizaciji uopće.

U organizaciji turske vojske džematom su nazivane vojne jedinice sastavljene od više manjih jedinica koje su nazivane *buljuci* odnosno *ode*. Isto tako nazivane su jedinice poluvojničkih grupa kao što su bili vlasi, razne jedinice i rodovi plaćeničke vojske (kao npr., azapi, topčije, martolosi, džebedžije itd.). Zato se može reći kratko da džemat u turskoj vojnoj terminologiji znači veću organizaciju jedinicu pojedinih rodova plaćene vojske i poluvojničkih organizacija.

DŽUMĀDA'L-ĀHIRE (ar. *ğumād al-āḥirā*) šesti mjesec muslimanskog hidžrijskog kalendara.

DŽUMĀDA'L-ŪLĀ (ar. *ğumād al-ūlā*) peti mjesec muslimanskog kalendara.

DAUR (tur. *gaur* izg. *gjaur* od pers. *gebr*, v.) nevjernik, nemusliman, hrišćanin.

EFLĀK, v. vlasi.

EFLĀKAN, v. vlasi.

EMIN (tur. od ar. *amīn* pouzdan, povjerljiv; povjerenik, pouzdanik, nadzornik, upravitelj). Kao upravni termin u osmanskoj državi naziv državnih službenika kojima je povjeravana uprava, sakupljanje, popisivanje, čuvanje i zaštita određenih državnih odnosno carskih prihoda, carskih domena i dobara uopće. Prema vrstama službi koje su vršili, pojedini emini su nazvani složenim imenicama koje su složene dodavanjem riječi *emin* ispred drugih riječi koje su te poslove označavale.

Primjeri: *kitābet* ili *tahrīr emīni* povjerenik za opći katastarski popis zemlje; *džizye emīni* — povjerenik za popis i pobiranje džizije, *defter emīni* čuvar zvaničnih katastarskih knjiga i državne arhive uopće,

mahkeme emîni čuvar sudskih protokola, *darbhâne emîni*, povjerenik kovnice, *maden emîni* povjerenik rudnika, *tuz emîni*, povjerenik solane, *iskele emîni*, povjerenik koji sakuplja državne prihode na skelama, itd.

EMÎRÂHOR, v. mirâhor.

EŠKINDŽIJA (tur. *eşkinci*) posjednik manjeg timara koji je za to bio obavezan da učestvuje u vojnim pohodima na konju bez naročite opreme. Eškindžije su predstavljali najniži rang spahija, ali je ovaj naziv upotrebljavan i kao sinonim sa spahija.

EŠMEK (tur. *eşmek*) jezditi, učestvovati u vojnom pohodu na konju; vršiti vojnu službu kao konjanik.

EVÂHIR (ar. *âwâhir*) treća dekada mjeseca.

EVÂIL (ar. *âwâ'il*) prva dekada mjeseca.

EVÂSIT (ar. *âwâşit*) druga dekada mjeseca.

FAKÎH (ar. *fakîh*) učen čovjek, poznavalac islamskog prava; u osmanskom jeziku XV stoljeća naslov za učene ljude naročito za poznavaoce islama.

FERMÂN (pers.), carska zapovijed.

GALLE (ar. *gallâ*) poljoprivredni proizvodi. Up. mustegillât.

GARÎB (ar. *garîb* tuđinac), musliman-stranac, (iz tuđe, a ne turske zemlje), koji je na neki način stupio u službu beglerbega, sandžakbega, subaše ili nekog drugog turskog feudalca. Ako je takav čovjek poslužio sandžakbegu ili beglerbegu, ostao na krajini i tamo stupio u službu, dobivao je timar na predlog sandžakbega ili beglerbega.

GARÎB JIGIT (tur. *garîb yiğit* od ar. *garîb*, v. *garîb* i tur. *yiğit* mladić; snažan, hrabar čovjek) kao termin znači tuđinac koji se stavio u službu nekog turskog feudalca, pošao u rat i pokazao izvanrednu hrabrost. Od ovih ljudi obrazovan je kasnije poseban odred (*buljuk*) konjanika koji su nazivani *garîb yiğitler bölükleri*, koji su se dijelili na desne (*gurebâ-i yemîn*) i lijeve (*gurebâ-i yesâr*). Njihov neposredni starješina nazivao se *garîb yiğitleragaşî*.

GAZA (ar. *gazâ'*) sveti rat, rat protiv nevjernika, vojna, vojni pohod, rat uopće.

GAZI (ar. *gâzî*) učesnik svetog rata, ratnik, heroj.

GEBR (pers. *gebr*, pl. *gebrân* nevjernik); prvotno naziv za sljedbenike Zaratustrove vjere čiji neznatni ostaci žive i danas u Iranu, prvenstveno u Jezdu i Kirmanu i imaju svoje posebno nariječje. U osmansko-turskom ova je riječ upotrebljavana kao sinonim sa arapskim nazivom *kâfir* (nevjernik) u značenju hrišćanin. U tom smislu upotrebljava se i u ovim kao i svim ostalim turskim izvorima.

GEČIM (tur. *geçim*) prevodio sam sa pancir-odijelo, jer joj to značenje daju Ahmed Vefik-paša i Sami-bey. M. Z. Pakalın kaže, međutim, da se tako zove konjski pancir ugrađen u pokrovac da bi štitio konja od dušmanskog mača. (M. Z. Pakalın, *Osmanlı tarih deyimleri ve terimleri sözlüğü* I, 655).

GÖNLEK (tur.) doslovno košulja; pancir-košulja.

GULĀM (ar. *gulām*) dječak, sluga, rob, paŝ, vazal.

GURRE (ar. *gurrā*) prvi dan mjeseca.

GÜZELCE HISAR, v. Havâla.

HĀLÎ (ar. *hālî*) pust, nenaseljen, prazan, napušten, bez posjednika.

HAMAMDŽIJA (tur. *hamamcı* od ar. *ḥammām*, kupatilo), držalac, zakupnik javnog kupatila; dvorjanik na dvoru sultana ili namjesnika provincije koji se starao za njegov hamam i pribor za kupanje.

HĀN (pers. *hān*) titula turskih sultana.

HĀNE (pers.), kuća, dom. U turskim poreskim knjigama i zakonskim spomenicima znači domaćinstvo, gazdinstvo, muški starješina domaćinstva, domaćin. Ova se riječ često puta dodaje drugim persijskim, arapskim i (rijetko) turskim riječima i sluŝi za obrazovanje nekih sloŝenih imenica. Od tih imenica u ovom popisu dolazi saračhane (v.).

HARĀČ (ar. *harāġ* iz grč. *choregia*) kao pravni termin ima tri značenja. 1. kod Arapa prvobitno tribut uopće; zatim državni porez na zemlju koji je uveo halifa Omer I na nemuslimanske podanike islamske države. U istim značenjima upotrebljavao se ovaj termin i u Turskoj. U našim zemljama haračom su bile oporezovane praktično samo potčinjene baštine u rukama nepovlašćene hrišćanske raje. One su bile opterećene haračom i u slučaju kada pređu u posjed muslimana sve do novog popisa u kome su obično pretvarane u rajinske čifluke (v. *čifluk*). 2. Ovaj je termin u Turskoj prvenstveno označavao glavarinu i bio sinonim sa terminom džizja (v.). On je tako tretiran i kada se plaćao na baštine, jer se sva baština tretirala kao jedna haračka glava. O haraču u smislu glavarine više v. d. H. Hadŝibegić, *Harač ili džizja* POF III—IV, 1952/53, 55 i d. 3. Godišnji tribut turskih vazala. U našoj knjiŝevnosti riječ harač je dobila, sasvim pogrešno, smisao svih feudalnih i državnih daća hrišćanske raje.

HĀS (ar. *ḥāṣṣ*, poseban, specijalan). U turskoj pravnoj terminologiji ima više značenja, a u ovom popisu znači veliki feudalni posjed i dijelove toga posjeda koji je svom posjedniku donosio prihod u iznosu od najmanje 100.000 akči. Hasove su posjedovali, prije svega, sultani i članovi njihove porodice, zatim najviši državni funkcioneri centralne vlasti, te beglerbezi i sandžakbezi, a do sedamdesetih godina XV stoljeća i subaše. Prihodi koji su i inače u feudalno doba spadali u regalna prava vladara, kao što su rudnici, carine na skelama i dr. spadali su redovno u carske hasove.

HĀS JAJ (tur. *hâs yay*) specijalni, dobar luk.

HĀSIL (ar. *ḥāṣil*) prihod uopće; feudalni prihod od svih ili pojedinih proizvoda odnosno poreza

HĀSSA (ar. *ḥāṣṣa*) posjed na timaru koji je feudalac mogao obrađivati sam ili ga dati na obradu drugom licu po slobodnoj pogodbi. Taj posjed nije spadao u rajinsku zemlju, ali je bio vezan za timar tako da je spahija mogao s njim slobodno raspolagati samo za vrijeme dok je posjedovao timar. Promjenom vlasnika timara gubile su važnost sve eventualne promjene na hāssā-posjedu u koliko ih novi posjednik timara ne bi priznao. U hāssa-posjede spadali su redovno vinogradi, voćnjaci,

livade, vrtovi, mlinovi i manji komadi zemlje, pojedine njive i zemlji (v.). Donekle odgovara ustanovi *terra dominicata* u evropskom feudalizmu.

HÂTUN (tur. od sogdijskog *xwatem*) dama, gospođa, supruga; visoka dama, kraljica, carica.

HAVÂLA (ar.) turski naziv nekadašnjeg grada Žrnova kod Beograda. Odatle dolazi i naš naziv Avala. Riječ havâla (ar. ḥawāla) ima u arapskom mnoga, a i u turskom više značenja, pa znači, između ostalog, i »prepreku i pregradu«, ali naziv grada Avale (tur. *Havâla*) ne znači nikakvu »prepreku« niti »pregradu« kako se tumači u Enciklopediji Jugoslavije (s. v. *Avala*), nego mjesto ili utvrđenje koje dominira nekim gradom ili svojom okolinom. Turci su grad Avalu nazivali prvo *Gjuzeldže* (tur. *Güzelce*) i *Gjuzeldže Hisar* (tur. *Güzelce Hisar*) što znači ljepuškast i osobito lijep grad. Pod tim nazivom on se spominje i u ovom popisu, ali je kasnije preovladao naziv Havâla. Po njemu se prozvalo i brdo na kome je taj grad ležao i nahija kojoj je on bio centar. Pod nazivom *Güzelce* prvi put se spominje u ovom popisu, a pod nazivom *Havala* 1515. godine.

HAZÎNA (ar. hazînâ) riznica, hazna

HAZÎNEDÂR, HAZNADÂR (tur. *hazînedâr* od ar. hazîne, v. i pers. suf. *dâr* pres. osn. od *dâšten* imati, držati) rizničar na carskom, vezirskom, beglerbegovom ili sandžakbegovom dvoru.

HIDMET, v. hizmet.

HIDŽRA (ar. *hiğra*) preseljenje, dobrovoljno preseljenje, a ne »bjegstvo« Muhamedovo iz Meke u Medinu. Tačan datum toga preseljenja nije utvrđen; to se desilo između 28. juna i 20. septembra 622. g. Halifa Omer I. uveo je hidžru kao početak muslimanskog kalendara koji počinje 15. ili 16. jula 622. godine (1. muhareme te godine je 1. dan hidžrijskog kalendara). Za preračunavanje datuma navedenih po hidžrijskom računanju vremena koje se računa prema mjesečevoj godini, u odgovarajuće datume evropskog kalendara postoje mnoge uporedne tablice. (Up. C. Snouck Hurgronje, *Twe populaire dwalinger verbetered. Verspreide Geschriften*, Bonn-Leiden 1923/27, I, 295—317).

HISÂR (ar. *hişâr*) grad, tvrđava, manje utvrđenje sagrađeno od tvrdog materijala kao i kal'a, s tom razlikom što hisar nije bio snabdjeven kulama i bastionima niti opasan bedemima. Samo valja napomenuti da se oba naziva, kal'a i hisâr, upotrebljavaju u ovom kao i u mnogim drugim zvaničnim spisima i narativnim izvorima kao sinonimi.

HISÂR ERI = mustahfiz, v.

HISM (tur. *hisim*) rođak.

HISSA (ar. *hişşâ*), dio; u ovom popisu dolazi: dio timara, dio mlina, dio sela, dio mezre, dio sokolara.

HÎŞ (pers.) rođak.

HIZMET (ar. *hidmet*) služba, hommage, presence, feudalna služba; vazalstvo; up. kulluk.

HIZMEČAR (tur. *hizmetkâr* od ar. *hidmet*, v. hizmet i pers. suf. *kâr*), sluga, poslužitelj, vazal; up. kul i gulâm.

HODŽA (pers. *hwağe*, tur. *hoca* nije utvrđeno da li je riječ persijskog ili turskog porijekla) u turskom znači obrazovan čovjek, zatim učitelj, profesor, svećenik; dodaje se uvijek iza imena: Muslim-hodža.

HUDÂVENDIGÂR (tur. *hüdâvendigâr* od pers. *hudâvendgâr* što u pers. znači prvo tvorac svijeta, gospodar; zatim gospodar, vladar) titula turskih sultana Murata I, Bajazida I i Murata II.

HUKÛK (ar. *ḥukūk*, pl. od *ḥaḳḳ*), skraćeno od *ḥukūk-i šeriye* (v.).

HUKUKI ŠERIJE (tur. *ḥukūk-i šeriyye* od ar. *ḥukuk* pl. od *ḥaḳḳ* istina, pravo, pravda i ar. *šeriyye* šerijetske, kanonske) opći naziv za sve feudalne poreze i dažbine u Osmanskoj državi preuzete iz šerijatskog (muslimanskog kanonskog) prava.

IMAM (ar. *imām*), muslimanski svećenik koji predvodi zajedničke molitve; glavni službenik svake muslimanske bogomolje.

IMAMET (ar. *imāmāt*) služba imama.

IMRÂHOR, v. mirahor.

ISPENDŽA (tur. *ispenca*), etimologija i prvotno značenje ove riječi još nije objašnjeno. Staro mišljenje Hammera, koje se povlači i po modernoj stručnoj literaturi, da ova riječ potiče od persijske riječi *penč* odnosno *pendžik* mora se odbaciti i njenu osnovu tražiti u latinskoj riječi *spensa* koja, znači, između ostalog, feudalni porez. U turskom poreskom sistemu ispendža znači lični porez koji je plaćala hrišćanska raja svom spahiji. Naime, svi nepovlašćeni podanici turske države bili su obavezni da svojim spahijama plaćaju, između ostalog, lične poreze (*rusûm-i raiyyet*). Za muslimansku raju ti su porezi bili različiti s obzirom na uzrast, imovno i bračno stanje kao i s obzirom na veličinu posjeda i zanimanje pa su zato i nazivani različito: *resm-i çift*, koji je iznosio — 22 akče, *resm-i bennâk*, koji je iznosio 12 akči, i *resm-i mudžerred* koji je iznosio 6—12 akči. Za hrišćansku raju taj je porez bio jedinstven, a zvao se ispendža. Prema tome mora se odbaciti mišljenje poznatog mađarskog osmaniste Fekete-a da je ispendža sinonim sa džizjom, glavarinom ili haračem. Ispendžu je plaćala sva odrasla i za rad sposobna i nepovlašćena nemuslimanska raja muškog pola. Plaćala se obično početkom marta. Plaćali su je i muslimani kad su držali zemlju koja je u defterima bila upisana na hrišćane. Samo za njih ona nije bila jedinstvena niti je iznosila 25 akči po glavi nego 22, 12 ili 6 akči koliko su i inače iznosili rajinski lični porezi muslimanske raje. (Vid. kodeks Orijentalnog instituta br. I i II list 118—119; Halil Inalcık, *Osmanlılar'da-raiyyet rûsûmu*. Belleten XXIII, 1959, 575—608.

ISTIMÂLET (ar.) nagovaranje, propaganda, vrbovanje.

JAJ (tur. *yay*) lûk; *hâşşa yay* izvrstan, specijalan luk.

JAJA (tur. *yaya*) pripadnik starog turskog vojničkog reda, koji je osnovan još za vrijeme Orhana; bili su pješaci; za svoju službu dobivali su prvo platu u novcu, a kasnije slobodne čifluke, koje su sami obrađivali i koristili, ali ih nisu mogli prodavati.

JANJIČAR (tur. *yenî çeri* nova armija) pripadnik poznatog turskog vojnog reda. U ovom popisu spominju se samo demobilisani janjičari koji su stupili u mustahfize ili oni koji su se u ratu naročito istakli pa dobili timare i postali spahije.

JIGIT (tur. *yiğit*) doslovno znači mladić; snažan i hrabar čovjek, junak, a kao termin mislim da znači čovjeka koji se dobrovoljno i

besplatno stavio u službu nekog, obično akindžijskog, komandanta, pošao u rat i pokazao hrabrost.

JOLDAŠ (tur. *yoldaş* doslovno saputnik) a kao vojni termin znači učesnik nekog ratnog pohoda, ratni drug.

JOLDAŠLUK (tur. *yoldaşlık*) učešće u nekom ratnom pohodu.

JURT (tur. *yurt*) privremeni vojni logor.

JURUK (tur. *yürük*) u tur. narodnom jeziku znači nomad; lutalica, skitnica; a kao vojni termin, naziv posebnog vojničkog reda u Evropskoj turskoj stvorenog od naseljenih Turaka-seljaka koji su za svoju vojničku službu uživali slobodne čifluke, ali nisu bili oslobođeni od svih feudalnih obaveza.

KADIJA (tur. *kādī* od ar. *qādī*) sudija. Kadije su sve do sedamdesetih godina XVI stoljeća za svoju službu, pored zakonom propisanih taksi koje su naplaćivali za sve akte i poslove iz svoje nadležnosti, posjedovali i timare. Iz ovog popisa vidimo da su u to doba kadije-timarnici bili obavezni da za svoje timare vrše ratnu službu kao i ostale spahije. Vjerovatno su tu dužnost obavljali preko džebelija (v.).

KADİMİ (ar. *qadīmī* stari) stani spahija, stari timarnik.

KĀFIR (ar. *kāfir* pl. *kāfirū*) nevjernik, đaur, kaurin, nemusliman, hrišćanin

KALA (ar. *kal'a* tvrđava, grad, veliko i jako utvrđenje) veća tvrđava sagrađena od tvrdog materijala, kamena ili cigle, snabdjevena kulama i bastionima i opasana bedemima. U ovome popisu spominju se gradovi: Hodidjed, Zvečan, Jeleč, Sobri i Skoplje. Up. *hisar*.

KALKAN (tur.) štit.

KALKANDŽIJA (tur. *kalkancı*) štitar, majstor koji izrađuje štitove.

KĀNŪN (gr. *kanōn* pravilo), u turskom znači zakon uopšte; u najranije doba često sinonim sa šerijatom; zatim državni zakon, sinonim sa *urfom* (v.).

KANŪNNĀMA (tur. *kânûnnâme* od *kânûn* i pers. *nâme* knjiga), zakonik, zbirka zakona koje izdaje država.

KAPIDŽIBAŠA (tur. *kapıcıbaşı* od tur. *kapucu*, *kapidžija*, v. i tur. *baş*, v.) doslovno znači starješina dvorske straže, a kao termin u Osman-skoj državi do XVIII stoljeća znači zvanje i dostojanstvo neposrednog starješine straže na dvoru sultana i najviših državnih funkcionera u prijestonici i središtima provincija. Po dostojanstvu to je zvanje bilo niže od miralema (v.), a više od mirahora (v.). Na dvoru Mehmeda II nalazio se samo jedan *kapidžibaša*. Kasnije je njihov broj rastao tako da se u XVIII st. popeo na 60. Kada se njihov broj povećao onda su samo tri-četiri smatrani najvažnijim; najstariji među tima nazivao se *baškapidžibaša*. *Kapidžibaše* su predvodili strane poslanike u audijenciju svojih gospodara i vršili razne povjerljive funkcije, naročito diplomatske misije. Njihov uticaj na sultanovom dvoru bio je tako velik da su ih Dubrovčani unosili u indeks ličnosti koje treba darivati. Oni su dostavljali tajna pisma i važne poruke Porte namjesnicima u provincijama. Oni su im donosili svilene gajtane i *katl-fermane*. Pored carskih *kapidžibaša* postojali su posebne *kapidžibaše* Porte. *Kapidžibaša* na dvoru namjesnika provincija bio je poslije *čehaje* (v.) najviši dostojanstvenik po rang u provinciji. Vršio je iste funkcije kao i carske *kapidžibaše*.

Osim toga isticao se kao najaktivniji saradnik namjesnika u političkoj upravi i vojnim akcijama.

Kapidžibaše su do početka XVII stoljeća obično regrutovani od adžami oglana, a kasnije od sinova najviših državnih dostojanstvenika.

Od druge polovine XVI stoljeća kapidžibaše su postajali sandžakbezi sa hasom od 400.000 akči. Kasnije su neki postajali i veziri. Krajem XVI stoljeća neke kapidžibaše dobivali su anpaluk-timare sa prihodom od 19.000 akči (Više vid. I. H. Uzunçarşılı, *Saray Teşkilâtı*).

KAPIDŽIJA (tur. *kapıcı*), doslovno znači vratar, gradski ili dvorski stražar; zatim dvorjanik na dvoru visokih turskih dostojanstvenika, od sandžakbega do sultana. Bilo ih je više; gospodari su ih upotrebljavali za razne poslove.

KARGALIK (tur. *kargalık* vranište od tur. *karga* vrana) Vranište kod Skoplja.

KARJE (ar. *ḳaryä*) selo, naselje čiji se stanovnici bave, isključivo ili pretežno, seoskom privredom (zemljoradnja, stočarstvo, ribolov itd.) i koje ima svoju teritoriju i granice, svoj atar.

KATUNDŽIJA (tur. *katuncu* od *katûn*, balkanska riječ čija etimologija nije utvrđena, a označuje vrstu stočarskog naselja i nastambe, i tur. suf. *ci* koje služi za oznaku zvanja i zanimanja) vjerovatno sinonim sa katunar, starješina katuna, ali sada za to nemam nikakve potvrde.

KETHODA, v. čehaja.

KILÂR (tur. vulg. *kiler* od pers. *kilar*) ostava.

KILARDŽIBAŠA (tur. *kılarıcıbaşı*) neposredni starješina dvorjanika na dvoru sultana ili namjesnika koji su se starali za životne namirnice i ostavu. On je vodio knjige o svim nabavkama, primitcima i izdacima koji su nabavljani odnosno izdavani za kuhinju njegovog gospodara. Po zakonu Mehmeda II on je bio po rangu četvrti lični dvorjanik sultanov. Ispred njega nalazili su se po redu: kapu-aga, odabaša i haznadarbaša, a poslije njega aga carskog dvora. On je nadzirao i carsku kuhinju i sve što se jelo i pilo; on je servirao jelo sultanu. Njegov starješina bio je čašnigir-aga.

KILARDŽIJA i KILERDŽIJA (od *kilâr*, v.) nastojnik ostave, lični dvorjanik koji je nabavljao životne namirnice i starao se za ostavu svoga gospodara. Bilo ih je više i stajali su pod neposrednim zapovjedaštvom kilardžibaše (v.).

KILIDŽIJA (tur. *kılıçcı* od tur. *kılıç* mač, sablja, i tur. suf. *ci*) sabljar, zanačija koji izrađuje sablje.

KILISA (grč.) crkva.

KIST (ar. *ḳist*) dio, učešće, participacija; rata; dio feudalnih prihoda iz jednog izvora ili jednog mjesta.

KISTI BAZAR (tur. *kist-i bazar*) dio prihoda od tržišnih taksi.

KOZ (tur.) orah; *kozağaç* orahovo stablo.

KUL (tur. *kul*), doslovno znači rob muškog pola; sluga, sklav; vazal. U ovom popisu navodi se često puta uz imena članova gradskih posada i timarnika u značenju bivši rob. Up. *gulâm* i *hizmeçâr*.

KULUK (tur. *kulluk*) doslovno znači 1) služenje, služba uopće; 2) svaki rad, svaka služba državi, odnosno sultanu; u tom smislu ovaj tur. termin je sinonim sa ar. terminom *hizmet* (ar. *hidmāt*); 3) rad seljaka za opće državne potrebe (zidanje i održavanje gradova, mostova, izrada oružja i sl.) prvo kao naknada za oslobođenje od državnih i feudalnih poreza, a kasnije besplatni rad nepovlašćenih seljaka, i to opet samo za opće državne potrebe. U Turskoj nije postojao kuluk kao opća obaveza nepovlašćenih staleža za račun feudalaca u onom obliku kakav je imao u evropskom feudalizmu.

MARTOLOSBAŠA (tur. *martolosbaşı* od *martolos*, v. i tur. *baş*, v.) neposredni starješina martolosa manjeg područja.

MARTOLOSI (n. grč. *armatoli*) su predstavljali poseban rod turske vojske koja je u najranije doba turske vladavine u našim zemljama bila sastavljena od hrišćana, vjerovatno prvenstveno od stočarskog (vlaškog) i uopće seljačkog stanovništva koje je stupilo u tursku vojničku službu i služilo kao posada po tvrđavama, kao graničari i šajkaši u riječnoj floti na Savi, Dunavu i drugim pograničnim plovnom rijekama. Martolosi su često čuvali klance i nesigurne puteve i prolaze i vršili službu javne bezbjednosti uopće. U Smederevskom sandžaku je bilo postavljeno šest stotina martolosa da čuvaju zemlju pa je prije 1536. godine ta dužnost prenesena na knezove i primicure. Martolosi su, dalje, vršili uho-darsku službu, vodili borbe, četovali i upadali u susjedne zemlje. Za svoju službu po tvrđavama dobivali su platu, a oni koji su učestvovali u vojnim i pljačkaškim pohodima bili su dužni da jedan dio plijena, obično petinu, predaju svom gospodar, obično sandžakbegu dotičnog sandžaka.

Neposredne starješine martolosa nazivani su *baše*, *vojvode*, *haram-baše* ili *age*; uglavnom su bili hrišćani, ali njihov vrhovni zapovjednik u jednom sandžaku bio je redovno sandžakbeg dotičnog sandžaka. Kasnije su u ovaj red stupali u sve većem broju muslimani, koji su tokom vremena potpuno preovladali u tom vojničkom redu, naročito od XVIII stoljeća, kada su martolosi predstavljali samo jedan rod vojske u graničnim tvrđavama.

Po zakonu iz 1560. godine starješine martolosa (*baše*) u Beogradu imali su platu od 5 akči dnevno, njihove buljukbaše 4 akče, a obični vojnici, martolosi, 3 akče dnevno. Nisu plaćali harač, ispendžu, niti izvanredne poreze — *avâriz-i divâniye*. Sinovi martolosa, koji su živjeli u kući svojih očeva bili su takođe oslobođeni harača i ispendže, dok su njihova braća i bratići tretirani kao raja. Martolosi, koji su obrađivali spahijsku zemlju davali su ušur od proizvoda kao i raja. (O martolosima više vid. Dr R. Anhegger u *Türkiyat Mecmuası*, Ankara 1942., 282—320, D. J. Popović u *Prilozi za knjiž. ist. i folklor*, knj. VIII, 1928. 216—229).

MATBAH (ar. *maṭbah*) kuhinja.

MEBLEG (ar. *mablāg*) novčani iznos, dohodak.

MEKAM (ar. *mekām*) rezidencija.

MEKTÛB (ar. *mäktüb*) napisano pismo, sinonim sa tur. *biti* (v.)

MEKTUBDŽIJA (tur. *mektubci*) pisar, sekretar.

MERD (pers.) doslovno čovjek, a kao termin sinonim sa *mustahfiz* (v.); član pratnje, svite i družine (krupnih turskih feudalaca; zajednički naziv za gulame i *hizmećare*.

MEVKUF (ar. *māwḳūf*) uzapćen u korist države.

MEZRA (ar. *māzrā'a*) doslovno ziratno zemljište, a kao turski agrarno-pravni termin znači staro selište, napušteno ili raseljeno selo. Da bi se jedno mjesto moglo smatrati ili proglasiti mezrom ono je moralo imati svoju teritoriju, svoje granice odnosno manje ili više jasne tragove ranijeg sela (groblje, bunar, česma, voćnjaci i sl.).

MILK v. *mulk*.

MİR (pers. *mīr* skraćeno od ar. *āmīr*) zapovjednik, knez, plemić, sinonim sa tur. *beg* (v.).

MIRĀHOR, MIRĀHUR, IMRĀHOR ili EMĪRAHOR, (tur. tačno (e)*mir-i ahur* od ar. *āmīr* odn. pers. *mīr* skraćeno od *āmīr* zapovjednik, i pers. *āhor* i *āhur*, staja, štala), zapovjednik konjušnice na dvoru sultana, beglerbega ili sandžakbega. Dvorsko zvanje čiji su nosioci upotrebljavani za razne poslove i misije izvan dvora. Ovo zvanje, koje su Osmanlije preuzeli od starijih turskih država, spominje se u Turskoj od Murata I. Na dvoru Mehmeda II mirahor je bio po rangu četvrti dvorjanik sultanov. On je bio upravnik carske konjušnice, cjelokupnog njenog osoblja, sarača, seiza (hranitelja konja) i jedekčija (vodiča konja) i svega što je bilo u vezi sa dvorskom zaprežnom i tovarnom stokom. Poslove je vodio preko kancelarije u kojoj se nalazio jedan katib (sekretar), roznamedžija, njegov pomoćnik, katib vojnika i drugi službenici. Njihovo poslovanje stajalo je pod kontrolom centralnog državnog računovodstva (*başmuhâsebe*). Kasnije je na carskom dvoru ustanovljeno i zvanje drugog ili malog mirahora koji se starao za malu carsku štalu, njeno osoblje, carske i dvorske arabadžije. Posluga u carskim stajama regrutovana je od adžami oglana. U njenoj službi nalazili su se i neki redovi izvan dvora koji su za svoju službu uživali timare ili privilegije. Među te su spadali i carski vojnici. Ovo je zvanje ukinuto 1837 (1253) godine. (M. Arif, *Fatih Kanunnamesi* 10—11; Uzunçarşılı, *Saray Teşkilâtı* str. 488 i dalje).

MİRALEM (tur. *mīr-i'alem* i *mīr'alem* od pers. *mīr* skraćeno od ar. *āmīr*, zapovjednik i ar. *'alām*, stijeg, zastava) doslovno znači zapovjednik zastave, a kao termin u organizaciji Osmanske države znači dostojanstvenika i funkcionera na dvoru sultana ili beglerbega koji se starao o zastavama i ostalim insignijama vlasti: tugovi, mehterhana (muzika, a u najranije doba bubanj), svoga gospodara i zapovijedao personalom koji je tim insignijama bio neposredno zadužen. Poslije age janjičara to je bio najveći dvorski dostojanstvenik sultanov. U divanu i dvorskom ceremonijalu zauzimao je prvo mjesto poslije age janjičara. U ratu je nosio glavnu carsku odnosno namjesnikovu zastavu pred svim ostalim zastavama.

Carski miralem je dijelio insignije vlasti (zastave i tugove) vezirima, beglerbezima i sandžakbezima, čime su oni ustvari uvođeni u dužnost i sticali vlast. Zato je od obdarenika dobivao određene, dosta znatne iznose koji su bili određeni prema svakom rangu (od beglerbega 10.000, od sandžakbega 1000 akči). Njegova plata računala se 1607. godine na 72.000 akči.

Poslije smrti nekog vezira, beglerbega ili sandžakbega carski miralem je preuzimao tugove i zastave koje mu je država bila dala i vraćao ih u carsku riznicu.

Ako je miralem dobio na upravu neki sandžak, on je u drugoj polovini XVI stoljeća dobivao početni has od 400.000 akči. Inače su u to vrijeme dobijali arpaluk-zeamete sa prihodom od 34.000 akči. Bilo je slučajeva da su miralemi, suprotno zakonu, postajali valije sa titulom vezira. Tako je 1594. godine miralem Kurt-aga postao namjesnik Misira. Ovo je zvanje ukinuto 1828. godine.

MONOPOL iz grčkog, odakle je ušla i u evropske jezike. Vrlo rano javlja se i u turskom u obliku *monopol*, *menapol*, *menapoliye*, *monopoliye* i sl. u značenju određenog vremena u kome je feudalac imao monopol na prodaju vina. To vrijeme trajalo je obično dva mjeseca, ponekad dva mjeseca i deset dana. Spahije su mogle da se uz naknadu odreknu monopola. U tom slučaju naknada se naplaćivala zajedno sa porezom na vino. Ta se naknada nazivala *resm-i monopol* ili skraćeno *monopol*.

MUĀF (ar. *mu'āf*), v. muafijjet.

MUĀFIJJET (tur. *muâfiyet*, ar. *mu'âfiyyät*). — Na više mjesta u ovom popisu navodi se za izvjesne društvene slojeve da su *muaf* i *mu-selem*. Ove arapske riječi (ar. *mu'āf* i *musälläm*) upotrebljavaju se u tim i drugim slučajevima kao sinonimi u smislu oslobođen, pošteđen, oprošten, privilegovan. Prema tome termin muâfijjet znači potpuno ili djelomično oslobođenje raje od svih ili pojedinih, stalnih (redovnih) ili povremenih (izvanrednih) državnih i feudalnih obaveza. U turskom feudalnom društvu osnovne društvene klase bile su *asker* i *raja*. Osnovu *askera* predstavljala je vladajuća klasa; a osnovu *raje* potčinjeno zemljoradničko stanovništvo. Za održavanje i funkcionisanje feudalnog društvenog poretka bili su neophodni i razni drugi društveni slojevi i međuslojevi. Ta diferencijacija među askerom postizavala se između ostalog ustanovom imuniteta (*serbestiyet*), a u redovima raje ustanovom privilegija (*muâfiyet*) koja je bila instrument za stvaranje raznih društvenih slojeva i međuslojeva u toj klasi. Po obimu i stepenu privilegija razni povlašteni društveni redovi su se manje ili više izdvajali iz osnove potčinjene klase, koju su predstavljale nepovlaštene mase zavisnih seljaka-zemljoradnika. Te su privilegije kod nekih društvenih redova rajinskog porijekla bile tolike da su oni ubrajani u asker i skoro se približavali vladajućoj klasi turskog društva. Ustanova muafijeta bila je vrlo široka. Ona je obuhvatala prije svega sve vojničke ili poluvojničke društvene redove koji su regrutovani od seljačkih masa. Ona je igrala naročito važnu ulogu u stvaranju znatne diferencije u redovima nemuslimanske raje i to prije svega u pitanju oslobođenja od ličnog državnog poreza, glavarine (*harača* ili *džizije*) u čemu se ogledala bitna razlika u položaju muslimanske i nemuslimanske raje u pogledu obaveza prema državi. Dok su od toga poreza bili oslobođeni svi muslimani, asker i raja, izuzimajući Cigane, dotle su od hrišćanskih podanika od toga poreza bili oslobođeni samo pripadnici askera, raznih vojničkih redova (kao vojnuci i martolozii), organi lokalne samouprave (knezovi, primićuri, muselemi) i sveštena lica (popovi i kaluderi). U pogledu oslobođenja raje od ostalih državnih i feudalnih daća tu u načelu nije postojala ra-

zlika između muslimanske i nemuslimanske raje, ali je postojala znatna razlika u obavezama između ratara i pastira (vlaha) odnosno između ušurdžija i filurdžija kao i između seoskog i gradskog stanovništva. Muslimansko gradsko stanovništvo imalo je i inače često povoljniji položaj zato što gradske privilegije u mnogim mjestima nisu uvijek obuhvatale svo nego samo muslimansko stanovništvo, jer nemuslimanskom gradskom stanovništvu u tim slučajevima nisu nametane obaveze kojima je muafijet bio uslovljen.

MUBÂDELE (ar. *mubādälä*) zamjena.

MUDŽERED (ar. *muğärräd*) doslovno ogoljen, a kao termin u Osman-skoj državi označava čovjeka koji nije oženjen, nema samostalnog zanimanja i ne vodi zasebno domaćinstvo, nego živi u zajednici s ocem. Takva lica iz klase raje muslimanske vjere plaćala su smanjene lične feudalne daće — obično 6 akči. Ako su imala baštinu, odnosno čifluk, onda su morala plaćati cio iznos od 22 akče.

MUHARREM (ar. *muḥarräm*) prvi mjesec muslimanskog kalendara.

MUHARRIR (ar. *maḥarrir*) popisivač, emin-popisivač.

MUKÂTA (ar. *mukāṭa'a* od osn. *kt'*, sjeći, rezati), kao turski finansijsko-pravni termin znači: 1. plaćanje poreza odsjekom, paušalno u novcu; 2. zakup, paušalna zakupina; 3. objekt zakupa, a to je moglo biti svako državno, feudalno i vakufsko dobro, svaki izvor prihoda. Država je prvo davala u zakup samo regalna prava i feudalne prihode (carske hasove), a kasnije i direktne državne poreze; svi feudalci mogli su dati u zakup svoje prihode, a vakufi svoje lukrativne objekte. Sistem uprave državnim prihodima putem zakupa nužno je nametao podjelu države na zasebna finansijska područja koja su se takođe nazivala mukate. Ona su predstavljala i zasebna carinska područja unutar države.

MULK (tur. *mülk* od ar. *milk* i *mulk* vlasništvo, sopstvenost) vlasništvo, sopstvenost na nekretninama sa neograničenim pravom raspolaganja, potpuna svojina.

MUSELEM (ar. *musälläm*) znači između ostalog: 1. priznat, pouzdan, 2. slobodan, oslobođen od poreza, privilegovan. Više vid. s. v. *muâfijet*.

MUSTAHFIZ (ar. *mustahfiz*, čuvar, pl. *mustahfizän*) u turskom znači čuvar tvrđave. Zvao se još *merd-i kale*, pl. *merdan-i kale*, čovjek (ljudi) tvrđave i *hisar-eri*, pl. *hisar erleri*, gradski ljudi. Oni su u početku regrutovani najvećim dijelom iz reda ratnih dobrovoljaca i isluženih janjičara kojima su dodijeljeni manji pojedinačni ili veći kolektivni *gedik-timari* tj. timari koji su bili vezani za određene službe. Prihod pojedinih mustahfiza od njihovog timara iznosio je obično 700 do 1.400 akči. Premda su mustahfizi uživali timare, nisu spadali u spahije.

Pored mustahfiza-timarnika postojali su i mustahfizi-ulufelije, koji su dobivali plate u novcu kao i takvi koji su uz male timare dobijali i neku platu u novcu. Takav slučaj imamo i u ovom popisu kod mustahfiza grada Hodidjeda. Mustahfizi sa platom kao ni mustahfizi-timarnici nisu spadali u janjičare, kako tvrde neki osmanisti, nego su predstavljali glavni rod lokalnih vojnih snaga tzv. *yerlikuli*. Iz izvora vidimo da su mogli da drže spahijsku odnosno rajinsku zemlju i da su u tom slučaju plaćali spahiji poreze kao i raja. Bili su muslimani različitog porijekla.

Kao naročita mjera sigurnosti musahfizi su u prvo vrijeme regrutovani iz udaljenih dijelova Carevine. Većina mustahfiza u tvrđavama Anadolije regrutovana je iz Rumelije, a oni u tvrđavama na Balkanu iz Anadolije. U našim gradovima najstarije mustahfize sačinjavali su ljudi iz unutrašnjosti Turske. Kasnije su regrutovani iz domaćeg muslimanskog stanovišta. Na čelu mustahfiza nalazio se *dizdar* (v.).

Mustahfizi su se dijelili na *buljuke* kojim su zapovjedali *buljukbaše*. Najmanja jedinica mustahfiza nazivana je *oda*. Odom je zapovijedao *odabaša* ili *seroda*. Svaka tvrđava imala je svog *imama* (v.) koji je takođe spadao u mustahfize.

MUSTEGILLÂT (ar. *mustägillât*) poljoprivredni proizvodi.

NAHIJA (ar. *nāhiyā*) znači 1. strana, kraj; okolina; 2. predjel, prediona cjelina, geografska jedinica, oblast. Kao termin u turskoj administraciji riječ nahija znači najnižu redovnu upravnu jedinicu koja ima svoju stalnu i tačno određenu teritoriju i obično stoji pod neposrednom upravom nekog organa sa određenim prerogativama upravne vlasti. U tom smislu arapski termin nahija u turskom odgovara našem srednjevjekovnom nazivu župa iako su osnovna značenja jednog i drugog naziva sasvim različita. Svaka srednjevjekovna župa u našim zemljama nazvana je u tursko doba nahijom i to obično istim imenom. Ukoliko se nahije ne nazivaju imenima starih župa, one se nazivaju po imenu glavne utvrde u tom predjelu, ako je ona postojala, a pogotovo ako nije napuštena i razorena, ili po imenu glavnog naselja u tom kraju. Šta više sve nahije kao *upravne* jedinice obrazovane su, u najviše slučajeva, pretvaranjem pojedinih starih većih ili spajanjem manjih srednjevjekovnih župa ili vlasti u nahije gdje god su te župe odnosno vlasti postojale. Tamo gdje ih nije bilo ove su nahije formirane od geografskih cjelina oko glavnih naselja ili utvrda u pojedinim oblastima.

Samo treba naglasiti da svaka srednjevjekovna župa odnosno nahija kao geografska cjelina nije uvijek postala upravna nahija, što je sasvim razumljivo kada se zna da je srednjevjekovnih župa odnosno nahija kao geografskih cjelina bilo sasvim malih. Kao što su se u srednjem vijeku neke manje župe, kao geografske cjeline uklapale u veće župe i oblasti kao administrativne jedinice, tako su se one i kao nahije uklapale u šire oblasti, upravne nahije. Tako se, napr., mala župa odnosno nahija Lepenica zvala nahijom sve do druge polovine XVI stoljeća, ali ona u administrativnom pogledu nije nikada predstavljala zasebnu upravnu nahiju nego je pripadala Visočkoj nahiji. Sličan slučaj bio je sa Glasincem (Mokro) i drugim. Međutim, svi ti i drugi slučajevi nisu ipak tako brojni da se ne bi moglo općenito reći da su turske nahije kao upravne jedinice identične sa srednjevjekovnim župama. Odstupanja su rijetka. Šta više Turci su u slučajevima kada bi okupirali manje dijelove jedne geografske cjeline (nekoliko sela jedne župe), pripajali ih najbližim nahijama. Ali ako bi im se kasnije pružila prilika da osvoje cijelu župu, oni bi uspostavljali staro stanje. U najranije vrijeme turske vladavine u našim zemljama naziv nahija upotrebljavan je često kao sinonim sa nazivom vilajet (v.). Ako je jedna nahija bila isključivo ili pretežno naseljena vlasima ona je nazivana vlaškom nahijom.

NALBANT (tur. *nalbant* od ar. *na'l* potkova i pers. *bend* prez. osn. od *besten* vezati) potkivač konja.

NÂNPEZ (pers.) pekar.

NEFS (ar. *nâfs*) kao tehnički termin u istorijskim izvorima znači sam, samo mjesto bez svog područja. Više vid. ovdje str. 3, nap. 3.

NIJÂBET (ar. *niyâbât* od osn. *nwb* zastupati, zamjenjivati) kao termin u Osmanskoj državi znači:

1. zastupstvo, ispostava, teritorijalna i stvarna nadležnost jednog nâiba (kadije); zvanje nâiba;

2. prihodi od globa, novčanih kazni koje je plaćalo gradsko stanovništvo na osnovu osude nâiba ili kadije. U tom smislu ovaj je termin sinonim sa terminom *džürmü džinâyet* koji se upotrebljava za istu vrstu prihoda kad ih plaća seosko stanovništvo, ali ima primjera da se i na selu ova daća zove nijâbet. Tako je, npr., u selu Todorovu (danas Musesilinci kod Ripnja) naplaćivan nijabet, a ne džürm-ü džinajet.

NIJABETI VILAJET (tur. *niyâbet-i vilâyet* od ar. *niyâbât*, v. nijâbet i ar. *vilâyât*, v. vilâjet) feudalni prihod od globa stanovnika jednog vilâjeta.

NISF (ar. *nişf*) pola, polovina.

NIŞAN (pers. *nişân*) doslovno znak, a kao turski termin znači između ostalog: 1. carska tugra; 2. dokumenat sa carskom tugrom; 3. sinonim sa berat (v.) i u tom se smislu upotrebljava u ovom popisu.

OGLAN (tur. *oğlan*) dječak, sin; sluga.

OKČIJA (tur. *okçı* i *okçu* pl. *okçular* od tur. *ok*, strijela, i tur. suf. *ci*) streljar, zanačija koji izrađuje strijele.

PADIŞAH (pers. *pādišāh*) vladar, car, suveren, sultan.

PÂRE (pers. *pāre*) komad, parče.

PAŠA (tur. *paşa*, etimologija riječi, nije utvrđena; možda je skraćeno od pers. *padišah*) titula koja se pojavila početkom XIII stoljeća; u početku je, kao i titule sultan i šah, davana istovremeno poznatim der-višima — vojnicima; krajem XIII stoljeća davana je turkmenskim emirima Anadolije, a u Turskoj u XIV i prvoj polovini XV stoljeća samo vezirima.

RAJA (ar. tačno *rā'ayā* pl. od *rā'iyyā*) prvotno znači podložnost, podaništvo, a ne stoka, kako to neki neupućeni naši istoričari prevode; kao pravni termin u turskoj državi ova riječ predstavlja opći naziv za one društvene slojeve, građane i seljake, muslimane i nemuslimane koji su se nalazili u ličnoj feudalnoj zavisnosti, koji su bili podloženi timarnicima i opterećeni ličnim feudalnim porezima (*rusûm-i ra'iyet*, v.); kasnije, a naročito od XVIII stoljeća ovaj termin počinje da se odnosi samo na zavisno stanovništvo hrišćanske vjere u turskoj državi. Inače se za hrišćane u Turskoj, obzirom na vjersku pripadnost upotrebljavao naziv *kâfir* ili *gebr* = đaur, nevjernik, a s obzirom na njihov pravni položaj naziv *zimmi*, v. zimmija.

Obzirom na državne i feudalne obaveze raja se dijelila na: nepovlaštenu i povlaštenu raju. Nepovlaštenu raju sačinjavalo je ono stanovništvo koje je bilo uključeno u timare, potčinjeno timarnicima i plaćalo u cjelini (nesmanjene) sve državne i feudalne poreze, namete, danke i doprinose.

Povlašćenu raju sačinjavalo je ono zavisno stanovništvo koje je uživalo izvjesne privilegije u plaćanju državnih i feudalnih poreza. Najčešća privilegija bilo je oslobođenje od izvanrednih državnih poreza, a zatim, plaćanje smanjenih feudalnih daća kao, na primjer, kod *derbendžija* (v.).

Položaj raje u gradu bio je mnogo povoljniji od položaja raje na selu. Raja je u gradskim naseljima plaćala u pravilu samo lične državne i feudalne daće, a naturalne samo ako je obrađivala zemlju u sinoru grada ili seljačku zemlju izvan gradske teritorije. Ona je, međutim, često bila oslobođena i od ličnih feudalnih daća, naročito muslimanska.

Pored zavisnih seljaka — raje na selu je bilo relativno dosta slobodnih seljaka, kao što su vlasi-filuridžije, vojnuci, martolozi, juruci, akindžije, sokolari i drugi vojnički i poluvojnički društveni redovi koji su uživali slobodne baštine i nisu bili potčinjeni spahijama, niti su plaćali lične feudalne poreze.

RAMAZAN (ar. *ramaḍān*) deveti mjesec muslimanskog kalendara.

REBÎ-UL-ÂHIR (ar. *râbî'-al-âḥir*) četvrti mjesec muslimanskog kalendara.

REBÎ-UL-EVVEL (ar. *râbî'-al-âwwal*) treći mjesec muslimanskog kalendara.

REDŽEP (ar. *râğəb*) sedmi mjesec muslimanskog kalendara.

RESM (tur. *resim*, *resm-i*); ova arapska riječ (ar. *resm* pl. *rusûm*) ima u arapskom i u turskom jeziku mnogo značenja pa, između ostalog, znači: 1. pristojba, taksa, porez, novčana daća uopće; 2. opći naziv za sve redovne feudalne novčane poreze, za sve dažbine i takse ustanovljene državnim zakonima. Pojedine vrste tih dažbina nazivaju se složenim imenicama u kojima je jedna komponenta riječ *resm*, rijetko *ḳâ'ide* i *âdet*, a još rjeđe *bid'at*), a druga, riječ koja označuje ono na što se ta daća daje. Pri tom se ponekad riječ *resm* ispušta, naročito kad je riječ o daćama koje se nazivaju slavenskim ili drugim nazivima iz zapadnih jezika: poljačina, hrepun, djumruk, ispendža. U ovom popisu navode se: *resmi-i bedel* ili *resm-i mübâdele*, taksa za zamjenu (timara); *resm-i çiftlik*, taksa na čifluk i *resm-i zamîme*, taksa na dodatak (povećanje timara).

RIKÂBDÂR (od ar. *rikāb* uzendića, stramen i pers. *dār*. pres. osn. od *dāšten* imati, držati) dvorjanik koji pomaže svome gospodaru (sultanu, veziru, paši ili begu) da uzjaše i sjaše sa konja, i koji ga prati na putu idući pješke pored njega. Spadao je u lične paževe svoga gospodara.

RUSŪMI URFIJE (tur. *rusûm-i 'örfiyye*) doslovno znači zakonski porezi, a kao finansisko-pravni termin predstavlja opći naziv za sve redovne feudalne novčane daće, ustanovljene državnim (a ne šerijatskim) zakonima.

SAFER (ar. *safār*) drugi mjesec muslimanskog kalendara.

SAĞRAK (tur.) kup, pehar.

SÂJIS, v. seis.

SÂKA (ar. *sākka*) doslovno znači vodonoša; zatim: 1. čovjek koji je vadio vodu iz bunara ili iz sebilja pa je dodavao prisutnim ili je raznosio i dijelio po gradu; odatle naše prezime Sakić. Ovo zanimanje spominje

se u Beogradu od 1536. godine; 2. naziv za ljude koji su snabdijevali vodom janjičare; 3. naziv za dvorjanike koji su snabdijevali dvor vodom i vršili dvorske službe u vezi sa vodom; bilo ih je više; na carskom dvoru predstavljali su zaseban buljuk; njihov starješina nazivao se *sâ-kabaša* (tur. *sâkabaşı*). Imao je svoga čehaju (pomoćnika) koji se nazivao sakalar kethudasi.

SANDŽAK (tur. *sancak* zastava) kao administrativni naziv znači:

1. Veća administrativno-teritorijalna jedinica kojom je upravljao sandžakbeg ili mir-i liva. Nekoliko sandžaka sačinjavali su jedan ejalet, beglerbegluk ili pašaluk, a sami sandžaci dijelili su se na nekoliko vrsta nižih upravnih jedinica koje su se međusobno razlikovale prema raznim vrstama nižih upravnih organa, stalnih i privremenih, općih i specifičnih. Osnovna redovna niža jedinica bila je nahija (v.).

2. Najveća organizaciona jedinica izvjesnih društvenih redova u Turskoj kao što su vojnuci, akindžije, juruci, Cigani i dr. koji su imali zasebnu organizaciju i stajali pod zapovjedništvom svoga bega (ili sandžakbega), a nisu imali zasebnu teritoriju. U ovom popisu spominju se u tom smislu vojnučki sandžak i njegov beg neki Ali-beg.

SANDŽAKBEG (tur. *sancankeyi*) od tur. *sancak*, v. i tur. *beg*, v.), vojni i administrativno-politički upravnik jednog sandžaka (v.). Više vid. H. Šabanović, *Vojno uređenje Bosne od 1463. godine do kraja XVI stoljeća*. Godišnjak Istorijskog društva Bosne i Hercegovine, XI, 1960. 173—224.

SARAČ (ar. *sarrāğ*) sedlar, remenar; sarači su izrađivali i prodavali ne samo sedla i skoro sve ostale dijelove konjske opreme nego i razne druge kožne predmete osim obuće i odjeće. U ovom popisu spominju se dvorski sarači krajišnika Isa-bega Ishakovića koji je na svom dvoru i u vojnom pohodu morao imati, između ostalog, i saračku radionicu (*saraçhâne*). Dvorski sarači i njihova radionica stajali su pod upravom mirahora.

SARAČHÂNE (tur. *saraçhâne* od ar. *sarrāğ*, v. sarač i tur. *hâne* kuća) saračka radionica.

SEIZ (vulg. tur. *seis* od ar. *sājīs*) dvorski sluga koji hrani i timari konje u carskoj ili namjesnikovoj konjušnjici. Bilo ih je više, a nalazili su se pod zapovjedništvom mirahora.

SEJMEN (vulg. oblik od *segbân* doslovno znači čuvar pasa) pripadnik treće divizije janjičarskog korpusa koja je obuhvatala 34 kompanije (*orta*). 33 su logorovale u carigradskom garnizonu. Ova je divizija organizovana za vladavine Bajazida I. Starješina sejmena nazivao se *sekbânbaşı* (= sejmenbaša).

SELH (ar. *sālh*) posljednji dan arapskog mjeseca.

SENG (pers.) kamen, žrvanj.

SER (pers.) sinonim sa tur. *baş*, v. *baš*.

SERASKER (tur. *serasker* od *ser*, v. i *asker*, v.), doslovno glava vojske, vojni starješina, a kao vojni termin znači:

1. do sredine XVI stoljeća izvršni organi subaše pri mobilizaciji spahijske vojske u jednom vilajetu. To je bio obično ugledniji spahija koji je posjedovao timar. Up. čeribaša

2. kasnije, kada su sultani prestali da rukovode vojnim pohodima, vrhovni zapovjednik jednog većeg vojnog pohoda od velikog vezira do beglerbega.

SERBAZDÂR, pl. SERBÂZDÂRÂN (pers.), starješina sokolara, sinonim sa dogandžibaša (v.).

SERDERBÂN, pl. SERDERBÂNÂN (pers.) = kapidžibaša, v.

SIB (pers.), jabuka

SILAHDÂR ili SILİHDÂR (od ar. *silāh*, oružje i per. suf. *dār*) doslovno držalac oružja, a kao dvorsko zvanje znači dvorjanik na dvoru turskih sultana i namjesnika provincija koji je nosio sve dijelove gospodareva oružja i dodavao mu ga po potrebi. Bilo ih je više. Njihov starješina nazivao se silahdâraga.

SOLAK (tur. doslovno ljêvak) kao termin u osmanskoj vojnoj organizaciji znači strijelac u sultanovoj tjelesnoj gardi. Spadali su u janičare i sačinjavali 4 kompanije (orte) i to 60 do 63 od po 100 ljudi koji su stajali pod komandom solakbaše. Služili su isključivo kao pješачka tjelesna garda sultana, koga su uvijek okruživali i pratili u rat; odjeveni su bili kao janičari od kojih su se razlikovali posebnom kapom (*uskûf*) sa dugačkom kičankom.

SUBAŠA (tur. *subaşı*) od tur. riječi *su* koja je vjerovatno kineskog porijekla (*Islam Anisklopedisi* s. v. *subaşı*), a u starom turskom jeziku znači vojska i tur. *baş*, v., pa prema tome prvobitno znači vojni zapovjednik, glavar, vojvoda. U istom značenju javlja se i u istočno-turskim dijalektima, a bila je poznata i u seldžučkom državnom uređenju. Već u XIII stoljeću zabilježen je jedan subaša u gradu Harbutu. U najstarijim osmanskim izvorima javlja se kao vojno-administrativno zvanje, koje je bilo rasprostranjeno po cijeloj Osmanskoj državi u najranijem periodu njenog postojanja.

Tokom vremena izvršena je znatna diferencijacija dužnosti organa koji su se zvali subaše, tako da se ovaj naziv, već u XV stoljeću, istovremeno upotrebljavao u više značenja:

1. Vojno-administrativni komandant većeg naselja. Od najranijeg perioda Osmanske države svako znatnije mjesto imalo je svog subašu. Kad je, na primjer, Osman, osnivač dinastije Osmanovića, zauzeo Karadža Hisar, koji je postao njegova prva prijestonica, on je tu odmah postavio subašu. Isto je učinio i Mehmed II kada je osvojio Carigrad. Iz ovog popisa vidi se da je 1455. godine gradom Zvečanom upravljao jedan subaša. Iste slučajeve nalazimo i u drugim mjestima. Gradske subaše su često puta bili obične spahije sa manjim timarima. Subaša grada Zvečana imao je 1455. godine timar od 5.075 akči prihoda. Prihodi od timara gradskih subaša kretali su se od dvije do dvanaest hiljada akči.

2. Vojno-administrativni upravnik jednog vilajeta (v.) koji je po tome nazivan i subašilukom. Svaki vilajet-subašiluk imao je svoj grad koji je spadao u leno i bio sjedište vilajetskog subaše koji je u tim slučajevima istovremeno bio i gradski subaša. Vilajetske subaše u našim zemljama su katkada nazivani vojvode, naročito u prvom periodu turske vladavine, kao i krajišnici, i to uglavnom u zapadnim i turskim dokumentima na našem jeziku. Vilajetske subaše ili vojvode spadali su u viši rang turske vojne aristokracije, uvijek su imali titulu beg i uživali

krupna lena koja su do 1463. godine nazivana hasovi, a kasnije zijameti. Hasovi vilajetskih subaša donosili su im prihod u vrijednosti od 20.000 do 250.000 akči.

Ove vilajetske subaše, odnosno vojvode, bili su potčinjeni sandžakbegu sandžaka na čijem su se teritoriju nalazili njihovi subašiluci i nadređeni spahijama u tim oblastima, ali su u svom vojno-političkom i administrativnom djelovanju imali dosta široka ovlašćenja i veću slobodu vojnih akcija.

Tokom širenja i učvršćivanja Osmanske države mnogi stari veliki subašiluci, odnosno vilajeti koji su u prvo doba turske ekspanzije bili najčešće isturene granične oblasti, postaju postepeno duboka turska unutrašnjost, pa su razbijani, pretvarani u manje zijamete i uklapani u sistem redovne turske upravne podjele. Na drugoj strani su sa turskom ekspanzijom u novoosvojenim oblastima obrazovani novi veliki vilajeti ili subašiluci tako da značaj i funkcije ovih vilajetskih subaša odnosno vojvoda ne iščezavaju u graničnim oblastima sve dok traje turska ekspanzija.

3. Istovremeno se javljaju vojvode i subaše kao sandžakbegovi ljudi, kojima je bila glavna dužnost da upravljaju hasovima svoga gospodara i da vrše administrativno-policijsku vlast na područjima tih hasova. Vojvoda u tom smislu postaje u XVI st. opći naziv za upravnike svih hasova: beglenbegovih, carskih pa čak i sultanija, dok se naziv subaša od tada javlja i kao organ tih vojvoda. Na drugoj strani naziv subaša je sa osnivanjem zijameta dobio još jedno značenje. Tada je svaki zaim dobio titulu subaše.

SUBAŠILUK (tur. *subaşıluk* od *subaşı*) prvotno znači 1. zvanje subaše; 2. leno jednog subaše; 3. oblast kojom je upravljao subaša kao neposredni vojno-administrativni organ. U tom smislu naziv subašiluk znači isto što znači naziv vilajet u privremenom uređenju, a subaša isto što i vilajetski vojvoda. To se jasno vidi iz dokumenata u kojima se ista oblast jedanput naziva vilajetom, a drugi put, čak u istom dokumentu, subašilukom. Prema tome nazivi vilajet i subašiluk kao teritorijalno-administrativne jedinice, mogle su biti sasvim isto. U suštini, međutim, nije tako nego je subašiluk uži pojam od vilajeta. Subašiluk stvarno znači samo onaj dio jednog vilajeta koji je spadao u leno subaše dotičnog vilajeta. Kako se, međutim, njegova vojno-politička i administrativna vlast protezala na čitav taj vilajet, to su oba naziva, subašiluk i vilajet, u tom smislu postali sinonimi. To se jasno vidi u slučajevima kada se na čelu jednog vilajeta ne nalazi subaša nego vilajetski vojvoda. Vilajetske subaše su feudalci višeg ranga koji su uživali feudalnu rentu u vrijednosti 20.000 do 100.000 akči, dok su vilajetske vojvode mogle biti i sitnije spahije. Razlika između subašiluka i vilajeta zapaža se naročito poslije učvršćenja turske vlasti u jednom području. Svakako je na ovo diferenciranje značenja vilajeta i subašiluka uticala i činjenica što su se u najranije doba Osmanske države na čelu mnogih vilajeta nalazile vilajetske subaše. Tako, napr., vidimo da se na čelu svih vilajeta u turskoj Albaniji 1431/32. godine nalazile vilajetske subaše. U ovom popisu, međutim, vidimo u krajištu Isa-bega Ishakovića nešto drukčiju situaciju. Tu je postojalo sedam vilajeta, ali među njima ustvari samo dva subašiluka: skopski i tetovski.

Ovo staro vilajetsko uređenje bilo je privremenog karaktera, tako da je sa učvršćivanjem turske vlasti u pojedinim oblastima i zavodenjem redovne uprave postepeno iščezavalo, a sa prestankom turske ekspanzije potpuno nestalo. Na drugoj strani je i pojam subaša uskoro dobio još jedno značenje. Osamdesetih godina XV st. izvršena je klasifikacija *spahija* na *timarnike* i *zaim*e, pa je otada svaki *zaim* dobio titulu subaše i time se još više izdiferencirala razlika između subašiluka i vilajeta.

SÛFLJA i SÔFLJA (ar. *şûfî* od ar. *şûf* vuna, zato što su derviši nosili vunene ogrtače) mistik, derviš (v.).

SÛRGÛN (tur.) deportacija.

ŞĀBĀN (ar *ša'bān*) osmi mjesec muslimanskog kalendara.

ŞEVVĀL (ar. *şānwāl*) deseti mjesec muslimanskog kalendara.

TAŞČIJA (tur. *taşçı* pl. *taşçılar* od tur. *taş* kamen) kamenorezac, klesar.

TOPČIJA (tur. *topçı* i *topçu* od tur. *top*) topčija, kanonier, artiljerac, pripadnik artiljerije, vojnog roda koji je rukovao topovima. U svakoj tvrđavi nalazio se jedan ili više topčija koji su vršili topčijsku službu po gradskim kulama i tabijama. Veće tvrđave, uglavnom pogranične, mogle su imati po dva-tri džemata topčija od manjeg broja ljudi, ali ih općenito nije bilo mnogo. Njihove plate su iznosile 10 do 15 akči dnevno ili su imali *timare*. Mnoge topčije u našim gradovima u najranije doba bili su hrišćani. Inače su regrutovani iz istog roda centralnih vojnih snaga i uvrštavani po potrebi u lokalne vojne snage, jerlikule. Na čelu topčija nalazio se starješina koji je nazivan topčiaga, topčibaša ili sertopi; sva tri naziva su sinonim i znače zapovjednik topčija. Od ovog roda vojске dolaze prezimena Topčić i Topčagić.

TOPČILUK (tur. *topçilik*) topčijska služba.

TUFEKČIJA i TUFENKČIJA (tur. *tüfekçi* i *tüfenkçi* od tur. *tüfek* i *tüfenk*, što prvobitno znači štap sa vatrom, a od XV stoljeća znači puška) 1. puškar, zanačija koji je izrađivao i popravljao puške; 2. vojnič-puškar.

TUFEKČIBAŠA, TUFENKČIBAŠA (tur. *tüfekçibası* i *tüfenkçibası* od *tüfekçi*, v. tufekčija i tur. *baş*, v), starješina puškarskog esnafa; zapovjednik puškara.

UŞUR (tur. *öşür* i *öşür* od ar. *uşr* pl. *a'sār* iz hebr. ili kaldejskog), doslovno znači desetina, deseti dio, 1/10, a kao pravni termin opći naziv za sve naturalne feudalne poreze na proizvode od poljoprivrede, vrtlarstva, vinogradarstva, pčelarstva i rudarstva. On se imao primjenjivati samo u tzv. *uşrijskim*, desetinskim zemljama. U tu vrstu zemalja spadale su uglavnom samo zemlje Arabijskog poluostrva. Sve ostale zemlje u islamskim državama šeriatsko pravo smatra *haračkim*, tributarnim zemljama bez obzira da li ih drže muslimani ili nemuslimani. Međutim, u svim islamskim zemljama turske civilizacije stvorena je odavna i treća kategorija zemlje, tzv. *mirijska* ili *državna* zemlja koja je po svom porijeklu i u suštini spadala u kategoriju haračkih zemalja, ali je i u njima iz praktičnih razloga primjenjivan sistem ušura bez obzira da li ih drže muslimani ili nemuslimani. Režim mirijske zemlje vladao je i u našim zemljama pod turskom vlašću bez obzira na vjersku pripadnost raje.

Kao šerijatski porez na zemlju muslimana ušur je morao da predstavlja stvarnu desetinu od proizvoda dotične godine, a kao ekvivalent harača na zemlju mogao se prema prinosu kretati u rasponu od desetine čak do polovine, ali se opet nazivao ušur = desetina. Kod nas je ušur iznosio stvarnu desetinu, osminu ili sedminu prema tome da li je obraćunavan sam ili skupa sa salarijom.

Ušur na pojedine vrste proizvoda nazivan je složenim imenicama od riječi *ušur* i arapskog, turskog ili perzijskog naziva dotične vrste proizvoda. U ovom popisu dolaze u obzir: ušr-i galle i ušri mustegillât, a oboje znači porez na poljoprivredne proizvode.

VAKUF (tur. *vakıf* od ar. *waqf* od osn. *wqf* zastati, zadržati), zadužbina, zavještanje, zaklada; ustanova, objekt, zemlja, novac i druga pokretna i nepokretna imovina zavještana za održavanje i funkcionisanje zadužbina.

VAKUFNĀMA (od *vakuf*, v. i pers. *nâme* knjiga), isprava o osnivanju vakufa i njegovom upravljanju.

VILĀJET (tur. *vilâyet* od ar. *wilāyât*) doslovno znači upravljanje pokrajinom; područje uprave jednog valiye; pokrajina, oblast kojoj na čelu stoji jedan namjesnik, manja ili veća oblast, zemlja, pa i čitava država. Sva ta značenja ima ova riječ i u turskom jeziku. Ovaj naziv susreće se ne samo u običnom govoru i literarnim spisima nego i u zvaničnim turskim dokumentima u svim tim značenjima. U raznim dokumentima, a naročito u katastarskim, poreskim i drugim knjigama, on se upotrebljava, kako u značenju ejalet (beglerbegluk ili pašaluk) i sandžak ili liva, tako i u značenju nižih upravnih jedinica. Zato se općenito misli da ta riječ nije nikada ni označavala neke stalne i jasno određene administrativne ili geografske jedinice sve do turskih administrativnih reformi u XIX st. kada je riječ vilajet postala zvaničan naziv za najviše turske administrativne jedinice.

Naša istraživanja pokazuju da nije uvijek tako bilo. Proučavanjem najstarijih turskih dokumenata dolazi se do zaključka da su Turci terminom vilajet u starije doba, prije i neko vrijeme poslije zavođenja redovne uprave u zaposjednutim oblastima, označavali određene vojno-administrativne jedinice niže od sandžaka, a više od nahije. Te su jedinice po svom teritorijalnom sklopu bile obično sastavljene od jedne ili više nahija, a po svom teritorijalnom opsegu one su najviše odgovarale sudsko-administrativnim jedinicama, kazama ili kadilucima. Štaviše, izvori nam pružaju dovoljno primjera da zaključimo da su vilajeti, u privremenom vojno-političkom uređenju po teritorijalnom opsegu bili isto ono što su istovremeno predstavljale kaze ili kadiluci u sudsko-administrativnom uređenju. I kao što se na čelu svakog kadiluka nalazio kadija, tako se na čelu svakog vilajeta nalazio vojvoda ili subaša. Dalje, kao što su kadije većih kadiluka imali svoje pomoćnike — naibe u jednoj ili više nahija svoga kadiluka, tako su i vilajetske vojvode i vilajetske subaše imale svoje pomoćnike u pojedinim većim i udaljenijim naseljima i nahijama svoga vilajeta koji su se takođe zvali vojvode ili subaše. Stoga upotrebu naziva vojvoda, u smislu upravnika vojvodaluka, i naziva subaša, u smislu upravnika manjeg dijela jednog vojvodaluka, treba razlikovati od upotrebe istih naziva u smislu vilajetskog vojvode, odnosno vilajetskog subaše.

Razvojem timarsko-spahijske organizacije formirana je posebna vrsta upravnih jedinica u vojnoj organizaciji spahija različitih od spomenute privremene vojno-političke podjele na krupne vilajete ili subašiluke i redovne sudsko-administrativne podjele na kadiluke. Te jedinice nazivane su takođe vilajeti. U ovoj organizaciji vilajet je označavao oblast od nekoliko upravnih nahija jednog sandžaka čije su spahije bile pod neposrednom komandom lenskog oficira koji se zvao subaša, što znači doslovno vojvoda, ali taj vilajet nije bio njegov subašiluk u ranijem smislu, iako ove spahijske subaše vode svoje porijeklo od starih vilajetskih subaša, potčinjenih direktno sandžakbegu. Ovi vilajeti spahijsko-vojne organizacije održali su se, kao vojno-operativni instrumenti, sve do likvidacije timarskog sistema. Prema njima su vođeni spiskovi spahija, vršena njihova smotra i kontrola u izvršavanju vojnih obaveza. Prema njima je vršen raspored i mobilizacija spahijske vojske. Stoga tu podjelu nalazimo i u onom defteru o kontroli bosanskih spahija koji su učestvovali u rusko-turskom ratu na Prutu 1711. godine, što ga je izdao Skarić. (Vid. Vl. Skarić, *Popis bosanskih spahija iz 1123 (1711) godine*, GZM XLII, sv. 2, 1930, 1—99). Ovi spahijsko-vojni vilajeti nazivani su katkada i nahijama, kao što vidimo i u spomenutom popisu. Te »timarske nahije«, kako ih je nazvao Skarić, ili još bolje spahijske nahije, odnosno vilajeti, sastojali su se uvijek od više običnih nahija, ali se teritorija tih vilajeta, odnosno nahija, nije podudarala sa administrativnom podjelom na vilajete u privremenom uređenju niti sa redovnom sudsko-administrativnom podjelom na kadiluke. Ove spahijske subaše su u ratu bili oficiri, a u miru su vršili vojno-administrativnu vlast u područjima svojih zijameta.

VİRÂN (pers. *vīrān*) razoren, u ruševini, pust, nenaseljen.

VLASI. Seosko stanovništvo u našim zemljama pod turskom vlašću dijelilo se na dva reda: *ratari* koji su nazivani raja i *pastire* koji su se nazivali *vlasi* (tur. *eflâk*, pl. *eflakân*). Između ta dva reda seljaštva postojale su znatne razlike. Položaj pastira bio je znatno povoljniji. Oni su imali čvrstu organizaciju sa izgrađenom vojnom i građanskom hijerarhijom, veću ličnu slobodu, veću mogućnost kretanja, dok ratari nisu imali nikakvu organizaciju, a bili su jače privrženi za svoje baštine.

S obzirom na činjenicu da se u našim zemljama od početka turske vladavine, javljaju dosta brojne grupe vlaha-stočara koji su bili preplavili ne samo planinske krajeve, koji su i prije Turaka bili pretežno nastanjeni stočarskim stanovništvom, nego i župne predjele koji su bili više podesni za agrikulturu, to upućuje na pretpostavku da su tada mnogi zemljoradnici stupali u red poluslobodnih vlaha-pastira. Takove su tendencije postojale i prije Turaka, ali su one u početku turske vladavine naročito ojačale.

Položaj vlaha je i pod turskom vlašću bio znatno povoljniji. Oni su od početka turske vladavine prvi stupali u službu Turaka, prvi prelazili u islam, spuštali se u ravnice, stalno nastanjivali i postepeno gubili svoj raniji povlašteni vlaški status i postajali potčinjena raja kakvu su sačinjavali zemljoradnici.

Vlasi su u času nastupanja Turaka imali čvršće unutarne uređenje, organizaciju sa izgrađenom unutaršnjom upravom i hijerarhijom. Na čelu te organizacije stajale su njihove starješine vojne: *vojvode* i *haram-*

baše i građanske: *knezovi*, *primićuri*, *katunari*, *teklići*) i vojne odrede *vojnuke*. I ranije, prije Turaka, oni su bili neposredno potčinjeni samo krupnim feudalcima: vladarima, manastirima ili krupnoj vlasteli. Istu situaciju imamo i u početku turske vladavine kada su svi vlasli, odnosno njihove obaveze vezane za sultana ili krupne feodalce: beglerbegove i sandžakbegove, a tek znatno kasnije javljaju se slučajevi prenošenja tih prava na sitnije spahije kao i slučajevi njihovog posizanja za vlaškim baštinama. Vlasli su, dalje, stupali u turski feudalni poredak ne pojedinačno, nego kolektivno sa svim svojim ranijim uređenjem, svojim unutaršnjim starješinama i svojom samoupravom.

S druge strane dobro je poznata velika pokretljivost vlaho-stočara u fazi turskog nadiranja ne samo kao vojnih odreda u službi osvajača nego i kao stočara, pastira. Tu pokretljivost forsirale su s jedne strane i turske vlasti koje su nastojale da sa njima nasele opustjele krajeve, da ih u novim naseljima privuku na stalan boravak i agrikulturu. To je bio jedan od glavnih zadataka i vlaških starješina.

Svoju unutrašnju vlaško-stočarsku organizaciju zadržali su vlasli i pod turskom vlašću dugo poslije potpunog prelaza na zemljoradnju, ali je ona uporedo s tim procesom slabila, negdje brže, negdje sporije, tako da se do kraja XVII stoljeća čvršće održala samo u Crnoj Gori, Hercegovini i Slavoniji.

Iz izvora se jasno vidi da u vlaškim nahijama ili tačnije u području vlaških naselja skoro uopšte nema timara. Vlaške nahije sačuvale su taj svoj status do kraja XVII vijeka.

VOJNUK, pl. *vojnuqan*, *vojnuklar* od sl. *vojn*ik pl. vojnici) poseban turski vojnički red na Balkanu regrutovan iz redova domaćeg hrišćanskog pretežno vlašskog stanovništva. U našim krajevima javljaju se prvi put sredinom XV stoljeća, ali su svakako stariji. U vrijeme rata išli su u vojne pohode, a u doba mira upotrebljavani su za čuvanje izloženih gradova, naročito u pograničnim tvrđavama. Za svoju službu uživali su slobodne baštine i bili oslobođeni svih državnih i feudalnih poreza. U slučaju zanemarivanja dužnosti kažnjavani su tjelesnim kaznama. Njihovi sinovi, braća i srodnici plaćali su samo po 30 akči po osobi i bili su oslobođeni harača i svih drugih davanja. Ali nisu smjeli držati rajinsku zemlju. Inače su gubili spomenute povlastice i plaćali su sve daće kao raja. (H. Šabanović, *Kanunnama Bosanskog sandžaka iz 822/1516. g.*, Kanuni i Kanunname I, 26 i dalje).

Vojnuci su imali svoju zasebnu komandu. Na čelu svih vojnuka u Bosanskom sandžaku nalazio se sandžakbeg toga sandžaka. U nekim istočnim oblastima Balkana imali su svog posebnog vojnučkog sandžakbega. Neposredni starješina vojnuka u pojedinim vilajetima nazivan je *serasker* ili *čeribaša*.

Do sredine XVI stoljeća vojnuci su predstavljali značajan dio turskih vojnih snaga u Bosni. Kasnije su svoj značaj postepeno gubili, njihove privilegije su ukidane, a oni svedeni na status obične raje isto kao i *akindžije*.

ZEMİN (pers. *zemīn*, zemlja, zemljište), kao turski agrarno-pravni termin znači veći kompleks obradivog zemljišta koji nema status čifluka niti baštine. U ovom popisu spominje se jedan *zemin* u hasu Isa-bega

Ishakovića koji se sastojao od dva čifluka. Zemini su često spadali u hāssa-posjede.

ZEMĪNI HĀLIJE (tur. *zemīn-i-hāliye* od *zemīn*, v. i ar. *hāliyyā* fem., od *hālī* (pust, nenaseljen, bez vlasnika), nenaseljeno zemljište, zemljište bez vlasnika. Odatle srpski agrarno-pravni naziv *alija*.

ZIMMIJA (ar. *zimmi*) doslovno znači štićenik, a kao pravni termin predstavlja opći naziv za sve hrišćane i Jevreje podanike islamske države koja je dužna da im pruža ličnu, moralnu i imovinsku zaštitu, a oni da plaćaju lični tribut, glavarinu koja se naziva džizija ili harač. Time su oni ispunjavali sve svoje redovne podaničke obaveze prema muslimanskoj državi. Zato nisu morali da vrše vojnu službu niti da brane državu. Ako su to činili bili su oslobođeni harača. Ako država nije u stanju da ispunjava svoje obaveze prema zimmijsima, gubi pravo da naplaćuje harač.

ZULHIDŽDŽA (ar. *zu'l-hiğga*) dvanaesti mjesec muslimanskog kalendara.

ZULKĀDA (ar. *zu'l-qa'da*) jedanaesti mjesec muslimanskog kalendara.

REGISTAR LIČNIH IMENA

- Abdulah, gulam Isa-begov 83
 Abdulah, timarnik 99
 Ahmed, aščija 24
 Ahmed, gulam Isa-begov 80
 Ahmed, janičar, kul Isa-begov 25
 Ahmed, kilari, gulam Ishak-begov 84
 Ahmed, rikabdar, gulam [Isa]-begov 88, 109
 Ahmed, sarač, gulam Isa-begov 63
 Ahmed, sarač, hizmećar Isa-begov 81
 Ahmed, silahdar 110
 Ahmed, silahdar, šahindžija 20, 21
 Ahmed Perbur, gulam Hamza-begov 115
 Ahmed, sin Pazarlije 109
 Ajas, gulam Isa-begov 64
 Ajas, kapidžibaša Musa-begov 114
 Ajdin, haznadar, gulam Isa-begov 50
 Ajdin, sin dogandžije Behadira 114
 Alaudin, sultan 111
 Aleksić, Jovan 41
 Aleksije, eškindžija 44
 Alija, timarnik 87, 88
 Alija, gulam Isa-begov 24
 Alija, gulam Isa-begov 37
 Alija, gulam Isa-begov 76
 Alija, gulam Ishak-begov 28
 Alija, hizmećar Isa-begov 80
 Alija, kapidžija 70
 Alija, novi musliman 108
 Alija, pekar, gulam Isa-begov 65
 Alija, solak 109
 Alija, starješina sokolara 93, 94
 Alija, topčija 28, 88
 Alija, sin Ajdinov 115
 Alija, sin Hadži-Mehmeda 64, 65
 Alija, sin Gajbije 95
 Alija, sin Hadži-Jakubov 1
 Alija, sin Ilijasov 112
 Alija, sin Jusufa, rođaka mirahora Hamza-bega 88
 Alija, sin V'ikašina 103
 Alija Arnaut 93
 Alija Dragoman 102
 Alija Filiibelu, janičar 25
 Alija Kičevljanin 70
 Alija Köblü 42
 Alija Madžar (Ungurus), janičar 84
 Alija Tekelija 28
 Ali-beg 114
 Ali-beg, čehaja, brat Hamza-begov 76, 78
 Ali-beg, čokadar, subaša Skoplja 97, 102, 103
 Ali-beg, vojnučki sandžakbeg 103
 Ali-čelebija, timarnik 114
 Anđelović, Mahmud-paša
 Arnaut Alija 93
 Atanas 91
 Atmadža, gulam Isa-begov 30
 Atmadža, gulam Ia-sbegov 39
 Atmadža, hizmećar Isa-begov 82
 Atmadža, topčija, hizmećar Isa-begov 28
 Atmadža Karalehlu (?) 62
 Bahšajiš 25
 Bajramlija 56
 Bajramlija, Bajramlu, jigit, timarnik 112, 113
 Bajramlija, sin Ibrahimov 52
 Balaban 90
 Balaban'solak 23
 Balaban Filiibelu 64, 65
 Balija (= Bali-beg) Malikočoğlu 72
 Barak, brat Köpeka 96
 Barak, jigit 90

- Barak, sin Küçük-Atmadže 33
 Barak-beg, sin Dželavi Togana 72, 76
 Barkan, Lutfi Ömer 25, 27
 Bašmakdar Jusuf 111
 Bazarlija, sin Davudov 95
 Bazarlija, hizmećar Isa-begov 46
 Behadir, dogandžija 114
 Bekludža, sin Karadže 26
 Bijukli Šahin, ujak češnegira Sinana 29
 Bogdan, timarnik 35
 Bogdan, timarnik 115
 Boğudžik Ejnebeği, otac Ise 114
 Bosna Ismail 62
 Božidar, timarnik 49
 Božidar, sin Lazarev 33
 Brajan, sin Vladislava 47
 Branil, hizmećar Isa-begov 43
 Branislav, hizmećar Isa-begov 40
 Branković, Vuk 3
 Brankovići 3
 Branoš 45
 Bilo (?) stari spahija, 37
- Čakaluoğlu Mahmud 78
 Čališ, sin Tatar-Alije 101
- Dančul 42
 Danišmend Ejnebeği 52
 Davud, silahdar 116
 Davud Kastamonlija 77
 Dejan 37
 Dejanović, Konstantin 3
 Deli-Jakub 92
 Deli — (Divane) — Širmerd 80
 Dimitrije 87
 Dimitrije, sin Radka 40
 Dimitrije, hizmećar Isa-begov 33
 Dinić M., istoričar 13, 22, 62
 Divane Ibrahim, gulam Isa-begov 64
 Divane-(Deli-) Širmerd 80
 Dobrija 42
 Dobrašin, sin Vladkov 59
 Dogan Ungurus, janičar 60
 Dominik, sin Šojka 113
 Dragoman Alija 102
 Duka sin Radonje 43
 Dukašin 91
- Đorđe 89
- Eflak Hamza, hizmećar Isa-begov 64, 65
 Eflak Karadoz, janičar 71, 72
 Eflak Karadža 97, 98
 Ejnebeg, sin Jusufov, rođak Hamza-begov 77
 Ejnebegi, otac Ilijasov 112
 Ejnebegija Danišmend 52
 Ejub-hodža, čehaja Isa-begov 33
 Elezović, Gl. 78, 83, 85, 87, 88, 95
 Esbioğlu Jakub 111, 114
 Evrenosoğlu Isa-beg 112
- Filibelija Alija, janičar 25
 Filibelija Balaban 64, 65
 Filibelija Karadža 60, 61
 Filibelija Karadoz 63
 Filibelija Karadoz, topčija 44, 52
 Firuz, gulam Isa-begov 31
- Gajbi, brat Sejdiije, sin Davudov 95
 Garib 25
 Gazanfer-čelebija, sin Vejs-begov 79
 Gerz Ilijas 105
 Gorgo Sv. Đorđe 91
 Gökbilgin, M. Tayyib, istoričar 4
 Ćurašin (Đurašin), timarnik 35
- Hadži Ahmed, hizmećar Isa-begov 78
 Hadži Fakih, imam grada Jeleča 55
 Hadži Firuz, gulam Pašajigitov 25
 Hadži Firuz, janičar 30
 Hadži Hamza, sin Jajdzije, hizmećara Isa-begova 45
 Hadži Hizir, kapidžija Isa-begov 99
 Hadži-Jatidža 89
 Hadži Jusuf, gulam Isa-begov 73
 Hadži Mehmed, dizdar Hodidje-da 60
 Hadži Muhamed, kalkandžija 27
 Hadži Sinan, sin Halilov 91
 Hadži Tarut, hizmećar Isa-begov 82
 Hadži Togan, gulam Ishak-begov 81
 Hadži Ugurlija, otac Umurov 107

- Hādžija, starješina sokolara 90
Hādžija, sin Perteva (7) Ahmeda 101
Hadži-Vasiljević 97, 99, 113
Halil 61
Halil, hizmećar Isa-begov 32
Halil, rođak Mehmed-bega, miralema 69
Halil Šarkalu 67
Halil-beg, kilardžibaša 103
Hamza, brat ćehaje Ali-bega 76
Hamza, gulam Isa-begov 82
Hamza, hizmećar Isa-begov 26
Hamza, hizmećar Isa-begov 79
Hamza, janičar 100
Hamza, kapidžija Isa-begov 99
Hamza, rikabdar, gulam Isa-begov 48
Hamza, solak 98, 99
Hamza, solak, ćeribaša Skoplja, gulam Isa-begov 105
Hamza Eflak 64, 65
Hamza Kičevljanin 70
Hamza Serezlija 65
Hamza sin Ahmedov 95
Hamza, sin Đurin 49
Hamza, sin Gajbije 95
Hamza, sin Ilijasa sina Küçük Balabana 95
Hamza, sin Pavla Kurtića 107
Hamza-beg, brat ćehaje Ali-bega 76, 77, 78
Hamza-beg, čakirdžibaša, brat Sinan-begov 67
Hamza-beg, emirahor 88
Hasan, hizmećar Isa-begov 49
Hasan, janičar, kul Isa-begov 31
Hasan, dizdar Galipolja 69
Hasan, rikabdar, gulam Isa-begov 50
Hasan Fakih, imam grada Jeleća 57
Hasan-beg, sin Zenebiša, subaše Kalkandeleni 85
Hasan-paša, 69
Herak, sin Radićev 58
Hizir 98
Hizir, ćeribaša Skoplja 105
Hizir, gulam Ishak-begov 55
Hizir, hizmećar Isa-begov 77
Hizir, hizmećar Isa-begov i rođak dizdarev 63, 64
Hizir, janičar 22
Hizir, silahdar 21
Hizir, silahdar 20, 21
Hizir, Nevgeričlu 30
Hizir, sin Halilov 97
Hizir, sin Mehmedov, garib 23
Hizir, sin rikabdara Mustafe 109
Hizir, sin Sinanov 70, 71
Hizir, sin topčije Alije 88
Hizir, sin V'lkasina 103
Hizir-balijs, sin Murat-bega, sina Malkoćeva (Malkoćoğlu) 68, 70—72
Hizir-beg, sin Turhan-bega 68, 69, 84
Hoškadem, gulam Isa-begov 32
Hoškadem, hizmećar Isa-begov 81
Hranko 48
Huri-hatun, majka Jusufova 114
Husein, ćeribaša Laba 93
Husein, gulam Isa-begov 73
Husein, šahindžija 105
Husein, sin Hasana, dizdara Galipolja 69
Husein, sin Rajkov, hizmećar Isa-begov 64
Ibn Jahšajiš 107
Ibrahim, gulam Ishak-begov 72
Ibrahim, imam Hodidjeda 62
Ibrahim, topčija, otac Kurdov 114
Ibrahim Divane, gulam Isa-begov 64
Ibrahim-beg 108
Ibrija 61
Il-aldi, sin Hamza-begov 107
Il-beg 108
Ilijas, mustahfiz 60, 61
Ilijas, brat Šabana, hizmećara Isa-begovog 57
Ilijas, ćehaja rikabdara (rikabdar) gulam Isa-begov 110
Ilijas, gulam Isa-begov 74
Ilijas, hizmećar Isa-begov 30
Ilijas, hizmećar Isa-begov 40
Ilijas, hizmećar Isa-begov 56
Ilijas Sigrakoglani, gulam Isa-begov 89
Ilijas, sin Ejnebegija 112
Ilijas, sin Hadži-Fakiha 53
Ilijas, sin Kućuk Balabana, dizdar grada Sobri 95
Ilijas, sin Menteše 75
Ilijas, sin Mentešalije Alije, 43
Ilijas, stari timarnik 112
Isa, sin Akbašov, hizmećar Isa-begov 40
Isa, sin Bogudžik-Ejnebegija 114
Isa 115
Isa, sin Pertev Ahmeda 101
Isa, sin Ugurlije, hizmećara Isa-begova 55
Isa-balijs, carski kul 109
Isa-beg Evrenosoğlu 112
Isa-beg, sin Ishak-bega 1, 6—9, 14, 18, 19, 24, 26, 27, 29—34, 36, 37, 39—41, 43—46, 48—57, 60—64, 67, 72—83, 102, 103, 110.

Isa-beg, sin Jorguč-paše 113
 Ishak, hizmećar Isa-begov, mu-
 stahfiz 30
 Ishak, hizmećar Isa-begov, eškin-
 džija 32
 Ishak, sin Danišmenda Ejnebegi-
 je 52
 Ishak-beg, otac Isa-begov 1, 15,
 19, 23, 28, 32, 34, 38, 50, 52, 54,
 55, 67, 72, 77, 81, 84, 102, 103,
 110
 Ishak-paša 70
 Iskender, v. Skender
 Islam, sin Muse 26
 Ismail, gulam Isa-begov 60
 Ismail, gulam Ishak-begov 23
 Ismail, haznadar, gulam Ishak-
 begov 77
 Ismail, kapidžija, gulam Isa-be-
 gov 48
 Ismail, gulam Isa-begov 78
 Ismail, sarač, kul Isa-begov 123a
 Ismail, seis 21, 22
 Ismail, silahdar 22
 Ismail, sin Danišmenda Ejnebe-
 gije 52
 Ismail, sin Tahira Germianije 92
 Ismail Bosna 62
 Ivan 49
 Ivaniš 49

Jahja, sin Jusufov, hizmećar Isa-
 begov 27
 Jako, sin Nikole, hizmećar Isa-
 begov 73
 Jakub, hizmećar Isa-begov 75
 Jakub, rikabdar, silahdar 20, 21
 Jakub, sin Bakiije 105
 Jakub, sin Esbiije (Esbioğlu) 111,
 114
 Jakub Nevgeričlu 30
 Jakub, sin Momirov, timarnik
 115
 Jakub, sin Sarudže 109
 Jakub, sin Tanrivermiša 96
 Jakub, sin V'lkašina 103
 Jakub-beg 103
 Jakub-beg, sin Todora Muzaka
 70
 Jakubdži 26
 Jaraklija, timarnik 98
 Jireček, J. K. 99
 Joldaš, sin Abdulaha Jalugöza 99
 Jorgi 115
 Jorguč-paša, otac Isa-begov 113
 Jovan, timarnik 115
 Jusuf, timarnik 28
 Jusuf bašmakdar, gulam sultana
 Alaudina 111
 Jusuf, brat Velije 24

Jusuf, gulam Isa-begov 26
 Jusuf, hamamdžija 21, 22
 Jusuf, hayyat, gulam Isa-begov
 78
 Jusuf, hizmećar Isa-begov 11
 Jusuf, hizmećar Isa-begov 46
 Jusuf, hizmećar Isa-begov 74
 Jusuf, jaja Sarudža-paše 25
 Jusuf, jigit, kul Isa-bega Evre-
 nosoğlu 112
 Jusuf, kapidžibaša Isa-begov 75
 Jusuf, kapidžibaša Isa-begov 44
 Jusuf, rođak emirahora Hamza-
 bega 88
 Jusuf, silahdar, gulam Isa-begov
 61, 62
 Jusuf, solak 107
 Jusuf, subaša Zvečana, gulam
 Isa-begov 23
 Jusuf, tufekdžija 23
 Jusuf Arnaut, hizmećar Isa-be-
 gov 41
 Jusuf Radomirli, janičar 55
 Jusuf-čelebija, sin Jakub-bega 70
 Jusuf-han, sin Hadži-Jatidža 89
 Jusuf, sin Ahmedov 95
 Jusuf, sin gospođe Huriije (Huri-
 hatum) 110, 113
 Jusuf, sin Halilov (?) 68, 71
 Jusuf, sin Hoškadema, gulama
 Isa-begova 89
 Jusuf, sin kapidžije, hizmećara
 Isa-begovog 53
 Jusuf, sin kapidžije Karadže 28
 Jusuf, sin Jakub-bega 69
 Jusuf, sin Muse 26
 Jusuf, sin Mustafe, hizmećar Isa-
 begov 54
 Jusuf, sin Sunduka, gulama
 Ishak-begovog 54
 Jusuf, sin Tanrivermiša, 55
 Jusuf Sirozlu, kul [Isa]-begov 98
 Jusuf Stanimekalu 29

Kabil, sin Ismaila 27
 Kaplan 101, 102
 Karađoz, timarnik 83
 Karađoz, gulam Isa-begov 92
 Karađoz, nalbant, rob begov 67
 Karađoz Eflak (Vlah), janičar 71,
 72
 Karađoz Filibelija 63
 Karađoz Filibelija topčija 44, 52
 Karađoz Marašlija 62
 Karađža, gulam Mehmed-pašin
 96
 Karađža, hizmećar Isa-begov 26
 Karađža, hizmećar Isa-begov 30
 Karađža, kapidžija 28
 Karađža, saka 61

- Karadža Eflak 97
 Karadža Filibelu 60
 Karadža Sofijalu 61
 Karadža Ungurus 97
 Karadža Ungurus, janičar 30
 Karalehlu Atmadža 62
 Kara-Šahin, silahdar, jigit, ceri-
 baša vilajeta Kalkandeleni 68
 Kasim, timarnik 106
 Kasim, hizmećar Isa-begov 57
 Kasim, imam grada Zvečana 27
 Kasim, sin Dukadina 71
 Kasim, katundžija 98
 Kasim, sin Hizira, gulam Isa-be-
 gov 111
 Kasim, sin Muse 26
 Kasim-beg- sandžak-beg Trape-
 zunta 81
 Kastamonlu Davud 77
 Kastamonlu Osman 76
 Katundžija Kasim 98
 Kemal, silahdar, rob Isa-begov,
 dizdar Hodidjeda 60, 61
 Kerti Gazija 109
 Kičevljanin Alija 70
 Kičevljanin (Krčevali) Hamza 70
 Kočija, sin Malkočev 88
 Kodža Tanrivermiš, gulam Isa-
 begov 38
 Kostadin, stari timarnik 112, 113
 Kovačevići 3
 Köblu Alija 42
 Köpek, mustahfiz 96
 Köpek, sin Jakubov 74
 Kopek, sin Jusufov 57
 Kraislav, sin Branislava 46
 Krčovalu Mehmed, sin Muratov
 68
 Krk Musa, kapidžija, gulam Isa-
 begov 29
 Kučuk Balaban, otac Ilijasov,
 dizdar grada Sobri 95
 Kurd, gulam Isa-begov 24
 Kurd, hizmećar Isa-begov 50
 Kurd, sin Firuzov, hizmećar Isa-
 begov 50
 Kurd, sin Sulejmanov, hizmećar
 Isa-begov 114
 Kurd, sin topčije Ibrahima 114
 Kurtić Pavle, otac Hamze 107

 Laniša, sin Atanasov (Ananasov)
 91
 Lazar 47
 Lazar, knez 3
 Lazarević 3
 Lutfija, brat Vejisa 86
 Lutfija, gulam Isa-begov 116
 Lutovac M., etnograf 7, 44

 Mahmud, brat sake Karadže 61
 Mahmud, gulam Isa-begov 90
 Mahmud, hizmećar Isa-begov 46
 Mahmud, rob Ali-begov 114
 Mahmud Čakalioğlu 78
 Mahmud Ohridanin 72
 Mahmud, sin Hadžibegov 115
 Mahmud, sin Papasov, seimen
 (sekban) 79
 Mahmud, sin Rustemov 105
 Malkočoğlu Hizir-Balija, sin Mu-
 rad-begov 68, 70, 72
 Malkočoğlu Murat-beg 68, 70, 72
 Manul, sin Jagrijević 72
 Marašlija Karađoz 62
 Marko 37
 Mehmed, brat Bahšajiša 25
 Mehmed Krčovalu, sin Muratov
 68
 Mehmed, sin aščije Ahmeda 24
 Mehmed, sin čeribaše 70
 Mehmed, sin Köpeka, sina Jusuf-
 fova 57
 Mehmed, sin Muse, sina Jakub-
 džije 26
 Mehmed-beg, miralem 69
 Mehmed-beg (čelebija) Isabego-
 vić (sin Isa-begov) 69, 81, 84, 87
 Mehmed-beg, sin Veis-begov 108
 Mehmed-han, sin Murat-hana 1
 Mehmed-paša 96
 Mensur, imam grada Sobri 96
 Mentešalija Alija 43, 79, (52b)
 Mihajlo, sin Atanasov (Ananasov)
 91
 Miladin 89
 Miladin, hizmećar Isa-begov 76
 Miloš, eškindžija 35
 Milutin, 25
 Milutin, hizmećar Isa-begov 77
 Milutin, srpski kralj 91
 Miro 47
 Mrkša, sin V'lkana 47
 Muhamedija, hizmećar Isa-begov
 36
 Muhamedija, hizmećar Isa-begov
 73
 Muhamed, jigit, silahdar, 69
 Muhamed-čelebi Isa-begović 69
 Muhamed, sin Mentašalu Alije 79
 Muhamed Uzunoglu 21
 Muhamedija, sin Alije, Menteša-
 lu, hizmećar Isa-begov 45
 Muhamedija, sin Ibrijević, hizme-
 ćar Isa-begov 60, 61
 Muhamedija, sin Tanrivermiša 39
 Muhamedija Zuberović 89
 Murat-beg Köpülü 103, 104
 Murat, sin dragomana Alije 102

Murat-beg sin Malkočev (Malko-
 čoglu), 68, 70
 Murat, sin Širmerdov 86
 Musa 98
 Musa, čelnik 26, 34
 Musa, hizmećar Isa-begov 29
 Musa, hizmećar Isa-begov 76
 Musa, hizmećar Isa-begov 84
 Musa, solak 97
 Musa, jigit, solak, 98
 Musa Krk 28
 Musa Nevgeričlija, janičar 56
 Musa, sin dragomana Alije 102
 Musa, sin Israilov 70, 71
 Musa, sin Jakubdžija 26
 Muslim-Hodža 65, 66
 Musliman Alija, hizmećar Isa-
 begov 44
 Mustafa 87
 Mustafa, solak 100
 Mustafa, ulufedžija 67
 Mustafa, vojvoda 66
 Mustafa, brat Ise, sina Ugurlije
 55
 Mustafa, bratućed Kasim-bega,
 sandžak-bega Trapezunta
 79—81
 Mustafa, jigit 90
 Mustafa, hizmećar Isa-begov 32
 Mustafa Kösdže (?), sin Ibrahim-
 čija 41
 Mustafa Nevgeričlija, janičar 52
 Mustafa, sin aščije, gulama Isa-
 begova 27
 Mustafa, sin Haduma Ise 50
 Mustafa, sin Hasan-paše 69
 Mustafa, sin Jusufov (?) 95
 Mustafa, sin Jusufov, solak 68
 Mustafa, sin katundžije Kasima
 98
 Mustafa, sin Mentešalije Alije 41
 Mustafa, sin Muhamedija 90
 Mustafa, sin Šahinov 34
 Mustafa Sirozlu, solak 71
 Mustafa Trnavilu 64, 65
 Muzaki Todor, otac Jakub-bega
 70

 Nesuh, hizmećar Isa-begov 65
 Nesuh, brat Köpeka, sina
 Jusufova 57
 Nevgeričlu Hizir 30
 Nevgeričlu Jakub 30
 Nevgeričlu Musa, janičar 56
 Nevgeričlu Mustafa, janičar 52
 Nigbolu Alija 62
 Nikola, hizmećar Isa-begov 84
 Nikola, sin V'lkmanov 41
 Novaković, Stojan, istoričar 73,
 80, 95

Ohridanin (Ohrulu) Mahmud 72
 Oliver, eškindžija 35
 Oliver, eškindžija 44
 Oliver, pop, hizmećar Isa-begov
 34
 Oliver = Sulejman 87
 Oliver, sin Bogutov 34
 Omer, solak 105
 Omer, sin Ibn Jahšajiša 106
 Omer, sin Šarkalu Halila 67
 Orhan, hizmećar Isa-begov 52
 Orhan, sin Arnauta Šahina 108
 Oruč, timarnik 60, 61
 Osman Kastamonlu 76, 90
 Osman, sin Ismaila, sina Da-
 nišmenda Ejnebegija 52
 Otmica, sin Ivanov 13

Papasoğlu Mahmud, sejmen 79
 Pašajigit 25
 Pašajigit, sin Karađoz-begov 105
 Pavle, hizmećar Isa-begov 73
 Pavle, hizmećar Isa-begov 78
 Pavlovići 3, 15, 80, 88, 96
 Pazarlija, hizmećar Isa-begov 82
 Pir-Mehmed, bratućed Omera si-
 na Šarkalu Halila 67
 Pop Oliver, hizmećar Isa-begov
 34
 Pribil, timarnik 42
 Purković 25, 27, 32

Radan, hizmećar Isa-begov 82
 Radica, timarnik 36
 Radica, timarnik 42
 Radivoj, timarnik 37
 Radko, hizmećar Isa-begov 43
 Radko, stari (spahija) 40
 Radomirlu Jusuf, janičar 55
 Radonja, hizmećar Isa-begov 43
 Radonja, timarnik 42
 Radonja, hizmećar Isa-begov 43
 Radoslav, timarnik 36
 Radovan, timarnik 49
 Rustem, hizmećar Isa-begov 48
 Rustem, hizmećar Isa-begov 74
 Rustem, sin Seldžukov (Seldžuk-
 oğlu) 67
 Rustem, sin svirača Ilijasa 71, 72

Salih iz Has-koja 25
 Salih sin Hizir-bega iz Kastamo-
 nija 70, 71
 Saltuk, brat Kasimov 106
 Saltuk, sin Ise 109

- Sarač Ahmed, gulam Isa-begov 63
 Sari Muhamedija, gulam Isa-begov 74
 Sarudže, gulam Isa-begov 39
 Sarudža, gulam Isa-begov 96
 Sarudža-paša 25
 Sejdija, sin Davudov 95
 Seldžukoğlu Rustem 67
 Serezlija Jusuf, rob Isa-begov 98
 Sigismund 15
 Serezlija Hamza 65, 66
 Sinan, češnegir, ujak Bijikli Šahina 29
 Serezlija Mustafa, solak 71
 Sinan-beg, brat čakirdžibaše Hamza-bega 67—69
 Skarić, Vl., istoričar, 15, 17, 25, 28, 61—63, 66
 Skender, gulam Isa-begov 62
 Skender, seimen 30
 Skender (Iskender), subaša Jeleča, gulam Isa-begov 36
 Skender Sukufoglu 20
 Sofijalu Karadža 61, 62
 Solovjev A., istoričar 26, 31, 34, 41, 47
 Stanimekalu Jusuf, janičar 29
 Stepan 45
 Stepan, sin Nikšićev 58
 Stojanović Lj., istoričar 111
 Strumičanin Timurtaš, janičar 54
 Sufi Jahšija, hizmećar Isa-begov 61
 Sukufoglu Skender 20
 Sulejman = Oliver 87
 Sulejman, gulam begov 29
 Sulejman, martolosbaša 108
 Sulejman, novi musliman 88
 Sulejman, rođak Il-begov 108
 Sulejman, rođak Isa-bega sina Ishak-begova 110, 111
 Sunduk 61
 Sunduk, gulam Ishak-begov 54
 Sunduk, hizmećar Isa-begov 75
- Šaban, hizmećar Isa-begov 57
 Šabanović, H. 13, 15, 63
 Šadija, sin Muse 26
 Šahin, hizmećar Isa-begov 49
 Šahin, kuhar, gulam Isa-begov 44
 Šahin, solak 115
 Šahin, sin Vejisa sina Tatarevog 86
 Šaraklu Halil 67
 Šihabudin, ujak Ishak-paše 70
 Širmerd 72
 Širmerd 86
 Širmed, gulam Isa-begov 37
- Širmerd, hizmećar Isa-begov 39
 Širmerd, Divane 80
 Širmerd Vardarlu, janičar 52
 Škaljić, Abdulah 66
 Šojko, sin Dominika, timarnik 112
 Sušman, hizmećar Isa-begov 51
- Tanrivermiš, gulam Isa-begov 96
 Tarut, gulam Isa-begov 83
 Tekelija Alija 28
 Timur, sin Karadža, gulama Isa-begova 30
 Timurtaš, hizmećar Isa-begov 62
 Timurtaš Strumičanin janičar 54
 Todor, eškindžija 37
 Todor, eškindžija 44
 Todor, eškindžija 48
 Todor, hizmećar Isa-begov 43
 Todor Muzak, otac Jakub-begov 70
 Togan, anbardar, rob Isa-begov 23
 Togan, kapidžija, gulam Isa-begov 48
 Togan sabljar, gulam Isa-begov 50
 Trifunoski J. etnograf 20, 24, 69, 80, 82, 84, 91, 92, 96
 Trnavilu Mustafa 64, 65
 Turhan, sin Ibrahimov, gulam Ishak-begov 23
 Turhan-beg, otac Hizir-begov 68, 70
 Tursun, hizmećar Isa-begov 27
- Ugurlija, hizmećar Isa-begov 55
 Umur, hizmećar Isa-begov 60
 Umur, sin Eminov 78
 Umur, sin Hadži-Ugurlije 107
 Umur-beg 81, 89
 Ungurus (Mađar) Dogan, janičar 60
 Ungurus (Mađar) Karadža, janičar 30
 Unguruz (Mađar) Karadža 97
 Uroš, car srpski 26, 34
 Uzunoğlu Muhamed 21
- Vardarlija Širmerd, janičar 52
 Vejs, sin Tatarov 86
 Velija, Paligradovo siroče 24
 Vladko (Ivladko), sin Bogdanov 41

Vladko, (Ivladko), sin Radivoja
50
Vladko, sin Stepanov 58
Vlajica (Ivlayica), hizmećar Isa-
begov 80
V'lk, sin Godevca 58
V'lkan 47
V'lkas, hizmećar Isa-begov 34
V'lkas, eškindžija 38
V'lkasin 35
V'lkasin 42
V'lkasin 47
V'lkica, sin Šajkov 59
V'lkman, eškindžija 38
V'lkman, sin Bratošev 48

V'lkosav, sin Dobričin 58
Vujačić 12
Vuk (V'lk), hizmećar Isa-begov
39
Vukać, sin Radka 43
Vukoje sin Radonje 56b

Zagan, hizmećar Isa-begov 43
Zenebiš, otac Hasan-bega, suba-
še Kalkandelen 85
Zemko, sin Tasovčev 58
Zuberović Muhamedi, novi mu-
sliman 89

REGISTAR GEOGRAFSKIH NAZIVA

Ahengeran (= Kovače) 6, 7	Belčin, Beočin, Biočin 26
Ajdinče, Ajdindže, Aldince 101	Belgrad, Beograd 4
Ajdin Fakih 100	Belgradce (Belgradice) 20
Akbaš 99	Beli Potok (Belpotok), Bili Po-
tok 12
Ali-pašin Most 16, 64	Belina Luka, Blana Luka 11
Aladža Hisar (Kruševac) 91	Belo Polje, Bilo Polje 36
Altoman 94	Belovište 83, 92
Altomanić 18	Beluća, Beluće 33
Anadol, Anadolija 25, 57, 105, 110	Bendbaša 63
Ankara 86	Beočin, v. Belčin
Anguri, v. Ankara	Berane 101
Armudluk 101	Berberište 27
Avala 109, 112	Beograd 7, 22, 26, 62, 109
Azmaik, r. 55	Berz(e)no, Berzno, v. Brezno
	Beščić (Bešdžić) 5
Babica, Babice 27	Bijelo Polje 13, 58
Babin Dol 47	Bile Gore, Bjele Gore, Bjelo-
gorci 18
Babine 10	Bili Potok, v. Beli Potok
Bači (Badži) 15	Bilo Polje, v. Belo Polje
Bačić, Bačići 64	Binježevo 14
Badži, v. Bači	Bioča 17
Bagačić, Bagačice 10, 48, 49	Biočin, v. Belčin
Bahljenica, v. Mekinje	Biosko 61
Baj Potok, v. Bajevica	Biotča, v. Bioča
Bajev Potok, p. 7	Birovo (Birova) 113
Bajevica 7	Biskupje (Biskubje) 90
Bakije 66	Bistrica 33
Balin Dol 83	Bistrica 58
Balkan 25, 57	Bistrica 73
Ban Do 28	Bitolj, Manastir 28
Banja 10	Bjele Gore, v. Bile Gore
Banje (Ban'je) 10	Bjelogorci, v. Bile Gore
Banje (Ban'je) 54	Blace (Iblace) 106
Banje Polje (Banje Poli) 25	Blagaj 14
Banjska 11, 24, 25, 27, 28, 32, 33,
48, 49	Blace (Bladže) 91
Barbiše 72	Blaci 106
Bardovce (Bardofce), Bardovci
100	Belina Luka, v. Blana Luka
Barevo (Bareva) 105	Blato 99, 101
Bare 31	Blažuj 63
Barice 43	Bob 20
Basje Botok, v. Pasji Potok	Bogovinje 74
Batahire, Bataire 33	Bokolić, Bokulić 20, 21
	Bolatica, v. Polatica
	Boljetin, Boljetine 6
	Bosna 22, 63, 68, 69, 110
	Bosna, r. 17, 63

Bosten'je, v. Postenje
 Botočani, v. Potočani 76
 Boturovina 43, 55
 Bozoran, v. Požaran 87
 Božorić, Božurići 42
 Braćak, Bračekoviće, Brađekovo 42
 Brankovića oblast 3
 Brestovo (Brestova) 24
 Brestovo 28
 Brestovo 45
 Breza 15
 Brezna 15
 Brezno 68, 71
 Breznik 44
 Brezevica, v. Brezovica
 Brezovica 11, 12
 Brezovica 41
 Brezovica 43
 Briješće 62
 Brvenica 79
 Brvnarčevo 115
 Bristje, v. Briješće
 Briznik, v. Breznik
 Brnica, v. Brnjica
 Brnarce 108
 Brnjica 5, 10
 Brnjice 4
 Brodac, Brotse 19, 83
 Brodac 83
 Brodac, Brotse, v. Brutuse
 Brskovo 22
 Brutuse, Brutuse-Žrnova, Brutusi, Brutusi-Žrnovo 63
 Brvenica 19?
 Brvenica 79
 Brvenik, župa 31, 41
 Brzavica, v. Brezovica
 Budim 4
 Budimir, v. Butmir
 Bugarska 20, 28, 29, 69, 70, 79, 99, 103, 113
 Bukolić, Bukulić, v. Bokolić
 Buković, v. Bokolić
 Bulagaj, Bulagay 14, 15
 Bulgari 26
 Bulog, Buloz 14, 15
 Bundalaki (?), v. Jundalani (?)
 Burić, Burići 12
 Burnarce, v. Brnarice
 Bustenik, v. Pustenik
 Butmir (Budimir) 16
 Bzenik 14

Caričina 20
 Carigrad, v. Istanbul
 Ceranj, Ceranje 33
 Cerovo 58
 Ciprijani 78
 Cirani, v. Ceranj

Cireva, v. Cerovo
 Cirkvejani, v. Crkvejani
 Cokoviće (Cokovidže) 36
 Crniše, v. Crniš
 Crepulje 51
 Crkvejani 84
 Crna Gora, skopska 19, 94, 99
 Crniš 46
 Crnomir, Crnomirine 5
 Crnotina 17
 Crvavci 54
 Cvetonje 14
 Cvetovo 115
 Crvnje 53
 Cvrnje, v. Crvnje

Čabar, Čabra, Čabre 27
 Čabin Dol 46
 Čabra(?) 25
 Čabre, v. Čabar 25
 Čaglar 100
 Čaile 75
 Čairli 99
 Čajili, v. Čaile
 Čajković, Čajkovina, v. Lopiže
 Čajniče 69
 Čapin Dol, v. Čabin Dol
 Čartalos, Čartolos, Čartoloz 22, 105
 Čedovo 49
 Čegler, v. Čaglar 100
 Čečevo 6, 7, 50
 Čegrane, Čegrani 83
 Čejlije, v. Čaglar
 Čelikovik (?) 55
 Čelopek 67, 68, 93
 Čeltukče 26, 68
 Čeltükçiler 99
 Čikvik 55
 Čukarica 35

Čelić, v. Klek
 Čiprijan, v. Ciprijan
 Čuprijan, v. Ciprijan

Debelič, Bebelj 61
 Debreše 93
 Dedilovo 52
 Dedino, v. Dedinje
 Dedinje (Dedino) 6
 Delu Pazarlu (= Deljedrvce) 100
 Deljedrvce, v. Delu Pazarlu
 Demirci Bazari (= Gluhovica) 7
 Dereli Potok 20

- Derven u Žedenskoj Klisuri 85, 95
 Derven skopski 99, 110
 Devina-planina, 66
 Deževka, r. 12, 36, 38—40, 49, 55
 Deževo 38, 39, 40, 45, 46, 55—57
 Dibrište (Dobrošte) 67, 69
 Dimitrovica 23, v. Kosovska Mitrovica
 Divlje 113
 Dobreše (Dobriše) 93
 Dobri Dol 71
 Dobrič, r. 69
 Dobrinja 10
 Dobriše, v. Dobreše
 Dobrogoše 19, 72
 Dobrogošte, v. Dobrogoše
 Dobrošte, v. Dibrište
 Doglod, Doglodi 64
 Dohojević (Dojnovići) 44
 Dojmovići, Dojnovići? 13
 Dojnovići, v. Dohojević
 Dol 28
 Dolac, Dolce 14
 Dolac 29, 47
 Dolce, v. Dolac
 Dolna Lešnica 80
 Dolne Kolučani, v. Dolno Količane
 Dolne Lisce, v. Dolno Lisce
 Dolne Palčište, v. Dolno Palčište
 Dolno Količane 115
 Dolno Lisce 92
 Dolnja Bresnica, v. Donja Presjenica
 Dolnja Brnjica, v. Donja Brnjica
 Dolno Palčište 75, 92
 Dolnja Banja v. Donja Banja
 Dolnja Banjica, v. Donja Banjica
 Dolnja Biotča, v. Donja Bioča
 Dolnja Drnava, v. Donja Drenova
 Dolnja Hrasnica, v. Donja Hrasnica
 Dolnja Jablanica, v. Donja Jablanica
 Dolnja Kaljina, v. Donji Kalin
 Dolnja Kamenica, v. Donja Kamenica
 Dolnja Krastica, v. Donja Krastica
 Dolnja Krnjina, v. Donja Krnjina
 Dolnja Lipova, v. Donja Lipova
 Dolnja Mikulina, v. Donja Mikulina
 Dolnja Mogulina, v. Donja Mikulina
 Dolnja Ljubumlja, v. Donja Ljubumlja
 Dolnja Miladinova, v. Donja Miladinovina
 Dolnja Ritudža, v. Donja Rituča 10
 Dolnja Rogatica, v. Donji Rogatac
 Dolnja Trnova, v. Donja Trnova
 Dolnja Tušimlja, v. Donja Tušimlja
 Dolnja Vapa, v. Donja Vapa
 Dolnje Biosko, v. Donje Biosko
 Dolnje Blace, v. Donje Blace
 Dolnje Dragonić, v. Donje Draganiće
 Dolnje Gonje, v. Donje Gonje
 Dolnje Istub, v. Donji Stup
 Dolnje Ištitar, v. Donje Štitare
 Dolnje Kovačevo, v. Donje Kovačevo
 Dolnje Loznik, v. Donji Loznik
 Dolnje Lukar, v. Donje Lukare
 Dolnje Miladinovo, v. Donje Miladinovo
 Dolnje Mikulin, v. Donja Mikulina
 Dolnje Oholje, v. Donje Oholje
 Dolnje Pavlje, v. Donje Pavlje
 Dolnje Plavkovo, v. Donje Plavkovo
 Dolnje Sedlarce 87
 Dolnje Solinje, v. Donje Solnje 106
 Dolnje Tenkovo, v. Donje Tenkovo
 Dolnje Tremlje, v. Donje Tremlje
 Dolnje Vinarce, v. Donje Vinarce
 Dolšić (Dulšić) 27
 Doljane, Doljani 16
 Doljane, Doljani 26
 Domonić Dol, Domonik Dol 14
 Domonik Dol v. Domonić Dol
 Domović 13
 Donja Banja 10, 11
 Donja Banjica 76
 Donja Bioča 17
 Donja Brnjica 4
 Donja Drenova 46
 Donja Hrasnica 66
 Donja Jablanica 44
 Donja Kaljina, v. Donji Kalin
 Donja Kamenica 24, 27
 Donja Krastica 66
 Donja Krnjina 34
 Donja Lipova 59
 Donja Mikulina 47
 Donja Ljubumlja 63
 Donja Miladinovina 9
 Donja Mogulina, v. Donja Mikulina
 Donja Presjenica 18
 Donja Rituča 10
 Donja Rogatica, v. Donji Rogatac
 Donja Štitarica 13
 Donja Trnava 46
 Donja Trnava 50
 Donja Trnova 39
 Donja Tušimlja 56

- Donja Vapa 10
 Donje Biosko 61
 Donje Blace 106
 Donje Draganiće 43
 Donje Gonje 48
 Donje Količane, v. Dolno Količane
 Donje Kojnare 100
 Donje Kovačevo 40, 46
 Donje Lisce, v. Dolno Lisce
 Donje Lisičje 19, 99
 Donje Lopiže, v. Lopiže
 Donje Lukare 37
 Donje Miladinovo 9
 Donje Oholje 51
 Donje Pavlje 11
 Donje Plavkovo 34
 Donje Sedlarce 75, 87
 Donje Sinjevo 18
 Donje Štitare 37
 Donje Tenkovo 37
 Donje Tremlje 11, 43
 Donje Vinarce 24
 Donji Butmir 16
 Donji Kalin 46, 56
 Donji Kolašin 22
 Donji Kotorac 65
 Donji Krnjin 34
 Donji Loznik 10, 48, up. Bagačice
 Donji Ljuljac 45
 Donji Nerezi 106
 Donji Polog 67, 68, 70, 71, 73—83, 85, 87—96
 Donji Rogatac 12
 Donji Stup 64, 65
 Dračevo 19, 99
 Draganić, Draganiće, Draganići 43, 49
 Dragočevo, Dragodževa 41, 44
 Dragojlović, Dragojloviće 42
 Dragonože 109
 Dragošići 63
 Dramić, Dramići, Dravnik 11
 Dražević 10
 Drenovo 39
 Drežnica 4
 Drina, r. 68, 110
 Drmnik (Drnik, Drvnik) 92
 Drnava, v. Trnava
 Drnik, v. Drmnik
 Drobnjak 107
 Drvnik v. Drmnik
 Dubnica 9
 Duga Poljana 4, 49
 Dujmovići (Dumović) 66
 Dujnovići 46
 Dulšić, v. Dolšić
 Dumović, v. Dujmovići
 Dunav, r. 4
 Dunišić, Dunišiće 9
 Dvorce 84
 Dvorište 39
 Džidimirce, v. Zidimirce
 Đurđev Dol 107
 Đurđevište 88
 Edvarce, v. Jedvarce
 Eflak 92, 97
 Elovo, v. Jelovo
 Faletići 66
 Fališe v. Hvalište
 Filibe, v. Plovdiv
 Foča 68, 69, 110
 Fojnica 4
 Forino 75
 Galušdže, v. Golušci
 Gare 20
 Gare, Garje 20, 74
 Geran 98
 Girmava, v. Grmava
 Glavogodina 60
 Gleđeci, v. Crnomir
 Glogovac 22
 Glogovik (Glgvik) 55
 Gluhovo (Gluhova) 99, 100
 Gluhavica (Demirci Bazari) 7
 Glumovo (Glumova) 94, 106, 107
 Gnjilo Brdo, Gnjino Brdce 16
 Gogošta v. Vogošća
 Gojakovići 63
 Golema Iznuša, v. Golema Znuša
 Golema Lika 116
 Golema Znuša 12
 Goli Dol 15
 Golo Brdo 15
 Golušci (Galuzdže) 47
 Gonje 48
 Gorance 80, 110
 Goreler 100
 Goreler, drugo 100
 Goriani, v. Gorjane
 Gorjane, Gorjani 80
 Gorna Košanica 92
 Gorna Lešnica 81
 Gorne Ihvalište, v. Gorno Fališe
 Gorne Turčani, v. Gorno Turčane 71
 Gorno Fališe, Gorno Hvalište 68, 69
 Gorno Hvalište, v. Gorno Fališe
 Gorno Lisce 92

- Gorno Turčane, Gorne Turčani 71
 Gornja Banja 10, 11
 Gornja Banjica 76
 Gornja Bioča 17
 Gornja Bresenica, v. Gornja Presjenica
 Gornja Brnjica 4
 Gornja Drnava, v. Gornja Trnava
 Gornja Irtjujdža, v. Gornja Rituča 10
 Gornja Jablanica 44
 Gornja Jošanica 47, 53
 Gornja Kamenica 24, 27
 Gornja Krnjina 5
 Gornja Lipova 59
 Gornja Ljubumlja, v. Gornja Ljubina 63
 Gornja Presjenica 18
 Gornja Mikulina 56
 Gornja Rituča, Gornja Ritudža 10
 Gornja Rogatica, v. Gornji Rogatac
 Gornja Sopotnica 21
 Gornja Štitarica 13
 Gornja Trnava 45
 Gornja Trnava 39, 50
 Gornja Tušimlja 56
 Gornja Vapa 48
 Gornjani, v. Gorjane
 Gornje Biosko 61
 Gornje Draganiće 43, 49
 Gornje Gonje 48
 Gornje Hvalište, v. Gorno Fališe
 Gornje Ihvalište v. Gorno Fališe
 Gornje Istub, v. Gonji Stup
 Gornje Ištitar, v. Gornje Štitare
 Gornje Kalino 56
 Gornje Kojnare 100
 Gornje Količane 108
 Gornje Kolučane, v. Gornje Količane
 Gornje Kovačevo 40
 Gornje Košutovo 33
 Gornje Lopiže, v. Lopiže
 Gornje Lukare 37
 Gornje Lukovo 35
 Gornje Oholje 43
 Gornje Palčište 75, 82, 93
 Gornje Pavlje 11
 Gornje Rogatac, v. Gornji Rogatac
 Gornje Sedlarce 75, 87
 Gornje Sinjevo 18
 Gornje Štitare 37, 45
 Gornje Tenkovo 12
 Gornje Tremlje 11, 43
 Gornji Butmir 16
 Gornji Kalin, v. Gornje Kalino
 Gornji Kotorac 65
 Gornji Krnjin, v. Gornja Krujina
 Gornji Loznik 10, 49
 Gornji Ljuljac 45
 Gornji Polog 68, 71, 78, 86, 91, 93
 Gornji Rogatac 12
 Gornji Stup 65
 Gornji Štitar, v. Gornje Štitare
 Gostivar 19, 67, 68, 71, 73—76, 78—89, 91, 93, 94
 Goševo v. Groševo
 Govrelevo (Govrleva) 105, 106
 Gračane, Gračanica 110
 Gradac 42
 Gradište 60
 Gradište 85, 95
 Grahovo 102, 103
 Grčac, Grčec, Grčice 94
 Grlica 16
 Grmava 32
 Groševo (Groševa) 45
 Grubatniče, Grubešiće, Grubetiće, Grubetniče 38
 Grupčin 83
 Grušnice, v. Kruševica
 Gunjev Dol, v. Đurđev Dol
 Gunjevište, Gungoište, v. Đurđevište
 Guzelce Hisar, v. Avala
 Güzeldže Hisar, v. Avala
 Habildže 99
 Hadžići 15
 Haskoj 25
 Haval, v. Avala
 Hercegovina 23
 Hodided, Hodidede, Hodidid, Hodidide, v. Hodidjed
 Hodidjed grad 14, 15, 60—62; selo 14, 15, 60, 61, 62; vilajet 14, 15, 60, 61, 62
 Horine, v. Forino
 Hotalidže, Dutalidže? 81
 Hotča, v. Foča
 Hotule 76, 77
 Hotunje 76
 Hrasnica 60
 Hreša (Hriša) 15, 16, 61
 Hrvačka 29
 Htetovo, v. Tetovo 85
 Humahovo (Humova) 108
 Hvaletiče, v. Faletići 66
 Hvališa, v. Hvalište
 Hvalište 70
 Ibar r. 3, 10, 24, 26—30, 34, 41, 46, 48, 52
 Ibarski Kolašin 6, 7, 10, 11, 41, 46, 51, 52, 54, 55, 57
 Ibarsko Postenje 33
 Iblace, v. Blace
 Ibrahim (Ibrahimovo, Ibraimovo) 100

- Icvetonje, v. Cvetonje
 Icvrnje, v. Crvnje
 Idvorice, v. Dvorce
 Idvorište, v. Dvorište
 Idžvrnje, v. Cvrnje
 Ihtetova, v. Tetovo
 Ihvaletiče, v. Faletiči
 Ihvalište, v. Hvalište
 Ilidža kod Sarajeva 13, 16, 17, 23, 60, 62, 64, 65
 Ilidža kod Samakova 67
 Ilovica, Ilovice 18, 66
 Indžugez, Ingez? 71, 86
 Injez, v. Indžugez
 Islatina, v. Slatina
 Islive Potok, v. Sliv Potok
 Islotić 79
 Islivnje, v. Slivnje
 Ismrdašce, v. Smrdašce 91
 Ismilov Laz, v. Smilov Laz
 Istajkofce, Istajkofci, Stajkovce
 Istagova, v. Stagovo
 Istanbul 7, 25, 57, 70, 87, 90, 91, 92, 99, 101—103, 105, 108, 109
 Istaro Sile, v. Staro Selo
 Istradova, v. Stradovo
 Istrana v. Strana
 Istromišdži, Istromišnice, v. Stromišce
 Istubla, v. Stubla
 Istub, Istube, v. Stub
 Istubla, v. Stubla
 Istudena Bara, v. Studena Bara
 Istudeničani, v. Studeničani
 Istudenković, v. Studenković
 Isveštenica, v. Sveštenica 13
 Isveta Petka, v. Sveta Petka
 Isveti Nikola, v. Sveti Nikola
 Isvetova, v. Cvetovo
 Isvinaleva, v. Svilanovo
 Isvinjar, v. Svinjare
 Isvinjaštica, v. Svinjačica
 Isvrake, v. Svrake
 Ištava, v. Štavnja
 Ištavna, v. Štavalj
 Ištavnja, v. Štavnja
 Ištenče, v. Štenče
 Ištup, v. Štip
 Ištitarica, v. Štitarica
 Itvrdo, v. Tvrđevo
 Itverdova, v. Tvrđevo
 Ivaja, v. Ivanje
 Ivanje 107
 Ivrukto, v. Vruc
 Izbice 13, 40, 47
 Izdunje, v. Zdunje
 Izlodžut (Izločut) v. Zločut
 Izlokrve, v. Zlokrve
 Izlokrvini, v. Zlokrve
 Izlokućeni, v. Zlokućane
 Izlotić 79
 Izrok 55
 Izvedžan, v. Zvečan
 Jablanica 24
 Jablanički potok 44
 Jablanović, Jablanovići 65
 Jablanovo, v. Jablanović
 Jadrevce 112
 Jagance, v. Jagnjenica
 Jagnjenica 33
 Janča 5
 Jančište 70, 94
 Javor, Javorje 38
 Jazirce 94, 114
 Jažnice 77
 Jedrene 40, 43, 46, 67, 68, 70, 72, 76—78, 95, 96, 99, 103, 105, 107, 108, 109, 112, 114
 Jedrevce, v. Jadrevce
 Jedvarce, Jedvarci 73, 75
 Jegunovce 96
 Jelašnik, Jelošnik 82
 Jeleč 1, 3, 5, 7—12, 28, 38, 42, grad 51, 52—55, 57
 Jeleč-nahija 10, 11, 42—45, 52—55
 Jelhovo (Jelhova) 11
 Jelševik, v. Joševik
 Jelošnik, v. Jelašnik
 Jelovo 13
 Jelovci 18
 Jelov Dol 76, 92
 Jelovjane 73, 76, 89
 Jeni Pazar (Jenidže Pazar) 88
 Jeni Šehir (Larisa) 69
 Jenidže 19
 Jenidže Pazar, v. Jeni Pazar
 Jezero (Jezere) 15
 Jošanica kod Novog Pazara 7
 Jošanica kod Sarajeva 62
 Jošanica, r. 7, 11, 37, 42, 47, 53, 55
 Jošanička rijeka 26
 Joševik 11
 Jova, v. Jelhovo
 Jundalani (Yundalani)? 23
 Kačanička Klisura 20, 24, 54—56, 80
 Kačanik, Kačanici 19, 20, 24—26, 28—30, 52, 55, 57, 77, 106, 107, 110, 111
 Kačanik, derbend 54—56
 Kačanik-Varošica 19
 Kadina rijeka 101
 Kadino, Kadino Selo 100
 Kaldirec, v. Kalutorica
 Kalin, Kaline, Kaljin, 56. up. Gornje Kalino
 Kalinac, Kalinica 12
 Kalište 84, 97, 102

- Kalkandelen 1, 3, 18, 67—69, 83,
 85, 87, 102, v. Tetovo
 Kalkandelen, nahija 67, vilajet
 69, 72
 Kalošići 14
 Kaluderi, Kaludra 12
 Kaluderica, v. Kalutorica
 Kalutorica 102
 Kaljin, v. Kalin
 Kamenica 24, 27
 Kamenica 29, 30
 Kamenjane, Kamenjani 92, 95,
 96
 Karadağ, v. Crna Gora 99
 Kardağlı, v. Kirdağlı 102
 Karasu 23
 Kardolić, Kardolići 17
 Kargahk (Vranište) 99
 Karšujak 99
 Kasindol 16, 65
 Kašalj, Kašle, Kašlje 9, 35, 38
 Kastamoni 70
 Katlanovo 101, 115
 Kavala 72
 Kazaklu Derbend 93
 Kdyno, v. Kedino
 Kedino (K-d-y-n-o) 54
 Kerede 114
 Kerme 101
 Kičevo 68
 Kijevo kod Sarajeva 13
 Kijevo (Kijeva) 83
 Kirdagli 102
 Kivrgolavce, v. Krivoglavci
 Klačina (Kladžina) 34
 Klak, v. Klek
 Klošići, v. Kološići
 Klek 17
 Klik, v. Klek
 Kneževce, v. Kneževac
 Kneževac, Kneževce 5
 Kobilja Glava 32
 Kobiljdo, Kobilj Do 65
 Kočane, Kočanje 90
 Kolašin 13, 58, 59; varoš 58
 Količani 102, 108
 Kojnare, Donje, Gornje, Srednje,
 100, 101, 113
 Komine, Komini 53
 Končolići
 Konderić, v. Kunderić
 Kondovo (Kondova) 112
 Koniče 54
 Konstantin ili 3
 Konstantinopolj 67, 70—72, 87, 89,
 90, 92, 98, 107—109, v. Istanbul
 Konjare, v. Kojnare
 Konjuš 103
 Kopanica 81, 94
 Koprivnica 41
 Korilje 4
 Korite, Korito 75
 Kosovo 6, 22; vilajet 45
 Kosovska Mitrovica 4, 5, 6, 23—
 27, 32, 33
 Kosovo Polje 24
 Kosten 28
 Kosuriće 40
 Košanica 93
 Koševo 63
 Košuta, Košutovo 27
 Košuta, Košutovo, v. Gornje Ko-
 sutovo
 Košuta — 66
 Kotorac, s. 14, 65
 Kotorac, m. 13
 Kotorice, v. Kotorac
 Kotorovce, v. Kotorac
 Kovač-ili 3
 Kovač dagi, Kovač-planina 69
 Kovače 6, 7,
 Kovačevac, Kovačevce 20, 21
 Kovačevo 40
 Kovače, v. Ahengeran
 Kovači 6, 7,
 Kovačić, Kovačići 18, 63
 Kovadževdže, v. Kovačevac
 Kovadževa, v. Kovačevo
 Kozare, Kozarevo kod Banjske 32
 Kozarevići 17
 Kozarevo (Kozareva) na Raškoj
 47
 Köprülü, v. Veles
 Krajišić, Krajišići 34
 Krasomirce, Krasomirci 109
 Kravić, Kravići 30
 Krdači Dol, v. Kurdcodol
 Kriveglavce, v. Krivoglavci
 Krivoglavice, v. Krivoglavci
 Krivoglavci 65
 Krpanje (Krpno, Krpina,
 Krpnje) 88
 Krtica 16
 Krupa, Krupac 66
 Kruša, v. Kruševica
 Kruševac (Aladža Hisar) 91
 Kruševo (Kruševa) u Rogozni 7,
 9
 Kruševo (Kruševa) na Limu 13
 Kruševo kod Sočanice 26
 Kruševo kod Bijelog Polja 58
 Kruševica 101
 Krušica, Krušojca, Krušopeć, v.
 Kruševica
 Krvenik 110
 Kučeviste 108
 Kučkovo (Kučkova) 107, 110
 Kućani Kukan, Kukne 31
 Kukavac, Kukavadž, Kukavice
 36
 Kukno 31
 Kuline 12
 Kumanovo 30, 56, 98, 101
 Kumanovska oblast 99

- Kunderić 18
 Kunovo 83 up. Kijevo
 Kurdcev Dol, v. Kurdcodol
 Kurdcodol 29
 Kutnje 33
 Kurdčev Dol, v. Kurdcov Dol
 Kuzmičino, Kuzmindžino 40
- Lab, vilajet 93
 Lanište 20, 21
 Lasica 16
 Lašnica 77, 78, up. Lašce
 Lašce 77
 Laz ili (vilajeti) 3
 Laškova, v. Vlaškovo
 Lebence, v. Lepenac
 Ledići 16
 Ledičić, v. Tičić
 Lepenac (Lepence) na Lepešnici 58
 Lepenac, r. 24, 97, 100, 106, 107, 110, 111
 Lepenac (Novo Selo) 99
 Lepešnica 58
 Lepence, v. Lepenac
 Leposavići 4, 5, 33, 41
 Leskovik 30
 Lešak, Leške 85
 Lešnica 80, 81, 94
 Letičić, v. Tičić
 Leunovo (Leunova) 83, 84
 Lim, r. 4, 13
 Lim, predjel 13
 Lim Nikšikler, Limski Nikšići 22
 Lipljan, Lipljani 22
 Lipova 59
 Lipofce, v. Lipovica 21
 Lipovica, Lipovce 21, 25
 Lipovište 19
 Lisac, Lisce, 92, v. Dolno Lisce
 Lisica 4
 Lisica, Lisiće 92
 Lisičić, v. Donja Brnjica
 Lobišnje, v. Lopužnje
 Lohuća 11
 Lomnica 79
 Lopiže 48
 Lopuž, Lopuže, v. Lopužnje
 Lopuže, v. Lopiže
 Lopužnje 35
 Loznik 10
 Luče (Ludže) 52
 Lukavica 13, 16, 65
 Lukavica 106
 Lukavsko, v. Dunišić
 Lukojca, Lukojica, v. Lukavica
 Lukovo 35
 Lušce, Lušice 107
 Lužani 60
- Ljubance 108
 Ljubina 63
 Ljubogošta 16
 Ljuboten 97, 112
 Ljubovina, v. Ljubina
 Ljubumlja, v. Ljubina
 Ljudska, r. 37, 38, 39, 50
 Ljuljac, Ljuljadž 12, 45, 49
 Ljuljevce 49
 Ljuljuc, Ljuljudž, v. Ljuljac
 Ljušta 32
- Madžari, v. Madžarić
 Madžarić 18
 Makedonija 55
 Mala Azija 20, 69
 Mala Iznuša, v. Mala Znuša
 Mala Znuša 12
 Mali Krivoglavci 65
 Malo Lukare, v. Donje Lukare
 Mali Turčani, v. Malo Turčane
 Malo Turčane 71, 74
 Malo Vrbice 80, 82
 Maljevce, Maljevci 47, 53
 Maljevice, v. Maljevce
 Malo Jedvarce (Malo Jedvarice) 75
 Manase 31
 Manastir, v. Bitolj
 Marica, r. 69
 Markova rijeka 113, 115
 Matka 94
 Mavrovo (Mavrova) 19, 84, 87
 Mekinje 42
 Mendenica, Mendhenitsa 26, 52
 Mel 87
 Miladin 67
 Miletino, v. Miladin
 Mikulina 47, 56 v. Donja i Gornja Mikulina
 Miljacka, r. 14, 63
 Misoča 17
 Miščiće (Miščić, Mišdžić) 55
 Mladice, Mladince 16
 Modorište, Modrište 74
 Mojkovac 13, 58
 Mokro 18
 Monah, v. Manase
 Mondenica, v. Mendenica
 Morani 7
 Mrković, Mrkovići 17
 Mrmonje, Mrmonjice 41
 Muhovo (Muhova) 50
 Munišić, v. Dunišić
 Mur 7
 Muržić 18
 Muškovina 9
 Mutno Jezero 15

- Nagoričano, v. Staro Nagoričano
 Nahorevo (Nahoreva) 13, 61
 Nagma 7
 Negotin, Negotino 67, 68
 Negotince 35
 Nerašte 83
 Nerezi (Nirez) 106
 Nerodimka, r. 19, 20
 Nevesinje (Nevesinji) 23, 90, 114, 115
 Nevgerič, v. Staro Nagoričano
 Nikiforovo (Nikiforova) 84
 Ničevo, v. Pehovo
 Nikolina 28
 Niksar 110, 111, 114
 Nikšenica 93
 Nikšić, Nikšići, Nikšikler 3, 13, 58
 Nirez, v. Nerezi
 Niš 55
 Noake, v. Novakovci
 Noćevce, Nokovce 107
 Nokovce, v. Noćevce
 Nosinone (Nosinono, Nosoljin) 44
 Nosoljin, v. Nosinone
 Nova Varoš 10
 Novaki, v. Novakovci
 Novakovci (Novakofdži) 73, 92
 Novi Pazar 5—13, 24, 27—31, 33—48, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 88
 Nova Selo, v. Novo Selo
 Novo Brdo (Nova Brda) 98
 Novo Selo 83, 93
 Novo Selo 84
 Novo Selo, Lepenac
 Novo Selo 110

 Obod 58
 Obor Gazdo 63
 Odranska rijeka 96
 Odri 78, 96
 Ofče Poli, v. Ovče Polje
 Ognjance, Ognjanci 97, 98
 Oholje, v. Donje i Gornje Oholje
 Okčilar, Okčular 100
 Okose, Okosi 13
 Opaj, Opave 42
 Opnje (Opn'je) 12
 Opod, v. Obod
 Orahovo (Orahova) 36
 Oraovo, v. Rahovo
 Oraš, Oraše 7, 57
 Orčuša 82
 Orešane, Orešani 98
 Orizare, v. Čeltukčiler
 Orlance 94
 Orlje 13
 Orlje (Orlji) 7, 55
 Orman 24
 Osaonica, Osanica 38

 Osenik, v. Osojna
 Osik 17
 Osojna 17
 Osejnik 17
 Otes, Otis kod Novog Pazara 11, 53
 Otes kod Sarajeva 64
 Otmičevo (Otmičeva), Otmičevac 13
 Otunje 76
 Otušiste 70, 71, 82, 94
 Otušiste Diger (Drugo) 70, 71
 Otušiste, v. Otušiste
 Ovče Polje 55
 Ozormiste (Zvorniste) 76, 77
 Ožrinica, v. Uzorice
 Onšehir (?) 114

 Pačić, Pačići 64
 Pačevina 41
 Pahljenica, v. Mekinje
 Palčiste 75, 76, 93
 Palivodenica 107, 111
 Paprašitni, v. Papratiste
 Paprat 107
 Papratiste 86
 Papužde 114
 Paresije 12
 Parice 43
 Paralovo 7
 Parjat v. Paprat
 Pasji Potok 40
 Pavle, vilajet 3, v. Zemlja Pavlovića 15
 Pavlovac 15
 Pazardžik 102
 Pazaric 16, 17
 Pčinja, r. 98, 99, 101, 106, 113
 Pečkovo (Pečkova) 83, 86
 Pehovo (Pehova) 99
 Pešter, pl. 42
 Pešter, Pešterce 91, 96
 Petrojani 91
 Petrova 38
 Petrova 53, 54
 Petrovec 97, 100
 Petrovići 15
 Petrovjani, v. Petrojani
 Petrovo, v. Birovo
 Pilareta 48
 Pinjaž Do, Pinjež Do, Pinož Dol 41
 Pinježe, v. Binježevo
 Pirok 93
 Pešter 42
 Plana Luka 11
 Plavkovo (Plavkova) 35, 46
 Plešin, Plešino 45
 Plovdiv (Filibe) 62, 68, 69, 70, 71, 99, 103
 Pobrđje, Pobrđe 49

Pobužje, v. Papužde
 Podbrege, Podbrijeg 85
 Podgor 68, 82, 96
 Pokrance, Pokranjce 20, 21
 Pokrvenik 110
 Polatica (Bolatica) 73
 Polaz, Polazi 36
 Polica 39
 Police 39
 Polimlje 13
 Polog, 88, v. Donji i Gornji Polog 88
 Polokci 11, 12, 39
 Pološce, v. Polokci
 Poljani 26
 Ponorište 67
 Poroj 18, 72
 Postenje (raško) 46
 Postenje (Ibarsko) 29, 30
 Potkomlje 45
 Potočane, Potočani 76
 Potok 54
 Poturovina, v. Boturovina
 Požarane 87
 Presjenica 18, v. Donja Presjenica
 Preljubište 79
 Prestova, v. Brestovo
 Preševo (Preševa) 27
 Pretiš (Priteš) 29
 Pribanj, Pribnje 63
 Priboj 4
 Pridvorica 17
 Pridvorica 43
 Prijat, v. Paprat
 Prilep, Prilepe 29, 30, 95
 Primlje, Primne 63
 Priteš, v. Pretiš
 Prizren, grad 88, nahija 90
 Probištit 85
 Prodankovo, v. Braćak
 Prostenje (Prošćenje) 22
 Prševce 77
 Prvenica, v. Brvenica
 Purće, Purke 13, 39
 Pusta Tušimlja 56
 Pustenik 111

Radalica (Radanica) 34
 Radetić, v. Luče
 Radijevce 80
 Radilovići 62
 Radišane, Radišani 97
 Radojevce, v. Radijevce
 Radotinice, Raotinice 81
 Raduša 92
 Rakeva 29
 Rahovo (Rahova) 6
 Rajance, Rajanica 75
 Rajetić, v. Luče
 Rajka 38

Rajlovac 17, 62, 64, 65
 Rakeva, v. Rađevo
 Rakovce (Rakofce) 79, 81
 Rakovica 14
 Ramni Gaber, v. Ravni Gaber
 Raotinice, v. Radotinice
 Ras 1, 3, 8, 88
 Ras 34, 36, 37, 39, 40, 41, 50
 Raspoganče 48
 Rasuhača (Rasuhadža) 77
 Raška 25, 26, 30, 34, 36, 39, 41, 43, 45, 49
 Raška, mj. 50
 Raška, n. 46, 49
 Raška, r. 34, 36, 38, 41, 47
 Raven, Ravene 81
 Ravna Rijeka 58
 Ravne Gaberi, v. Ravni Gaber
 Ravni Gaber, Ravni Gaberi 115
 Raždeginjce 49
 Rečane, v. Rečani
 Rečani u Makedoniji 83, 86, 93
 Rečani u Raškoj 34
 Rečica, v. Rečice Malo
 Rečica, v. Rečice Veliko
 Rečica Mala, v. Rečice Malo
 Rečica Velika, v. Rečice Veliko
 Rečice kod Sarajeva 64
 Rečice Malo 70, 78
 Rečice Veliko 70, 78
 Režance, Režanci 111
 Ribar, Ribare 28
 Rikovo, v. Rakeva
 Rječica, r. 64
 Robovac 22
 Rogačevo (Rogačeva) 77, 83
 Rogačić 16
 Rogatac, v. Donji Rogatac 12, 41
 Rogatica, v. Donji i Gornji Rogatac
 Rogozna 38, 39, 41
 Rovići 34
 Rudar, Rudare 23
 Ruđe (Ruže) 7
 Rujište 24
 Rujkovina 22
 Runjevo 20
 Ruže, v. Ruđe
 Rvacka, v. Hrvacka

Samakov, v. Samokov
 Samokov, Samokovi, Samokovlar
 20, 21, 70, 101, 102, 112, 113
 Saraćince, Saraćinci, Saraćindži
 75
 Saraj = Sarajevo 4
 Sarajevo 3, 13, 15—18, 60—63,
 65, 66
 Saraj ovasi 3, v. Sarajevo
 Sebićmilje 50
 Sedlar 73

- Sedlarce 75
 Sedlarce 87
 Sedlarovo, v. Sedlar
 Selce 88, 89
 Selce 96
 Selčanica, v. Sočanica
 Selište 13
 Semišće, v. Semizdže Šejh
 Semizce Seyh, v. Semizdže Šejh
 Semizdže Šejh 69, 99
 Semizovac 63
 Senica, v. Sjenica 8
 Senokos, Senokose 88
 Setole (Sotole) 77
 Sevinje, v. Osojna
 Siga 58
 Siničane, Siničani 68, 69
 Sinjehovo 18
 Sinjevo, v. Sinjehovo
 Siredna Ritudža, v. Srednja Rituča
 Sirednje Pavlje, v. Srednje Pavlje
 Siričina, Siričino 82
 Sitnica, r. 3
 Sitniče 38
 Sjenica 1, 3, 4, 5, 8—10, 42, 43, 48, 49, 57
 Skoplje 1, 3, 11, 13, 19, 26—28, 44, 60—65, 67, 68, 71, 88, 93, 94, 97—103, 105—109, 113 (?) 115
 Skoplje, logor 60—65, 67
 Skopska kotlina 96
 Skopski vilajet 105
 Skukovo 35
 Slatina kod Sarajeva 65
 Slatina (Ibarska) 25
 Slatina u Pologu 90
 Sliv Potok 13
 Slivnje 47
 Smederevo 4
 Smilov Laz 38
 Smoluća 7
 Smrdašće, Smrdeš, Smrdešće 91
 Sobište, v. Sopište
 Sobri, selo 85; grad 85, 95
 Sočanica 4, 26, 28
 Söğütlüdere 97
 Sofija 53, 79, 80, 97, 98, 102, 103
 Sopište (Sobište) 97
 Sotole, v. Setole
 Srbija 22, 27
 Srbínofce, Srbínovce 73
 Srbínovo 73
 Srbovac, v. Bulgari
 Srednja Rituča 10
 Srednje Pavlje 11
 Srednji Loznik 10
 Sredorek 99
 Sredska 79
 Stagovo 20, 21
 Stajkovce, Stajkovci 79, 98
 Stanimaka 29
 Stanojević 18
 Stanović, Stanjevići 17
 Stari Kačanik 19
 Staro Nagoričano 30, 56, 101, v. Nagoričano
 Staro Selo 83
 Stavnja, v. Štavnja
 Stenče, v. Štenče
 Stradovo 46, 57
 Strana 25
 Strbljani 50
 Stričina, Stričino 22
 Strmica, v. Stromišće
 Strminica, v. Stromišće
 Stromišće, Stromišci 74, 91, 93
 Stromišnice, v. Stromišće
 Stub 42
 Stubla 14
 Studena Bara 98, 100
 Studenčani 108, 115
 Studenković, Studenkovići 17
 Suha Gora 73, 91
 Suhi Dol 28
 Supanj, Supnje 45
 Sušica kod Gostivara 82
 Sušica kod Skoplja 106
 Söğütlüdere 97
 Sveta Petka 106
 Sveti Arhanđeli, man. 88
 Sveti Đorđe, man. 91
 Sveti Nikola u Ovčem Polju 55
 Sveti Nikola na Tresci 110, 111
 Svetinje, v. Osojna
 Svetovo, v. Cvetovo
 Svilanovo 34
 Svinalevo, v. Svilanovo
 Svinjače, r. 13
 Svinjačica, v. Svinjaštnica
 Svinjare 32
 Svinjaštnica 13
 Svinje, v. Osojna
 Svitnje, v. Osojna
 Svrake 63
 Šar planina 83, 86, 88
 Šare 5
 Šaronje (Šaron'je) 10, 56
 Šemševo (Šemševa) 95
 Šipkovića (Šibkovića) 19
 Širičina, v. Siričina
 Šiševo 106, 108, 109
 Šljivnje, v. Slivnje
 Štava, v. Štavnja
 Štavalj 5
 Štavice (?) 38
 Štavić, v. Rajka
 Štavna, v. Stavalj
 Štavnja 16
 Štence, Štenče 68, 73
 Štip 88

- Štitarica 13
Šumil, Šumilj, v. Beščić
- Tara, r. 13, 22
Tarčin 17
Tarkos, Tarkose, Tarkosi 41, 47
Temišvar 4
Tenovo (Tenova) 93
Tenjkovo 12, 37
Teovo 91
Tetovo, grad 1, 3, 18, 19, 68, 70—
75, 83, 85—95, 102, vilajet 67,
69, 72
Tičić 16
Tihova, v. Teovo
Tilava 15—17, 65
Timuranić 108
Tlačina 34
Toblica v. Toplica
Todorica, Todorice 113
Todorovce (Todorofce) 39
Topče Ishaklu, Topču Ishak 19
Toplenica, Toplica 78
Toplica 78
Toplik 16, 65
Toričani 105
Trabzon, Trapezunt 81
Trakija 86
Trapezunt, v. Trabzon
Trebalevo 58
Trebević, pl. 15, 17, 18
Treboš 85
Tremlje 43
Treska 108, 110
Trgovište 92
Trškose, v. Tarkos
Trnava 39
Trnava 50
Trnavac 56
Trnavce, Trnovce 40, 47
Trnovo 13, 18, 63
Trstenica 20
Trstenička rijeka 20
Trubarevo 99
Tudence, Tuvidince, Tuvijence,
Tuvijdince 82, 94
Tuhinovo (Tuhinova) v. Tunovo?
36
Tumba? 91
Tunovo, Tuhinovo 12, 36
Turba 13
Turbarevo, Turbarevi 98, 99
Turbe 13
Turbić, Turbik, trg 14
Turci 57
Turska 110
Tušimlja (Tušimla) 8
Tutin 10, 11, 46
Tuvidince v. Tudence
Tuvijence v. Tudence 94
Tuvijdince v. Tudence 82
- Twrdinići, Twrdnići 17
Twrdo, v. Twrđevo
Twrdovo, v. Twrđevo
Twrđevo 40
- Umovo, Humovo 108
Unšehir (?) 114
Unoviče, Urvič 95
Uskočevo 35
Uskukova, v. Skukovo
Usje, Ustje 98
Uzgorovce 112
Uzlob 49
Uzorice 28
Uzorice, Uzorovice 53
Užikovići 63
Uskub v. Skoplje 6, 97
- Valić 32
Vapa 42
Vardar, r. 55, 68, 81, 82, 84, 85,
92, 94, 95, 97—100, 113
Varvara 85
Veje, Vetce 72
Veles (Köprülü) 101
Velika Kaludra, s. 51
Velika rijeka 101
Veliki Krivoglavci 65
Veliki Pristoj 91
Veliko Lukare, v. Gornje Lukare
Veliko Ruadre 23
Veliko Turčane 71
Veliko Vrbice 80
Velone, Velonje 10
Vešala, Vešilović 86
Vetce v. Vejce
Veterke, Vetensko 113, 115
Vetren 102
Vever, Viver 38
Vidohovo, (Viduhova) v. Vidovo
50
Vidojevac, Vidojevce 46
Vidomir, Vidomirić 23, 24
Vidovo, Vidohovo 50
Viduhovo v. Vidovo
Vijoča v. Vjuča 48
Vijor 38
Vilovi 10
Vilovine 10
Vimselići v. Vojmislići 33
Vinarce, Vinarica 24
Vinić v. Vojnić, Vojnik 37
Virani Kranje v. Vradigranje
Visoko 4
Vitac Potok, Vitadž Potok 55
Vitakovo (Vitakova) 39
Vitkojeviće, Vitković, Vitkoviće
52, 53
Vitomirce, Vitormirce, Vrtomica
111

- Vitoš, Vituš 36
 Viver v. Vever 38
 Vjetren 102
 Vjever v. Vever 38
 Vjuča 48
 Vlaje 97
 Vlakče 97
 Vlakovo (Vlakova) 17
 Vlaškovo 17
 Vlčedol 110
 Vlčevce, Volčevce 113
 Vlk, vilajet 3, 22
 Vlkovija 91
 Vogošća, Vogošta 62
 Vojkoviće, Vojkovići 53
 Vojmislić, Vojmisliće 33
 Vojnić, Vojniće, Vojnik 37
 Volačić, Vulačić? 16
 Volčevce v. Vlčevce 113
 Vorca, v. Dvorce
 Vrabce, Vrabdže? Vrapci 10
 Vrabče (Vrabdže) 57
 Vrače, n. 11, 12, 13, 27, 29—31, 35, 41, 45, 46, 56
 Vračevska rijeka 30
 Vradigranje (Viradi Kranje) 44
 Vranište, v. Kargalik
 Vranovina 38
 Vrapci, Vrabce, v. Vrabce 10
 Vrapčiste 83
 Vratnica 92
 Vražogrnce 36
 Vrba 29
 Vrbice 80
 Vrela, Vrelo 42
 Vrhbosna, župa? 15, 62
 Vrhbosanje, varoš 15, 62
 Vrhovine 15
 Vrhšenica, Vrsenica 9
 Vrli Kučka v. Vrti Kučka 20, 21
 Vrsenica v. Vrhšenica 9
 Vršak, Vrštik 25
 Vrštik 25
 Vrtekica 115
 Vrti Kučka (Vrli Kučka) 20, 21
 Vrtomica, Vrtomice, Vitomirce 111
 Vruc, Vrudchy, Vrutko 60
 Vrutkojevce 94
 Vrutok, Vrutuk 89, 93?
 Vuča v. Vjuča 48
 Vuči Dol 110
 Vučitrn, sandžak 92, 93
 Vukova oblast 22
 Vulačić 16
 Zabčiste 89
 Zabrđe, Zabrđje, Zabrdo, Zabrda 64
 Zaganofce, Zaganovci 77
 Zagrad 74
 Zagrađe, Zagrad'je 55
 Zagrađe, Zagrđe 74
 Zagulj 51
 Zakon, Zakoniće 54
 Zakoniće 54
 Zapožani 39
 Zaselje 24
 Zavada (Zavade, Zavode) 30
 Zavade, Zavode, v. Manase
 Zdunje, 74, 93
 Zelenikovo, Zelenikova 101
 Zemlja Pavlovića 15, v. Pavle
 Zenik, v. Bzenik
 Zernovjane v. Žerovjane 73, 93
 Zgurovce 112
 Zidmirce, v. Židimirce
 Zilče 78
 Zletovska rijeka 55
 Zlob 49
 Zločut 64
 Zlokrve, Zlokrveni 57
 Zlokućane, Zlokućani 96
 Zlokućani 97
 Zlokukâne, v. Zlokućane
 Znuša 12
 Zormište, v. Ozormište
 Zvečan 1, 3, 5, 6, 8, 23, 24, 26—30, 41 nahija 25
 Zvečanska nahija 25
 Žaža 6
 Žaževa 6
 Žedenska Klisura 84, 95
 Železnik 4
 Želino, Žilino 74
 Željeznica 66
 Žernovjani, Žerovjane, Žirnovjani 73, 93
 Žerovjane 73
 Žeževo 6
 Židimirce 115
 Žilče 78
 Žilino v. Želino 74
 Žirnovjani v. Žernovjane
 Žitnić, Žitniće, Žitniče 48
 Žitniće, Žitniče 48
 Živoder, Živodere 29, 30
 Žrnavidža v. Žrnavica
 Žrnavica (Žrnavidža) 3, 4
 Žrnovica 4
 Žrnovo 63
 Yanča, v. Janča 5
 Yoşaniça 7

TABLA I

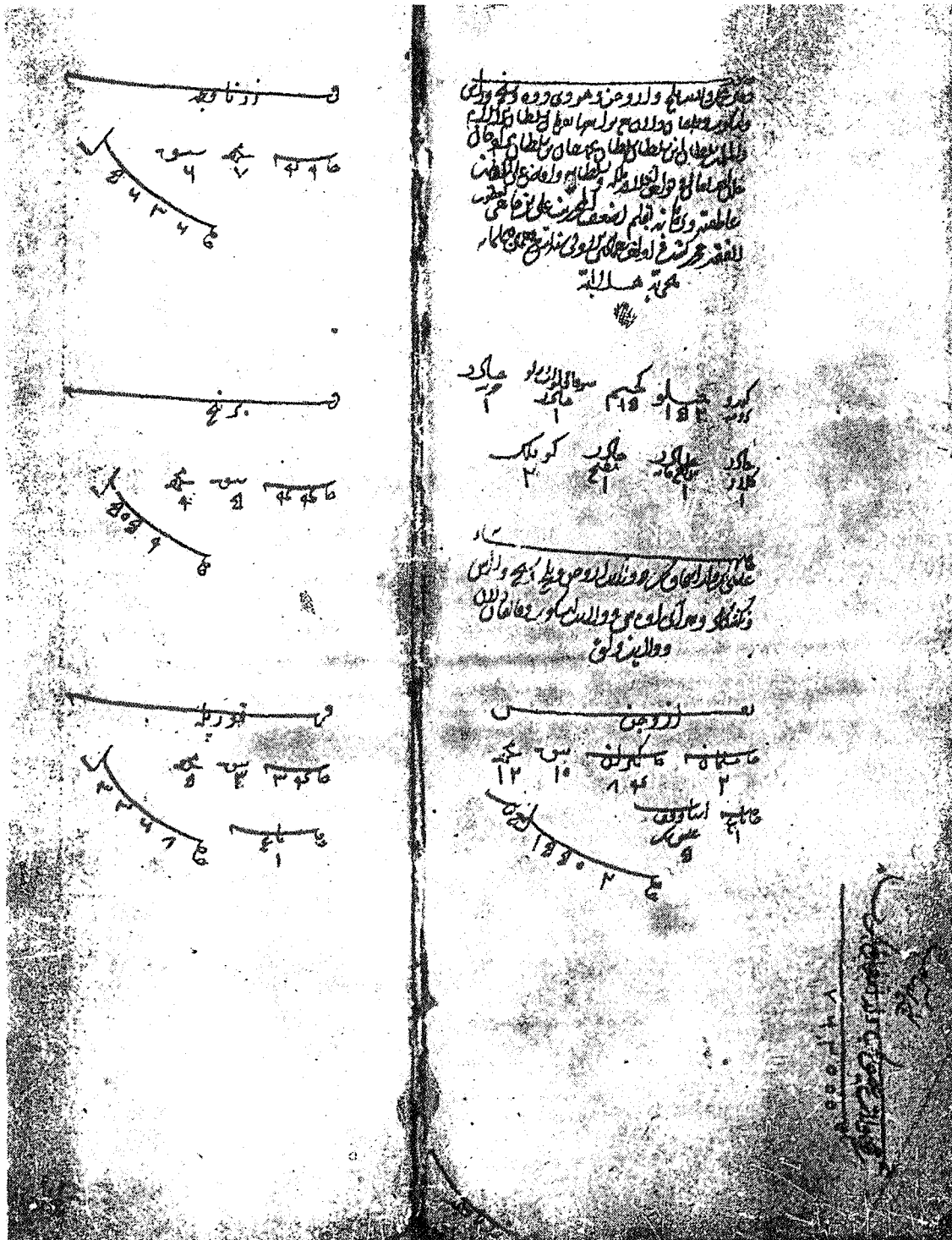
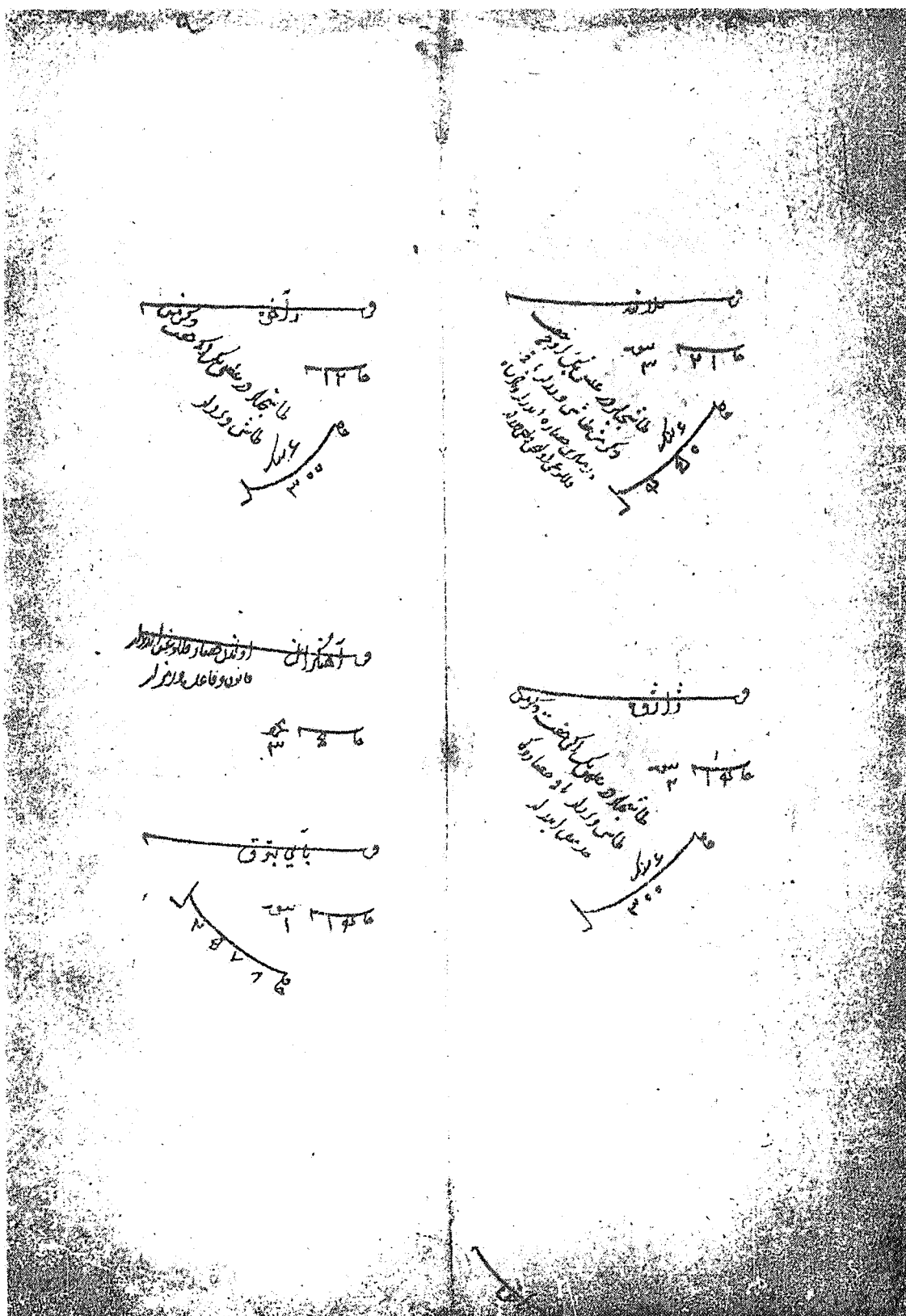
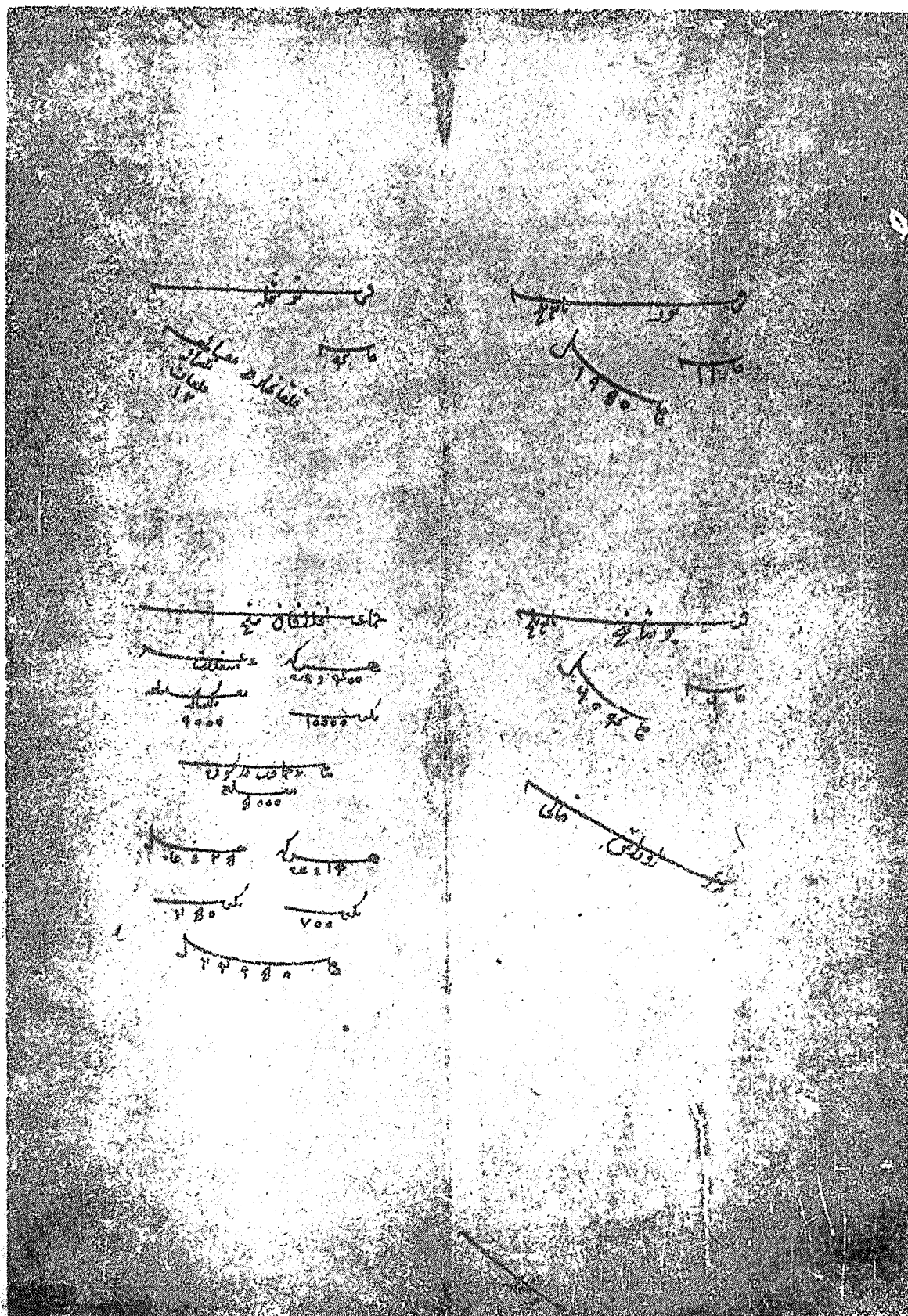

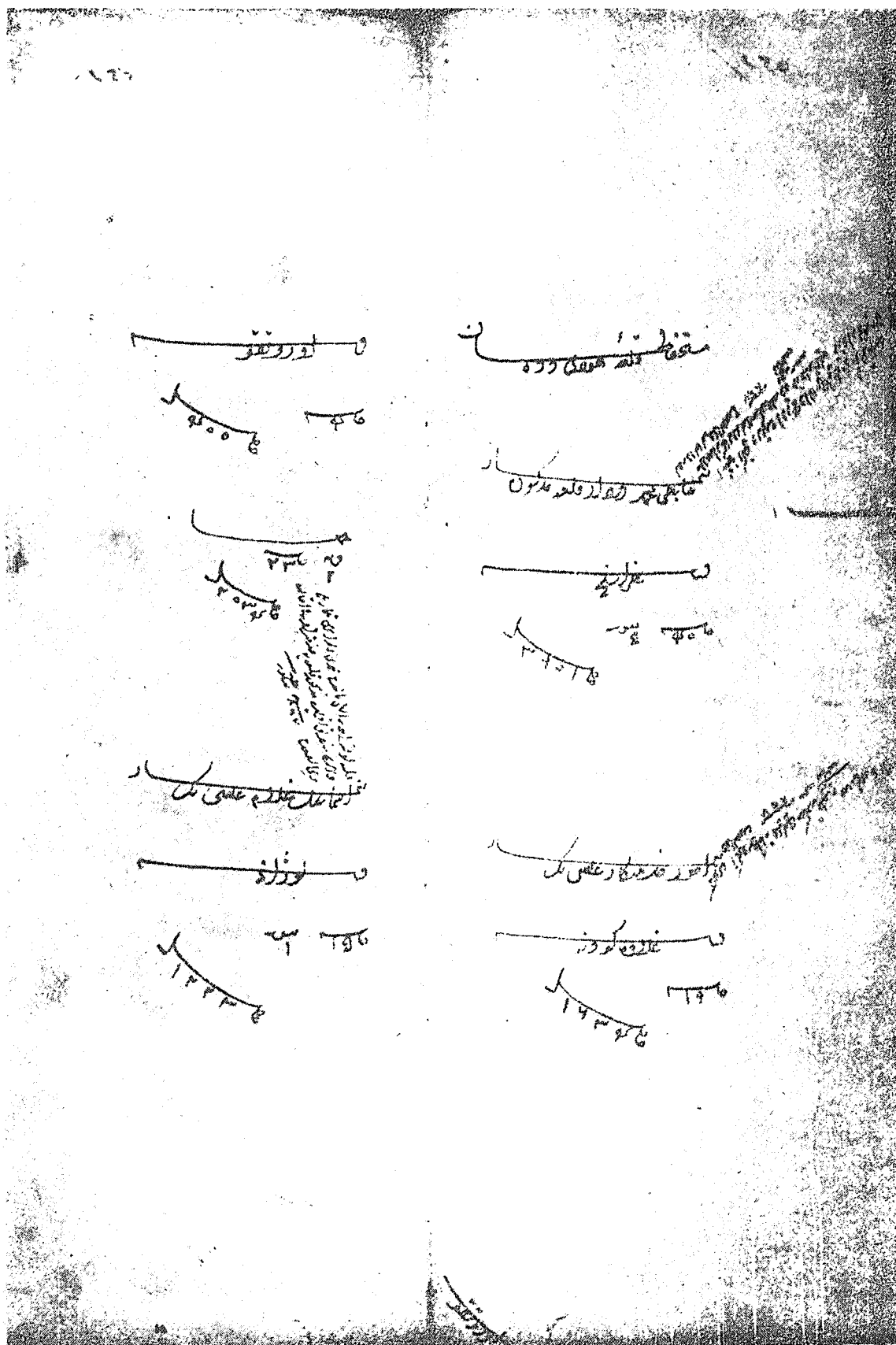
TABLA II

[illegible]

TABLE V

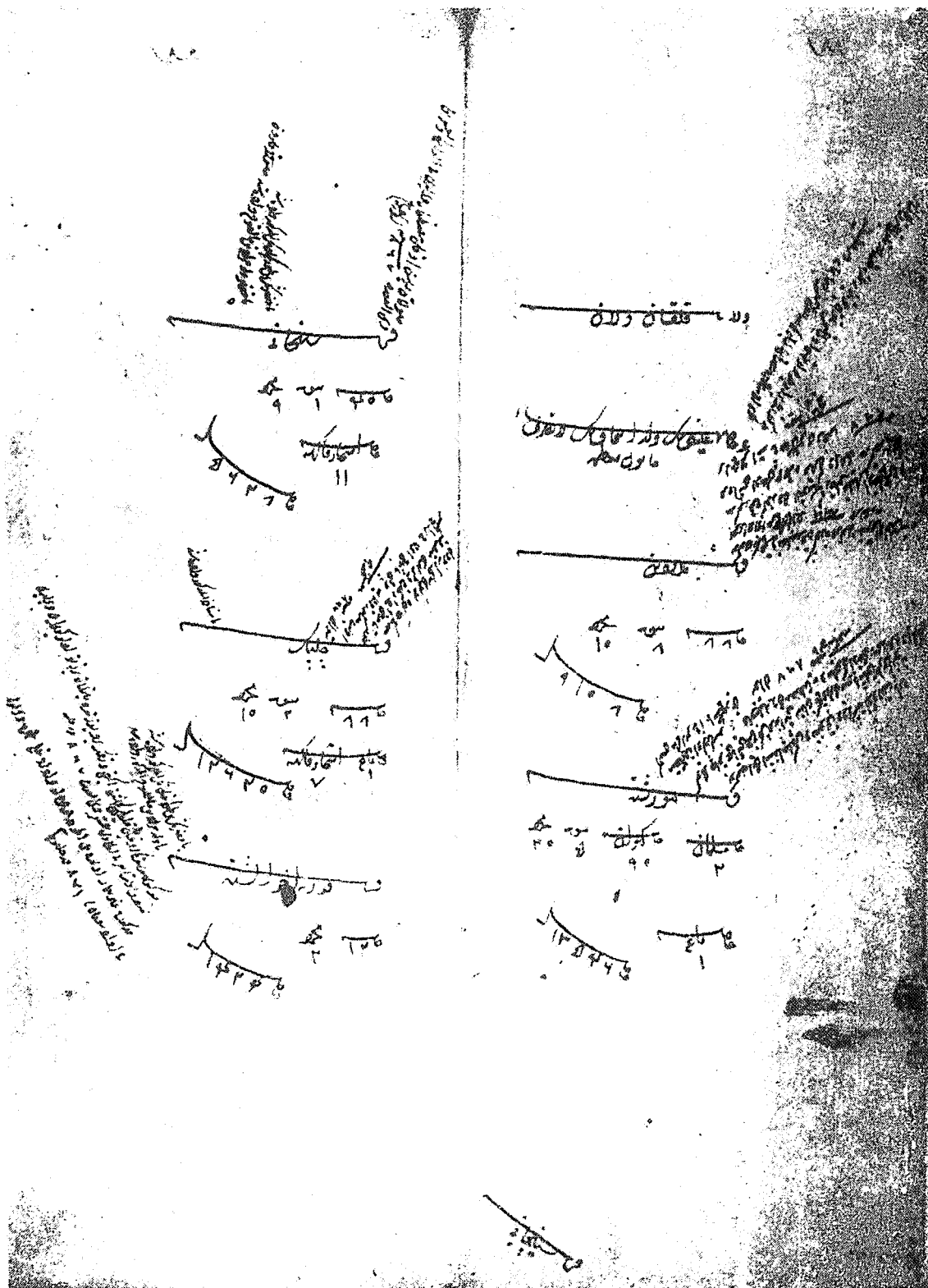
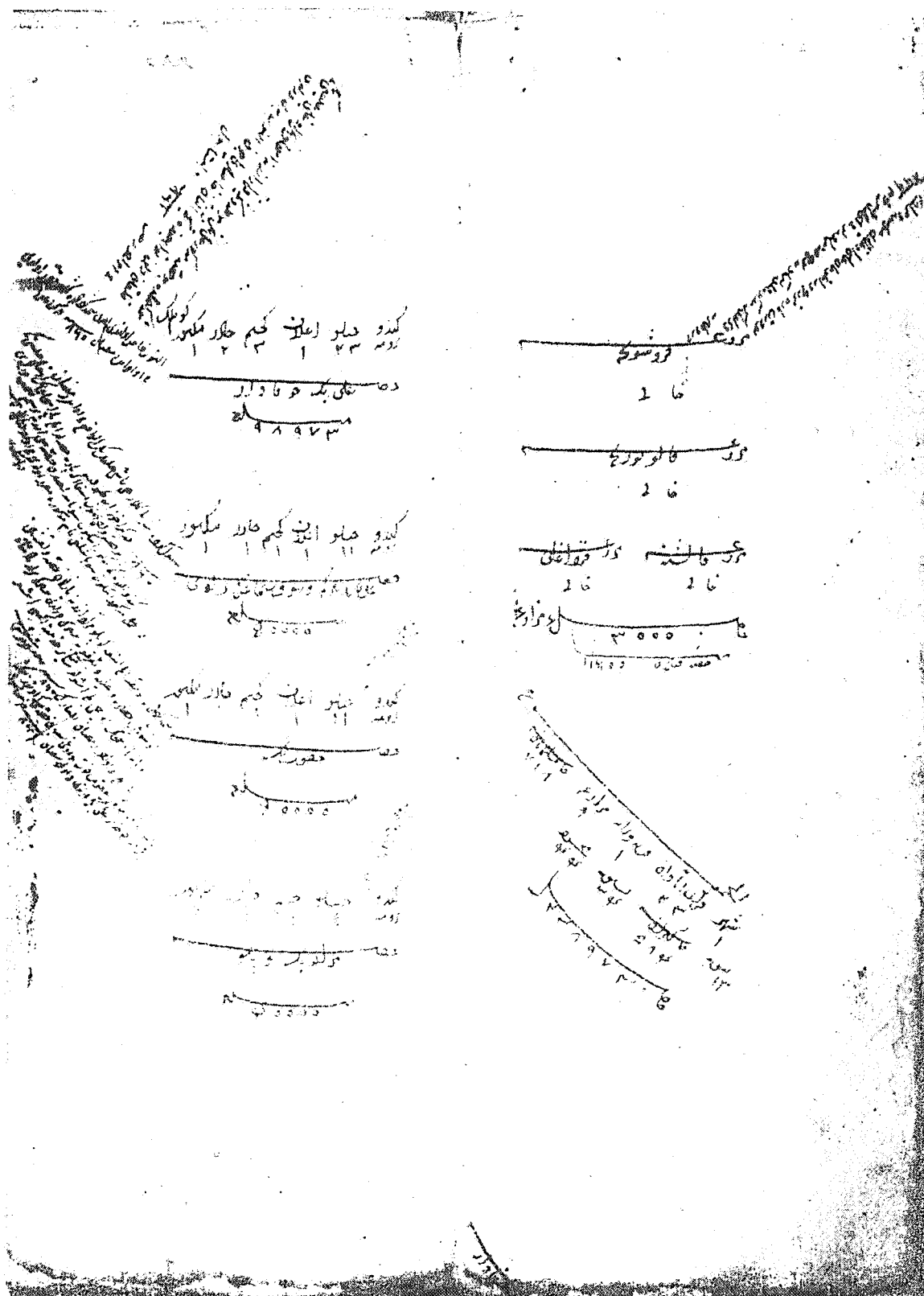

TABLA VIII

۷۰. یابلانویک	۹۶ وشلویک دپه دربند
۷۹ یادوارچی	۱۱۳ وطرنه
۱۲۶ یازرچه ۱۰۵	۲۲۲ ولچه دول
۸۶ یازنچه	۱۲۵ ولچوچه
۱۰۴ یانچشته ۷۵	۲۳ ولق - ولایت ۷
۸ یانچه	۱۰۱ ولقویه
۱۲۴ یدروچه	۱۲ ولونه
۱۶ یزره	۱۷ وولاحیک
۲۰ یکچه	۴۳ ویتاقوه
۷۴ یکی شهر	۱۲۲ ویتومیرچه ۱۲۳
۹۲ یلاشنگ	۵۰ وبدوخوه
۱۱ یلیج - ولایت ۷ ۸ ۱۰ ۱۱	۲۵ ویدومیر
۵۹ یلیج - قلعه ۴۸ ۵۷ ۵۸ ۵۹	۲۶ وینارچه
۱۲ یلیخوه	۵۲ ویوچه
۱۳ یلشویک	ه
۱۸ یلوجی	۱۱۱ هابلجه
۱۱۱ یلودول ۸۴	۱۶ هودی دده - ولایت ۷ ۱۵ ۱۶
۱۰۲ یلودول - قریه	۶۸ هودی دده - قلعه ۶۵ ۶۸
۱۲۵ بلوه	ی
۱۰ یوشانیچه	۲۵ یابلانچه
۶۷ یوشانیچه	

بر آدلري

مورژياك ۱۸	نوسين ۱۲۷ع۱۲۶ع۱۰۰ع۲۴
موشقوينه ۱۲	نيز ۱۱۷
موندينچه ۵۷ع۲۸	نيلش ۶۰
ميل ۹۷	و

ن

ناهره ۶۷	وتاج پتوق ۶۰
نواشته ۹۲	وتچه ۷۸
نعوتن ۷۴ع۷۲	وتسكه ۱۲۷ع۱۲۶
نقولنه ۳۰	وتقويك ۵۸
نكده ۱۱۷ع۱۱۲ع۷۷ع۷۵ع۷۴	ودويويچه ۵۰
نكسار ۱۲۶ع۱۲۳ع۱۲۲	ورابجه ۶۲
نكشكار - ولايت ۶۳ع۱۴ع۷	ورابجه ۱۲
نكشنچه ۱۰۴	وراتنچه ۱۰۳
نكفروه ۹۴	ورالو ۴۷ع۴۶
نوابرده ۱۰۹	وربه ۳۰
نواسيلو ۹۳	وربيچه ۸۹
نواسيله ۱۰۴	ورتقچه ۱۲۷
نواق اوفچي ۸۰	ورتقويوچه ۱۰۵
نوسينونه ۴۸	ورخسنيچه ۱۲
نوكريج ۱۱۳	ورشق و رشيق ۵۵ع۲۷
نوكوچه ۱۱۸	ورتي قوچقه ۲۲ع۲۰
	وروتوق ۱۰۴ع۹۹
	وروره ۹۵

لیسیچہ ۸	لیانچہ باق لیانچہ
ایم - ولایت ۱۵	لیلانی ۲۳
ایم نکشکلر ۲۳	لیوچہ ۲۷
۲	لیوفچہ ۲۱
ماتقہ ۱۰۵	لیوہ ۶۴
ماجاریک ۱۸	لسقویک ۳۲
مالوچہ ۵۸، ۵۱	لسیچہ ۱۰۲
مالووربیچہ ۹۲	لشکہ ۹۵
مالویادواریچہ ۸۲	لشنچہ ۹۰، ۸۹
مالہ ازنوشہ ۱۳	لشنچہ ۱۰۴
مالی تورچانی ۸۱	لوبانچہ ۱۱۹
مالیوچہ ۵۸، باق مالوچہ	لوبوتن ۱۰۸
مآورو، ماوروہ ۹۷، ۹۹	لوبوملہ ۶۸
مدورشتہ ۸۰	لوچہ ۵۷
موقویک ۱۷	لوزنیک ۱۲
مومونچہ ۴۵	لوژانی ۶۶
مشیجیک ۶۰	لوشچہ ۱۱۹
ملادنچہ ۱۶	لوقاوسقو ۱۲
ملادین ۷۲	لوقاویچہ ۱۶
مناسٹر ۳۰	لوقویچہ ۱۱۷
موخوہ ۵۵	لولوج ۵۴، ۴۹، ۱۳
مور ۱۰	لومنچہ، لومنیچہ ۸۸
	لونوہ ۹۴
	لوہوکہ ۱۳

ير آدلري

قوشوته ۳۵	کنیلو پردو ۱۶
قوشوته ۷۱	کورانیچه ۱۲۲
قوکنو ۳۳	کورکودول ۱۱۸
قوانه ۱۴	کورکوشته ۶۸
قومین ۵۸	کورنه اخوالشته ۷۵
قونچولیک ۵۵	کوره لر ۱۱۲، ۱۱۳
قوندریک ۱۸	کوزاچه حصار ۱۲۱، ۱۲۴
قوندوه ۱۲۴	کوستن ۳۰
قونوش ۱۱۵	کوله ازنوشه ۱۳
قوردلارو ۱۱۶	کوله ایقه ۱۲۸
قیوه ۹۳	کولی دول ۱۶
	کونیه ۵۲

ک

لا

کاوه له ۷۸	لاسیچه ۱۷
کدینو ۵۹	لاشقوه ۱۷
کراخواه کراخواه تابع صوفیه ۱۱۴، ۱۱۵	لاشینجه لاشینیچه ۸۵، ۸۶
کران ۱۰۹، ۱۱۰	لانشته ۲۱، ۲۲

ل

کرده ۱۲۶	لبانیچه، لبانیچه ۶۴
کرمه ۱۱۳	لبنیچه ۱۱۱
کلوموه ۱۱۸	لبوشته ۱۹
کلیک ۱۷	لبوفیچه ۲۲
کنه جوچه ۹	

قورنه درناوه ٤٩	قوپانيچه ١٠٤ ١١
قورنه روغاتچ ١٣	قوتنه ٣٥
قورنه ريتوجا ١٢	قوتوروچه - بازارجق ١٦
قورنه سپوتنچه ٢١	قوتوريچه ٧٠
قورنه قالينو ٦١	قوچقوه ١١٨
قورنه قرينه ١	قوچنه ١٠١
قورنه قلوچاني ١٢٠	قوردچودول ٣١
قورنه قوشنچه ١٠٢	قورقولاوچه ٧٠
قورنه لشنچه ٩١	قورناني ٨٩
قورنه لوزنيك ٥٤	قورنه استوب ٧٠
قورنه لوقار ٤٠	قورنه اشتتار ٤٠
قورنه لوقووه ٣٧	قورنه اخوالشته ٧٣
قورنه ميقولنه ٦١	قورنه اوخوله ٤٧
قورنه وآه ٥٢	قورنه بانچه ٨٣
قورنه يابلانيچه ٤٨	قورنه برسنيچه ١٨
قورينه ٨٢	قورنه پالچشته ٩٢
قوريله ٨	قورنه پاوله ١٣
قوزاره ٣٤	قورنه ترملة ١٢
قوزمنجنو ٤٣	قورنه تمقوه ١٣
قوساريك ٤٣	قورنه تورچاني ٧٧
قوستوار - بازار ٩٦	قورنه توشمله ٦١
قوشنچه ١٠٤	قورنه دراغانيك ٥٣
قوشوته ٢٩	

غوغوشته ۶۷	سیکه ۶۳
غولوشجی ۵۱	سینچانی ۷۳
غیرماوه ۳۵	ش
ف	شارا ۱
قلبه ۶۸، ۷۳، ۷۵	شارونیه ۶۲
قلبه - یورت ۷۷، ۷۶، ۷۵	شارونیه ۱۲
فوجه، فوجه - یورت ۷۳، ۱۲۲	شبقویچه ۱۹
قاجنیک - یورت ۶۱ باق قچانیک	شمشوه ۱۰۶
ق	شومیل ۱
قاردولیک ۱۷	شیریچنه ۱۱
قاره ۸۱	شیشاوه ۱۲۰، ۱۲۱
قازقلودربند ۱۰۳	ص
قاشله ۱۲، ۳۷، ۳۸	صاقوولر باق ساقوه
قالشته ۹۳	صوبری - قلعه ۱۰۶
قالشته - مزدعه ۱۱۴	صوتوله ۸۵
قالوتوریچه ۱۱۴	صوفیه ۵۸، ۶۱، ۸۷، ۸۸، ۸۹
قالودری ۱۳	طویچه اسحاق لو ۱۹
قالپنچه ۱۴	غ
قالینه ۶۲	غراچانیچه ۱۲۲
	غروباتنیچه ۴۱
	غروشوه ۴۹
	غلاده کبدنه ۶۵

بر آدلري

سربن اوفچه ۷۶	زرنويانی ۱۰۴
سکوتلودره - يورت ۱۰۸	زغنوفچه ۸۵
سليچانمچه ۸	زلانقوه ۱۱۳
سليچه ۹۸، ۹۹، ۱۰۰	زواده ۳۲
سليچه ۱۰۲	زواده - مناخ ۳۳
سماقوه، سماقوولر - يورت ۲۰، ۲۱	زورمشته ۸۴، ۸۵
۷۶، ۱۱۳، ۱۲۵	زيدميروچه ۱۲۷
سمنزجه شينخ - يورت ۷۴، ۱۱۱	زيلاچه، ژيلاچه ۸۶
سمندره ۱۰۲	ژ
سمنچه - ولايت ۷، ۸، ۱۱ - ناحيت ۱۱	ژاژه ۱۰
- يورت ۶۲	ژلنو ۸۰
سمنقوس ۹۹	ژيتنك ۵۳
سمنهوه ۱۸	ژيرنويانی ۷۹
سمنيچانی ۷۵	ژيوودر ۳۲
سمنيچه باق سمنچه	س
سویری ۹۶ باق صویری	سبميله ۵۴
سوبشته ۱۰۹	ستنيچه ۴۱
سوپنه ۴۹	سدلار ۷۹
سوتوله، صوتوله ۸۵	سدلارچه ۸۲
سوشنيچه ۹۱	سدلارچه ۹۷
سوشنيچه ۱۱۷	سراکنجی ۸۱
سیردنه ريتوجا ۱۲	سرای اوسي - ولايت ۷
سیردنه پاوله ۱۳	

۶۹ چپیچه	۹۷ راجانی
۷۵ چپیچه	۱۰ رآخوه
۸۷ چپیچه	۱۰۸ رادشانی
۱۲۳، ۱۲۲ رژانچه	۳۷ رادنچه
۲۳ روبواج	۹۱ رادوتنچه
۲۴ رودآر	۱۰۲ رادوشه
۴۵ روغاتیچه	۹۰ رادویوفچه
۸۵ روغاجوه	۴۶ رادیچه
۱۷ روغاجیک	۶۷ رادیلویک
۲۱ رونیه	۵۴ راژدکنه
۲۵ رویشته	۹۸ راس
۸۲ ریانچه	۱۱، ۸، ۷ راس - ولایت
۳۰ ریبار	۵۲ رآسپوغنچه
ز	۸۴ راسوخاچه
زابچشته	۹۰، ۸۸ راقوفچه
۶۹ زابورده	۱۵ راقویچه
۴۲ زاپوژانی	۳۱ راکوه
۲۵ زاسلیه	۹۱ راونه
۶۰ زاغرادیه	۱۲۸ راونه غابری
۸۱ زاغرادیه	۴۱ رآیه
۵۲ زاغول	۸۹ ربییچه
۵۹ زاقون	۱۰۳ رجانی
۸ زرناوچه	

دولنه درناوه ۵۰	دوبری دول ۷۷
دولنه ریتوجا ۱۲	دوبری دول ۱۲۰
دولنه سولینه ۱۱۷	دوبریشه ۱۰۴
دولنه قالینه ۵۰	دوبرینه ۱۷
دولنه قراستیچه ۷۱	دوبنچه ۱۱
دولنه قرینه ۳۶	دوخویویک ۴۹
دولنه قلوچانی ۱۲۸	دوغه پلانه ۵۳
دولنه قواجوه ۵۰	دول ۲۹
دولنه لشنچه ۸۹، ۹۰	دولانه ۱۶
دولنه لوزنک ۵۲	دولچه ۱۵
دولنه لوقار ۴۰	دولشک ۲۸
دولنه لیسیچه ۱۰۲	دولنه استوب ۷۰
دولنه ملادیناوه ۱۹	دولنه اشتار ۴۰
دولنه موغلنه ۵۱	دولنه اوخولیه ۵۶
دولنه وایا ۱۲	دولنه بانچه ۸۳
دولنه یابلانیچه ۴۸	دولنه برسینیچه ۱۸
دوله ۱۲۵	دولنه پالچشته ۸۳
دولیانی ۲۷	دولنه پاوله ۱۳
دومونیک دول ۱۵	دولنه پلاوقوه ۳۷
دیستروفیچه ۲۴	دولنه ترمه ۱۲
	دولنه تنقوه ۴۱
	دولنه توشمله ۶۱
راچانی ۳۶	

خریشه ۶۶	چرونومیر ۸
خوربینه ۸۲	چرواچی ۵۹
خومخوه ۱۲۰	چغرائی ۹۳
د	چلیك ۷۲، ۷۳، ۱۰۴
دیوشته ۷۲، ۷۴	چلتوکجیلار ۱۱۱
دبلیج ۶۶	چلتوقچه - یورت ۲۷
ددلوه ۵۷	چلتوکچه ۷۴
ددینو ۹	چلقوق ۶۱
دراچوه ۱۹	چوقوجه ۳۹
دراغانیک ۴۸	چیرانی ۳۶
دراغونزه ۱۲۱	چیره ۶۳
دراقوجه ۴۴	چیره ۲۹
دراہیک ۱۳	ح
درانوه ۱۱۳	حکل (؟) - یورت ۵۹
درژنیچه ۸	حوتالیجه ۹۰
درمنیک ۱۰۲	خ
درناوه ۵۵	خاص کوی ۲۶
درنوه ۴۲	ختوله ۸۵، ۸۴
دلوبازارلو ۱۱۲	خراسنجه ۶۵
دوبراینه ۱۲	خروات - ولایت ۷۸
دوبروغوشه ۷۸، ۱۹	خرواچقه ۳۰

پوركه ۱۴	نودوريچه ۱۲۵
پوروى ۷۸ ۽ ۱۸	توباروى ۱۱۰ ۽ ۱۰۹
پوستينه ۵۱	توريك - بازار ۱۵
پورنچه ۲۲ ۽ ۲۱	توريچانى ۱۱۶
پورونيك ۱۲۳ ۽ ۱۲۲	توشمله ۱۰
پولاز ۳۹	تويديانچه ۽ بويدينچه ۱۰۴ ۽ ۹۱
پولانى ۲۷	توهنوه ۳۹
پوليچه ۴۳	تيخوه ۱۰۱
پينزه ۱۵	تيلاره - ناحيت ۱۶
	تيلاره - ق ۱۶

ت

تچيك ۱۷	چ
توابوش ۹۶	چابندول ۵۰
ترستينچه ۲۱	چادوه ۵۳
ترقوس ۵۱ ۽ ۴۵	چارتولوز، چارتولوس ۱۱۷ ۽ ۱۱۶ ۽ ۲۱
ترقوشته ۱۰۳	چارچينه ۲۱ ۽ ۲۰
تومله ۴۷	چاكار ۱۱۲
ترناوچه ۴۴	چايقوينه ۵۳
تمورانيك ۱۱۹	چابلى ۸۲
تنوه ۱۰۴	چپريانى ۸۶
توبليك ۷۰ ۽ ۱۶	چوقويانى ۹۴
توپلينچه ۸۶	چرنشه ۵۰
ودوروفچه ۴۲	چرنوتنه ۱۷

پاچه وینه ۴۵	رودان قوه ۴۶
پاچیک ۶۸	پروستنیه - معدن ۲۳
پارسیه ۱۳	پروق ۱۰۴
پاریچه ۴۷	پرونیچه ۸۸
پالچشته ۸۳ ع ۱۰۴	پریات ۱۱۹
پالودنچه ۱۲۳	پریلیه - یورت ۳۱
پاولو - ولایت ۱۶	پریمله ۶۸
پتروه ۴۱ ع ۵۹	پسقوبیه ۱۰۱
پترویانی ۱۰۲	پشتوچه ۱۰۷
پتوق ۵۹	پلارته ۵۲
پچمونه ۹۷	پلاشینو ۴۹
پخوه ۱۱۱	پلانه لوقه ۱۳
پراشوه ۲۸	پلاوقوه ۵۰
پرتیش ۳۱	پلوشیچه ۴۲
پردورریچه ۴۷	پنورشته ۷۲
پوزرن ۱۰۱	پنوژ دول ۴۵
پوستوه ۵۰	پوبودییه ۵۳
رشتنه ۲۳	پوتروینه ۶۰
پوشوچه ۸۴ ع ۸۵	پوتقومیه ۴۹
پرلیه - یورت ۳۲ ع ۳۳ ع ۱۰۶	پوتوچانی ۸۴
پرلویشته ۸۷	پودبریک ۹۶

بر آدلري

بورناچە ۱۱۹	بوستىيە ۶۷
بوريك ۱۳	بووتچە ۲۰
بوزوران ۹۸	بووتسە ژرنوہ ۶۸
بوزوريك ۴۶	بونىچە ۹ ۷۸
بوستانىيە ۳۱	بونارچوہ ۱۲۸
بوستنيك ۱۲۳	بونىچە ۸۸
بوسنە ۱۲۷	بۇنيك ۱۵
بوغووينە ۸۱	بستريچە ۳۶
بوقولك، بوقوليك ۲۰ ۷ ۲۲	بستريچە ۶۳
بولاتيچە ۷۸	بستريچە ۸۰
بولاغاي ۱۶	بسيە بتوق ۴۴
بولغارى ۲۷	بلاتنە ۹
بونداالاكى ۲۴	بلاجە ۱۰۱
بيرووہ ۱۲۵	بليوتوق ۱۴
بيلوپولہ ۴۰	بلچين ۲۸
بيلە قورہ ۱۸	بلغرايچە ۲۰
بيوتچە ۱۷	بلوکہ ۳۵
بيوسقو ۶۶	بلوشتە ۹۳
	بوتوجانى ۸۴
	بوتوروينە ۴۸
	بوديمير ۱۷
پايرشتنى ۹۷	
پاپوزدە ۱۲۶	

پ

۳۳ باره	اوزورویچه ۵۸
باقیه ۷۱	اوستیه ۱۰۹
بالتدول ۱۳	اوسنچه ۴۲
باناپول ۲۶	اوسیک ۱۷
بانسقه ۵۴	اوغانچه ۱۰۸ ح ۱۱۰
بانیه ۱۲	اوفچه پولی ۶۰
بانیه ۵۹	اوقجیلر ۱۱۲
بایی بتوق ۱۰	اوقوسی ۱۴
بآروه ۱۱۶	اولاقوه ۱۷
بخلنچه ۴۶	اون شهر ۱۲۶
بوازویچه ۱۳	ایلیجه ۲۴ ح ۷۲
بوازویچه ۴۷	ایوانیه ۱۱۸
برانه ۱۱۳	ایوراشانی ۱۰۹
بربوشته ۲۹	
برزاویچه ۴۵	ب
برزنو ۷۳ ح ۷۷	بابچه ۲۹
برزنه ۱۶	بابندول ۵۱
برزنیک ۴۸	باتاهیره ۳۶
برزوویچه ۱۴	باچی ۱۶
بوستوه ۲۵	یاربشه ۷۸
بوستوه ۳۰	باردوفچه ۱۱۲

اوپنيه ۹	اسوت نقوله ۱۲۲ ع ۱۲۳
اوپود ۶۳ ع ۶۴	اسوتوه ۱۲۸
اوتاس ۴۹	اسوراقه
اوتمجوه ۱۴	اسونشتنچه ۱۵
اوتوشسته ديكر ۷۵	اسوينالوه ۳۷
اوتوشوشته ۹۲	اسوينه ۱۷
اوتيس ۱۳	اشتاونه ۹
اوتيس ۵۸	اشتاونه ۱۷
اودري ۸۶ ع ۸۷	اشتب ۹۸
اوراج ۵۱	اشتتاريچه ۱۴
اوراخوه ۳۹	اشتتنيچه ۷۹
اوراد قرانيه ۴۹	اشكونجيان ازوجن ۳۳ ع ۳۴
اوراژ قرنيچه ۳۹	اغلو غواج ۲۳
اوراش ۱۰	افلاق ۱۰۹
اورشاني ۱۱۰	اقباش ۱۱۱
اورانوينه ۴۱	الاجه حصار ۱۰۲
اورچوشه ۹۱	التومان ۱۰۴
اورلانچه ۱۰۵	التومانيك ۱۸
اورلنه ۱۴	انجوكر ۷۷ ع ۹۶
اوروتقو ۶۵	انكوري ۹۶
اوزريچه ۳۰	اوبور غازدو ۶۸
اوزغوروفچه ۱۲۴	اوپاي ۴۶

ازوچان - نفس ۸	اسفناز ۳۴
ازوچان - ولایت ۵۰ ۴۳ ۳۴ ۵۵	اسکوب ۲۳ ۷۳ ۷۷ ۹۸ ۱۰۹
ازوچان - قلعه ۲۵ ۲۴ ۲۰	۱۱۵ ۱۲۶ ۱۲۷
ازوچان - یورت ۲۵ ۲۶ ۲۷ ۲۹	اسکوب - سوباشلق ۱۱۵
۳۰ ۳۱ ۳۲	اسکوب - قلعه ۱۱۳
استاروسيله ۹۳	اسکوب - ناحیه ۱۰۵
استاغوه ۲۰ ۲۲	اسکوب - نفس ۱۰۸
استانبول ۷۵ ۹۷ ۱۰۰ ۱۰۲ ۱۰۳	اسکوب - ولایت ۷ ۱۹ ۱۰۸ ۱۱۶
۱۱۱ ۱۱۳ ۱۱۴ ۱۱۵ ۱۱۶	اسکوب - یورت ۲۸ ۳۰ ۴۸ ۶۵
۱۱۹ ۱۲۰	۶۶ ۶۸ ۶۹ ۷۰ ۱۰۳ ۱۰۹
استانويك ۱۷	۱۱۲
استانويويك ۱۸	اسكوكوه ۳۸
استايقوفچه ۸۸ ۱۰۹ ۱۱۰	اسكى بانه ۱۲۸
استرادوه ۶۲	اسلاتنه ۲۶
استرانه ۲۶	اسلاتنه ۶۹
استرمشنجه ۸۰ ۱۰۴	اسلاتنه ۱۰۰
استرييانى ۵۵	اسلوتيك ۸۷ ۸۸
استوب ۴۶	اسلونه ۵۱
استوبله ۱۵	اسلوه پتوق ۱۴
استودانه باره ۱۰۹ ۱۱۰	اسمرداشچه ۱۰۱
استودانيچانى ۱۲۰	اسمیل اولاز ۴۱
استودنويك ۱۸	اسوت پتقه ۱۱۷

۱- یو آداری

ادرنه ۷۸ ۷۵ ۷۳ ۷۲ ۵۱ ۴۷ ۴۶

۸۴ ۸۵ ۸۶ ۹۹ ۱۰۲ ۱۰۳

۱۰۶ ۱۰۷ ۱۱۶ ۱۱۸ ۱۱۹

۱۲۱ ۱۲۴ - ۱۲۷

ادورچه ۹۴

ادورشته ۴۲

اروچه ۱۰۶

ازیچه (ازیچه) ۱۴ ۴۴

ازدونه ۸۱ ۱۰۳

ازروق ۶۰

ازلوب ۵۳

ازلوجوت ۶۹

ازلوقروینی ۶۲

ازلوقوکنی ۱۰۷

ازوجن باقی ازوچان

۱

آرمودلق ۱۱۳

آهنکران ۱۰

آیدکیچه ۱۱۳

آیدین ققیه ۱۱۲

ابراهیم ۱۱۲

ابلاچه ۱۱۷

اتوردو ۴۴

اتوششته (اتوشوشته) ۷۶ ۱۰۴

اتوششته دیکو ۷۶

اجورنه ۵۸

اچوتونه ۱۵

اختتوه - بازار ۹۵

اخالتهچه ۷۱

اخالشته ۷۶

- یوسف چلبی بن یعقوب بك ۷۵
 یوسف حمامی ۲۱، ۲۲
 یوسف بن حوری خاتون ۱۲۲، ۱۲۶
 یوسف خدمتكار عیسی بك ۵۰
 یوسف خدمتكار عیسی بك ۸۱
 یوسف خویش حمزه بك امیراخور ۹۸
 یوسف خیاط ۸۶
 یوسف رادمیرلو ۶۰
 یوسف سردربانان ۴۸
 یوسف سلاحدار غلام عیسی بك ۶۶، ۶۷
 یوسف سوباشی ازوجن ۲۴
 یوسف سوندوك اوغلی ۵۹
 یوسف سیروزلو ۱۰۹، ۱۱۰
 یوسف صولاق ۱۱۸
 یوسف صاروجا پاشا یایاسی ۲۶
 یوسف غلام میر ۲۸
 یوسف قاپوچی باشی عیسی بك ۸۲
 یوسف قپوچی قراجہ اوغلی ۳۰
 یوسف موسی اوغلی ۲۷
 یوسف بن احمد ۱۰۶
 یوسفخان بن حاجی یاتیجه ۹۹
 یوسف بن خوشقدم ۹۹
 یوسف بن قاپوچی ۵۸
 یوسف بن مصطفی ۵۹
 یوسف یعقوب بك اوغلی ۷۴
 یولداش عبدالله اوغلی ۱۱۱

کیشی آدلری

ولقاشین ۴۲

ولقاشین ۴۷

ولقاشین ۵۱

ولقان ۵۱

ولق خدمتکار عیسی بک ۴۲

ولق بن کودجه ۶۳

ولچه بن شایقو ۶۴

ولقمان ۴۲

ولقمان بن براتوش ۵۲

ولقوسلاو بن دوبیچه ۶۴

ولقاچ رادقو اوغلی ۴۷

ولی پلغراد اوکسوزی ۲۵

ویس بن تاتار ۹۶

ویس بک ۸۷

ه

هراق بن رادیچه ۶۴

ی

یاقوب بن نقوله ۷۹

یحیی بن یوسف ۲۹

یخشی صوفی ۶۶

یراقلو ۱۱۰

یعقوبجی ۲۷

یعقوب اسپی اوغلی ۱۲۳ ع ۱۲۶

یعقوب باقی اوغلی ۱۱۶

یعقوب بک ۱۱۵

یعقوب تکرورمش اوغلی ۱۰۷

یعقوب خدمتکار عیسی بک ۸۲

یعقوب رکابدار سلاحدار ۲۰ ع ۲۱ ع ۲۲

یعقوب صاروجه اوغلی ۱۲۱

یعقوب ولقشین اوغلی ۱۱۵

یوان حصار اری ۱۲۷

یورکی ۱۲۷

یورکی ممیر اوغلی ۱۲۷

یوسف ۲۹ ع ۳۰

یوسف ۷۳

یوسف ۷۷

یوسف ارناود ۴۵

یوسف استانقالو ۳۱

یوسف باشماق دار غلام سلطان علاء

الدین ۱۲۳

یوسف پلغراد اوکسوزی ولی قونداشی ۲۵

یوسف تکر یویورمش اوغلی ۶۱

یوسف توفکچی ۲۴

- مصطفی یکیت ۱۰۰
 مصطفی بن یوسف صولاق ۷۳
 مصطفی ۸۸، ۸۹
 مصطفی اوغورلوناك قونداشی ۶۰
 مصطفی خدمتکار عیسی بك ۳۴
 مصطفی طربزن بكی قاسم بكوك
 قونداشی اوغلی ۹۰
 مصطفی بن قاسم قاتونجی ۱۰۹
 مصطفی کوسجه بن ابواهییم چی ۴۴
 مصطفی نوکریچلو، یکچیچی ۵۷
 مصطفی بن خادم عیسی ۵۴
 مصطفی بن شاهین ۳۷
 مصطفی بن منتشالوعلی ۴۵
 مصطفی یوسف اوغلی ۱۰۶
 ملادین ۱۰۰
 ملادین، خدمتکار عیسی بك ۸۳
 ملوتین ۸۴
 منصور، امام قلعه صوبری ۱۰۷
 منول بن یاغری ۷۸
 موسی ۱۱۰
 موسی اسرائیل اوغلی ۷۶
 موسی بك ۱۲۶
 موسی خدمتکار عیسی بك ۳۱
 موسی خدمتکار عیسی بك ۸۳
 موسی خدمتکار عیسی بك ۹۴
 موسی دراغومان علی اوغلی ۱۱۳
 موسی صولاق ۱۰۸، ۱۰۹
 موسی قرق قپوجی ۳۰، ۳۱
 موسی نوکریچلو، یکچیچی ۶۱
 موسی یعقوبجی اوغلی ۲۷
 میحایل اتاناس اوغلی ۱۰۲
 میرو ۵۱
 میلوش ۳۸
 ن
 نصوح خدمتکار عیسی بك ۷۰
 نصوح کوپك قونداش ۶۲
 نقوله خدمتکار عیسی بك ۹۴
 نقوله بن ولقمان ۴۴
 نوکریچلو خضر ۳۲
 نوکریچلو یعقوب ۳۲
 و
 ولقاس خدمتکار عیسی بك ۳۷
 ولقاشین ۳۷

- محمد آشی احمد اوغلی ۲۶
 محمد اوخریلو ۷۸
 محمد اوزن اوغلی ۲۱
 محمد بک (چلبی) بن عسی بک ۷۵، ۹۰، ۹۴
 محمد بک بن ویس بک ۱۱۹
 محمد خان بن مراد خان ۲
 محمد موسی اوغلی ۲۷
 محمد رستم اوغلی ۱۱۶
 محمد سلحدار ۷۴
 محمد قورچوهلو مراد اوغلی ۷۴
 محمد موسی اوغلی ۲۷
 محمد بن علی منتشالو ۸۸
 محمد بن زوبرویک ۹۹
 محمدی چری باشی اوغلی ۷۶
 محمدی حاجی بک اوغلی ۱۲۷
 محمدی خدمتکار عیسی بک ۳۹
 محمدی خدمتکار عیسی بک ۷۹
 محمدی کوپک اوغلی ۶۲
 محمدی بن ابری ۶۶
 محمدی بن تکروردش ۴۲
 محمدی بن علی منتشالو ۴۹
 محمود برادر بخشایش ۲۷
 محمود خدمتکار عیسی بک ۵۰
 محمود سقا قواجه قرانداشی ۶۶
 محمود بن پایاس سکبان ۸۸
 محمود علی بک قولی ۱۲۷
 محمود غلام میر ۱۰۰
 مراد بک کوپلو ۱۱۵
 مراد بن مالقوچ ۷۳
 مراد دراغومان علی اوغلی ۱۱۳
 مراد شیرمرد اوغلی ۹۶
 مراد قورچوهلو ۷۴
 مراد کوپلو ۱۱۵
 مرقشه ولقان اوغلی ۵۱
 مسلم خواجه ۷۰، ۷۱
 مسلمان علی ۴۸
 مصطفی ۹۸
 مصطفی بن آشی ۲۸
 مصطفی بن حسن پاشا ۷۴
 مصطفی سیروزلو، صولاق ۷۷
 مصطفی، صولاق ۱۱۲
 مصطفی طرناویلو ۶۹، ۷۰
 مصطفی علوفجی ۷۳
 مصطفی محمدی اوغلی ۱۰۱

ك

- كوتی غازی ۱۲۱
 كرز الیاس ۱۱۶، ۱۱۷
 كمال دزدار قلعه هودی دده ۶۵، ۶۶
 كوبلو علی ۴۶
 كوپلو، براق قورنداشی ۱۰۷
 كوپك بن یعقوب ۸۰
 كوپك، یوسف اوغلی ۶۲
 كوراشین ۳۷
 كورك ۱۰۰
 كوسجه مصطفى بن ابراهیم چی ۴۴

لا

- لازار (لازور) ۵۱
 لانشه، اتاناس اوغلی ۱۰۲

ل

- لطفی قورنداش تاتار اوغلی ویس ۹۶
 لطفی، غلام میر ۱۲۷

م

- مارقو ۴۰
 محمد ۲۶

قواجه فلبلو ۶۶

قراکوز ۹۳

- قراکوز، غلام میر ۱۰۳
 قرايسلاو بن برانسلاو ۵۱
 قرد، خدمتكار عیسی بك ۵۴
 قرد، غلام عیسی بك ۲۵
 قرد باق قورد
 قرد بن فیروز ۵۵
 قرق موسی قپوچی ۳۰، ۳۱
 قسطمونلو داود ۸۵
 قسطمونلو عثمان ۸۴

قره شاهین، سلحدار ۷۳

قره كوز افلاق یكیچوری ۷۷

قره كوز فلبه لو طوپچی ۵۸، ۶۸، ۶۹

قره كوز مراشلو ۶۸

قره كوز نعلبند ۷۲

قره یوسف یكیت ۱۲۵

قوجه تکرودمش ۴۱

قوچی مالتوچ اوغلی ۹۸

قورد بن سلیمان ۵۰

قورد، توبجی ابراهیم اوغلی ۱۲۶

قوستدین ۱۲۵

قوستدین، قدیم تیماراری ۱۲۵

عیسی اوغورلوناك قورنداشی ۶۰

عیسی اوغورلوناك اوغلی ۶۰

عیسی بالی، پادشاه قولى ۱۲۱

عیسی بك اسحاق بك اوغلی ۷۷، ۸۸، ۹۹

۱۰، ۱۱، ۱۵، ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۳

۲۴ - ۳۱، ۳۴، ۳۵، ۳۶، ۳۹

۴۰، ۴۱، ۵۷، ۷۲، ۷۵، ۷۸

۷۹، ۱۱۴، ۱۱۵، ۱۲۷

عیسی بك اورنوس اوغلی ۱۲۵

عیسی بك بن یوركوج پاشا ۱۲۶

عیسی، بوغوجق اینبکی اوغلی ۱۲۷

عیسی، پرتو احمد اوغلی ۱۱۳

عیسی بن اقباش خدمتکار عیسی بك ۴۳

غ

غریب ۲۶

غریب محمد ۲۴

غضنه، چلبی ۸۷

غیبی، برادر سیدی ۱۰۶

ف

فیروز غلام عیسی بك ۳۳

فلبه لو علی یکیچری ۲۶

فلبه لو قره کوز طوپی ۴۸

ق

قابل اسماعیل اوغلی ۲۹

قاسم، امام ۲۹

قاسم بك طریزن بکی ۹۰

قاسم، خدمتکار عیسی بك ۶۲

قاسم دوقه کین اوغلی ۷۷

قاسم، صالتوق قورنداشی ۱۱۸

قاسم موسی اوغلی ۲۷

قاسم بن خضر ۱۲۴

قیلان ۱۱۳، ۱۱۴

قراجه ۲۷

قراجه افلاق ۱۰۷، ۱۱۰

قراجه انکروس ۱۰۹

قراجه انکروس یکیچری ۳۲

قراجه خدمتکار عیسی بك ۲۷

قراجه خدمتکار عیسی بك ۳۲

قراجه سقا ۶۶

قراجه صوفیالو ۶۶، ۶۷

قراجه غلام محمد پاشا ۱۰۷

ط

- طرسون، خدمتکار عیسی بك ۲۹
طروت، غلام عیسی بك ۹۳
طورخان بن ابراهیم ۲۴
طوغان، انباردار ۲۵
طوغان انكروس، یكیچری ۶۵
طوغان، دربان ۵۳
طوغان، قلعجی ۵۵

ع

- عبدالله ۱۱۱
عبدالله، غلام عیسی بك ۹۳
عثمان ۱۰۰
عثمان اسماعیل اوغلی ۵۷
علی ۹۷
علی ارناود ۱۰۳، ۱۰۵
علی الیاس اوغلی ۱۲۴
علی انكروس، یكیچری ۶۸
علی، ایدین اوغلی ۱۲۷
علی بك ۱۲۸
علی بن حاجی یعقوب ۷
علی بك چوقادار سوباشی اسكوب ۱۰۷
۱۱۴، ۱۱۵

علی چلبی ۱۲۶

- علی خدمتکار عیسی بك ۹۰
علی دربان ۷۵
علی دزددار اوغلی ۶۹
علی سربازداران ۱۰۳
علی، صولاق ۱۲۰
علی، توپچی ۳۰
علی، غلام اسحاق بك ۲۹
علی، غلام عیسی بك ۲۶
علی، غلام عیسی بك ۴۰
علی، غلام عیسی بك ۸۴
علی، غیبی اوغلی ۱۰۶
علی، قرچوالو ۷۵
علی نان پز ۷۰
علی نكبوللو ۶۸
علی بن دزددار قلعه هودی دده ۷۰
علی، ولقشین اوغلی ۱۱۵
علی، یوسف اوغلی ۹۸
علی، یكی مسلمان ۱۲۰
عمر شارقلو خلیل اوغلو ۷۲
عمر صولاق ۱۱۷
عمر ولد ابن یخشیزی ۱۱۷

دستم خدمتکار عیسی بک ۸۱
دستم سلجوق اوغلی ۷۳

ز

زغن خدمتکار عیسی بک ۴۷
زومقوبن تاسواج ۶۴

س

سکون اوغلی اسکندر ۲۰
سلیمان، یکی مسلم ۹۷، ۹۸
سلیمان ایل بک خصی ۱۲۰
سلیمان عیسی بک خصی ۱۲۲، ۱۲۳
سلیمان، غلام میر ۳۱
سلیمان، مارتلوس باشی ۱۱۹
سنان بک چاقرجی باشی حمزه بک قونداش
۷۲، ۷۴

سنان، چاشنکیر ۳۱

سوندوک ۶۶

سوندوک، خدمتکار عیسی بک ۸۳

سوندوک، غلام اسحاق بک ۵۹

سید بن داود ۱۰۶

ش

شادی، موسی اوغلی ۲۷

شاهین آشپزه غلام عیسی بک ۴۸
شاهین، خدمتکار عیسی بک ۷۴
شاهین، صولاق ۱۲۷

شاهین بن وئیس تاتار اوغلی ۹۶
شعبان ۶۲

شعبان، خدمتکار عیسی بک ۶۲

شوشان خدمتکار عیسی بک ۵۶

شهاب الدین، اسحاق پاشا طایسی ۷۶

شیرمرد ۹۶

شیرمرد، خدمتکار عیسی بک ۴۲

شیرمرد، غلام عیسی بک ۴۱

شیرمرد، واردارلویکیچوری ۵۸

ص

صاروجا پاشا ۲۶

صاروجا، غلام عیسی بک ۴۳

صاروجا، غلام میر ۱۰۷

صاروجا محمد، غلام عیسی بک ۸۰

صالتیق عیسی اوغلی ۱۲۱

صالتیق، قاسم قونداشی ۱۱۸

صالح ۲۶

صالح قسطنونیلو ۷۶

- خضر سلاحدار ۲۱ ع ۲۲
 خضر بن سنان ۲۵
 خضر بن طوپچی علی ۹۸
 خضر بن غریب محمد ۲۴
 خضر غلام اسحاق بك ۶۰
 خضر بن ركابداز مصطفى ۱۲۱
 خضر بن ولقشین ۱۱۵
 خليل ۶۶
 خليل بك كلارجی باشی ۱۱۵
 خليل خدمتكار عيسى بك ۳۴
 خليل خویش امیر علم محمد بك ۷۴
 خوشقدم خدمتكار عيسى بك ۹۱
 خوشقدم غلام عيسى بك ۳۵
- د
- دانبول ۴۶
 داود ۸۵
 داود سلاحدار ۱۲۸
 دلو شیرمرد ۸۹ ع ۹۰
 دلو یعقوب ۱۰۳
 دمنقو (دومنقو) بن شویقو ۱۲۵
 دوبراشین بن اولادقو ۶۴
- دوبری ۴۶
 دوقه بن رادونیه ۴۷
 دوقه کین ۱۰۲
 دیمتری ۹۷ ع ۹۸
 دیمتری بن برانسلاو ۴۴
 دیمتری خدمتكار عيسى بك ۳۶
 دیوانه شیرمرد ۸۹ ع ۹۰
 دیان ۴۰
- ر
- رادان خدمتكار عيسى بك ۹۲
 رادچه ۴۰
 رادسلاو ۴۰
 رادقو ۴۴
 رادقو خدمتكار عيسى بك ۴۷
 رادونیه ۴۷
 رادونیه خدمتكار عيسى بك ۴۷
 رادوان ۵۴
 رادوی ۴۰
 رادیچه ۴۶
 رستم الیاس اوغلی ۷۷
 رستم خدمتكار عيسى بك ۵۲

- حسن بك زنبش اوغلی ۹۵
 حسن خدمتكار عیسی بك ۵۳
 حسن ركابدار ۵۴
 حسن غلام عیسی بك ۵۴
 حسن فقیه امام قلعه یلیچ ۶۲
 حسن، کلیبولی دزداری ۷۴
 حسن یکیچوری ۳۳
 حسین شاهنجی ۱۱۶
 حسین، غلام عیسی بك ۷۹
 حسین حسن اوغلی ۷۴
 حسین، لابچوری باشی ۱۰۳
 حسین بن رایقو ۶۹
 حمزه ۱۱۱
 حمزه افلاق ۶۹، ۷۰
 حمزه بك ۸۴
 حمزه بك برادر علی بك كدخدای ۸۳، ۸۴، ۸۷
 حمزه بك امیر اخور ۹۸
 حمزه پاوله كورتك اوغلی ۱۱۸
 حمزه بن الیاس بن كوچك بالبان ۱۰۶
 حمزه خدمتكار عیسی بك ۲۸
 حمزه خدمتكار عیسی بك ۹۸
 حمزه ركابدار ۵۲
 حمزه سیروزلو ۷۰، ۷۱
 حمزه صولاق ۱۰۹، ۱۱۰
 حمزه صولاق چری باشی اسکوب ۱۱۶
 حمزه غلام عیسی بك ۹۲
 حمزه غیبی اوغلی ۱۰۶
 حمزه قرچوالو ۷۵
 حمزه بن احمد ۱۰۶
 حمزه بن كوره ۵۳
 حمزه یکیچوری ۱۱۲
 خ
 خوانقو ۵۳
 خضر ۶۸
 خضر ۷۶
 خضر ۱۱۰
 خضر بالی بن مراد بك بن مالمقوچ ۷۳، ۷۵
 خضر بك ۹۴
 خضر بك بن طورخان بك ۷۳، ۷۵
 خضر چری باشی ۱۱۶
 خضر خدمتكار عیسی بك ۸۵
 خضر خویش حاجی محمد ۶۹
 خضر بن خلیل ۱۰۸

- بیراملو ۶۱
بیراملو بن ابراهیم ۵۷
بیراملو یکیت ۱۲۵
بیقلوشاهین ۳۱
بیلو ۴۱
- چ
- چالش تاتار علی اوغلی ۱۱۳
چقالی اوغلی محمود ۸۶
- ح
- حاجی احمد ۸۷
حاجی پرتو احمد اوغلی ۱۱۳
حاجی حسین ۱۱۱
حاجی حمزه بن یایچی ۴۹
حاجی، سر بازداران ۱۰۱
حاجی سنان خلیل اوغلی ۱۰۲
حاجی طروت ۹۲
حاجی طوغان ۹۱
حاجی ققیه ۵۸، ۶۱
حاجی فیروز، غلام پاشا یکیت ۲۶
حاجی فیروز یکچیچی ۳۲
حاجی محمد دزدار قلعه هودی دده ۲۵
حاجی محمد قلقانچی ۲۸
حاجی یوسف ۷۹
- پ
- پاشا یکیت ۲۶
پاشا یکیت بن قراکوزبک ۱۱۶
پاولو خدمتکار عیسی بک ۸۰
پاولو خدمتکار عیسی بک ۸۶
پاولو اوغلی ۱۶
پرپیل ۴۶
پیو محمد ۷۲
- ت
- تکرورمش غلام میر ۱۰۷
تکلو علی ۲۹، ۳۰
تمودتاش، خدمتکار عیسی بک ۶۷
تمودتاش اوسترمچالو ۵۹
تمود بن قراجیه ۳۲
تودور ۴۰
تودور ۴۸

کیشی آدلری

- اولادیچه، خدمتکار عیسی بك ۸۹
 اولیویر ۳۸
 اولیویر ۴۸
 اولیویر ۹۷، ۹۸
 اولیویر بن بغوت ۳۶
 اولیویر پوب ۳۶
 ایاس، غلام عیسی بك ۶۸
 ایاس، موسی بك قپوچی باشیسی ۱۲۶
 ایدن خزینه دار ۵۵
 ایدن بن ابن یخشیشی ۱۱۸
 ایدن بن بهادر طوغانچی ۱۲۷
 ایل الدی بن خمزه بك
 اینبکی ایاس ۱۲۴
 اینبکی دانشمندن ۵۷
 اینه بکی یوسف اوغلی ۸۴
 ایوان ۵۳
 ایوانیش ۵۳
 ایوب خواجه، کتخدای عیسی بك ۳۵
- ب
- بازارلو خدمتکار عیسی بك ۵۰
 بازارلو خدمتکار عیسی بك ۹۲
- بازارلو بن داود ۱۰۶
 بالی مالقوچ ارغلی ۷۸
 بایراملو ۱۲۵
 بایراملو یکییت ۱۲۵
 بخشایش ۲۷
 براق ۱۰۷
 براق ۱۱۸
 براق بك بن جلاوی طغان ۷۸، ۸۳
 براق بن کوچك اتجه ۳۶
 براق یکییت ۱۱۰
 برانیسلاو ۴۴
 برانوش ۴۹
 برانیلو ۴۸
 برایان بن اولادسلاو ۵۱
 بغداد ۳۸
 بغداد حصاراری ۱۲۷
 بکلوجه قراجه اوغلی ۲۷
 بلبان ۱۰۱
 بلبان، صولاق ۲۴
 بلبان قلبه لو ۶۹، ۷۰
 بوژدار ۵۴
 بوژدار بن لازار ۳۵

- اسکندر سکبان ۳۳
 اسکندر، سو باشی یلچ ۳۹
 اسکندر، غلام عیسیٰ بک ۶۸
 اسماعیل بن اینبکی دانشمند ۵۷
 اسماعیل بوسنه ۶۸
 اسماعیل، خزینه دار ۸۵
 اسماعیل، دربان ۵۲
 اسماعیل سالیس ۲۱ و ۲۲
 اسماعیل، سلاحدار ۲۳
 اسماعیل، غلام اسحاق بک ۲۵
 اسماعیل، غلام عیسیٰ بک ۶۶ و ۸۷
 اسماعیل، کرمیانی اوغلی ۱۰۳
 اغورلو، خدمتکار عیسیٰ بک ۶۰
 الکسی ۴۸
 الیاس ۱۲۵
 الیاس ۶۵ و ۶۶
 الیاس حاجی ققیه اوغلی ۵۸
 الیاس، خدمتکار عیسیٰ بک ۴۳
 الیاس، خدمتکار عیسیٰ بک ۳۳
 الیاس، خدمتکار عیسیٰ بک ۶۱
 الیاس، شعبانک قونداشی ۶۲
 الیاس، صغراق اوغلانی ۹۹
- الیاس، غلام عیسیٰ بک ۸۱
 الیاس، کتخدای رکابداران ۱۲۲
 انیاس بن اینبکی ۱۲۴
 الیاس بن منتشا ۸۲
 الیاس بن منتشالو علی ۴۷
 الیاس بن کوچک بلبان، دزدان قلعه
 صوبری ۱۰۶
 امور بک ۹۰ و ۱۰۰
 امور حاجی اغورلو اوغلی ۱۱۸
 امور، خدمتکار عیسیٰ بک ۶۵
 امور بن امین ۸۷
 انکروس قواجه، یکپیچری ۳۲
 انکروس طغان، یکپیچری ۶۵
 انکروس علی، یکپیچری ۶۸
 اورج ۶۵ و ۶۶
 اورخان، خدمتکار عیسیٰ بک ۵۸
 اورخان شاهین اوغلی ۱۲۰
 اوزن اوغلی محمد ۲۱
 اوغورلو ۶۰
 اولادقو بن استپان ۶۳
 اولادقو بن بغداد ۴۵
 اولادقو بن رادوی ۵۵

فهرست

۱ - کیشی آدلری

احمد رکابدار، غلام میر ۹۸	۱
احمد سراج، خدمتکار عیسی بك ۹۰	ابراهیم، امام ۶۸
احمد سراج، غلام عیسی بك ۶۸	ابراهیم بك ۱۱۹
احمد، سلحدار ۱۲۲	ابراهیم دیوانه ۶۹
احمد شاهنجی، سلحدار ۲۰ ۲۲	ابراهیم، غلام اسحاق بك ۷۸
احمد، غلام عیسی بك ۸۹	ابری ۶۶
احمد کلاری ۶۴ ۹۴	اتمجه توبچی ۳۰
احمد بن بازارلو اوغلی ۱۲۱	اتمجه، خدمتکار عیسی بك ۹۱
احمد یکیچوری ۲۷	اتمجه، سراج ۱۰۳
اروج ۶۶	اتمجه، غلام عیسی بك ۳۲
استپان ۴۹	اتمجه، غلام عیسی بك (دیگر) ۴۳
استپان نكشك اوغلی ۶۳	اتمجه قره له لو (؟) ۶۸
اسحاق، اسمعیلوك قونداشی ۵۷	احمد آشچی ۲۶
اسحاق بك ۱۶ ۲۴ ۲۵ ۴۱	احمد بازارلی اوغلی ۱۲۱
اسحاق خدمتکار عیسی بك ۳۲ ۳۴	احمد پرور، غلام حمزه بك ۱۲۷
اسحاق موسی اوغلی ۲۷	احمد رکابدار ۱۲۱

159r

قویہ اسوتوہ

قویہ دولنہ قلوچانی

خانہ ۵

خانہ ۱۲ مجرد ۱

حاصل ۵۱۵

حاصل ۱۵۲۴

قویہ رآونہ غابوی

مزرعہ برونارچوہ⁺

خانہ ۱ حاصل ۱۰۰

خالی

159v

جمعا قوی ۵ مزرعہ ۱ خانہ ۱ مسلمان ۲ خانہ ۱ کبران ۴۶ مجرد ۴

حاصل ۵۶۶۲^۱

۲۲۹ - تیمار لطفی غلام میر النده پادشاهنر نشانی وار

کندو برومہ جبلو ۲ چادر ۱

بو تیمار برندن اشفا اون دردنجی ورقک بری یوزندہ یازان علی بک تیماریلہ

سلحدار داودہ^۲ ویرلدی متصرف اولب اشتر نصیرا فی اواخر محرم ۸۷۱ ییورت

اسکی بانہ

قویہ کولہ لیکہ

خانہ ۲ حاصل ۲۰۰

^۱ Treba 5.688. ^۲ M: سلحدار داودہ

۲۲۷ - تیمار ایدین ولد بهادر طوغانچی

کندو جیلو اعلان ۱

* مرده اشفا بدنچی ورقده یازلان بوغوجق اینبکی اوغلی عیسی ازرنه یازلان تیمار ایلہ بو تیمار علی بک قوللرندن محموده ویرلدی متصرف اولوب اشر تاریخ فی اوایل ربیع الاول سنہ ۸۶۲ در ادرنہ^۱

شمسکیچالده موقوف اولدوغی سبیدن ایدین اوغلی علی ایلہ حاجی بک اوغلی محمدییه مشترک ویرلدی نوبتجه اشرلر تاریخ فی اوایل ذی الحجہ ۸۶۲ در اسکوب^۲ بو تیمار اشفا ذکر اولان عیسی ازرنه یازلان تیمار ایلہ ممیر اوغلی یورکی ادلو کافره ویرلش ایدی دفترده قید اولنماش اولدوغی سبیدن سهو ایلہ بو حصہ النوب بو مذکورلر ازرنه یازلش شمسکیچالده بو تیمار ذکر اولان عیسی ازرنه یازلان تیمار ایلہ بلہ مذکور یورکیه مقرر اولدی تاریخ فی او

عن قریه و ترسکه حصه

خانه ۱۵ بیوه ۱ مجرد ۶ طالیان ۱
حاصل ۲۱۹۰

158v

۲۲۸ - تیمار احمد پربور غلام حمزه بک

کندو برومه جیلو ۲ چادر ۱

مذکورہ بوسنه ده غیر تیمار اولدوغی سبیدن صولاق شاهینه ویرلدی فی ثالث شوال سنہ ۸۶۲ بیورت نوه سینی مذکورک اشفی حصار ارلری اراسنده یوان و بغدادن تحویلرندن^۳ تیماری واردر

قریه ورتقچه	قریه زیدمیوچه
خانه ۲۳ مجرد ۳	خانه ۲ مسلمان ۲ خانه ۵ کبران ۵
حاصل ۳۰۷۳	حاصل ۴۵۴

^۱ — * Precrtano. ^۲ Preko cijele ove bilješke napisano سهو

^۳ M: تحویلرندن

من قریه و توسکته + حصه

خانه ۶ حاصل ۶۴.۶

157v ۲۲۶ - تیمار عیسی بک ولد یوردکوج پاشا

برومه ۱ جبلو ۵ اعلان ۱ چادر ۱

* منتقل کرده شد با یوسف ولد حوری خاتون الواقع فی اواخر ذی الحجہ سنہ

۸۶۳ در اسکوب^۱

مذکورہ غیر تیمار اولدوغی سبیدن بو تیمار اسی اوغلی یعقوبه ویرلدی تاریخ

فی اواخر ذی القمده سنہ ۸۶۵ بیورت نکسار^۲

شمذکیخالده بو تیمار تویمچی ابراهیم اوغلی قورده^(۱) ویرلدی تاریخ فی واسط

ذی الحجہ سنہ ۸۶۵ بیورت کرده تابع اون شهر

(۱) مرده شمدی بو تیمار موسی بک قپوجی باشیسی^۳ ایاسه ویرلدی فی اوایل

رجب سنہ ست وستین وثمانائہ در ادرنه المحمیه

مذکورہ بوسنه ده غیر تیمار اولدوغی سبیدن علی چلی^۴ یرار یولداش اولدوغی

سبیدن ویرلدی فی ثالث شوال سنہ ۸۶۷ بیورت نوهسینی

قریه یازرچه

قریه یازرچه

خانه ۶۱ بیوه ۱ مجرد ۷

خانه ۳۴

خاصه اشجار میوه ۵۰

مجرد ۲

حاصل ۱۱۷۹۶

حاصل ۵۴۷۳

جمعا قریه ۲ خانه ۹۵ بیوه ۱ مجرد ۹

158r

حاصل ۱۷۲۶۹

^۱ — * Precrtano.

^۲ Preko cijele ove bilješke napisano dva puta unakrst riječ سهو

^۳ سهو اولدی Preko imena علی چلی^۴ قپوجیسی باشی M:

۲۲۳ - تیمار الیاس قدیم تیمار اریدر

کندو اشر

بو تیمار بو کاغدوک اردنده یازلان شویقو اوغلی دومنقوایله قوستدین تیمار ایله
موقوف اولدوخی سبیدن بیراملو ادلو یکده ورلدی فی اواخر دیم الاخر سنه ۸۶۷
در ادرنه

اورنوس اوغلی عیسی بک قوللرندن قره یوسف ادلو یکده ویرلدی منصرف
اولب اشر فی التاسع ذی القعدة سنه ۸۶۷ بیورت ساقوولر

قریه ولیچوچه

خانه ۶ مجرد ۱

حاصل ۶۳۴

قریه تودوریچه⁺

خالی

قریه دوله

خالی

156v

۲۲۴ - تیمار دمنقوولد شویقو

کندو جیلو اغلان ۱

با بیراملو المذکور داده شد

قریه بیرووه⁺

خانه ۳

حاصل ۳۰۰

قریه یلوه

خانه ۱۲ مجرد ۵

حاصل ۱۵۹۲

157r

جمعا قریه ۲ خانه ۱۵ مجرد ۵

حاصل ۱۸۹۲

۲۲۵ - تیمار قوستدین قدیم تیمار اری در

کندو اشر

با بیراملو المذکور داده شد

۲۲۱ - تیمار قاسم ولد خضر غلام میر الله پادشاهیز نشانی وار

کندو برومه

بوتیار بوکاغدوک بر یاننده یازلان اینیکی^۱ الیاس^(۱) تیمارنه ضم اولمش در

(۱) مرده اوغلی علیه ورلدی کندو براتنجه اشکونچی اشدرر تاریخ فی اوائل

جمادی الاخر سنه ۸۹۵ در ادرنه

قریه اوزغوروفجه

خانه ۱۸ مجرد ۱

حاصل ۱۴۲۵

155v ۲۲۲ - تیمار الیاس ولد اینیکی

کندو برومه

بوکاغدوک بر باننده یازلان اوزغوروفجه آدلو کوی بو مذکور اینیکی به^۱ الیاس^(۱)

برسم ضمیمه ورلدی در کوزلجه حصار

(۱) مرده اوغلی علیه ورلدی منصرف اولوب کندو براتنجه اشکونچی اشدرر

تاریخ فی اوائل جمادی الاخر سنه ۸۹۵ در ادرنه

قریه قوندوه

قریه یدروچه

خانه ۸ حاصل ۸۰۸

خانه ۸ مجرد ۲ حاصل ۹۶۲

جمعا قریه ۲ خانه ۱۶ مجرد ۲

حاصل ۱۷۷۰

156r

^۱ Ime اینیکی precrtano.

153^v قریہ پوقرونیک⁺ خانہ ۱۸ بیوہ ۱ مجرد ۵
 قریہ رژانیچہ خانہ ۳۰ بیوہ ۱ مجرد ۷
 حاصل ۲۱۳۲ حاصل ۳۱۰۰

154^r قریہ اسوت نقوله خانہ ۱۳ بیوہ ۲
 قریہ ویتومیرچہ^۱ خانہ ۱۳ مجرد ۲
 حاصل ۱۴۹۰ حاصل ۲۱۶۴
 سلیمان النده در

جمعا قری ۷ خانہ ۱۷۱^۲ بیوہ ۹^۳ مجرد ۳۸^۴
 حاصل ۲۷۲۷۶

154^v ۲۲۰ - تیمار یوسف باشماق دار غلام سلطان علاء الدین
 کندو برومه جبلو ۳ اعلان ۱ چادر ۱
 النوب اسبی اوغلی یعقوبه ویرلدی تاریخ فی اواخر ذی القعدة سنه ۷۶۵
 بیورت نکسار

قریہ بوستنیك خانہ ۵۰ بیوہ ۲ مجرد ۵
 خاصه اشجار میوه ۶
 حاصل ۷۵۴۹

قریہ پالودنیچہ خانہ ۳۰ بیوہ ۷ مجرد ۲
 حاصل ۲۷۳۴

155^r جمعا قریہ ۲ خانہ ۸۰ بیوہ ۹ مجرد ۷
 حاصل ۱۰۲۸۳

^۱ ویتومیرچہ: 1454; ویتومیرچہ: c. p.; ویتومیرچہ: M;

^۲ Treba 187. ^۳ Treba 8. ^۴ Treba 36.

۲۱۹ - تیمار الیاس کتخدای رکابداران غلام میر

کندو برومه جیلو ۹ کچیم ۱ چادر ۱ تنکتور ۱

النوب حوری خاتون اوغلی یوسفه ورلدی تاریخ فی اواخر ذی القعدة سنه

۸۶۵ بیورت نکسار

مذکوره بوسنده غیری تیمار اولدوغی سیدن کورانچه وولچه دول واسوت

نقوله ادلو اوچ پاره کوی اسماق بک اوغلی عیسی بک خصمی سیلما نه ویرلدی متصرف

اولباشر فی رابع عشر شوال سنه ۸۶۷ بیورت فوچه

قریه کورانچه

خانه ۸۴ مجرد ۱۷

خاصه باغ ۱

حاصل ۱۲۹۱۰

سلیمان النده در

153r

قریه ولچه دول

خانه ۱۷ خاصه باغ ۱

خاصه

اشجار جوز ۸

حاصل ۳۰۳۸

سلیمان النده در

قریه غواچانیچا

خانه ۲۲ بیوه ۴ مجرد ۵

حاصل ۲۳۸۲

شمس کی حالدہ بوکوی والت یاننده پوقرونیک ورژانچه (و) ویتومیرچه

ادلو کویلر سلحدار احمدہ ویرلدی متصرف اولب اشرف فی الثامن عشرین شوال ۸۶۷

بیورت دربند قچانیک

قریه شیشاوه

خانه ۲۱ مجرد ۵

خاصه اشجار میوه ۴۰

حاصل ۳۱۵۱

جمعا قری ۸ خانه ۲۲۷ بیوه ۵ مجرد ۲۶

حاصل ۳۶۵۷.

152^r

۲۱۸ - تیمار احمد ولد بازارلو النده پادشاهنر نشانی وار

کندو برومه جیلو ۲ چادر ۱

* شمدکیعالدہ بوتیمار اشفا حصار ارلری تیمارندن عیسی اوغلی صالتی تیماریلہ
رکابدار احمدہ ورلدی فی اواسط جهادی الاولی سنہ ۸۶۱ در ادرنہ^۱

شمدکیعالدہ بواکه پاره کویلر صاروجه اوغلی یعقوبہ^(۱) ورلدی فی اواخر
رجب سنہ ۸۶۲ در کوزلجہ حصار

(۱) مردہ حضر ولد رکابدار مصطفایہ و کرتی غازیہ مشترک ویرلدی هر بیل
اشرلر تحریرا فی ثالث عشر شعبان المکرم سنہ ۸۷۳ در قسطنطنیہ

شمدی مذکور کرتی غازی نک حصہ سی پادشاه قولی عیسی بالیہ ویرلدی اشر
تحریرا فی ثامن عشر رمضان المبارک سنہ ثلث و سبعین و ثمانیہ در قسطنطنیہ

قریه دراغونزه

قریه قواسمیوچه

خانه ۱۵ مجرد ۱

خانه ۳۳ مجرد ۳ بیوه ۱

حاصل ۲۲۶۳

حاصل ۳۸۱۲

152^v

جمعا قری ۲ خانه ۴۸ [بیوه ۱] مجرد ۵^۲

حاصل ۶۰۷۵

^۱ — * Precrtano. ^۲ Treba 4.

قریه استودانیچانی

خانه ۳۰ مجرد ۴

حاصل ۳۹۸۵

بوکویله الت یاننده اولان قورنه قلوچانی ادلو کوی ارناود شاهین اوغلی اورخانه
ویرلدی متصرف اولب اشر تاریخ فی سادس عشر ربیع الاول سنه ۸۶۷ در استانبول
مذکوره غیر تیمار اولدوغی ایچون ایل بک خصمی سلیمانه ویرلدی فی واسط
جادی الاخره سنه ۸۶۹ در قسطنطنیه

قریه قورنه قلوچانی

خانه ۲۸ بیوه ۴ مجرد ۴

حاصل ۳۳۳۱

سلیمان النده در

قریه خومخوه

خانه ۱۲ بیوه ۱

حاصل ۱۲۰۲

بوکوی اشغی شیشاوه ادلو کویله یکی مسلمان اولان علییه ویرلدی متصرف اولب
اشر تاریخ فی سادس عشر ربیع الاول سنه ۸۶۷ در استانبول

قریه دوبری دول

خانه ۴۴ مجرد ۵

حاصل ۸۲۵۸

ششد کیمعالمده بوکوی صولاق علییه ویرلدی متصرف اولب اشر تاریخ فی
سلخ ربیع الاول سنه ۸۶۷ در استانبول

عن قریہ لوشچہ حصہ

خانه ۲۱ حاصل ۱۴۰۶

150r

مزرعه پریات

خانه ۲ حاصل ۲۰۰

جمعا قری ۴ حصہ ۱ مزرعه ۱ خانه ۱۱۹^۲ مجرد ۳۱^۲

حاصل ۱۰۷۹۵

150v

۲۱۷ - تیمار ایل الدی ولد حمزه بک

کندو برومه جیلو ۱۲ کچیم ۱ چادر ۱ تنکتور ۱

قریه لوبانچه

خانه ۵۴ مجرد ۶

خاصه باغ ۱ خاصه اشجار میوه ۵۴

حاصل ۱۱۷۲۵

* بوکویله الت یاتنده بورنارچه و غورانیك ادلو آکه پاره کوی ابراهیم بک
تحویلندن مارتلوس باشی سلیمان ویرلدی منصرف اولوب اشر تاریخ فی سادس مشر
ربیع الاول سنه ۸۶۷ در استانبول^۳

بو مذکورہ غیری تیمار اولدوغی جهندن ویس بک اوغلی محمد بکه ورلدی
فی اواسط شعبان سنه ۸۶۸ در ادرنه

قریه تمورانیك

خانه ۳۸ مجرد ۲

حاصل ۴۹۱۸

قریه بورنارچه⁺

خالی

^۱ Treba 123. ^۲ Treba 29. * — * Precrtano.

147v ۲۱۵ - تیمار قاسم و قرنداشی صالتوق

عن تحویل براق مشترک ییوب اکسی بله اشترار المرنده پادشاهمز نشانی وار

کندولر برومه ۲ جیلو ۱ اغلان ۱ چادر ۱

قریه کلوموه

خانهء مسلمانان ۳ خانهء کبروان ۵۱ بیوه ۵

خاصه باغ ۱ خاصه اشجار جوز ۳۰ طالیان ۱

حاصل ۷۲۵۰

148r ۲۱۶ - تیمار ایدین ولد ابن یخشیشی

کندو برومه جیلو ۳ اغلان ۱ چادر ۱

مذکور ایدین برقدوغی ایچون بوتیار صولاق یوسفه ویرلدی فی الثالث شعبان

نه ۸۶۸ در ادرنه

فوت اولان پاوله کورتک اوغلی حمزه تحویلندز حاجی اغورلو اوغلی اموره

ویرلدی فی سانخ جمادی الاولی سنه ۸۷۱ در قسطنطینیه

قریه کورکو دول

خانه ۳۹ مجرد ۷

حاصل ۲۸۷۴

قریه نوکوچه

خانه ۴۳ مجرد ۱۳

حاصل ۴۶۴۸

قریه قوچقوه

خانه ۷ مجرد ۳

حاصل ۷۱۰

قریه ایوانیه

خانه ۱۱ مجرد ۶

حاصل ۹۵۷

148v

(2) مرده کرز الیاسه ویرلدی فی اواخر ذی القعدة سنه ۸۷۰ در قلعہ نکده

مذکوره غیر تیمار اولدوغی ایچون صولاق عمره ویرلدی فی اواخر ذی القعدة

سنه ۸۷۱ در تابع چارتولوز

قریه اسوت پتقه

خانه ۱۳

حاصل ۱۶۲۸

قریه دولنه سولینه

خانه ۴۲ بیوه ۲ مجرد ۵

حاصل ۶۸۷۸

146r

قریه ابلاچه

خانه ۶ بیوه ۴ مجرد ۳

حاصل ۱۰۱۸

جمعا قری ۳ خانه ۶۱ بیوه ۶ مجرد ۸

حاصل ۹۵۲۴

146v

۲۱۴ - تیمار عمر ولد ابن یخشیشی

کندو برومه جیلو ۳ چادر ۱

عن قریه لوقویچه حصه

خانه ۱۱ مجرد ۱

حاصل ۹۲۴

قریه نیرز

خانه ۴۴ مجرد ۸

حاصل ۶۳۵۲

147r

عن قریه سوشیچه حصه

خانه ۱۳ مجرد ۱

حاصل ۱۶۸۴

جمعا قریه ۱ حصه ۲ خانه ۶۸ مجرد ۱۰

حاصل ۸۹۶۰

اشکونجیان ولایت اسکوب

۲۱۲ - تیمار حمزه صولاق چری باشی اسکوب غلام میر

عن تحویل چری باشی حضر النده مرحوم خداوند کار نشانی وار

کندو برومه جیلو ۵ چادر ۱

حضر تحویلندن کرز الیاسه ویرلدی فی اواخر ذی القعدة سنه ۸۷۱ در تابع

چارتولوس

قریه قووردلاوو

قریه بآروه

خانه ۳۴ بیوه ۱ مجرد ۳ خاصه باغ ۱

خانه ۴۷ بیوه ۴

حاصل قریتین ۱۴۵۳۷

145v ۲۱۳ - تیمار پاشا یکیت ولد قواکوزبک

برومه ۱ جیلو ۳ چادر ۱

شمد کچمالده بو تیمار شاهنجی حسینه ویرلدی فی اوائل ربیع الاول سنه ۸۶۲

در ادرنه

مذکور حسین ادم اولدردکی سبیدن رستم اوغلی محمد (۱) ویرلدی تاریخ

فی سادس عشر ربیع الاول سنه ۸۶۲ در استانبول

(۱) مرده باقی اوغلی یقوبه (۲) ویرلدی فی اوائل ذی الحجه سنه ۸۶۸

در تورپچانی

(ب) ۲۱۱ - حصهء على بك ديكر كم وينوق سنجاغن يوالدى

مبلغ ۵۰۰۰۰

كندو برومه جيلو ۱۱ اعلان ۱

كچيم ۱ چادر ۱ تنكتور ۱

* منتقل كرده شد با كلارجى باشى خايل بك الوانغ فى اوائل رمضان سنه ۸۶۰

در كراخوا تابع صوفيه^۱

بو حصهء داخى انوب اشفا اكه پاره حصهء لر ايله بله اسحاق بك اوغلى عيسى بكه
كندو النده كى مذكور اسكوب سوباشلغندن حصهء سى ازرنه برسم ضميمه و رلدى فى الجمله
مذكور اسكوب سوباشلغنى بنام مذكوره مقرر اولدى فى اواخر ذى الحجه سنه
۸۶۲ در اسكوب

(ج) ۲۱۱ - حصهء يعقوب بك

مبلغ ۵۰۰۰۰

كندو برومه جيلو ۱۱ اعلان ۱

كچيم ۱ چادر ۱ تنكتور ۱

* شمد كى حالده بو حصهء ايله اشغه كويولو مراد ازرنه يازلان حصهء ولقشين
اوغوللرى خضره و عليه و يعقوبه (۱) مشترك و رلدى مشترك يرلر پادشاه و پاشا اشبك
اوچى بله اشلرلر ساير خدمته اكسى اشتر تاريخ فى اواخر رمضان المبارك سنه ۸۶۰
بيورت قونوش

(۱) مرده شمد كى حالده مذكور يعقوب فوت اولدوغى سيبدين حصهء سى كه
اونوزيك آقچه در چوقدار على بكه و رلدى فى اواخر شعبان سنه ۸۶۱ در اسنانبول^۲
با عيسى بك المذكور داده شد

(د) ۲۱۱ - حصهء مراد بك كويولو

مبلغ ۴۰۰۰۰

كندو برومه جيلو ۹ كچيم ۱ چادر ۱ تنكتور ۱

با عيسى بك المذكور داده شد

— * Precrtano. — * Precrtano.

خاصهء على بك سوباشى اسكوب

مزرعه قالشته

خالى

مزرعه قالوتوريچه⁺

خالى

مزرعه قوداغلى

خالى

حاصل عن مزارعه ۳۰۰۰

منها حصهء قپلان ۱۶۰۰

المجموع

شهر ۱ قرآى آبادان ۲۳ قويه ويوانه ۱ مزارع ۹

خانهء مسلمانان ۷۱۸ بيوه ۱۳ خانهء كبران ۵۸۴

بيوه ۳۴^۱ مجرد ۴۴

حاصل ۲۳۸۹۷۳^۲

144f (۱) ۲۱۱ - حصهء على بك چوقادار

مبلغ ۹۸۹۷۳

كندو برومه جيلو ۲۳ اغلان ۱ كچيم ۳

چادر ۲ تنكتور ۱ كونلك ۱

* النوب خاص اولئدى ايدى شمدكيجالده كرو مقرر اولدى فى اوائل

رمضان سنه ۸۶۰ در كرا هوا^۳

شمدكيجالده بروحهء مذكور على بك ييوكلدوكى قرار ازرنه اسحاق بك اوغلى

عيسى بكة قلقان دنل توابنده كى النان خاصلرى اچون النوب بدل ورلدى فى اواخر

رجب سنه ۸۶۱ در استانبول

^۱ Treba 33; ^۲ Treba 239.633. ^۳ — * Precrtano.

143r

قریه کوره لر

مسلمانان بود الان خالی

بوکوی ایله اتی یاننده غی مزرعه لر ایله جمله سنه واریجیادکین پرتو احمد اوغلری
عیسییه وحاجیه مشترک ویرلدی نوبتجه اشرلر اما کند و پرومه بر جیلو و بر غلام برله
اشر فی التاسع ذی القعدة سنه ۸۶۷ بیورت ساقوولر

مذکورلر کرمه غزاسنه کلمدکلر ایچون بو تیار تاتار علی اوغلی چالشه ویرلدی
متصرف اولب اشر تحریرا فی الرابع عشر جمادی الاول سنه ۸۶۸ دراستانبول
بوندن اشفا بش پاره مزرعه کوپرولوده تیمار بیان قیلانک تیماری ازره برسم
ضمیمه ویرلدی که بر جیلو اشدیره فی الحادی عشرین محرم سنه ۸۶۹ در نوکریچ

مزرعه بیوانه^۱

خالی

در دست قیلان

مزرعه زلانقوه

خالی

در دست قیلان

مزرعه آیدکجه^۲

خالی

در دست قیلان

مزرعه درانوه

خالی

در دست قیلان

مزرعه آرمودلق

خالی

در دست قیلان

143v

مزرعه قروشویچه

خالی

بو درت پاره مزرعه درافومان علی اوغلری، وسیه و مراده ویرلدی که مذکور
قلمه اسکوبه نوبتجه خدمت ادرلر فی الحادی عشر محرم سنه ۸۶۹ در و طرنه

ایدنجه : 1454 ; آیدکجه : M * برانه M^۱

قریه قلو هووه

چلتوکچییلر در سوباشیه همان عشر غله ویردرلر

خانه ۲۷ حاصل ۲۶۸۰

عن آرق لینیچه حاصل ۴۴۰

142r

قریه باردوفیچه

خانهء مسلمان ۱

حاصل ۱۷۴۰

قورغالتق

قریه کوره لر

خانهء مسلمانان ۸

* بوکوی ابله القی یاتنده غی بش پارد کوی مولاق مصطفایه ویرلدی متصرف اولب

اشر فی الثالث ذی القعده سنه ۸۶۷ بیورت اسکوب^۱

مذکوره غیری تیمار اولدوغیچون بو تیمار یکجیجری حمزه یه ویرلدی فی اواخر

ذی القعده سنه ۸۷۰ در قلعهء نکده

قریه ابراهیم

خانهء مسلمانان ۳

قریه آیدین قمییه

خانهء مسلمانان ۷

قریه اوقجیلر

خانهء مسلمان ۱

قریه دلو بازارلو

خانهء مسلمان ۱

قریه چاکلر

خانهء مسلمانان ۸

حاصل عن قویء ستهء مذکوره

مبلغ ۷۷۸۰

^۱ — * Precrtano.

142v

141r

قریه پخوه

خانه ۵ مسلمانان

حاصل ۴۳۵

شمدکی حالدہ بوکوی اشفی قرغالغہ و ارنجیادکین عبداللہ ویرلدی متصرف

اولب اشرف فی الحامس عشر ذی القعدہ سنہ ۸۶۷ بیورت سمزجہ شیخ

بو تیمارالت یانندہ اولان اقباش ادلو کویدن غیری قرغالیغہ و ارنجہ و اشفی اتوز

یدنچی ورقده یازلان ہابل جہ کویلہ بلہ مذکور عبداللہ غیر تیار اولدوغی ایچون بک

قوجیاردن حاجی حسینہ و حمزہ یہ مشترک ویرلدی ہر ییل اکسی اشرف فی السابع

عشرین جمادی الاول سنہ ۸۶۸ بمقام استانبول

قریه اقباش

خانه ۲۴ مسلمانان بیوہ ۹

حاصل ۱۳۸۸

بوکوی پالوکز عبداللہ اوغلی یولداشیہ ویرلدی کہ کندو براتنجہ بر اشکونجی

اشدرر فی السادس عشر جمادی الاخرہ سنہ ۸۶۸ بمقام استانبول

قریه چلتوکچییلر مسلمانلردر

خانه ۱۴ بیوہ ۲

حاصل ۲۰۸۷

141v

قریه لبینچہ

چلتوکچییلردر سو باشیہ همان عشر غلہ ویردلر

خانه ۲۵ حاصل ۳۰۰۰

عن آرق واردار حاصل ۶۶۰

خاصہاء علی بک سوباشی اسکوب

مذکورہ غیر تیمار اولدوغیچون^۱ یراقلو بہ ویرادی متصرف اولب اشر
تحریرا فی اواخر صفر سنہ ۸۲۱ بمقام قسطنطنیہ

قریہ کران استودانیہ تعلق در

140r

چفت یوروک ۷

حاصل ۱۰۰۰

سیروزلو یوسف النده در

قریہ اوغنانچہ

خانہء مسلمانان ۹ خانہء کبران ۲۰ مجرد ۲ طالیان ۱

حاصل ۲۶۶۰

موسی وافلاق قراجہ وخضر النده در.

قریہ استایقوفچہ

خانہ ۸

حاصل ۶۰۴

سیروزلو یوسف النده در.

قریہ اوراشانی

140v

خانہء مسلمانان ۴ خانہء کبران ۲ مجرد ۲

حاصل ۵۶۶

سیروزلو یوسف النده در.

قریہ تورباروی

خانہء مسلمانان ۱۱ بیوہ ۱ خانہء کبران ۳

حاصل ۱۱۷۳

صولاق حمزہ النده در.

^۱ M: الدغیچون

بوکوی ایله القی یاننده غی افلاق ادلوکوی انکروس قراجیه ویرلدی متصرف
اولب اشر فی الثالث ذی القعدة ۸۶۷ در اسکوب

قریه افلاق

خانه ۱۳ مجرد ۸ حاصل ۱۸۳۳

انکروس قراجیه النده در

139v

قریه سوبشته

خانه ۳۵ مجرد ۱۰

حاصل ۷۳۶۷

القی یاننده یازلان تورباروی ادلوکویله بوکوی کی برنجی ورقده در صولاق
همزه یه ویرلدی متصرف اولب اشر فی الثالث ذی القعدة سنه ۸۶۷ بیورت اسکوب

قریه اوستیه

خانه ۱۳ بیوه ۲ مجرد ۵

حاصل ۲۳۱۴

بوکویله و بوندن اشنی استایقوفچه و کران و ایوراشانی ادلو اوچ پاره کویله باک
قوللرندن سیروزلو یوسفه ویرلدی متصرف اولب اشر فی الثالث ذی القعدة سنه
۸۶۷ بیورت اسکوب

قریه استودانه باره

خانه ۱۰ مسلمانان ۱۰ بیوه ۱ خانه کبران ۵۸

حاصل ۶۹۵۷

* صولاق موسی ادلو یکنه ویرلدی متصرف اولب اشر^۱ فی الثالث ذی القعدة

۸۶۷ بیورت اسکوب

مذکور خدمته یرامز اولوب نوا برده ده حصار ارلکی اولدوغی ایچون قاتونجی
قام اوغلی مصطفی یه ویرلدی فی الثامن والعشیرین جمادی الاخر سنه ۷۶۸ در قسطنطینیة^۲

^۱ Rečenica: متصرف اولب اشر nalazi se na kraju ove bilješke.

^۲ — * Precrtano.

ولایت اسکوب

138v

۲۱۱ - خاصهء علی بك چوقادار سوباشی اسکوب

نفس اسکوب

خانهء مسلمانان ۶۱۶ خانهء کبران ۲۸۵ بیوه ۲۴

حاصل مع قسط بازار و نیابت و مناپولیه و غیره

مبلغ ۱۷۴۹۸۲

قریه رادشانی

139r

خانه ۶۵ بیوه ۶ مجرد ۱۰

حاصل ۱۴۳۲۵

بوکوی الت یاننده برنجی ورقده یازلان اوغانچه ادلو کویله بله صولالردن

موسیه و افلاق قراجه یه و خلیل اوغلی خضره مشترک ویرلدی هر ییل اکسی^۱ اوچی

بیله اشرلر فی الرابع ذی القعده سنه ۸۶۷ بیورت سکوتلو دره

قریه لوبوتن

خانه ۳۳ بیوه ۱ مجرد ۲

حاصل ۲۶۴۲

^۱ Riječ اکسی je precrtana.

۲۰۹ - تیمار منصور امام قلعه و تکرورمش^(۱) غلام میر و قراجہ غلام محمد پاشا

مشتوک بیوب اوچی بلہ حصار خدمتی ایدرلر

(۱) مردہ حصہ سی اوغلی یعقوبہ ورلدی فی اوائل رجب سنہ ۸۶۶ درادرنه

قریہ قامنیانی

خانہ ۴۵ مجرد ۶ خاصہ آسیاب ۱

حاصل ۴۸۷۲

127v

۲۱۰ - تیمار صاروجا غلام میر و براق و قونداشی کوپک

اکسی اتالری حصہ سنی مشتوک یولر اوچی بلہ قلعه مذکورہ خدمت ایدرلر

قریہ سلچہ

قریہ ازلقوکنی

خانہ ۱۳ بیوہ ۱ خاصہ باغ ۱

خانہ ۱۰ مجرد ۲

حاصل ۱۱۱۴

حاصل ۹۴۷

128r

قریہ پشتیچہ^۱

خانہ ۴ حاصل ۳۰۰

جمعا قوی ۳ خانہ ۲۷ بیوہ ۱ مجرد ۲

حاصل ۲۳۶۱

^۱ پشتیچہ: 1454; شرحه: M

مستحفظان قلعهء صوری

۲۰۷ - تیمار الیاس واید کوچک بلبان دزدان قلعهء مذکوریه
مردہ منتقل کرده شد با پسرش حمزه نام فی اواخر جمادی الاولی
سنه ۸۶۶ در ادرنه

قریه ارویچ

خانه ۶۸ مجرد ۳ بیوه ۲

حاصل ۴۲۶۵

۱۲۷۱ ۲۰۸ - تیمار یوسف^(۱) و حمزه^(۲) ولدان احمد سیدی^(۳) و بازارلو ولدان داود
مشتراك بیوب دردی بله حصار خدمتئی ایدرار

(۱) مردہ حصه سی اوغلی مصطفی یه ورلدی کنندو براتنجه ادبسی خدمت ایدر
تاریخ فی اوائل رجب سنه ۸۶۶ در ادرنه

(۲) مردہ حصه سی غیبی اوغللری حمزیه و علی یه ویرلدی قلعه ی مذکورہ خدمت
ایدرار تحریرا فی اواسط ذی الحجه سنه ۸۷۰ بیورت برلہ

(۳) مردہ منتقل کرده شد حصه مذکور با برادرش غیبی نام تاریخ فی اواخر
ذی القعدة سنه ۸۶۰ در ادرنه

قریه شمشوه

خانه ۳۶ بیوه ۱ مجرد ۱۰ خاصه باغ ۱

حاصل ۲۶۸۵

ناحیت اسکوب عن بازداران

تیمار مذکور علی

در قریه یازرچه
خانه ۱

در قریه اورلانچہ
خانه ۱

در قریه قلمومہ
خانه ۲

در قریه ورتقویوچہ
خانه ۱

در قریه ماتقہ
خانه ۱

در قریه قوچیچہ⁺
خانه ۱

بر وجه مقاطعہ فی سنۃ کاملۃ

حاصل ۵۷۰۰

در قریہ نواسیلہ

خانہ ۲

در قریہ دوبریشہ

خانہ ۲

در قریہ نکشنچہ

خانہ ۵

عن قریہ وروتوق

خانہ ۴

در قریہ زرنویانی

خانہ ۲

در قریہ پروق

خانہ ۶

در قریہ پالچشتہ

خانہ ۴

در قریہ چلیک

خانہ ۲

124r

در قریہ تنوہ⁺

خانہ ۲

در قریہ قوشنچہ

خانہ ۴

در قریہ التومان

خانہ ۲

در قریہ استومشنچہ

خانہ ۲

در قریہ قوپانچہ

خانہ ۲

در قریہ لشنچہ

خانہ ۴

در قریہ اتوشوشتہ

خانہ ۴

در قریہ تویدانچہ

خانہ ۴

در قریہ یانچشتہ

خانہ ۳

۲۰۵ - تیمار قراکوز غلام میر

کندو برومه جبلو ۳ چادر ۱

مردہ شمدکی خالدہ گرمیانی طاهر اوغلی اسمعیلہ ورلدی منصرف اولوب اشتر
فی اوائل شعبان سنہ ۸۶۱ دراستانبول
بو مذکورہ غیری تیمار اولدوغی سبیدن بو تیمار بک قوی سراج اتجایہ ورلدی
تاریخ فی اوائل ربیع الاول سنہ ۸۶۶ درادرہ
مذکورہ ترقوشتہ دہ غیری تیمار اولتوب دلو یعقوبہ ویرلدی فی اوائل رجب
سنہ ۸۷۱ در قسطنطنیہ

قریہ وراتنیچہ

خانہ ۵۹ بیوہ ۴ مجود ۴

خاصہ باغ ۲ عن اسیاب حصہ نصف

خاصہ اشجار میوہ ۲۰

حاصل ۸۴۹۸

۲۰۶ - تیمار علی سربازداران طوغانجیلردن بوزاب کندویہ تیمار اولبدر

کندو برومه جبلو ۲ چادر ۱

شمدکی خالدہ ارناود علی یرار یولداش اولدوغی سبیدن ویرلدی منصرف
اولب اشتر فی غره ذی القعدہ ۸۶۷ بیورت اسکوب
مذکور برقدوغی ایچون لاب چری باشی حسینہ ویرلدی فی اول ربیع الاول
سنہ ۸۶۹ بیورت دربند قازقلو

در قریہ رچانی در قریہ ازدونیہ

خانہ ۲

خانہ ۲

۲۰۴ - تیمار دوقه کین النده پادشاهمز نشانی وار

کندو برومه جیلو ۲ چادر ۱

* بو مذکور چریه کلمدوکی سپیدن سمندره دن استالت ایله کان اتاناس
اوغلری میخایل ولانشیه مشترک ورلدی هر بیل اکسی بله اشرلر تاریخ فی اواخر
شعبان سنه ۸۶۲ درالاجه حصار^۱

باز با مذکور دوقه کین عودت نمود فی اواخر رمضان سنه ۸۶۳ در استانبول
شمدیکمالده بوتیمار خلیل اوغلی حاجی سنانه ویرلدی فی غره شوال سنه
۸۶۶ در ادرنه

122r

قویه پتروانی | قویه رادوشه

خانه ۶ بیوه ۱ مجرد ۲ خاصه اشجار میوه ۹
حاصل ۵۱۱
خانه ۲
حاصل ۱۵۰

قویه درمنیک

قویه دولنه لیسچه

خانه ۸ مجرد ۱ خاصه اشجار میوه ۲۱
حاصل ۱۶۲۴
خانه ۳۲ مجرد ۴
حاصل ۱۸۹۱

122r

قویه یلودول

قویه لسیچه

خانه ۳۵ بیوه ۳ مجرد ۲
حاصل ۱۹۸۳
خانه ۹
حاصل ۴۵۰

قویه قورنه قوشنچه خالی

جمعا قری ۷ خانه ۹۲ بیوه ۴ مجرد ۹
حاصل ۶۶۰۹

^۱ — * Precrtano.

120v

۲۰۳ - تیمار حاجی سر بازداران النده پادشاهینز نشانی وار

کندو برومه جیلو ۳ اعلان ۱ چادر ۱

مذکوره پرزنده غیر تیمار اولدوغی ایچون بلبانه ویرلدی فی اواسط ربیع
الاول سنه ۸۷۱ در قسطنطینیه

مردہ محمدی اوغلی مصطفایه ویرلدی قوچنده ده دخی تیمار واردر تحریرا
فی اول شعبان سنه ۸۷۳ در قسطنطینیه

قریه بلالجه

قریه پستقوبیه^۱

خانه ۱۶ مجرد ۲

خانه ۶ بیوه ۱ خاصه باغ ۱

حاصل ۲۰۷۲

حاصل ۱۳۵۰

121r

قریه ولقویه

خانه ۲۴ بیوه ۳ مجرد ۳

خاصه باغ ۱

حاصل ۲۸۹۰

قریه تیسخوه

قریه اسمرداشچه

خانه ۲۹ بیوه ۲ مجرد ۴

خانه ۲۴ بیوه ۱ مجرد ۶

حاصل ۲۴۶۲

حاصل ۱۷۳۳

121v

جمعا قری ۵ خانه ۹۹ بیوه ۷ مجرد ۱۵

حاصل ۱۰۵۰۹^۲

^۱ M: پستقوبیه ; 1454: پستقوبیه ^۲ Treba 10.507.

عن قریہ سلچہ حصہ

خانہ ۱۳ مجرد ۲

خاصہ باغ ۳ خاصہ اشجار میوہ ۳۰

حاصل ۲۷۹۷

مزرعہ یلو دول

خارج از دفتر اولب کسمتہ النده اولدوغی سبیدن امور بک مکتوب موجبہ
کورک و ملادین ادلو کافرلر مذکور مزرعہ شندوب و اول در بند بکلیوب پیلاہ
برسی اشکہ ملتزم اولدوغی سبیدن ویرلدی تاریخ فی سلخ ربیع الاول سنہ ۸۶۷
بمقام استانبول

مذکورلر بو سنہ خدمتہ کلمدو کری ایچون رعیتہ حکم اولوب یوقارو اون
سکرنجی ورقده شبانہ برسم ضمیمہ ویرلدی فی اواسط شوال سنہ ۸۶۹ در قسطنطنیہ

120r ۲۰۲ - تیمار محمود غلام میو

کندو برومہ جیلو ۲ چادر ۱

مذکورہ غیری تیمار اولدوغی سبیدن مصطفی ادلویبکده ویرلدی متصرف اولب
اشر تاریخ فی عاشر ربیع الاول سنہ ۸۶۷ در استانبول
مذکورہ غیر تیمار اولدوغی سبیدن براق ادلو یکیت برآر یولداش اولدوغی
سبیدن ویرلدی فی ثالث شوال سنہ ۸۶۷ بیورت نوہ سینی

قریہ اسلاتنہ

خانہ ۳۲ بیوہ ۸ مجرد ۱۰

خاصہ

باغ ۱ اشجار میوہ ۱۳

حاصل ۶۸۷۹

قویہ سنقوس

خانہ ۱۰ مجرد ۲ خاصہ اشجار میوہ ۷

حاصل ۱۴۵۳

۲۰۰ - تیمار صفراق اغلانی الیاس غلام میو

کندو برومہ جیلو ۴ اغلان ۱ چادر ۱

مردہ شمدی اسلامہ کبان محمدی بن زوبرویکہ ورلدی فی اواخر صفر

سنہ ۸۶۴ درادرنہ

119r

قویہ زابچشتہ | قویہ وروتوق

خانہ ۲۹ بیوہ ۳ مجرد ۴

خاصہ

باغ ۱ اشجار میوہ ۱۲

حاصل ۳۷۹۰

خانہ ۴۴ بیوہ ۲ مجرد ۱۰

خاصہ باغ ۲

خاصہ اشجار میوہ ۸

حاصل ۸۱۵۰

عن قویہ سلچہ خصہ

خانہ ۱۴ بیوہ ۱ مجرد ۱

حاصل ۱۶۰۴

جمعا قویہ ۲ حصہ ۱ خانہ ۸۷ بیوہ ۶ مجرد ۱۴^۱

حاصل ۱۳۵۴۴

119v

۲۰۱ - تیمار یوسف ولد خوشقدم غلام میو

کندو برومہ جیلو ۱ تنکتور ۱

مذکور ارادتیلہ برقدغیچون یوسفخان ولد حاجی باتیجہ ویرلدی متصرف

اولوب اشر تحریرا فی اواخر صفر سنہ ۸۷۱ بمقام قسطنطنیہ

¹ Treba 15.

ولایت قلغان دلاز

بو تیمار مذکور سلیمان یدکی کبی برسم مبادلہ سو باشیلری مکتوبی موجب
مصطفایہ ویرلدی فی تاسع جمادی الاخری سنہ ۸۷۳ در قسطنطنیہ
مزرعہ بوزوران

خارج از دفتر اولدوغی سبیدن مذکور اشو دیمتریله اوایوپره بیلہ ضم اولندی

117v ۱۹۸ - تیمار احمد رکابدار غلام میر

کندو برومہ جبلو ۳ اعلان ۱ چادر ۱

مذکورہ غیر تیمار اولدوغی سبیدن مالقوچ اوغلی قوچیہ و طوپچی علی اوغلی
حضرہ مشترک ویرلدی فی التاسع عشرین شوال ۸۶۷ بیورت تابع اسکوب

قریہ قریپینا

خانه ۲۵ مجرد ۲ خاصہ باغ ۳

خاصہ اشجار میوہ ۶ عن اسیاب حصہ نصف

حاصل ۶۳۰۴

قریہ کورکوشتہ | عن قریہ سلچہ حصہ

118r

خانه ۲۸ مجرد ۴ خاصہ اشجار میوہ ۲ خانه ۱۴ مجرد ۲

حاصل ۲۴۹۱ حاصل ۱۶۷۱

جمعا قریہ ۲ حصہ ۱ خانه ۶۷ مجرد ۸

حاصل ۱۰۴۶۶

118v ۱۹۹ - تیمار یوسف خویش حمزہ بک امیر اخور

کندو برومہ

کندو رضاسلہ اوغلی علیہ ویرلدی فی ثالث عشرین شوال ۸۶۷ بیورت

تابع راس

مذکورہ خرسوزلق اتدوکی ایچون یوقارو اکنجی تیمارده یکی مسلم سلیمانہ

ویرلدی فی اواخر ذی الحجہ سنہ ۸۷۰ در اشق

قریه راجانی

خانه ۵۰ بیوه ۱ مجرد ۳
خاصه باغ ۱ خاصه اشجار میوه ۳۴
حاصل ۶۳۲۵

قریه پچقوه

مزرعه

پاپروشتنی

خانه ۱۷ مجرد ۳ حاصل ۱۴۴۸

116v جمعا قریه ۲ مزرعه ۱ خانه ۷۲ بیوه ۱ مجرد ۶
حاصل ۷۷۷۳

۱۹۷ - تیمار قاضی قلقان دLAN

برومه ۱ جیلو ۲ چادر ۱

117r

قریه سدلاچه

قریه میل

خانه ۳۰ بیوه ۱ مجرد ۱۰ خاصه باغ ۳
خانه ۱۷ مجرد ۴
حاصل ۴۱۵۸
حاصل ۱۹۱۳

جمعا قریه ۲ خانه ۴۷ بیوه ۱ مجرد ۱۴
حاصل ۶۰۷۱

(۱) ۱۹۷ - (تیمار دیمتری و اولیور)

قریه مآورا

خارج ازدقتر کمسنه النده اولدوغی سبیدن دیمتریله اولیور ادلو آکه کافره
ویرلدی کی ییلده بریسی کندو جیلو اثر تاریخ فی سلخ ربیع الاول سنه ۸۶۷ در
استانبول

خانه ۱۲ حاصل ۶۲۴ کتب من الاسامی

مذکور اولیور مسلمان اولوب آدی سلیمان اولدقدن صکره اشغی اکنجی ورقک
اونه یوزنده طی تیماری بو تیماره ضم اولوب بتون بو تیمار مذکور سلیمانه مقرر اولندی
تاریخ آنده مذکور در

قریه سوبوری

خانه ۴۶ مجرد ۱۴

خاصه

باغ ۱ اشجار میوه ۱۰

حاصل ۷۰۷۰

قریه قوستوار بازاردر

خانه ۳۳ بیوه ۱ مجرد ۱

حاصل ۷۷۹۴

قریه پیودبریک

خانه ۴۸ بیوه ۳ مجرد ۸

حاصل ۴۳۷۷

قریه وشلویک دپه دربند

خانه ۵۲

حاصل ۱۳۲۰

قریه توابوش

خانه ۱۹ مجرد ۵

حاصل ۲۰۰۶

جمعا شهر ۱ قری ۷ خانهء مسلمانان ۶۰ خانهء کبران ۵۰۹

بیوه ۱۷ مجرد ۱۱۰^۱

حاصل ۷۹۷۵۳^۲

کندوبومه جیلو ۲ اعلان ۱ چادر ۱

مردہ اوغلی شاهین ایله قونداشی لطیفیه^(۱) مشترک ورلدی اما مذکور شاهین

براتبه عمومی لطیفی هریل اشر تاریخ فی اوائل شعبان سنه ۸۶۵ در انکوری

(۱) مردہ مذکور لطیفی وفات ایتماکین بو تیار شیر مردہ و اوغلی مراده مشترک

ویرلدی هریل اکی بیله اشرلر فی تاسع عشر جمادی الاولی سنه ۸۷۳ در انجوکنز

^۱ Treba 124. ^۲ Treba 79.153.

ولایت قلقان دلان

۱۹۵ - خاصهء حسن بك ولد زنبش سوباشی قلقان دلان

كندو برومه جبلو ۱۹ كچیم ۲ چادر ۲ تنكتور ۱ كونلك ۱

قریه اختتوه بازاردر

خانهء مسلمانان ۶۰ خانهء کبروان ۱۴۶ بیوه ۶ مجرد ۳۶

خاصه باغ ۱

حاصل ۳۰۶۲۴

قریه اشکه بازاردر

خانه ۱۶۵ بیوه ۷ مجرد ۶۰

خاصه _____

باغ ۱ اشجار میوه ۴۵

قریه وروره

حاصل قریتین ۲۵۴۵۷

جمعا قری ۳ خانہ ۴۴ بیوہ ۳ مجرد ۰
حاصل ۵۲۹۶

* جمعا حاصل حضر بك ۱۳۹۵۱

تیمار^۲

۱۹۲ - تیمار احمد کلاری غلام اسحاق بك

قریہ ادوریچہ

خانہ ۱۴ بیوہ ۱ مجرد ۲
خاصہ باغ ۱ عن اسیاب حصہ ثلث
خاصہ اشجار میوہ ۰
حاصل ۲۹۳۳

۱۹۳ 112r - تیمار نقولہ خدمتکار عیسی بك

قریہ چرقویانی

خانہ ۱۴ مجرد ۲ خاصہ باغ ۱
حاصل ۲۲۹۶

۱۹۴ - تیمار موسی خدمتکار عیسی بك

قریہ نكفروہ

قریہ لونوہ

خانہ ۹ حاصل ۴۶۲

خانہ ۱۴ حاصل ۷۷۰

جمعا قریہ ۲ خانہ ۲۳ حاصل ۱۲۳۷

112v

جمعا حاصل محمد بك ولد عیسی بك ۲۱۵۱۷

^۱ — * Precrtano. ^۲ Precrtano.

110r

۱۸۹ - تیمار عبدالله غلام عیسیٰ بک

قویہ استاروسیلہ	قویہ بلووشته
خانہ ۹ مجرد ۱	خانہ ۱۱ مجرد ۴ خاصہ اشجار میوہ ۱۱
حاصل ۷۸۷	حاصل ۲۵۰۰

جمعا قویہ ۲ خانہ ۲۰ مجرد ۵

حاصل ۳۲۸۷

110v

۱۹۰ - تیمار قراکوز

قویہ نوا سیلو	قویہ چغوانی
خانہ ۶ مجرد ۱	خانہ ۲۰ مجرد ۴
حاصل ۵۰۰	حاصل ۱۱۰۰

قویہ بالندول

خانہ ۱۱ مجرد ۱ خاصہ باغ ۱

حاصل ۱۶۳۷

111r

جمعا قوی ۳ خانہ ۳۷ مجرد ۶

حاصل ۳۶۳۷^۱

۱۹۱ - تیمار طروت غلام عیسیٰ بک

قویہ نوا سیلو	قویہ قیوہ
خانہ ۷ بیوہ ۲ مجرد ۱	خانہ ۱۱ بیوہ ۱ مجرد ۲
خاصہ باغ ۱	خاصہ باغ ۱ خاصہ اسیاب ۱
حاصل ۱۶۱۲	حاصل ۱۵۳۹

111v

قویہ قالشته

خانہ ۲۶ مجرد ۲

حاصل ۲۱۴۵

^۱ Treba 3.237.

۱۸۵ - تیمار بازارلو خدمتکار عیسی بک

قریه مالو وریبیچه
خانه ۸ بیو ۱ مجرد ۲
حاصل ۹۹۴

109r ۱۸۶ - تیمار حمزه غلام عیسی بک

عن قریه اوتوشوشتہ حصہ
خانه ۹ مجرد ۲
حاصل ۹۹۵

۱۸۷ - تیمار حاجی طروت خدمتکار عیسی بک

قریه قورنہ پالچشتہ
خانه ۳۶ بیوہ ۳ مجرد ۵
حاصل ۴۰۴۷

109v ۱۸۸ - تیمار رادان خدمتکار عیسی بک

قریه یلاشک
خانه ۲۰ بیوہ ۲ مجرد ۳
خاصہ اشجار میوہ ۱۵
حاصل ۱۸۲۷

قریه نواشتہ
خانه ۲۰ بیوہ ۱ مجرد ۳
حاصل ۲۵۶۲

جمعا قریہ ۲ خانه ۴۰ بیوہ ۳ مجرد ۱^۱
حاصل ۴۳۸۹

¹ Treba 6.

107v

۱۸۲ - تیمار خوشقدم خدمتکار عیسی بك

قریه قویانیچه	قریه رادوتنیچه
خانه ۲۱ بیوه ۱	خانه ۹ مجرد ۲
حاصل ۱۳۴۴	حاصل ۱۱۹۱
جمعا قریه ۲ خانه ۳۰ بیوه ۱ مجرد ۲	
حاصل ۲۵۳۵	

108r

۱۸۳ - تیمار حاجی طوغان غلام اسحاق بك

قریه راونه
خانه ۲۰ بیوه ۱ مجرد ۵
خاصه باغ ۱ خاصه اشجار میوه ۷
حاصل ۲۲۱۱

قریه اورچوشه	قریه سوشیچه
خانه ۱۰ بیوه ۳	خانه ۱۱ بیوه ۱
حاصل ۱۷۰۰	حاصل ۱۰۰۰
جمعا قری ۳ خانه ۴۱ بیوه ۵ مجرد ۵	
حاصل ۴۹۱۱	

108v

۱۸۴ - تیمار اتمجا خدمتکار عیسی بك

قریه شیرینچه ^۱	قریه تویدنجه ^۲
خانه ۱۵ مجرد ۵	خانه ۵ مجرد ۴
حاصل ۱۲۵۰	حاصل ۶۰۹
جمعا قریه ۲ خانه ۲۰ مجرد ۹	
حاصل ۱۸۵۹	

تویدنجه: ۱۴۵۴; تویدنجه: M^۲. شیرینچه: ۱۴۵۴; شیرینچه: M^۱

۱۸۰ - تیمار علی خدمتکار عیسی بک

قریه دولنه لشنچه

خانه ۱۲ بیوه ۱ مجرد ۲

حاصل ۱۰۰۸
۲۰۰۰

یوقار دلو شیر مرد النده در

قریه رادیوفچه

خانه ۹ بیوه ۱ مجرد ۲

حاصل ۹۶۹

107r

یوقارو برنجی ورقك اوتہ یوزنده لشنچه و اندن یوقارو برنجی کاغده (sic)
راقوفچه ادلو کوی ایله طربزن بکی قاسم بکوک قرنداش اوغلی مصطفی یه ویرادی اش
فی اواسط ربیع الاول سنه ۸۷۲ در حوتالیجه

جمعا قریه ۲ خانه ۲۱ بیوه ۲ مجرد ۴

حاصل ۱۹۷۷

جمعا حاصل اموربك ۲۹۸۳۸

(۱) ۱۸۰ - تیمار ح محمد بک ولد عیسی بک سوباشلق طریق اوزره متصرف اولور

کندو برمه جیلو ۹ کچیم ۱ چادر ۱ تنکتور ۲

۱۸۱ - تیمار سراج احمد خدمتکار عیسی بک

قریه قورنه لشنچه

خانه ۴۶ مجرد ۱۰

حاصل ۲۹۹۱

۱۷۸ - تیمار احمد غلام عیسیٰ بک

قریه وردبیچه

خانه ۲۶ مجرد ۳

حاصل ۲۲۳۰

۳۰۰۰

بوکوی ایله اشنی قورنانی ادلو کوی ایله واندن اشنی کاغد اردنده دولته لشبچه
ادلو کوی ایله دلو شیرمرد ویرلدی فی اواخر صفر سنه ۸۷۲ در تابع صوفیه

۱۷۹ - تیمار اولایچه خدمتکار عیسیٰ بک

قریه قورنانی

خانه ۱۹ مجرد ۲

خاصه

باغ ۱ اشجار میوه ۱۸

حاصل ۲۸۲۰

دیوانه شیر مرد النده در یوقارو (و) ربیچه ادلو کوی ایله

قریه اشنبچه

خانه ۱۰ مجرد ۱ خانه مسلمان ۲

خاصه باغ ۱

حاصل ۱۷۰۸

اشنی برنجی ورقده مصطفی النده در

جمعا قوی ۲ خانه مسلمان ۲ خانه کبران ۳۰^۱ مجرد ۲^۲

حاصل ۴۰۳۰

^۱ Treba 29. ^۲ Treba 3.

قریه استایقوفچی

خانه ۹ مجرد ۱ خاصه آسیاب ۱

حاصل ۹۹۰

در دست سکنان محمود ولد پاپاس

قریه لومنیچه

خانه ۶ بیوه ۱ حاصل ۶۱۳

۱۰۰۰

در دست محمود سکنان ولد پاپاس

جمعا قری ۴ خانه ۱۳۲ مجرد ۸ بیوه ۲

حاصل ۱۴۰۱۹

۱۷۶ 105۷ - تیمار حمزه خدمتکار عیسی بك

قریه پرونیچه

خانه ۸۲ مجرد ۶

خانه اخریان ۳

حاصل ۵۷۹۹

۶۰۰۰

بوکوی یوقارو پرونیچه^۱ استایقوفچه و لومنیچه ادلو کوی ایله سکنان محموده
ویرلدی فی اواخر صفر سنه ۸۷۲ در قریه اسلوبك تابع صوفیه

۱۷۷ - تیمار محمد ولد علی منتشالو

قریه راقوفچه

خانه ۱۰ مجرد ۳ خاصه باغ ۱

حاصل ۱۲۷۳

اشنی برنجی ورقده مصطفی النده در

¹ Selo prechtano. پرونیچه

۱۷۴ - تیمار اسماعیل غلام عیسی بك

قریه اودری

خانه ۶۷ بیوه ۴ مجرد ۱۶

خاصه

باغ ۱ اشجار میوه ۲۲

حاصل ۸۹۷۲

جمعا حاصل حمزه بك برادر علی بك ۳۱۸۷۸

(۱) ۱۷۴ - تیمار امور ولد آمین

کندو برمه جیلو ۶ کچیم ۱ چادر ۱ تنکنور ۱

۱۷۵ - تیمار حاجی احمد خدمتکار عیسی بك

قریه رجیچه

خانه ۶۶ مجرد ۴

خاصه

باغ ۳ آسیاب ولاویچه ۱ اشجار میوه ۲۰

حاصل ۸۸۷۰

بوکوی ایله الت یاننده پرلوبشته ادلو کوی ویس بك اوغلی غضنفر چلبی یه
ویرلدی اشر اون بش یك اتچی قید اولدی فی اواخر صفر سنه ۸۷۲ در قریه
اسلوتیک تابع صوفیه

قریه پرلوبشته

خانه ۵۱ بیوه ۱ مجرد ۳ خاصه آسیاب ۱

حاصل ۳۵۴۶

غضنفر چلبی النده در

قریہ یازنچہ¹ | قریہ چپریانی²
خانہ ۱۰ مجرد ۲ خانہ ۱۳ مجرد ۲
حاصل ۱۱۲۱ حاصل ۱۰۹۰
جمعا قری ۴ خانہ ۶۲ مجرد ۹
حاصل ۵۹۵۸

۱۷۲ - تیمار پاولو خدمتکار عیسی بک

قریہ لاشنچہ
خانہ ۱۱ خاصہ باغ ۱
اشجار میوه
خاص
توت ۵ قوز ۴ امرود ۲ سیب ۲
حاصل ۲۰۲۷

قریہ زیلیچہ
خانہ ۱۶ بیوه ۲ مجرد ۳
حاصل ۱۶۷۴

اشبوژیلیچہ و توبلیچہ و اودری ادلو کوپلر شمد کیحالدہ چقالی اغلی محمودہ
ویرلدی فی اواخر شوال سنہ ۸۶۶ در ادرنہ

جمعا قریہ ۲ خانہ ۲۷ بیوه ۲ مجرد ۳
حاصل ۳۷۰۱

۱۷۳ - تیمار یوسف خیاط غلام عیسی بک

قریہ توبلیچہ
خانہ ۲۲ بیوه ۱ مجرد ۲
حاصل ۲۳۷۰

چپریانی: 1454; چپریانی² . یازنچہ: 1454; M: ¹

قریہ پیرشوچہ	قریہ خمتولہ
خانہ ۱۵ بیوہ ۲ مجرد ۱	خانہ ۹ مجرد ۱
خاصہ باغ ۱ حاصل ۲۰۸۸	حاصل ۷۵۰

102v

قریہ سوتولہ
خانہ ۸ مجرد ۲
حاصل ۷۰۰

قرشو صفحہ دہ داود النده در

جمعا قری ۴ خانہ ۴۱ بیوہ ۲ مجرد ۴
حاصل ۴۵۶۲

۱۷۰ - تیمار حضر خدمتکار عیسیٰ بک

قریہ زورمشته
خانہ ۱۵ بیوہ ۱ مجرد ۳
حاصل ۱۲۲۰

103r

۱۷۱ - تیمار اسماعیل خزینہ دار غلام اسحاق بک

شمد کجالدہ بو تیمار الی یانندہ غی لاشنچہ ادلو کویله قسطمونلو داودہ
ویرلدی متصرف اولوب اشر تاریخ فی غره شوال سنہ ۸۶۶ در ادرنہ
و قارشوسنداغی سوتولہ ادلو کوی بلہ ویرلدی

قریہ روغاجوہ	قریہ زغنوفچہ
خانہ ۳۵ مجرد ۵	خانہ ۴
حاصل ۳۲۴۷	حاصل ۵۰۰

قریه قورنه بانچه

خانه ۲۶ مجرد ۲

حاصل ۲۴۰۴

شمدکیعالدیه بوکوی ایله الی یاننده غی پوتوچانی آدلو کوی ایله اکنجی
صفحه داغی خنوله ایله و اندن برکوی اشاغه زور مشقه ادلو کوی ایله قسطمونلو عثمانه
ویرلدی تاریخ فی غره شوال سنه ۸۶۶ در ادرنه
اشنی اون سکزنجی ورقده یلو دول ادلو مزرعه مذکوره برسم ضمیمه ویرلش
در تاریخ انده مذکور

* جمعا قریه ۲ خانه ۵۲ بیوه ۱ مجرد ۵

حاصل ۱۷۷۱۵^۱

۱۶۸ - تیمار علی غلام عیسی بک

قریه بوتوچانی

خانه ۱۷ بیوه ۱ مجرد ۲

خاصه

باغ ۱ اشجار میوه ۶

حاصل ۲۶۹۱

102r ۱۶۹ - تیمار ملوتین خدمتکار عیسی بک

قریه راسوخاچه

خانه ۹ حاصل ۱۰۲۴

شمدکیعالدیه اشبو راسوخاچه و پرشوچه ادلو کویلر حمزه بک خصمی یوسف
اوغلی اینه بکیه ویرلدی متصرف اولوب اشر تاریخ* فی اواسط ذی القعدة^۲ فی اواخر
شوال سنه ۸۶۶ در ادرنه

^۱ — * Precrtano prilikom osnivanja timara br. 167a.

^۲ — * Precrtano.

100v

عن قریہ دولنہ پالچشتہ حصہ

خانہ ۱۰ مجرد ۳

حاصل ۸۹۳

جمعا قریہ ۱ حصہ ۱ خانہ ۱۵ مجرد ۴

حاصل ۱۸۸۰

۱۶۵ - تیمار سوندوک خدمتکار عیسیٰ بک

عن قریہ پالچشتہ حصہ

خانہ ۱۴ بیوہ ۱ مجرد ۲

حاصل ۱۱۸۳

101r

۱۶۶ - تیمار ملادین خدمتکار عیسیٰ بک

عن قریہ پالچشتہ حصہ

خانہ ۲۳ مجرد ۲ حاصل ۲۰۹۰

۱۶۷ - تیمار موسیٰ خدمتکار عیسیٰ بک

قریہ دولنہ بانچه

خانہ ۲۶ بیوہ ۱ مجرد ۳

خاص _____ ۴

باغ ۱ اسیاب ۱ اشجار میوه ۲۰

حاصل ۵۳۱۱

جمعا حاصل برآق بک ۵۹۸۰۸

101v

(۱) ۱۶۷ - تیمار حمزه برادر علی بک کدخدا

کندو برمه جیلو ۷ کچیم ۱ چادر ۱ تنکتور ۱

جمعا قریہ ۲ خانہ ۵۷ بیوہ ۱ مجرد ۱۲
حاصل ۸۴۳۰

۱۶۲ - تیمار یوسف قابوچی باشی عیسیٰ بک

99v	قریہ خورینہ	قریہ قوریتہ
	خانہ ۲۲ مجرد ۷	خانہ ۲۶ مجرد ۶
	حاصل ۱۶۴۵	حاصل ۱۵۲۲
	قریہ چایی	قریہ ریانیچہ ^۱
	خانہ ۶ مجرد ۲	خانہ ۱
	حاصل ۴۴۷	حاصل ۱۰۰

جمعا قری ۴ خانہ ۵۵ مجرد ۱۵
حاصل ۳۷۱۴

100r ۱۶۳ - تیمار الیاس ولد منتشا

قریہ سدلاچیچہ
خانہ ۲۵ حاصل ۱۹۹۸

۱۶۴ - تیمار یعقوب خدمتکار عیسیٰ بک

قریہ مالو یادوارچیچہ
خانہ ۵ مجرد ۱
خاص
باغ ۱ . اشجار میوہ ۷
حاصل ۹۸۷

۱ M: ریانیچہ ; 1454: ریانیچہ

۱۵۹ - تیمار الیاس غلام عیسی بک

98r

قریه قاره | قریه مالی تورچانی

خانه ۸ مجرد ۲ خانه ۱۷ مجرد ۳ خاصه باغ ۱
حاصل ۸۷۰ حاصل ۲۳۶۷

قریه ازدونیه

خانه ۱۴ مجرد ۴

حاصل ۱۷۹۴

جمعا قری ۳ خانه ۴۷^۱ مجرد ۹

حاصل ۵۰۳۱

98v

۱۶۰ - تیمار رستم خدمتکار عیسی بک

قریه زاغرادیه

خانه ۱۳ مجرد ۳ حاصل ۱۸۸۸

۱۶۱ - تیمار یوسف خدمتکار عیسی بک

قریه بوغووینه

خانه ۴۷ بیوه ۱ مجرد ۱۰

خاصه

باغ ۱ اسیاب ۱ اشجار میوه ۱۳

حاصل ۷۳۵۸

99r

قریه سراکنجی

خانه ۱۰ مجرد ۲ حاصل ۱۰۷۲

¹ Treba 39.

قریہ نواق اوفچی

خانہ ۸ مجرد ۱

حاصل ۹۰۱

۹۶۷ جمعا قری ۳ خانہ ۴۰ بیوہ ۱ مجرد ۱

حاصل ۴۱۵۸

۱۵۶ - تیمار پاولو خدمتکار عیسی بک

قریہ بستیچہ

خانہ ۲ حاصل ۲۹۰

۹۷۲ ۱۵۷ - تیمار کوپک ولد یعقوب

قریہ مدورشته

خانہ ۴۰ بیوہ ۱ مجرد ۱۸

خاصه

باغ ۱ آسیاب ۱

حاصل ۶۸۷۵

۱۵۸ - تیمار صارو محمدی غلام عیسی بک

۱ | قریہ ژلنو^۱

قریہ استرومشچی

۹۷۷

خانہ ۳۵ بیوہ ۳ مجرد ۸

خانہ ۳۲ مجرد ۲

حاصل ۲۹۷۱

حاصل ۳۰۲۵

جمعا قریہ ۲ خانہ ۶۷ بیوہ ۳ مجرد ۱۰

حاصل ۵۹۹۶

^۱ ژیلنو: ۱۴۵۴ ; ژلنو: M: ۱

جمعا قریہ ۲ خانہ ۴۴ مجرد ۴
حاصل ۴۵۵۱

95v

۱۵۲ - تیمار یاقو ولد نقولہ خدمتکار عیسیٰ بک

قریہ سرین اوفچہ
خانہ ۸ خاصہ باغ ۱
حاصل ۱۱۰۸

۱۵۳ - تیمار حسین غلام عیسیٰ بک

قریہ ژیرنویانی
خانہ ۲۱ بیوہ ۴ مجرد ۴
خاصہ باغ ۱
حاصل ۲۲۴۹

۱۵۴ - تیمار حاجی یوسف غلام عیسیٰ بک

قریہ اشتیچہ^۱
خانہ ۲۲ بیوہ ۱ مجرد ۷
حاصل ۳۰۲۲

96r

۱۵۵ - تیمار محمدی خدمتکار عیسیٰ بک

قریہ یادوارچی	قریہ سدلار
خانہ ۲۰ بیوہ ۱ خاصہ باغ ۱	خانہ ۱۲
حاصل ۲۲۷۸	حاصل ۹۷۹

^۱ M: اشتیچہ 1454: اشیحہ

قریه وتچه

خانه ۶۰ بیوه ۲ مجرد ۵

حاصل ۵۱۱۵

* بوکوی شیرمرد شیرمرداک ادوب خروانده مالقوچ اوغلی بالیه یولداشلق
ایدوکی سیددن ویرلدی فی الثالث عشرین ذی القعدة سنه ۸۶۷ بمقام ادرنه^۱
بر وجه مبادلہ اوخریلو محمودہ ویرلدی فی اول ذی الحجہ سنه ۸۷۲
در کاوہله

جمعا قری ۹ خانه ۳۲۹ بیوه ۱۷ مجرد ۳۹^۲

حاصل ۴۱۲۹۹

(۱) ۱۵۰ - تیمار منول ولد یاغری من خاصهء عیسی بک

قریه دوروغوشه

قریه پوروی

خانه ۴۸ مجرد ۹ بیوه ۲

خانه ۲۰ مجرد ۵ بیوه ۵

حاصل ۶۵۵۵

حاصل ۹۹۲۵

عن خاصهء عیسی بک مذکور

در ولایت قلقان دLAN کی در تصرف خدمتکاران خود است

(ب) ۱۵۰ - تیمار براق بک ولد جلاوی طغان سوباشلق طریق اوزره متصرف اولور

کندو برمه جیلو ۱۵ (?) کچیم ۲ چادر ۱ تنکتور ۲

۱۵۱ - تیمار ابراهیم غلام اسحاق بک

قریه بولاتیچه

قریه باربشه

خانه ۲۰ مجرد ۳

خانه ۲۴ مجرد ۱

خاصه آسیاب ۱

خاصه آسیاب ۱

حاصل ۱۸۵۸

حاصل ۲۶۹۳

^۱ — * Precrtano. * Treba 37.

94r

قریه بوزنو

خانه ۱۱ مجرد ۲

حاصل ۱۳۳۵

یوسف النده در

قریه قورنه تورچانی

خانه ۵۴ بیوه ۲ مجرد ۳ خاصه باغ ۱

حاصل ۶۱۵۱

مولاتردن سروزلو مصطفایه ویرلدی فی * الثالث عشرین^۱ غره ذی القعدة سنه

۸۶۷ * بمقام ادرنه^۲ در اسکوب

قریه دوبری دول

خانه ۵۲ مجرد ۸

خاصه اشجار میوه ۱۴ خاصه باغ ۱

حاصل ۵۹۱۵

دوقه کین اوغلی قاسه ویرلدی متصرف اولب اشر فی الحادی عشر

(ذی القعدة) سنه ۸۶۷ بیورت فله

مرد * یکچیری افلاق قره کوزه ویرلدی فی اوائل ذی القعدة سنه ۸۷۰

در قلعه نکرده

غیری تیمار اولنه دیو مذکور قره کوزدن التوب مهتر الیاس اوغلی رستمه

ویرلدی فی ۱۵ : بیع الاخر سنه ۸۷۳ در انجوکز^۳

ینه مذکور قره کوزه مقرر دوتلدی رستم کلیچک غیری تیمار اولنه تحریرا

فی حادی و العشرین دجب سنه ۸۷۳ در قسطنطنیه

^۱ — * Precrtano, a iznad toga jedna nejasna riječ.

^۲ — * Precrtano. ^۳ — * Precrtano.

قریه اخوالشته

خانه ۲۵ بیوه ۳ مجرد ۱

حاصل ۲۵۲۸

بوکوی ایله القی یاننده غی کوی اسرائیل اوغلی موسیه ویرلدی فی حادی عشر
(ذی القعدة) ۸۶۷ بیورت فلبه

بو مذکور برقدوغی ایچون بو تیمار قسطمونیلوردن حضرت بك اوغلی صالحه
ویرلدی فی الرابع عشر جمادی الاخر سنه ۸۶۸ در قسطنطنیه

مذکور صالح تیمار برقدوغی سیدن چری باشی اوغلی محمدیه ویرلدی تحریرا
فی اواسط ذی الحجه سنه ۸۷۰ بیورت ساقو

بو مذکور قویوب کیدب امینلره یازدرمدکیچون اخوالشته زوایدندن غیریسی
اسحاق پاشا طایسی شهاب الدینه ویرلدی اشر تحریرا فی عشرين من شعبان سنه ۸۷۳
در قسطنطنیه

بر دفتر نو

قریه اتوششته

خانه ۴۴ بیوه ۳ مجرد ۶

خاصه اشجار کردکان ۲

حاصل ۷۵۳۸

* موسی النده در^۱

در دست صالح

قریه اتوششته دیگر

خانه ۲۷ بیوه ۴ مجرد ۳

خاصه اشجار فاکهه ۱۵

حاصل ۴۶۳۵

حضر النده در

^۱ — * Precrtano.

جمعا قری ۷ [خانہء مسلمان ۲] خانہء [کبران] ۵۰۱^۱ بیوہ ۲۲ مجرد ۸۱
حاصل ۶۸۰۳۸

93r

۱۵۰ - عن خاصہاء عیسیٰ بک مذکور در تصرف ولدش محمد چلبی

در ولایت قلقان دلان

* شمد کیحالدہ بو تیمار قرشو کاغدوک آردندہ یازلان سنیچانی و کورنہ اخوالشہ
ادلوا کہ پاره کویلر ایله داخی طورخان بک اوغلی خضر بک و رلدی سوباشاق طریق
ازرنہ متصرف اولوب اشر تاریخ فی اواخر ذی الحجہ سنہ ۸۶۱ در فلبہ
شمد کیحالدہ بو تیمار ذکر اولان اکی پاره کویلر ایله بلہ مالقوچ اوغلی
مراد بک اوغلی خضر بالیہ و رلدی فی اوائل ربیع الاول سنہ ۸۶۳ در ادرنہ^۲
شمد کیحالدہ کرو حالی ازنہ بو تیمار تودور مزاک اوغلی یعقوب بک اوغلی
یوسف چلبیہ و رلدی فی اواسط ربیع الاول سنہ ۸۶۵ در استانبول

قریہ رچیچہ

خانہ ۲۹ بیوہ ۱ مجرد ۶ خاصہ باغ ۲
حاصل ۴۶۰۵

بوکوی قرچوالو علی ایله حمزہیہ مشترک ویرلدی هریل اکی اشرلر فی اخر
ذی القعدہ سنہ ۸۶۷ بمقام ادرنہ

قریہ یانچشہ^۳

خانہ ۲۷ بیوہ ۲ مجرد ۳ خاصہ آسیاب ۱
حاصل ۳۴۷۷

بوکوی ایله اشقی اوتوششہ دیگر ادلو کوی سنان اوغلی خضرہ ویرلدی
فی حادی عشر ذی القعدہ سنہ ۸۶۷ بیورت فلبہ
مردہ دربان علیہ ویرلدی فی اواسط ذی القعدہ سنہ ۸۷۰ در قاعہء نکدہ

یانچشہ: 1454; م: ۳ — Precrtano. * — ۲ — Treba 491. — ۱

ولایت قلقان دLAN

مذکورہ غیر تیمار اولدوغی ایچون قرچوه لو مراد اوغلی محمد ویرلدی
فی اواخر شعبان سنه ۸۷۱ در چلتوکچه

قریه نغوتن

92v

خانه ۶۴ بیوه ۳ مجرد ۱۳

خاصه

باغ ۱ اسیاب ۱ اشجار توت ۷

حاصل ۱۱۵۰۰

با سنان المذکور داده شد

* سلحدار اردن محمد آدلو یکسده ویرلدی متصرف اولب اشر فی سابع عشر
شوال سنه ۸۶۷ بیورت قواج طاغی^۱

مذکور محمد فوت اولدوغی سیدین حسن پاشا اوغلی مصطفایه ویرلدی
متصرف اولب اشر فی السابع عشر صفر سنه ۸۶۸ در یکی شهر
بو مذکورہ غیر تیمار اولدغیچون بو تیمار کلیبولی دزداری حسن اوغلی
حسیته ویرلدی فی اواخر ذی الحجه سنه ۸۷۲

قریه دبرشته^۲

خانه ۱۰۹ بیوه ۳ مجرد ۱۷

خاصه

باغ ۱ اسیاب ۱ اشجار میوه ۱۰

حاصل ۱۴۲۰۷

با سنان المذکور داده شد

یمقوب بک اوغلی یوسف ویرلدی متصرف اولب اشر فی الخامس ذی القمده
سنه ۸۶۷ بیورت سمنجه شیخ
مرده منقش کرده شد با خلیل خویش امیر علم محمد بک فی اواسط
ذی القمده سنه ۸۷۰ در قلمه نکده

دبرشته : U popisu iz 1454. * Precrtano. — ^۱

علوفجیلردن مصطفایه و سلجوق اوغلی رستمه مشترک ویرلدی اسکئی بیله اشر
فی التاسع عشرین شوال ۸۶۷ بیورت تابع اسکوب

92r

قریه سینچانی^۱

خانه ۴۰ بیوه ۱ مجرد ۹

خاصه اشجار فاکهه ۱۱

حاصل ۵۶۲۸

* با خضر بک بن طورخان بک المذکور داده شد^۲

با خضر ولد مراد بن مالتقوج داده شد * صولاقلردن^۳

صولاق یوسف اوغلی مصطفایه ویرلدی فی الرابع و العشرین ذی القمده سنه
۸۶۷ بمقام ادرنه

قریه چلیک

خانه ۸۸ بیوه ۲ مجرد ۱۰

خاصه _____

باغ ۱ اشجار فاکهه ۷

حاصل ۱۲۶۲۰

با سنان المذکور داده شد

شمدکی حالده بوکوی سلحدارلردن قره شاهین ادلو یکیته ویرلدی متصرف
اولب مذکور ولایت چری باشی اولا فی رابع عشر شوال سنه ۸۶۷ بیورت فوجه

قریه قورنه اخوالشته

خانه ۱۲ مجرد ۲

حاصل ۱۴۲۴

* با خضر بک بن طورخان بک المذکور داده شد^۴

با (خضر) ولد مراد بن مالتقوج المذکور داده شد

بوکوی یوسف که اوغلی خلیک (?) اشفی اکجی ورقک برو یوزنده یازلان برزنو
ادلو کوی ایله ویرلدی متصرف اولب اشر فی الحادی عشر ذی القمده ۸۶۷ درقلبه

^۱ M: سینچانی; c. p.: سینچانی

^۲ — * Precrtano.

^۳ — * Precrtano.

^۴ — * Precrtano.

ولایت قلقان دلان

۱۴۹ - عن خاصهء عیسی بك ولد اسحاق بك در تصرف خاتون معظمه

قویه ملادین

خانه ۸۸ بیوه ۸ مجرد ۱۰

حاصل ۹۱۰۸

بوکوی بك قولی نعلیند قره کوزه و رلدی متصرف اولب اشیر تحریرا فی اوائل
جمادی الاخر سنه ۸۶۶ در ادرنه

مذکور قره کوزدن النوب شارقلو خلیل اوغلی عمره و قرداشی اوغلی پیر محمد
مشتک ویرلدی مذکور پیر محمد براتنجی عمر اشیر فی خامس عشرین رجب سنه ۸۶۷
بیورت ایلچه

مذکور مهر یرارجه یولداش اولماغین بشون بو تییار مهره مقرر دوتلدی تصرف
ادب اشیر تحریرا فی سادس رمضان المبارک سنه ثلث و سبعین و ثماناء در قسطنطنیه

قویه پنورشته^۱

خانهء مسلمان ۲ خانهء کبوان ۹۰ بیوه ۵ مجرد ۲۰ خاصه باغ ۱

حاصل ۱۳۵۴۶

بوکوی ابله اشفا چلبک و نفوتن و دبر شته آدلو درت پاره کویلر چاقرجی
باشی حمزه بك قرنداشی سنان بکه و رلدی سوباشلق طریق ازرنه متصرف اولوب اشیر

^۱ M: پنورشته: 1454; سورشته

قریه قروپا
خانه ۶ حاصل ۵۱۹

۱۴۸ - تیمار مسلم خواجه

سیروزلو حمزه النده در

قریه دولنه قواستیچه
خانه ۴
حاصل ۵۳۶

قریه قوشوته
خانه ۱۰ خاصه اسیاب ۱
حاصل ۹۳۰

مزرعه اخواتیچه
خالی
حاصل ۱۰۰

مزرعه باقیه
خالی
حاصل ۱۰۰

90v

جمعا قریه ۲ مزرعه ۲ خانه ۱۴
حاصل ۱۶۶۶

89r ۱۴۴ - تیمار علی ولد دزدار قلعه هودی دده

فلبلو بلبلان النده در

قریه قورقولاوچه^۱

خانه ۱۰ حاصل ۸۸۳

بو مذکور وک داخی یلده یدی یوز اقیچه علوفسی وارد

جمعا حاصل مع علوفه ۱۵۸۳

۱۴۵ - تیمار افلاق حمزه خدمتکار عیسی بک

طرنایلو مصطفی النده در

قریه دولنه استوب

قریه قورنه استوب

خانه ۹

خانه ۹

حاصل قریتین ۱۳۱۸

89v ۱۴۶ - تیمار نصوح خدمتکار عیسی بک

سپروزلو حمزه النده در

قریه یابلانویک

قریه توبلیک

خانه ۱

خانه ۳

قریه قوبلدول

قریه قوتوریچه⁺

خانه ۱

خانه ۴

جمعا قری ۴ خانه ۹

حاصل مجموعا ۷۰۰

90r ۱۴۷ - تیمار علی نان پز غلام عیسی بک

اوستی یاننده غی نصوح تیمار یله آلتی یاننده غی مسلم خواجه تیمار یله بو تیمار

سپروزلو حمزه ویرلدی مذکور قلعه یه خدمت ادر فی الثالث ذی القعدة سنه ۸۶۷

بیورت اسکوب

^۱ M: = Krivoglavce. کربوه غلاوچه: ۱۵۱۶; قیروغلاویچه: ۱۴۶۸; قورقولاوچه: M.

قریه ازلوجوت

خانه ۱

قریه زابورده

خانه ۱۶

حاصل قریتین ۲۰۰۶

88^r

۱۴۱ - تیمار ابرهیم دیوانه غلام عیسی بک

فلبلو بلبلانه ویرلدی التی یاننده غی ورقده یازلان دزدار اوغلی علی تیماریه
مذکور قلمه یه خدمت ادر فی الثالث ذی القعدة سنه ۸۶۷ بیورت اسکوب

قریه اوتاس

خانه ۱۵ حاصل ۱۲۲۹

بو مذکور وک داخی یلده یدی یوز اقچه علوفسی وار

جمعا حاصل مع علوفه ۱۹۲۹

۱۴۲ - تیمار حضر خدمتکار عیسی بک خویش دزدار

فلبلو قره کوز النده در

قریه رچیچه

خانه ۷ حاصل ۵۹۳

بو مذکور وک داخی یلده یدی یوز اقچه علوفسی واردر

88^v

جمعا حاصل مع علوفه ۱۲۹۳

۱۴۳ - تیمار حسین ولد رایتو خدمتکار عیسی بک

بو تیمار اشقی افلاق حمزه تیمار یله طرناویلو مصطفایه ویرلدی مذکور قلمه یه
خدمت ادر فی الثالث ذی القعدة سنه ۸۶۷ بیورت اسکوب

قریه اسلاتنه

خانه ۱۵ حاصل ۱۱۶۰

بو مذکور وک داخی یلده یدی یوز اقچه علوفسی واردر

جمعا حاصل مع علوفه ۱۸۶۰

86^v ۱۳۸ - تیمار اسکندر غلام عیسیٰ بک هودی دده کندویینه طورر
 بو تیمار مراشلو قره کوزه و قره لهلو (?) اتجهیه و بوسنه اسماعیل و نکبولو
 علیه مشترک ویرلدی مذکور قلمهیه خدمت ادرلر فی الثالث ذی القعدة سنه ۸۶۷
 بیورت اسکوب
 مذکور اتجه قویب ککندوکی ایچون حصه سی امام ابراهیمه ویرلدی فی
 اواسط جمادی الاولی سنه ۸۷۰ در فلبه

قویه بووتسه ژرنوه	مزرعه اسوراقه خالی
خانه ۲۱ حاصل ۱۹۱۱	حاصل ۲۰۰
قویه اوبور غازدو	قویه لوبومله ^۱
خانه ۲۸ بیوه ۲	خانه ۴۶ بیوه ۲
حاصل ۲۳۰۰	حاصل ۴۸۰۰

87^r

جمعا قری ۳ مزرعه ۱ خانه ۹۵ بیوه ۴
 حاصل ۹۲۱۹^۲

۱۳۹ - تیمار سراج احمد غلام عیسیٰ بک

التي ياننده غی ورقده یازلان خضر تیماريله بو تیمار فلبه لو قره کوزه ویرلدی
 مذکور قلمهیه خدمت ادر فی الثالث ذی القعدة سنه ۸۶۷ بیورت اسکوب

قویه پویمله	قویه پاچیک
خانه ۱۰ حاصل ۹۰۴	خانه ۸ حاصل ۶۷۲
جمعا قویه ۲ خانه ۱۸ حاصل ۱۵۷۶	

87^v

۱۴۰ - تیمار ایاس غلام عیسیٰ بک

یکچیرلردن انکروس علیه ویرلدی مذکور قلمهیه خدمت ادر فی الثالث
 ذی القعدة سنه ۸۶۷ بیورت اسکوب

^۱ C. p: لوبومله ^۲ Treba 9.211.

قریه ناهروه

خانه ۳۰ حاصل ۲۵۵۴

بو مذکور وړوګ هر بزړوګ یلده یدیشریوز آقچه علوفلری داخی وارد

یکون فی سنه کامله ۲۱۰۰

85v

مجموعاً حاصل ۴۶۵۴

۱۳۶ - تیمار تمورتاش خدمتکار عیسی بک

قریه برستیه⁺

قریه رادیلویک

خانه ۶ بیوه ۱

خانه ۱۱ بیوه ۱

حاصل ۵۸۳

حاصل ۹۹۹

بو مذکور وړوګ داخی یلده یدی یوز آقچه علوفسی وارد

86r

جمعا قریه ۲ خانه ۱۷ بیوه ۲

حاصل مع علوفه ۲۲۸۲

۱۳۷ - تیمار یوسف سلاحدار غلام عیسی بک

صوفیه لوقراجہ النده در

عن قریه غوغوشته^۱ حصه

قریه یوشانیچه

خانه ۳

خانه ۸

حاصل قریتین ۹۷۴

بو مذکور وړوګ داخی یلده یدی یوز آقچه علوفسی وارد

مجموعاً حاصل ۱۶۷۴

^۱ Treba وغوشته

۱۳۱ - تیمار اسماعیل غلام عیسی بك

فلبلو قراجیه التي ياننده (غی) محمدی ولد ابری تیماريله ويرلدى متصرف
اولب مذکور قلمه به خدمت ادر فی الثالث ذی القعدة سنه ۸۶۷ بیورت اسکوب

قریه لوژانی

خانه ۱۵ بیوه ۱

حاصل ۱۲۲۳

84v ۱۳۲ - تیمار محمدی ولد ابری خدمتکار عیسی بك

فلبلو قراجیه النده در

قریه دبلیج

خانه ۱۱ حاصل ۱۰۵۳

۱۳۳ - تیمار صوفی یخشی خدمتکار عیسی بك

بر تیمار التي ياننده غی سلاحدار یوسف تیماريله صوفیه لو قراجیه به ويرلدى
مذکور قلمه به خدمت ادر فی الثالث ذی القعدة سنه ۸۶۷ بیورت اسکوب

قریه خریشه

خانه ۱۸ حاصل ۱۴۹۱

85r ۱۳۴ - تیمار اروج والیاس مشترك ییوب قلمه خدمت ایدرلو

دزدار کمال النده در

قریه بیوستو

خانه ۴۸ بیوه ۸

حاصل ۳۵۷۴

۱۳۵ - تیمار ابری و سوندوک و خلیل مشترك ییوب اوجی بله حصار خدمت ایدرلو

سق قراجیه به ويرلدى متصرف اولب مذکور قلمه به خدمت ادر فی الثالث
ذی القعدة سنه ۸۶۷ بیورت اسکوب

اختیاريله قرننداشی محمود مشترك امر اولدی فی اوایل رمضان سنه ۸۷۱

مستحفظان قلعہ ہودی ددہ

۱۲۹ - تیمار حاجی محمد دزدار قلعہ مذکورہ

اشنی اکنجی ورقده اورج و الیاس تیماریلہ بلہ بک قوللرندن سلاحدار کمالہ
ویرلدی مذکور قلعہ دزدار اولب دزدارلق خدمتن ادر فی الثالث ذی القعدہ سنہ
۸۶۷ بیورت اسکوب

قریہ خواسنچہ

خانہ ۴۰ بیوہ ۵

حاصل ۳۹۰۱

۱۳۰ - تیمار امور خدمتکار عیسی بک

بکیچری انکروس طقانه ویرلدی مذکور قلعہ خدمت ادر فی الثالث ذی القعدہ
سنہ ۸۶۷ بیورت اسکوب

| قریہ اوروتقو

قریہ غلاوہ کودنہ

خانہ ۴ حاصل ۴۰۰

خانہ ۱۹ حاصل ۱۶۳۴

جمعا قریہ ۲ خانہ ۲۳

حاصل ۲۰۳۴

79v ۱۲۴ - تیمار هراق ولد رادیچه

عن قریه اوپود حصه
خانه ۱۳ بیوه ۱ مجرد ۱
حاصل ۱۰۸۶

۱۲۵ - تیمار ولقوسلاو ولد دوبریچه

عن قریه لبانچه حصه
خانه ۹ حاصل ۸۱۰

80r ۱۲۶ - تیمار زومقو ولد تاسواج

عن قریه لبانچه حصه
خانه ۸ حاصل ۶۵۰

۱۲۷ - تیمار دوبراشین ولد اولادقو

عن قریه لیوه حصه
خانه ۳ مجرد ۱
حاصل ۳۱۴

۱۲۸ - تیمار ولقیچه ولد شایقو

عن قریه لیوه حصه
خانه ۱ حاصل ۱۰۰

اشکونجیان ولایت نکشکلر

۱۲۱ - تیمار استپان ولد نکشک

قریه بستویچه

خانه ۱۴ مجرد ۱

حاصل ۱۲۲۰

۱۲۲ - تیمار اولادقو ولد استپان

قریه چیروه

خانه ۸ بیوه ۱ مجرد ۱

حاصل ۱۲۲۰

| قریه سیکه

خانه ۴

حاصل ۴۰۰

جمعا قریه ۲ خانه ۱۲ بیوه ۱ مجرد ۱

حاصل ۱۶۲۰

۱۲۳ تیمار ولق ولد کودجه

عن قریه اوپود حصه

خانه ۱۰ بیوه ۱ مجرد ۲

حاصل ۹۹۶

قریہ شارونیه | عن قریہ قالینہ حصہ
خانہ ۱۸ مجرد ۳ خاصہ اسیاب ۱
حاصل ۱۴۶۵
خانہ ۱۳ مجرد ۱
حاصل ۹۵۴

جمعا قریہ ۱ حصہ ۱ خانہ ۳۱ مجرد ۴
حاصل ۲۴۱۹

۱۱۸۔ تیمار شعبان خدمتکار عیسیٰ بک

مذکور شعبان اصلده سورگون اولدغی ایچون قرنداشی الیاس مشترک یازلدی
نوبتجه خدمت ادرلر فی الثامن عشرین شوال ۸۶۷ بیورت قچنیک
قریہ ازلقروینی^۱
خانہ ۲۰ بیوه ۴ مجرد ۲
حاصل ۱۵۵۹

۱۱۹۔ تیمار حسن فقیه امام قلعه یلچ

یوسف اوغلی کوپکه ویرلدی مذکور قلعهیه خدمت ادر فی الثامن عشرین
شوال ۸۶۷ بیورت قچنیک
مردہ مذکور کوپک قرنداشی نصوحه و مذکور کوپک اوغلی محمدہ مشترک
بنوبت ویرلدی فی خامس ذی القعده سنہ ۸۶۸ بیورت سنیچه+
قریہ ورابعه
خانہ ۱۱ بیوه ۱
حاصل ۷۸۱

۱۲۰۔ تیمار قاسم خدمتکار عیسیٰ بک

مقرر

قریہ استرادوه
خانہ ۱۴ حاصل ۸۶۹

^۱ M: ازلقروسی

۱۱۵ - تیمار حاجی فقیه

مقرر اولندی مذکور قلمه یه امام اولاً فی الثامن عشرین شوال ۸۶۷ بیورت
قاجنیک

مرده تنکریویرمش اوغلی یوسفه ویرلدی امامت ادر فی الثانی و العشرین
صفر سنه ۸۶۹ در صوفیه

قریه چلقویق	قریه دولنه توشمله ^۱
خانه ۵ بیوه ۱ خاصه باغ ۱	خانه ۱۴ مجرد ۳
حاصل ۳۵۷	حاصل ۱۰۸۸

75r جمعا قریه ۲ خانه ۱۹ بیوه ۱ مجرد ۳
حاصل ۱۴۴۵

۱۱۶ - تیمار الیاس خدمتکار عیسی بک

مذکر الیاسک اوغلی کندویله مشترک یازلدی نوبنجه خدمت ادرلر فی الثامن
عشرین شوال ۸۶۷ بیورت دربند قچانیک

قریه قورنه توشمله	قریه قورنه میقولنه
خانه ۱۲ مجرد ۱	خانه ۵ مجرد ۱
حاصل ۹۰۲	حاصل ۴۳۳

75v عن قریه قورنه قالینو حصه

خانه ۶ حاصل ۳۵۶

جمعا قریه ۲ حصه ۱ خانه ۲۳ مجرد ۲

حاصل ۱۶۹۱

۱۱۷ - تیمار بیرآملو

نوکر بجلو یکیکچری موسیه ویرلدی مذکور قلمه یه خدمت ادر فی الثامن
عشرین من شوال ۸۶۷ بیورت قچانیک

^۱ M: دوله بوشمله

جمعا قريه ۲ خانه ۲۱ مجرد ۱
حاصل ۱۰۰۴

73v ۱۱۳ - تیمار حضر غلام اسحاق بك

يكيچريار دن رادميرلو يوسفه ويرلدى مذکور قلمه به خدمت ادر في الثامن
عشرين شوال ۸۶۷ بيورت قچانك

قريه مشيجيك	عن قريه پوتورينه حصه
خانه ۱۴ بيوه ۲ مجرد ۲	خانه ۱
حاصل ۱۲۸۴	حاصل ۱۰۰

قريه نيش
خانه ۱۲ مجرد ۲
حاصل ۹۱۰

جمعا قريه ۲ حصه ۱ خانه ۲۷ بيوه ۲ مجرد ۴
حاصل ۲۲۹۹

74r

۱۱۴ - تیمار اغورلو خدمتكار عيسى بك

مذکور اغورلونوك (۱) اوغلى عيسى مشترك يازلدى نوبتجه خدمت ادرلر
في الثامن عشرين شوال ۸۶۷ بيورت قچانك دربند
(۱) مرده اوغورلو حصه سي مذکور عيسى به ضم اولدقد صكره قرنداشي
مصطفى و عيسا مشترك امرالدى في اول شوال سنه ۸۷۱ دراوفچه پولی

قريه وتاج پتوق	قريه ازروق
خانه ۶ بيوه ۱ مجرد ۲	خانه ۴
حاصل ۴۰۹	حاصل ۳۱۴

قريه زاغراديه
خانه ۵ حاصل ۳۶۸

74v

عن قریہ پتروہ حصہ	قریہ پتوق
خانہ ۹ بیوہ ۳ مجرد ۲	خانہ ۳
حاصل ۷۳۳	حاصل ۲۰۱
جمعا قریہ ۱ حصہ ۱ خانہ ۱۲ بیوہ ۳ مجرد ۲	
حاصل ۹۳۴	

۱۱۱ - تیمار یوسف ولد مصطفیٰ خدمتکار عیسیٰ بک

72v

اوسترمچالو بیکچری تورتاشہ ویرلدی مذکور قلمہ بہ خدمت ادر فی الثامن عشر (بن) شوال ۸۶۷ بیورت دربند قچانیک

قریہ زاقون	عن قریہ چرواچی حصہ
خانہ ۱۲	خانہ ۱۰ بیوہ ۱ مجرد ۲
حاصل ۱۵۷۰	حاصل ۶۴۳

عن قریہ پتروہ حصہ

خانہ ۴ بیوہ ۱

حاصل ۳۴۱

جمعا قریہ ۱ حصہ ۲ خانہ ۲۶ بیوہ ۲ مجرد ۲

حاصل ۲۵۵۴

۱۱۲ - تیمار سوندوک غلام اسحاق بک

73r

مقرر

مردہ اوغلی یوسف ویرلدی عن مستحفظان قلمہ یلیج فی اواخر ذی الحجہ سنہ

۸۷۲ بیورت حکل (?)

قریہ بانیه	قریہ کدینو
خانہ ۱۱ مجرد ۱	خانہ ۱۰
حاصل ۸۳۸	حاصل ۷۱۶

(۱) ۱۰۸ - تیمار طوپچی فلبه (لو) قره کوز

یلچ قلمه سنه طوپچلیق خدمتن ادر کویملری و حاصلی یوقارو مذکور بلچوک
اشکونجیلری اراسنده کوربله

71r ۱۰۹ - تیمار اورخان خدمتکار عیسی بك

مذکور اورخانوك اشفی تیماری اچنده اولان و تقویك ادلو کویندن غیری
واردارلو یکیچری شیرمرده ویرلدی مذکور قلمه یه خدمت ادر فی الثامن عشرین
شوال ۸۶۷ ییورت قچنیک

قریه قومین	قریه اجورته ^۱
خانه ۱۴	خانه ۷ بیوه ۱ مجرد ۲
حاصل ۷۲۸	حاصل ۵۴۳
عن قریه اوزورویچه حصه	عن قریه مالیوچه حصه
خانه ۵	خانه ۴ بیوه ۱
حاصل ۵۰۳	حاصل ۲۹۰
قریه و تقویك	عن قریه اوتیس حصه
خانه ۵ بیوه ۱	خانه ۴
حاصل ۳۱۸	حاصل ۲۰۱
جمعا قری ۳ حصه ۳ خانه ۳۹ بیوه ۳ مجرد ۲	
حاصل ۲۶۲۵ ^۲	

72r ۱۱۰ - تیمار یوسف ولد قابوچی خدمتکار عیسی بك

مقرر

مذکوره غیری تیمار اولدوغی ایچون حاجی فقهه اوغلی الباسه ویرلدی
فی الثانی و العشر (ین) صفر سنه ۸۶۹ در صوفیه

^۱ M: اجورته | ^۲ Treba 2.583.

مستحفظان قاعه يليم

تعلقات عيسى بك ولد اسحاق بك

۱۰۷ - تیمار بیواملو ولد ابوهیم

نوکر یچلو یکچری مصطفایه ویرلدی مذکور قلعیه خدمت ادر فی الثامن
عشرین شوال ۸۶۷ بیورت قچانیک

قریه ددلو

خانه ۱۹ مجرد ۲

حاصل ۱۳۷۴

۱۰۸ - تیمار اینبکی دانشمند

وغلی اسماعیله و مذکور اسماعیل اوغلی عثمانه مشترک ویرلدی اکیسی یله خدمت
ادر فی الثامن عشرین شوال ۸۶۷ بیورت قچانیک
مذکور عثمان حصه سی مذکور اسمعیل و قرنداشی اسحاقه ویرلدی فی الرابع
ربیع الاخر سنه ۸۶۸ در موندنیچه

قریه لوجه

خانه ۳۶ مجرد ۱

حاصل ۳۳۹۰

۱۰۶ - تیمار شوشمان خدمتکار عیسی بك

قریه دولنه اوخولیه

خانه ۳

حاصل ۱۵۲

قریه زاغول

خانه ۳ مجرد ۱

حاصل ۲۶۴

جمعا قریه ۲ خانه ۶ مجرد ۱

حاصل ۴۱۶

68v

67r

۱۰۱ - تیمار طوغان قلیجی غلام اسحاق بک

قریہ استریانی

خانه ۶۲ مجرد ۶

حاصل ۴۱۵۹

۱۰۲ - تیمار ایدین خزینہ دار غلام عیسی بک

قریہ قونچولیک

عن قریہ ورشیق

خانه ۲۳ مجرد ۳ بیوه ۲

خالی

خاصہ باغ ۱

حصہ

حاصل ۱۹۴۰

خالی

67v

۱۰۳ - تیمار قُرد ولد فیروز خدمتکار عیسی بک

قریہ ویدوخوہ

خانه ۳۸ مجرد ۴ خاصہ باغ ۱

حاصل ۲۶۹۹

۱۰۴ - تیمار اولادقو ولد رادوی

قریہ موخوہ

خانه ۷ مجرد ۱

حاصل ۶۱۴

68r

۱۰۵ - تیمار قاضی ازوجن

قریہ درناوہ

خانه ۲۵ بیوه ۱ مجرد ۴

خاصہ باغ ۱

حاصل ۳۴۰۹

65v ۹۵ - تیمار حسن غلام عیسی بک

قریه قورنه لوزنیک

خانه ۵ بیوه ۱

حاصل ۳۷۷

۹۶ - تیمار رادوان و بوزدار نوبتجه اشرا

قریه بانسقه

خانه ۳ حاصل ۲۲۲

66r ۹۷ - تیمار شاهین خدمتکار عیسی بک

عن قریه لولوج^۱ حصه

خانه ۲ عن اسیاب حصه نصف

حاصل ۲۵۰

۹۸ - تیمار مصطفی ولد خادم عیسی

قریه راژدکنه

خانه ۴ حاصل ۲۰۰

66v ۹۹ - تیمار حسن رکابدار غلام عیسی بک

قریه قروتان

خانه ۵ بیوه ۱ مجرد ۲

حاصل ۵۰۲

۱۰۰ - تیمار قود خدمتکار عیسی بک

قریه سبمیله

خانه ۸ حاصل ۵۵۶

64r

۹۰ - تیمار خراقو و تودور نوبتجه اشراو

قریه ژیتنک

خانه ۱۰ مجرد ۴

حاصل ۸۱۸

۹۱ - تیمار طوغان دربان غلام عیسی بک

قریه چاقوینه

خانه ۷ بیوه ۱ مجرد ۲

حاصل ۶۹۰

قریه ازلوب

خانه ۱۰ بیوه ۲

حاصل ۷۸۰

جمعا قریه ۲ خانه ۲۲ بیوه ۲^۱ مجرد ۲

حاصل ۲۱۴۷۱^۲

64v

۹۲ - تیمار ایوان و ایوانیش اکسی بله اشراو

قریه چادوه

خانه ۱۲ بیوه ۲ مجرد ۳

حاصل ۷۴۱

۹۳ - تیمار حسن خدمتکار عیسی بک

قریه دوغه پلانه

خانه ۱۰ بیوه ۱

حاصل ۶۰۰

65r

۹۴ - تیمار حمزه ولد کوره

قریه پوبودیہ

خانه ۲ حاصل ۱۲۰

قریه قورنه دراغانیک

خانه ۳ حاصل ۱۹۲

جمعا قریه ۲ خانه ۰

حاصل ۳۱۲

¹ Treba 3 | ² Treba 1.475.

قريه پلارته

خانه ۵ مجرد ۱ حاصل ۴۵۰

جمعا قري ۳ خانه ۳۸ مجرد ۷ بيوه ۲

حاصل ۳۰۸۷

۶۳^r ۸۶ - تيمار حمزه ركايدار غلام عيسى بك

قريه ويوچه

خانه ۱۳ مجرد ۳

حاصل ۱۰۴۶

۸۷ - تيمار رستم خدمتكار عيسى بك

قريه كونه

خانه ۲۸ مجرد ۸

حاصل ۲۰۴۶

۶۳^v ۸۸ - تيمار ولقيمان ولد بواتوش

قريه راسپو غنچه

خانه ۷ حاصل ۵۲۶

۸۹ - تيمار اسماعيل دربان غلام عيسى بك

قريه قورنه وآنه

قريه دولنه لوزنك

خانه ۱۰ بيوه ۱ مجرد ۴

خانه ۵

حاصل ۸۷۶

حاصل ۳۹۸

جمعا قريه ۲ خانه ۱۵ بيوه ۱ مجرد ۴

حاصل ۱۲۷۴

۸۳ - تیمار قرایسلاو ولد برانسلاو

61v

قریه پوستنیه	قریه قزاروه
خانه ۸ بیوه ۱ مجرد ۲	خانه ۷ بیوه ۱ مجرد ۵ کلیساء اوراج
حاصل ۶۶۱	حاصل ۷۵۲
جمعا قریه ۲ کلیسا ۱ خانه ۲۱ ^۱ بیوه ۲ مجرد ۷	
حاصل ۲۰۴۲ ^۲	

۸۴ - تیمار برایان ولد اولادسلاو

62r

قریه مالوچه	قریه بابندول
خانه ۷ مجرد ۲	خانه ۵ مجرد ۳
حاصل ۴۶۰	حاصل ۳۸۲
قریه دولنه موغلنه	عن قریه توقوس حصه
خانه ۶ مجرد ۱	خانه ۲
حاصل ۳۶۱	حاصل ۱۳۵
جمعا قری ۳ حصه ۱ خانه ۲۰ مجرد ۶	
حاصل ۱۳۳۸	

62v

۸۵ - تیمار ولقان^(۱) و ولقاشین و لازور و میور مشترک ییوب نوبتجه اشرو

(۱) مرده حصه سی اوغلی مرقشه النده در فی التاسع عشر ذی الحجه سنه ۸۶۷ در ادرنه

قریه غولوشجی	قریه اسلونیه
خانه ۱۹ مجرد ۴ بیوه ۱	خانه ۱۴ بیوه ۱ مجرد ۲
حاصل ۱۶۲۷	حاصل ۱۰۱۰

^۱ Treba 15 | ^۲ Treba 1.413.

قریه پرستوه

خانه ۱۰ مجرد ۳ حاصل ۵۸۵

مزرعه ودویو بیچه^۱ عن مزرعه چولشه حصه نصف

جمعا قری ۳ مزرعه ۲ خانه ۲۶ بیوه ۱ مجرد ۱۱

60r

حاصل ۱۹۲۸

۸۰ - تیمار بازارلو خدمتکار عیسی بك

قریه دولنه قالینه

خانه ۳۲ بیوه ۱ مجرد ۳

حاصل ۲۳۲۵

۸۱ - تیمار یوسف و محمود خدمتکار [ان] عیسی بك

قریه دولنه درناوه | قریه پلاوقوه

60v

خانه ۱۲ بیوه ۲ مجرد ۲ خانه ۱۴ مجرد ۲

حاصل ۱۴۰۵ حاصل ۱۰۹۳

جمعا قریه ۲ خانه ۲۶ مجرد ۲ بیوه ۲

حاصل ۲۴۹۸

۸۲ - تیمار قورد ولد سلیمان خدمتکار عیسی بك

قریه دولنه قواجوه | قریه چاپندول^۲

61r

خانه ۳ مجرد ۱ خانه ۳

حاصل ۳۳۸ حاصل ۲۸۹

جمعا قریه ۲ خانه ۶ مجرد ۱

حاصل ۶۲۷

چاپندول C. p: ^۲ | ودویو بیچه M: ^۱

قریه اوراد قرانیه	قریه دوخویویک
خانه ۱۷ مجرد ۴	خانه ۷ بیوه ۱
حاصل ۱۳۶۱	حاصل ۷۱۹

58v

جمعا قریه ۲ خانه ۲۴ بیوه ۱ مجرد ۴
حاصل ۲۰۸۰

۷۷ - تیمار حاجی حمزه ولد یایجی خدمتکار عیسی بك

قریه غروشوہ	عن قریه لولوج ^۱ حصہ
خانه ۳۲ بیوه ۲ مجرد ۳	خانه ۲
حاصل ۲۲۲۲	حاصل ۱۶۱
جمعا قریه ۱ حصہ ۱ خانه ۳۴ بیوه ۲ مجرد ۳	
حاصل ۲۳۸۳	

59r

۷۸ - تیمار محمدی ولد علی منتشالو خدمتکار عیسی بك

قریه سوپنه ^۲	قریه پلاشینو
خانه ۱۶ بیوه ۱	خانه ۲۸ بیوه ۱ مجرد ۴
حاصل ۱۱۱۹	عن اسیاب خاصه حصہ نصف
	حاصل ۱۹۸۱

جمعا قریه ۲ خانه ۴۴ بیوه ۲ مجرد ۴
حاصل ۳۱۰۰

59v

۷۹ - تیمار برانوش و استپان مشترک ییوب نوبتجه اشرا

قریه پوتقومیہ	قریه قورنه درناوه
خانه ۹ مجرد ۴	خانه ۷ بیوه ۱ مجرد ۴
حاصل ۸۵۱	حاصل ۴۹۲

| سوسه M: ۲ | لولاج = لولوج M: ۱

قریه دراغانیک

خانه ۱۰ مجرد ۱

حاصل ۶۰۰

57^r ۷۲ - تیمار یوانیلو خدمتکار عیسی بك

عن قریه بوئورونه

خانه ۴ حاصل ۳۱۴

۷۳ - تیمار اولیویر و الکسی و تودور نوبتجه اشرا

قریه نویسنونه

خانه ۴ حاصل ۲۰۲

57^v ۷۴ - تیمار یوسف سردربانان عیسی بك

قریه دولنه یابلانیچه

قریه قورنه یابلانیچه

خانه ۹ بیوه ۱ مجرد ۲

خانه ۱۷ بیوه ۱ مجرد ۱

حاصل ۶۴۰

حاصل ۱۰۰۰

جمعا قریه ۲ خانه ۲۶ مجرد ۳ بیوه ۲

حاصل ۱۶۴۰

58^r ۷۵ - تیمار مسلمان علی خدمتکار عیسی بك

قریه بوزنیک

خانه ۲۰ مجرد ۳

حاصل ۱۲۴۷

۷۶ - تیمار شاهین آش پز غلام عیسی بك

فلبلو طوپچی قره کوزه ویرلدی کی یلچ قلمه سنه طوپچیان خدمت ادر

فی الثالث ذی القعدة سنه ۸۶۷ بیورت اسکوب

55v

۶۷ - تیمار ولاقاشین و رادونیه نوبتجه اشرار

عن قریه وراالو

خانه ۲ خاصه اسیاب ۱

حاصل ۲۵۰

۶۸ - تیمار الیاس ولد علی منتشالو

قریه پارچیچ^۱

خانه ۱۷ مجرد ۵

حاصل ۱۴۷۰

قریه پردووریچ

خانه ۱۱ مجرد ۱

حاصل ۵۷۱

56r

قریه تومله

خانه ۱۹ مجرد ۱

حاصل ۴۶۶

جمعا قری ۳ خانه ۴۷ مجرد ۷

حاصل ۲۵۱۱^۲

۶۹ - تیمار تودور خدمتکار عیسی بك

قریه قورنه اوخوله

خانه ۱۰ حاصل ۵۹۷

56v

۷۰ - تیمار زغن خدمتکار عیسی بك

عن قریه برازویچ حصه

خانه ۲ حاصل ۱۴۷

۷۱ - تیمار رادونیه^(۱) و رادقو^(۲) خدمتکاران عیسی بك

(۱) مرده حصه سی اوغلی دوقیه ویرلدی فی العشرین ذی الحجه ۸۶۷ درادرنه

(۲) مرده حصه سی اوغلی ووقاچا ویرلدی فی العشرین ذی الحجه ۸۶۷ درادرنه

^۱ M: پارچه | ^۲ Treba 2.507.

54r ۶۴ - تیمار دوبری و رادیچه نوبتجه اشرا

قریه بوزوریک	قریه پرودان قوه
خانه ۳ بیوه ۱	خانه ۵
حاصل ۲۱۶	حاصل ۳۵۲

مزرعه اوپای

خالی

جمعا قریه ۲ مزرعه ۱ خانه ۸ بیوه ۱
حاصل ۵۶۸

54v ۶۵ - تیمار کوبلو علی

عن قریه استوب حصه	قریه بخلنچه
خانه ۲ مجرد ۲	خانه ۵ مجرد ۱
حاصل ۵۵۹	حاصل ۶۴۰

جمعا قریه ۱ حصه ۱ خانه ۱۲ مجرد ۳
حاصل ۱۱۹۹

55r ۶۶ - تیمار دانجول و پریل نوبتجه اشرا

عن قریه استوبه ^۱ حصه	عن قریه و رالو حصه
خانه ۲	خانه ۳ خاصه اسیاب ۱
حاصل ۱۷۶	حاصل ۲۰۵

جمعا حصه ۲ خانه ۵
حاصل ۳۸۱

استوبه M: ^۱

٦١ - تیمار مصطفی ولد منتشالو علی

قریه مرمونچه

خانه ٩

حاصل ٦٥٦

قریه پنوژ دول

خانه ١٧ مجرد ٣

حاصل ١٣٥٧

53r

قریه پاچه وینه

خانه ٨ بیوه ٢

حاصل ٥٩٥

جمعا قری ٣ خانه ٣٤ بیوه ٢ مجرد ٣

حاصل ٢٦٠٨

٦٢ - تیمار اولادقو ولد بغداد

53v

| عن قریه ترقوس حصه

خانه ٣

حاصل ١٥٥

عن قریه بوزاویچه حصه

خانه ٧ مجرد ١

حاصل ٤٩٢

جمعا حصه ٢ خانه ١٠ مجرد ١

حاصل ٦٤٧

٦٣ - تیمار یوسف ارناود خدمتکار عیسی بك

قریه روغاتیچه

خانه ٨ بیوه ١ مجرد ٤

حاصل ١٠٢٠

51^v ۵۷ - تیمار برانسلاو خدمتکار عیسی بک

اوغلی دیمتری النده در فی العشرین من ذی الحجہ سنہ ۸۶۷ در ادرہ

قریہ اتوردو	قریہ ترناوچہ
خانہ ۵	خانہ ۱۱ مجرد ۲
حاصل ۴۴۴	حاصل ۷۶۱

قریہ ازبچہ
خانہ ۲۰ مجرد ۴
حاصل ۱۴۵۸

جمعا قری ۳ خانہ ۳۶ مجرد ۶
حاصل ۲۶۶۳

52^r ۵۸ - تیمار رادقو قدیمی در

قریہ بسیہ بتوق
خانہ ۱۱ بیوہ ۱ مجرد ۴
حاصل ۸۴۴

۵۹ - تیمار نقولہ ولد ولقمان

قریہ قوبرویچہ
خانہ ۵ حاصل ۳۷۷

52^v ۶۰ - تیمار مصطفی کوسجہ ولد ابراهیم چی

قریہ دراقوجوہ
خانہ ۲۰ بیوہ ۱ مجرد ۴
حاصل ۱۵۷۳

جمعا قری ۳ خانہ ۴۴ بیوہ ۲ مجرد ۵

حاصل ۱۳۳۸۵^۱

50v

۵۳ - تیمار اتمجا غلام عیسیٰ بک

قریہ ویتاقود^۲

خانہ ۳۹ بیوہ ۳ مجرد ۸

حاصل ۳۵۹۳

۵۴ - تیمار صاروجا غلام عیسیٰ بک

قریہ پولیچہ^۳

خانہ ۹ بیوہ ۱

حاصل ۶۴۵

51r

۵۵ - تیمار الیاس خدمتکار عیسیٰ بک

قریہ قواجوہ

خانہ ۱۲ مجرد ۱ عن اسیاب حصہ نصف

حاصل ۱۲۰۲

۵۶ - تیمار عیسیٰ ولد اقباش خدمتکار عیسیٰ بک

قریہ قوساریک

قریہ قوزمنجنو

خانہ ۳۴ بیوہ ۲ مجرد ۸

خانہ ۲۵ بیوہ ۴ مجرد ۱

حاصل ۲۵۹۱

حاصل ۱۸۰۹

جمعا قریہ ۲ خانہ ۵۹ بیوہ ۶ مجرد ۹

حاصل ۴۴۰۴۹^۴

^۱ Treba 3.487 | ^۲ M: ویتاقود | ^۳ M: پولیچہ | ^۴ Treba 4.400.

قريه ويور

خانه ۱۱ حاصل ۶۹۲

جمعا قري ۷ خانه ۱۷۵^۱ مجرد ۲۱۲^۲

حاصل ۶۸۷۵

49v ۴۹ - تيمار ولقاسين و ولقمان نوبتجه اشراو

قريه اوسنچه

خانه ۶ بيوه ۱

حاصل ۳۷۱

۵۰ - تيمار ولق خدمتكار عيسي بك

قريه تودوروفچه

خانه ۴ حاصل ۳۱۵

۵۱ - تيمار شير مرد خدمتكار عيسي بك

قريه پلوشچه^۳

خانه ۱۶ مجرد ۴

حاصل ۱۱۵۲

50r ۵۲ - تيمار محمدي ولد تکرورمش

قريه ادورشته

خانه ۶ مجرد ۲

حاصل ۵۹۸

قريه زاپوژاني

خانه ۱۱

حاصل ۹۴۶

قريه درنوه

خانه ۲۷ بيوه ۲ مجرد ۳

حاصل ۱۹۴۳

۴۶ - تیمار شیومرد غلام عیسی بک

قریه دولنه تنقوه

خانه ۱۴ مجرد ۱

حاصل ۹۶۱

۴۷ - تیمار بیلو قدیمی در

قریه اورانوینه

خانه ۶ مجرد ۲

حاصل ۶۲۷

۴۸ - تیمار قوجه تکرورمش غلام اسحاق بک

| قریه اسمیل اولاز

خانه ۳ مجرد ۲

حاصل ۲۷۸

قریه یاوریه

خانه ۱۱ مجرد ۲

حاصل ۹۶۳

قریه رآنقه^۱

خانه ۲۳ مجرد ۳

خاص —————

باغ ۱ اسیاب ۱

حاصل ۲۴۱۲

قریه غروب اتنجه

خانه ۴

حاصل ۳۱۷

| قریه ستنجه

خانه ۱۲ مجرد ۴

حاصل ۱۰۶۱

قریه پتروه

خانه ۱۴ مجرد ۳

حاصل ۱۱۵۲

^۱ M: رآنقه

۴۲ - تيمار رادسلاو [و] رادچه نوبتجه اشراو

قويه بيلو پوله

خانه ۶ مجرد ۱

حاصل ۵۶۱

47r ۴۳ - تيمار ديان و رادوي قديميلودر

قويه قورنه اشتار

خانه ۱۳ بيوه ۲ مجرد ۴

حاصل ۱۲۶۶

۴۴ - تيمار مارقو و تودور نوبتجه اشراو

قويه دولنه اشتار

خانه ۶ بيوه ۱ مجرد ۲

حاصل ۵۵۵

47v ۴۵ - تيمار علي غلام عيسي بك

قويه وينك

خانه ۲۱ مجرد ۴

حاصل ۱۹۷۸

قويه قورنه لوقار

خانه ۶

حاصل ۴۲۳

قويه دولنه لوقار

خانه ۲ حاصل ۲۲۳

جمعا قري ۳ خانه ۲۹ مجرد ۴

حاصل ۲۶۲۴

[اشکونجیان] ناحیت یلچ

۴۰ - تیمار اسکندر سوباشی یلچ غلام عیسی بک

قریه اوراژ قرنجہ	قریه چوقوجہ
خانہ ۹ بیوہ ۱ مجرد ۱	خانہ ۳۶ بیوہ ۲ مجرد ۳
حاصل ۶۰۱	حاصل ۱۹۳۸

قریه وتوش	قریه توھزہ
خانہ ۴ حاصل ۳۰۸	خانہ ۱۰ حاصل ۶۴۳
قریه کوقواچ	قریه اوراخوہ
خانہ ۶ حاصل ۵۱۹	خانہ ۱۱ حاصل ۷۵۹

جمعا قری ۶ خانہ ۷۶ بیوہ ۳ مجرد ۴
حاصل ۱۴۴۹۸^۱

۴۱ - تیمار محمدی خدمتکار عیسی بک

قریه پولاز
خانہ ۱۰ مجرد ۶ حاصل ۱۰۲۷

¹ Treba 4.768.

43r ۳۸ - تیمار بغداد

عن قریه قاشله حصه

خانه ۴ مجرد ۲

حاصل ۳۹۴

۳۹ - تیمار ملیوش و اولیویرا کسی بله اشرا

قریه لپوژ

قریه نکوتنیچه

خانه ۳ حاصل ۲۳۸

خانه ۳ حاصل ۲۰۱

43v

قریه اسکوکوه

خانه ۵ مجرد ۲

حاصل ۴۷۹

جمعا قری ۳ خانه ۱۱ مجرد ۲

حاصل ۹۶۸

جمعا قریه ۲ خانه ۲۶ بیوه ۱ مجرد ۵

حاصل ۲۹۱۶

41v

۳۵ - تیمار مصطفی ولد شاهین

قریه قلاجنه

قریه رادنچه

خانه ۶

خانه ۱۱ بیوه ۲ مجرد ۴

حاصل ۴۶۰

حاصل ۱۲۱۸

جمعا قریه ۲ خانه ۱۷ بیوه ۲ مجرد ۴

حاصل ۱۶۷۸

42r

۳۶ - تیمار ولقاس خدمتکار عیسی بك

قریه اسوینالوه

قریه دولنه پلاوقوه

خانه ۳ مجرد ۲

خانه ۴

حاصل ۳۸۷

حاصل ۴۶۸

جمعا قریه ۲ خانه ۷ مجرد ۲

حاصل ۸۵۵

42v

۳۷ - تیمار ولقاشین و کوراشین نوبتجه اشراو

عن قریه قاشله حصه

قریه قورنه لوقوه

خانه ۲ بیوه ۱

خانه ۴ مجرد ۱

حاصل ۱۷۲

حاصل ۳۸۲

جمعا قریه ۱ حصه ۱ خانه ۶ بیوه ۲

حاصل ۵۵۴

۳۱ - تیمار بواق ولد كوچك اتمجا

قریه ویسلك

خانه ۱۲ مجرد ۱

حاصل ۸۵۶

۴۰r ۳۲ - تیمار دیمتری خدمتکار عیسی بك

قریه بستیچه

خانه ۱۱ خاصه آسیاب ۱

حاصل ۸۸۲

قریه باتاهیوه

خانه ۱۴ بیوه ۲ مجرد ۱

حاصل ۱۱۴۱

قریه چیرانی

خانه ۱۵ بیوه ۱ مجرد ۳

حاصل ۱۱۴۳

۴۰v جمعا قری ۳ خانه ۴۰ بیوه ۳ مجرد ۴

حاصل ۳۱۶۶

۳۳ - تیمار پوپ اولیویر خدمتکار عیسی بك

قریه راجانی

خانه ۱۰ مجرد ۱ خاصه آسیاب ۱

حاصل ۷۹۱

۴۱r ۳۴ - تیمار اولیویر ولد بغوت

قریه دولنه قونینه

خانه ۲۲ بیوه ۱ مجرد ۵

حاصل ۲۶۴۷

قریه قوایشکی

خانه ۴

حاصل ۲۶۹

38v

۲۸ - تیمار خوشقدم غلام عیسی بک

قریه والیچ ⁺	قریه غیرماوه
خانه ۲۵ مجرد ۱	خانه ۳۵ خاصه باغ ۱
حاصل ۲۱۰۴	حاصل ۳۰۷۲

قریه بلوکه

خانه ۳۱ بیوه ۴ مجرد ۲
حاصل ۲۸۷۱

جمعا قری ۳ خانه ۹۱ بیوه ۴ مجرد ۳
حاصل ۸۰۴۷

39r

۲۹ - تیمار ایوب خواجه کتخدای عیسی بک

قریه یاغتنچه	قریه قوشوته
خانه ۳۵ بیوه ۴ مجرد ۴	خانه ۳۰ بیوه ۵ مجرد ۵ خاصه باغ ۱
حاصل ۲۲۵۱	حاصل ۳۳۴۶

جمعا قریه ۲ خانه ۶۵ بیوه ۹ مجرد ۹
حاصل ۵۵۹۷

39v

۳۰ - تیمار بوزدار ولد لازار

قریه قوتنه
خانه ۱۱ خاصه باغ ۱
حاصل ۱۱۴۸

اشكونجيان ازوجن

تعلقات عيسى بك ولد اسحاق بك

٢٥ - تيمار اسحاق خدمتكار عيسى بك

قريه لوشته

خانه ١٦ مجرد ٣

حاصل ٢٥٥٦

٢٦ - تيمار مصطفى خدمتكار عيسى بك

قريه اسفناز

خانه ١٤

حاصل ١٣٢٨

٢٧ - تيمار خليل خدمتكار عيسى بك

قريه قوبله غلاوه

خانه ٢٧ بيوه ١ مجرد ٥

حاصل ٢٠٥٨

عن قريه قوزاره + حصه

خانه ٢

حاصل ٢٢٥

جمعا قريه ١ حصه ١ خانه ٢٩ بيوه ١ مجرد ٥

حاصل ٢٢٨٣

۲۳ - تیمار الیاس خدمتکار عیسیٰ بک

مقرر تیماریدر

مردہ مذکور فوت اولدغی سبیدن بو تیمار سکبان اسکندره ویرلدی که مذکور قلمہ حصاراری خدمتی اده تحریرا فی اواسط ذی الحجہ سنہ ۸۷۰ بیورت ہرلپہ

35۷

| قویہ بارہ

قویہ زوادیہ مناخ داخی درلر

خانہ ۷ مجرد ۱

خانہ ۹ مجرد ۱

حاصل ۴۸۹

حاصل ۸۶۴

جمعا قویہ ۲ خانہ ۱۶ مجرد ۲

حاصل ۱۳۵۳

۲۴ - تیمار فیروز غلام عیسیٰ بک

بک قوالرندن یکیکچری حسنه ویرلدی مذکور قلمہده کتخذدا اولب خدمت اده فی الثامن عشرین شوال ۸۶۷ بیورت قیچنک

قویہ قوکنو

خانہ ۲۸ حاصل ۲۲۹۴

34r ۲۰ - تیمار اتمجا غلام عیسیٰ بک

یکچریلردن انکروس قراجہ یہ ویرلدی فی الثامن عشرین شوال ۸۶۷
بیورت قچانیک

قریہ قمانیچہ	قریہ زیوودر
خانہ ۱۳ حاصل ۹۰۲	خانہ ۸ حاصل ۵۳۲

جمعا قریہ ۲ خانہ ۲۱ حاصل ۱۴۳۴

34v ۲۱ - تیمار قراجہ خدمتکار عیسیٰ بک

تمور ولد قراجہ غلام میرہ ویرلدی مذکور قلعہ یہ خدمت ادر فی الثامن عشرین
شوال ۸۶۷ بیورت قچانیک
مذکور تمور دن النوب نوکرچلو حضرہ و یعقوبہ ویرلدی کہ مذکور قلعہ یہ
خدمت اده لر تحریرا فی اواسط ذی الحجہ سنہ ۸۷۰ بیورت پرلہ

قریہ قراویک
خانہ ۱۵ بیوہ ۳ مجرد ۳
حاصل ۲۵۷۸

۲۲ - تیمار اسحاق خدمتکار عیسیٰ بک

یکچریلردن حاجی فیروزہ ویرلدی کی مذکور قلعہ یہ خدمت ادر فی خامس
عشرین شوال ۸۶۷ بیورت ازوچان

قریہ لسقویک ⁺	قریہ زوادیہ
خانہ ۱۶	خانہ ۶ بیوہ ۱
حاصل ۹۰۵	حاصل ۳۹۶

جمعا قریہ ۲ خانہ ۲۲ بیوہ ۱
حاصل ۱۳۰۱

قریه قوردچو دول

خانه ۷ حاصل ۵۶۳

جمعا قوی ۳ خانه ۳۴ مجرد ۴

حاصل ۲۸۹۷

33r

۱۸ - تیمار سلیمان غلام میر

چاشنکیرلردن سنال طایسی بیقلو شاهنه ویرلدی کی مذکور قلمه به خدمت
ادر فی خامس عشرین شول ۸۶۷ بیورت ازوچا،

قریه بوستانیه

خانه ۱۲ مجرد ۴

حاصل ۷۲۲

قریه قمانچه

خانه ۲۳

حاصل ۱۳۲۹

جمعا قریه ۲ خانه ۳۵ مجرد ۴

حاصل ۲۰۵۱

33v

۱۹ - تیمار موسی خدمتکار عیسی بك

استانقلو یکچری یوسفه ویرلدی مذکور قلمه به خدمت ادر فی الثامن عشرین
شوال ۸۶۷ بیورت قچانیک

مذکور یوسف استانقلای ادم اولدر دیکچون بو تیمار الوب قپوخی قرق
موسیه ویرلدی غلام میر ایزوجن حصار اری اولوب خدمت اده تحریرا فی اواخر
ذی الحججه سنه ۸۷۰ بیورت بریلپه

قریه راکوه

خانه ۱۴ مجرد ۴

حاصل ۱۲۸۷

قریه پوتیش

خانه ۶

حاصل ۴۴۷

جمعا قریه ۲ خانه ۲۰ مجرد ۴

حاصل ۱۷۳۴

31v	قریه ریباز ⁺	قریه برستوه ¹
	خانه ۱	خانه ۹ بیوه ۱ مجرد ۲
	حاصل ۱۰۸	حاصل ۸۸۷

قریه اوزریچه

خانه ۱۵ مجرد ۲ حاصل ۹۰۴

جمعا قری ۳ خانه ۲۵ بیوه ۱ مجرد ۴

حاصل ۱۸۹۹

۱۶ - تیمار توبجی اتمجا خدمتکار عیسی بك 32r

* قپوجی قراجه اوغلی یوسفه ویرلدی کی مذکور قلمه یه خدمت ادر فی خامس
عشرین من شوال ۸۶۷ بیورت ازوچان
مردہ فوت اولدوغی ایچو - قرق موسیه ویرلدی فی اوائل شوال سنہ
۸۶۸ بیورت کوستن²

مذکور موسی یه غیر تیمار اولدوغی سببدن بو تیمار یوسفه ویرلدی متصرف
اولب مذکور قلمه یه خدمت اده تحریرا فی واسط ذی الحجہ سنہ ۸۷۰ بیورت مناستر

قریه نقولنه

خانه ۱۱ بیوه ۱ مجرد ۳

حاصل ۱۱۳۶

۱۷ - تیمار تکلو علی خدمتکار عیسی بك

طوپچی علیہ ویرلدی متصرف اولب مذکور قلمه ده طوپچباق خدمت ادر
فی الثالث ذی القعدہ سنہ ۸۶۷ بیورت اسکوب

32v	قریه خروآچقه	عن قریه وربہ حصہ
	خانه ۱۷ مجرد ۴	خانه ۱۰
	حاصل ۱۵۵۹	حاصل ۷۷۵

1 M: برسنوه | 2 — * Precrtano.

30r

۱۳ - تیمار یحیی ولد یوسف خدمتکار عیسی بك

شمدکی حالده اسماعیل اوغلی قابله ویرلدی مذکور قلمه‌یه خدمت ادر
فی الثامن عشرین شوال ۸۶۷ بیورت ازوچان

قریه برپوشته

قریه قوشوته

خانه ۳

خانه ۱۰ بیوه ۱ مجرد ۳

حاصل ۳۴۸

حاصل ۷۰۰

30v

قریه بابیچه

خانه ۵ حاصل ۳۸۶

جمعا قری ۳ خانه ۱۸ بیوه ۱ مجرد ۳

حاصل ۱۴۳۹

۱۴ - تیمار طرسون خدمتکار عیسی بك

شمدکی حالده امام قاسم ویرلدی مذکور قلمه‌یه امام اولب خدمت ادر
فی خامس عشرین شوال ۸۶۷ بیورت ازوچان

31r

قریه دول

قریه چیره^۱

خانه ۳

خانه ۲۲ مجرد ۳

حاصل ۲۱۷

حاصل ۱۶۲۴

جمعا قریه ۲ خانه ۲۵ مجرد ۳

حاصل ۱۸۴۱

۱۵ - تیمار علی غلام اسحاق بك

تکملو علیه ویرلدی مذکور قلمه‌یه خدمت ادر فی خامس عشرین من شوال
۸۶۷ بیورت ازوچان

چیره M: ^۱

جمعا قويه ۲ خانه ۲۶ بيوه ۱ مجرد ۱

حاصل ۲۳۶۲

۱۱ - تیمار حمزه خدمتکار عیسی بك

یوسف غلام میره ویرلدی مذکور قلمه به خدمت ادر فی الثامن عشرین شوال.

۸۶۷ بیورت قچنیک

کرو مذکور حمزه به مقرر اولدی فی الرابع ربیع الآخر سنه ۸۶۸ ر.

موندنیچه

| قويه بلچین

قويه قروشوه

خانه ۸

خانه ۱۷ بيوه ۱

حاصل ۴۱۵

حاصل ۱۰۱۵

جمعا قويه ۲ خانه ۲۵ بيوه ۱

حاصل ۱۴۳۰

۱۲ - تیمار مصطفی ولد اشچی خدمتکار عیسی بك

قلغانچی حاجی محمد ویرلدی فی سلخ شوال ۸۶۷ بیورت اسکوب

قويه قامانیچه

خانه ۱۵ بيوه ۱ مجرد ۲

حاصل ۹۸۴

قويه دولاشك

قويه پواشوه

خانه ۱۸ مجرد ۱ حاصل ۱۳۴۵

خالی

جمعا قوی ۳ خانه ۳۳ بيوه ۱ مجرد ۳

حاصل ۲۳۲۹

۹ - تیمار محمود بوادر بخشایش

بك قوللرندن يكيچرى احمده ويرلدى فى الثامن عشرین شوال ۸۶۷
بيورت قچنيك

27v قريه لپوچه | قريه ورسق
خانه ۱۰ بيوه ۱ | خانه ۱۸ مجرد ۲
حاصل ۷۰۹ | حاصل ۱۳۶۱

قريه پولانى
خانه ۸ مجرد ۱
حاصل ۵۳۳

جمعا قري ۳ خانه ۳۶ بيوه ۱ مجرد ۳
حاصل ۲۶۰۳

28r ۱۰ - تیمار قراجہ خدمتکار عیسیٰ بك

قريه دوليانى
خانه ۱۶ مجرد ۱
حاصل ۱۴۰۸

بوکوى مذکور قراجہ اوغلى بکلوچه ويرلدى مذکور قلعہ به خدمت ادر
فى الثامن عشرین شوال ۸۶۷ بيورت قچنيك

قريه بولغارى
خانه ۱۰ بيوه ۱ خاصه بستان ۱ عن اسباب حصه خمس
حاصل ۹۵۴

بوکوى به قوبجى اوغلى موسيه ويرلدى مذکور قلعہ به خدمت ادر
فى خامس عشرین شوال ۸۶۷ بيورت ازوچان

مردہ اوغللرى يوسفه و اسحاقه و محمدہ و شايہ و قاسمہ و محمد ديكرہ
ويرلدى نوبتہ خدمت ايدرلر فى اول شوال ۸۷۱ بيورت چلتوقچه

٦ - تیمار علی غلام عیدی بک

آشجی احمد اوغلی محمد ویرلدی مذکور قلمه به خدمت اده فی خامس عشرین
شوال ٨٦٧ بیورت ازوچان

قویه وینارچه

خانه ١٥ مجرد ٧ خاصه باغ ١

حاصل ٢٢٣٠

٧ - تیمار یوسف صاروجا پاشا یایاسی در 26r

خاص کویدن سوراب کن غریبه (١) وقرنداشی صالحه مشترک ویرلدی کی
مذکور قلمه به خدمت ادرلر فی الثامن عشرین شوال ٨٦٧ بیورت قیچانیک
(١) مرده مذکور غریب حصه سی مذکور صالحک قرنداشی اوغلی محمد ویرلدی
مذکور غریبک اوغلانجوغین کورب کوزه حرر فی اواسط ربیع الاول سنه
٨٧٠ در چیره (?)

قویه بانا پول +

خانه ٢٢ مجرد ٣ خاصه باغ ١ زمین خاصه چفتلک ١

حاصل ٢٧١٥

٨ - تیمار حاجی فیروز غلام پاشا یکیت 26v

یکچیری فلبه لو علیه ویرلدی مذکور قلمه به خدمت ادر فی اثنان عشرین
شوال ٨٦٧ بیورت قیچانیک

قویه اسلاتنه

قویه استوانه

خانه ٢٠ بیوه ٢ مجرد ٢

خانه ١٠

حاصل ١٤١٩

حاصل ٦٠٥

جمعا قویه ٢ خانه ٣٠ بیوه ٢ مجرد ٢

27r

حاصل ٢٠٢٤

قریه ویدومیر⁺

خانه ۲ مسلمان ۱۸ مجرد ۵ خاصه باغ ۱

حاصل ۱۷۳۵

24v

۴ - تیمار اسماعیل غلام اسحاق بك

بك قوللرندن انباردار طوغانه ویرلدى قلمه ازوچانه خدمت ادر فی خامس

مشرین^۱ شوال ۸۶۷ بیورت ازوچان

قریه یابلانیچه

خانه ۱۴ مجرد ۴

حاصل ۱۱۵۷

قریه زاسلیه

خانه ۴ خاصه اشجار ۳

حاصل ۴۲۳

جمعا قریه ۲ خانه ۱۸ مجرد ۴

حاصل ۱۵۸۰

25r

۵ - تیمار قود غلام عیسی بك

پانفراد اوکسوزی ولیه و مذکور پانفراد قرنداشی یوسفه مشترک ویرلدى مذکور

قلمه خدمت ادهلر اما ولی براتیجه هر بیل یوسف خدمت اده ۸۶۷ فی الثامن

مشرین شوال بیورت دربند قچانیک

قریه بوستوه⁺

خانه ۸ بیوه ۱

حاصل ۵۹۱

قریه رویشته^۲

خانه ۱۶ بیوه ۲ مجرد ۲

حاصل ۱۰۳۷

25v

جمعا قریه ۲ خانه ۲۴ بیوه ۳ مجرد ۲

حاصل ۱۶۲۸

¹ Treba: فی الخامس والمشرین. Ova i slične gramatičke pogreške u pisanju arapskih rednih brojeva su u ovome popisu mnogobrojne i karakteristične pa ih zato nisam ispravljao.

² M: نوشته

مستحفظان قلعه ازوجن

۲ - تیمار یوسف سوباشی ازوجن غلام عیسی بك

صولاق بلبانه ویرلدی مذکور قلمهیه دزدار اولای فی رابع شوال سنه ۸۶۷

بیورت نوه سینی

مردہ توفکجی یوسف ویرلدی فی اخر ذی الحجه سنه ۸۷۱ در بوندالاک

قریه رودآر

قریه دیمتروفچه

خانه ۳۶ بیوه ۱ مجرد ۴

خانه ۲ مسلمان ۱۳

حاصل ۳۰۹۲

بیوه ۲ زمین خاصه چفتلک ۲

حاصل ۱۹۸۳

جمعا قریه ۲ خانه ۲ مسلمان ۲ خانه ۴۹ کبران ۳ بیوه ۳ مجرد ۴

حاصل ۵۰۷۵

۳ - تیما طورخان ولد ابرهیم غلام اسحاق بك

غریب محمد اوغلی خضره ویرلدی مذکور قلمهیه خدمت ادر فی التاسع

ذی القمده سنه ۸۶۷ بیورت قره صو تابع ایلچیه

ولایت ولق

خاصهء عیسی بک مذکور

لیم نکشکلرده پروستنیه⁺ ادلو معدن ظاهر اولان

کویارندن بدل ورلش در

بو تیمار شمدی سلاحدار اسماعیه ورلدی فی اواخر ذی الحجہ سنہ ۸۶۲
در اسکوب

قریہ لیلانی تابع پرشته⁺

خانه ۱۲۲ بیوه ۳ مجرد ۱۰ خاصه آسیاب ۱

حاصل ۱۷۱۰۷

221

قریہ روبواج

خانه ۷۶ بیوه ۳ مجرد ۵ خاصه آسیاب ۱

حاصل ۸۴۹۸

قریہ اغلوغواج

خانه ۲۴ بیوه ۱

حاصل ۲۷۶۲

جمعا قری ۳ خانه ۲۲۲ بیوه ۷ مجرد ۲۰

حاصل ۲۸۳۶۷

خاصماء عيسى بك ولد اسماعيل بك

قریه استاغوه

خالی

سلاحدار یعقوب النده در

قریه ورلی قوچقه

خالی

شاهنجی احمد النده در

217

قریه بوقولک

خانه ۱۲ حاصل ۶۰۰

شاهنجی احمد النده در

قریه لبوفچه

خالی

اسماعیل اله یوسف النده در

جمعا قری آبادان ۹ قری خالی ۴ خانه ۲۷۴ (بیوه ۷)

حاصل ۲۵۶۶۴

حصه سلاحدار شاهنجی احمد ۵۵۶۲

کندو برومه جیلو ۱ غلام ۱ تنکثار ۱

حصه سلاحدار رکابدار یعقوب ۵۲۶۲

برومه ۱ جیلو ۱ غلام ۱ تنکثار ۱

حصه سلاحدار یکچری خضر ۵۵۱۶

کندو برومه جیلو ۱ غلام ۱ تنکثار ۱

حصه اسماعیل ساییس و یوسف حمای اکیسی اشر ۹۳۲۶

حصه یوسف ۲۶۶۳

برومه ۱ جیلو ۱ غلام ۱

حصه اسماعیل ۲۶۶۳

برومه ۱ جیلو ۱ غلام ۱

سکون (?) اوغلی اسکندر و ردی فی اواسط ذی القمده سنه ۸۷۰ در قلمه فکده

قریه چارچینه

خانه ۶ حاصل ۶۲۰

سلاحدار یعقوب النده در

قریه رونیوه⁺

خانه ۵۴ بیوه ۱

حاصل ۵۱۱۴

بوکوی سلاحدار خضره التی یاننده (غی) ورقده یازیلان لانشته و پوقرنجه ادلو
کی پاره کوی ویرلدی متصرف اولب اشر فی التاسع ذی القمده ۸۶۷ بیورث صاقوولر

30v

قریه قواجوجه

قریه ترستنجه¹

خانه ۳۶ بیوه ۱ حاصل ۳۶۷۴

خانه ۱۳ حاصل ۱۹۲۲

سلاحدار یعقوب النده در

اسماعیل ایله یوسف النده در

قریه قورنه سپوتنجه⁺

خانه ۸۱ بیوه ۳

حاصل ۷۴۰۴

بوکوی اوستی یاننده ترستنجه (و) التی یاننده غی یازلان لپوفچه ادلو اکی پاره
کوی ساینس اسماعیل و یوسف حماییه مشترک ویرلدی اکیسی بیله اشر فی التاسع
ذی القمده سنه ۸۶۷ بیورث صاقوولر
یوسف حصه سی بر وجه مبادلہ اوزن اوغلی محمد ویرلدی فی اواخر ذی القمده
سنه ۸۷۱ در تابع چارتولوز

21r

قریه پوقرنجه²

قریه لانشته

خالی

خانه ۶ حاصل ۴۰۰

سلاحدار حضر النده در

سلاحدار حضر النده در

بوقرنجه M: ² | برسنجه M: ¹

خاصهائ عيسى بك ولد اسماعيل بك

قويه يکچيه⁺

قدیمدن تصرف اده کلدوکلاری چفتلک لاری در

قويه بروتچيه⁺

خانه ۱۸ بیوه ۲ مجرد ۲

حاصل ۱۵۴۳

19v جمعا قوی ۵ خانهء مسلمانان ۲۸ خانهء کبران ۸۲ بیوه ۲ مجرد ۱۰

حاصل ۸۳۹۶

ناحیت قچانیه کلر

خاصهائ مذکور عيسى بك

در بند کویلری در

قويه قچانيك

خانه ۵۷ بیوه ۲

حاصل ۴۹۶۲

بوکوی اشغی اکجی ورقده یازلان بو قولیک و وری قوچقه ادلواکی پاره کوی
(۱) یله سلاحدار شاهنجی احمد ویرلدی متصرف اولب اشر فی التاسع ذی القعدة سنه
۸۶۷ بیورت صاقوولر

قويه بلغوا دیچه

20r

خانه ۹ حاصل ۹۶۸

* بوکوی التي یاننده غی چارچینه ادلو و بو ورقده یازلان قواچوچه ادلو کوی ایل
و استاغوه ادلو کوی ایله سلاحدارلردن رکابدار یعقوبه ویرلدی متصرف اولب اشر
فی التاسع ذی القعدة ۸۶۷ بیورت صاقوولر^۱

¹ M: 1 — * Precrtano.

خام _____ ۴

باغ ۲ اسیاب ۱ اشجار توت وغیره ۱۸

حاصل ۹۹۲۵

قریه دو بروغوشه

خانه ۴۸ بیوه ۲ مجرد ۹

خام _____ ۴

باغ ۳ اشجار میوه ۳۰ اسیاب ویران ۱

حاصل ۶۵۵۵

18v

قریه شبقویچه

قریه ماوروه دپه دربند

خانه ۴ حاصل ۲۰۰

خانه ۱۲ حاصل ۶۲۴

جمعا قری ۴ خانه ۱۳۴ بیوه ۷ مجرد ۱۴

حاصل ۲۵۳۰۴

ولایت اسکوب

خاصهء عیسی بك ولد اسحاق بك

قریه طویجه اسحاق لو⁺ مسلمان لردر

خانه ۲۸ بیوه ۱

حاصل ۱۵۴۶

19r

قریه لبوشته

قریه دراجوه

خانه ۲۴ مجرد ۵

خانه ۴۰ مجرد ۳

حاصل ۲۰۱۰

حاصل ۳۲۹۷

قريه استودنقويك	قريه استانويويك
خالى	خالى
قريه يلوجى	قريه التومانىك ⁺
خالى	خالى
قريه قواچيك	قريه قوندريك ⁺
خالى	خالى
قريه ماجاربك	قريه سنهوه
خالى	خالى
قريه مورژيك ⁺	قريه بيله قوره
خالى	خالى
قريه دولنه بوسنيچه	قريه قورنه بوسنيچه
خالى	خالى

17v

جمعا قري ٤٠ خانه رعايه ٨٨ خانه وينوق ٤٦ خانه بازدار ٢
بر وجهه مقاطعه يكساله عن بهاء فلورى
حاصل ١٥٠٠٠

ولايت قلاتان دلان

18r

خاصهء عيسى بك المذكور

نيابت عن ولايت المذكوره مبلغ ٨٠٠٠

قريه پوروى⁺

خانه ٧٠ بيوه ٥ مجرد ٥

15v

| قریه تچیک¹

خانه رعایا ۱۰ خانه وینوق ۱

قریه قرتیچه

خانه رعیت ۱ خانه وینوق ۳

قریه اشتاونه²

خانه رعایا ۲ خانه وینوق ۱

قریه دورینه⁺

خانه رعایا ۵ خانه وینوق ۲

قریه بودیمیر

خانه رعایا ۱۰ خانه وینوق ۴ خانه بازدار ۲

قریه لاسیچه

خانه رعایا ۷

16r

قریه روغاجیک

خانه وینوق ۱

قریه چرنوتنه³

خانه رعایا ۲ خانه وینوق ۶

قریه وولاچیک⁺

خانه رعایا ۳ خانه وینوق ۲

قریه اوسیک

خانه رعایا ۹ خانه وینوق ۴

16v

قریه مرقویک

خانه وینوق ۱

قریه بیوتیچه⁺

خالی

قریه استانویک⁺

خالی

قریه اولاقوه

خانه وینوق ۱

قریه لاشقوه⁺

خالی

قریه اسوینه⁺

خالی

17r

| قریه کللیک

خالی

قریه قاردولیک⁺

خالی

حربوته M: ² | اساونه M: ² | لشیچک 1468; بحک M: ¹

خاصہاء مدیسی بک وند اسماعیل بک

قویه قوتوروچه بازارجوق در خانه ۲۱ حاصل ۱۰۰۰	قویه بولاغای⁺ بازارجوق در خانه ۳۱ حاصل ۱۰۰۰
---	--

قریه هودی دده

خانه ۳۶

قانون و قاعده و رموز

ناحیت نیلاوہ نابع ولایت پاواو

148

اسحاق بك زماڻدن ٻرو پاڻو اغلي يلده اوچيوز فلوريه مقاطعيه الي ڪلش

قریه تیلانہ قریہ باچی

خانہ رعایا ۷ خانہ ونبوق ۳ خانہ رعایا ۵ خانہ ونبوق ۲

14v قریہ بزرہ | قریہ بزرہ
خانہ و سوق ۳ خانہ رعایا ۴ خانہ و سوق ۱

قویہ کولی دول
قویہ توپلیک

خانہ رعاما ۷ خانہ وسوق ۴
خانہ رعاما ۴

15r قریہ ملائیچہ | قریہ دولانہ
خانہ رعایا ۶ خانہ و سوق • خانہ رعایا ۴

قویہ لوقاویچہ	قویہ کنیلو بودہ
خانہ رعاما ۲	خانہ وسوق ۲

12r

قریه قروشوه تابع لیم

خانه ۵ حاصل ۵۲۵

نیابت عن ولایت مذکوره مبلغ ۱۰۰۰

قریه اسونشتنچه

ویران در

جمعا قری ۴ ویران ۱ خانه ۳۵ بیوه ۲ مجرد ۱

حاصل ۴۰۲۷۸

12v

ولایت هودی دده

خاصها مذکور غیبی بك

عن خانها ولایت مذکوره بهاء فلوری مبلغ ۴۵۰۰۰

13r

قریه دولچه

خانه ۳۶ بیوه ۵

حاصل ۲۴۴۱

قریه نوربیک^۱ بازاردر

خانه ۵۹

حاصل ۵۰۰۰

مزرعه دومونیک دول

خالی

مزرعه استوبله

خالی

مزرعه بونیک^۲

خالی

مزرعه راقویچه⁺

خالی

مزرعه قلووشکی

خالی

مزرعه اچوتونه

خالی

13v

مزرعه پینتره خالی

^۱ M: بریک | ^۲ M: تودمک

10v عن قريه قالينچه حصه
خانہ ۱
| عن قريه برزويچه^۱ حصه
خانہ ۲

عن قريه قولنه^۲ حصه
خانہ ۲
عن قريه بلپوتوق^۳ حصه
خانہ ۳

عن قريه اسلوه پتوق^۴ حصه
خانہ ۳
عن قريه ازبيچه^۵ حصه
خانہ ۲

11r قريه پورکە⁺
خانہ ۷
قريه اوقوسي
خانہ ۳

جمعاً قري ۲۲ حصه ۲۰ قري خالي ۴ خانہ ۱۷۶ بيوه ۹
حاصل ۴۰۰
۱۷۶ خانہ ۱۷۶ بيوه ۹

11v ولايت نكشكلى
افلاقلردر

قريه اورلنه^۷ بيوه
خانہ ۱۵
قريه اوتتجوم^۸
خانہ ۸۱ بيوه ۱

قريه اشتاربيچه^۹
خانہ ۴ بيوه ۱ مجود ۱

محصولات قريه ثلاثه مبلغ ۲۷۵۲

ازبک^۵ | اسلوه پتوق^۴ | بلپوتوق^۳ | قولنه^۲ | برزويچه^۱ | M:

	قریه برازویچه خالی	قریه بلانه لوقه ^۱ خانه ۶
9r	قریه یلشویک خانه ۱	قریه لوهوکه خانه ۷
	قریه اوتیس ^۲ خانه ۱	عن قریه درامیک حصه خانه ۶
	عن قریه دولنه پاوله حصه خانه ۲	عن قریه سپردنه پاوله حصه خانه ۲ بیوه ۱
9v	عن قریه قورنه پاوله حصه خانه ۱	عن قریه قورنه تنقوه حصه خانه ۳
	عن قریه پارسیه ^۳ حصه خانه ۲	عن قریه اوپنیه ^۴ حصه خانه ۴
	عن قریه قالدوری حصه خانه ۲	قریه بوریك ⁺ حصه خانه ۲
10r	عن قریه ماله ازنوشه ⁺ حصه خانه ۳	عن قریه کوله ازنوشه ⁺ حصه خانه ۳
	عن قریه قورنه دوغاتچ حصه خانه ۴	عن قریه لولوج ^۵ حصه خانه ۶

اوپنیه M: ۱ | مارسته M: ۲ | اوس M: ۳ | ملانه لوقه M: ۴

لولاج = لولوح M: ۵

قريه ورخسنيچه	قريه قاشله
خانه ۵ بيه ۱	خانه ۲
7v قريه لوقاوسقو	قريه موشقوينه ⁺
خانه ۱۰	خالي
قريه قورنه ريتوجا	قريه دولنه ريتوجا
خانه ۱	خالي
قريه سيردنه ريتوجا	قريه وراجه
خانه ۱	خانه ۲
8r قريه لوزنيك	قريه ولونه
خانه ۳	خانه ۶

قريه دولنه واپا
دوت خانه حاصل ويرد
تخمينا ۳۰۰

قريه شارونيه	قريه دويراينه
خانه ۴	خانه ۲
8v قريه بانیه ⁺	قريه دولنه ترمه
خالي	خانه ۱
قريه قورنه ترمه	قريه يانخوه ^۱
خانه ۲	خانه ۷

^۱ M: بلخوه

جماعت افلاقان سنجه

چرکه ۴۰۰ فی ۲۵*
یکن ۱۰۰۰۰
عن عشر مستغلات
مقاطعه یکساله ۹۰۰۰

نیابت عن جماعت مذکوره مبلغ ۵۰۰۰

چرکه ۱۴ فی ۵*
یکن ۷۰۰
چل ۲۵ فی ۱۰*
یکن ۲۵۰

حاصل ۲۴۹۵۰

6۷

نیابت عن ولایت یلیج و سنجه و راس مبلغ ۴۰۰۰

ناحیت سنجه

بوکویلر وینوقلردن خواجه یازلمش لردر عیسی بک اوزرنه خاص دنلمش در اما
اکثری حاصل و اسپنجه و یومزلار و یونلری محللرئنده قید اولنمش در اشمک بابنده
ینه مذکور وینوقلره یاردیم ایدرلر

تمام

عن قریه قروشوه تابع یلیج

خانه ۱۷ بیوه ۱

اکی خانه حاصل ویرور

تخمینا ۱۵۰

7۱

قریه دولته ملادین اوه

خانه ۵ بیوه ۱

قریه دوتبچه

خانه ۲۴ بیوه ۵

خاصهء ميسى بك ولد اسحاق بك

قریه ژاڑوه

خانه ۱۴ بیوه ۲

طاشجیلردر عیسی بکه^۱ اکی چفت دکومن طاشی ویردرلر باقی حصاروک

خدمتین ایدرلر

حاصل عن سنک ۳۰۰

قریه رآخوه

خانه ۱۲

طاشجیلردر عیسی بکه^۱ اکی چفت دکومن طاشی ویردرلر

حاصل عن سنک ۳۰۰

قریه آهنکران

خانه ۵ مجرد ۳

اولدن حصار قللوغن ایدرلر قانون وقاعده ورمزلر

قریه مور تابع یلیچ

خانه ۱۱

حاصل ۱۹۵۰

مزرعه اوراش

خالی

قریه بای بتوق

خانه ۱۴ بیوه ۱

حاصل ۲۵۷۸

قریه یوشانیچه تابع یلیچ

خانه ۶ حاصل ۶۰۴

قریه توشمله

خانه ۴

قلقانجیلردر مقاطعه یکسایه قلقلان ۱۲

37

قربہ شارا	قربہ قورنہ قونینہ
خانہ ۴۰ مجرد ۶	خانہ ۳۹ بیوہ ۲ مجرد ۱۲
حاصل ۲۷۲۰	حاصل ۵۰۸۸
قربہ اشتاونہ	قربہ کنہ جوچہ ^۱
خانہ ۱۷ بیوہ ۲ مجرد ۴	خانہ ۱۷ بیوہ ۳ مجرد ۳
حاصل ۱۸۱۰	حاصل ۲۰۲۴

42

قربہ بونیچہ
خانہ ۱۹ بیوہ ۱ مجرد ۵
حاصل ۲۱۵۳
قربہ شومیل ^۲
خانہ ۱۶ بیوہ ۲
دولکرار و اوقچیلار و چکرہ زتلردر حصار مصالحتیچون مسلم لردر
قربہ ددینو
خانہ ۱۰
مسلم لردر یلده ازوجن حصارنه اوتوزیدی خاص یای وردلر

47

قربہ بلاتنه ^۳
خانہ ۲۱ بیوہ ۳
طاشجیلاردر عیسی بکه ^۴ اوچ چفت دکرمن طاشی وردلر باقی خدمتترین
حصارہ ایدرلر و پادشاه قملوغی اولیجق داخی وردلر
حاصل عن سنک ۴۵۰

عیسی بک: M: ۴ | بلاتنه: M: ۳ | شومیل: M: ۲ | کنزوچہ = کنه حوچه: M: ۱

خاصهء عيسى بك ولد اسحاق بك

[ولایت ازوجن ویلچ و سنیچہ وراس

خاصهء مذکور عيسى بك]

نفس ازوجن

خانهء مسلمان ۲ خانهء کبوان ۸۴ بیوه ۱۰ مجرد ۱۲

خاصه باغ ۱ آسیاب وقف عيسى بك ۵

حاصل مع نیابت ۱۵۵۰۲

2r

قریه زرنواچه

قریه بونیچہ

خانه ۴۹ مجرد ۷ بیوه ۶

خانه ۴۴ بیوه ۵ مجرد ۴

حاصل ۵۶۳۶

حاصل ۵۰۵۹

2v

قریه قوریلہ

قریه ایسیچہ

خانه ۳۴ بیوه ۳ مجرد ۵ خاصه باغ ۱

خانه ۲۲ مجرد ۶ خاصه باغ ۱

حاصل ۳۳۶۸

حاصل ۳۲۹۲

قریه سلچانیچہ

قریه درژنیچہ

خانه ۴۳ مجرد ۱۳

خانه ۲۷ بیوه ۵ مجرد ۱

حاصل ۵۱۷۷

حاصل ۱۹۳۹

3r

قریه چرنومیر^۱

قریه یانچہ

خانه ۱۰ مجرد ۳

خانه ۳۰ عن آسیاب حصہ نصف

دولکرلوردر حصار خدمتین ایدرلو

حاصل ۱۷۳۵

^۱ Custos paginae: چرنومیر

صورت دفتر مجمل ولایت یلیچ و ازوجن و هوذی دده و سنجہ^{۱۷} وراس و اسکوب و قلغان دلان مع توابعها

بفرمان سلطان الاسلام و المسلمین سلطان ابن سلطان سلطان محمد خان بن سلطان
مراد خان خلد الله تعالی فی دوام الخلافة ملکه و سلطانه و افاض علی العالمین عاطفته
و بوهانه بقلم الضعف المحررین علی ابن حاجی یعقوب الفقیر محرد کشت فی اواخر
جمادی الاولی سنه تسع و خمسين و ثمانمائه هجریه هلالیه

تمام

۱- خاصه عیسی بک ولد اسحاق بک

در ولایت ازوجن و یلیچ و سنجہ و راس و نکشکار و سرآی اوه سی
و ولایت اسکوب و قالغان دلان و ولایت ولقی

* جمله محصولات عیسی بک ولد اسحاق بک غیر از اسکوب

یکون ۷۶۳۰۰۰^۱

کندو برومه جیلو ۱۵۲ کچیم ۱۵ سوقاقلو ایپ و بزلو چادر ۱
چادر خزینه ۱ چادر کلار ۱ چادر سراج خانه ۱ چادر مطبخ ۱ کونلک ۲

^۱ — * Na margini donjeg desnog ugla rukopisom pisara osnovnog teksta. Riječi napísane su iznad toga teksta istim rukopisom. غیر از اسکوب

۴۵	مستحفظان قلعه هودی دده
۴۲	ولایت قلقان دلان
۵۹	ولایت قلقان دلان
۱۰۲	مستحفظان قلعه صوبری
۱۰۸	ولایت اسکوب
۱۱۲	اشکونجیان ولایت اسکوب
	فهرست

۱۲۹	۱- کیشی آدری
۱۴۳	۲- یو آدری

	۳- ...
	۴- ...
	۵- ...
	۶- ...
	۷- ...
	۸- ...
	۹- ...
	۱۰- ...
	۱۱- ...
	۱۲- ...
	۱۳- ...
	۱۴- ...
	۱۵- ...
	۱۶- ...
	۱۷- ...
	۱۸- ...
	۱۹- ...
	۲۰- ...

فهرست

۷	مقدمه
۷	خصماء عیسیٰ بك ولد اسحاق بك
۸	ولایت ازوجن و یلیچ و سنیچه و داس
۱۱	جماعت افلاقان سنیچه
۱۱	ناحیت سنیچه
۱۴	ولایت نكشكار
۱۵	ولایت هودی دده
۱۶	ناحیت نیلاوه
۱۸	ولایت قلقان دلان
۱۹	ولایت اسکوب
۲۰	ناحیت قیچانیكلر
۲۳	ولایت ولق
۲۴	مستحفظان قلعه ازوجن
۳۴	اشکونجیان ازوجن
۳۹	[اشکونجیان] ناحیت یلچ
۵۷	مستحفظان قلعه یلچ
۴۳	اشکونجیان ولایت نكشكار

شرقیات انتینوسی - سرایه وو

هجری ۸۵۹ تاریخلی

صورت دفتر مجمل ولایت یلیچ و ازوچان
وهودی دده و سنیچه و راس و اسکوب
و قلغان دلان مع توابعها

حاضر لایان
حازم شعبان نوویک

سرایه وو ۱۹۶۴